

Uitspraak 201908358/1/R1

ECLI	ECLI:NL:RVS:2020:2226
Datum uitspraak	16 september 2020
Inhoudsindicatie	<p>Bij besluit van 8 oktober 2019 heeft het college van gedeputeerde staten van Flevoland vergunning verleend voor het realiseren en exploiteren van Windplan Groen. Het inpassingsplan voorziet in 90 windturbines. Hiervan zijn er 71 windturbines waarvan de maximale tiphoogte 249 meter is, 7 windturbines met een maximale tiphoogte van 220 meter en 12 windturbines met een maximale tiphoogte van 156 meter. Initiatiefnemers zijn een aantal afzonderlijke bedrijven die vertegenwoordigd zijn in de vereniging Windkoepel Groen. Doel van het plan is om bij te dragen aan het opwekken van duurzame energie in Nederland en invulling te geven aan de wens van de provincie om te voorzien in een sanering en opschaling van de windenergie in het gebied. Op dit moment zijn in het gebied 98 windturbines aanwezig met een totaal opgesteld vermogen van circa 168 MW. De ontwikkeling voorziet in de realisatie van 90 turbines in lijnopstellingen.</p>

Volledige tekst

201908358/1/R1.

Datum uitspraak: 16 september 2020

AFDELING

BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

1. Zweefvliegclub Flevo (hierna: ZCFlevo), gevestigd te Biddinghuizen, gemeente Dronten,
2. Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart, gevestigd te Woerden, en anderen

(hierna: KNVvL en anderen),

3. [appellante sub 3], gevestigd te Dronten, en anderen,

4. [appellant sub 4A] en [appellant sub 4B] (hierna: [appellant sub 4A]), beiden wonend te Biddinghuizen, gemeente Dronten,

5. [appellant sub 5A] en [appellant sub 5B], beiden wonend te Dronten,

6. [appellant sub 6], wonend te Biddinghuizen, gemeente Dronten,

7. [appellant sub 7], wonend te Biddinghuizen, gemeente Dronten,

8. [appellant sub 8], wonend te Dronten,

9. [appellant sub 9] en anderen, allen wonend te Dronten,

10. [appellante sub 10], gevestigd te Dronten,

11. [appellant sub 11] en anderen, allen wonend te Dronten,

appellanten,

en

1. de minister van Economische Zaken en Klimaat en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna: de ministers),

2. het college van dijkgraaf en heemraden van het Waterschap Zuiderzeeland,

3. het college van gedeputeerde staten van Flevoland,

4. het college van burgemeester en wethouders van Dronten,

verweerders.

Procesverloop

Bij besluit van 8 oktober 2019 heeft het college van gedeputeerde staten van Flevoland op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb), vergunning verleend voor het realiseren en exploiteren van Windplan Groen.

Bij besluit van 8 oktober 2019 heeft het college van gedeputeerde staten op grond van artikel 3.3 en 3.8 van de Wnb, ontheffing verleend voor het realiseren en exploiteren van Windplan Groen.

Bij besluit van 9 oktober 2019 hebben de ministers het rijksinpassingsplan "Windplan Groen" vastgesteld (hierna: het RIP).

Bij besluiten van 16 oktober 2019 heeft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dronten ter uitvoering van het plan 10 omgevingsvergunningen verleend voor het bouwen en het oprichten en in werking hebben van het merendeel van de in het RIP voorziene windturbines.

Tegen één of meer van deze besluiten hebben appellanten beroep ingesteld.

De ministers hebben een verweerschrift ingediend.

Het college van gedeputeerde staten heeft een verweerschrift ingediend.

Een aantal partijen heeft nadere stukken ingediend.

Windkoepel Groen heeft een schriftelijke uiteenzetting gegeven.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 19 juni 2020, waar appellanten in persoon zijn verschenen en/of zich hebben doen vertegenwoordigen. Een aantal appellanten is niet verschenen en heeft zich evenmin doen vertegenwoordigen. Ook het college van gedeputeerde staten, de ministers en het college van burgemeester en wethouders hebben zich doen vertegenwoordigen. Voorts is Windkoepel Groen als partij gehoord.

Overwegingen

De genoemde bepalingen van de Omgevingsverordening Flevoland zijn in de bij deze uitspraak behorende bijlage weergegeven.

Inleiding

1. Het RIP voorziet in 90 windturbines. Hiervan zijn er 71 windturbines waarvan de maximale tiphoogte 249 meter is, 7 windturbines met een maximale tiphoogte van 220 meter en 12 windturbines met een maximale tiphoogte van 156 meter. Initiatiefnemers zijn een aantal afzonderlijke bedrijven die vertegenwoordigd zijn in de vereniging Windkoepel Groen (hierna: initiatiefnemer).

Doel van het plan is om bij te dragen aan het opwekken van duurzame energie in Nederland en invulling te geven aan de wens van de provincie om te voorzien in een sanering en opschaling van de windenergie in het gebied. Op dit moment zijn in het gebied 98 windturbines aanwezig met een totaal opgesteld vermogen van circa 168 MW. De ontwikkeling voorziet in de realisatie van 90 turbines in lijnopstellingen met een opgesteld vermogen van 300 tot 400 MW en de sanering van de 98 bestaande windturbines.

2. Appellanten zijn in de eerste plaats bewoners en ondernemers uit het plangebied of de omgeving daarvan. Zij komen met name op voor het behoud van een goed woon- en leefklimaat. Daarnaast komen ZCFlevo en KNVvL en anderen op voor het behoud van zweefvliegveld Biddinghuizen. Verder komen KNVvL en anderen op voor de vliegveiligheid voor "general aviation".

Belanghebbendheid vergunning en ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming

3. [appellant sub 4A], [appellant sub 9] en anderen, ZCFlevo en [appellant sub 11] en anderen kunnen zich niet verenigen met de vergunning en de ontheffing die het college van gedeputeerde staten van Flevoland op grond van de Wnb heeft verleend.

3.1. Artikel 1:2, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) luidt: "Onder belanghebbende wordt verstaan: degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken."

3.2. Het college heeft gesteld dat appellanten geen belanghebbenden zijn bij de besluiten tot verlening van de vergunning en de ontheffing.

3.3. Over de belanghebbendheid bij de vergunning overweegt de Afdeling, evenals in de uitspraak van 29 mei 2019, [201809432/1/R1](#), [ECLI:NL:RVS:2019:1781](#), onder 18, dat voor de ontvankelijkheid van de beroepen van natuurlijke personen tegen een Wnb-vergunning niet de afstand tot de Natura 2000-gebieden bepalend is, maar of ter plaatse van de woningen of percelen van appellanten gevolgen kunnen worden ondervonden van het windpark waarvoor de Wnb-vergunning is verleend. Voor rechtspersonen is van belang of zij door de gevolgen

van het windpark worden geraakt in de belangen die zij krachtens hun statuten en feitelijke doelstellingen in het bijzonder behartigen. Dit wordt op dezelfde manier beoordeeld als bij het inpassingsplan en de omgevingsvergunningen. Nu [appellant sub 4A], [appellant sub 9] en anderen, ZCFlevo en [appellant sub 11] en anderen in hun belangen worden geraakt door het inpassingsplan, zijn zij tevens belanghebbenden bij het besluit tot vergunningverlening op grond van de Wnb.

3.4. Over de belanghebbendheid van [appellant sub 4A], [appellant sub 9] en anderen en [appellant sub 11] en anderen bij de ontheffing overweegt de Afdeling onder verwijzing naar haar uitspraak van 24 januari 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:168](#), onder 4.2, dat bij de beoordeling of een appellant belanghebbende is bij een ontheffing die op grond van de Wnb is verleend, de ruimtelijke uitstraling van het project dat mede door de ontheffing mogelijk wordt gemaakt - in dit geval een windmolenpark - niet van belang is. Bepalend is of de handeling waarvoor de Wnb-ontheffing is verleend ruimtelijke uitstraling heeft op de woon- en leefomgeving van de appellanten. In dit geval is de handeling waarvoor de ontheffing is verleend het doden van vogels en vleermuizen door de voorziene windturbines. Een ontheffing die op grond van de Wnb is verleend, ziet immers niet op de bescherming van gebieden, maar op de bescherming van soorten. Een Wnb-ontheffing heeft dan ook een daartoe beperkte ruimtelijke uitstraling. [appellant sub 4A], [appellant sub 9] en anderen en [appellant sub 11] en anderen wonen op afstanden van 700 m tot de dichtstbijzijnde windturbines. De maximale rotordiameter van die turbines bedraagt gelet op artikel 4.2 van de planregels 166 m. Dat betekent dat de aanvaringen van vogels en vleermuizen en insecten met een windturbine op minimaal 617 meter van de huizen van deze appellanten plaatsvinden. De Afdeling is niet gebleken dat het gebruikmaken van de ontheffing ondanks de afstand enige ruimtelijke uitstraling op deze appellanten zal hebben en daarmee invloed zal hebben op hun directe woon- en leefomgeving. De belangen van [appellant sub 4A], [appellant sub 9] en anderen en [appellant sub 11] en anderen worden derhalve niet rechtstreeks getroffen door de verleende ontheffing.

Over de belanghebbendheid van ZCFlevo overweegt de Afdeling dat zij blijkens haar statuten niet tot doel heeft op te komen voor de bescherming van diersoorten. Alleen al hierom is ZCFlevo geen belanghebbende bij de ontheffing.

3.5. Het voorgaande brengt de Afdeling tot de slotsom dat het beroep van ZCFlevo niet-ontvankelijk is voor zover gericht tegen de ontheffing op grond van de Wnb. De beroepen van [appellant sub 4A], [appellant sub 9] en anderen en [appellant sub 11] en anderen zijn ontvankelijk voor zover gericht tegen de vergunning, maar niet-ontvankelijk voor zover gericht tegen de ontheffing.

Nieuwe beroepsgronden

4. [appellante sub 10] en [appellant sub 11] en anderen hebben na afloop van de termijn voor het instellen van beroep nieuwe beroepsgronden aangevoerd. [appellante sub 10] heeft aangevoerd dat zij geen toestemming zal geven voor de aanleg van de toegangsweg naar de turbines op haar perceel. [appellant sub 11] en anderen hebben aangevoerd dat de omgevingsvergunning ten onrechte geen betrekking heeft op het uitvoeren van een werk of werkzaamheden.

4.1. De Afdeling overweegt dat deze gronden niet naar voren zijn gebracht in het beroepsschrift en om die reden gelet op artikel 1.6a van de Crisis- en herstelwet buiten beschouwing dienen te blijven.

Totstandkoming besluit

5. Meerdere appellanten betogen dat door de sterk negatieve gevolgen voor het woon- en leefklimaat van omwonenden veel weerstand tegen het plan bestaat. Voorts achten zij zich niet tijdig en goed geïnformeerd. Dat klemt temeer omdat zij al een kennisachterstand hebben. Daardoor lopen zij steeds achter de feiten aan. Ook is niet voldaan aan de eis dat bewoners al in een vroeg stadium moeten kunnen meepraten over nieuwe windparken (de eis van planparticipatie). Verder ontbreekt in de nota van zienswijzen op veel punten een concreet antwoord op door appellanten genoemde alternatieven, waaronder een grotere afstand van de windturbines tot hun woningen, en andere argumenten. Dat zorgt ervoor dat veel omwonenden zich niet gehoord voelen. Voorts is windenergie voor initiatiefnemers zeer lucratief, terwijl omwonenden monddood worden gemaakt en er niets tegen kunnen doen dat hun woon- en leefklimaat wordt aangetast. Ook ontstaat sociale onrust en komt de sociale cohesie in de dorpen onder druk te staan, doordat de verdeling tussen de lusten en de lasten scheef en onrechtvaardig wordt.

5.1. De Afdeling stelt vast dat het plan is voorbereid en vastgesteld in overeenstemming met de in de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening geregelde bestemmingsplanprocedure.

De ministers hebben in de nota van zienswijzen op de zienswijzen gereageerd. Artikel 3:46 van de Awb verzet zich er niet tegen dat de ministers de zienswijzen samengevat weergeven. Dat niet op ieder argument ter ondersteuning van een zienswijze afzonderlijk is ingegaan, is op zichzelf geen aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit niet voldoende is gemotiveerd. Niet is gebleken dat bepaalde bezwaren of argumenten niet in de overwegingen zijn betrokken.

5.2. Voor zover wordt aangevoerd dat er bij omwonenden onvoldoende draagvlak voor het plan bestaat, overweegt de Afdeling dat draagvlak niet van doorslaggevende betekenis hoeft te zijn. Dit betekent niet dat het aspect draagvlak geen enkele rol speelt in de besluitvorming. Het streven naar draagvlak vormt een aspect dat zich vertaalt in de belangenafweging die het bevoegd gezag bij de beoordeling van de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het nieuwe windpark dient te maken. Dit betreft een afweging tussen de nationale, provinciale en gemeentelijke belangen bij een duurzame energievoorziening en onder meer de belangen van omwonenden. Zoals de Afdeling heeft overwogen in haar uitspraak van 21 februari 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:616](#), over het windpark De Drentse Monden en Oostermoer (hierna: uitspraak over het windpark De Drentse Monden en Oostermoer), is het ontbreken van draagvlak op lokaal niveau in de belangenafweging niet zonder meer het meest zwaarwegend. De vraag of de belangen van omwonenden bij de besluitvorming over het windpark Groen goed in beeld zijn gebracht en afgewogen, zal hierna aan de hand van de beroepsgronden over onder meer de locatiekeuze, de mogelijkheid tot financiële participatie, de hinder door geluid en slagschaduw en de aantasting van de landschappelijke waarden worden beoordeeld. De betogen falen.

Nut en noodzaak

6. Meerdere appellanten betogen dat de voorziene windturbines niet noodzakelijk zijn. [appellant sub 11] en anderen en [appellant sub 9] en anderen betogen dat door te kiezen voor zwaardere windturbines kan worden volstaan met 10 tot 40 procent minder windturbines. [appellant sub 4A] acht het milieubeleid innerlijk tegenstrijdig omdat in hetzelfde gebied luchthaven Lelystad wordt uitgebreid. Voorts betoogt hij dat de daadwerkelijke bijdrage van het plan aan het tegengaan van klimaatverandering

verwaarloosbaar is.

6.1. De Afdeling stelt vast dat de argumenten die met betrekking tot nut en noodzaak zijn aangevoerd grotendeels overeenkomen met de argumenten die aan de orde waren in onder meer de zaak die heeft geleid tot de uitspraak over het windpark De Drentse Monden en Oostermoer. In deze uitspraak heeft de Afdeling onder 51 geoordeeld dat verweerders in redelijkheid nut en noodzaak van het windpark hebben kunnen aannemen voor het leveren van een bijdrage aan de doelstelling van 6.000 MW windenergie op land in 2020. Daarbij heeft de Afdeling overwogen dat verweerders bij de besluitvorming de Europese en landelijke doelstellingen voor het vergroten van het aandeel duurzame energie, zoals onder meer is neergelegd in het Energieakkoord en de doelstelling van 6.000 MW windenergie op land in 2020, als uitgangspunt mochten hanteren. Bij dit oordeel heeft de Afdeling ook betrokken dat uit de Nationale Energieverkenning 2016 blijkt dat de doelstelling voor 2020 niet zal worden gehaald en het aandeel duurzame energie na 2023 zal moeten worden vergroot.

6.2. Aannemelijk is dat de door [appellant sub 11] en anderen en [appellant sub 9] en anderen voorgestane mogelijkheid om te kiezen voor minder windturbines in hun directe woonomgeving en om dat te compenseren door te kiezen voor zwaardere windturbines op andere locaties, zou leiden tot meer hinder voor omwonenden op die andere locaties. Alleen al hierom hebben de ministers deze mogelijkheid niet bij de besluitvorming hoeven te betrekken.

6.3. Voor zover [appellant sub 4A] wijst op de uitbreiding van luchthaven Lelystad overweegt de Afdeling dat het voeren van beleid omtrent het vergroten van het aandeel duurzame energie niet tegenstrijdig hoeft te zijn aan de groei van milieubelastende sectoren. Bij deze keuzes spelen politieke en bestuurlijke overwegingen een belangrijke rol. De rechter heeft niet tot taak om de waarde of het maatschappelijk gewicht dat aan de betrokken belangen moet worden toegekend, naar eigen inzicht vast te stellen. Mede gelet op de aan de ministers toekomende beleidsruimte ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de ministers de betrokken belangen zodanig onevenwichtig hebben afgewogen dat het RIP in strijd is met artikel 3:4, tweede lid, van de Awb.

6.4. Ook voor het overige ziet de Afdeling in wat appellanten hebben aangevoerd geen aanleiding om in het kader van het RIP tot een ander oordeel te komen dan in bovengenoemde uitspraak over het windpark De Drentse Monden en Oostermoer. Het betoog faalt.

Uitvoerbaarheid

7. [appellant sub 4A] betoogt dat windturbines inefficiënt en onbetrouwbaar zijn. Bij géén of weinig wind is er géén stroom. Slechts een beperkte tijd leveren windmolens op het land ook werkelijk elektriciteit. Daarbij komt dat nog onvoldoende technieken bestaan voor opslag van energie bij overcapaciteit. Voorts betogen [appellant sub 4A] en [appellant sub 11] en anderen dat het plan praktisch niet uitvoerbaar is omdat het elektriciteitsnet van Flevoland haar maximum heeft bereikt.

7.1. De ministers stellen dat netbeheerder TenneT TSO B.V. te kennen heeft gegeven dat het functioneren van het elektriciteitsnetwerk met de verhoogde capaciteit van het windpark niet in het geding komt. Initiatiefnemers hebben in het kader van hun SDE+ subsidieaanvraag reeds een transportindicatie van het nutsbedrijf Liander N.V. gekregen. Verder biedt het inpassingsplan ruimte voor de totstandkoming van een onderstation.

7.2. De Afdeling ziet in het betoog geen aanleiding te twijfelen aan de juistheid van de stelling van de ministers. De Afdeling stelt vast dat het betoog over stroompieken en -dalen in essentie overeenkomt met hetgeen daarover in het beroep tegen het inpassingsplan over het windpark De Drentse Monden en Oostermoer naar voren is gebracht en waarover de Afdeling in de desbetreffende uitspraak onder 54.2 tot eenzelfde oordeel is gekomen. Zie ook de uitspraak van 29 mei 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:1781](#), over Windpark N33, onder 48. Het betoog faalt.

8. [appellante sub 10] betoogt dat de stilstandvoorzieningen ter beperking van slagschaduw leiden tot een zodanig productieverlies dat geen sprake meer is van een financieel haalbaar project.

8.1. De Afdeling stelt voorop dat niet elke afwijking van de geschatte energieopbrengst zonder meer betekent dat het plan niet meer financieel uitvoerbaar is te achten. In voornoemde uitspraak van 29 mei 2019 kwam onder 168 naar voren dat de mitigerende maatregel in dat geval leidde tot 0,10% minder opbrengst. In de niet nader toegelichte stelling van [appellante sub 10] bestaat geen aanleiding voor de verwachting dat de beperking van de opbrengst in het geval van Windplan Groen zodanig veel groter is dat de ministers op voorhand in redelijkheid hadden moeten inzien dat het plan niet kan worden uitgevoerd. Het betoog faalt.

Strijd met algemene regels en beleid

Locaties turbines

9. [appellant sub 9] en anderen, [appellante sub 10] en [appellant sub 11] en anderen betogen dat de turbinelijnen langs Hoge Vaart Noord en Hondtocht Noord, tezamen ook wel Windpark Hanze genoemd, in strijd zijn met de Structuurvisie Wind op Land (hierna: SvWOL) en de Structuurvisie Dronten 2030. [appellant sub 11] en anderen wijzen op het project "Nieuwe Natuur Oostkant Dronten" dat de gemeente, de provincie en het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat hebben opgezet om 94 ha nieuwe natuur in Oost Flevoland te ontwikkelen. Verder stellen [appellant sub 11] en anderen dat volgens de Structuurvisie Dronten 2030 het gebied ten noorden van de N307 gevrijwaard moet blijven van windturbines om de openheid te bewaren. [appellant sub 11] en anderen betogen voorts dat de plaatsingszones in het Regioplan Windenergie van de provincie Flevoland in strijd zijn met de SvWOL. [appellant sub 11] en anderen en [appellant sub 9] en anderen kunnen zich niet verenigen met de wijziging van de Omgevingsverordening Flevoland, waarbij de plaatsingszones voor windturbines zijn veranderd. [appellant sub 11] en anderen stellen dat die wijziging onvoldoende is gemotiveerd.

9.1. De Afdeling stelt voorop dat de ministers in beginsel gebonden zijn aan hun eigen beleid in de SvWOL, maar dat zij van dit beleid gemotiveerd kunnen afwijken, zoals ook in paragraaf 2.4 van de SvWOL zelf is aangegeven. Aan het provinciale beleid zijn de ministers niet gebonden, maar zij dienen hiermee rekening te houden.

De ministers hebben gesteld dat de precieze afbakening van de zones en de randvoorwaarden voor het realiseren van een groot windpark bij de vaststelling van de SvWOL nog niet vaststonden. Deze aspecten zijn volgens hen in het Regioplan uitgewerkt. De ministers erkennen dat de twee plaatsingszones ten noorden van de Hanzeweg, namelijk Hoge Vaart Noord en Hondtocht Noord, afwijken van de SvWOL. Zij stellen dat pas na het vaststellen van de SvWOL er meer duidelijkheid is gekomen over een deel van de belemmeringen die Lelystad Airport met zich brengt. Een aantal wijzigingen is naar voren

gekomen waardoor extra ruimte ten opzichte van de SvWOL beschikbaar is gekomen. Uiteindelijk heeft dit geleid tot de plaatsingszone Hoge Vaart Noord zoals in het Regioplan vastgelegd. De turbinelijn Hondtocht Noord bestaat uit twee turbines. Deze zijn volgens de ministers toegevoegd omdat dan de meest noordelijke turbine uit de lijn Hoge Vaart Noord kon worden verwijderd. Hiermee kon een grotere afstand tussen Ketelhaven en de lijn Hoge Vaart Noord worden gerealiseerd, wat het leefklimaat van de inwoners van Ketelhaven ten goede komt. De ministers stellen dat aan de hand van een afweging tussen de landschappelijke invloed, de invloed op de natuurwaarden en de te realiseren opbrengst van de te plaatsen windturbines, de turbines ten noorden van de Hanzeweg aanvaardbaar zijn geacht. In hetgeen [appellant sub 9] en anderen, [appellante sub 10] en [appellant sub 11] en anderen hebben aangevoerd ziet de Afdeling geen grond voor het oordeel dat de ministers met deze motivering niet hebben mogen afwijken van de uitgangspunten in de SvWOL. Dit betoog faalt.

Over de strijd met de Structuurvisie Dronten 2030 overweegt de Afdeling dat het Regioplan is vastgesteld in 2016, onder andere door de raad van de gemeente Dronten. Het Regioplan dateert van na de vaststelling van de Structuurvisie Dronten 2030 en, voor zover hier van belang, vervangt deze. De ministers hebben daarom naar het oordeel van de Afdeling niet inzichtelijk hoeven maken in hoeverre het plan voldoet aan de Structuurvisie Dronten 2030. Dit betoog faalt.

Over de verhouding tot het projectvoorstel 'Nieuwe Natuur Oostkant Dronten' van de gemeente Dronten overweegt de Afdeling dat de ministers niet zijn gebonden aan het voorstel van de gemeente. Verder hebben de ministers inzichtelijk gemaakt dat het natuurproject naar verwachting wordt gerealiseerd op gronden die zo ver van de te bouwen turbines liggen dat de turbines en het project elkaar niet belemmeren. [appellant sub 11] en anderen hebben dit standpunt onvoldoende inhoudelijk bestreden. Dit betoog faalt.

Over de wijziging van de Omgevingsverordening Flevoland overweegt de Afdeling dat het besluit over de wijziging geen grondslag vindt in één van de artikelen genoemd in artikel 2 van bijlage 2 van de Awb. Evenmin is sprake van een aanwijzing op grond van artikel 4.2 van de Wro of een ontheffing op grond van artikel 4.1a van de Wro. Ook valt de wijziging niet onder de reikwijdte van de rijkscoördinatie-regeling die is opgenomen in artikel 1 van het Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatie-regeling energie-infrastructuurprojecten. Tot slot is de wijziging niet aangewezen in artikel 9d, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 als een te coördineren besluit. Het voorgaande betekent dat geen rechtstreeks beroep bij de Afdeling tegen de wijziging van de Omgevingsverordening Flevoland open staat. Gelet hierop is de Afdeling niet bevoegd om kennis te nemen van het beroep. De Afdeling zal daarom het beroep met toepassing van artikel 6:15, eerste lid, Awb ter verdere behandeling doorzenden aan de rechtbank.

Participatie

10. [appellante sub 3] en anderen, [appellant sub 4A], [appellant sub 9] en anderen, [appellante sub 10] en [appellant sub 11] en anderen stellen dat er onvoldoende mogelijkheden tot financiële participatie zijn geboden. Het bestreden besluit is volgens hen daarom in strijd met de artikelen 3:2, 3:4, tweede lid, en 3:46 van de Awb en de artikelen 2.17 en 2.18 van de Omgevingsverordening Flevoland. [appellante sub 3] en anderen betogen dat in de plantoelichting is vermeld dat het provinciale beleid het uitgangspunt voor het inpassingsplan is geweest, maar dat de ministers dit niet hebben nageleefd. [appellant sub 9] en anderen en [appellant sub 11] en anderen betogen verder dat de lasten en lusten van de turbines onrechtvaardig worden verdeeld tussen de eigenaren van de gronden waarop

de turbines komen en de inwoners van Ketelhaven en dat dit de sociale cohesie in de regio schaadt. Ook de voorgenomen compensatiemaatregelen zijn niet toereikend, inzichtelijk of gebaseerd op gelijkheid.

10.1. De Afdeling stelt voorop dat de compensatie zoals die (eventueel) privaatrechtelijk wordt afgesproken geen aangelegenheid is die in de ruimtelijke afweging wordt betrokken. Over de ongelijkheid tussen de agrariërs en de bewoners van Ketelhaven en, in verband daarmee, de sociale cohesie overweegt de Afdeling dat eventuele verdeeldheid in de omgeving, met name tussen de agrariërs die deelnemen in het windpark en de tegenstanders daarvan voor de ministers geen doorslaggevend gewicht bij de belangenafweging hoefde te geven (vergelijk de uitspraak van 29 mei 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:1781](#), onder 160.1). Dit betoog slaagt niet.

Over de Omgevingsverordening Flevoland overweegt de Afdeling dat de ministers niet gebonden zijn aan de bepalingen in de Omgevingsverordening Flevoland. Dat in paragraaf 1.3 van de plantoelichting is vermeld dat de ministers het provinciaal beleid als uitgangspunt nemen voor dit plan, doet daar niet aan af. De ministers hebben ter zitting verklaard dat hun stelling dat het beleid van de provincie een uitgangspunt is, ziet op de ruimtelijke aspecten, voor zover die in de Omgevingsverordening Flevoland zijn geregeld. De ministers hebben toegelicht dat de vraag of op evenwichtige wijze door bewoners in en rond het plangebied wordt geparticipeerd in de kosten en winsten van de turbines, daar niet toe behoort. De Afdeling ziet geen grond voor het oordeel dat de ministers zich niet in redelijkheid op dat standpunt hebben mogen stellen. De ministers hebben daarom de eventuele strijd met de bepalingen over financiële participatie in redelijkheid niet hoeven laten meewegen in hun motivering om het plan vast te stellen. De betogen omtrent strijd met de bepalingen in de Omgevingsverordening Flevoland over participatie slagen daarom niet.

Sanering

11. ZCFlevo en [appellant sub 11] en anderen stellen dat het plan niet voldoet aan de provinciale doelstelling in het Regioplan dat het aantal turbines gehalveerd moet worden en dat daardoor het landschap kan worden verfraaid. ZCFlevo betoogt dat in het Regioplan en op pagina 22 en verder van het milieueffectrapport (hierna: MER) dat aan het inpassingsplan ten grondslag is gelegd, is vermeld dat aan de plaatsing van 300 nieuwe windmolens in zuidelijk en oostelijk Flevoland de sanering van 600 bestaande molens is gekoppeld. Voor elke nieuw te plaatsen windmolen dienen dus twee oude windmolens gesaneerd te worden in verband met het landschappelijk aspect. Het inpassingsplan voorziet echter in de sanering van 98 turbines, waarvoor dus slechts 49 turbines teruggebouwd zouden mogen worden. Hoewel het Regioplan niet bepaalt dat per project de verhouding 2:1 aangehouden moet worden, is het gevolg van het inpassingsplan dat in de overige projecten in Flevoland tegenover ongeveer 200 te bouwen turbines in totaal ongeveer 500 turbines moeten worden gesaneerd. Dit holt de economische uitvoerbaarheid van toekomstige saneringen uit, aldus ZCFlevo.

11.1. De Afdeling overweegt dat in het Regioplan als doelstelling is geformuleerd dat het aantal bestaande turbines gehalveerd wordt terwijl twee keer zoveel duurzame energie wordt opgewekt. Op dezelfde dag dat het Regioplan is vastgesteld, is eveneens een partiële herziening van het Omgevingsplan Flevoland vastgesteld. In deze partiële herziening keert het saneringsequivalent van 2:1 niet terug. In de toelichting is vermeld dat in het kader van het Regioplanproces duidelijk is geworden waaraan projecten voor opschalen en saneren moeten voldoen. Daarmee is een aantal uitgangspunten gewijzigd ten opzichte van het tot nu toe geldende beleid. Zo wordt niet meer uitgegaan van een saneringsequivalent, maar wordt

uitgegaan van een economisch perspectief per projectgebied. Voor de energieopgave wordt niet meer wordt uitgegaan van 50% minder molens. Uitgegaan wordt van meer energie met minder molens en de opgave is niet meer gekoppeld aan het totaal aan windvermogen dat op enig moment in Flevoland staat opgesteld, zo meldt de toelichting.

In het aangevoerde ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de ministers geen aansluiting hebben mogen zoeken bij de partiële herziening. Over de verwijzing van ZCFlevo naar het MER overweegt de Afdeling dat op de genoemde pagina's slechts het beleid uit het Regioplan is weergegeven. Zoals hiervoor is overwogen, is het saneringsequivalent zoals opgenomen in het Regioplan echter vervallen met de partiële herziening van het Omgevingsplan. Het voorgaande brengt de Afdeling tot de slotsom dat geen grond bestaat voor het oordeel dat het inpassingsplan niet in overeenstemming is met het provinciale beleid. Het betoog slaagt niet.

Strijd met bestemmingsplannen

12. [appellant sub 9] en anderen betogen dat het bouwen van een turbine met een tiphoogte van 249 m op positie HVN1 in strijd is met de bestemmingsplannen "Dronten buitengebied" en "Ketelhaven binnendijks".

12.1. De Afdeling overweegt dat de ministers niet gebonden zijn aan de bestemmingsplannen. Evenmin hebben zij gesteld dat zij die plannen voor de hoogte van de turbines als uitgangspunt aanhouden. Bovendien kunnen in het algemeen aan een geldend bestemmingsplan geen blijvende rechten worden ontleend. Dit betoog slaagt niet.

Alternatieven, andere locaties en wijze van energieopwekking

13. [appellanten sub 5], [appellant sub 6], [appellant sub 7] en [appellant sub 8] betogen dat niet is gemotiveerd waarom de positie van de turbine die op de kortste afstand van hun perceel is voorzien, niet kan worden verschoven. De gekozen locaties zijn volgens hen ingegeven door de winstgevendheid voor de verschillende exploitanten.

[appellant sub 9] en anderen en [appellant sub 11] en anderen betogen dat in hun zienswijzen meerdere suggesties zijn gedaan voor alternatieve plaatsingszones zoals langs de Knardijk, Vleetweg, Meeuwentocht, Hondtocht-Noord, Pijlstaartweg, Harderringweg, Kokkeltocht, Ellertocht, Hanzeweg en naast de Hanzelijn. Volgens [appellant sub 11] en anderen kan de lijn "Hoge Vaart Noord" met 9 turbines op 2,5 km van Ketelhaven worden aangelegd, zodat het open landschap in de omgeving kan worden behouden. [appellant sub 9] en anderen wijzen daarnaast nog op de Oudebosweg. Een inhoudelijke onderbouwing waarom deze suggesties zijn afgewezen, ontbreekt volgens hen.

[appellant sub 11] en anderen betogen voorts dat alternatieven voorhanden zijn zoals het inpassen van zonneparken in de ecologische verbindingszone, zonnepanelen op daken en een alternatieve lijnopstelling van de negen windturbines ten noorden van de Hanzeweg. Ook stellen zij dat de provincie Flevoland in onevenredig hoge mate moet bijdragen aan de doelstelling van energieopwekking uit hernieuwbare bronnen.

13.1. Over de turbine die het dichtst bij de woningen van [appellanten sub 5] en [appellant sub 8] kan worden gebouwd, te weten de noordelijkste turbine in de lijn Hoge Vaart Noord, overweegt de Afdeling dat in afwijking van de plaatsingszones zoals opgenomen in het Regioplan de locatie voor de noordelijkste windturbine is geschrapt in het voorkeursalternatief in het MER en niet is overgenomen in het RIP. Verder is in het MER en het bestreden besluit gemotiveerd waarom de plaatsingszones geen ruimte bieden om een turbine te verplaatsen binnen die zones zonder tot een groter effect op de omgeving te

leiden. De posities van de turbines binnen een plaatsingszone zijn gekozen op grond van belemmeringen, zoals leidingen, de invloed op het landschap en de invloed van geluid en slagschaduw. [appellanten sub 5], [appellant sub 6], [appellant sub 7] en [appellant sub 8] hebben in hun zienswijzen noch in hun beroepschriften aangegeven waarom de keuze voor de precieze locaties van de turbines binnen de plaatsingszones desondanks ondeugdelijk gemotiveerd is dan wel waar de turbines elders binnen de plaatsingszones zouden moeten worden gebouwd. Dit betoog faalt.

Over de alternatieven die [appellant sub 9] en anderen en [appellant sub 11] en anderen noemen, overweegt de Afdeling dat uit het MER en de daarbij behorende stukken blijkt dat een alternatievenonderzoek heeft plaatsgevonden. Gemotiveerd is waarom de genoemde locaties in het kader van het inpassingsplan zijn komen te vervallen, hetzij vanwege belemmeringen door Luchthaven Lelystad, hetzij vanwege milieuhygiënische, landschappelijke of ecologische redenen. Gelet hierop ziet de Afdeling in het aangevoerde geen grond voor het oordeel dat de ministers onvoldoende hebben gemotiveerd waarom de aangedragen alternatieve posities voor turbines niet in het plan zijn opgenomen. Over de stelling van [appellant sub 11] en anderen dat de turbines ten noorden van de Hanzeweg op 2,5 km van Ketelhaven kunnen worden geplaatst, overweegt de Afdeling dat zij niet inzichtelijk hebben gemaakt waar deze negen turbines zouden moeten worden gebouwd. Dit betoog faalt.

13.2. Over het opwekken van energie met zonnepanelen overweegt de Afdeling dat wat appellanten hierover hebben aangevoerd, geen aanleiding geeft voor het oordeel dat de ministers er ten onrechte van zijn uitgegaan dat windenergie op land op dit moment een kosteneffectievere vorm van duurzame energieopwekking is dan zonne-energie in zonneparken. Ook hebben de ministers zich, gelet op het voorgaande, in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat Windplan Groen noodzakelijk is voor het behalen van de doelstelling in het Klimaatakkoord en daarmee voor het behalen van de landelijke en Europese doelstelling voor duurzame energie, zoals onder meer neergelegd in het Energieakkoord (vergelijk de uitspraak van de Afdeling over het windpark De Drentse Monden en Oostermoer, onder 51.2). Zoals de Afdeling voorts in haar uitspraak van 18 december 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:4210](#), onder 16.1, heeft overwogen, is de enkele omstandigheid dat een aantal appellanten een andere keuze voor de wijze van opwekking van duurzame energie voorstaat op zich beschouwd onvoldoende voor het oordeel dat de door de ministers bij de vaststelling van het plan gemaakte afweging onzorgvuldig of onredelijk is. Ter beoordeling staat of de door de ministers gemaakte afweging op onjuiste gegevens berust dan wel is gebaseerd op een zodanig onevenwichtige afweging van de betrokken belangen dat moet worden geoordeeld dat de ministers niet in redelijkheid hebben kunnen komen tot de keuze die is neergelegd in het bestreden besluit. Dit betoog faalt.

13.3. Over de onevenredige bijdrage overweegt de Afdeling dat in het Regioplan is verklaard waarom het landschap in Flevoland zich leent voor de opwekking van een kwart van de windenergie in Nederland. Gelet op de doelstelling die in het Klimaatakkoord is neergelegd, hebben de ministers na afweging van alle betrokken belangen in redelijkheid een groter gewicht kunnen toekennen aan het belang om de doelstelling te halen dan aan de belangen van [appellant sub 11] en anderen. Dit betoog faalt.

Wegbestemmen zweefvliegveld Biddinghuizen

14. ZCFlevo en KNVvL en anderen betogen dat het plan ten onrechte voorziet in de beëindiging van het gebruik van het zweefvliegveld aan de Mosselweg 10a te Biddinghuizen, om plaats te maken voor Windpark Kokkeltocht, dat onderdeel is van Windplan Groen. Hierbij

voeren zij aan dat het RIP uitgaat van de onjuiste, althans achterhaalde aanname dat het luchtverkeersleidingsgebied (CTR) van vliegveld Lelystad dermate omvangrijk zal zijn dat het zweefvliegveld al om die reden zou moeten sluiten. Hoewel er enige tijd geleden sprake van was dat het CTR van Lelystad een belemmering zou vormen, stond ten tijde van het bestreden besluit al vast dat het zweefvliegveld ook na de uitbreiding van vliegveld Lelystad operationeel kan blijven. Dit is in de voorbereiding van de besluiten niet meegenomen. Ter illustratie wijst ZCFlevo op de volgende passage uit het MER: "Gezien het uitgangspunt dat het zweefvliegveld als activiteit vervalt was er geen aanleiding een alternatief te onderzoeken waarbij het zweefvliegveld behouden blijft." Volgens ZCFlevo en KNVvL en anderen is door dit uitgangspunt bij de alternatievenafweging uit het MER ten onrechte geen waarde toegekend aan het belang bij het behoud van zweefvliegveld Biddinghuizen. In dit verband wijzen zij onder meer op een door ZCFlevo aangedragen alternatief voor de Kokkeltocht. Dit klemt volgens ZCFlevo temeer omdat een jarenlange zoektocht naar een alternatieve locatie is gestrand. Dit, in combinatie met een tekort aan capaciteit bij vergelijkbare zweefvliegvelden, maakt dat het plan het einde betekent van ZCFlevo.

14.1. Het RIP zou ertoe leiden dat het gebruik van het zweefvliegveld op termijn moet worden beëindigd.

In de eerste plaats voorziet het RIP in een tijdelijke bestemming voor het zweefvliegveld. Dit betreft de bestemming "Agrarisch - Zweefvliegveld Voorlopig" en de bestemming "Wonen - Zweefvliegterrein Voorlopig". De bestemmingsregeling is neergelegd in de artikelen 5 en 6 van de planregels. De voorlopige bestemming van het zweefvliegterrein geldt tot 1 januari 2022. Daarnaast regelt artikel 12 dat de voor het zweefvliegveld voorziene luchtvaartverkeerzone in de in dat artikel genoemde plannen op die datum vervalt. In deze artikelen is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen om het gebruik maximaal 5 jaar na vaststelling van het RIP voort te zetten.

In de tweede plaats geldt de Luchthavenregeling Zweefvliegterrein Biddinghuizen als een verklaring van veilig gebruik van de minister van Infrastructuur en Waterstaat. Deze verklaring is noodzakelijk om het zweefvliegterrein te kunnen gebruiken. In deze regeling is opgenomen dat een wijziging in de ruimtelijke ordening, zoals het plaatsen van obstakels in de omgeving, die een veilige vluchtuitvoering negatief beïnvloedt, leidt tot ongeldigheid van de verklaring.

14.2. Het gebruik van het zweefvliegveld is bestaand legaal gebruik. Daaruit volgt dat de mogelijkheid om zweefvliegveld Biddinghuizen te behouden als een zwaarwegend belang dient te worden aangemerkt.

Dat neemt niet weg dat een omvangrijk plan als het RIP een belangenafweging vergt, waarbij politieke en bestuurlijke overwegingen een belangrijke rol spelen. De rechter heeft niet tot taak om de waarde of het maatschappelijk gewicht dat aan de betrokken belangen moet worden toegekend, naar eigen inzicht vast te stellen. Hij kan slechts concluderen dat de door het bestuursorgaan te maken belangenafweging in strijd is met artikel 3:4, tweede lid, van de Awb wanneer de betrokken belangen zodanig onevenwichtig zijn afgewogen, dat het bestuursorgaan niet in redelijkheid tot zijn besluit heeft kunnen komen.

14.3. De ministers hebben het RIP vastgesteld op grond van het MER. Vaststaat dat bij de referentiesituatie uit het MER is betrokken dat zweefvliegveld Biddinghuizen zal verdwijnen. ZCFlevo stellen daarom met juistheid dat bij de alternatievenafweging in het MER geen alternatieven in kaart zijn gebracht met het oog op het belang om zweefvliegveld Biddinghuizen te kunnen behouden.

Dit neemt niet weg dat de ministers gelet op onder meer de nota van zienswijzen bij de

vaststelling van het RIP alsnog bij de belangenafweging hebben betrokken dat het luchtverkeersleidingsgebied van luchthaven Lelystad geen belemmering vormt voor zweefvliegveld Biddinghuizen, zodat het zweefvliegveld zonder het RIP zou kunnen blijven voortbestaan.

Derhalve hebben de ministers de gevolgen van het RIP voor het zweefvliegveld bij het plan betrokken. Het betoog spitst zich toe op de vraag of de ministers zonder nader alternatievenonderzoek voldoende informatie hadden om een goede belangenafweging te maken.

14.4. In het MER zijn zes alternatieven in kaart gebracht en tegen elkaar afgewogen. Dit heeft geleid tot een voorkeursalternatief. In dit proces zijn verschillende plaatsingszones in kaart gebracht. Een belangrijk deel van de plaatsingszones viel af in verband met wetgeving omtrent luchtvaartveiligheid in relatie tot Luchthaven Lelystad. Een ander deel van de plaatsingszones is afgevallen om de gevolgen voor omwonenden in de vorm van geluidhinder en slagschaduw en de gevolgen voor het landschap te beperken. Zoals hiervoor onder 13.1 is overwogen is in het MER en het bestreden besluit gemotiveerd waarom de alternatieve plaatsingszones geen ruimte bieden om turbines te verplaatsen zonder dat dit tot een groter effect op de omgeving leidt. Gelet hierop hadden de ministers bij de afweging van het belang om het zweefvliegveld te behouden slechts weinig schuifruimte.

De door ZCFlevo als bijlage bij haar zienswijze aangedragen plaatsingszone ligt dichterbij de kern Biddinghuizen dan de door haar bestreden plaatsingszone Kokkeltocht. Aannemelijk is dat dit zou leiden tot meer geluidhinder en slagschaduw. Alleen al daarom hebben de ministers dit alternatief niet bij het plan hoeven te betrekken.

14.5. Gelet op het vorenstaande hadden de ministers zonder nader alternatievenonderzoek voldoende informatie om een afweging te maken over de bij het RIP betrokken belangen. De ministers hebben bij de vaststelling van het RIP voorrang gegeven aan de bij de keuze voor het voorkeursalternatief betrokken belangen. Daartoe behoren de belangen van omwonenden om zoveel mogelijk van geluidhinder en slagschaduw gevrijwaard te blijven en de met het landschap gemoeide belangen.

De Afdeling ziet in het aangevoerde, mede gelet op de aan de ministers toekomende beleidsruimte, geen aanleiding voor het oordeel dat de ministers hiermee de belangen zodanig onevenwichtig hebben afgewogen, dat zij niet in redelijkheid tot dit besluit hebben kunnen komen. Het betoog faalt.

15. KNVvL en anderen betogen dat het plaatsen van windturbines nabij ZCFlevo in strijd is met diverse regelgeving, waaronder de Regelgeving Veilig Gebruik Luchthavens en andere Terreinen en het Verdrag van Chicago.

15.1. Gelet op het overwogene onder 14.1 leidt het RIP ertoe dat het gebruik van het zweefvliegveld wordt beëindigd. Om die reden is het RIP niet in strijd met de door KNVvL en anderen bedoelde regelgeving over de luchtvaart. Het betoog faalt.

Vliegveiligheid voor general aviation

16. KNVvL en anderen betogen dat de voorziene windturbines met een tiphoogte van 249 m leiden tot onverantwoorde veiligheidsrisico's voor de sector general aviation, waaronder gemotoriseerd sportvliegen, zweefvliegen, ballonvaren, scherm- en zeilvliegen en paramotorvliegen. Bij verminderd zicht of noodsituaties zoals een motorstoring kan dit gevaarlijke situaties opleveren voor vliegtuigen die zich binnen en buiten de CTR Lelystad bevinden. Zeker als de wolkenbasis lager dan 300 m is, blijft er zeer weinig marge over

boven de obstakels. Daarbij komt dat een recente risicoanalyse over de VFR-routes (Visual Flight Rules) ontbreekt. Voorts wijzen KNVvL en anderen op een kritische brief van de Luchtverkeersleiding Nederland en de Commandant der Luchtstrijdkrachten van 29 juni 2018 aan de Luchtverkeerscommissie van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat over het effect van windmolens op de minimum vlieghoogtes nabij luchthavens.

16.1. In de plantoelichting staat dat het RIP is getoetst aan de vereisten ten aanzien van luchtvaartveiligheid, waaronder de hoogtebeperkingen voor obstakels die volgen uit de beschermingsvlakken van luchthaven Lelystad. In het luchthavenbesluit Lelystad van 12 maart 2015 is een aantal beschermingszones rondom de luchthaven vastgelegd. Een daarvan is de Outer horizontal Surface. Deze ovaalvormige zone ligt over een groot deel van het plangebied en omvat, voor zover van belang, de door KNVvL en anderen genoemde CTR. Het luchthavenbesluit laat binnen de Outer horizontal Surface obstakels toe tot een hoogte van maximaal 146,3 m. Het RIP voorziet echter in windturbines met een maximale tiphoogte van 156 m, 220 m en 249 m. Op welke locaties welke hoogtes zijn voorzien is echter afgestemd op de vliegroutes van luchthaven Lelystad. Deze afstemming heeft plaatsgevonden in het kader van de Wet luchtvaart. Met toepassing van artikel 8.9, derde lid, van de Wet luchtvaart heeft de Inspectie Leefomgeving en Transport (hierna: de ILT) op 4 november 2019 een verklaring van geen bezwaar (hierna: VVGB) voor het RIP verleend.

16.2. De VVGB is gebaseerd op onderzoek. De resultaten daarvan zijn neergelegd in het rapport "VFR-routes Lelystad Airport en windturbines" van september 2017, uitgevoerd door To70 Aviation Consultants, en het rapport "Veiligheidsanalyse mitigerende maatregelen t.b.v. Kokkeltocht" met de ondertitel "Safety assessment van mitigerende maatregelen voor het veilig gebruik van de VFR-route BRAVO bij Special VFR-omstandigheden bij aanwezigheid van hoge windturbines langs de Kokkeltocht", van december 2018, uitgevoerd door To70 Aviation Consultants.

Gelet op de rapporten van To70 Aviation Consultants brengt het RIP risico's met zich voor de luchtvaart. Deze risico's worden echter gemitigeerd. Zo is een aantal oorspronkelijk beoogde windturbines geschrapt en voorziet het RIP in een lagere hoogte voor onder meer de drie westelijke windturbines van Kokkeltocht. Voor zover een restrisico overblijft is de omvang daarvan met de rapporten van To70 Aviation Consultants in kaart gebracht. De Afdeling ziet in het aangevoerde, mede gelet op de aan de ministers toekomende beleidsruimte en het belang van het realiseren van windpark Groen als bijdrage aan de landelijke duurzame energiedoelstelling, geen aanleiding voor het oordeel dat de ministers met het aanvaarden van het restrisico voor de vliegveiligheid de belangen zodanig onevenwichtig hebben afgewogen dat zij niet in redelijkheid tot dit besluit hebben kunnen komen. Het betoog faalt.

Bescherming molenaarswoningen

17. [appellant sub 9] en anderen betogen dat de molenaarswoningen moeten worden aangemerkt als gevoelige objecten in de zin van het Activiteitenbesluit milieubeheer omdat deze woningen niet tot het windpark, een inrichting, behoren. Zij voeren aan dat onvoldoende is aangetoond dat tussen deze woningen en de windturbines technische, organisatorische of functionele bindingen bestaan. [appellant sub 9] en anderen voeren hier voorts bij aan dat 2 van de molenaarswoningen voor de 9 windturbines van Windpark Hanze (lees: Hoge Vaart Noord en Hondtocht Noord) zijn bestemd. Die verhouding achten zij scheef.

17.1. Ingevolge artikel 8:69a van de Awb vernietigt de bestuursrechter een besluit niet op de grond dat het besluit in strijd is met een geschreven rechtsregel, indien die regel kennelijk niet strekt tot de bescherming van de belangen van degene die zich daarop beroept.

Blijkens de geschiedenis van de totstandkoming van de Wet aanpassing bestuursprocesrecht (Kamerstukken II, 2009/10, 32 450, nr. 3, blz. 18-20) heeft de wetgever met artikel 8:69a van de Awb de eis willen stellen dat er een verband moet bestaan tussen een beroepsgrond en het belang waarin de appelland door het bestreden besluit dreigt te worden geschaad. De bestuursrechter mag een besluit niet vernietigen wegens schending van een rechtsregel die kennelijk niet strekt tot bescherming van het belang van de appelland.

17.2. Het in artikel 8:69a van de Awb opgenomen relativiteitsvereiste staat in de weg aan een mogelijke vernietiging van het besluit tot vaststelling van het plan en het verlenen van de omgevingsvergunningen voor zover de betogen ertoe strekken dat de molenaarswoningen gevoelige objecten zijn in de zin van het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling milieubeheer. [appelland sub 9] en anderen beroepen zich in zoverre op normen die beogen de belangen van omwonenden bij een goed woon- en leefklimaat te waarborgen.

[appelland sub 9] en anderen hebben op zich geen belang bij de molenaarswoningen. Het zou echter zo kunnen zijn dat zij toch belang hebben, indien zij kunnen profiteren van een strengere normstelling bij die woningen. Gebleken is echter dat het voor de woningen van appellanden in dit geval niet zou uitmaken. De ministers hebben namelijk door Pondera de notitie "Effecten mitigatie voor molenaarswoningen WP Groen" van 24 januari 2020 laten opstellen. Daaruit blijkt dat als mitigerende maatregelen worden getroffen om ter plaatse van de molenaarswoningen aan de normen te voldoen, de geluidsbelasting en slagschaduw ter plaatse van de woningen van [appelland sub 9] en anderen niet wijzigen. Artikel 8:69a van de Awb staat in de weg aan vernietiging van het RIP vanwege de molenaarswoningen. Aan de inhoudelijke behandeling van deze beroepsgrond komt de Afdeling daarom niet toe.

Geluid

Algemeen

18. [appelland sub 11] en anderen, [appelland sub 9] en anderen, [appelland sub 4A], [appellanden sub 5], [appelland sub 6], [appelland sub 7] en [appelland sub 8], [appellante sub 10], [appellante sub 3] en anderen en ZCFlevo hebben beroepsgronden over geluid aangevoerd. Dat betreft vooral de vrees voor een onaanvaardbare geluidsbelasting bij hun woningen.

19. Artikel 3.14a, van het Activiteitenbesluit luidt:

"1. Een windturbine of een combinatie van windturbines voldoet ten behoeve van het voorkomen of beperken van geluidhinder aan de norm van ten hoogste 47 dB Lden en aan de norm van ten hoogste 41 dB Lnight op de gevel van gevoelige gebouwen, tenzij deze zijn gelegen op een gezoneerd industrieterrein, en bij gevoelige terreinen op de grens van het terrein.

2. Onverminderd het eerste lid kan het bevoegd gezag bij maatwerkvoorschrift teneinde rekening te houden met cumulatie van geluid als gevolg van een andere windturbine of een andere combinatie van windturbines, normen met een lagere waarde vaststellen ten aanzien van de windturbines of een combinatie van windturbines.

3. In afwijking van het eerste lid kan het bevoegd gezag bij maatwerkvoorschrift in verband met bijzondere lokale omstandigheden normen met een andere waarde vaststellen.

[...]."

20. De onderzoeksresultaten over geluid voor het voorkeursalternatief zijn samengevat in

§5.2 van de plandoelstelling en zijn gebaseerd op §4.4 van het "Onderzoek Geluid en Slagschaduw" van 14 januari 2019, uitgevoerd door Pondera Consult (hierna het geluidsonderzoek). Hierin wordt geconcludeerd dat op de gevels van alle geluidgevoelige objecten aan de geluidsnorm uit het Activiteitenbesluit kan worden voldaan.

21. [appellant sub 9] en anderen en [appellant sub 11] en anderen hebben een tegenrapport van ing. M.J.M. Blankvoort van Cauberg Huygen (hierna: het tegenrapport) ingebracht.

De norm en gezondheid

22. De ministers hebben voor de beoordeling van de vraag of de realisering van de windturbines vanwege geluid niet zal leiden tot een onaanvaardbaar woon- en leefklimaat aansluiting gezocht bij de rechtstreeks werkende normen uit artikel 3.14a, van het Activiteitenbesluit. De Afdeling heeft al vaker geoordeeld, onder meer in de uitspraak over het windpark De Drentse Monden en Oostermoer, onder 111, dat het uit een oogpunt van goede ruimtelijke ordening aanvaardbaar is dat artikel uit het Activiteitenbesluit milieubeheer als uitgangspunt te nemen.

23. Volgens [appellant sub 9] en anderen, [appellant sub 11] en anderen, [appellante sub 10], [appellanten sub 5], [appellant sub 6], [appellant sub 7] en [appellant sub 8] bieden de geluidsnormen uit artikel 3.14a, van het Activiteitenbesluit onvoldoende bescherming aan omwonenden tegen negatieve (gezondheids)effecten van (laagfrequent) geluid.

Hierbij voeren zij aan dat getoetst had moeten worden aan de "Environmental Noise Guidelines for the European Region" van 10 oktober 2018, van de Regional Office for Europe van de World Health Organization (hierna: aanbevelingen van de WHO). In de aanbevelingen van de WHO wordt volgens hen een maximaal geluidniveau van 45 dB Lden voorgeschreven, omdat een hogere geluidsbelasting ernstige nadelige gezondheidseffecten heeft.

[appellant sub 9] en anderen betogen dat te hard geluid of geluid dat langdurig op mensen inwerkt invloed kan hebben op de gezondheid en het welzijn. Geluid kan leiden tot hinder, slaapverstoring, verstoring van de dagelijkse activiteiten en stress. Deze effecten kunnen op hun beurt weer aanleiding geven tot een hogere bloeddruk en verhoogde niveaus van het stresshormoon cortisol, waardoor het risico op hart- en vaatziekten en psychische aandoeningen toeneemt. Geluid kan echter ook direct resulteren in fysiologische reacties zoals een verhoogde bloeddruk. Ook kan geluid een negatieve invloed hebben op de leerprestaties van kinderen. De laatste jaren is er meer aandacht voor laagfrequent geluid en de mogelijke gezondheidseffecten daarvan. Het aantal klachten dat aan blootstelling aan laagfrequent geluid wordt toegeschreven, lijkt toe te nemen, net als de bezorgdheid erover.

[appellant sub 11] en anderen betogen dat uit onderzoeken blijkt dat wel degelijk ernstige gezondheids- en psychische klachten ontstaan bij omwonenden van (omvangrijke) windturbines. Het laagfrequente geluid zorgt voor hoofdpijn, prikkelbaarheid, concentratie- en geheugenproblemen en angstgevoelens samen met slapeloosheid, hetgeen de stress in niet geringe mate verhoogt. Dit kan tevens leiden tot aanzienlijke psychische schade. Er zijn inmiddels meerdere recente wetenschappelijke studies die een verband leggen tussen het geluid van windturbines en negatieve gevolgen voor de gezondheid van mensen. De door Pondera gebruikte gegevens dateren van 2014. Toen was er nog niets bekend over infra- en ultrageluid dat door windturbines wordt veroorzaakt. Deze gegevens zijn inmiddels al verouderd en dienen te worden aangepast. De bestreden besluiten zijn gebaseerd op verouderde en zelfs onjuiste informatie. Reden te meer om het geluid van windturbines in relatie tot de volksgezondheid nog eens zeer kritisch tegen het licht te houden.

Gelet op het vorenstaande achten appellanten het plan in strijd met het voorzorgsbeginsel.

23.1. In de uitspraak over windpark De Drentse Monden en Oostermoer is de Afdeling, onder 119.2, nader ingegaan op de effecten van windturbinegeluid op de gezondheid. In het deskundigenbericht dat in die procedure is uitgebracht, is vermeld dat er op basis van de huidige wetenschappelijke inzichten geen bewijs is voor directe effecten van windturbines op de gezondheid. In de uitspraak over windpark De Drentse Monden en Oostermoer is in dit verband verwezen naar het onderzoeksrapport van het RIVM en de GGD getiteld "Health effects related to wind turbine sound" uit 2017 (hierna: rapport van het RIVM uit 2017) dat een overzicht bevat van de conclusies van recente wetenschappelijke onderzoeken met betrekking tot de gezondheidseffecten van het geluid van windturbines. In het rapport van het RIVM uit 2017 is ingegaan op de hinderlijkheid van met name het typerende ritmische karakter van het geluid van windturbines, aangeduid als amplitudemodulatie. Volgens dit rapport van het RIVM is er een relatie tussen slaapverstoring die op individuele basis is gemeld en ergernis over het geluid van windturbines, maar is onvoldoende wetenschappelijk bewijs beschikbaar voor een directe relatie tussen gezondheidsrisico's en het geluid van windturbines, zo staat in de uitspraak over windpark De Drentse Monden en Oostermoer. Daarbij is vermeld dat volgens het rapport van het RIVM uit 2017 de langdurige ergernis over de hinder van windturbines en het gevoel dat de kwaliteit van de leefomgeving is verminderd of zal verminderen negatieve gevolgen kunnen hebben voor het welzijn en de gezondheid. Dit is echter niet uniek voor windturbines, maar geldt ook voor andere stressoren, zo staat vermeld in het rapport van het RIVM uit 2017. In dit verband is in voornoemde uitspraak over laagfrequent geluid overwogen dat in het rapport van het RIVM uit 2017 is geconcludeerd dat er geen wetenschappelijk bewijs beschikbaar is dat de gestelde gezondheidsrisico's van laagfrequent geluid van windturbines ondersteunt. De Afdeling verwijst in dit verband ook naar de overwegingen 120.2 en 120.3 van de uitspraak over windpark De Drentse Monden en Oostermoer, waar onder verwijzing naar de uitspraak van 4 mei 2016, [ECLI:NL:RVS:2016:1228](#), over windpark Wieringermeer, is overwogen dat het aangevoerde geen grond biedt voor het oordeel dat verweerders zich niet in redelijkheid op het standpunt hebben kunnen stellen dat de geluidnorm van 47 dB Lden voldoende bescherming biedt tegen laagfrequent geluid. De Afdeling heeft op basis van de hiervoor vermelde overwegingen in de uitspraak over het windpark De Drentse Monden en Oostermoer geoordeeld dat de bij die zaak betrokken bestuursorganen zich in redelijkheid op het standpunt hebben kunnen stellen dat het plan niet zal leiden tot onaanvaardbare gevolgen voor de gezondheid door geluid dat door de windturbines wordt veroorzaakt, waaronder laagfrequent geluid en infrason geluid.

23.2. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in haar uitspraak van 24 december 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:4442](#), over het besluit over het windpark De Groene Delta, onder 14.2, betreft het aanbevolen maximale geluidniveau van 45 dB Lden voor windturbinegeluid - in tegenstelling tot het aanbevolen geluidniveau vanwege onder meer wegverkeer, railverkeer en luchtvaart - een "voorwaardelijke aanbeveling". Bij "voorwaardelijke aanbevelingen" is er minder zekerheid over de doeltreffendheid van de voorgestelde aanbeveling. Dit kan onder andere zijn ingegeven door de mindere kwaliteit van het bewijs van een netto voordeel, aldus de aanbevelingen van de WHO. De aanbevelingen van de WHO zijn algemeen van aard. Gelet op het voorgaande heeft naar het oordeel van de Afdeling het aanbevolen maximum van 45 dB Lden geen dwingende status. De Afdeling is ook van oordeel dat de aanbevelingen van de WHO niet zijn aan te merken als een ieder verbindende verdragsbepalingen in de zin van artikel 94 van de Grondwet. Daarom geven de aanbevelingen van de WHO geen aanleiding om met terzijdestelling van artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit milieubeheer te

oordelen dat de ministers de aanbevolen maximale geluidsbelasting van 45 dB Lden van de WHO had moeten hanteren.

23.3. Het beroep op het voorzorgsbeginsel leidt niet tot een ander oordeel. Vanwege (onzekere) risico's kan uit voorzorg al dan niet worden besloten om maatregelen te nemen. Het beoordelen van een voor de maatschappij al dan niet aanvaardbaar risico in dit verband is primair een bestuurlijke taak.

24. Om deze redenen hebben de ministers uit een oogpunt van geluidhinder in redelijkheid kunnen volstaan met de beoordeling op grond van artikel 3.14a, eerste lid, van het Activiteitenbesluit. Het betoog faalt.

Percentage geluidgehinderden

25. [appellant sub 11] en anderen zijn van mening dat het percentage ernstig geluidgehinderden dient te worden beperkt tot minder dan 1 procent van de dorpskernen.

25.1. Gelet op de Nota van toelichting gaat de toepassing van artikel 3.14a, eerste lid, van het Activiteitenbesluit gepaard met een percentage ernstig gehinderden van 9 binnenshuis en 20 buitenshuis. Onder meer in de uitspraak over het windpark De Drentse Monden en Oostermoer heeft de Afdeling erop gewezen dat dergelijke niveaus van ernstige hinder goed vergelijkbaar zijn met hetgeen bij de normering voor wegverkeer, railverkeer en industrie geluid als maximaal toelaatbaar wordt beschouwd en dat het maatschappelijk belang dat is gediend bij de uitvoering van dergelijke projecten het volgens het vermelde in de parlementaire stukken noodzakelijk maakt om een bepaalde mate van hinder aanvaardbaar te achten. Het betoog faalt.

Laagfrequent geluid

26. [appellant sub 9] en anderen, [appellant sub 11] en anderen, [appellante sub 10], [appellanten sub 5], [appellant sub 6], [appellant sub 7] en [appellant sub 8] betogen dat onvoldoende rekening is gehouden met hinder vanwege laagfrequent geluid. [appellant sub 4A] spreekt in dit verband van een bijzonder irritante bromtoon. [appellante sub 10] betoogt dat de voorziene windturbines kunnen leiden tot zogeheten 'rattle', waardoor voorwerpen en ramen in sponningen hoorbaar kunnen trillen.

26.1. Zoals hiervoor is overwogen is artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit een rechtstreeks werkende norm. Op grond daarvan voldoet een windturbine of een combinatie van windturbines ten behoeve van het voorkomen of beperken van geluidhinder aan de norm van ten hoogste 47 dB Lden en aan de norm van ten hoogste 41 dB Lnight op de gevel van gevoelige gebouwen en bij gevoelige terreinen op de grens van het terrein.

26.2. In de Nota van Toelichting bij het Besluit wijziging milieuregels windturbines van 14 oktober 2010 (Stb 2010, 749) is vermeld dat geen wettelijke normen zijn vastgesteld voor laagfrequent geluid. Voor de beoordeling van de bescherming van de geluidnormen uit het Activiteitenbesluit acht de Afdeling van belang dat in de Nota van Toelichting is toegelicht dat hinder van windturbinegeluid bij veel lagere geluidniveaus optreedt dan hinder van andere bronnen van geluid zoals wegverkeer, treinen en vliegtuigen. Bij het vaststellen van de geluidnormen uit artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit is hiermee rekening gehouden door een lagere norm (in Lden) te hanteren dan bij andere geluidnormen. In de Nota van Toelichting wordt verder verwezen naar het rapport "Hinder door geluid van windturbines" van TNO uit 2008. Daarin staat dat mogelijke redenen voor de relatief grote hinder die ondervonden wordt bij de over het algemeen lagere geluidniveaus van windturbines de kenmerken van het geluid zijn (zweepend, fluitend, bonkend) en de niet-afnemende

geluidblootstellingen in de stillere nachtperiode. Met de beoordelingsmaat L_night wordt beoogd een extra waarborg te bieden voor bescherming tegen slaapverstoring.

26.3. De Afdeling heeft eerder, onder meer in haar uitspraak over het windpark Wieringermeer van 4 mei 2016, [ECLI:NL:RVS:2016:1228](#), haar uitspraak over het windpark De Veewieken van 20 december 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:3504](#), en voornoemde uitspraak van 21 februari 2018 over het windpark Drentse Monden en Oostermoer, de conclusie aanvaard dat windturbines zo weinig laagfrequent geluid produceren, dat ervan kan worden uitgegaan dat de geluidnormen uit artikel 3.14a, eerste lid, van het Activiteitenbesluit tegen laagfrequent geluid voldoende bescherming bieden. De Afdeling wijst er in dit verband op dat in de uitspraak De Veewieken is overwogen dat er op dit punt geen wetenschappelijke consensus bestaat over de ontoereikendheid van de geluidnormen neergelegd in artikel 3.14a, eerste lid, van het Activiteitenbesluit, zodat vooralsnog geen reden bestaat niet van die normstelling uit te gaan. Om deze redenen hebben de ministers uit een oogpunt van geluidhinder in redelijkheid kunnen volstaan met de beoordeling op grond van artikel 3.14a, eerste lid, van het Activiteitenbesluit.

Voorts hebben de ministers toegelicht dat er geen aanwijzingen zijn dat bij de geluidniveaus van windturbinegeluid die voldoen aan de geluidnorm van 47 dB L_{den} geluidniveaus van welke frequentie dan ook aanwezig zijn die 'rattle' kunnen veroorzaken. In het niet nader toegelichte betoog van [appellante sub 10] ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat deze conclusie onjuist is.

De Afdeling komt dan ook tot de slotsom dat ook in dit geval laagfrequent geluid geen aparte beoordeling behoeft. Het betoog faalt.

Ultrasoon geluid

27. [appellant sub 11] en anderen betogen dat het plan kan leiden tot ultrasoon geluid.

27.1. Ultrasoon geluid is geluid met heel hoge frequenties. In het niet nader toegelichte betoog bestaat geen aanleiding voor een ander oordeel dan dat de ministers zich in redelijkheid op het standpunt hebben kunnen stellen dat er geen aanwijzingen zijn dat het plan kan leiden tot een hinderlijke mate van ultrasoon geluid. Het betoog faalt.

Technische onderzoekaspecten

28. [appellant sub 11] en anderen en [appellant sub 9] en anderen voeren diverse technische onderzoekaspecten aan. Daarbij baseren zij zich op het onder 21 genoemde tegenrapport.

29. [appellant sub 11] en anderen en [appellant sub 9] en anderen achten onduidelijk of in het geluidsmodel is uitgegaan van een "worst-case" situatie wat betreft de temperatuur. Hierbij voeren zij aan dat bij een lagere temperatuur een grotere geluidsdruk wordt ervaren dan is berekend. Volgens [appellant sub 9] en anderen is ten onrechte gerekend met een gemiddelde luchttemperatuur van 20 graden Celsius. De rekentemperatuur dient volgens hen 9,2 graden Celsius te zijn.

29.1. De ministers hebben toegelicht dat de standaard temperatuur waarop de berekeningen worden uitgevoerd 10 graden Celsius bedraagt. De geluidskundige heeft ter zitting toegelicht dat dit voldoende overeenkomt met de gemiddelde temperaturen in Nederland en de berekeningen dus geschikt zijn om de jaargemiddelde geluidsbelasting te bepalen. De Afdeling ziet hiervoor bevestiging in het tegenrapport waarin staat dat het temperatuurverschil kan leiden tot een verschil in geluidniveau van slechts 0,02 dB. In het aangevoerde bestaat daarom geen aanleiding voor het oordeel dat het geluidsonderzoek op

dit punt zodanige gebreken bevat dat de ministers daar niet in redelijkheid op hebben kunnen afgaan.

30. [appellant sub 11] en anderen en [appellant sub 9] en anderen betogen dat met een bodemfactor van 0,9 is uitgegaan van een te zachte bodem. Op vergelijkbare bodems is in het kader van een ander plan volgens hen 0,8 gehanteerd. Voorts achten [appellant sub 11] en anderen onduidelijk of in de berekening wel rekening is gehouden met de omstandigheid dat er in de winter geen begroeiing aanwezig is.

30.1. De ministers hebben toegelicht dat een bodemfactor van 0,9 eerder worst-case is. Dat is gedetailleerd in kaart gebracht. Bij de door [appellant sub 11] en anderen bedoelde besluitvorming over een ander plan was de omgeving globaler in beeld gebracht en was daarom zekerheidshalve van een hardere bodem uitgegaan. Voorts is in de modellering niet uitgegaan van eventuele geluidsdemping van beplanting in de winter. De Afdeling ziet in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat het geluidsonderzoek op dit punt zodanige gebreken bevat dat de ministers daar niet in redelijkheid op hebben kunnen afgaan.

31. [appellant sub 11] en anderen en [appellant sub 9] en anderen betogen dat in het geluidsonderzoek niet steeds van de meest belaste gevel is uitgegaan.

31.1. Het tegenrapport gaat uit van aannames over de in het geluidsonderzoek als maatgevend aangemerkte gevel. Daardoor kunnen op dit punt geen duidelijke conclusies worden getrokken op basis van het tegenrapport. Dit is te wijten aan de omstandigheid dat de maatgevende gevels niet in het geluidsonderzoek zijn aangegeven. [appellant sub 11] en anderen en [appellant sub 9] en anderen hadden evenwel tijdig om deze gegevens kunnen vragen. Dat hebben zij nagelaten. Daarbij komt dat het tegenrapport slechts twee weken voor de zitting is ingediend. Onder deze omstandigheden dient het naar het oordeel van de Afdeling voor rekening van [appellant sub 11] en anderen en [appellant sub 9] en anderen te komen dat met het tegenrapport niet kon worden aangetoond dat in het geluidsonderzoek de verkeerde gevels als maatgevend zouden zijn aangemerkt. Het betoog faalt.

32. [appellant sub 11] en anderen en [appellant sub 9] en anderen betogen dat in diverse landen onderzoek is gedaan naar geluidniveaus op grotere afstand van windturbines. In het algemeen blijkt daaruit dat het werkelijke geluidniveau benedenwinds hoger is dan volgens de berekening. Zij vrezen dat hier onvoldoende rekening mee is gehouden.

32.1. Zoals ook staat onder 103 van de uitspraak over het windpark De Drentse Monden en Oostermoer volgt uit de Nota van Toelichting bij het Besluit wijziging milieuregels windturbines van 14 oktober 2010 (Stb 2010, 749), waarbij artikel 3.14a in het Activiteitenbesluit is opgenomen, dat de methode voor het berekenen van de geluidsbelasting is aangepast opdat rekening wordt gehouden met de windsnelheid in de nacht op grotere hoogten. Deze aangepaste methode is neergelegd in het Reken- en meetvoorschrift windturbines. Ook is daarin een rekenwijze opgenomen waarin het effect van de statistische verdeling van de windrichting en windsnelheid voor de overdracht van geluid is verdisconteerd. Ten slotte is in het Reken- en meetvoorschrift windturbines in aanmerking genomen dat de windrichting uit het zuidwesten de overheersende is.

Voorts hebben de ministers toegelicht dat in de berekeningen is uitgegaan van standaard meteo-condities, waarbij in alle richtingen lichte meewind wordt gerekend. In zoverre is sprake van een worst-case-berekening, omdat er geen rekening wordt gehouden met periodes dat de wind uit andere richtingen waait, aldus de ministers. Het betoog faalt.

33. [appellant sub 9] en anderen betogen dat windturbines van 249 m hoog zo nieuw zijn dat

de gehanteerde geluidsmodellen nog nooit in de praktijk zijn getoetst. Volgens hen is het onderzoek gebaseerd op aannames, waarbij niet aannemelijk is dat het worst-case-scenario ook daadwerkelijk worst-case is.

33.1. De Afdeling stelt voorop dat modellen noodzakelijkerwijs een abstractie van de te verwachten werkelijkheid weergeven. De validiteit van een model wordt pas aangetast wanneer de uitkomsten te zeer afwijken van de redelijkerwijs te verwachten werkelijkheid. De ministers hebben toegelicht dat vanaf 2019 windverdelingen tot ashoogtes van 260 meter beschikbaar zijn als invoergegevens voor het rekenmodel. Daarbij is ook het grotere aantal draaiuren meegerekend. De Afdeling ziet dan ook geen grond voor het oordeel dat het rekenmodel zodanig onbetrouwbaar is dat de ministers de daarmee gemaakte berekeningen niet aan de besluitvorming ten grondslag hadden mogen leggen. Het betoog faalt.

34. Ook hetgeen [appellant sub 11] en anderen en [appellant sub 9] en anderen voor het overige aan technische onderzoeksaspecten hebben aangevoerd biedt naar het oordeel van de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat aan het geluidsonderzoek zodanige gebreken kleven of het onderzoek zodanige leemten in kennis bevat dat de ministers zich daar bij de vaststelling van het RIP in zoverre niet in redelijkheid op hebben kunnen baseren. Het betoog faalt.

Cumulatieve geluidsbelasting en mitigerende maatregelen

35. [appellante sub 10] betoogt dat onduidelijk is hoe de in het MER neergelegde mitigerende maatregelen worden gehandhaafd, omdat normen en maatregelen in het RIP ontbreken.

36. Zoals hiervoor is overwogen is artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit een rechtstreeks werkende norm. De maatregelen die nodig zijn om aan deze norm te voldoen kunnen worden gewaarborgd door deze norm te handhaven.

Het is evenwel gebleken dat de 90 voorziene windturbines meerdere inrichtingen vormen. De windturbines zijn in groepen aangevraagd door en vergund aan verschillende initiatiefnemers. Ook voor het overige is niet gebleken van zodanige organisatorische, technische en functionele samenhang dat gesproken moet worden van één inrichting als bedoeld in de Wet milieubeheer.

De Afdeling overweegt dat het Activiteitenbesluit waaraan de inrichtingen moeten voldoen niet voorziet in een norm voor geluidhinder die afkomstig is van meerdere inrichtingen. Het geluidsonderzoek en de motivering van de ministers gaan daar wel van uit. Gelet op dit uitgangspunt van de ministers ontbreekt ten onrechte een planregel die bescherming biedt tegen de cumulatieve geluidhinder van de in het plan voorziene windturbines. Het plan waarborgt niet dat de gecumuleerde geluidsbelasting van de windturbines van het RIP tezamen ten hoogste 47 dB Lden en 41 dB Lnight veroorzaken. Daarmee zijn de door [appellante sub 10] bedoelde mitigerende maatregelen, die mogelijk nodig zijn om ook cumulatief aan deze norm te voldoen, niet gewaarborgd. Het RIP is op dit punt onzorgvuldig vastgesteld. Het betoog slaagt. Het besluit komt op dit punt voor vernietiging in aanmerking.

36.1. De ministers hebben een voorstel gedaan om de planregels op dit punt aan te vullen. De Afdeling acht de voorgestelde planregel adequaat. Daartegen zijn ter zitting ook geen concrete bezwaren naar voren gebracht. De Afdeling stelt vast dat er aanleiding is om met toepassing van artikel 8:72, derde lid, aanhef en onder b, van de Awb zelf in de zaak te voorzien door de door de ministers voorgestelde planregel toe te voegen aan het plan. Artikel 4, lid 4.4.4, komt dan te luiden: "Het in gebruik nemen en houden van een windturbine is slechts toegestaan als deze windturbine gezamenlijk met andere windturbines op gronden

met de bestemming 'Bedrijf - Windturbinepark' ter plaatse van een gevoelig object cumulatief voldoet aan de norm uit artikel 3.14a, lid 1 Activiteitenbesluit milieubeheer." 37. [appellant sub 11] en anderen betogen dat onvoldoende rekening is gehouden met cumulatie met de 58 windturbines van Windplan Blauw.

37.1. In het MER staat onder §15.2.3 dat bij de referentiesituatie alle bestaande solitaire windturbines zijn betrokken, evenals de bestaande lijnopstellingen in het plangebied, de turbines van windpark Sternweg en Futenweg en de autonome ontwikkelingen van Windpark Blauw en Windpark Zeewolde. Voorts is in de bijlagen bij het geluidsonderzoek de cumulatieve geluidsbelasting van windturbines binnen en buiten het plan te zien. Gelet op de locaties van de woningen van [appellant sub 9] en anderen en [appellant sub 11] kan het adres Boslaan 75 voor hen als representatief worden aangemerkt. Ter plaatse bedraagt de gecumuleerde geluidsbelasting vanwege windturbines 37,49 dB Lnight en 43,85 dB Lden, uitgaande van luide turbines. Dat valt ruim binnen de norm uit artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit.

38. [appellant sub 9] en anderen, [appellant sub 11] en anderen en [appellante sub 10] betogen dat onvoldoende rekening is gehouden met cumulatie met Lelystad Airport. [appellante sub 10] wijst ook op cumulatie met provinciale wegen.

38.1. In het geluidsonderzoek is de cumulatieve geluidsbelasting met andere geluidsbronnen dan windturbines in kaart gebracht. Daarbij is onder meer geluidhinder vanwege verkeerslawaai en luchtverkeerslawaai betrokken. De omvang van het luchtverkeer is daarbij gebaseerd op een kamerbrief van 21 februari 2018 over aansluitroutes en de MER-actualisatie van Lelystad Airport. In het MER is de akoestische kwaliteit van de omgeving onderzocht en beoordeeld aan de hand van de "methode Miedema". Volgens die methode is de kwaliteit van de akoestische omgeving bij een gecumuleerde geluidsbelasting van minder dan 50 dB goed, tussen de 50 en 55 dB redelijk, tussen de 55 en 60 dB matig en tussen de 60 en 65 dB tamelijk slecht. Bij een gecumuleerde geluidsbelasting van 65 dB of meer is de kwaliteit van de akoestische omgeving slecht.

In de plantoelichting staat een gecorrigeerde tabel. Gelet op de locaties van de woningen van [appellant sub 9] en anderen en [appellant sub 11] en anderen kan ook hier het adres Boslaan 75 voor hen als representatief worden aangemerkt. Ter plaatse bedraagt de gecumuleerde geluidsbelasting zonder het RIP 51 dB. In combinatie met het RIP bedraagt de gecumuleerde geluidsbelasting naar boven afgerond 55 dB, uitgaande van luide turbines. Dat betekent dat de gecumuleerde geluidsbelasting vanwege windturbines en andere geluidsbronnen dan windturbines voor [appellant sub 9] en anderen en [appellant sub 11] en anderen volgens de methode Miedema binnen de geluidsklasse "redelijk" was en blijft.

[appellante sub 10] en anderen wonen aan de [locatie] te Dronten. Ter plaatse bedraagt de gecumuleerde geluidsbelasting zonder het RIP 49 dB. In combinatie met het RIP bedraagt de gecumuleerde geluidsbelasting naar boven afgerond 58 dB, uitgaande van luide turbines. Dat betekent dat de gecumuleerde geluidsbelasting vanwege windturbines en andere geluidsbronnen dan windturbines voor [appellante sub 10] en anderen volgens de methode Miedema verandert van geluidsklasse goed naar geluidsklasse matig. Deze omstandigheid vormt voor de Afdeling echter geen aanleiding voor het oordeel dat de ministers niet in redelijkheid tot vaststelling van het RIP hebben kunnen besluiten. De ministers achten een dergelijke verslechtering acceptabel gelet op het belang van het realiseren van windpark Groen als bijdrage aan de landelijke duurzame energiedoelstelling, waarbij de ministers voorts betekenis hebben toegekend aan de omstandigheid dat wordt voldaan aan de wettelijke

geluidnormen voor windturbines. De Afdeling acht deze belangenafweging van de ministers niet onredelijk.

De betogen falen.

Geluidhinder bij toepassen stilstandvoorziening met het oog op slagschaduw

39. [appellante sub 10] betoogt dat veel geluidhinder optreedt als ter voorkoming van onevenredige slagschaduw de stilstandvoorziening wordt geactiveerd.

39.1. In de niet nader toegelichte stelling van [appellante sub 10] ziet de Afdeling geen aanleiding voor de verwachting dat toepassing van de stilstandvoorziening ter voorkoming van onevenredige slagschaduw leidt tot een zodanige geluidsbelasting dat hier in het geluidsonderzoek ten onrechte geen rekening mee is gehouden. In dit verband hebben de ministers toegelicht dat de windturbines langzaam tot stilstand komen. Het betoog faalt.

Geluidsbelasting in woningen bij geopende ramen

40. [appellant sub 11] en anderen achten niet aanvaardbaar dat zij overdag en 's nachts hun ramen zullen moeten sluiten om de geluidsoverlast van de windturbines te beperken.

40.1. De Afdeling overweegt dat geen wettelijke grens bestaat voor de binnenwaarde ten aanzien van windturbinegeluid. Hieraan ligt ten grondslag dat de wetgever er in beginsel van uitgaat dat indien op de gevel van de woning wordt voldaan aan de in artikel 3.14a, eerste lid, van het Activiteitenbesluit gestelde geluidnormen, in de woning geen onaanvaardbare hinder wordt ondervonden van het windturbinegeluid. De Afdeling wijst in dit verband op haar uitspraak van 5 februari 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:375](#), onder 26.2. Dit veronderstelt dat het geluidniveau in een woning met gesloten ramen bepalend is en daar hebben de ministers in redelijkheid van kunnen uitgaan. Voorts mag worden aangenomen dat de gevelwering van een normaal onderhouden woning ten minste 20 dB zal bedragen, wat ook het door het Bouwbesluit vereiste minimum is. De Afdeling wijst in dit verband op haar uitspraak van 25 januari 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:171](#), onder 7. De Afdeling ziet geen aanknopingspunten voor het oordeel dat de ministers hadden moeten concluderen dat de voorziene windturbines zullen leiden tot een uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening onaanvaardbare binnenwaarde in de woningen van [appellant sub 11] en anderen. Het betoog faalt.

Geluidsbelasting op woningen en in tuinen bij woningen

41. Meerdere appellanten betogen dat het RIP zal leiden tot een onaanvaardbare geluidsbelasting op de gevels van hun woningen.

41.1. Zoals onder 22 is overwogen is het aanvaardbaar dat de ministers bij de beoordeling van een goede ruimtelijke ordening ter plaatse van geluidgevoelige objecten zoals woningen aansluiting hebben gezocht bij de norm uit het Activiteitenbesluit. Voorts zal de Afdeling ten aanzien van het overwogene onder 36 zelf in de zaak voorzien. Voor het overige falen de betogen. Dat betekent dat de ministers zich bij de vaststelling van het RIP in redelijkheid hebben mogen baseren op het geluidsonderzoek en de daarin neergelegde conclusie dat op de gevels van alle geluidgevoelige objecten aan de geluidnorm uit het Activiteitenbesluit zal worden voldaan. Het betoog faalt.

42. [appellant sub 11] en anderen achten het niet aanvaardbaar dat zij vrijwel nooit meer in hun tuin kunnen genieten van de stilte van het landelijk gebied.

42.1. De Afdeling stelt vast dat de in artikel 3.14a, eerste lid, van Activiteitenbesluit neergelegde normen voor windturbinegeluid gelden op de gevel van gevoelige gebouwen en

niet in de tuin behorende bij deze gevoelige gebouwen. De geluidsbelasting in de tuin kan echter wel van belang zijn bij de beantwoording van de vraag of het bestemmingsplan in overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening is vastgesteld.

Zoals hiervoor onder 38.1 is overwogen was en blijft de gecumuleerde geluidsbelasting vanwege windturbines en andere geluidsbronnen dan windturbines op de gevel van de woningen van [appellant sub 11] en anderen volgens de methode Miedema binnen de geluidsklasse "redelijk". Afhankelijk van de ligging van hun tuinen zal de geluidsbelasting daar enigszins hoger zijn dan de geluidsbelasting op de gevel. Gelet op bovenstaande geluidsklasse op de gevel hebben de ministers dat in redelijkheid aanvaardbaar kunnen achten. Het betoog faalt.

Geluidsbelasting op het land en het erf

43. Volgens [appellante sub 10] is sprake van onevenredige geluidhinder op hun land en op het erf rond hun bedrijven. Met het oog daarop acht zij maatwerkvoorschriften noodzakelijk.

43.1. De ministers hebben ter zitting toegelicht dat er ter plaatse een geluidsbelasting van ongeveer 50 dB zal zijn. Dat achten zij aanvaardbaar, gelet ook op de omstandigheid dat de verblijfsduur op gronden waar werkzaamheden worden uitgevoerd, beperkt is in vergelijking tot de verblijfsduur op percelen waar wordt gewoond.

43.2. De Afdeling ziet in hetgeen [appellante sub 10] heeft aangevoerd geen aanleiding om te twifelen aan de juistheid van de door de ministers gestelde omstandigheden. Gelet hierop bestaat geen grond voor het oordeel dat de ministers hadden moeten concluderen dat het RIP leidt tot een onaanvaardbaar verblijfsklimaat op de gronden van [appellante sub 10]. Het betoog faalt.

Slagschaduw

Algemeen

44. [appellant sub 9] en anderen, [appellant sub 4A], [appellante sub 10], [appellant sub 11] en anderen en [appellante sub 3] en anderen hebben beroepsgronden naar voren gebracht over slagschaduw.

45. Artikel 3.14, vierde lid, van het Activiteitenbesluit luidt:

"Bij het in werking hebben van een windturbine worden ten behoeve van het voorkomen of beperken van slagschaduw en lichtschittering de bij ministeriële regeling te stellen maatregelen toegepast."

Artikel 3.12 van de Activiteitenregeling luidt:

"1. Ten behoeve van het voorkomen of beperken van slagschaduw en lichtschittering is de windturbine voorzien van een automatische stilstandvoorziening die de windturbine afschakelt indien slagschaduw optreedt ter plaatse van gevoelige objecten voor zover de afstand tussen de windturbine en de gevoelige objecten minder dan 12 maal de rotordiameter bedraagt en gemiddeld meer dan 17 dagen per jaar gedurende meer dan 20 minuten per dag slagschaduw kan optreden en voor zover zich in de door de slagschaduw getroffen uitwendige scheidingsconstructie van gevoelige gebouwen of woonwagens ramen bevinden. De afstand geldt van een punt op ashoogte van de windturbine tot de gevel van het gevoelige object.

2. Het bevoegd gezag kan met betrekking tot het in werking hebben van een windturbine

aanvullend maatwerkvoorschriften stellen ten behoeve van het voorkomen of beperken van hinder door slagschaduw indien het eerste lid in een specifiek geval niet toereikend is."

46. Voor de aanvaardbaarheid van de totale slagschaduw uit een oogpunt van goede ruimtelijke ordening hebben de ministers aansluiting gezocht bij artikel 3.12 van de Activiteitenregeling. De Afdeling heeft al vaker geoordeeld, onder meer in de uitspraak over het windpark De Drentse Monden en Oostermoer, dat aanvaardbaar is om vanuit een oogpunt van goede ruimtelijke ordening dat artikel uit het Activiteitenbesluit milieubeheer als uitgangspunt te nemen.

47. De onderzoeksresultaten over slagschaduw voor het voorkeursalternatief zijn neergelegd in §15.3 van het MER en §4.3 van het "Onderzoek Geluid en Slagschaduw" van 14 januari 2019, uitgevoerd door Pondera Consult (hierna voor dit onderwerp: het slagschaduwonderzoek). In de plantoelichting staat dat de totale slagschaduwduur is berekend, inclusief de bijdrage van bestaande windturbines en autonome ontwikkelingen net buiten het plangebied. In totaal hebben 451 woningen een verwachte slagschaduw (cumulatief) per jaar van meer dan 6 uur. Bij deze woningen kan normoverschrijding optreden. Deze wordt echter weggenomen met een stilstandvoorziening. Met een dergelijke voorziening wordt de rotor, wanneer er meer slagschaduw op de gevel van woningen van derden optreedt dan is toegestaan op grond van de Activiteitenregeling, tijdelijk stilgezet om overschrijding van de norm te voorkomen. Met de stilstandsvoorziening is er bij geen van de woningen van derden sprake van een overschrijding van de norm van gemiddeld maximaal 17 dagen per jaar gedurende meer dan 20 minuten per dag slagschaduw, aldus de plantoelichting.

Daarnaast staat in de plantoelichting dat de initiatiefnemer heeft toegezegd voor de gevoelige objecten die binnen 12x de rotordiameter liggen in de kernen van Biddinghuizen, Dronten en Ketelhaven, de slagschaduw tot 0 uur te beperken met een stilstandvoorziening. Dit is opgenomen in de vergunningaanvraag en vastgelegd in de vergunning, aldus de plantoelichting.

Slagschaduw in Ketelhaven

48. [appellant sub 11] en anderen en [appellant sub 9] en anderen stellen dat weliswaar 0 uur slagschaduw op de kern Ketelhaven is toegezegd, maar dat zij onder geen beding geconfronteerd willen worden met slagschaduw. Ook in dit kader pleiten zij voor een afstand van minimaal 10x de tiphoogte tot hun woningen. Ter zitting hebben [appellant sub 9] en anderen toegelicht dat deze beroepsgrond erop gericht is dat zij niet onder de norm van het Activiteitenbesluit vallen. Daarom willen zij dit graag in de vergunningen geborgd zien.

48.1. Niet valt in te zien waarom [appellant sub 11] en anderen en [appellant sub 9] en anderen niet zouden vallen onder de bescherming van de norm uit het Activiteitenbesluit. Verder is de toezegging van 0 uur slagschaduw in de omgevingsvergunning voor Hoge Vaart Noord neergelegd. Voor zover zij erop doelen dat de bescherming door de norm uit het Activiteitenbesluit en de vergunning niet geldt voor slagschaduw vanwege windturbines op grotere afstand dan 12x de rotordiameter, overweegt de Afdeling dat uit de toelichting bij artikel 3.12 van de Activiteitregeling blijkt dat het regelgevend gezag een bepaalde mate van slagschaduw-hinder aanvaardbaar heeft geacht. Ook op dit punt hebben de ministers voor de aanvaardbaarheid van de slagschaduw uit een oogpunt van goede ruimtelijke ordening de norm uit het Activiteitenbesluit als uitgangspunt mogen nemen. Het betoog faalt.

Werking van de norm en cumulatieve slagschaduw

49. [appellante sub 10] betoogt dat de norm uit het Activiteitenbesluit onvoldoende aan onevenredige slagschaduw in de weg staat. Hierbij voert zij aan dat de norm betrekking heeft op dagen met meer dan 20 minuten slagschaduw per dag. Maar meerdere dagen met 19 minuten aan slagschaduw zijn ook hinderlijk. Adviesbureau Arcadis geeft recent aan dat de slagschaduwnorm in de praktijk niet werkt: 'In theorie wordt de bepaling in de bestaande Activiteitenregeling geïnterpreteerd als ruwweg zes uur overlast per jaar' (...) 'maar in de praktijk kan het neerkomen op wel twintig uur.' Dat is materieel bijna 3 keer zoveel als de regelgever heeft willen toestaan, aldus [appellante sub 10].

49.1. Volgens de ministers verwijst [appellante sub 10] naar een artikel uit de Energieia waarin Adviesbureau Arcadis heeft aangegeven dat de slagschaduwnorm in de praktijk niet werkt. Het artikel gaat over de specifieke situatie waarin de gemeente Almere op grond van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet de bevoegdheid heeft gekregen om de slagschaduwnorm van de Activiteitenregeling los te laten. In het artikel geeft Adviesbureau Arcadis uitleg aan de keuze die gemeente Almere heeft gemaakt om met slagschaduw hinder om te gaan in de specifieke situatie voor het overeenkomstig de Crisis- en herstelwet vastgestelde plan Oosterwold. Aangegeven wordt dat in de praktijk de slagschaduwduur langer is dan 6 uur.

De norm stelt als maximum 17 dagen 20 minuten of meer slagschaduw en impliciet maakt het daarmee meerdere dagen met minder dan 20 minuten slagschaduw mogelijk. Dit betreft geen gespecificeerd aantal uren slagschaduw per jaar. Dit geeft aan dat een slagschaduwduur van minder dan 20 minuten op een dag aanvaardbaar is en pas een beperking wordt opgelegd bij een overschrijding daarvan, welke beperking maximaal 17 dagen op jaarbasis betreft, aldus de ministers.

49.2. De in artikel 3.12, eerste lid, van de Activiteitenregeling neergelegde norm voor slagschaduw is een algemeen verbindend voorschrift. Tegen een algemeen verbindend voorschrift kan ingevolge artikel 8:3, eerste lid, van de Awb geen beroep worden ingesteld. Wel bestaat de mogelijkheid een bepaling uit een algemeen verbindend voorschrift exceptief te toetsen. Een dergelijke toetsing van artikel 3.12, eerste lid, van de Activiteitenregeling heeft onder meer plaatsgevonden in de uitspraak over het windpark De Drentse Monden en Oostermoer. In die uitspraak heeft de Afdeling onder 132.8 geconcludeerd in het aangevoerde geen grond te zien voor het oordeel dat het regelgevend gezag niet tot vaststelling van artikel 3.12, eerste lid, van de Activiteitenregeling heeft kunnen besluiten. De Afdeling heeft daarbij onder meer gewezen op de toelichting bij artikel 3.12 van de Activiteitenregeling waaruit blijkt dat het regelgevend gezag een bepaalde mate van slagschaduw hinder aanvaardbaar heeft geacht. De stelling van [appellante sub 10] dat zij een hinderduur van maximaal 17 dagen per jaar met een maximum van 20 minuten per dag te lang vindt, is geen reden om nu tot een ander oordeel te komen dan in die uitspraak. Het betoog faalt in zoverre.

49.3. Wel is gebleken dat het RIP kan leiden tot cumulatie van slagschaduw van verschillende inrichtingen. In het geval van [appellante sub 10] gaat dat om de Hoge Vaart Noord en de Hondtocht Noord.

Zoals hiervoor is overwogen vormen de 90 voorziene windturbines meerdere inrichtingen. De Afdeling stelt vast dat het Activiteitenbesluit waaraan de inrichtingen moeten voldoen niet voorziet in een norm voor slagschaduw die afkomstig is van meerdere inrichtingen. Het slagschaduwonderzoek en de motivering van de ministers gaan daar wel van uit. Gelet op dit uitgangspunt van de ministers ontbreekt ten onrechte een planregel die bescherming biedt

tegen de cumulatieve slagschaduw van de in het plan voorziene windturbines. Het RIP is op dit punt onzorgvuldig vastgesteld. Het betoog slaagt in zoverre. Het besluit komt op dit punt voor vernietiging in aanmerking.

49.4. De ministers hebben een voorstel gedaan om de planregels op dit punt aan te vullen. De Afdeling acht de voorgestelde planregel adequaat. Daartegen zijn ter zitting ook geen concrete bezwaren naar voren gebracht. De Afdeling stelt vast dat er aanleiding is om met toepassing van artikel 8:72, derde lid, aanhef en onder b, van de Awb zelf in de zaak te voorzien door de door de ministers voorgestelde planregel toe te voegen aan het plan. Artikel 4, lid 4.4.3, komt dan te luiden: "Het in gebruik nemen en houden van een windturbine is slechts toegestaan als deze windturbine gezamenlijk met andere windturbines op gronden met de bestemming 'Bedrijf - Windturbinepark' ter plaatse van een gevoelig object cumulatief voldoet aan de norm uit artikel 3.12, lid 1, Activiteitenregeling milieubeheer."

Slagschaduw in woningen

50. [appellante sub 10] acht de voor haar woning berekende hoeveelheid slagschaduw onaanvaardbaar, zowel in de overgangperiode als in de eindsituatie. In dit verband wijst zij op 70 uur en 27 minuten voor de woning aan de [locatie 1]. Zij is van mening dat ondanks de aan te brengen stilstandvoorzieningen, gelet op de zeer ruime overschrijding van de maximale waarde van zes uur, geen sprake kan zijn van een goede ruimtelijke ordening.

[appellant sub 9] en anderen betogen dat de slagschaduw op de woning aan de [locatie 2] de wettelijke normen overstijgt.

50.1. Niet in geschil is dat het slagschaduwonderzoek aantoont dat de norm uit artikel 3.12 van de Activiteitenregeling zonder maatregelen bij diverse woningen wordt overschreden. De hiervoor genoemde stilstandvoorziening waarborgt echter dat dit niet gebeurt. Het betoog faalt.

Lichtschittering en obstakelverlichting

51. [appellante sub 10] vreest voor lichtschittering vanwege de in werking zijnde windturbines.

51.1. In artikel 3.13, eerste lid, van de Activiteitenregeling is bepaald dat bij het in werking hebben van een windturbine lichtschittering zoveel mogelijk wordt voorkomen of beperkt door toepassing van niet-reflecterende materialen of coatinglagen op de desbetreffende onderdelen. Gelet op het voorgaande en gezien de afstand van de woning van [appellante sub 10] tot aan het windpark hebben de ministers zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de lichtschittering bij het in werking hebben van de windturbines niet dermate hinderlijk zal zijn dat zij het inpassingsplan niet hebben mogen vaststellen. Het betoog faalt.

52. [appellant sub 9] en anderen, [appellant sub 11] en anderen, [appellante sub 3] en anderen en [appellante sub 10] vrezen hinder van overdag en 's nachts knipperende obstakelverlichting. [appellant sub 11] en betogen dat bewoners van Ketelhaven in het donker last zullen hebben van een groot aantal knipperende lichten. [appellante sub 10] betoogt dat in strijd met de eerder gegeven informatie sprake is van drie series verlichting op de masten. In de eerder verstrekte informatie zou slechts sprake zijn van verlichting bovenin en waarschijnlijk ook halverwege. Voorts pleit [appellante sub 10] voor het aanbrengen van verlichting op de minst bezwarende wijze door alleen obstakelverlichting op de windturbines aan de zijkanten, en/of om-en-om brandende obstakelverlichting toe te passen. Verder is volgens haar ten onrechte het verlichtingsplan nog niet bekend gemaakt.

52.1. Gelet op de plantoelichting en het verweerschrift bestaat de verlichting samengevat uit:

- Witte, knipperende verlichting op de gondel van alle windturbines in de daglichtperiode.
- Rode, vastbrandende verlichting op de gondel van alle windturbines voor de schemer- en nachtperiode.
- Rode vastbrandende mastverlichting met een lage intensiteit. Bij de hoge turbines 2, bij de kleinere turbines 1 halverwege de mast.
- Reductie van de lichtintensiteit op basis van meteorologische condities (zicht) voor de vastbrandende verlichting op de gondels van de turbines.

52.2. De ministers hebben voor de uitvoering van de obstakelverlichting aangesloten bij het Informatieblad 'Aanduiding van windturbines en windparken op het Nederlandse vasteland - In relatie tot luchtvaartveiligheid' van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu van 30 september 2016 (hierna: het informatieblad). Daarin is voorgeschreven dat bij windturbines met een tiphoogte van 210 m of meer drie lichtpunten aanwezig zijn. Dat zijn twee lichtpunten op ongeveer 1/3 en 2/3 hoogte van de mast en een lichtpunt op de gondel. Daargelaten of eerder andere informatie is verstrekt, hebben de ministers op dit punt in redelijkheid kunnen afgaan op het informatieblad.

52.3. In de planregels is een voorwaardelijke verplichting opgenomen waarin is vastgelegd dat de obstakelverlichting in de schemer- en nachtperiode vastbrandend dient te zijn. Het betoog dat de lichten 's nachts knipperen mist feitelijke grondslag.

Op grond van het informatieblad brengt de keuze voor niet knipperende verlichting in de nacht met zich dat alle turbines met verlichting moeten worden uitgevoerd. Dat wordt volgens de ministers als minder hinderlijk ervaren dan een kleiner aantal knipperende lichtpunten.

Op grond van het informatieblad bestaat de mogelijkheid om de intensiteit van de obstakelverlichting tijdens de schemer- en nachtluchtperiode te verlagen als de zichtbaarheid op basis van meteorologische condities voldoet aan de daar genoemde voorwaarden. Initiatiefnemer Windkoepel heeft toegezegd dat zij van deze mogelijkheid gebruik zal maken. Voor het overige is het verlichtingsplan een kwestie van uitvoering die niet in deze procedure aan de orde kan komen.

Gelet op het vorenstaande hebben de ministers zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de voorziene obstakelverlichting niet in de weg staat aan een goed woon- en leefklimaat. Daarbij komt dat initiatiefnemer heeft toegezegd dat de lichtintensiteit op basis van meteorologische condities (zicht) voor de vast brandende verlichting op de gondels van de turbines zal worden gereduceerd. De betogen falen.

Artikel 8 EVRM

53. [appellant sub 9] en anderen, [appellanten sub 5], [appellant sub 6], [appellant sub 7] en [appellant sub 8] betogen dat de nadelige gevolgen van het plan voor het woon- en leefklimaat maken dat het plan in strijd is met artikel 8 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: EVRM) en in dat kader met het zogenaamde voorzorgsbeginsel.

53.1. De Afdeling is van oordeel dat de gevolgen van de nieuwe windturbines voor het woon- en leefklimaat van [appellant sub 9] en anderen, [appellanten sub 5], [appellant sub 6],

[appellant sub 7] en [appellant sub 8] niet zodanig zijn dat sprake is van een inbreuk op het in artikel 8, eerste lid, van het EVRM neergelegde recht op respect voor het privéleven. Volgens vaste rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: EHRM) kent het EVRM geen uitdrukkelijk recht toe op een schone en stille omgeving, maar kan artikel 8 in het geding zijn indien de overlast zo is dat die de betrokkene in ernstige mate in zijn gezondheid treft of hem belet in zijn woongenot en zijn privé- of gezinsleven (zie bijvoorbeeld EHRM Jugheli tegen Georgië, arrest van 13 juli 2017, ECLI:CE:ECHR:2017:0713JUD003834205, punt 62 en de daar aangehaalde rechtspraak).

Naar het oordeel van de Afdeling doet zich geen hinder voor die [appellant sub 9] en anderen, [appellanten sub 5], [appellant sub 6], [appellant sub 7] en [appellant sub 8] in ernstige mate in hun gezondheid treft of hen belet in hun woongenot en hun privé- of gezinsleven. De Afdeling verwijst op dit punt naar hetgeen hiervoor is overwogen over de gevolgen voor het woon- en leefklimaat.

Het beroep op het voorzorgsbeginsel leidt niet tot een ander oordeel. Vanwege (onzekere) risico's kan uit voorzorg al dan niet worden besloten om maatregelen te nemen. Het beoordelen van een voor de maatschappij al dan niet aanvaardbaar risico in dit verband is primair een bestuurlijke taak. Het betoog faalt.

Aspecten waarmee in het MER geen rekening zou zijn gehouden

Gevolgen voor stikstofemissies

54. [appellant sub 9] en anderen en [appellant sub 11] en anderen stellen dat bij het beoordelen van de gevolgen van stikstof geen rekening is gehouden met het effect van de windturbines aan de Hoge Vaart Noord en Hondtocht Noord op de rookgassen die afkomstig zijn uit de schoorsteen van mestverwerker Komeco in Ketelhaven. De stikstof in deze gassen kan in het Natura 2000-gebied Ketelmeer en Vossemeer ten noordwesten van Ketelhaven terecht komen. Zij betogen dat ten onrechte is uitgegaan van een te lage schoorsteen van Komeco.

54.1. De Afdeling acht het aannemelijk dat enkele windturbines in het noorden van het plangebied invloed kunnen hebben op de verspreiding van de stikstof-emissies uit de schoorsteen van Komeco. Nu het Natura 2000-gebied Ketelmeer en Vossemeer niet voor stikstof gevoelig is, is in het MER terecht geen rekening gehouden met de effecten van de turbines op de stikstofemissies van Komeco op Ketelmeer en Vossemeer. Het betoog kan reeds hierom niet slagen.

Gewasmiddelen

55. [appellant sub 11] en anderen betogen dat in het MER geen rekening is gehouden met de verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen als gevolg van de turbulentie achter de rotorbladen.

55.1. De ministers hebben inzichtelijk gemaakt dat turbulentie achter de rotorbladen pas op een hoogte van minimaal 46 m zal optreden. Het is volgens de ministers niet te verwachten dat gespoten gewasbeschermingsmiddelen tot die hoogte opstijgen en met de wind worden meegevoerd, gelet op de regeling hiervoor die in paragraaf 3.5.3 van het Activiteitenbesluit milieubeheer is opgenomen. Het spuiten mag enkel op lage hoogte, 50 cm boven het gewas en bij lage windsnelheden plaatsvinden, waarbij er nog geen relevant zog achter de rotor is. Het is volgens hen niet aannemelijk dat op maaiveldhoogte al een zo grote turbulentie optreedt dat gewasbeschermingsmiddelen over grote afstanden worden getransporteerd. [appellant sub 11] en anderen hebben deze stellingen niet gemotiveerd bestreden of

inzichtelijk gemaakt dat desondanks het zog van de turbines ertoe zal leiden dat de depositie van gewasbeschermingsmiddelen bij hun woningen toeneemt. Gelet hierop ziet de Afdeling geen grond voor het oordeel dat het MER op dit punt onvolkomenheden bevat en niet aan het plan ten grondslag had mogen worden gelegd. Het betoog slaagt niet.

Natuurgebied Roggebotveld en laagvliegroutes

56. [appellant sub 11] en anderen betogen dat het MER onvolledig is omdat de gevolgen voor het natuurgebied Roggebotveld niet zijn beoordeeld. Ook is in het MER geen rekening gehouden met de cumulatieve effecten voor vogels als gevolg van de laagvliegroutes rondom Lelystad Airport op de bijbehorende natuurgebieden. Zij wijzen er op dat het MER dateert van januari 2019 en dat in februari 2019 nieuwe vliegroutes van Lelystad Airport bekend zijn gemaakt.

56.1. In het MER is beschreven wat de gevolgen van de voorgenomen activiteit voor het Natuurnetwerk Nederland zijn. In paragraaf 4.3 is omschreven welke gebieden onder het Natuurnetwerk vallen. Daarbij is Roggebotveld vermeld als onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. Anders dan [appellant sub 11] en anderen betogen, zijn de gevolgen van het plan voor Roggebotveld in het MER dus beoordeeld. De toekomstige ontwikkelingen op Luchthaven Lelystad zijn voorts in het MER als autonome ontwikkelingen meegenomen. Dat na het opstellen van het MER de laagvliegroutes zijn vastgesteld, maakt niet dat het MER onvolledig is. Het MER dateert immers van voor deze vaststelling. Het betoog faalt.

Natuurgebieden

Aantasting Nationaal Natuurnetwerk en stiltegebied

57. [appellant sub 9] en anderen voeren aan dat de noordelijke turbine in de lijn Hoge Vaart Noord dicht bij een ecologische verbindingzone staat. De ecologische verbindingzone is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland, waar een "nee, tenzij"-principe geldt. [appellant sub 9] en anderen en [appellant sub 11] en anderen betogen dat die turbine tevens zal leiden tot een overschrijding van de geluidsnorm van 35 dB(A) in het stiltegebied Roggebotzand. Deze overschrijding is in strijd met artikel 9.4 en 9.6 van de Omgevingsverordening Flevoland.

57.1. De Afdeling overweegt dat de bedoelde windturbine nabij de ecologische verbindingzone op een afstand van minimaal meer dan 800 m vanaf de woningen van [appellant sub 9] en anderen zal worden gebouwd. Verder ligt het stiltegebied Roggebotzand op meer dan een kilometer van de woningen van [appellant sub 9] en anderen en [appellant sub 11] en anderen. Deze afstanden zijn naar het oordeel van de Afdeling te groot om aan te nemen dat het genoemde deel van het Natuurnetwerk Nederland en het stiltegebied onderdeel zijn van de leefomgeving van deze appellanten. De belangen van [appellant sub 9] en anderen zijn als omwonenden van het windpark daarom niet nauw verweven met de belangen die de Omgevingsverordening Flevoland beoogt te beschermen met de bovengenoemde bepalingen. Deze beroepsgrond dient daarom gelet op artikel 8:69a van de Awb buiten beschouwing te blijven.

Aantasting Natura 2000-gebied, stikstof

58. [appellant sub 4A], [appellant sub 9] en anderen, ZCFlevo en [appellant sub 11] en anderen stellen dat de instandhoudingsdoelstellingen van omliggende Natura 2000-gebieden in ernstige mate zullen worden verstoord door de realisatie van Windplan Groen. Volgens [appellant sub 9] en anderen, ZCFlevo en [appellant sub 11] en anderen is onduidelijk of aan de voorwaarden van het beleid voor extern salderen wordt voldaan zoals dat bij Kamerbrief

van 4 oktober 2019 door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit aan de Tweede Kamer bekend is gemaakt. Zij wijzen erop dat voor dit plan is gesaldeerd met stikstofrechten van twee pluimveehouderijen in Flevoland. Op papier voldoet dit wellicht aan de stikstofregels, maar zij achten dit in strijd met de intentie van die regels nu door het activeren van die rechten tijdelijk juist meer stikstof wordt uitgestoten.

58.1. Appellanten beroepen zich op normen uit de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb), die, kort samengevat en voor zover van belang, strekken tot bescherming van Natura 2000-gebieden.

De individuele belangen van burgers bij het behoud van een goede kwaliteit van hun leefomgeving, waarvan een Natura 2000-gebied deel uitmaakt, kunnen zo verweven zijn met het algemene belang dat de Wnb beoogt te beschermen, dat niet kan worden geoordeeld dat de betrokken normen van deze wet kennelijk niet strekken tot bescherming van hun belangen.

Bij de beantwoording van de vraag of een dergelijke verwevenheid kan worden aangenomen, moet onder meer rekening worden gehouden met de situering van de woning van de betrokkene, al dan niet tussen overige bebouwing, met de afstand tussen de woning van betrokkene en het natuurgebied, met hetgeen aanwezig is in het gebied tussen de woning en het Natura 2000-gebied en met het al dan niet bestaande, geheel of gedeeltelijke directe zicht vanuit de woning op het gebied. Indien het Natura 2000-gebied deel uitmaakt van de directe woonomgeving van betrokkene, is in beginsel sprake van verwevenheid als hiervoor bedoeld.

58.2. In het MER is vermeld dat de Veluwe, de Veluwerandmeren en de Rijntakken de voor stikstof gevoelige Natura 2000-gebieden in de nabijheid van het plangebied zijn. [appellant sub 4A], [appellant sub 9] en anderen en [appellant sub 11] en anderen wonen op minimaal 3 kilometer afstand van deze gebieden. Voor geen van hen geldt gelet op die afstanden dat die Natura 2000-gebieden deel uitmaken van hun directe leefomgeving. De belangen van appellanten als omwonenden van het windpark zijn - gelet op de grote afstand tot de relevante Natura 2000-gebieden - niet nauw verweven met het algemeen belang dat de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) beoogt te beschermen. De nu aan de orde zijnde normen van de Wnb strekken daarom niet tot bescherming van de belangen van deze appellanten. Gelet op artikel 8:69a van de Awb ziet de Afdeling af van een inhoudelijke behandeling van de beroepsgronden over de aantasting van Natura 2000-gebieden die appellanten hebben aangevoerd in het kader van het RIP en in het kader van de Wnb-vergunning.

Ten aanzien van het betoog van ZCFlevo, voor zover gericht tegen het inpassingsplan, overweegt de Afdeling dat de bescherming van Natura 2000-gebieden geen onderdeel is van haar statutaire doelstellingen. Bovendien ligt het terrein van de Zweefvliegclub op meer dan 10 km afstand van het voor stikstof gevoelige Natura 2000-gebied Veluwe waarop effecten zouden kunnen optreden tijdens de aanlegfase van het windpark. De belangen van ZCFlevo zijn daarom niet nauw verweven met het belang dat de Wnb beoogt te beschermen. De aan de orde zijnde norm strekt daarom niet tot bescherming van de belangen van deze appellant, zodat ook het betoog van ZCFlevo over de aantasting van Natura 2000-gebieden buiten beschouwing moet worden gelaten.

58.3. Gelet op het bovenstaande behoeft het aangevoerde over AERIUS en de saldering met de eendenhouderijen evenmin bespreking.

Landschap

59. [appellante sub 3] en anderen, [appellant sub 4A], [appellante sub 10], [appellant sub 11] en anderen en [appellant sub 9] en anderen betogen dat het plan leidt tot horizonvervuiling en verstoring van het landschap. [appellant sub 11] en anderen betogen dat het plan in strijd is met artikel 2.14, eerste lid, onder d, van de Omgevingsverordening Flevoland, omdat niet is gemotiveerd waarom turbines met een ashoogte van meer dan 120 m nodig zijn. Zij betogen verder dat de ministers niet inzichtelijk hebben gemaakt dat de beoogde ontwikkeling gepaard gaat met het verbeteren van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving, zodat het plan in strijd is met artikel 2.15, eerste lid, onder a, van de Omgevingsverordening.

59.1. Niet in geschil is dat het plan een aantasting van het landschap met zich zal brengen. Zo zullen op bepaalde plekken turbines worden geplaatst waar die voorheen niet stonden en de turbines zullen hoger zijn dan de bestaande turbines. De ministers hebben zich op het standpunt gesteld dat het plan als positief effect op het landschap heeft dat er minder verschillende typen turbines in het gebied komen, wat de visuele rust ten goede komt. Verder wijzen zij erop dat de bestaande, verouderde turbines worden gesaneerd. De Afdeling ziet in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat de ministers binnen de hen toekomende beleidsruimte in dit geval het positieve effect niet in redelijkheid hebben mogen laten opwegen tegen het negatieve effect. Over de genoemde bepalingen uit de Omgevingsverordening Flevoland overweegt de Afdeling dat de ministers hieraan niet zijn gebonden, maar dat zij hebben gesteld dat het provinciale beleid als uitgangspunt is gekozen. De ministers hebben een rapport van Peregrine, gedateerd 28 juni 2018, overgelegd, waarin de noodzaak van turbines met een ashoogte van meer dan 120 m inzichtelijk is gemaakt. [appellant sub 11] en anderen hebben de uitkomsten van dit rapport onvoldoende gemotiveerd bestreden. Verder hebben de ministers inzichtelijk gemaakt hoe de fysieke kwaliteit volgens hen (uiteindelijk) verbetert door het lagere aantal turbines en de minder verschillende typen turbines. De ministers hebben zich daarom in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat het plan niet uit de pas loopt met de doelstellingen van het provinciale beleid dat zij tot uitgangspunt hebben genomen. Het betoog slaagt niet.

Gezondheidseffecten vee

60. [appellant sub 9] en anderen stellen dat uit een Pools onderzoek blijkt dat windturbines effecten hebben op ganzen in pluimveehouderijen. Volgens hen betekent dit dat negatieve effecten zullen optreden voor de pluimveehouderij van [belanghebbende] op het perceel [locatie 2] te Dronten.

60.1. De Afdeling overweegt dat [appellant sub 9] en anderen met deze beroepsgrond opkomen voor de belangen van de dieren in de bedoelde pluimveehouderij, die ongeveer 800 m ten zuiden van Ketelhaven is gevestigd. De belangen van [appellant sub 9] en anderen zijn niet gemoeid met het welzijn van de dieren. Hun belang is erin gelegen dat zij gevrijwaard blijven van de ruimtelijke gevolgen van de windturbines. Deze beroepsgrond kan daarom niet leiden tot vernietiging van het bestreden besluit en blijft gelet op artikel 8:69a van de Awb buiten bespreking.

Waardedaling

61. [appellante sub 3] en anderen, [appellant sub 4A], [appellante sub 10], [appellant sub 9] en anderen en [appellant sub 11] en anderen vrezen een aanzienlijke waardedaling van hun onroerende zaken. [appellant sub 4A] en [appellant sub 11] en anderen betogen in dat verband dat onvoldoende rekening is gehouden met het gegeven dat de waarde van woningen in de buurt van windturbines met 15% kan dalen. [appellant sub 9] en anderen stellen dat uit een rapport van de VU blijkt dat de waardedaling 5% of meer zal zijn.

61.1. De Afdeling overweegt dat geen grond bestaat voor de verwachting dat de waardevermindering zodanig zal zijn dat de ministers bij de afweging van de belangen hieraan een groter gewicht had moeten toekennen dan zij hebben gedaan. Daarbij komt dat appellanten op grond van artikel 6.1 van de Wro, gelezen in samenhang met artikel 6.6, tweede lid, een aanvraag om tegemoetkoming in de planschade kunnen indienen bij de ministers en de eventuele schade in die procedure aan de orde kunnen stellen (vergelijk de uitspraken van de Afdeling van 4 mei 2016, [ECLI:NL:RVS:2016:1228](#), onder 72 - 72.2, en van 29 mei 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:1781](#), onder 164.2). Dit betoog faalt.

De omgevingsvergunningen

62. Aan de beroepen tegen de omgevingsvergunningen van 16 oktober 2019 van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dronten zijn geen afzonderlijke gronden ten grondslag gelegd die hiervoor nog niet in het kader van het RIP zijn behandeld. De beroepsgronden tegen het RIP, voor zover die eveneens tegen de omgevingsvergunningen kunnen zijn gericht, slagen niet. Daarom slagen ook de beroepsgronden tegen de omgevingsvergunningen niet.

Conclusie

Het RIP

63. Zoals hiervoor onder 36 en 49.3 is overwogen, bestaat in hetgeen [appellante sub 10] heeft aangevoerd aanleiding voor het oordeel dat het RIP is vastgesteld in strijd met de bij het voorbereiden van een besluit te betrachten zorgvuldigheid als bedoeld in artikel 3:2 van de Awb, voor zover daarin planregels ontbreken die bescherming bieden tegen cumulatieve geluidhinder en cumulatieve slagschaduw van de in het plan voorziene windturbines. Het beroep van [appellante sub 10] tegen het RIP is gegrond, zodat het besluit dient te worden vernietigd voor zover niet is voorzien in de bedoelde planregels.

63.1. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, derde lid, aanhef en onder b, van de Awb, zelf in de zaak te voorzien en te bepalen dat deze uitspraak in zoverre in de plaats treedt van het bestreden besluit voor zover dit is vernietigd. De Afdeling zal, in het kader van het zelf voorzien, bepalen dat:

- artikel 4, lid 4.4.4, komt te luiden: "Het in gebruik nemen en houden van een windturbine is slechts toegestaan als deze windturbine gezamenlijk met andere windturbines op gronden met de bestemming 'Bedrijf - Windturbinepark' ter plaatse van een gevoelig object cumulatief voldoet aan de norm uit artikel 3.14a, lid 1 Activiteitenbesluit milieubeheer.";

- artikel 4, lid 4.4.3, van de planregels komt te luiden: "Het in gebruik nemen en houden van een windturbine is slechts toegestaan als deze windturbine gezamenlijk met andere windturbines op gronden met de bestemming 'Bedrijf - Windturbinepark' ter plaatse van een gevoelig object cumulatief voldoet aan de norm uit artikel 3.12, lid 1, Activiteitenregeling milieubeheer."

63.2. Voor het overige zijn de beroepen tegen het RIP ongegrond.

De omgevingsvergunningen

64. De beroepen tegen de omgevingsvergunningen van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dronten zijn ongegrond.

De Wnb-vergunning en -onthefing

65. De beroepen van [appellant sub 4A], ZCFlevo, [appellant sub 9] en anderen en [appellant sub 11] en anderen tegen de vergunning zijn ongegrond.

De beroepen van ZCFlevo, [appellant sub 4A], [appellant sub 9] en anderen en [appellant sub 11] en anderen voor zover gericht tegen het besluit van 8 oktober 2019 waarbij de ontheffing op grond van de Wnb is verleend, zijn niet-ontvankelijk.

De wijziging van de Omgevingsverordening Flevoland

66. De Afdeling is niet bevoegd om kennis te nemen van de beroepen voor zover gericht tegen het besluit van 17 september 2019 tot wijziging van de Omgevingsverordening Flevoland. De Afdeling zal daarom het beroep met toepassing van artikel 6:15, eerste lid, Awb ter verdere behandeling doorzenden aan de rechtbank.

Proceskosten

67. De ministers dienen ten aanzien van [appellante sub 10] op na te melden wijze tot vergoeding van de proceskosten te worden veroordeeld. Ten aanzien van de andere appellanten bestaat geen aanleiding voor een proceskostenveroordeling.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

I. verklaart zich onbevoegd om kennis te nemen van de beroepen voor zover gericht tegen het besluit van 17 september 2019 tot wijziging van de Omgevingsverordening Flevoland;

II. verklaart de beroepen van Zweefvliegclub Flevo, [appellant sub 4A] en [appellant sub 4B], [appellant sub 9] en anderen en [appellant sub 11] en anderen niet-ontvankelijk voor zover deze beroepen zijn gericht tegen het besluit van 8 oktober 2019 van het college van gedeputeerde staten van Flevoland tot verlening van de ontheffing op grond van de Wet Natuurbescherming;

III. verklaart het beroep van [appellante sub 10] tegen het besluit van 9 oktober 2019 van de minister van Economische Zaken en Klimaat en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties tot vaststelling van het rijksinpassingsplan "Windplan Groen" gegrond;

IV. vernietigt het besluit van 9 oktober 2019 tot vaststelling van het rijksinpassingsplan "Windplan Groen" voor zover niet is voorzien in planregels die bescherming bieden tegen cumulatieve geluidhinder en cumulatieve slagschaduw van de in het plan voorziene windturbines;

V. bepaalt dat:

- artikel 4, lid 4.4.4, komt te luiden: "Het in gebruik nemen en houden van een windturbine is slechts toegestaan als deze windturbine gezamenlijk met andere windturbines op gronden met de bestemming 'Bedrijf - Windturbinepark' ter plaatse van een gevoelig object cumulatief voldoet aan de norm uit artikel 3.14a, lid 1 Activiteitenbesluit milieubeheer.";

- artikel 4, lid 4.4.3, van de planregels komt te luiden: "Het in gebruik nemen en houden van een windturbine is slechts toegestaan als deze windturbine gezamenlijk met andere windturbines op gronden met de bestemming 'Bedrijf - Windturbinepark' ter plaatse van een gevoelig object cumulatief voldoet aan de norm uit artikel 3.12, lid 1, Activiteitenregeling milieubeheer.";

VI. bepaalt dat deze uitspraak wat betreft onderdeel V in de plaats treedt van het besluit van

9 oktober 2019 tot vaststelling van het rijksinpassingsplan "Windplan Groen" voor zover dat is vernietigd;

VII. draagt de minister van Economische Zaken en Klimaat en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op om binnen vier weken na verzending van deze uitspraak ervoor zorg te dragen dat onderdeel V wordt verwerkt in het elektronisch vastgestelde plan dat te raadplegen is op de landelijke voorziening, <http://www.ruimtelijkeplannen.nl>;

VIII. verklaart de beroepen van Zweefvliegclub Flevo, Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart en anderen, [appellante sub 3], [appellant sub 5A] en [appellant sub 5B], [appellant sub 6], [appellant sub 7], [appellant sub 8], [appellant sub 9] en anderen en [appellant sub 11] tegen het besluit van 9 oktober 2019 van de minister van Economische Zaken en Klimaat en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties tot vaststelling van het rijksinpassingsplan "Windplan Groen" ongegrond;

IX. verklaart de beroepen van [appellant sub 4A], [appellant sub 9] en anderen en [appellant sub 11] en anderen, voor zover gericht tegen het besluit van 8 oktober 2019 van het college van gedeputeerde staten van Flevoland tot verlening van de vergunning op grond van de Wet Natuurbescherming, ongegrond;

X. verklaart de beroepen tegen de omgevingsvergunningen van 16 oktober 2019 van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dronten ongegrond;

XI. veroordeelt de minister van Economische Zaken en Klimaat en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties tot vergoeding van bij [appellante sub 10] in verband met de behandeling van het beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 1.050,00 (zegge: duizendvijftig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

XII. gelast dat de minister van Economische Zaken en Klimaat en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan [appellante sub 10] het door hen voor de behandeling van het beroep betaalde griffierecht ten bedrage van € 345,00 (zegge: driehonderdvijfenveertig euro) vergoedt.

Aldus vastgesteld door mr. S.F.M. Wortmann, voorzitter, en mr. F.C.M.A. Michiels en mr. F.D. van Heijningen, leden, in tegenwoordigheid van mr. J.S.S. Hupkes, griffier.

De voorzitter is verhinderd de uitspraak te ondertekenen.

De griffier is verhinderd de uitspraak te ondertekenen.

Uitgesproken in het openbaar op 16 september 2020

635.

BIJLAGEN

Omgevingsverordening Flevoland

Artikel 2.14 luidt:

"Een projectplan voldoet aan de volgende eisen inzake de ruimtelijke invulling:

[...]

d. de windmolens hebben een maximale ashoogte van 120 meter met daarbij steeds het maximaal haalbare vermogen per windmolen. Indien initiatiefnemer een hogere ashoogte wil

voor een hoger vermogen (MW) dient te worden aangetoond dat het maximaal haalbare vermogen per turbine bij een windmolen met ashoogte van 120 meter ontoereikend is." Artikel 2.15, eerste lid, luidt: "Een projectplan voldoet aan de volgende eisen inzake de bijdrage ten behoeve van het compenseren van de kwaliteit van het gebied:

a. het projectplan maakt inzichtelijk hoe de beoogde ruimtelijke ontwikkeling inzake windenergie gepaard gaat met het verbeteren van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving in of in de directe omgeving van het projectgebied.

[...]."

Artikel 2:17 luidt:

"1. Een projectplan voldoet aan de volgende eisen inzake financiële participatie:

a. Het projectplan maakt inzichtelijk hoe de omgeving gelegenheid krijgt om financieel te participeren;

b. Het projectplan maakt inzichtelijk hoe die financiële participatie per fase op een eerlijke, eenvoudige en evenwichtige wijze wordt uitgewerkt;

2. Ten aanzien van de financiële participatie gelden per fase de volgende eisen:

a. In de ontwikkel- en bouwfase biedt initiatiefnemer in ieder geval aan bewoners en ondernemers gevestigd in het projectgebied, de gelegenheid om vanaf de eerste risicodragende (ontwikkel-)fase financieel risicodragend te participeren bij de ontwikkeling van de nieuwe windmolens binnen dat projectgebied;

b. In de exploitatiefase biedt initiatiefnemer alle bewoners en ondernemers die gevestigd zijn in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland gelegenheid om financieel te participeren in de exploitatie van de nieuwe windmolens (vanaf de fase vanaf ingebruikname);

i. Uitgangspunt is dat in de exploitatiefase minimaal 2,5% van de initiële totale investeringsomvang door middel van participatie wordt ingevuld;

ii. Van dit minimumpercentage van 2,5% wordt alleen afgeweken indien de initiatiefnemer kan aantonen dat er een gebrek aan belangstelling voor participatie bestaat dat niet te wijten is aan voldoende participatiemogelijkheden en/of communicatie daarover.

3. Uitgangspunten bij de financiële participatie zijn in elke fase:

a. De risico's en de verwachte financiële rendementen van de participatie worden helder in beeld gebracht;

b. Er wordt een redelijke vergoeding gegeven voor het risico in relatie tot de potentiële winstgevendheid;

c. Participaties zijn vrij verhandelbaar, eventueel na een lock-in periode van maximaal 2 jaar;

d. De initiatiefnemer legt de mogelijkheden voor bewoners en ondernemers tot financiële projectparticipatie vast in een overeenkomst met de gemeente;"

Artikel 2.18 luidt:

"Het projectplan maakt inzichtelijk hoe het draagvlak voor en burgerparticipatie bij het initiatief worden verzekerd en hoe de omgeving in een vroeg stadium van de planvorming actief wordt betrokken bij de uitwerking van het initiatief, daaronder in ieder geval doch niet

limitatief begrepen de planvorming rond de nieuwe windmolenopstellingen en de mogelijke inrichting van plaatsingszones."

Artikel 7.5, eerste lid, luidt:

"Een ruimtelijk plan of besluit, voor zover het betrekking heeft op een gebied binnen of nabij de aangewezen het Natuurnetwerk Nederland:

- a. strekt mede tot bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van dat gebied;
- b. maakt activiteiten alleen mogelijk als die ten opzichte van het ten tijde van de inwerkingtreding van deze titel van de verordening geldende bestemmingsplan, mits die per saldo niet leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden, of tot een significante vermindering van de oppervlakte van die gebieden, of van de samenhang tussen die gebieden."

Artikel 9.4 luidt:

"Ieder die in een stiltegebied handelingen verricht en weet of redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat door die handelingen in dat gebied het bijzondere belang met het oog waarop het gebied als stiltegebied is aangewezen, wordt of kan worden geschaad, is verplicht dergelijk handelen achterwege te laten -behoudens voor zover dat ingevolge deze verordening uitdrukkelijk is toegestaan- dan wel, indien dat achterwege laten niet kan worden gevegd, alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die schade te voorkomen, dan wel indien die schade zich voor-doet, deze zoveel mogelijk te beperken en de gevolgen daarvan zoveel mogelijk te beperken en ongedaan te maken."

Artikel 9.6 luidt:

"1. Als richtwaarde voor de maximale geluidsbelasting vanwege een geluidsbron binnen een straal van 1,5 kilometer buiten het stiltegebied zoals aangegeven op de kaarten kaart Stiltegebied Horsterwold, kaart Stiltegebied Roggebotzand en kaart Stiltegebied Kuinderbos geldt een geluidniveau van 35 dB(A) gemiddeld per uur op 50 meter in het stiltegebied gerekend vanaf de grens van het stiltegebied.

2. De omgevingswaarde als bedoeld in het eerste lid is een inspanningsverplichting."

BESLUIT tot vaststelling van het inpassingsplan "Windplan Groen"

De Minister van Economische Zaken en Klimaat en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;

Overwegende,

dat het ten behoeve van de aanleg van windpark Windplan Groen in inclusief netaansluiting en bijbehorende (nuts)voorzieningen in de gemeenten Lelystad en Dronten noodzakelijk is een planologische regeling als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) te treffen;

dat deze planologische regeling, gelet op artikel 9b van de Elektriciteitswet 1998, wordt vastgelegd in de vorm van een inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.28 Wro;

dat, gelet op artikel 9b van de Elektriciteitswet 1998, artikel 3.35 Wro van toepassing is;

dat op dit besluit de Crisis- en herstelwet (hierna: Chw) van toepassing is, gelet op artikel 1.1, eerste lid, onder a, van de Chw en categorie 1.2 en 2.1 van Bijlage I van de Chw;

dat het realiseren van windenergie op land essentieel is voor het behalen van de doelstelling voor de opwekking van duurzame energie zoals vastgelegd in het op 6 september 2013 ondertekende Nationaal Energieakkoord, te weten een toename van het aandeel van hernieuwbare energieopwekking naar 14% in 2020 en een verdere stijging van dit aandeel naar 16% in 2023;

dat met het realiseren van de aanleg van de windturbines invulling wordt gegeven aan de op 28 maart 2014 vastgestelde Structuurvisie Windenergie op Land, waarin voorzien is in een geconcentreerde ruimtelijke inpassing van windenergie op land in 11 gebieden die daarvoor het meest geschikt zijn, waaronder de locatie waar windpark Windplan Groen komt;

dat, gelet op artikel 3.28, eerste lid, van de Wro, Provinciale Staten van Flevoland, Overijssel, Gelderland en de gemeenteraden van Lelystad, Dronten, Zeewolde, Kampen, Elburg, Nunspeet, Noordoostpolder, Oldebroek en Harderwijk zijn gehoord over het voornemen tot vaststelling van het inpassingsplan;

dat overleg als bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (hierna: Bro) is gepleegd met de besturen van provincie Flevoland, provincie Overijssel, provincie Gelderland, gemeente Lelystad, gemeente Dronten, gemeente Zeewolde, gemeente Kampen, gemeente Elburg, gemeente Nunspeet, gemeente Noordoostpolder, gemeente Oldebroek en gemeente Harderwijk, Waterschap Zuiderzeeland, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat Midden Nederland, Gasunie, TenneT, Inspectie Leefomgeving en Transport – Luchtvaart, Veiligheidsregio Flevoland en Prorail;

dat het gelet op het bepaalde in artikel 6.12, eerste lid en tweede lid, van de Wro niet verplicht is een exploitatieplan vast te stellen;

dat met het oog op de financiële uitvoerbaarheid van het inpassingsplan mede op grond van artikel 6.4a van de Wro wel een overeenkomst is gesloten met Vereniging Windkoepel Groen omtrent het verhaal van kosten van grondexploitatie, planschade daaronder begrepen;

dat bij de vaststelling gebruik is gemaakt van de ondergrond met de bestandsnaam NL.IMRO.0000.EZKip18WPGroen-3000.dxf;

dat het ontwerp van het onderhavige besluit met de bijbehorende regels en bijlagen en daarop betrekking hebbende stukken, als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0000.EZKip18WPGroen-2000, van 26 april 2019 tot en met 6 juni 2019, voor een ieder ter inzage heeft gelegen;

dat gedurende deze termijn 706 zienswijzen zijn ingediend, waarvan 154 uniek;

dat een aantal van deze zienswijzen aanleiding heeft gegeven de regels, de verbeelding en de toelichting bij het inpassingsplan aan te passen, ten opzichte van het ontwerp daarvan, van welke aanpassingen blijken uit de Nota van Antwoord die onderdeel is van het inpassingsplan;

dat de regels, verbeelding en de toelichting bij het inpassingsplan ook ambtshalve zijn aangepast, ten opzichte van het ontwerp daarvan, welke aanpassingen blijken uit de Nota van Antwoord die onderdeel is van het inpassingsplan;

onder verwijzing naar het milieueffectrapport Windplan Groen d.d. 15 januari 2019, het toetsingsadvies over het milieueffectrapport van de Commissie voor de milieueffectrapportage d.d. 16 mei 2019, de antwoordnota vooroverlegreacties inpassingsplan Windplan Groen en de toelichting bij het inpassingsplan, waarin een motivering van het te nemen besluit, alsmede een uitgebreide beschrijving van het inpassingsplan en de hieraan ten grondslag liggende onderzoeken, zijn opgenomen;

gelet op het bepaalde in de artikelen 3.28 en 3.35 van de Wro en artikel 9b van de Elektriciteitswet 1998;

Besluiten:

Artikel 1

De geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0000.EZKip18WPGroen-3000 met de bijbehorende regels worden vastgesteld en vormen het inpassingsplan 'Windplan Groen'.

Artikel 2

Er wordt geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wro vastgesteld.

w.g. 9 oktober 2019

Minister van Economische Zaken en Klimaat

Eric Wiebes

w.g. 4 oktober 2019

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Kajsa Ollongren

Nota van antwoord

Windplan Groen

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Provincie Flevoland
Waterschap Zuiderzeeland
Gemeente Dronten

Den Haag, 20 september 2019

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Context en strekking van de antwoordnota	3
1.2	Verloop van de besluitvormingsprocedure	4
1.3	Opzet van de antwoordnota.....	4
2	Thematische beantwoording	5
2.1	Reactie op hoofdlijnen.....	5
2.2	Nut en noodzaak windenergie	5
2.3	Alternatieve vormen van duurzame energie	5
2.4	Regioplan	6
2.5	Totstandkoming voorkeursalternatief.....	13
2.6	Afstand tot woonkernen	14
2.7	Geluid.....	14
2.8	Slagschaduw.....	18
2.9	Landschap en verlichting	18
2.10	Gezondheid.....	19
2.11	Best beschikbare technieken turbinekeuze en maatwerkvoorschriften.....	20
2.12	Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid	21
2.13	Vergoedingen van windplan.....	22
2.14	Draagvlak.....	22
2.15	Verminderd woongenot en planschade	23
2.16	Natuur	23
3	Antwoord op zienswijzen	26
4	Aanpassingen aan besluiten	483
4.1	Inleiding.....	483
4.2	Inpassingsplan	483
4.3	Vergunning en ontheffing Wet natuurbescherming	484
4.4	Waterwetvergunning	484
4.5	Wabo omgevingsvergunning.....	485
	Bijlage 1: overzicht activiteiten	486
	Bijlage 2: aanpassingen parkinfrastructuur en transformatorstations	490

1 Inleiding

1.1 Context en strekking van de antwoordnota

Achtergronden

Windkoepel Groen heeft het initiatief genomen voor de realisatie van het windpark Windplan Groen. Windplan Groen is een windpark met een opgesteld vermogen van circa 300-400 MW in de gemeenten Dronten en Lelystad te Flevoland. Gelijktijdig is ook een plan uitgewerkt voor het saneren van de oude windturbines in het gebied. Met het initiatief willen de initiatiefnemers bijdragen aan het opwekken van duurzame energie in Nederland en invulling geven aan het regionale beleid om te voorzien in een sanering en opschaling van de windenergie in het gebied waarbij ook participatiemogelijkheden worden geboden.

Gefaseerde besluitvorming

Om dit project mogelijk te maken moeten bestemmingsplannen worden aangepast. Dat gebeurt door middel van een inpassingsplan, dat wordt vastgesteld door de ministers van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Daarnaast worden de besluiten die voor het project nodig zijn, in één procedure voorbereid, onder coördinatie van de Minister van EZK. Deze procedure heet de rijkscoördinatieregeling. Het gaat om de volgende overige besluiten: een watervergunning, twaalf omgevingsvergunningen, een natuurvergunning en een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming.

De rijkscoördinatieregeling bevat de mogelijkheid dat de besluitvorming wordt opgedeeld in meerdere fasen. Mogelijkerwijs volgen hierna nog meer fasen. Dat is afhankelijk van welke vergunningen en toestemmingen de initiatiefnemers nog nodig denken te hebben voor de realisatie van hun windproject en of naar het oordeel van het bevoegd gezag de besluitvormingsprocedure daarover versneld kan worden door toepassing te blijven geven aan de rijkscoördinatieregeling.

In deze antwoordnota geven de bevoegde gezagen¹ aan wat hun reactie is op de ingebrachte zienswijzen op de ontwerpbesluiten van Windplan Groen die deel uitmaken van de eerste fase.

Aanpassing van de Omgevingsverordening Flevoland

Gelijktijdig met de ter inzagelegging van het ontwerp-inpassingsplan ligt ook een ontwerpbesluit van de provincie Flevoland over de wijziging van de Omgevingsverordening Flevoland ter inzage bij de provincie. De wijziging betreft het optimaliseren van de plaatsingszones bij de Pijlstaartweg, Harderringweg, Hoge Vaart en Kokkeltocht en het aanwijzen van drie extra plaatsingszones aan de Ansjovistocht, Zeebiestocht en Verlengde Hondtocht Noord. Dit besluit valt niet onder de RCR-procedure en tegen dit besluit is ook geen beroep mogelijk bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, maar eenieder kon wel een zienswijze kenbaar maken over dit voornemen. De ingediende zienswijzen die op dit besluit betrekking hebben, zijn doorgezonden aan de provincie Flevoland ter beantwoording. Gedeputeerde Staten hebben deze zienswijzen betrokken bij hun besluit over de definitieve vaststelling van de Omgevingsverordening. Voor de beantwoording van de zienswijzen over de Omgevingsverordening is een afzonderlijke antwoordnota door de provincie opgesteld.

Vervolprocedure

Deze antwoordnota wordt ter inzage gelegd, tezamen met de definitieve besluiten. De besluiten zullen ter inzage gelegd worden op dezelfde plaatsen als waar de ontwerpbesluiten ter inzage lagen. Belanghebbenden² kunnen tegen de besluiten beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA, Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift bedraagt zes weken en vangt aan met ingang van

¹ De Minister van Economische Zaken en Klimaat, de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de provincie Flevoland, de gemeente Dronten, en Waterschap Zuiderzeeland.

² Dit geldt niet voor een niet tot de centrale overheid behorende rechtspersoon die krachtens publiekrecht is ingesteld of een niet tot de centrale overheid behorend bestuursorgaan (artikelen 1.4 en 5.3 eerste lid Crisis- en herstelwet).

de dag na die waarop het besluit ter inzage is gelegd. Geen beroep kan worden ingesteld door een belanghebbende die redelijkerwijs kan worden verweten dat hij/zij geen zienswijze over het ontwerp van het besluit waartegen zijn beroep is gericht naar voren heeft gebracht. Op de besluiten is de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat de belanghebbende in het beroepschrift moet aangeven welke beroepsgronden hij aanvoert tegen het desbetreffende besluit. Na afloop van de beroepstermijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd. Vermeld in het beroepschrift dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

1.2 Verloop van de besluitvormingsprocedure

De Minister van EZK heeft een gecoördineerde voorbereiding van de besluiten voor Windplan Groen bevorderd. Het inpassingsplan en de besluiten zijn als volgt voorbereid:

- Op 25 april 2019 is een kennisgeving met betrekking tot de ontwerpen gepubliceerd in de Staatscourant, kennisgeving heeft ook plaatsgevonden in enkele lokale media. De termijn voor het indienen van een zienswijze is daarmee opengesteld van 26 april 2019 tot en met 6 juni 2019.
- De ontwerpen van de besluiten hebben van 26 april 2019 tot en met 6 juni 2019 ter inzage gelegen bij de gemeenten Lelystad en Dronten. De documenten konden door eenieder op de website van Bureau Energieprojecten worden ingezien en via deze website kon ook langs digitale weg een zienswijze worden ingediend.
- In de periode van de terinzagelegging van de ontwerpbesluiten zijn vier inloopavonden georganiseerd waarbij tevens de mogelijkheid werd geboden mondeling zienswijzen naar voren te brengen. Op 6 mei 2019 was deze bijeenkomst georganiseerd in Lelystad, op 8 mei 2019 in Ketelhaven, op 15 mei 2019 in Dronten en op 16 mei 2019 werd deze bijeenkomst in Biddinghuizen gehouden.
- De commissie voor de m.e.r. heeft op 16 mei 2019 advies uitgebracht onder nummer 3258 over het milieueffectrapport van Windplan Groen.

1.3 Opzet van de antwoordnota

In deze antwoordnota komen de volgende onderwerpen aan bod.

- In het volgende hoofdstuk (hoofdstuk 2) wordt een thematische reactie gegeven op een aantal onderwerpen die in meerdere zienswijzen terugkomen.
- In hoofdstuk 3 wordt per ingediende zienswijze een meer gedetailleerde reactie gegeven (waar nodig) waarbij ook wordt aangegeven of de zienswijze of reactie aanleiding heeft gegeven om een besluit aan te passen.
- Ook zijn eerdere omissies rechtgezet of hebben gewijzigde omstandigheden aanleiding gegeven voor het op eigen beweging door het bevoegd gezag doorvoeren van een aantal wijzigingen. Dit zijn de ambtshalve wijzigingen ten opzichte van de ontwerpbesluiten. Een overzicht van de ambtshalve wijzigingen is weergegeven in hoofdstuk 4 van deze antwoordnota.

2 Thematische beantwoording

2.1 Reactie op hoofdlijnen

In totaal zijn 706 zienswijzen ingediend op de ontwerpbesluiten, waarvan 154 unieke zienswijzen. Een deel van deze zienswijzen heeft betrekking op dezelfde onderwerpen. In dit hoofdstuk worden de meest voorkomende onderwerpen behandeld. In de antwoordtabel van hoofdstuk 3 wordt, daar waar dat aan de orde is, verwezen naar de beantwoording in dit hoofdstuk.

2.2 Nut en noodzaak windenergie

Nederland heeft in Europees verband een doelstelling van 14% duurzame energie in 2020. Voor het kabinet is windenergie één van de belangrijkste bronnen van duurzame energie, aangezien Nederland rijk is aan wind. Naast windenergie op land spelen ook andere duurzame energieopties, zoals windenergie op zee, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte, een belangrijke rol in de totale energietransitie. Vanwege de klimatologische en geomorfologische kenmerken kunnen in Nederland andere bronnen van duurzame energie, zoals zonne-energie en waterkracht echter relatief minder worden benut dan in andere Europese landen. Windenergie op land is vergeleken met andere duurzame energieopties ook op dit moment relatief kosteneffectief. De geschikte gebieden voor grootschalige windenergie zijn door het Rijk na overleg met de provincies vastgelegd in de structuurvisie Windenergie op Land (SvWOL). Het doel van de SvWOL is om ruimte te reserveren voor grootschalige windenergie zodat tenminste 6.000 MW aan windturbines operationeel is in 2020. Het overgrote deel van het plangebied van Windplan Groen is vastgelegd in de SvWOL³. De afspraak over het realiseren van tenminste 6.000 MW windenergie op land in 2020 is ook vastgelegd in het op 6 september 2013 door ruim 40 partijen ondertekende Nationaal Energieakkoord. In dit akkoord is overeengekomen om het aandeel hernieuwbare energie in de jaarlijkse energiemix te laten stijgen naar 14% in 2020 met een verdere stijging van dit aandeel naar 16% in 2023. Het voorliggende inpassingsplan is noodzakelijk om voorgenoemde doelstellingen tijdig te halen.

De genoemde 6000 MW in 2020 is een tussenstap in het bereiken van de ambities en doelstellingen uit het Flevolandse coalitieakkoord 2015-2019, de Flevolandse Omgevingsvisie uit 2017 (een energie-neutraal Flevoland), het Europese Klimaatakkoord uit 2015, de Klimaatwet en het Nederlandse concept Klimaatakkoord uit 2019 (35 TWh). Het realiseren van Windplan Groen is nodig om deze overige doelstellingen kunnen bereiken.

2.3 Alternatieve vormen van duurzame energie

Op dit moment ligt er geen keuze voor tussen windenergie en andere vormen van duurzame energie: Om de doelstelling met betrekking tot duurzame energie van 2020 en 2023 (en die van het aanstaande Klimaatakkoord) en de opgave van de Klimaatwet die doelen stelt voor CO₂ emissiereductie voor 2030 (-49% ten opzichte van 1990) en 2050 (-95%) te halen zijn alle vormen van duurzame energie nodig (onder andere zonne-energie en windenergie). Deze sluiten elkaar niet uit, maar zijn allemaal nodig om de doelstelling te behalen. De provincie Flevoland heeft daartoe naast haar beleid gericht op windenergie een beleidskader vastgesteld om ruimte te bieden voor 500 ha zon en aangekondigd op basis van een uit te

³ De verschillen tussen het nationale en regionale beleidskader zijn in het Regioplan Windenergie van de provincie en betrokken gemeenten gemotiveerd.

voeren evaluatie verdere doorgroei te overwegen naar 1.000 ha of meer (Structuurvisie zon, provincie Flevoland 2018)

In aanvulling op het voorgaande kost zonne-energie op dit moment meer ruimte, vergt een grotere investering en heeft een hogere kostprijs per kWh in vergelijking met windenergie op land. Innovatieve vormen van het opwekken van duurzame energie, zoals getijdenenergie en blue-energy (energie uit het verschil tussen zoet en zout water) zijn nog nergens in Nederland op een grootschalige wijze succesvol toegepast. Dit zijn dan ook geen reële alternatieven voor het opwekken van duurzame energie zoals dat nu met dit windpark wordt voorgesteld. Op verzoek van de Tweede Kamer heeft het toenmalige ministerie van Economische Zaken een maatschappelijke kosten baten analyse (MKBA) op nationaal niveau laten uitvoeren naar de huidige en verwachte ontwikkelingen van energieopwekking uit zonne-energie en windenergie op land. De resultaten zijn in januari 2017 naar de Tweede Kamer gestuurd.⁴ Uit de analyse komt onder meer naar voren dat windenergie op land tot 2030 in Nederland de meest kosteneffectieve optie is van de twee.

2.4 Regioplan

De provincie Flevoland heeft samen met de Flevolandse gemeenten Dronten, Zeewolde en Lelystad specifiek voor windprojecten in Flevoland een structuurvisie ontwikkeld: het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland. In het Regioplan is een gebiedsgerichte uitwerking van het provinciale beleid (Omgevingsprogramma provincie Flevoland (voorheen het Omgevingsplan)) voor het opschalen en saneren van windenergie in zuidelijk en oostelijk Flevoland vastgelegd. Het plan voorziet in de vervanging van de huidige generatie windmolens door nieuwere en efficiëntere turbines waardoor het mogelijk is om meer dan twee keer zoveel duurzame energie op te wekken dan nu het geval is. Daarnaast wordt de voorwaarde gesteld dat bewoners en ondernemers uit het gebied de mogelijkheid moeten krijgen om financieel in de ontwikkeling te participeren. Hiermee draagt het beleid bij aan economische structuurversterking en een vergroting van het lokale en regionale draagvlak.

Totstandkoming van het Regioplan

Voordat het Regioplan in 2016 door Provinciale Staten en de gemeenteraden van de gemeenten Dronten, Zeewolde en Lelystad kon worden vastgesteld zijn daar eerst een aantal ontwikkelingen aan vooraf gegaan die starten in 2005. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de activiteiten die sindsdien zijn ontplooid.

Periode 2005-2008: bewustwording effecten windbeleid

Ondanks het succes van windenergie in de provincie Flevoland, was de negatieve impact van (solitaire) windmolens op het landschap en een ongelijke verdeling van lusten en lasten reden voor de provincie Flevoland om in 2005 een voorlopige stop te zetten op de bouw van nieuwe windmolens.⁵ Deze stop was nodig omdat evaluatie van het windbeleid uitwees dat de ruimtelijke mogelijkheden om nieuwe windturbines te plaatsen op grond van het destijds geldende Omgevingsplan nagenoeg volledig waren benut. Er was sprake van een wildgroei die ten koste ging van het landschap en daarnaast werden ook de lasten en lusten van de ontwikkeling ongelijk verdeeld. Uit de evaluatie bleek verder dat bij het plaatsen van windturbines onvoldoende werd ingespeeld op de schaalvergroting in de windmarkt. De bouwstop had vooral effect op Zuidelijk en Oostelijk Flevoland. De ontwikkeling van de windparken Noordoostpolder, Zuidlob (later Alexia) en Sternweg voorzag immers in de voorgestane schaalvergroting onder gelijktijdige sanering van bestaande turbines. Om deze reden waren deze parken – en de daarbij behorende delen van Flevoland – uitgezonderd van de bouwstop. Gelet op het belang van toename van duurzame energie, het belang om windenergie beter ruimtelijk ingepast te krijgen en de zich aandienende schaalvergroting, wilde de provincie gebruik maken van de bouwstop om te verkennen of er meer windenergie opgewekt zou

⁴ Zie: <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2014/03/31/bijlage-1-structuurvisie-wind-energie-op-land/structuurvisie-windenergie-op-land.pdf>

⁵ Dit is gebeurd door partiële herziening van het Omgevingsplan "tijdelijke stop plaatsing windmolens". Deze partiële herziening is vastgesteld door PS bij besluit van 9 juni 2005.

kunnen worden met minder windmolens. Uit de ervaringen met de windparken Noordoostpolder, Zuidlob (later Alexia) en Sternweg bleek al snel dat de strategie van opschalen en saneren haar vruchten afwierp. Om deze reden is deze strategie beleidsmatig verankerd in het Omgevingsplan Flevoland 2006.⁶ Nieuwe plannen moesten voldoen aan een aantal voorwaarden om uitgezonderd te kunnen worden van de bouwstop. Doel van dit beleid was kort samengevat om twee keer zoveel windenergie op te wekken met de helft minder molens dan er toen stonden. In 2008 is het beleid verder geconcretiseerd in de "Beleidsregel Windmolens 2008"⁷. In deze beleidsregel worden nieuwe windmolenopstellingen (bestaande uit minimaal 12 windmolens met een minimale ashoogte van 100 meter) mogelijk gemaakt onder de voorwaarde dat een projectplan is ingediend. In het projectplan biedt de initiatiefnemer inzicht in de verbetering van de landschapskwaliteit, de borging van de gebiedsgebonden bijdrage (participatie) en de borging van de bijbehorende saneringsopgave.

Periode 2009 – 2014 : Van beleidsregel naar Federatieplan

De beleidsregel leidde er in de praktijk toe dat solitaire windmolen-eigenaren en windontwikkelaars zonder overleg langs elkaar heen opereerden, hun eigen individuele belang behartigden en elkaar soms tegenwerkten. Concreet betekende dit dat er geen nieuwe windinitiatieven van de grond kwamen. In reactie daarop werd door vertegenwoordigers van LTO Noord, de Windunie en de Vereniging Windturbine-eigenaren IJsselmeerpolders in 2009 de Werkgroep Opschaling Windenergie Flevoland (WOWF) opgericht waarin de krachten worden gebundeld. De WOWF vertegenwoordigt circa 80 procent van de turbine-eigenaren.

Vanaf 2010 is er door de provincie Flevoland in overleg met WOWF gewerkt aan een herstructureringsproces om invulling te geven aan de opgave voor "opschalen en saneren" van windmolens in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland. Daarbij is gekozen voor een "bottom-up" benadering om zoveel mogelijk draagvlak te creëren. Om richting te geven aan het proces heeft de provincie een Bestuursopdracht⁸ en een Programma van Eisen⁹ vastgesteld waarin een aantal kaders is neergelegd.

De "bottom-up" benadering heeft ertoe geleid dat de Federatie Windverenigingen Flevoland (FWF) – een samenwerking van vijf windverenigingen, en opvolger van de WOWF – op 2 juli 2014 een voorstel heeft ingediend voor een "Federatieplan". In het plan wordt aangegeven hoe de FWF - samen met provincie, gemeenten en andere belanghebbenden – de realisatie en sanering van windturbines in Oost- en Zuid-Flevoland wil uitvoeren. Van daadwerkelijke uitvoering komt het echter niet. Het Federatieplan voldoet niet aan de gestelde kaders. Los daarvan zijn de omvang van het gebied met te grote geografische verschillen, cultuurverschillen en belangen om tot voldoende organiserend vermogen en commitment van het gebied te komen volgens de betrokkenen de oorzaak van het falen van het Federatieplan.

2014 tot heden: van Federatieplan naar huidig Regioplan

De ervaringen met het Federatieplan-proces toonden aan dat er vanuit de overheid een kader, een nieuwe ontwikkelstrategie en meer regie nodig is waarbinnen private partijen daadwerkelijk tot plannen kunnen komen. Plannen die zowel aan de beleidsmatige (ruimtelijke) uitgangspunten voldoen als financieel uitvoerbaar zijn. Het daadwerkelijk van de grond komen van concrete plannen was in het bijzonder van belang tegen de achtergrond van de inmiddels vastgestelde Structuurvisie Wind op Land (SvWOL). In deze structuurvisie is – in navolging van eerder gemaakte afspraken tussen het Rijk en het IPO – aan Flevoland een taakstelling toebedeeld van 1.390,5 MW opgesteld vermogen in 2020.

Om te komen tot een ontwikkelstrategie waarbinnen private partijen daadwerkelijk tot concrete plannen komen, is door de overheden een gebiedsproces (inclusief m.e.r.-procedure) gestart. Daartoe hebben GS en de drie colleges van B&W in maart 2015 de hoofdlijnen van de kaders en de ontwikkelstrategie vastgesteld en bekendgemaakt in een beslisdocument Windenergie. Het beslisdocument beschrijft de nieuwe strategie die uitgaat van vijf deelgebieden (de vier latere projectgebieden en de Houtribdijk), de plaatsingszones en onderzoeksgebieden, de saneringsstrategie, de kaders voor financiële participatie, de gebiedsgebonden bijdrage en het vervolgproces. Het beslisdocument is besproken in bestuurlijke informatieavonden, een sessie met maatschappelijke organisaties en openbare informatieavonden (onder meer op 15 juni 2015 in de gemeente Dronten).

⁶ Vastgesteld op 2 november 2006 door Provinciale Staten.

⁷ Vastgesteld op 1 juni 2008 door Gedeputeerde Staten.

<http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Actueel/Flevoland/CVDR73794.html>

⁸ Op 5 december 2012 vastgesteld door Provinciale Staten

⁹ Op 27 februari 2013 vastgesteld door Provinciale Staten

Het beslisdocument en de onderliggende onderzoeken en uitwerkingen zijn uitgewerkt tot het ontwerp-Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland. Het ontwerp-Regioplan heeft, gelijktijdig met de ontwerp-Partiële Herziening Wind van het Omgevingsplan Flevoland, ter visie gelegen van medio oktober tot begin december 2015. Gedurende de zienswijzeperiode zijn drie informatiedagen ("Windwaarts", voor elke gemeente één) georganiseerd, waarin het ontwerp-Regioplan in een interactief proces met het gebied kon worden besproken, incl. 3D-model, discussiepanel, spel, etc. en een informatiebijeenkomst voor belangenebehartigers en stakeholders. Alle zienswijzen (waaronder die van de gemeenteraad van Dronten) zijn beantwoord en betrokken bij de totstandkoming van het definitieve Regioplan. Het Regioplan is in juni/juli 2016 door de gemeenteraden van Dronten, Lelystad en Zeewolde en Provinciale Staten vastgesteld.¹⁰

De kaders en ontwikkelstrategie uit maart 2015 borduurden voort op de eerder genoemde bestuursopdracht en het programma van eisen. Belangrijk verschil is dat de regionale overheden nu vooraf zelf een ruimtelijk kader ontwikkelen waarin de gebiedsindeling mét plaatsingszones is opgenomen. De deelgebieden zijn zodanig aangewezen dat er een balans is tussen landschapskwaliteit, maatschappelijk draagvlak en economisch perspectief.¹¹ Met laatstgenoemde voorwaarde wordt geborgd dat de opschalings- en saneringsopgave uitgevoerd kan worden, waardoor de uitvoerbaarheid van de herstructureringsopgave daadwerkelijk geborgd is. De kosten voor sanering dienen immers gefinancierd te worden uit de "business cases" van de nieuwe windprojecten.

Status en betekenis voor het inpassingsplan

Het Regioplan heeft de status van een structuurvisie en is daarmee bindend voor de provincie en de gemeenten Zeewolde, Dronten en Lelystad. Bij het vaststellen van de SvWoL (zie hiervoor in paragraaf 2.1) was het Regioplan nog in ontwikkeling (in de vorm van een gebiedsproces). Daarom hebben de betrokken ministers te kennen gegeven bij het vaststellen van de SvWoL dat het Rijk zich bij de verdere uitwerking conformeert aan dat gebiedsproces voor de opgave voor nieuwe windturbinelocaties in Flevoland. Het Regioplan is de uitkomst van het gebiedsproces en daarmee is het Regioplan ook voor het Rijk leidend bij het opstellen van het inpassingsplan voor Windplan Groen.

Het voorliggende inpassingsplan voldoet aan de voorwaarden en uitgangspunten die in het Regioplan zijn vastgesteld.

Opschalen binnen de plaatsingszones van het Regioplan

Het plan voorziet in de realisatie van 90 windmolens waarmee veel meer energie opgewekt kan worden dan met de huidige 98 windmolens. De nieuwe windmolens zijn geprojecteerd in de plaatsingszones uit het Regioplan. Voor het optimaliseren van een aantal plaatsingszones en toevoegen van een drietal nieuwe plaatsingszones heeft het provinciebestuur gelijktijdig met het ter inzage leggen van de ontwerpbesluiten voor Windplan Groen, het ontwerp gepubliceerd van een wijziging van de Omgevingsverordening Flevoland. In deze wijziging worden de geoptimaliseerde en toegevoegde plaatsingszones bevestigd en onderdeel gemaakt van het provinciale beleid. Concreet betreft het de optimalisatie van de plaatsingszones Pijlstaartweg, Harderringweg, Hoge Vaart en Kokkeltocht en het aanwijzen van de extra plaatsingszones Ansjovistoort, Zeebiestoort en Verlengde Hondtoort Noord. Uit het ingediende projectplan van initiatiefnemer is gebleken dat, gelet op de evenwichtige balans tussen omgevingskwaliteit, het maatschappelijk draagvlak en het economisch perspectief, er behoefte is aan optimalisatie en toevoeging van de extra plaatsingszones.

De overwegingen voor optimalisatie van de plaatsingszones Pijlstaartweg, Harderringweg, Hoge Vaart en Kokkeltocht zijn de volgende:

- Pijlstaartweg: Als gevolg van de hoogtebeperkingen die voortvloeien uit de Visual Flight Rules (VFR)-routes voor de luchtvaart is de plaatsingszone aan de Pijlstaartweg niet volledig en alleen met een lagere ashoogte te benutten. Om toch voldoende ontwikkelingsruimte voor windenergie beschikbaar te houden, is de plaatsingszone aan de westzijde verlengd, zodat er ruimte is voor een extra turbinepositie.

¹⁰ Op respectievelijk 27 juni, 30 juni, 5 juli en 13 juli hebben de gemeenteraden van de gemeenten Zeewolde, Dronten en Lelystad en Provinciale Staten het Regioplan vastgesteld.

¹¹ Zie over de keuze voor de gebieden nader het Regioplan, p. 6 en p. 13 e.v.

- **Harderringweg:** Vanwege de beschermingszone voor de hoogspanningsleiding die moet worden gerespecteerd, is de plaatsingszone Harderringweg met een aantal meter verbreed in zuidwestelijke richting.
- **Hoge Vaart:** Als gevolg van de ontwikkeling van alternatieven in overleg met het kwaliteitsteam is voor een deel van de lijn een andere hoek gekozen waardoor vijf turbines buiten de oorspronkelijke plaatsingszone vallen. Door de plaatsingszone te verbreden, kan de lijn turbines aan één kant van de Hoge Vaart gesitueerd worden en kan de lijn van de Hoge Vaart beter worden gevolgd. Dit is vanuit het oogpunt van landschappelijke kwaliteit een optimalisatie, waarbij rekening is gehouden met overige aspecten als ondergrondse en bovengrondse belemmeringen.
- **Kokkeltocht:** Voor de Kokkeltocht komt uit het beeldkwaliteitsplan naar voren dat het wenselijk is om de Kokkeltocht te volgen in plaats van de 'knik' die is opgenomen in de oorspronkelijke plaatsingszone. Met name voor het westelijke deel van de lijn geldt dat hiermee ook een grotere afstand tot woningen wordt gerealiseerd. Voor de meest oostelijke turbine in deze lijn geldt dat door de ondergrondse gasleiding tussen turbine 2 en 3, in combinatie met de vereisten uit het beeldkwaliteitsplan ten aanzien van tussenafstanden en de maximale afwijking daarvan, deze turbine buiten de oorspronkelijke plaatsingszone valt. De gekozen positie ligt niet dicht bij Biddinghuizen dan de ruimte die de oorspronkelijke plaatsingszone biedt.

In het Regioplan is (met een amendement van Provinciale Staten) de flexibiliteit meegegeven om af te wijken van de plaatsingszones als lokale omstandigheden daarom vragen. Geconstateerd wordt dat de beoogde optimalisaties voortvloeien uit dergelijke lokale omstandigheden.

De overwegingen voor het toevoegen van de extra plaatsingszones bij de Ansjovistocht, Zeebiestocht en Verlengde Hondtocht Noord zijn de volgende:

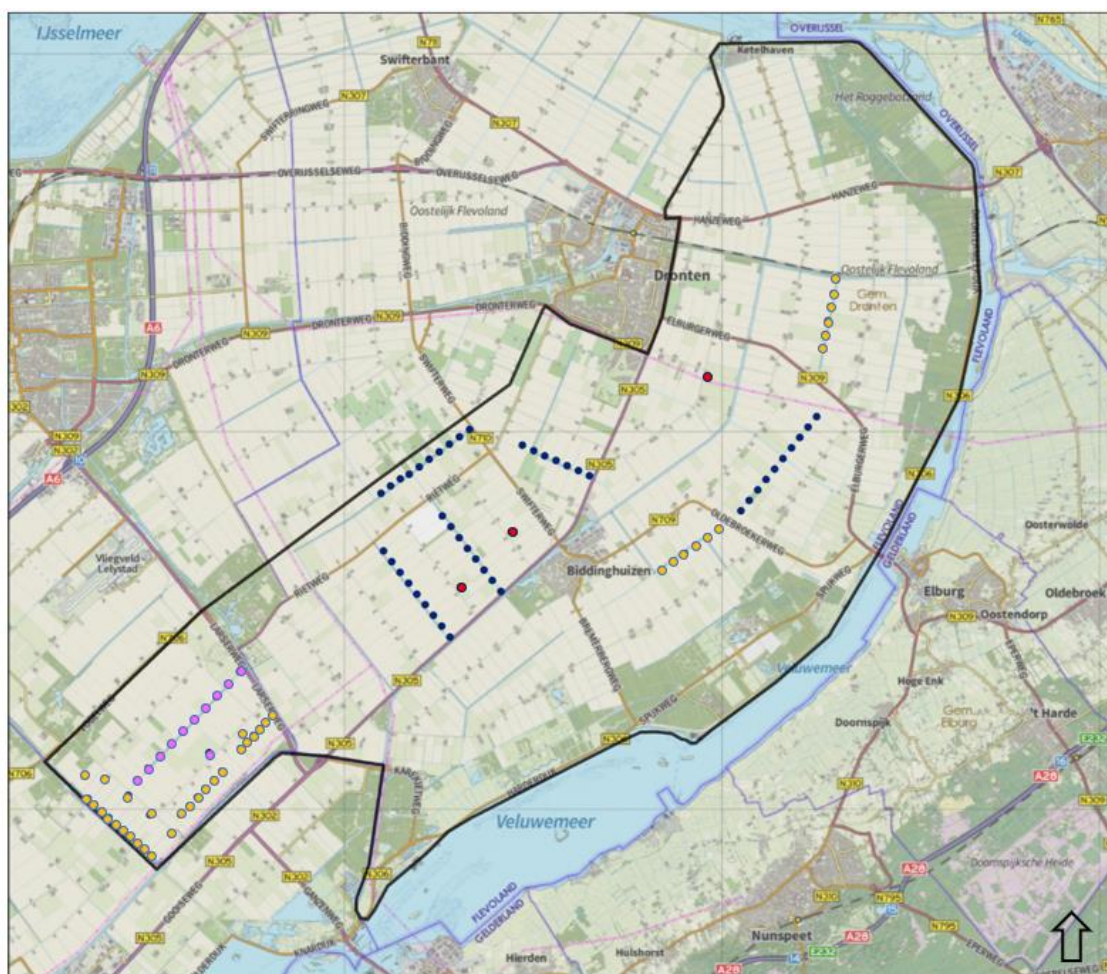
Voor de Ansjovistocht en Zeebiestocht zijn voor de vaststelling van het Regioplan vervangingsvergunningen verleend door de gemeente Dronten. Het staat de vergunninghouders vrij om de bestaande windmolens te vervangen zonder dat er aan de voorwaarden van het Regioplanbeleid wordt voldaan. Om te bewerkstelligen dat deze lijnen alsnog aan de eisen van het Regioplan voldoen – waaronder participatie - én omdat de toevoeging van deze lijnen bijdraagt aan de robuustheid van de businesscase zijn deze zones alsnog toegevoegd aan het Windplan Groen. Voor twee extra windmolens aan de Hondtocht Noord geldt dat deze bijdragen aan het robuuster maken van de businesscase. Zonder deze extra plaatsingsruimte zal het doelrendement onder de benchmark blijven. Dit blijkt uit de sanity checks die zijn uitgevoerd door een onafhankelijk deskundige in opdracht van de provincie en gemeenten. Deze sanity checks zijn naar aanleiding van de ingediende zienswijzen als bijlage toegevoegd bij de toelichting op de wijziging van de Omgevingsverordening Flevoland. De ruimtelijke aanvaardbaarheid van deze extra plaatsingszones is afgewogen in de plantoelichting van het plan.

Gelet op de bijzondere achtergrond van de afwijkingen van het Regioplan zijn deze aan Provinciale Staten voorgelegd. Provinciale Staten hebben met de afwijking van de plaatsingszones Ansjovistocht, Zeebiestocht en Verlengde Hondtocht Noord ingestemd op 19 september 2018.

Saneren

In het plan is de realisatie van de nieuwe windmolens juridisch gekoppeld aan de sanering van de bestaande windmolens. Het doel van het project is behalve de bouw van het nieuwe windpark ook de sanering van alle 98 bestaande turbines in het plangebied. De mogelijkheden die de huidige bestemmingsplannen bieden voor de bouw van de bestaande turbines in het plangebied komen met dit inpassingsplan te vervallen. Uitzondering vormen de 28 turbines die gekoppeld zijn aan de nieuwbouw van de turbines aan de Pijlstaartweg (de gele stippen in figuur 1). Omdat de nieuwbouw pas na wijziging aan de orde is, is ook de sanering pas dan reëel. Om die reden voorziet het inpassingsplan in een aanduiding waarmee de bestaande turbines in gebruik kunnen blijven. In lijn met de provinciale verordening zijn er geen mogelijkheden voor vernieuwing van de bestaande turbines. Deze aanduiding voor de bestaande turbines vervalt als gebruik wordt gemaakt van de wijzigingsbevoegdheden voor

nieuwbouw. De wijze waarop de sanering van de bestaande turbines is geborgd in het inpassingsplan is in figuur 1 weergegeven.

	Sanering binnen een jaar na nieuwbouw	Sanering uiterlijk 4 jaar na onherroepelijk inpassingsplan	Sanering binnen 5 jaar na nieuwbouw Ansjovistocht en Zeebiestocht	Sanering uiterlijk per 1 juli 2029
●	X			X
●	X	X		X
●	X		X	X

Figuur 1 Sanering bestaande turbines

Voor alle bestaande turbines geldt dat sanering primair is gekoppeld aan de bouw van de nieuwe turbines. Per groep nieuwe turbines is aangegeven welke turbine(s) gesaneerd moeten worden. In de planregels is vastgelegd dat een omgevingsvergunning voor de bouw van de nieuwe turbines alleen wordt verleend als op dat moment is geborgd dat de daaraan gekoppelde sanering plaatsvindt. Gedurende de bouwperiode van de nieuwe turbines mogen, voor zover dat fysiek mogelijk is, de bestaande turbines in gebruik blijven. Voor alle turbines, met uitzondering van de tien turbines aan de Meeuwentocht en de solitaire turbine aan de Pijlstaartweg 14 (de roze stippen), geldt dat zodra 60% van de nieuwe windturbines waar de sanering aan gekoppeld is, in gebruik is genomen, binnen een half jaar de gekoppelde bestaande turbines stilgezet moeten zijn en binnen een jaar ook daadwerkelijk verwijderd moeten zijn.

Voor drie solitaire turbines aan de Haringweg 25 te Dronten, de Zijdenettenweg 13 te Dron-
ten en de Kubbeweg 17 te Biddinghuizen (de rode stippen) geldt daarnaast dat deze gesa-
neerd moeten zijn (verwijderd) 4 jaar nadat het inpassingsplan onherroepelijk is geworden,
ook als de nieuwbouw op dat moment nog niet heeft plaatsgevonden.

Voor 54 bestaande turbines geldt dat deze uiterlijk op 1 juli 2029 gesaneerd moeten zijn
(verwijderd), ook als de nieuwbouw op dat moment nog niet heeft plaatsgevonden. Dit be-
treft de bestaande turbines aan de Meeuwentocht en Pijlstaartweg 14 (de roze stippen),
waar geen nieuwbouw plaatsvindt en de turbines aan de Kubbetocht, Zeebiestocht, Zijdenet-
tentocht, Asjovistocht en Olstertocht (de donkerblauwe stippen), voorzover dan nog geen
nieuwbouw heeft plaatsgevonden.

Voor de Meeuwentocht en de Pijlstaartweg 14 (roze stippen) geldt in aanvulling nog dat deze
gesaneerd moeten zijn (verwijderd) uiterlijk 5 jaar nadat de turbines aan de Ansjovistocht en
Zeebiestocht in gebruik zijn genomen. Deze turbines kunnen dus maximaal 5 jaar dubbel-
draaien met de turbines aan de Ansjovistocht en Zeebiestocht en moeten binnen die termijn
ook daadwerkelijk verwijderd zijn.

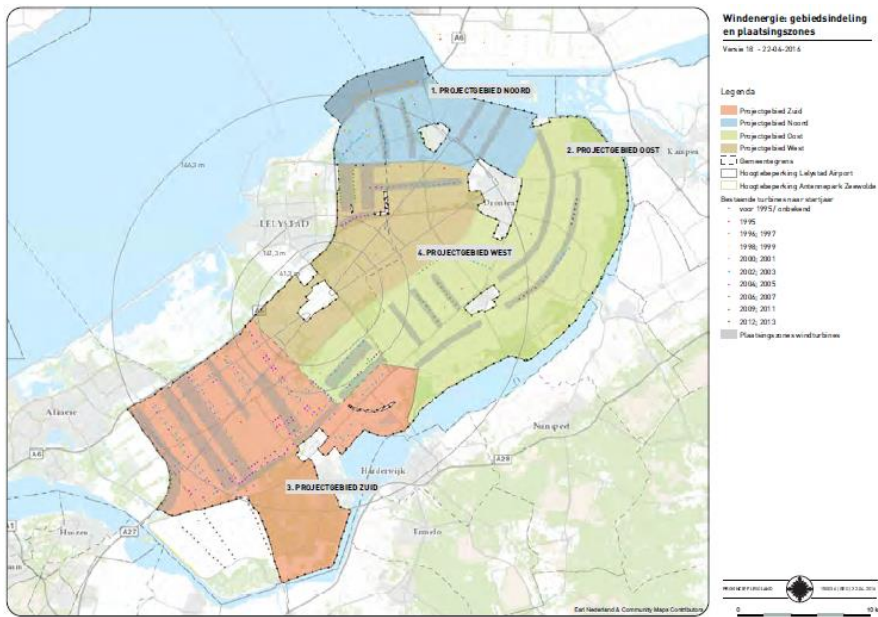
Voor de bestaande turbines aan de Hondtocht Zuid, Oldebroekertocht, Pijlstaartweg, Knar-
dijk, Knarweg en de solitaire turbine langs de Pijlstaartweg 5 (de gele stippen in figuur 3.3)
is geen verplichte einddatum opgenomen waarop deze gesaneerd moeten worden. Dit is con-
form het besluit van de gemeenteraden en provinciale staten dat voor deze turbines sprake
is van 'uitgestelde sanering'. Voor de turbines aan de Hondtocht Zuid en de Oldebroekertocht
is nu wel direct vergunning aangevraagd en zal sanering dus plaatsvinden als de nieuwbouw
gerealiseerd wordt. Sanering van de andere turbines met de status 'uitgestelde sanering'
vindt eveneens plaats als de hier aan gekoppelde nieuwbouw gerealiseerd wordt. Dit is mo-
gelijk gemaakt via wijzigingsbevoegdheden in dit plan, waarmee naast de realisatie van de
nieuwe turbines en de aanleg van parkinfrastructuur, ook de sanering van de bestaande tur-
bines is geborgd.

Participeren

De initiatiefnemer van het windpark heeft een participatieplan opgesteld dat in overeenstem-
ming is met de uitgangspunten uit het Regioplan. Het participatieplan maakt onderdeel uit
van het door de initiatiefnemer ingediende en beoordeelde projectplan.

Plaatsingszones

Bij het vaststellen van het Regioplan is gekozen voor het opdelen van de provincie in vier
deelgebieden. Binnen deze deelgebieden zijn plaatsingszones gedefinieerd waarbinnen
nieuwe windturbines gebouwd kunnen worden, zie figuur 2.1. Deze zones zijn tot stand ge-
komen op basis van de uitkomsten van een milieuonderzoek en op basis van politiek-be-
stuurlijke keuzes waarbij ook de economische uitvoerbaarheid van de vier verschillende deel-
projecten een rol heeft gespeeld. Binnen elke zone geldt namelijk de hiervoor genoemde ver-
plichte koppeling tussen het saneren van bestaande windturbines en het plaatsen van nieuwe
grote windturbines.

Figuur 2.1 Deelgebieden en plaatsingszones van het Regioplan

2.5 Totstandkoming voorkeursalternatief

Voor Windplan Groen is een milieueffectrapportage (MER) opgesteld. Op basis van de uitkomsten van het MER is een turbineopstelling gekozen als het voorkeursalternatief (VKA). Het VKA is de turbineopstelling waarvoor dit inpassingsplan is opgesteld en waarvoor de initiatiefnemers de vergunningen hebben aangevraagd.

Het voorkeursalternatief is tot stand gekomen op basis van de volgende afwegingen en belangen:

1. Milieuargumenten op basis van de uitkomsten van het milieueffectrapport
2. Hoogtebeperkingen als gevolg van de uitbreiding van Luchthaven Lelystad
3. Plaatsingszones in het Regioplan en aanvullende plaatsingszones buiten het Regioplan
4. Financiële overwegingen

Hieronder is kort het proces van de totstandkoming van het voorkeursalternatief geschetst. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar paragraaf 15.1 van het MER of naar de plantoelichting.

Op basis van de effectbeoordeling in het MER is naar voren gekomen dat alternatief 4 en alternatief 6 vanuit milieuoogpunt de voorkeur verdienen. Het verschil is dat alternatief 4 een groter aantal windturbines kent met een kleinere rotordiameter, wat vanuit verschillende aspecten, als negatiever werd beoordeeld. Alternatief 6 heeft dan ook als basis voor het voorkeursalternatief gediend. Met de grotere rotor wordt een grotere elektriciteitsproductie gerealiseerd, terwijl sprake is van minder windturbines en daarmee minder slachtoffers onder vogels en vleermuizen terwijl de impact op de leefomgeving en landschap vergelijkbaar is.

Aanvullend op deze milieuoverwegingen zijn met name de hoogtebeperkingen als gevolg van de uitbreiding van luchthaven Lelystad van invloed geweest op maximale maatvoering van onderdelen van het plangebied en de totstandkoming van het voorkeursalternatief. Op basis van de (pre-)toets door ILT t.a.v. luchtvaartveiligheid, zijn verschillende turbines in het zuidwestelijk deel van het plangebied niet mogelijk gebleken of alleen met een kleiner windturbine type.

Het schrappen en aanpassen van een groot deel van de beoogde turbines uit (basis-)alternatief 6 had een grote weerslag op de economische houdbaarheid van Windplan Groen, wat twee dingen tot gevolg had:

1. Waar mogelijk is zoveel mogelijk gebruik gemaakt worden van de aanvullende plaatsingszones t.o.v. de plaatsingszones uit het Regioplan om het verlies aan windturbines enigszins op te vangen;
2. De windturbines die wel gerealiseerd konden worden (niet onder hoogtebeperking vallen), worden uitgevoerd met grote turbine-afmetingen om de energieopbrengst te optimaliseren.

Met bovenstaande aanpassingen aan het basis-alternatief ontstond het voorkeursalternatief zoals dat is vastgelegd in het ontwerp-RIP, dat enerzijds kon voldoen aan milieuwetgeving en de hoogtebeperkingen vanuit Luchthaven Lelystad en anderzijds een acceptabele businesscase was.

Reeds in de fase van de Notitie Reikwijdte en detailniveau (NRD) is bekend gemaakt dat er aanleiding kan zijn tot het toepassen van grote windturbines en benutten van alternatieve plaatsingszones. Dit is toegelicht in de NRD en de alternatieve plaatsingszones die waren voorzien zijn hierin opgenomen. Op deze wijze heeft eenieder reeds in deze fase kennis kunnen nemen van deze opties.

2.6 Afstand tot woonkernen

In Nederland worden windparken getoetst aan de geldende wet- en regelgeving. In tegenstelling tot enkele andere landen bepalen in Nederland geluid- en slagschaduwnormen voor windturbines de afstanden tot gevoelige objecten (zoals woningen) (zie 2.7 en 2.8 voor een nadere toelichting). Ten aanzien van deze aspecten wordt in Nederland dus niet getoetst aan bepaalde vaste afstanden. Dit geldt in principe ook voor overige milieuaspecten.

Toekomstige ontwikkelruimte woningbouw

In het MER zijn de autonome ontwikkelingen meegenomen (ontwikkelingen waar reeds besluitvorming over heeft plaatsgevonden). Dit betreft onder meer de woningbouw in plan De Graafschap in Biddinghuizen waarvoor een bestemmingsplan is vastgesteld. Ter hoogte van de grens van het bestemde gebied van dit plan wordt aan de geldende normen voldaan. Voor de ruimtelijke afweging wordt aangesloten op de bestaande wet- en regelgeving voor geluid- en slagschaduw. Daarom is geconcludeerd dat sprake is van een aanvaardbaar leefklimaat.

Eventuele toekomstige uitbreidingen richting het Veluwemeer betreffen geen autonome ontwikkelingen waar in de effectbeoordeling rekening mee wordt gehouden. Deze hoeven dan ook niet nader beschouwd te worden.

10x tiphoogte

Door enkele indieners is opgemerkt dat geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van woningen en/of woonkernen mogen worden gerealiseerd. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (AbRvS) hanteert het afstandscriterium van 10 x de tiphoogte om te bepalen wie als belanghebbenden bij besluitvorming kan worden aangemerkt. Voor het zijn van belanghebbende moet aannemelijk zijn dat ter plaatse van de woning of het perceel van de betrokkene gevolgen van enige betekenis kunnen worden onderhouden. De Afdeling hanteert voor windparken op land als uitgangspunt dat gevolgen van enige betekenis aanwezig kunnen worden geacht binnen een afstand van tien keer de tiphoogte van de voor appellanten dichtstbijzijnde windturbine, gemeten vanaf de voet van de windturbine. Het afstandscriterium komt geen betekenis toe bij het beoordelen van de mogelijkheden voor de plaatsing van windturbines, de effectbeoordeling en/of de effectafweging. Welke effecten daadwerkelijk optreden en in welke mate deze effecten aanvaardbaar zijn en in overeenstemming met wet- en regelgeving staat los van het geformuleerde afstandscriterium. Voor het windpark zijn deze aspecten ook op zichzelf onderzocht en betrokken bij de besluitvorming.

2.7 Geluid

In Nederland kennen we een geluidsnorm voor windturbines, de L_{den} 47 dB voor het gehele jaar en L_{night} 41 dB voor de nachtperiode. Voor de normstelling van geluid wordt (op basis van het Activiteitenbesluit milieubeheer) getoetst aan deze normen. De L_{den} (Engels: *Level day-evening-night*) is een maat om de geluidsbelasting door omgevingslawaai uit te drukken. Het betreft een jaargemiddelde waarde, waarbij de geluidsbelasting die optreedt gedurende de nacht en de avond zwaarder wordt meegewogen dan geluid overdag. Met ingang van 2004 is het gebruik van de L_{den} in alle Europese landen verplicht. Voor $L_{night}=41$ dB geldt een lagere toegestane geluidsbelasting, omdat in de nacht over het algemeen minder achtergrondgeluid optreedt. De $L_{night}=41$ dB is onderdeel van de $L_{den}=47$ dB, wat betekent dat indien aan de $L_{den}=47$ dB wordt voldaan, ook is voldaan aan de $L_{night}=41$ dB.

Een aantal zienswijzen gaat over het optreden van mogelijke geluidhinder als gevolg van de nieuwe windturbines. Daarnaast betreffen enkele zienswijzen de mogelijke cumulatieve geluidhinder als gevolg van de nieuwe windturbines in combinatie met de geluidsbelasting van luchthaven Lelystad. Aan het milieueffectrapport (MER), de omgevingsvergunningen en het inpassingsplan ligt een akoestisch onderzoek ten grondslag. Uit dit onderzoek blijkt dat het noodzakelijk is om op enkele windturbines mitigerende maatregelen (bijvoorbeeld een stillere geluidsmodus) toe te passen om aan de geluidsnorm te voldoen. Na het toepassen van

mitigerende maatregelen kan voor alle woningen aan de norm uit het Activiteitenbesluit worden voldaan, zowel cumulatief als per inrichting. Hieruit blijkt dat voor de windturbines na de realisatie van het windpark, overal wordt voldaan aan de geldende jaargemiddelde geluidsnorm van 47 dB(Lden), respectievelijk 41 dB (Lnight) in de nachtperiode. Hierbij is in het akoestisch onderzoek bij het MER en de vergunningaanvraag uitgegaan van een worst-case situatie (luide turbine) aangezien de te realiseren specifieke windturbintypes nog niet bekend zijn in dit stadium. Het onderzoek toont aan dat bij geluidsgevoelige objecten, eventueel met inzet van mitigerende maatregelen zoals de toepassing van een stille windturbine, wordt voldaan aan de geluidsnorm die van toepassing is. Door middel van een maatwerkvoorschrift zijn deze maximale geluidswaarden, waar nodig, ter hoogte van woningen van derden vastgelegd zodat de windparken die onderdeel zijn van het windplan gezamenlijk (cumulatief) aan de geluidsnorm voldoen. Daarmee is geborgd dat het turbintype dat uiteindelijk gerealiseerd wordt, voldoet aan de geluidswaarde zoals opgenomen in de aanvraag om omgevingsvergunning en daarmee aan de geluidsnorm uit het Activiteitenbesluit. Deze waarde vertegenwoordigt een aanvaardbare belasting.

De geluidsnorm voor windturbines geldt ter hoogte van gevoelige objecten zoals woningen, ziekenhuizen en scholen. Overige objecten zoals kantoorgebouwen of recreatiewoningen zijn geen gevoelige objecten in het kader van de Wet geluidhinder en zijn derhalve niet direct beschermd tegen windturbinegeluid. Voor recreatie-objecten geldt wel dat potentiële geluidseffecten van Windplan Groen zijn beoordeeld en meegewogen in het kader van de ruimtelijke ordening. Om dit inzichtelijk te maken is de plantoelichting bij het inpassingsplan aangevuld (paragraaf 5.12). Daaruit blijkt dat Windplan Groen niet significant van invloed is op recreatie en toerisme. Dit heeft met name te maken met de afstanden tot het windpark en de referentiesituatie waarin reeds meerdere turbines aanwezig zijn in het gebied. De effecten ten gevolge van Windplan Groen zijn aanvaardbaar te achten. Voor het gebruik van de agrarische percelen geldt dat de geluidsbelasting geen belemmering vormt voor de werkzaamheden en/of activiteiten op deze percelen en aanvaardbaar is geacht. Het geluid van de windturbines is beperkt ten opzichte van andere geluidsbronnen, zoals agrarische voertuigen of geluid dat vrijkomt bij activiteiten. Er is dan ook geen aanleiding hier nadere eisen aan te stellen.

WHO richtlijnen geluid

De World Health Organization (WHO) heeft in 2018 richtlijnen voor geluid ontwikkeld op basis van wetenschappelijk onderzoek, waaronder windturbinegeluid maar ook voor andere geluidsbronnen¹². Deze richtlijnen zijn niet bindend maar betreffen een advies. De WHO geeft in het rapport een geconditioneerd advies om de blootstelling van geluidniveaus van windturbines te beperken tot 45 dB Lden. Dit geconditioneerd advies volgt uit de constatering over een aantal studies die er op wijzen dat 10 procent van de populatie sterk gehinderd is bij een blootstelling aan een geluidniveau van 45 dB Lden of hoger.

De WHO heeft een conditioneel advies gegeven omdat het beschikbare bewijs voor de relatie tussen windturbinegeluid en hinder en gezondheid volgens de WHO van lage kwaliteit is.

Verder komt uit het rapport van de WHO naar voren dat er geen statistisch significante relatie is gevonden tussen blootstelling aan windturbinegeluid en hart- en vaatziekten, hoge bloeddruk, cognitieve stoornissen, gehoorproblemen, ongunstige zwangerschap uitkomsten en slaapstoornissen. Tot slot geeft het rapport aan dat contextuele factoren (zoals de opvatting t.o.v. windturbines, direct zicht, economisch profijt) een belangrijke rol spelen in de effecten en de ervaring van windturbinegeluid.

In een aantal zienswijzen wordt aangevoegd dat de Nederlandse geluidsnorm te hoog is op grond van het WHO rapport. Zoals hiervoor aangegeven is het advies van de WHO niet bindend en geeft het advies daarbij ook geen aanleiding om af te wijken van de Nederlandse geluidsnormen die gebaseerd zijn op de hinderbeleving van windturbinegeluid.

¹² World Health Organization. (2018). Environmental Noise Guidelines for the European Region. http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0008/383921/noise-guidelines-eng.pdf

Molenaarswoningen

Gevraagd wordt in de zienswijzen naar de bindingen van de molenaarswoningen met de windparken en de kenbaarheid hiervan.

In het inpassingsplan is aan zes woningen de aanduiding 'molenaarswoning' gegeven. Deze aanduiding dient te worden opgenomen, nu op grond van de verleende omgevingsvergunningen voor de desbetreffende inrichtingen, en de daarbij horende aanvragen, moet worden vastgesteld dat deze woningen tot de inrichtingen behoren. In paragraaf 5.2.2 van de toelichting op het inpassingsplan is nader toegelicht welke bindingen bestaan tussen deze woningen en de desbetreffende inrichting waartoe de molenaarswoning behoort. Ten eerste zijn alle woningen in eigendom van en worden alle woningen bewoond door initiatiefnemers dan wel grondeigenaren die grond ter beschikking stellen aan het windpark, waarmee sprake is van organisatorische bindingen. Ten tweede zijn door de exploitanten van de desbetreffende inrichtingen met de bewoners van de bijhorende molenaarswoningen overeenkomsten gesloten op basis waarvan de desbetreffende bewoner taken heeft ten opzichte van de in artikel 11.3 aangewezen windturbines. Deze taken zijn concreet en niet-limitatief omschreven in de plantoelichting, waaronder het houden van toezicht op zowel de (technische werking van) de windturbines als de omgeving. Verder zijn er ook technische bindingen aanwezig met de molenaarswoningen, aangezien in de woningen monitoringsapparatuur wordt geplaatst die in verbinding staat met de windturbines.

Het is aan de drijver van de inrichting als exploitant van het desbetreffende windpark om in het kader van diens bedrijfsvoering te bepalen of het aanwezig hebben van een molenaarswoning nodig is. Daargelaten in welke mate de bedrijfsvoering anderszins kan worden ingericht, en ook als zodanig wordt gedaan bij andere inrichtingen, moet worden vastgesteld dat hier blijkens de omgevingsvergunningen zodanige bindingen bestaan tussen de woningen en het desbetreffende windpark dat op grond daarvan de aanduiding 'molenaarswoning' moet worden toegekend. Daarbij vormen twee molenaarswoningen op negen windturbines (bij één specifieke turbinelijn) geen ongebruikelijke verhouding voor de door de bewoners te verrichten werkzaamheden ten behoeve van deze windturbines.

Specifiek voor de woningen Colijnpad 6 en Hanzeweg 22, waarvoor dit in de zienswijzen wordt verzocht, geldt gezien de verleende omgevingsvergunning voor de bijbehorende lijnopstelling en de daaruit voortvloeiende relatie met deze inrichting dat de noodzakelijke bindingen, zoals hiervoor omschreven, aanwezig zijn. Op grond daarvan kon in redelijkheid aan deze woningen de aanduiding molenaarswoningen behorende bij voornoemde lijnopstelling worden opgenomen. Voor het opnemen van deze aanduiding in het RIP is het niet noodzakelijk inzage te hebben in de gesloten overeenkomsten. Niettemin is er, hoewel hiertoe geen noodzaak bestaat in het kader van deze besluitvorming, voor gekozen om de achterliggende overeenkomsten deels ter inzage te leggen. Het betreft dan enkel die delen van belang voor de vaststelling van de noodzakelijke bindingen.

De ruimtelijke vertaling van de bindingen tussen de woningen en de inrichtingen is het opleggen van een aanduiding op de desbetreffende woningen, zodat ook voor derden kenbaar is dat ter plaatse van deze woningen de normering voor geluid en slagschaduw niet gelden. De definitie van 'molenaarswoning' in art. 1.26 van de planregels is daarbij zo ingestoken dat handhavend kan worden opgetreden tegen het gebruik van deze woningen als de noodzakelijke bindingen niet langer aanwezig zijn. In geval van handhaving kan op grond van deze omschrijving bijvoorbeeld verlangd worden de overeenkomst tussen de bewoner en de exploitant van het windpark te overleggen om te verifiëren dat de noodzakelijke bindingen aanwezig zijn.

Voor de volledigheid wordt erop gewezen dat in het kader van het inpassingsplan gekeken is naar de milieueffecten vanwege het windpark bij de molenaarswoning en deze effecten zijn aanvaardbaar gevonden.

Cumulatie met luchtvaart

Enkele zienswijzen betreffen de mogelijke cumulatieve geluidhinder als gevolg van de nieuwe windturbines in combinatie met de geluidsbelasting van luchthaven Lelystad en de recente belevingsvlucht. In het MER is de cumulatie van het windpark met andere geluidsbronnen opgenomen, waaronder Luchthaven Lelystad. Daarbij is gebruik gemaakt van de geluidsbelasting zoals vastgelegd in het geldende Luchthavenbesluit. De metingen die gedaan zijn tijdens de belevingsvlucht zijn niet meteen bruikbaar door Windplan Groen om te gebruiken voor een nieuwe modelstudie. Dat komt omdat de metingen het geluid van slechts één vliegtuig/vlucht betreft. De geluidswaarden die bruikbaar zijn voor een modelstudie zijn langtijd-gemiddelden (L_{DEN} -waardes) voor meerdere vliegtuigen. Hoeveel vliegtuigen in de toekomst zullen vertrekken van Luchthaven Lelystad is nog niet vastgelegd in een nieuw (ontwerp)besluit. Het aantal vluchten dat gebruikt kan worden voor de modelstudie is daardoor onduidelijk. Om die reden is in de modelstudie gebruik gemaakt van de geluidsbelasting zoals vastgelegd in het geldende Luchthavenbesluit.

Geluidsnormen, piekgeluiden en laagfrequent geluid (LFG)

Er zijn indieners van de zienswijzen die een discrepantie constateren tussen hoe geluidsoverlast van windturbines wordt ervaren (als gevolg van piekgeluiden, of hoge en lage tonen) en de wettelijke normstelling voor mogelijke geluidshinder van windturbines. Deze norm is opgenomen in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit en bestaat uit een jaargemiddelde van 47 dB (L_{DEN}) en een geluidsnorm voor de nachtperiode van 41 dB (L_{night}). Dit zijn wettelijke normen waaraan alle windturbines in Nederland worden getoetst en die alle elementen van windturbinegeluid bevatten, aangezien de normen gebaseerd zijn op specifiek de hinderbeleving van windturbinegeluid en daarmee dus alle karakteristieken van dit geluidstype. Deze normen zijn ook door de bestuursrechter aanvaard en daarbij mag dan ook in het kader van de voorliggende besluitvorming worden aangesloten. In deze geluidsnormen zijn piekgeluiden en laagfrequent geluid (LFG) verdisconteerd. De staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu heeft dit in haar brief aan de Tweede Kamer van 31 maart 2014 ook bevestigd (te vinden op www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/duurzame-energie/documenten-enpublicaties/kamerstukken/2014/04/01/laagfrequent-geluid-van-windturbines.html).

Voor het aspect LFG geldt voorts dat in het MER kort is ingegaan op de effecten van de beoogde windturbines. Uitgebreid literatuuronderzoek van LBP Sight, in opdracht van RVO (DENB 138006, september 2013) wijst uit dat laagfrequent geluid is meegenomen in het geluidsspectrum dat in Nederland standaard wordt onderzocht. De Nederlandse geluidsnormen geven voorts een mate van bescherming tegen LFG die vergelijkbaar is met buitenlandse (Deense en Duitse) normen. De Minister van I&M heeft dit in haar genoemde kamerbrief bevestigd. Om die reden is een aparte toetsing voor LFG van windturbines achterwege gebleven in het MER en in het inpassingsplan.

Monitoring en handhaving

Tot slot gaat een aantal zienswijzen in op de handhaving van de geluidsnormen. Net zoals de hoogte van de geluidsnormen, staat de wijze van handhaving hiervan niet ter discussie in deze besluitvormingsprocedure. Na het in werking nemen van het nieuwe windpark, zal de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek namens de gemeente Dronten toezicht houden op het naleven van de geluidsnormen door de initiatiefnemers. Een belanghebbende die meent dat een (of meer) windturbine(s) uit het windpark niet voldoen aan de wettelijke normen, kan een verzoek tot handhaving indienen bij de gemeente en/of de omgevingsdienst. De omgevingsdienst controleert of de klacht terecht is en indien dat het geval is, kan de exploitant van het windpark bestuursrechtelijk tot naleving worden gedwongen.

Stiltegebied

De windturbines van het Windplan worden niet in stiltegebieden geplaatst. Een aantal windturbines is echter in de nabijheid van stiltegebied Roggebotzand voorzien. In het MER is beoordeeld wat de geluidbelasting is van toekomstige windmolens op stiltegebieden. In de beoordeling is geconstateerd dat de geluidbelasting meer kan bedragen dan de richtwaarde van 35 dB(A) uit de Provinciale Omgevingsverordening. Deze hogere belasting wordt door de ministers in het stiltegebied aanvaardbaar geacht omdat het geluid van de windmolen alleen zo

luid is als ook het omgevingsgeluid (door de wind) is toegenomen (zie hiervoor ook de toelichting bij het rijksinpassingsplan en de Omgevingsvergunning van Windpark Hanze). Het achtergrondniveau ligt bij deze omstandigheden boven de richtwaarde waardoor van aantasting van de milieukwaliteit van stilte geen sprake is.

2.8 Slagschaduw

Alle windturbines of windparken moeten voldoen aan de slagschaduwnorm ter hoogte van de gevel van gevoelige objecten, ongeacht de hoogte van de woning. De Nederlandse norm voor slagschaduw van windturbines is opgenomen in de Activiteitenregeling milieubeheer. Daarin wordt een maximale slagschaduwduur van 20 minuten per dag gedurende gemiddeld 17 dagen per jaar als norm gesteld. Uit artikel 3.12, Activiteitenregeling volgt dat windturbines een automatische stilstandvoorziening dienen te bezitten indien slagschaduw optreedt ter plaatse van gevoelige objecten (veelal woningen), voor zover de afstand tussen de woningen of andere gevoelige bestemmingen minder dan 12 maal de rotordiameter bedraagt en gemiddeld meer dan 17 dagen per jaar gedurende meer dan 20 minuten per dag slagschaduw kan optreden.

Een aantal zienswijzen gaat over het optreden van mogelijke slagschaduwhinder als gevolg van de nieuwe windturbines. Aan het MER, de omgevingsvergunningen en het inpassingsplan, ligt een onderzoek naar slagschaduwhinder ten grondslag. Hieruit blijkt dat na de realisatie van het windpark, overal kan worden voldaan aan de geldende norm van maximaal 20 minuten slagschaduwhinder op een gevoelig object op hooguit 17 dagen per jaar. In het onderzoek is de mogelijke slagschaduwhinder veroorzaakt door de bestaande windturbines meegenomen.

Hierbij is in het MER uitgegaan van de worst case, wat voor slagschaduw de grootste rotordiameter op de hoogste ashoogte betreft. Op basis van deze worst-case situatie geldt voor verschillende nieuwe windturbines dat zij van een regeling moeten worden voorzien om aan de norm te kunnen voldoen (een zogeheten stilstandregeling door middel van een stilstandvoorziening). In de Activiteitenregeling zijn daarvoor algemeen van toepassing zijnde voorschriften van kracht. Hiermee wordt zeker gesteld dat (ongeacht het turbinetype) in de toekomstige situatie wordt voldaan aan de geldende normen voor slagschaduwhinder.

Overigens geldt de slagschaduwnorm voor windturbines, net als bij het aspect geluid, ter hoogte van gevoelige objecten zoals woningen, ziekenhuizen en scholen. Overige objecten zoals kantoorgebouwen of recreatiewoningen zijn geen gevoelige objecten in het kader van de Wet geluidhinder en zijn derhalve niet direct beschermd tegen slagschaduw als gevolg van windturbines. Voor recreatieobjecten geldt wel dat potentiële slagschaduwduur van Windplan Groen is beoordeeld en meegewogen in het kader van de ruimtelijke ordening. De belasting is aanvaardbaar bevonden. Voor recreatieobjecten is dat in de bijlage van de Nota van Antwoord in meer detail inzichtelijk gemaakt. Voor het gebruik van de agrarische percelen geldt dat de belasting geen belemmering vormt voor de werkzaamheden en/of activiteiten op deze percelen en aanvaardbaar is geacht.

2.9 Landschap en verlichting

Een aantal zienswijzen betreft de landschappelijke uitstraling van de nieuwe windturbineopstelling. Zoals hiervoor in paragraaf 2.4 is beschreven, volgt de gekozen turbineopstelling de lijnen binnen de plaatsingszones uit het Regioplan.

Voor de invulling van deze zones is gebruik gemaakt van de ontwerpprincipes uit het Beeldkwaliteitsplan dat de gemeenten Dronten en Lelystad hebben opgesteld ten behoeve van Windplan Groen. De lijnopstellingen van de nieuwe windturbines voldoen grotendeels aan deze ontwerpprincipes. Daar waar van deze principes wordt afgeweken, is dat gemotiveerd in de toelichting van het inpassingsplan. Naar het oordeel van de betrokken ministers is hiermee de aanvaardbaarheid van de nieuwe windturbineopstelling voldoende onderbouwd.

De dimensies van de windturbines die in het Inpassingsplan zijn vastgelegd betreffen afmetingen die tot op heden nog niet zijn gerealiseerd in Nederland. Een tiphoogte van 249 meter wordt mogelijk gemaakt terwijl op dit moment windturbines zijn gerealiseerd met een tiphoogte van circa 200 m, zoals de binnendijkse windturbines van Windpark Noordoostpolder. Om die reden is het windplan in een 3D model opgenomen waarvan een groot aantal uitsneden als bijlage 3 bij het MER zijn gevoegd. Het 3D model is benut ten behoeve van de landschappelijke beoordeling van het plan en het visualiseren voor eenieder. Aanvullend zijn 360-graden fotovisualisaties gemaakt welke op de diverse informatieavonden op een extra groot scherm getoond, naast het 3D-model.

Uit de landschappelijk beoordeling is gebleken dat de winturbineopstelling uit landschappelijk oogpunt aanvaardbaar is.

Verlichting

In een aantal zienswijzen wordt de zorg uitgesproken dat de nieuwe windturbines in de avond- en nachtperiode tot een verstrend beeld zullen leiden vanwege de knipperende obstakelverlichting. Deze zorg is in een eerder stadium al gedeeld met de initiatiefnemers. Zij hebben te kennen gegeven zo min mogelijk obstakelverlichting te willen toepassen, maar zij zijn gehouden aan de richtlijnen hiervoor van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) die volgen uit internationale regelgeving voor de burgerluchtvaart. Zoals is beschreven in de plantoelichting streeft de initiatiefnemer naar een zo minimaal mogelijke uitvoering van obstakelverlichting. Mogelijk kan in de toekomst gebruik worden gemaakt van technologische ontwikkelingen, bijvoorbeeld een techniek waarbij obstakelverlichting alleen wordt ingeschakeld bij verminderd zicht voor vliegverkeer of in combinatie met (radar)apparatuur waarmee vliegverkeer wordt gesignaleerd. Om te waarborgen dat de hinder tot een minimum wordt beperkt is in het inpassingsplan voorgeschreven dat roodflitsende verlichting niet is toegestaan. Dit geeft een rustiger beeld (zie ook 2.11 hierna).

2.10 Gezondheid

In diverse zienswijzen wordt verwezen naar potentiële negatieve effecten op de gezondheid. Zoals in bijlage 8 bij het MER opgenomen geeft een recent overzicht van het RIVM (Health effects related to wind turbine sound, including low-frequency sound and infrasound, 2018 van het RIVM/GGD) van de best beschikbare wetenschappelijke kennis aan dat er geen rechtstreeks verband is aangetoond tussen windturbines en gezondheidseffecten op omwonenden, zoals hoge bloeddruk, slaapverstoring en ziektes. Er bestaat geen bewijs voor een specifiek effect van laagfrequent geluid. Wel kan blootstelling aan windturbinegeluid hinder veroorzaken. Hinder kan zich uiten in irritatie, boosheid en onbehagen. Daarom zijn er wettelijke normen vastgesteld gericht op het beperken van onaantvaardbare hinder. De mate van ervaren hinder hangt samen met de feitelijke geluidbelasting, zichtbaarheid van de windturbine(s), persoonlijke omstandigheden en of er sprake is van economisch gewin.

In een aantal zienswijzen wordt specifiek verwezen naar een onderzoek van TNO naar de relatie tussen windturbine(geluid) en gezondheid. Het onderzoek van TNO geeft echter geen aanleiding te veronderstellen dat niet had kunnen worden geconcludeerd dat de geluidsbelasting aanvaardbaar is. De rapportage geeft een beschouwing van de relatie tussen windturbines en het ervaren van hinder. Zoals in de discussie van het rapport te lezen is, wordt er geen relatie gevonden tussen windturbinegeluid en slaapverstoring. Het rapport geeft aan dat dit een gevolg kan zijn van de vraagstelling en aanwezigheid van respondenten met economisch profijt. Na correctie op deze zaken zou er een relatie kunnen zijn waarbij echter relevant is dat slaapverstoring algemeen is bevestigd, ongeacht de geluidsbron; die is niet bij de vraagstelling betrokken.

Het betreffende onderzoek waar aan gerefereerd wordt is overigens betrokken bij de totstandkoming van de geluidsnorm voor windturbines in het Activiteitenbesluit blijkens de Nota van Toelichting van de betreffende wijziging (Besluit van 10 oktober 2010 tot wijziging van

het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer en het Besluit omgevingsrecht (wijziging milieuregels windturbines).

2.11 Best beschikbare technieken turbinekeuze en maatwerkvoorschriften

In de zienswijzen wordt gevraagd of de best beschikbare technieken (hierna ook: BBT) zijn toegepast en verzocht voor een aantal onderwerpen. Voor de windturbines geldt dat sprake is van de best beschikbare technieken die voor de inrichting in aanmerking komen, te weten moderne windturbines met maatregelen die volgen uit het Activiteitenbesluit om te kunnen voldoen aan de normen gesteld in het Activiteitenbesluit, in de vorm van bijvoorbeeld een vereiste stilstandvoorziening en een gecertificeerde windturbine.

Er is geen sprake van een Nederlands informatiedocument over BBT zoals in de bijlage bij artikel 9.2 van de Regeling omgevingsrecht, BREFs of BBT-conclusies die van toepassing zijn voor windturbines.

In het inpassingsplan worden de ruimtelijke kaders gegeven voor de locaties en afmetingen van de windturbines. In de vergunningen wordt eveneens binnen een bandbreedte vergunning verleend. Deze bandbreedte wordt opgenomen teneinde de exploitant zinvolle ruimte te bieden voor het selecteren van windturbintypes. Aan de bandbreedte zijn beperkingen verbonden per positie in minimale en maximale afmeting en aanvullend aan de verschijningsvorm per lijn, voor een deel ook afgestemd tussen lijnstukken, teneinde in lijn met het Beeldkwaliteitsplan de ruimtelijke kwaliteit te borgen. Voor de omgeving is daarmee voorzienbaar wat gerealiseerd kan worden. De aangevraagde vergunningen voldoen aan de vereisten uit het inpassingsplan. Het uiteindelijk te kiezen turbinetype moet blijven binnen de vergunde bandbreedte, waarmee ook voor de omgeving voorzienbaar is wat kan worden gerealiseerd.

Op basis van deze bandbreedtes is met het inpassingsplan een goede ruimtelijke ordening geborgd, blijft een aanvaardbaar woon- en leefklimaat aanwezig en wordt voldaan aan de relevante wet- de regelgeving. Voor de vergunningen geldt dezelfde conclusie, met in aanvulling daarop dat de onderzoeken bij de aanvragen aantonen dat voldaan kan worden aan de geluids- en slagschaduwnormen uit het Activiteitenbesluit, de Activiteitenregeling of een van de (ontwerp) maatwerkvoorschriften die van toepassing zijn op de inrichtingen.

In de zienswijzen wordt aanvullend gevraagd om maatregelen gerelateerd aan waardedaling, calamiteiten en brandveiligheid. Er is geen aanleiding en /of noodzaak om aanvullende maatregelen voor te schrijven in de besluiten aangezien deze aspecten reeds voldoende zijn geregeld in rechtstreeks geldende wet- en regelgeving.

Ten aanzien van de mitigerende maatregelen die (voor Windplan Groen) wettelijk vereist zijn om aan normen te voldoen, geldt dat deze reeds via bestaande wet- en regelgeving zijn voorgeschreven (onder meer in het Activiteitenbesluit). Daarnaast heeft initiatiefnemer het initiatief genomen om effecten nog verder dan wettelijk vereist te reduceren. Daartoe wordt er voor het aspect slagschaduw ter plaatse van de kernen een stilstandvoorziening toegepast in de windturbines die de slagschaduw op de woningen die binnen een afstand van 12 maal de rotordiameter en in de kernen zijn gelegen, tot 0-1 uur per jaar reduceert. Hiervoor is een maatwerkvoorschrift aangevraagd door de initiatiefnemers en deze is in ontwerp gepubliceerd door het bevoegd gezag, de gemeente Dronten. Het ontwerp besluit hiervoor is onderdeel van de gecoördineerde besluitvorming inzake Windplan Groen.

Voor het aspect luchtvaartverlichting is in de planregels van het inpassingsplan opgenomen dat roodflitsende verlichting niet is toegestaan voor de schemer en nachtperiode (paragraaf 4.4.1 van de planregels). Dit type verlichting wordt als hinderlijker ervaren dan het alternatief, vastbrandende verlichting. Initiatiefnemers gaan daarbij nog verder door in de omgevingsvergunningaanvraag uit te gaan van toepassing van dimmers zoals dat in het informatieblad voor luchtvaartverlichting op windturbines is opgenomen.

De milieueffecten en de verplichte en aanvullende, voorgenomen mitigerende maatregelen zijn in het kader van de vergunningverlening en ruimtelijke toestemming afgewogen. Op basis daarvan is geconcludeerd dat de effecten van het voornemen aanvaardbaar worden geacht.

De milieueffecten en de verplichte maatregelen zijn in het kader van het inpassingsplan afgewogen en op basis daarvan zijn de effecten van het voornemen aanvaardbaar geacht. Daarnaast zijn bij de vergunningverlening nog aanvullende maatregelen opgenomen, op basis waarvan de resterende effecten van het voornemen nog verder beperkt worden.

2.12 Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid

Het initiatief wordt gefinancierd door de initiatiefnemer. De investeringen voor de aanleg van de windturbines, toegangswegen, kabels en transformatorstations worden gedragen door de initiatiefnemer. De initiatiefnemer verdient de investeringen terug door de verkoop van de opgewekte elektriciteit.

SDE+ Subsidie

Voor de totstandkoming van dit windpark, dat tot de elf grootschalige windparken uit de Structuurvisie Wind op land (SvWOL) behoort, zal een subsidie op grond van de Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie (SDE+) aangevraagd worden, waarmee de zogeheten onrendabele top van de elektriciteitsproductie van dit windpark via een bedrag per aan het elektriciteitsnet geleverde kilowattuur wordt gecompenseerd. Met de SDE+ vult het Rijk de elektriciteitsopbrengsten voor de initiatiefnemer aan tot het basisbedrag dat nodig is om de investering terug te kunnen verdienen binnen een redelijke termijn. Het is een subsidie die voor de verschillende vormen van duurzame energie beschikbaar is. Naast windenergieprojecten komen bijvoorbeeld ook zonne-energie en biomassa-projecten hiervoor in aanmerking. Windplan Groen komt in aanmerking voor de SDE+ subsidie.

Op het moment dat de vergunningen verleend zijn, kan de initiatiefnemer SDE+ aanvragen. In de voorliggende besluitvorming speelt de toekenning van subsidie dan ook geen rol, maar slechts in het kader van de economische haalbaarheid. Het uiteindelijke subsidiebedrag is nog niet bekend en is onder andere afhankelijk van het op het moment van indienen van de subsidie aanvraag geldende subsidie regime en de elektriciteitsprijs. In de subsidiebeschikking wordt een zogenoemd basisbedrag vastgesteld voor de gehele looptijd (15 jaar) van de beschikking. De uiteindelijk uit te keren subsidie is gelijk aan het basisbedrag minus de inkomsten uit de verkoop van elektriciteit. Omdat de elektriciteitsprijs van jaar tot jaar kan verschillen, zal ook de subsidie van jaar tot jaar verschillen. De keuze van de rijksoverheid voor deze systematiek staat in het kader van deze besluitvormingsprocedure voor het windpark niet ter discussie. De SDE+ is een subsidieregeling die zodanig is vormgegeven dat ze binnen de Europese staatssteunregels past. De regeling is goedgekeurd door de Europese Commissie. Van ongeoorloofde staatssteun is dus geen sprake.

Verstrekken van SDE+ leidt niet tot oneerlijke concurrentie (Evaluatie van de SDE+ regeling, bijlage bij Kamerbrief dd. 23-12-2016, kenmerk DGETM-EI/16181201). Elke initiatiefnemer die voor het aanvragen van SDE+ voor zijn of haar categorie duurzame energie de benodigde vergunningen heeft en verder voldoet aan de in de ministeriële regeling gestelde voorwaarden, kan een aanvraag doen voor SDE+ subsidie. Het SDE+-beleid is gericht op het stimuleren van innovatie en mede daardoor op een zo goedkoop mogelijke productieprijs. Daartoe worden de SDE bedragen jaarlijks aangepast. De mogelijkheid voor eventuele te ruime vergoedingen wordt daardoor ingeperkt. In de jaarlijkse bepaling van de hoogte van de SDE+ wordt een aannames gedaan voor de grondvergoeding. In 2014 heeft de Minister van Economische Zaken besloten om de aannames voor de grondvergoeding in de SDE+ stapsgewijs te verlagen, om zo een stimulans te geven voor verlaging van de grondprijzen.

Een grondeigenaar krijgt een marktvergoeding voor het laten gebruiken van zijn of haar grond. Een grondeigenaar kan ook (mede-)initiatiefnemer zijn van een windpark.

2.13 Vergoedingen van windplan

Er zijn door Windkoepel Groen verschillende instrumenten ingezet om het draagvlak voor Windplan Groen in de omgeving te versterken. Naast de mogelijkheden voor ontwikkelingsparticipatie (o.a. via Windshare met meer dan 200 participanten) en exploitatie participatie hanteert Windkoepel Groen ook een systeem voor omgevingsvergoedingen.

Bij het vergoedingssysteem wordt verschil gemaakt tussen bewoners van de kernen en bewoners van het buitengebied. De gebiedsgebonden bijdrage is voor het gehele gebied met daarbij zeker ook de inwoners van de kernen.

Deze jaarlijkse vergoeding bedraagt € 1.050,-/MW. Voor Windplan Groen komt dit neer op een jaarlijks vergoeding van ongeveer € 400.000,-. Momenteel wordt samen met de gemeenten Dronten en Lelystad een gebiedsproces opgezet om de besteding van deze vergoeding in samenspraak met de omgeving uit te werken.

Voor de bewoners van het buitengebied hanteert Windkoepel Groen een richtlijn voor vergoeding per eigenaar/bewoner van een woning. Voor de hoogte van deze vergoeding geldt een tarief-afstand staffel: een tarief voor een afstand van 600 meter of minder tot een windturbine en een tarief voor een afstand tussen 600 en 1.200 meter tot een windturbine. Individuele lijnen kunnen in bijzondere situaties afwijken van deze regel.

2.14 Draagvlak

Het ontwikkelen van een plan met zo veel mogelijk draagvlak is een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor overheden en initiatiefnemer. Het rijk is onder de RCR het bevoegd gezag voor het opstellen van een inpassingsplan en coördineert de vergunningenprocedures. Vanuit deze rol wordt informatie over het project beschikbaar gesteld en wordt de gelegenheid van inspraak geboden. Een zorgvuldige omgang met de inspraak kan bijdragen aan het draagvlak voor het project. In het projectgebied zijn informatieavonden gehouden bij de start van het project namelijk de publicatie van de ontwerp Notitie Reikwijdte en Detail in 2017, en bij de ter inzage legging van het ontwerp inpassingsplan in 2019. Tijdens deze bijeenkomsten kon ook een mondelinge zienswijze worden ingediend, die ter plekke werd genoteerd. De informatieavonden waren toegankelijk voor alle inwoners. Via een publicatie in de huis-aan-huis bladen, regionale dagbladen en via de Staatscourant zijn de informatieavonden vooraf bekend gemaakt.

Ook de initiatiefnemers die dit project willen realiseren rekenen het tot hun verantwoordelijkheid om draagvlak in de regio te verwerven. Hiertoe hebben zij verschillende activiteiten ontwikkeld zoals informatieavonden, waarvan kennis is gegeven in regionale media en in de nieuwsbrief van het project, en gesprekken met bewonersorganisaties of individuele omwonenden.

Daar waar nodig vervullen de regionale overheden een rol van tussenpersoon in de gesprekken tussen samenleving en initiatiefnemer. De zorgen en vragen van de samenleving zijn het uitgangspunt voor de gesprekken. Ook als er wordt voldaan aan wet- en regelgeving is er (binnen de grenzen van het redelijke) bereidheid tot gesprek om zo veel mogelijk zorgen weg te nemen.

Het behoud van het maatschappelijk draagvlak voor windenergie is in het regionale beleid als doelstelling benoemd en zowel initiatiefnemer als overheden spannen zich daar maximaal voor in. Het streven naar maximaal draagvlak betekent echter niet dat de samenleving una-

niem moet instemmen met het voorgenomen windproject. Overheden beseffen dat een belangenafweging als deze er niet in resulteert dat iedereen instemt en tevreden is met de ontwikkeling. In juridische zin is dit bovendien ook geen vereiste.

2.15 Verminderd woongenot en planschade

Van planschade kan sprake zijn indien het nieuwe planologisch regime nadeliger is ten opzichte van het eerdere regime en deze verslechtering ertoe leidt dat voor een omwonende daardoor schade, in de vorm van waardevermindering van het onroerend goed, optreedt. Waardevermindering kan zich voordoen wanneer sprake is van een vermindering van het woon- en leefgenot, of wanneer nieuwe planologische beperkingen worden gesteld aan het gebruik of de bouwmogelijkheden van het onroerend goed.

Aparte procedure

Voor het bepalen of voor individuele gevallen sprake is van planschade, en (zo ja) hoe groot de omvang van deze schade is, kent de Wet ruimtelijke ordening (Wro) een aparte procedure. Belanghebbenden die menen in aanmerking te komen voor planschade kunnen na het vaststellen en onherroepelijk worden van het inpassingsplan, hiertoe een verzoek doen bij het gemeentebestuur van de gemeente waar de nieuwe windturbines zijn voorzien. Het inpassingsplan treedt in werking nadat de beroepstermijn tegen de besluiten is afgelopen, tenzij bij voorlopige voorziening om een schorsing van het in werking treden van het inpassingsplan is gevraagd. Wordt die voorlopige voorziening toegekend, dan treedt het plan pas in werking nadat de ABRvS uitspraak doet over de ingestelde beroepen. Planschade kan worden verzocht vanaf de inwerkingtreding van het plan tot vijf jaar na het onherroepelijk worden ervan. Tussen de minister van EZK, de gemeenten en de initiatiefnemers zijn afspraken gemaakt over het vergoeden van toekomstige planschadeclaims (zie hierna).

Economische uitvoerbaarheid

Met de initiatiefnemers is een planschadeovereenkomst gesloten. Deze overeenkomst is gesloten tussen de initiatiefnemers en de minister van EZK. Hierin is vastgelegd dat toekomstige planschadeclaims door de initiatiefnemers zullen worden vergoed. Een planschadeclaim wordt alleen uitgekeerd als deze aannemelijk is gemaakt en beoordeeld door een onafhankelijke adviescommissie. Voorafgaand aan het sluiten van deze overeenkomst, is een taxatie gemaakt waarin de hoogte van het mogelijke planschadebedrag is begroot (zie hiervoor). De initiatiefnemers hebben op basis van deze taxatie voldoende financiële middelen gereserveerd om eventuele planschadeclaims te kunnen voldoen. De financiële uitvoerbaarheid van het plan is, mede hierdoor, zeker gesteld.

2.16 Natuur

Effecten op beschermde gebieden (NNN, Natura 2000)

Er is uitgebreid onderzoek gedaan naar de potentiële negatieve effecten van het plan op beschermde natuurgebieden, waaronder de genoemde Natura 2000-gebieden en het NNN. Daartoe is gebruik gemaakt van de meest recente wetenschappelijke inzichten, de best beschikbare kennis en extra veldonderzoek. Uit deze onderzoeken volgt dat er met zekerheid geen significant negatieve effecten optreden voor Natura 2000-gebieden en dat voor negatieve effecten op de doelsoorten uit het NNN niet gevreesd hoeft te worden. Daarbij zijn de turbines en de bijbehorende voorziening buiten zowel het NNN als de Natura 2000-gebieden geplaatst.

Stikstof (PAS)

Voor Windplan Groen is een Passende Beoordeling opgesteld als bijlage bij het MER welke bij het ontwerp-Rijksinpassingsplan is gevoegd en de aanvraag voor de vergunning op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb) waarvoor een ontwerp-vergunning ter inzage heeft gelegd. Onderdeel van de passende beoordeling betrof de beoordeling van eventuele effec-

ten ten gevolge van stikstofemissies die optreden tijdens de bouw. Deze passende beoordeling was verricht met toepassing van de regelgeving van het Programma Aanpak Stikstof (PAS)

Na de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtsspraak van de Raad van State inzake de PAS op 29 mei 2019 volstaat de beoordeling van stikstofemissies- en deposities niet meer die onder het regime van de PAS is uitgevoerd voor Windplan Groen.

Om die reden is een aanvullende passende beoordeling voor Windplan Groen uitgevoerd voor de stikstofemissie en de optredende deposities die hieruit volgen. Het betreft de emissies die optreden tijdens de aanlegfase. Deze notitie wordt toegevoegd als bijlage bij de toelichting bij het inpassingsplan en paragraaf 5.4 van de plantoelichting wordt aangepast. Het betreft de emissies die optreden tijdens de aanlegfase. De berekeningen met behulp van AERIUS wijzen uit dat ter plaatse van overbelaste stikstofgevoelige habitattypen een tijdelijke belasting optreedt. Deze belasting is zeer klein (0,01-0,02 mol/ha/jr) en de emissies treden slechts gedurende maximaal twee jaar op. De belasting die optreedt vereist ten behoeve van de definitieve besluiten een nadere beoordeling van de stikstofemissie om eventuele negatieve effecten op de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden met zekerheid uit te sluiten.

Uit de beoordeling blijkt dat er geen netto toename van stikstofdepositie wordt veroorzaakt en is geborgd dat er een netto afname van bestaande stikstofdepositie optreedt.

Ten gevolge van het windplan worden stikstofemissies namelijk vermeden, gecumuleerd ruim meer dan de emissie die optreedt ten gevolge van de aanleg. Deze afname is het gevolg van het stopzetten van de veehouderijtak van twee bestaande agrarische bedrijven, die betrokken worden bij het project voor opslag en kantoor. Ten einde dit juridisch te borgen en vast te leggen, wordt gesaldeerd met de vermeden emissie van deze agrarische (op)stallen die voor de bouw en exploitatie van het windpark worden ingezet voor kantoor en op- en overslag. Windkoepel Groen sluit daartoe een overeenkomst met de vergunninghouder en eigenaar en de bestaande milieutoestemmingen voor de twee agrarische bedrijven worden ingetrokken, waarmee de maatregel is zeker gesteld. In de definitieve besluitvorming inzake het inpassingsplan en de vergunning op grond van de Wet natuurbescherming wordt geborgd dat de bedrijfsvoering van het agrarische bedrijf wordt beëindigd door de bestaande bedrijfsvoering her te bestemmen ten behoeve van kantoor en opslag voor de bouw en de exploitatie van het windplan. Met deze borging van de maatregelen staan de verwachte voordelen als gevolg van het beëindigen van de stikstofemissie vast voor de relevante gebieden.

Zoals uit de aanvulling op de passende beoordeling blijkt, is daarmee reeds verzekerd dat er voor de start van de aanlegwerkzaamheden en gedurende de bouw netto sprake is en blijft van een afname van stikstofemissies en derhalve op geen enkel moment een toename van stikstofdepositie optreedt ter plaatse van overbelaste kwetsbare habitattypen in Natura 2000-gebieden. Uit de bepaalde stikstofdeposities volgt dan ook dat er een netto afname van de stikstofdepositie plaats vindt ten opzichte van de huidige vergunde situatie. Op grond hiervan is verzekerd dat er op geen enkel moment een toename is van stikstofdepositie ten gevolge van de aanleg van het windplan bij de overbelaste stikstofgevoelige habitattypen en zijn significant negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden met zekerheid uitgesloten.

Vogels

Ten behoeve van de besluitvorming is gebruik gemaakt van de meest recente inzichten en best beschikbare kennis welke zijn toegepast in de effectbeschrijving en -beoordeling. Uit het ecologisch onderzoek bij de aanvraag om de ontheffing komt naar voren dat de aanvarings-slachtoffers, die worden verwacht, met zekerheid geen negatieve impact hebben op de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten, evenals dat de instandhoudingsdoelstellingen in Natura 2000 gebieden voor vogelsoorten niet worden aangetast. In de ontwerp ontheffing is overwogen dat ontheffing van het verbod op doden van vogels kan wor-

den verleend binnen het daartoe strekkende kader in de Wet natuurbescherming. Er is derhalve geen sprake van strijdigheid met de wet. In het kader van de ontheffing kunnen wel maatregelen worden verlangd.

Insecten

In het ecologisch onderzoek zijn effecten op beschermde ongewervelden, waaronder insecten, beschouwd, zie bijvoorbeeld hoofdstuk 12 van bijlage 4B bij het MER. Er is geen sprake van een negatief effect op beschermde insecten. De invloed van het windpark op zowel de beschermde als onbeschermde insectenpopulatie is bovendien verwaarloosbaar klein, zeker in vergelijking met de bestaande sterfte door andere activiteiten als verkeer en de natuurlijke sterfte. Daarmee blijft de functie van insecten in het ecosysteem (bijvoorbeeld als bron van voedsel) behouden. Eventuele sterfte vanwege dit windpark is dan ook niet zodanig dat dit aan vaststelling van het inpassingsplan in de weg dient te staan.

Stiltegebied

Zie paragraaf 'Stiltegebied' in algemene beantwoording 'Geluid'.

3 Antwoord op zienswijzen

In dit hoofdstuk worden de ingekomen zienswijzen individueel en puntsgewijs behandeld. In de eerste kolom is aangegeven op welk besluit de zienswijze betrekking heeft. Daarbij zijn de volgende afkortingen gebruikt:

IP Inpassingsplan van de Ministers van EZK en BZK

Wnb Besluiten op basis van de Wet natuurbescherming (vergunning en ontheffing) van de provincie Flevoland

Ww Waterwetvergunning

Wabo Omgevingsvergunning voor bouwen van de gemeenten

In enkele gevallen hebben indieners van de zienswijze zelf aangegeven waar de zienswijze op gericht is. Waar dat niet expliciet is gedaan, is een inschatting gemaakt waar de zienswijze betrekking op heeft.

In de tweede kolom is de zienswijze weergegeven. De nummering van de zienswijzen komt overeen met de nummering van de zienswijzen in de (geanonimiseerde) inspraakbundel, die op de website van RVO te zien is. Eventuele figuren, tabellen of scans van andere documenten die in de zienswijze zijn opgenomen, zijn niet in deze tekstkolom weergegeven. Ook bevatten enkele zienswijzen bijlagen als achtergrond/toelichting bij de zienswijze. Ook deze bijlagen zijn niet in de tekstkolom weergegeven. Deze elementen zijn wel opgenomen in de (geanonimiseerde) inspraakbundel.

In de derde kolom is het antwoord van het bevoegd gezag opgenomen op de ingebrachte zienswijze. Soms wordt verwezen naar de algemene beantwoording in hoofdstuk 2.

Wanneer de zienswijze tot een aanpassing leidt in een van de besluiten, dan is dat in de laatste kolom van de antwoordtabel aangegeven.

Nr.	Gericht tegen besluit	Inhoud zienswijze	Antwoord	Aanpassing
1.1	IP Wnb Ww Wabo	<u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> Kan ik niet over oordelen.	Deze zienswijze is ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
1.2	IP Wnb Wabo	<u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Ja, slecht voor insecten en vogels, die tegen de windmolens aanvliegen.	Zie algemene beantwoording 'Natuur'.	Geen.
1.3	IP Wnb Ww Wabo	<u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Niet direct.	Deze zienswijze is ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
1.4	IP Wnb Ww Wabo	<u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Waarom deze enorme windmolens plaatsen? Ze veroorzaken horizonvervuiling en slagschaduw. Ze brengen niet voldoende energie op en de kosten om ze te maken zijn hoog. Als er dan persé van de wind gebruik gemaakt moet worden, waarom wordt er niet overwogen om windturbines te plaatsen? Deze nemen veel minder ruimte in, dus kunnen ze veel dichter op elkaar geplaatst worden, ze geven geen slagschaduw en minder insecten en vogels zullen gedood worden. Daarbij vangen ze elk zuchtje wind en zijn dus economischer dan die grote jongens.	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting', 'Slagschaduw', 'Nut en noodzaak' en 'Natuur'.	Geen.
2.1	IP Wnb Ww Wabo	Na de ophef over de komst van het vernieuwde vliegveld Lelystad is nu het aankomende windturbinepark zo ongeveer het meest besproken onderwerp in Biddinghuizen. Ik heb diverse "inspraak" bijeenkomsten bijgewoond en de voor- en tegenstanders aangehoord. De tegenstanders hebben het voornamelijk over de te verwachten overlast, in de meest uitgebreide vorm terwijl de initiatiefnemers vooral het financiële gewin uitdragen. Tijdens deze bijeenkomsten worden de door de bewoners gestelde simpele ja/nee-vragen met veel woorden ontweken en dus niet concreet beantwoord.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
2.2	IP Wabo	We hebben ook veel technische details gehoord over de turbines zoals geluid, slagschaduw, trillingen etc. etc.. Ook over de keuze van de plekken is veel gezegd. De initiatiefnemers	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Draagvlak'.	Geen.

		<p>verschuilen zich achter de nationale overheid en regionale overheden door te zeggen dat het nu eenmaal gebieden zijn welke zijn aangewezen. Er is blijkbaar niemand van deze groepen mensen die zich heeft afgevraagd hoe dit bij de bewoners van het dorp Biddinghuizen zal vallen. Indiener verwijt ook de gemeente Dronten dat zij hierin niet haar verantwoording naar het inwoners neemt door ze hiertegen in bescherming te nemen. De veel gehoorde vraag is dan ook: "stelt de gemeente het financieel en/of prestigie belang boven dat van haar inwoners"? U mag het zeggen. Het vertrouwen in de gemeente als 'burgerlijk vader van ons allen' is tot ver onder nul gedaald.</p>		
2.3	IP Wabo	<p>Er is veel te lezen over de overlast bij windmolens. Ook over de MER. Deze wettelijk normering heeft geen enkele bescherming tegen de overlast voor de burger, het dient slechts om het plaatsen van windmolen mogelijk te maken bij stedelijke gebieden. Over geluid, slagschaduw en hoogtes van molens wordt heel veel geschreven. De Rijksuniversiteit Groningen heeft onderzoek gedaan naar molens in Duitsland. Uit dit onderzoek blijkt dat men tot op 2 km afstand nog geluidsoverlast kan ervaren. Dit is gemeten en geconstateerd bij molen met een tiphoogte van 133 meter. De geluidsoverlast van molens van 250 meter hoogte is volgens de RUG mogelijk nog groter, zeker als het om een gebied gaat binnen een straal van 2 km van een dergelijke molen. Ook wordt geconcludeerd wat het effect is op de leefbaarheid in de omgeving van dergelijke molens. De impact van een molenpark met molens van 250 meter hoogte zal tot zeker 30 km in de omtrek merkbaar zijn. Het is zeker dat dit zijn weerslag zal hebben op het woongenot. Het is niet fijn om op en informatieavond te horen dat de verwachte waardedaling van woningen rondom een windmolenpark tussen de 2,5 en 5 procent zal zijn. Wellicht nog meer. Kortom, zonder alle nadelige effecten opgesomd te hebben trekt indiener de conclusie dat dergelijke molens welke zo dicht bij woningen worden geplaatst niet bijdragen aan de leefbaarheid en dus zal teruglopen.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Geluid' en 'Slagschaduw'. De normstellingen zijn het geldend toetsingskader die in het kader van deze ter inzage legging niet ter discussie staat.</p> <p>Wettelijke normeringen hebben tot doel overlast tot een aanvaardbaar niveau te reduceren. Voor bijvoorbeeld geluid is het niveau gebaseerd op onderzoek naar de hinderbeleving van windturbinegeluid. Uit de onderzoeken die ten grondslag liggen aan het plan blijkt dat kan worden voldaan aan deze norming. In het Inpassingsplan zijn daarnaast de effecten overwogen waaruit volgt dat deze aanvaardbaar zijn.</p> <p>De impact van het park tot 30 km geldt niet voor de aspecten geluid en slagschaduw. Windturbines zijn wel tot op grote afstand zichtbaar, zoals ook blijkt uit het MER en overwogen in het inpassingsplan voor</p>	Geen.

			<p>wat betreft het onderdeel landschap.</p> <p>In algemene zin kan echter gesteld worden dat effecten als geluid en slagschaduw ook buiten de wettelijke contouren waarneembaar kunnen zijn aangezien de normen de belasting beperken. Het niveau dat rest wordt aanvaardbaar geacht.</p>	
2.4	IP Wabo	<p>Op de informatieavond van 24 april jl. sprak een inwoner de aanwezigen toe. Hij sprak met een brok in de keel over het mooie dorp, dat na vele jaren weer enorm in de lift zit. De huizen worden opgeknapt, voorzieningen worden verbeterd, een mooi MFC, het Noaberpark en de aantrekkende verkoop van woningen in de 'de Graafschap'. '<i>Het gaat goed met Biddinghuizen</i>', sprak hij vol trots. Echter was van deze trots niets meer over toen hij uitgesproken was over alle aankomende ongemakken waarmee het dorp te maken gaat krijgen.</p>	<p>Deze zienswijze is ter kennisgeving aangenomen. Zie ook algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen'.</p>	Geen.
2.5	IP Wabo	<p>Indiener is sinds 1995 als bewoner van Biddinghuizen van Amersfoort naar de gemeente Dronten gekomen. De belangrijkste drijfveer hiervoor was rust, ruimte en woongenot door de omringende bossen en het mooie Veluwemeer. Wij hebben in februari van dit jaar een kavel op "De Graafschap" van de gemeente gekocht. Eind dit jaar is de planning om de bouw te starten, Gelukkig hebben we nog geen definitieve koopovereenkomst met de aannemers en is er slechts een waarborgsom voor de grond gedaan aan de gemeente.</p>	<p>Deze zienswijze is ter kennisgeving aangenomen.</p>	Geen.
2.6	IP Wnb Wabo	<p>In de informatiebrochure "De Graafschap" staat veel informatie. In het welkom door de projectwethouder, dhr. Van Amerongen wordt geschreven dat Biddinghuizen zeer in trek is bij o.a. natuurliefhebbers en over de Graafschap schrijft hij: 'een woonwijk met veel ruimte en veel groen en met het aangrenzend Noaberpark een heerlijke plek voor gezinnen met kinderen'. "Realiseer uw droomwens in de Graafschap. Indiener kan zich op geen enkele manier voorstellen dat hij dit met trots heeft geschreven wetende dat die "heerlijke</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak', 'Vergoedingen van windplan' en 'Verminderd woongenot en planschade'.</p>	Geen.

		<p>plek voor gezinnen met kinderen" en "realiseer uw droomwens" verziekt zal worden door deze afschuwelijke windmolens. De nieuwbouw op "de Graafschap" is gebonden aan allerlei regels aangaande nokhoogtes, goothoogtes, kleur van stenen en zelfs aan maximale hoogtes van erfafscheidingen etc. etc.. Er wordt zelfs voorgeschreven dat de erfafscheiding een beukhaag moet zijn van maximaal 1,5 meter hoog. Indien er kan deze regelgeving goed begrijpen als hiermee de harmonie in een wijk en het aanzicht van Biddinghuizen gewaarborgd moet worden. Indien er hoop ook dat begrepen wordt dat dit op geen enkele manier geloofwaardig is als op steenworpafstand rijen windmolens met een hoogte van 250 meter geplaatst gaan worden.</p> <p>Nu 24 jaar later stelen wij ons de vraag of we maar niet moeten vertrekken en elders het eerdergenoemde woongenet te zoeken. Misschien is het beter om nu ons verlies te nemen dan over 20 jaar. Wij hebben dan ook gisterenochtend de aannemer verzocht de voorbereidingen voor de bouw op te schorten. Indien er maakt via deze weg dan ook formeel bezwaar tegen het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen en vertrouwt erop hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en rekt op een reactie.</p>		
3.1		Vervallen.		
4.1	IP Wnb Ww Wabo	<p><u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u></p> <p>Ik ben het niet eens met de zogenaamde zorgvuldigheid van de Nederlandse overheid. Maatschappelijke draagkracht van de bevolking is onvoldoende rekening mee gehouden.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
4.2	IP Wabo	<p><u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u></p> <p>Maatschappelijk belang voor dorpsbewoners van Biddinghuizen volledig over het hoofd gezien</p>	Zie algemene beantwoording 'Draagvlak' en 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.
4.3	IP	<p><u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u></p> <p>Ik verwacht een waarde daling van mijn eigen onroerend goed. Ik woon op minder dan 900 meter van één van de windturbines.</p>	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.

4.4	IP Wabo	<p><u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u></p> <p>Ik ben niet tegen windenergie en ook niet tegen de windlijnen in Flevoland en door Windplan Groen worden gebouwd. Wel maak ik bezwaar tegen de 4 van de vijf turbines, onderdeel van 3 verschillende windlijnen van Windplan Groen, die binnen een straal van 900 meter van de dorpsrand worden gebouwd.</p>	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.
4.5	IP	<p>Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen ligt ter inzage. Indiener, wil als inwoner van Biddinghuizen gebruik maken van het indienen van mijn zienswijze om bezwaar te maken tegen de ontwikkelingsplannen van Windplan Groen, waarin vijf windturbines om de dorpskern van Biddinghuizen worden gebouwd en waarvan enkele windturbines binnen de 800 meter van de dorpsrand komen te staan. Biddinghuizen wordt over een paar jaar aan alle kanten omgeven door 250 meter hoge windmolens allemaal binnen een straal van 1.000 meter van de dorpsrand. De Provincie Flevoland maar zeker de Gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid van Biddinghuizen niet serieus meegewogen. Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet een klein dorp opnieuw het onderspit delven tegen hogere machten. Het (forse) verdienmodel van de één (investeerders) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners). Windmolens kunnen een deel van de oplossing van het klimaatprobleem zijn maar dan moet er wel een draagvlak voor zijn onder de bevolking.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
4.6	IP Wabo	<p>Indiener maakt bezwaar tegen het bouwen van vier van de vijf windturbines dicht tegen de rand van Biddinghuizen, te benoemen, windlijn Zijdenettetocht, turbine 1.1, windlijn Kokkeltocht, turbines 1.1 en 1.2 en windlijn Oldebroekertocht, turbine 1.5. Indiener motiveert dit met de volgende onderbouwing:</p> <p>a. Landelijke inpassing van de windmolens tot op een afstand 800 meter van de bebouwing leidt tot een extreme belasting voor de inwoners van het dorp Biddinghuizen. Nog nergens in Nederland staan windturbines van 250 hoog zo dicht tegen de dorpskern aan dan in Biddinghuizen. In dit kader is het zeer wenselijk dat er een hoogte-limiet voor de</p>	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting' en 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.

		turbines wordt vastgesteld in relatie tot de omgeving, in deze dus bijvoorbeeld de afstand tussen de windturbines en de woningen van het dorp. Het open horizonkarakter wat altijd voor Biddinghuizen heeft bestaan wordt volledig verstoord door deze hoge molens zo dicht tegen de dorpskern aan.		
4.7	IP Wabo	<p>Mitigerende maatregelen wat betreft slagschaduw, geluid, verlichting, waardedaling, calamiteiten, en brandveiligheid. De inmiddels uitgewerkte mitigerende maatregelen moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau vastgelegd worden en in de vergunningen worden verankerd om zo een minimum of geen last voor de bewoners van het dorp Biddinghuizen te krijgen. Ondanks de benoemde maatregelen in de vergunningverlening gaat Biddinghuizen t.o.v. de huidige situatie ontoelaatbare hinder ondervinden middels horizonvervuiling en brandende rode lampen op de molens. Vele mensen in Biddinghuizen zijn hier gaan wonen voorwerk en rust en hebben een eigen woning. Voor veel mensen is deze woning het eigen vermogen wat ze zelf door hard werken hebben opgebouwd.</p> <p>Ongevraagd door politieke dwaling worden er nu vijf molens aan de rand van Biddinghuizen geplaatst wat een gevolg geeft waarde daling van het onroerend goed. Initiatiefnemers om de windlijnen te bouwen verrijken zich met dit project te kosten van dorpsbewoners die de tol moeten betalen middels waardedaling van hun eigendomsbezit.</p>	Zie algemene beantwoording 'Best beschikbare technieken en maatwerkvoorschriften', 'Landschap en verlichting' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
4.8	IP Wabo	<p>Windturbines veroorzaken onder meer laagfrequent geluid en slagschaduw en hinder van rode belichting. Dit kan leiden tot gezondheidsproblemen die echter nog te weinig serieus worden genomen, aldus een artikel in medisch contact van 22 maart 2018. Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt in Nederland het voorzorgsbeginsel. Dat houdt in dat de overheid beschermde maatregelen kan nemen tegen mogelijke schadelijke milieueffecten van een situatie, ook als die effecten nog niet onomstotelijk zijn bewezen. Indiener verwacht van de overheid dat zij deze maatregelen nemen.</p>	Zie algemene beantwoording 'Gezondheid', 'Geluid', 'Slagschaduw' en 'Landschap en verlichting'.	Geen.

4.9	IP Wabo	In het regioplan windenergie, structuurvisie Flevoland, opgesteld in 2016, wordt als doelstelling genoemd om uiteindelijk een mooier landschap, een duurzamere energiehuishouding, een sterkere economie en een onverminderd groot draagvlak in de samenleving te bewerkstelligen. Hier is de initiatiefnemer en de politiek voor Biddinghuizen totaal aan voorbijgegaan en er is in het dorp Biddinghuizen een onverminderd klein draagvlak voor de plannen. Naar indieners inziens is er door de plaatselijke politiek te laat en onvoldoende duidelijk gecommuniceerd aan de bewoners van Biddinghuizen over de inhoud van de concrete plannen en is er al helemaal aan voorbijgelopen aan de negatieve impact die deze windturbines geven voor de ontwikkeling van het dorp Biddinghuizen.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
4.10	IP Wabo	Windenergie van dergelijke omvang in Flevoland en uitbereiding van luchthaven Lelystad past geheel niet bij elkaar in Flevoland. Beide projecten hebben een eigen belang en bijten elkaar. Door het schrappen van 20 turbines rond de luchthaven zijn de vijf turbines rond Biddinghuizen economisch noodzakelijk om het windplan financieel rendabel te houden volgens de Windkoepel Groen. De politiek heeft gekozen voor economisch belang boven maatschappelijk belang zonder rekening te houden met draagvlak van de bevolking van het dorp Biddinghuizen.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.
4.11	IP Wabo	In eerdere plannen was een extra windlijn gepland aan de Oudebosweg aan de Oostkant van Dronten. Echter doordat het gebied als recreatie en natuurontwikkelingsgebied is aangewezen is deze windlijn komen te vervallen. Als deze lijn niet zou zijn vervallen zou de noodzaak om vijf windturbines dicht tegen de woonkern van Biddinghuizen te plaatsen financieel niet noodzakelijk zijn geweest. Er is door de politiek gekozen om natuurontwikkeling te ontzien van overlast van windturbines boven de last van windturbines voor de bevolking van Biddinghuizen. Aan de maatschappelijke draagkracht van deze keuze is de overheid helemaal aan voorbijgegaan.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.
4.12	IP Wabo	Uitbereidingsmogelijkheden in de toekomst van Biddinghuizen wordt onmogelijk gemaakt, door het plaatsen van vijf windturbines rond het dorp op minder dan 800 meter van de	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.

		<p>dorpsrand. Bij toekomstige uitbereiding met nieuwe woningen, komen deze woning dan te dicht tegen de bestaande windturbines te staan en is nieuwe bebouwing niet meer mogelijk.</p> <p>Dit betekent voor het dorp geen mogelijkheden in de toekomst voor groeiontwikkeling. Hierdoor komt in de toekomst de leefbaarheid van het dorp Biddinghuizen onder druk te staan en zullen faciliteiten om het dorp leefbaar te houden verdwijnen, met als gevolg dat de gemeenschapszin onder druk komt te staan. Indiener maakt zich ernstig zorgen over de ontwikkelingen van Biddinghuizen als de windturbines worden geplaatst. Geen groei in bevolking betekend achteruitgang van de leefbaarheid van het dorp.</p>		
4.13	IP Wabo	<p>Verplaatsen van de meest overlast gevende molens (4 stuks) naar plekken in Flevoland waar minder of geen hinder wordt ervaren is de oplossing en een eis van indiener. Na indiener inziens is er elders in Flevoland ruimte genoeg om de genoemde windturbines daar te plaatsen.</p> <p>1. De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van het vliegveld Lelystad. De impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstreden. Het is aan niemand uit te leggen dat CO2 besparende molens moeten wijken voor veel CO2 uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens elders te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de gemeente Dronten zich beter bezint over deze mogelijkheden en locaties te dicht bij het dorp schrapt of alleen onder voorbehoud vergunt.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.
4.14	IP Wabo	<p>Van alle stakeholders in Windplan Groen in de regio en de NL overheid wordt door ons verwacht dat alle opties om de vier windturbines te verplaatsten grondig wordt onderzocht en onderbouwd. In dit kader is het wenselijk dat ook opties in de regio's binnen het Regioplan Flevoland in beeld wordt gebracht.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.

5.1	IP	Als inwoner van Biddinghuizen wil ik gebruik maken van de mogelijkheid mijn zienswijze in te dienen over het inpassingsplan Windplan Groen.	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
5.2	IP	Over enkele jaren wordt Biddinghuizen aan alle kanten omgeven door 250 meter (7x hoogte kerktoren) hoge windmolens tot op 800 meter afstand van de bebouwing. De provincie Flevoland en de gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid in Biddinghuizen niet serieus meegewogen: een planologische en sociale blunder! Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet een klein dorp opnieuw het onderspit delven tegen "hogere machten".	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.
5.3	IP	Het (forse) verdienmodel van de één (investeerders) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners) met als gevolg toenemende polarisering van beide groepen en sociale onrust in de gemeenschap. Windenergie kan bijdragen aan de oplossing van het klimaatprobleem maar dan moet er wel draagvlak voor zijn onder de bevolking. Dat is nu niet het geval. Ik onderschrijf hierbij de argumenten zoals die zijn aangedragen door de Werkgroep Verontruste Bewoners van Biddinghuizen.	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak', 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Draagvlak'.	Geen.
5.4	IP	Landschappelijke inpassing: De geringe afstand tot de bebouwing en de hoogte van de molens is zodanig dat er vanaf elke plek in het dorp aangekeken wordt tegen draaiende en 's nachts ook verlichte windmolens. Dit veroorzaakt een mentale belasting en veel onrust. Een dorp dat als zodanig bekend is zal geen aantrekkelijke vestigingsplaats zijn voor nieuwe inwoners. In het regioplan Windenergie, Structuurvisie Flevoland, opgesteld in 2016 wordt als doelstelling genoemd: het uiteindelijk resultaat is een mooier landschap, een duurzamere energiehuishouding, een sterkere economie en onverminderd groot draagvlak in de samenleving. Dat aan dit 'nobele' streven geen invulling wordt gegeven is evident.	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting', 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Afstand tot woonkernen' en 'Gezondheid'.	Geen.
5.5	IP	Laagfrequent geluid: Recent is uit onderzoek gebleken dat de trillingen van laagfrequent geluid wel degelijk schade kunnen toebrengen aan het gehoor orgaan (Zie Medisch Contact 22 maart 2018). Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt	Zie algemene beantwoording 'Gezondheid'. Ter aanvulling geldt dat het onderzoek van RIVM en GGD uit 2017 dat is benut ten behoeve van de bijlage over gezondheid bij het	Geen.

		in Nederland het voorzorg beginsel. Ik zie niets in de stukken waaruit blijkt dat de overheid dit principe serieus neemt.	MER de stand van de wetenschap geeft. Het artikel uit Medisch Contact biedt geen nieuwe inzichten. Er is geen aanleiding gezondheidsschade door trillingen van laagfrequent geluid te verwachten.	
5.6	IP Wabo	Mitigerende maatregelen: Maatregelen ter compensatie van slagschaduw, geluid, verlichting, brandgevaar en waardedaling moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau worden vastgelegd én in de vergunningen tot in detail veranderd worden.	Zie algemene beantwoording 'Best beschikbare technieken en maatwerkvoorschriften'.	Geen.
5.7	IP	Planologische bezwaren: Omdat sommige windmolens zo dicht op het dorp zijn gepland worden de mogelijkheden tot uitbreiding van het dorp geblokkeerd. Dit geldt met name voor de Graafschap. Uitbreiding richting Veluwemeer is niet meer mogelijk omdat de molens in de weg staan. De Graafschap is een leuke nieuwbouwwijk maar zal t.z.t. relatief veel hinder ondervinden van de vliegroutes met nu ook hinder van windmolens. Al met al geen aantrekkelijke wijk om te gaan wonen. Er zijn inmiddels gevallen bekend van mensen die hun optie op bouwgrond om die reden hebben opgegeven.	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.
5.8	IP	Windenergie en uitbreiding vliegveld Lelystad: De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van uitbreiding van het vliegveld Lelystad. De negatieve impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstreden. Het is aan niemand uit te leggen dat CO2 besparende windmolens moeten wijken voor veel CO2 uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens daar te plaatsen. Ook als het vliegveld wel doorgaat is er in de provincie Flevoland zeker ruimte te vinden om de meest omstreden molens te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de Provincie en Gemeente zich beter bezint over deze mogelijkheden en de locaties te dicht bij het dorp schrapt of alleen onder voorbehoud vergunt.	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak', 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Afstand tot woonkernen' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.

5.9	IP	Conclusie: Ondergetekende is niet tegen windenergie maar eist van de overheid een grotere zorgvuldigheid wat betreft inpassing van de windmolens en het welzijn van de inwoners. Concreet houdt dat in: Het schrappen of verplaatsen van 4 te dicht bij het dorp geplande windmolens.	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting', 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Afstand tot woonkernen' en 'Draagvlak.	Geen.
6.1	IP Wnb Wabo	<u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> Windplan Groen is o.a. in strijd met: Structuurvisie Windenergie op land (SvWol) 2014, de structuurvisie gemeente Dronten, plan 2030, Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040, en EHS Flevoland	Zie algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
6.2	IP Wnb Wabo	<u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Windplan Groen is o.a. in strijd met: Structuurvisie Windenergie op land (SvWol) 2014, de structuurvisie gemeente Dronten, plan 2030, Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040, en EHS Flevoland	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
6.3	IP Wabo	<u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Wij hebben gekozen voor een woning in een rustige woonomgeving in een natuurgebied (Bestemmingsplan Ketelhaven) en worden ongevraagd geconfronteerd met de overlast van windenergie turbines, waarvan met betrekking tot de hoogte en grootte geen enkele ervaring is. Wij vrezen naast geluid ook last te krijgen van infra-geluid. Op inspraakavonden zijn wij bedrogen, er is gesteld, dat de businesscase niet haalbaar zou zijn en er geen enkele molen geschrapt of verplaatst kon worden. In een later stadium zijn er 20 turbines geschrapt om Airport Lelystad mogelijk te maken.	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen', 'Geluid' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.
6.4	IP Wabo	<u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> De Raad van State hanteert in een uitspraak het afstandscriterium van 10 x de tiphoogte, omdat op die afstand in beginsel geen gevolgen van enige betekenis te verwachten zijn. De afstand 10 x de tiphoogte is 2490 meter, de eerste molen komt in het plan op 900 meter afstand van mijn woning te staan.	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.

7.1	IP Wnb Wabo	<u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Waardevermindering woning, Geluidsoverlast, Storing natuurgebied Enz	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade', 'Geluid' en 'Natuur'.	Geen.
7.2	IP Wabo	<u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Zie boven. Iedereen verdient eraan, maar de omwonenden krijgen alleen de lasten.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
8.1	IP Wnb Ww Wabo	<u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> De impact van het windmolenpark wordt onderschat. Daarnaast is het zo dat geen enkele Nederlandse windmolen tot op heden zonder subsidie rendabel kan zijn.	Zie algemene beantwoording 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.
8.2	IP	<u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien? De windmolens worden te dicht op een woonkern gebouwd.</u>	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.
8.3	IP Wabo	<u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> - Daling woningwaarde - Horizonvervuiling - Geluidsoverlast	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade', 'Landschap en verlichting' en 'Geluid'.	Geen.
8.4	IP Wabo	<u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> De Domtoren in Utrecht is 112 meter hoog en beeldbepalend voor de stad. De tiphoogte van een windmolen is ruim twee keer zo hoog als de Domtoren. In het vlakke land komen dus diverse windmolens die ruim tweemaal de hoogte van de Utrechtse Domtoren zijn. Het tast het landelijke karakter van dit gebied ernstig aan. Dit is nu al te zien bij Urk, waar het historische dorpsbeeld, gezien van de Ketelbrug, volledig is verpest door de windmolens.	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting'.	Geen.
9.1	IP Wabo	<u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> Windmolens niet op 900 meter, maar op 2500 meter te plaatsen.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.
9.2	IP Wabo	<u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Bij project windplan groen, wordt totaal geen rekening gehouden met de inwoners van Ketelhaven, wat betreft geluidsoverlast en eventuele ziek meldingen.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Afstand tot woonkernen', 'Geluid' en 'Gezondheid'.	Geen.
9.3	IP	<u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u>	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.

		Volgend punt onze huizen gaan tussen de 10-40% in waarde dalen, naar gelang de positie van de huizen, wie gaat daar voor opdraaien. Ons leefplezier gaat met dit project zoals het nu wordt voorgesteld ontzettend achteruit.		
9.4	IP Wabo	<u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Op de strook waar de windturbines gepland zijn, is er ook nog het alternatief om er zonnepanelen te plaatsen.	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak', 'Alternatieve vormen van duurzame energie', 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
9.5	IP Wabo	Bij deze wil ik nogmaals protesteren tegen de windturbines die ons inziens te dicht op het park geplaatst gaan worden. De gemeente Dronten die in het Windplan Groen helemaal verblind en overtroeft wordt door de commissie leefplezier van de inwoners van Ketelhaven, volgens mij spelen er in deze malefiede praktijken hoogtij. Leefplezier van de inwoners van Ketelhaven, volgens mij spelen malafiede praktijken hiertbij een rol. Windturbines in de buurt van woon-leefomgeving zou verboden moeten worden, ga daar over op zonnepanelen, en pas op een afstand van ca. 3000 meter turbines plaatsen. Wij laten het er niet bij zitten, de starre opstelling om te blijven volharden in de 900 meter betreffende de eerste windturbine. Wij en nog meerdere van ons park hebben al een advocaat ingeschakeld om ons bij te staan. Mochten de turbines er toch komen, en onze huizen gaan daardoor in waarde naar beneden, presenteren wij de rekening uiteraard aan de gemeente Dronten.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Afstand tot woonkernen', en 'Verminderd woongenot en plan-schade'.	Geen.
10.1	IP	U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
10.2	IP	In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven. Hoewel	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen' en 'Draagvlak'. Dit deel van de zienswijze	Geen

		<p>ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, vind ik, net zoals Gedeputeerde Staten van Flevoland (https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf), dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden. Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.</p>	<p>heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.</p>	
10.3	IP	<p>1. Het maatschappelijk draagvlak ontbreekt. a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. We krijgen te maken met een sterke aantasting van onze woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt. Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Draagvlak'.</p> <p>We betreuren het dat u het gevoel hebt gekregen dat u als burger niet of te laat betrokken bent bij Windplan Groen. De beantwoording voor de door u genoemde thema's aangaande uw woon- en leefomgeving en participatie vindt u terug in de algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade', 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.</p> <p>Op 27 september 2018 heeft de gemeenteraad van Dronten een formeel besluit genomen en ingestemd met het Voorkeursalternatief. Gelijktijdig hebben zij ook ingestemd met de afwijkende plaatsingszones ten opzichte van het Regioplan en met de afwijkingen van het Beeldkwaliteitsplan. De gemeenteraad erkent in deze de nut en noodzaak en de wijze van totstandkoming van het Voorkeursalternatief.</p>	Geen.

10.4	IP	<p>b.Lusten en lasten zijn volstrekt scheef verdeeld De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.</p>	<p>Het Rijk verlangt in het kader van de besluitvorming over het inpasingsplan geen financiële verdeling van opbrengsten met bijvoorbeeld omwonenden. Het Rijk is echter voorstander van dat initiatiefnemers ruimte bieden voor bijvoorbeeld financiële participatie omdat dit bijdraagt aan lokale acceptatie. Een en ander conform de (mede) door de windsector vastgestelde gedragscode. Het Rijk heeft er dan ook met goedkeuring kennis van genomen op welke wijze financiële participatie wordt mogelijk gemaakt door de initiatiefnemers. Windplan Groen wordt ontwikkeld door de bewoners van het buitengebied in projectgebied Oost. Zoals in paragraaf 7.3 van de toelichting van het inpasingsplan omschreven kunnen direct omwonenden delen in de opbrengsten van de windturbine. Dit door middel van het bieden van ruimte voor financiële participatie en door afdracht van een gebiedsgebonden bijdrage. Dit is voor inwoners in het buitengebied en uit de kernen mogelijk. Op grond van het Regioplan vereisen provincie en gemeenten dat dit wordt vastgelegd in een Projectplan dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan provincie en gemeenten. Dit projectplan wordt pa-</p>	Geen.
------	----	--	--	-------

			rallel aan besluitvorming ter goedkeuring voorgelegd aan deze overheden.	
10.5	IP	<p>c. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk We zien dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijven. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust.</p> <p>Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maak ik me ernstig zorgen over.</p>	<p>Zie beantwoording bij zienswijze 5.</p> <p>Het inpassingsplan ziet niet op afspraken met omwonenden of de verdeling van opbrengsten uit het windplan. Het is aan Windkoepel Groen om hier afspraken over te maken. Windkoepel Groen conformeert zich aan het Regioplan.</p> <p>Voor dit project is een projectplan vastgesteld, dat naar oordeel van de bevoegde gezagen de benodigde afspraken en toezeggingen bevat.</p>	Geen.
10.6	IP Wabo	<p>d. De megahoge windturbines komen veel te dicht Ketelhaven te staan De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte (https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/) omdat 'op een afstand van meer dan 10 keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'. Deze stellingname is een erkenning dat er binnen deze afstand wèl hinder van betekenis is. Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.</p>	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot de woonkernen'.	Geen.
10.7	IP Wabo	<p>2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg Windturbines moet vrij blijven van windturbines</p> <p>a. Het is in strijd met eerdere plannen Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014 • Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030 	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Afstand tot woonkernen', 'Vergoedingen van windplan' en 'Draagvlak'. Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het	Geen.

		<ul style="list-style-type: none"> • Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040 • De EHS Flevoland • Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dron-ten • Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Net- werk Nederland • EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation. <p>Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molen dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwij- nen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.</p> <p>We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefom- geving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen. Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.</p> <p>Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.</p>	<p>projectplan. Dit deel van de ziens- wijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens be- trokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omge- vingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.</p> <p>Ten aanzien van eventuele strijdig- heid met andere plannen:</p> <p>In algemene zin geldt dat het inpas- singsplan de concrete uitwerking is van eerdere, genoemde, structuur- visies. Eventuele afwijkingen zijn gemotiveerd in paragraaf 4.3.3 van de toelichting bij het inpassingsplan en aanvaardbaar bevonden. Dit geldt ook voor de provinciale amen- dementen ten aanzien van de hoogte van de molens (paragraaf 4.3.4 van de toelichting).</p> <p>De besluitvorming ten aanzien van windturbines van Windplan Groen, en daarmee ook voor de windturbi- nes ten noorden van de Hanzeweg is gemotiveerd in onder meer para- grafen 2.2 en 2.3 van de toelichting bij het Inpassingsplan als het gaat om het SvWOL (2014) en het Regio- plan voor windenergie van provincie en gemeenten (2016). Het Regio- plan wordt als uitwerking van het plangebied in de SvWol gezien en de windturbines zijn daarmee niet strijdig met het SvWOL. Het Rijk is op zichzelf niet gebonden aan het</p>	
--	--	---	---	--

			<p>Regioplan maar heeft dit wel als uitgangspunt genomen. Afwijkingen zijn in paragraaf 4.3.3 van de toelichting bij het inpassingsplan beschreven.</p> <p>Aangezien het Regioplan eveneens is vastgesteld door de gemeente Dronten treedt dit, voor wat betreft windenergie in de plaats van de structuurvisie van de gemeente Dronten Plan 2030 uit 2012.</p> <p>Zoals in het volgende antwoord aangegeven volgt uit onderzoek dat er geen strijdigheid is met wezenlijke kenmerken en waarden van NNN (voorheen EHS).</p> <p>Ten aanzien van het EU Guidance Document is niet te volgen waar strijdigheid wordt gezien. Europese natuurregelgeving is in Nederland recht geïmplementeerd en de effecten van het plan zijn in dat licht beoordeeld. Hieruit volgt geen tegenstrijdigheid.</p> <p>Ten aanzien van effecten op de kwaliteit van de leefomgeving is uitgebreid onderzoek gedaan naar de effecten van het plan in de vorm van effect op geluid, slagschaduw, zichtbaarheid en landschap. Deze effecten zijn beoordeeld en betrokken bij de besluitvorming. Hieruit volgt dat de effecten aanvaardbaar worden geacht. De zienswijze geeft</p>	
--	--	--	--	--

			geen aanleiding om te veronderstellen dit niet volledig is gedaan of incorrect.	
10.8	IP Wnb	<p>b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken. Het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland.</p> <p>Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingszone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen. Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er ècht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Natuur'. Er is uitgebreid onderzoek gedaan inzake de potentiële negatieve effecten van het plan op beschermde natuurgebieden, waaronder de genoemde Natura 2000-gebieden en het NNN. Daartoe is gebruik gemaakt van de meest recente wetenschappelijke inzichten, de best beschikbare kennis en extra veldonderzoek. Uit deze onderzoeken volgt dat er met zekerheid geen significant negatieve effecten optreden voor Natura 2000-gebieden en dat voor negatieve effecten op de doelsoorten uit het NNN niet gevreesd hoeft te worden. Daarbij zijn de turbines en de bijbehorende voorziening buiten zowel NNN als Natura 2000-geplaatst.</p> <p>Tenslotte volgt uit voorgaande dat er geen aanleiding is alternatieven te onderzoeken.</p>	Geen.
10.9	IP	<p>3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden</p> <p>a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.</p> <p>Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van "zeer goed (https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op [adres])" naar "redelijk". Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven met 10-15 dB gaat</p>	<p>Zie ook algemene beantwoording 'Gezondheid'. In het MER en de achterliggende onderzoeken bij de vergunningen zijn de effecten op de leefomgeving onderzocht. Zo zijn bijvoorbeeld de effecten als gevolg van geluid, slagschaduw en landschap onderzocht. Op basis daarvan is in het kader van de vergunningverlening en het ruimtelijk spoor een afweging gemaakt over het</p>	Geen.

		<p>toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.</p> <p>Uit onderzoek van TNO (https://www.tno.nl/media/2187/hinder-door-geluid-van-windturbines.pdf) blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.</p>	<p>kunnen voldoen aan de wettelijke vereisten en aan een goede ruimtelijke ordening. Het windpark voldoet hieraan. Daarmee wordt de invloed op de leefomgeving aanvaardbaar geacht.</p> <p>Voor wat betreft de normstelling van geluid wordt verwezen naar de algemene beantwoording 'Geluid'. De verandering van de akoestische kwaliteit is bepaald en beoordeeld in het kader van het plan. Dit is gedaan met behulp van de methode Miedema, die op basis van geluidsklassen een maat weergeeft om de relatieve bijdrage van een geluidsbron aan de omgevingskwaliteit te beoordelen. Voor Ketelhaven geldt dat de cumulatieve geluidsbelasting licht toeneemt, maar dat de akoestische kwaliteit (geluidsklasse o.b.v. Methode Miedema) ter hoogte van Ketelhaven gelijk blijft ten opzichte van de referentiesituatie (klasse 'Redelijk'). Ter hoogte van de Ketelweg is de bijdrage van windturbinegeluid groter. Het aantal dB dat daarbij wordt weergegeven, betreft overigens geen daadwerkelijk toename in geluidsbelasting, maar is een rekenkundige optelling van verschillende typen geluid en wordt toegepast ten behoeve van de vergelijking in klassen.</p>	
--	--	--	---	--

			<p>Het onderzoek van TNO geeft geen aanleiding te veronderstellen dat niet had kunnen worden geconcludeerd dat de geluidsbelasting aanvaardbaar is. De rapportage geeft een beschouwing van de relatie tussen windturbine en het ervaren van hinder. Zoals in de discussie van het rapport te lezen wordt er geen relatie gevonden tussen windturbinegeluid en slaapverstoring waarschijnlijk als gevolg van de vraagstelling en aanwezigheid met respondenten met economisch profijt). Na correctie op deze zaken zou er een relatie kunnen zijn waarbij echter relevant is dat slaapverstoring algemeen (ongeacht de geluidsbron) is bevestigd.</p> <p>Het betreffende onderzoek waar aan gerefereerd wordt is overigens betrokken bij de totstandkoming van de geluidsnorm voor windturbines in het Activiteitenbesluit blijkens de Nota van Toelichting van de betreffende wijziging (Besluit van 10 oktober 2010 tot wijziging van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer en het Besluit omgevingsrecht (wijziging milieuregels windturbines)).</p>	
10.10	IP	<p>b. Infra-geluid van windturbines Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen (https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm) en dieren.</p>	<p>De Lden-norm voor windturbinegeluid houdt rekening met het gehele geluidsspectrum van windturbinegeluid. Ook infrageluid is onderdeel van dit spectrum. Met het voldoen aan de norm wordt daarmee tevens</p>	Geen.

		Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.	<p>rekening gehouden met de hinder als gevolg van infrageluid.</p> <p>Ten aanzien de relatie tussen windturbines en gezondheid wordt verwezen naar de algemene beantwoording. Er zijn geen wetenschappelijke onderzoeken die een directe relatie aantonen tussen de hinder die wordt ervaren als gevolg van windturbines en gezondheidsklachten.</p> <p>Een negatief effect op de gezondheid van dieren ten gevolge van genoemde geluidsaspect is niet aan de orde. Het is onduidelijk op welke grond dit gesteld wordt.</p>	
10.11	IP	<p>c. Horizonvervuiling</p> <p>Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling. Wij twijfelen sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imposanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die 'maar' 198 meter hoog zijn. De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.</p>	<p>Wij zijn in de veronderstelling dat we een realistisch beeld verschaffen van de landschappelijke invloed van de windturbines.</p> <p>De impact is goed onderzocht en weergegeven op de informatieavonden.</p>	Geen.
10.12	IP	<p>d. Waardedaling van woningen</p> <p>"Genieten van rust, ruimte, water en natuur" zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.</p> <p>Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).</p>	<p>Op de prijsontwikkeling van een woning zijn meerdere factoren van invloed. De mogelijke waardedaling van woningen rond een windpark moet daarom per individueel geval worden bekeken.</p> <p>De landelijke planschaderegeling omvat een zorgvuldige procedure om tot vaststelling van de mogelijke</p>	Geen.

		<p>'s Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.</p> <p>Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie (http://windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl), waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de planschaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.</p>	<p>planschade te komen. De initiatiefnemer van een project is aansprakelijk voor een tegemoetkoming in planschade, indien die optreedt als gevolg van het project. Verzoeken worden ingediend bij de betreffende gemeente en behandeld door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). RVO schakelt daarbij voor elke aanvraag een onafhankelijke planschadedeskundige in. Indien van toepassing, leidt de planschaderegeling tot de toekenning van een tegemoetkoming voor de eventueel vastgestelde planschade voor omwonende huiseigenaren. Hierbij valt binnen de huidige regeling in ieder geval 2% buiten het gecompenseerde bedrag.</p>	
10.13	IP	<p>e. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld</p> <p>Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad (https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010) als van de windturbines van Windplan Groen (inpassingsplan windplan groen). Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra CO2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.</p>	<p>In het MER is de cumulatie van de windturbines en effecten van luchthaven Lelystad meegenomen. En in het inpassingsplan zijn de (gezamenlijke) effecten aanvaardbaar bevonden. Zie tevens algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.</p>	Geen.
10.14	IP	<p>f. Psychische effecten voor omwonenden</p> <p>Uit Canadese (https://youtube.com/watch?v=55-jBCjtJ88) en Duitse documentaires (https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp272r0Yk317mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWqV8djDyhGwyYAHZ8s) blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid</p>	<p>Zie de algemene beantwoording onder 'Gezondheid'.</p>	Geen.

		van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen door het onverkoopbaar worden van hun woningen, niet moet worden onderschat. Gelet hierop verzoek ik u om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen.		
10.15	IP	<p>4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307) Winddoelstellingen uit de Monitor Wind op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen. (https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html)</p> <p>Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.</p> <p>Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees. (https://flevo-post.nl/artikell/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_refer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F) Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers... Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!</p> <p>Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windparkjongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!</p>	Zie algemene beantwoording onder 'nut en noodzaak' en 'alternatieve vormen van duurzame energie'.	Geen.
10.16	IP Wnb Wabo	<p>5. De MER is onvolledig</p> <p>In de MER missen we aandacht voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> Insecten; In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende 	Effecten op insecten zijn onderzocht in de ecologische studie die onderdeel is van het MER. Zie bijvoorbeeld paragraaf 12.3 van bijlage 4b. Dit betreft beschermde insecten. Er is geen aanleiding effecten op insecten	Geen.

		<p>insecten als residu achter op de wieken. (https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens)</p>	<p>ten in het algemeen nader te onderzoeken omdat 1) insecten vooral voorkomen op lage hoogtes en niet op rotorhoogte en 2) de effecten van aanvaringslachtoffers onder insecten op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten naar verwachting gering is omdat de populaties zeer groot zijn en de kans op slachtoffers klein. Bovendien zijn er andere oorzaken van insectensterfte (bijvoorbeeld opgegeten door vogels, slachtoffer van wegverkeer, etc.) die veel grotere aantallen slachtoffers veroorzaken.</p>	
10.17	IP Wnb Wabo	<ul style="list-style-type: none"> Roggebotveld; In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld (https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF) geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel. 	<p>In het ecologische onderzoek en in het MER is het effect van windplan Groen op de ontwikkeling van het Roggebotveld, als onderdeel van het NNN beschouwd. Op basis van dat onderzoek is geconcludeerd dat het windpark een verwaarloosbaar klein effect heeft op de waarden en kenmerken van het NNN. De windturbines staan buiten NNN, voor het Roggebotveld geldt een afstand van circa 1 km minimaal, en er is geen sprake van overdraai over NNN. Het is onduidelijk waarom indiener van mening is dat dit onjuist is.</p>	Geen.
10.18	IP Wabo	<ul style="list-style-type: none"> Gebruiksfunctie leefomgeving; In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden. Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. We zien in het ontwerp-Windplan 	<p>In het MER en de achterliggende onderzoeken bij de vergunningen zijn de effecten op de leefomgeving onderzocht. Zo zijn bijvoorbeeld de effecten als gevolg van geluid, slagschaduw en landschap onderzocht, waar relevant ook in cumulatie. Op</p>	Geen.

		Groen het karakter van onze omgeving in een snel tempo veranderen.	basis daarvan is in het kader van de vergunningverlening en de ruimtelijk toestemming een afweging gemaakt over het kunnen voldoen aan de wettelijke vereisten en aan een goede ruimtelijke ordening. Het windpark voldoet hieraan. Daarmee wordt de invloed op de leefomgeving eveneens aanvaardbaar geacht.	
10.19	IP Wabo	Niet alleen de bestaande specifieke milieu en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving. (MER, Zie tabel 14.1 op blz. 275)	Tabel 14.1 uit het MER geeft de beoordelingscriteria weer waar de effecten voor verschillende milieuaspecten op worden bepaald. Draagvlak is geen milieuaspect wat in een MER thuis hoort. Met de leefomgeving is rekening gehouden door onder andere de aspecten geluid, slagschaduw en landschap te beoordelen.	Geen.
10.20	IP	6. De business case van Windplan Groen en Subsidies Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheidsgelden) zijn een drijvende factor bij realisatie. Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen. (https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen) Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.	Zie algemene beantwoording onder 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen

		Wij vinden dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moeten worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.		
10.21	IP Wabo	<p>7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken. Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.</p> <p>In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).</p> <p>Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wél voldoen aan de BBT.</p> <p>Daarom vraag ik:</p> <ol style="list-style-type: none"> De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen) 	<p>Ten aanzien van het toepassen van de best beschikbare technieken wordt verwezen naar de algemene beantwoording.</p> <p>Ten aanzien van het toepassen van mitigerende maatregelen wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 4.7.</p> <p>Ten aanzien van uw specifieke vragen:</p> <ol style="list-style-type: none"> Hiervoor wordt verwezen naar de algemene beantwoording t.a.v. afstanden. Zie hiervoor onder 4.3. Voor geluid geldt dat er mitigerende maatregelen worden toegepast om het windturbinegeluid tot de norm te reduceren. Daarnaast wordt met mitigerende maatregelen ook in cumulatie aan dezelfde geluidsnorm voldaan. Dit geluidsniveau, dat geldt op de gevels van de dichtstbijzijnde woningen wordt aanvaardbaar geacht aangezien in de norm reeds rekening is gehouden met de specifieke hinderbeleving van windturbinegeluid. Er is geen aanleiding geluidsemisies verder te reduceren. Voor woningen op 	Geen

			<p>grotere afstand dan de dichtstbijzijnde woningen geldt dat deze een lagere geluidsbelasting ondervinden.</p> <p>d. Voor slagschaduw geldt dat met mitigerende maatregelen de slagschaduwduur ter hoogte van de kernen Biddinghuizen, Dronten en Ketelhaven tot 0-1 uur per jaar wordt gereduceerd. Zie beantwoording bij zienswijze 4.7 voor de wijze waarop dit is vastgelegd. Voor de woningen in het buitengebied geldt dat mitigatie wordt toegepast om aan de norm te kunnen voldoen. Een stilstandvoorziening is reeds vereist op grond van algemene regels om aan de norm te kunnen voldoen. Verdergaande maatregelen zijn niet aan de orde.</p>	
10.22	IP	<p>Tot slot</p> <p>Voor zover u tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan, verzoek ik u om dat in ieder geval te doen met inachtneming van deze zienswijze.</p>	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
11.1	IP	<p>Als inwoner van Biddinghuizen wil ik gebruik maken van de mogelijkheid mijn zienswijze in te dienen over het inpassingsplan Windplan Groen.</p>	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
11.2	IP	<p>Over enkele jaren wordt Biddinghuizen aan alle kanten omgeven door 250 meter (7x hoogte kerktoren) hoge windmolens tot op 800 meter afstand van de bebouwing. De provincie Flevoland en de gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid in Biddinghuizen niet serieus meegewogen: een planologische en sociale blunder! Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 5.2.	Geen.

		moet een klein dorp opnieuw het onderspit delven tegen "hogere machten".		
11.3	IP	Het (forse) verdienmodel van de één (investeerders) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners) met als gevolg toenemende polarisering van beide groepen en sociale onrust in de gemeenschap. Windenergie kan bijdragen aan de oplossing van het klimaatprobleem maar dan moet er wel draagvlak voor zijn onder de bevolking. Dat is nu niet het geval. Ik onderschrijf hierbij de argumenten zoals die zijn aangedragen door de Werkgroep Verontruste Bewoners van Biddinghuizen.	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak', 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Draagvlak'.	Geen.
11.4	IP	Landschappelijke inpassing: De geringe afstand tot de bebouwing en de hoogte van de molens is zodanig dat er vanaf elke plek in het dorp aangekeken wordt tegen draaiende en 's nachts ook verlichte windmolens. Dit veroorzaakt een mentale belasting en veel onrust. Een dorp dat als zodanig bekend is zal geen aantrekkelijke vestigingsplaats zijn voor nieuwe inwoners. In het regioplan Windenergie, Structuurvisie Flevoland, opgesteld in 2016 wordt als doelstelling genoemd: het uiteindelijk resultaat is een mooier landschap, een duurzamere energiehuishouding, een sterkere economie en onverminderd groot draagvlak in de samenleving. Dat aan dit 'nobele' streven geen invulling wordt gegeven is evident.	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting', 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Afstand tot woonkernen' en 'Gezondheid'.	Geen.
11.5	IP	Laagfrequent geluid: Recent is uit onderzoek gebleken dat de trillingen van laagfrequent geluid wel degelijk schade kunnen toebrengen aan het gehoor orgaan (Zie Medisch Contact 22 maart 2018). Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt in Nederland het voorzorg beginsel. Ik zie niets in de stukken waaruit blijkt dat de overheid dit principe serieus neemt.	Zie algemene beantwoording 'Geluid'.	Geen.
11.6	IP Wabo	Mitigerende maatregelen: Maatregelen ter compensatie van slagschaduw, geluid, verlichting, brandgevaar en waardedaling moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau worden vastgelegd én in de vergunningen tot in detail veranderd worden.	Zie algemene beantwoording 'Best beschikbare technieken en maatwerkvoorschriften'.	Geen.
11.7	IP	Planologische bezwaren: Omdat sommige windmolens zo dicht op het dorp zijn gepland worden de mogelijkheden tot uitbreiding van het dorp geblokkeerd. Dit geldt met name voor de Graafschap. Uitbreiding richting Veluwemeer is niet	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.

		meer mogelijk omdat de molens in de weg staan. De Graafschap is een leuke nieuwbouwwijk maar zal t.z.t. relatief veel hinder ondervinden van de vliegroutes met nu ook hinder van windmolens. Al met al geen aantrekkelijke wijk om te gaan wonen. Er zijn inmiddels gevallen bekend van mensen die hun optie op bouwgrond om die reden hebben opgegeven.		
11.8	IP	Windenergie en uitbreiding vliegveld Lelystad: De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van uitbreiding van het vliegveld Lelystad. De negatieve impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstreden. <i>Het is aan niemand uit te leggen dat CO2 besparende windmolens moeten wijken voor veel CO2 uitstotende vliegtuigen.</i> Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens daar te plaatsen. Ook als het vliegveld wel doorgaat is er in de provincie Flevoland zeker ruimte te vinden om de meest omstreden molens te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de Provincie en Gemeente zich beter bezint over deze mogelijkheden en de locaties te dicht bij het dorp schrapt of alleen <i>onder voorbehoud</i> vergunt.	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak', 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Afstand tot woonkernen' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.
11.9	IP	Conclusie: Ondergetekende is tegen windenergie. Concreet houdt dat in: Het schrappen van alle windmolens.	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting', 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Afstand tot woonkernen' en 'Dragvlak.	Geen
12.1	IP	<u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> Naar de mening van indieners zijn heel veel verordeningen en besluiten overtreden of in strijd met, door de intentie om windturbines van 249 meter hoog op minder dan 900 meter van een onze woonkern te bouwen. Voor een uitgebreid betoog hierover verwijzen wij naar de 'zienswijzen' in bijlage. Vooral de uitspraak van de Raad van State dat er een criterium van 10 x de tiphoogte afstand moet gehanteerd worden	Ter kennisgeving aangenomen. Zie beantwoording bij zienswijze 12.5 t/m 12. 27.	Geen.

		<p>boezemt ons angst in. Op deze afstand is erg geen hinder te verwachten zoals geluid - en slagschaduw hinder omdat wij in een rechtstaat wonen en hierin ook vertrouwen zijn wij van mening dat dergelijke uitspraak vooraf grondig is onderzocht voordat men tot een dergelijke besluit komt. Dat men dit besluit nu met de voeten wil treden ten behoeve van financiële belangen en in mindere mate ten voordele van duurzaamheidsbelangen daar maken wij ons ernstige zorgen over. Het is al vaker gebleken dat de overheid ondanks veelvuldig protest hun eigen belangen voorstellen ten opzichte van de belangen van de burgers. Ik hoop ten stellig dat dit niet weer zo'n voorbeeld zal zijn want dit ondermijnt opnieuw het vertrouwen in de politiek.</p>		
12.2	IP	<p><u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Zoals in de zienswijze in bijlage vermeld, zijn wij vooral bezorgd over de waarde daling van onze koopwoning. Projectontwikkelaars en grondeigenaars hebben grote financiële belangen bij deze windturbines maar wij als directe omwonende betalen de prijs door waardedaling van onze woningen. Door de unieke ligging van Ketelhaven als woonkern los van de grotere woonkern Dronten hebben wij het gevoel dat er onvoldoende rekening wordt gehouden met de meer dan 200 koopwoningen. Wij zijn geen recreatiepark maar een park met koopwoningen. Dat betekent dat mensen hier een eigendom hebben en hier permanent wonen. Het is van belang dat de besluitnemers dit beseffen dat er voor ons hier veel van afhangt. Wij hebben ons hele vermogen in deze woning gestopt en ik zou het bijzonder erg vinden dat wij door de komst van de windturbines onze zuurverdiende centen verliezen. Bovendien ben ik ook bang voor slagschaduw. Als wij dit niet ervaren dan ben ik solidair met de huiseigenaars op de rand van het park die dit wel zullen hebben.</p>	Zie algemene beantwoording onder 'afstand tot de woonkernen', 'verminderd woongenot en planschade' en de beantwoording onder 12.5 t/m 12.27.	Geen.
12.3	IP	<p><u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Waardedaling van onze koopwoning door de komst van een windturbine op minder dan 900 meter van onze woning. Er zijn meerdere argumenten aan te halen waarvoor wij u verwijzen naar de zienswijze in bijlage.</p>	Zie algemene beantwoording onder 'afstand tot de woonkernen', 'verminderd woongenot en planschade' en de beantwoording onder 12.5 t/m 12.27.	Geen.

12.4	IP	Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen? Wij zijn een woonkern met koopwoningen en niet met recreatiewoningen. Het belang is dus voor ons groter omdat wij hier een vermogen bezitten.	Zie algemene beantwoording onder 'afstand tot de woonkernen', 'verminderd woongenot en planschade' en de beantwoording onder 12.5 t/m 12.27.	Geen.
12.5	IP	U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maakt indiener daar graag gebruik van.	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
12.6	IP	In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven. Hoewel indiener voorstander is van de toepassing van duurzame energie, vind indiener, net zoals Gedeputeerde Staten van Flevoland (https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf), dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden. Indiener is van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen' en 'Draagvlak'. Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.	Geen.
12.7	IP	1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt. a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. Zij krijgen te maken met een sterke aantasting van hun woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van hun woningen dreigt. Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).	Zie beantwoording bij zienswijze 10.3.	Geen.

12.8	IP	<p>b. Lusten en lasten zijn volstrekt scheef verdeeld De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.4.	Geen.
12.9	IP	<p>c. Burgers en politiek hebben per definitie informatieachterstand. De materie rondom windparken is zo complex, dat overzicht alleen voor behouden lijkt aan professionals die als belanghebbende dagelijks met het onderwerp bezig zijn. Burgers en politiek staan hierdoor per definitie op achterstand over de plannen. De vraag is of informatie altijd wel tijdig, juist, begrijpelijk en volledig ter beschikking gesteld is aan zowel de politiek voor besluitvorming als aan omwonenden als belanghebbenden. De ervaring van indiener is dat dat niet het geval was en is. Ook de complexiteit van de verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeente, provincie, rijk en initiatiefnemers maakt de zaak voor zeggenschap en invloed van omwonenden heel lastig.</p>	<p>Zie algemene beantwoording onder 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Draagvlak'.</p> <p>Vanaf de start van de formele procedure (na startnotitie) is de buurt zoveel mogelijk op de hoogte gesteld.</p> <p>De RCR procedure coördineert de besluitvormingsprocedures met als doel om het voor bewoners zo overzichtelijk mogelijk te maken. Het proces en de informatie die aan de besluiten ten grondslag ligt, blijft complex gezien de regelgeving die gevolgd dient te worden en de afwegingen die gemaakt moeten worden.</p>	Geen.
12.10	IP	<p>d. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk. Indiener ziet dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijven. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust. Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maakt indiener zich ernstig zorgen over.</p>	Zie de beantwoording onder 10.5.	Geen.

12.11	IP Wabo	<p>e. De megahoge windturbines komen veel te dicht Ketelhaven te staan. De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte (https://www.raadvan-state.nl/@112058/201709490-1-r6/) omdat 'op een afstand van meer dan 10 keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'. Deze stellingname is een erkenning dat er binnen deze afstand wél hinder van betekenis is. Indiener vindt dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.</p>	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot de woonkernen'.	Geen.
12.12	IP	<p>2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg Windturbines moet vrij blijven van windturbines</p> <p>a. Het is in strijd met eerdere plannen Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014 • Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030 • Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040 • De EHS Flevoland • Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten • Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland • EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation. <p>Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molen dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.7. Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.	Geen.

		<p>Indiener mist de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen. Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat ziet indiener graag in de praktijk gebracht worden.</p> <p>Indiener verzoekt om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.</p>		
12.13	IP Wnb	<p>b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken. Het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland. Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.</p> <p>Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur end at er ècht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.8.	Geen.
12.14	IP	<p>3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden</p> <p>a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.</p> <p>Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van "zeer goed (https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op [adres]" naar "redelijk". Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven met 10-15 dB gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn. Uit onderzoek van TNO (https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf) blijkt</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.9.	Geen.

		dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.		
12.15	IP	b. Infra-geluid van windturbines Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen (https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm) en dieren. Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.	Zie beantwoording bij zienswijze 10.10.	Geen.
12.16	IP	c. Horizonvervuiling Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling. Indiener twijfelt sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imponanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die 'maar' 198 meter hoog zijn. De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.	Zie beantwoording bij zienswijze 10.11.	Geen.
12.17	IP	d. Waardedaling van woningen "Genieten van rust, ruimte, water en natuur" zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval. Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m). 's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten. Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie (http://windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl), waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de plan-schaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.	Zie beantwoording bij zienswijze 10.12.	Geen.

12.18	IP	<p>e. Psychische effecten voor omwonenden</p> <p>Uit Canadese (https://youtube.com/watch?v=55-jBCjtJ88) en Duitse documentaires (https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp272r0Yk317mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWqV8djDyhGwyYAHZ8s) blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen door het onverkoopbaar worden van hun woningen, niet moet worden onderschat. Gelet hierop verzoekt indiener om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen.</p>	Zie algemene beantwoording 'Gezondheid'.	Geen.
12.19	IP	<p>f. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld</p> <p>Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad (https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010) als van de windturbines van Windplan Groen (inpassingsplan windplan groen). Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra CO2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.13.	Geen.
12.20	IP	<p>g. De illusie van het stiltegebied</p> <p>De dubbelzinnigheid geldt ook voor een mogelijk alternatieve locatie van windturbines bij de Hondtocht Noord. Er mogen daar niet meer windturbines geplaatst worden omdat het een stiltegebied betreft. Tegelijkertijd liggen de vliegroutes van Lelystad Airport over of vlak naast dit stiltegebied. Die geluidsbelasting is hoger dan windturbines! Hoe krom kan het zijn? Indiener verzoekt om de locatie Hondtocht Noord opnieuw in overweging te nemen.</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
12.21	IP	<p>4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307)</p>	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak' en 'Alternatieve vormen van duurzame energie'.	Geen.

		<p>Winddoelstellingen uit de Monitor Wind op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen. (https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html)</p> <p>Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.</p> <p>Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees. (https://flevopost.nl/artikell/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-ge-meente-dronten.html?harvest_refer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F) Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers. Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!</p> <p>Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windparkjongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!</p>		
12.22	IP Wnb Wabo	<p>5. De MER is onvolledig</p> <p>In de MER mist indiener aandacht voor: Insecten; In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken. (https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens)</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.16.	Geen.
12.23	IP Wnb Wabo	<p>Roggebotveld; In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld (https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF) geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.17.	Geen.

		Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.		
12.24	IP Wabo	Gebruiksfunctie leefomgeving; In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden. Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. Indiener ziet in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van de omgeving in een snel tempo veranderen.	Zie beantwoording bij zienswijze 10.18.	Geen.
12.25	IP Wabo	Niet alleen de bestaande specifieke milieu en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving. (MER, Zie tabel 14.1 op blz. 275)	Zie beantwoording bij zienswijze 10.19.	Geen.
12.26	IP	6. De business case van Windplan Groen en Subsidies Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheidsgelden) zijn een drijvende factor bij realisatie. Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen. (https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen) Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid. Indiener vindt dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moeten worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.	Zie algemene beantwoording 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.
12.27	IP Wabo	7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken	Zie beantwoording bij zienswijze 10.21.	Geen.

		<p>Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.</p> <p>In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).</p> <p>Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wèl voldoen aan de BBT.</p> <p>Daarom vraagt indiener:</p> <ol style="list-style-type: none"> De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn. De hinder door obstakelverlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen) 		
12.28	IP	<p>Tot slot</p> <p>Gelet op deze argumenten verzoekt indiener -als tot vaststelling van het inpassingsplan over zou worden gegaan- niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen en andere norm-toetsen, maar ook de leefbaarheidsaspecten en beleving van omwonenden mee te nemen.</p>	In het kader van vaststelling van het inpassingsplan heeft een afwijking plaatsgevonden omtrent een 'goede ruimtelijke ordening'. Daarbij is ook het aspect 'woon- en leefklimaat' afgewogen.	Geen.
13.1	IP Wnb Wabo	Zie bijlage bij het zienswijzeformulier.	De zienswijze in de bijlage is identiek aan de zienswijze behandeld onder 12.5 tot en met 12.28. Voor weergave van de zienswijze en beantwoording verwijzen wij naar zienswijze 12.5 tot en met 12.28.	Geen.
14.1	IP	Vanaf 26 april ligt gedurende 6 weken het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen ter inzage. Iedere inwoner kan hiertegen een zienswijze indienen. Hieronder treft u een door	Voor kennisgeving aangenomen.	Geen.

		de werkgroep Verontruste Bewoners opgestelde zienswijze die u kunt onderschrijven.		
14.2	IP Wabo	Biddinghuizen wordt over een paar jaar aan alle kanten omgeven door 250 meter windmolens (7x hoogte van de kerktoren) tot op 800 meter afstand van de bebouwing. De provincie Flevoland maar zeker de gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid in Biddinghuizen niet serieus meegewogen. Niet alleen een planologische blunder maar ook een sociale blunder. Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet een klein dorp opnieuw het onderspit delven tegen "hogere machten".	Zie beantwoording bij zienswijze 5.2.	Geen.
14.3	IP Wabo	Het (forse) verdienmodel van de één (investeerders) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners) met als gevolg toenemende polarisering van beide groepen en sociale onrust in de gemeenschap. Windmolens kunnen een deel van de oplossing van het klimaatprobleem zijn maar dan moet er wel draagvlak zijn onder de bevolking.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
14.4	IP Wabo	De werkgroep van Verontruste Burgers heeft zich tot taak gesteld de negatieve gevolgen zo veel mogelijk te beperken door aan te dringen op: a. Mitigerende maatregelen wat betreft slagschaduw, geluid, verlichting, waardedaling, calamiteiten en brandveiligheid. De inmiddels uitgewerkte mitigerende maatregelen moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau vastgelegd worden en in de vergunningen verankerd worden.	Zie beantwoording bij zienswijze 4.7.	Geen.
14.5	IP Wabo	b. Verplaatsen van de meest overlast gevende molens (4) naar plekken in Flevoland waar minder hinder ervaren wordt. 1. De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van vliegveld Lelystad. Het is niet uit te leggen dat het inleveren van 20 molens niet ten koste van het rendement zou gaan maar het inleveren van de 4 te dicht bij het dorp staande molens wel. De impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstreken. Het is aan niemand uit te leggen de CO2 besparende molens moeten wijken voor veel	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak', 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Afstand tot woonkernen' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.

		<p>CO2 uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens elders te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de gemeente Dronten zich beter bezint over deze mogelijkheden en locaties te dicht bij het dorp schrapt of alleen onder voorbehoud vergunt.</p> <p>2. Ook in het buitengebied van de gemeente Lelystad is er nog ruimte voor enkele molens. Nu de gemeente Lelystad de nadelen van het vliegveld op het bordje van Biddinghuizen schuift mag je toch wel enige goodwill verwachten om mee te werken aan alternatieve locaties. Ook hier moet de gemeente Dronten zich harder opstellen.</p>		
14.6	IP Wnb Ww Wabo	<p>Om zoveel mogelijk druk uit te oefenen op de politiek (gemeentes en provincie) is het van belang dat inwoners van Biddinghuizen massaal uiting geven van hun ongenoegen. Door onderstaande gegevens in te vullen bent u formeel bezwaarmaker. Deze zienswijze kunt u in gesloten enveloppe sturen naar gemeentehuis Postbus 100 8250 AC Dronten t.a.v. Burgemeester en Wethouders cc. Gemeenteraad. Als u de brief zelf wilt afgeven vergeet dan niet een bewijs van ontvangst te vragen bij de balie.</p>	Voor kennisgeving aangenomen.	Geen.
15.1		De zienswijze is gelijk aan zienswijze 10. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 10.	Zie beantwoording bij zienswijze 10.	
16.1	IP Wabo	<p><u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u></p> <p>Het ontwerp Windplan Groen voldoet niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Het is in strijd met eerdere plannen.</p>	Zie algemene beantwoording Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
16.2	IP Wabo	<p><u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u></p> <p>De belangen van de bewoners van Ketelhaven lijken totaal niet serieus genomen te worden.</p>	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen' en 'Draagvlak'.	Geen.

16.3	IP Wabo	<u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Ja, ik heb destijds gekozen voor Ketelhaven voor de rust en de ruimte. Die is er als het windplan groen doorgaat straks niet meer. Ik ben uit Utrecht vertrokken vanwege de herrie van de A12. Herrie van opstijgende en dalende vliegtuigen, het djoeng-djoeng, de slagschaduw en in donker de hinderlijke rode knipperlichten van de absurd hoge windmolens wordt straks mijn deel. Dat is veel erger dan de A12.	Zie algemene beantwoording 'Geluid', 'Slagschaduw', 'Landschap en verlichting' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
16.4	IP	<u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Als alles zo doorgaat is mijn huis straks onverkoopt. Hoever zijn de plannen voor compensatie van de gedupeerde bewoners gevorderd? Daar zou ik graag antwoord op krijgen.	Zie algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
17.1	IP Wabo	<u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Uitzicht, horizonvervuiling en geluidsoverlast worden onvoldoende meegenomen Financiële participatie danwel in de vergoedingen sfeer niet aantrekkelijk genoeg gemaakt voor belanghebbenden in het buitengebied	Zie algemene beantwoording 'Geluid', 'Landschap en verlichting', 'Vergoedingen van windplan' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
17.2	IP Wabo	<u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> 1 Molen binnen 1,5 km recht achter de woning. Daarnaast 4 lijnopstelling zichtbaar vanuit de woning.	Voor kennisgeving aangenomen.	Geen.
18.1	IP	Als inwoner van Biddinghuizen wil ik gebruik maken van de mogelijkheid mijn zienswijze in te dienen over het Inpassingsplan Windplan Groen.	Voor kennisgeving aangenomen.	Geen.
18.2	IP Wabo	Over enkele jaren wordt Biddinghuizen aan alle kanten omgeven door 250 meter hoge windmolens tot op 800 meter afstand van de bebouwing. Onze gekozen vertegenwoordigers van De Provincie Flevoland en de Gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid in Biddinghuizen niet serieus meegewogen: een planologische en sociale blunder!	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Afstand tot woonbebouwing', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Draagvlak'.	Geen.
18.3	IP Wabo	Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet ons dorp opnieuw het onderspit delven tegen "hogere machten". Het (forse) verdienmodel van de één (investeerders) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners) met als gevolg toenemende polarisering van beide groepen	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

		en sociale onrust in de gemeenschap. Windenergie kan bijdragen aan de oplossing van het klimaatprobleem maar dan moet er wel draagvlak voor zijn onder de bevolking, dit is nu niet het geval.		
18.4	IP Wabo	Ik onderschrijf hierbij de argumenten zoals die zijn aangedragen door de Werkgroep Verontruste Bewoners van Biddinghuizen: a. Landelijke Inpassing: De geringe afstand tot de bebouwing en de hoogte van de molens is zodanig dat er vanaf elke plek in het dorp aangekeken wordt tegen draaiende en verlichte windmolens. Dit veroorzaakt onevenredige mentale belasting en veel onrust. Een dorp dat als zodanig bekend is zal geen aantrekkelijke vestigingsplaats zijn voor nieuwe inwoners. In het regioplan Windenergie, Structuurvisie Flevoland, opgesteld in 2016 wordt als doelstelling genoemd : het uiteindelijk resultaat is een mooier landschap, een duurzamere energiehuishouding, een sterkere economie en onverminderd groot draagvlak in de samenleving. Dat aan dit 'nobeles' streven geen invulling wordt gegeven is evident.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.4.	Geen.
18.5	IP Wabo	b. Laagfrequent geluid: Recent is uit onderzoek gebleken dat de trillingen van laagfrequent geluid schade kunnen toebrengen aan het gehoor orgaan (Zie Medisch Contact 22 maart 2018). Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt in Nederland het voorzorg beginsel. Ik zie niets in de stukken waaruit blijkt dat de overheid dit principe serieus neemt.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.5.	Geen.
18.6	IP Wabo	c. Mitigerende maatregelen: Maatregelen ter compensatie van slagschaduw, geluid, verlichting, brandgevaar en waardedaling moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau worden vastgelegd én in de vergunningen tot in detail veranderd worden.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.6.	Geen.
18.7	IP Wabo	d. Planologische bezwaren: Omdat sommige windmolens zo dicht op het dorp zijn gepland worden de mogelijkheden tot uitbreiding van het dorp geblokkeerd. Dit geldt met name voor de Graafschap. Uitbreiding richting Veluwemeer is niet meer mogelijk omdat de molens dan in de weg staan. De Graafschap is een leuke nieuwbouwwijk maar zal ter zijne tijd naast veel hinder van de vliegroutes, ook veel hinder van de windmolens ondervinden. Al met al geen aantrekkelijke	Zie beantwoording bij zienswijze 5.7.	Geen.

		wijk om te gaan wonen. Er zijn inmiddels gevallen bekend van mensen die hun optie op bouwgrond om die reden hebben opgegeven.		
18.8	IP Wabo	Windenergie en uitbreiding vliegveld Lelystad: De Windkoe- pel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van uitbreiding van het vliegveld Lelystad. De negatieve im- pact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstreken. Het is aan niemand uit te leggen dat CO2 besparende windmolens moe- ten wijken voor veel CO2 uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens daar plaatsen. Ook als het vliegveld wel doorgaat is er in de Provincie Flevoland zeker ruimte te vin- den om de meest omstreken molens te verplaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de Provincie en Ge- meente zich beter bezint over deze mogelijkheden en de lo- caties te dicht bij het dorp schrapt.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.8.	Geen.
18.9	IP Wabo	Conclusie: Ondergetekende is niet tegen windenergie maar eist van de overheid een grotere zorgvuldigheid wat betreft inpassing van de windmolens en het welzijn van de inwo- ners. Concreet houdt dat in het schrappen of verplaatsen van 4 te dicht bij het dorp geplande windmolens.	Zie algemene beantwoording 'Land- schap en verlichting', 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalterna- tief', 'Afstand tot woonkernen' en 'Draagvlak.	Geen.
18.10	IP Wnb Ww Wabo	Door onderstaande gegevens in te vullen ben ik formeel be- zwaarmaker. Deze zienswijze is door mij gemaaild naar: rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lo- pende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen. Ter attentie van : Bureau energieprojecten, Inspraakpunt Windplan Groen, Postbus 248, 2250 AE Voorschoten.	Voor kennisgeving aangenomen.	Geen.
19.1		De zienswijze is gelijk aan zienswijze 14. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 14.	Zie beantwoording bij zienswijze 14.	
20.1	IP Wabo	Windmolens die op 800 meter van de dorpskern worden ge- plaatst. Voor veel huiseigenaren zal dat een doorn in het oog zijn en ook reden om te klagen bij de organisatie van Wind- plan Groen. Maar wat als je verder van de molens woont en er ook last van hebt? [Naam] is inwoner van Biddinghuizen. Zijn huis staat ongeveer 1100 meter van de molens af. Ook	Zie algemene beantwoording 'Regio- plan', 'Totstandkoming voorkeursal- ternatief', 'Afstand tot woonkernen', 'Draagvlak', 'Geluid' en 'Slagscha- duw'.	Geen.

		<p>hij kan nog steeds last hebben van de molens, maar volgens eigen zeggen heeft hij niet veel te zeggen over de molens. "Ik val buiten de grens", zegt [naam]. "Ik bedoel, ik kan niet zeggen dat ze te dichtbij komen met die molens of dat ik slagschaduw krijg of te veel geluidsoverlast. 1100 meter terwijl 800 meter de grens lijkt te zijn... Ja, dan heb ik niet veel te zeggen. [Naam] is niet tegen windmolens, maar wil de nieuwe, grotere molens liever niet hebben. "Ik vraag me echt af of die molens niet over een hele grote menselijke waardigheid gaan. Er werd gezegd dat er geen slagschaduw zal komen, geen geluidsoverlast en andere overlast. En calamiteiten, dat is ook allemaal uitschakelbaar. De vijf vragen, ja, daar blijft eigenlijk niets van over, want we krijgen ze gewoon. Je kunt er haast niets meer tegen doen."</p>		
20.2	IP Wnb Ww Wabo	<p>Bezwaarbrieven Twee weken terug hebben veel mensen een brief ontvangen met daarin de zienswijze van de groep Verontruste Bewoners. De zienswijze kunt u terugvinden op BHZNet.NL. Als je het eens was met de punten die daarin stonden genoemd, kon je de brief ondertekenen en opsturen naar de gemeente. "Ik denk dat het zin heeft om een aantal argumenten naar voren te brengen die misschien nieuw zijn of in ieder geval steekhoudend genoeg zijn om in overweging te worden genomen", zegt [naam]. "Die molens die er gaan komen, die houd ik niet meer tegen." [Naam], die al eerder het woord nam voor de Verontruste Bewoners, zegt dat het nog steeds nut heeft om de brief te ondertekenen. Hij hoopt dan ook op zoveel handtekeningen, zodat de zienswijze in acht kan worden genomen. "Maar schrijf ook vooral uw eigen zienswijze met uw eigen zorgen en argumenten, want die heeft nog meer invloed dan honderden dezelfde zienswijzen."</p>	Voor kennisgeving aangenomen.	Geen.
20.3	IP Wnb Ww Wabo	<p>LET OP: Er zullen binnenkort nieuwe zienswijzen verstuurd worden naar elk adres in Biddinghuizen. Alleen als u uw zienswijze heeft ingediend, kunt u later tegen het besluit beroep instellen. Om zoveel mogelijk druk uit te oefenen op de politiek (Gemeentes en Provincie) is het van belang dat inwoners van Biddinghuizen massaal uiting geven van hun ongenoegen. Door onderstaande gegevens in te vullen bent u</p>	Voor kennisgeving aangenomen.	Geen.

		formeel bezwaarmaker. Deze zienswijze kunt u in gesloten enveloppe sturen naar gemeentehuis Postbus 100 8250 AC Dronten t.a.v. Burgemeester en Wethouders cc. Gemeenteraad. Als u de brief zelf wilt afgeven vergeet dan niet een bewijs van ontvangst te vragen bij de balie.		
21.1		Het eerste deel van de zienswijze is gelijk aan de volledige zienswijze 14. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 14.	Zie beantwoording bij zienswijze 14.	
21.2	IP Wnb Wabo	Geen molens ook voor behoud van insecten en vogels!	Zie algemene beantwoording 'Natuur'.	Geen.
22.1		Het eerste deel van de zienswijze is gelijk aan de volledige zienswijze 5. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 5.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.	
22.2	IP Wabo	Ik ben zeker niet tegen windenergie maar ik ben wel heel erg tegen de plaatsing van die belachelijk hoge windmolens. Dat is geen horizonvervuiling maar horizonverkrachting! Ronduit schandalig om deze in de buurt van woonkernen te plaatsen. Waar je ook kijkt straks, word je ermee geconfronteerd. Vreselijk!!!	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting' en 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.
23.1		De zienswijze is gelijk aan zienswijze 12.5 tot en met 12.28. Voor weergave van de zienswijze wordt verwezen naar zienswijze 12.5 tot en met 12.28.	Zie beantwoording bij zienswijze 12.5 tot en met 12.28.	
24.1		Het eerste deel van de zienswijze is gelijk aan zienswijze 5. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 5.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.	
24.2	IP Wabo	Kijk in Overijssel daar staat er geen.	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak', 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
25.1		Het eerste deel van de zienswijze is gelijk aan zienswijze 5. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 5.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.	

25.2	IP Wabo	7x de hoogte van de kerktoeren!	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting' en 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.
26.1	IP Wabo	<u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> De slagschaduw van het windpark is voornamelijk in het na-jaar een groot nadeel voor de omwonenden.	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw'.	Geen.
26.2	IP Wabo	<u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Mijn zienswijze richt zich op de meest oostelijke rij windturbines, langs de Colijnweg. Ik wil dat de rij verder van het fietspad af wordt geplaatst, zodat fietsers geen last hebben van de wind die de molens veroorzaken. Hetzelfde geldt voor de windturbines die langs de Ketelweg staan. Het zou goed zijn om die rij ook verder van de rijweg af te plaatsen.	Zie algemene beantwoording 'Totstandkoming voorkeursalternatief'. De turbulentie die windturbines veroorzaken, bevindt zich met name op het vlak achter de rotor (dus in de lucht). Op maaiveldhoogte is er geen sprake van merkbare beïnvloeding van de wind. Dit geeft met zekerheid geen invloed op fietsers.	Geen.
27.1	IP Wabo	<u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Het aanzien van Biddinghuizen wordt door het plaatsen van de windmolens geschaad. De bewoners in de omgeving krijgen last van slagschaduw en geluidsoverlast. De uitbreiding van Biddinghuizen wordt problematisch door het windpark. De windmolens beperken woningbouw in Biddinghuizen.	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen', 'Landschap en verlichting', 'Slagschaduw' en 'Geluid'.	Geen.
27.2	IP Wabo	<u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Windplan Groen zal meer elektriciteit opwekken dan nodig is. Er bestaat nog geen mogelijkheid om opgewekte energie op te slaan. De voetprint van de windmolen is daardoor groter dan de opbrengst en de besparing op energie.	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak'.	Geen.
28.1	IP Wabo	<u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Het natuurkampeerterrein aan de Roggebotweg 25 in Dron-ten is over het hoofd gezien. Er is geen tijdige melding van dit plan geweest naar de belanghebbenden. Er zijn 10.000 belanghebbenden die gebruik willen kunnen maken van het natuurkampeerterrein.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Draagvlak'.	Geen.
28.2	IP Wabo	<u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u>	Zie algemene beantwoording 'Geluid', 'Slagschaduw' en 'Landschap'	Geen.

		Door slagschaduw, lichtvervuiling en mogelijk geluidsoverlast. Daarnaast zal de nachtrust van de kampeerders onder de windturbines leiden. Slapen in een tent betekent dat er geen barrière tegen geluid is.	en verlichting'. Hoewel recreatief (nacht)verblijf in de milieuregelgeving als niet gevoelig wordt beschouwd voor geluid- en slagschaduw van windturbines, is de invloed van het windpark op deze functie wel afgewogen.	
29.1	IP Wabo	<u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Men maakt een grote fout door vliegtuigen in de buurt van de windmolens te laten vliegen. Als er sprake is van mist, of als de vliegtuigen moeten uitwijken of anderszins in problemen raken, kan niet gegarandeerd worden dat een botsing met alle gevolgen van dien, te allen tijde is uitgesloten. Bovendien is Biddinghuizen altijd de klos en het wordt hoog tijd dat wij een eigen burgemeester krijgen.	Het aspect luchtvaartveiligheid is uitgebreid onderzocht en beoordeeld. Het windpark kan in combinatie met het vliegverkeer veilig worden geëxploiteerd. Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Draagvlak'.	Geen.
29.2	IP Wnb Ww Wabo	<u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Graag een ontvangstbevestiging per post, omdat ik geen emailadres heb.	Ter kennisgeving aangenomen, een ontvangstbevestiging is verstuurd.	Geen.
30.1	IP Wnb	<u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Ik vind dat de gevolgen van de plaatsing van windturbines voor de zeearend, een in Nederland zeldzame vogel, waar wij trots op zijn, aandacht verdient. En dat er bij de besluitvorming over de hoeveelheid en de plaatsing van de windturbines. De nesten van de zeearend bevinden aan de dijk zich tussen de Strangaperweg en de N310. In dit gebied moeten geen windturbines worden geplaatst. De zeearend nestelt zich ieder jaar in dit gebied en broedt hier zijn jongen uit. Dit reeds voor het derde jaar.	Zie algemene beantwoording 'Natuur'. Ook de effecten van het windpark op de zeearend zijn beoordeeld. De zeearend is een soort die foerageert in waterrijke gebieden. Deze maken geen onderdeel uit van het plangebied van Windplan Groen. De zeearend passeert het plangebied sporadisch. Aanvaringsslachtoffers worden dan ook niet voorzien. Overigens worden er geen windturbines geplaatst in het gebied tussen de Strangaperweg en de N310.	Geen.

31.1		<p><u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> Jazeker, zie mijn toelichting in de zienswijze die als bestand is toegevoegd.</p>	De bijlage is onder 31.5 behandeld.	
31.2		<p><u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Er zijn meerdere zaken en belangen over het hoofd gezien, zie mijn toelichting in de zienswijze die als bestand is toegevoegd.</p>	De bijlage is onder 31.5 behandeld.	
31.3		<p><u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Jazeker, als omwonende worden wij op meerdere manieren geraakt, zie mijn toelichting in de zienswijze die als bestand is toegevoegd.</p>	De bijlage is onder 31.5 behandeld.	
31.4		<p><u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Zie de zienswijze voor mijn volledige beeld</p>		
31.5		De bijlage bij de zienswijze is gelijk aan zienswijze 12.5 tot en met 12.28. Voor weergave van de zienswijze wordt verwezen naar zienswijze 12.5 tot en met 12.28.	Zie beantwoording bij zienswijze 12.5 tot en met 12.28.	
32.1	Wabo	<p><u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Ontwerpvergunningen houden geen rekening met bestaande inrichtingen; geen twee inrichtingen op (bijna) dezelfde plek mogelijk. Zie bijlage. Dit is juridisch gezien een onjuiste gang van zaken.</p>	De zienswijze uit de bijlage wordt hierna beantwoord.	Geen.
32.2	Wabo	<p>In de ontwerpen van een aantal vergunningen is niet, dan wel onvoldoende rekening gehouden met het aspect dat de Wet milieubeheer het niet mogelijk maakt dat twee inrichtingen elkaar overlappen. In een aantal gevallen overlapt de nieuw te vergunnen inrichting een bestaande windturbine. De bestaande turbines zijn ook inrichtingen in de zin van de wet, ongeacht of ze meldingsplichtig zijn of vergunningsplichtig. In de hiervoor genoemde gevallen kan de Wabo vergunning dan ook niet worden verleend tenzij:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De bestaande windturbine is verwijderd of, - De vergunning is ingetrokken en de turbine geen 'inrichting' meer is. <p>Conclusie: Niet alle vergunningen Wabo kunnen worden verleend.</p>	<p>In paragraaf 1.5 van bijlage 1 bij de aanvragen is geschreven dat wanneer de bestaande activiteit is beëindigd, dus de "bestaande windturbine" is gesaneerd, deze locatie onderdeel gaat uitmaken van de aangevraagde inrichting.</p> <p>In 1.5 staat ook dat de sanering van specifieke bestaande windturbines gekoppeld is aan specifieke nieuw te realiseren lijnopstellingen. En dat de bestaande omgevingsvergunningen</p>	De considerans in de definitieve besluiten van de Wabo omgevingsvergunningen wordt aangevuld. Het betreft een tekstuele aanpassing en geen inhoudelijke wijziging.

		Overigens is deze tekortkoming eenvoudig op te lossen.	voor deze windturbines worden ingetrokken op het moment van ingebruikname van het windpark. Dit houdt in dat de vergunning voor het milieudeel wordt aangevraagd en verleend voor het project waarbij de inrichting groeit naar de aangevraagde omvang.	
32.3		<u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Nee	Voor kennisgeving aangenomen.	Geen.
33.1		Vervallen (definitieve zienswijze geregistreerd onder nummer 59).		
34.1		Het eerste deel van de zienswijze is gelijk aan de volledige zienswijze 5. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 5.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.	
34.2	IP Wabo	Mogelijkheid van zonne-energie meer onderzoeken. Bedrijven, daken, woonwijken en ongebruikte velden en water.	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak' en 'Alternatieve vormen van duurzame energie'.	Geen.
35.1		De zienswijze is gelijk aan zienswijze 12. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 12.	Zie beantwoording bij zienswijze 12.	
36.1	IP Wnb Ww Wabo	Hiermede dienen wij onze zienswijze in op het ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen. Onze zienswijze richt zich op het onderdeel optimaliseren van de plaatsingszones.	De zienswijze is gericht op de ontwerp wijziging omgevingsverordening Flevoland. Zienswijzen op dat ontwerp besluit worden door de provincie Flevoland in het kader van de besluitvorming rondom de Omgevingsverordening betrokken en inhoudelijk primair in dat kader behandeld. Aangezien de zienswijze elementen bevat die ook van toepassing zijn in voorliggende besluiten, worden deze	Geen.

			elementen wel beantwoord in deze Antwoordnota.	
36.2	IP Wnb	<p>Ons bezwaar tegen de voorgenomen optimalisering richt zich op het ontbreken van de extra plaatsingszone 'Ellertocht' als locatie voor 5 windturbines. Zie kaart met plaatsaanduiding onderaan dit schrijven.</p> <p>De Ellertocht is dé plaatsingszone voor nieuwe windturbines die, als enige een oplossing kan bieden voor de problemen die ontstaan zijn bij de bewoners van Biddinghuizen en Keltelhaven. De molens staan daar (te) dicht bij de bebouwde kom. Tot nu toe is de plaatsingszone Ellertocht buiten beeld geraakt door het benoemen in oude rapporten, onderliggend aan de MER, van de mogelijke aanwezigheid van dwergvleermuizen. Die zitten er niet. En bovendien is er tegenwoordig voldoende technologie beschikbaar die vleermuizen beschermd tegen aanvaringen.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Afstand tot woonkernen'.</p> <p>De plaatsingzones komen voort uit het provinciale en regionale Regioplan voor windenergie. Dit is gebaseerd op een integrale afweging, waarbij ook een plan-MER is betrokken met beschrijving van milieueffecten. Aanvullende plaatsingzones zijn onderzocht in het kader van het MER voor Windplan Groen, waarbij is gemotiveerd wat de basis is voor deze aanvullingen. De Ellertocht is uiteindelijk niet aangewezen als plaatsingszone in het Regioplan en eveneens niet betrokken bij de aanvullende plaatsingzones die in het MER voor Windplan Groen zijn onderzocht. Daarbij maakte dit geen onderdeel uit van het initiatief van Windplan Groen. De uitkomsten van de onderzoeken laten zien dat aanvaardbare effecten optreden bij genoemde dorpen. Er is op grond van voorgaande dan ook geen aanleiding een additionele plaatsingszone op te nemen in het inpassingsplan. Dit inpassingsplan voorziet slechts in een ruimtelijk besluit voor de turbines zoals aangegeven in het inpassingsplan en voorziet niet in eventuele toekomstige ontwikkelmogelijkheden.</p>	Geen.

36.3	IP Wabo	<p>Argumenten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De plaatsingszone Ellertocht is een open gebied waar uitstekend windmolens kunnen staan. 2. De mogelijke aanwezigheid van vleermuizen is nooit aangetoond en er is tegenwoordig de beschikbaarheid over technische oplossingen om ze te beschermen (bat detection en bat deterrence). 3. Er zijn geen andere redenen geduid om deze zone niet als plaatsingslocatie te gebruiken. 4. Vijf turbines op plaatsingszone Ellertocht lossen de huidige problemen met de inwoners van Biddinghuizen en de inwoners van Ketelhaven op en houden de businesscase Windplan Groen in stand. 5. Participatie mogelijkheden voor bewoners van de Oostrand van het gebied Groen worden vergroot. 6. Het draagvlak onder de bewoners van dit gedeelte van het buitengebied wordt sterker. 7. Initiatiefnemers van Windpark Ellertocht worden zeer sterk en onredelijk benadeeld als deze plaatsingszone niet wordt benut. 	<p>Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Vergoedingen van windplan' en 'Draagvlak'. Zie ook beantwoording bij zienswijze 36.2.</p> <p>Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.</p>	Geen.
36.4	IP	Wij verzoeken u om de plaatsingszone Ellertocht toe te voegen aan het Ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland, betreffende voorkeursalternatief Windplan groen.	Per aspect is hiervoor een beantwoording gegeven. De zienswijze vormt geen aanleiding tot bijstelling van besluit(en).	Geen.
37.1		Het eerste deel van de zienswijze is gelijk aan de volledige zienswijze 5. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 5.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.	
37.2	IP Wabo	<p>Tevens wil indiener enkele persoonlijke aanvullende zienswijzen indienen:</p> <p><i>Speciaal gevestigd i.v.m. rust en ruimte.</i> Indiener heeft zich in 1995 met mijn echtgenote speciaal gevestigd in Biddinghuizen (geboren en getogen op de Veluwe) in het toen nieuwe uitbreidingsplan om de rust en de ruimte. Ik heb bouwgrond van de gemeente Dronten gekocht met een toeslag op de m2 prijs omdat deze gelegen was aan de rand van Biddinghuizen met vrij uitzicht over de landerijen.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Afstand tot woonbebouwing', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Draagvlak'.	Geen.

		<p>Na de teleurstellende invoering van een vliegveld uitbreiding word ik nu geconfronteerd met een rij ca 250 meter hoge windmolens op ca 800 meter afstand aan de Kokkeltocht. Met de hoofdzakelijk uit zuidwesten komende wind zullen wij vrijwel dagelijks de hinder ervaren van deze molens. Bovendien stevenen ze ongeveer 220 meter boven de bomenrij uit aan de Bremerbergerweg met hun lampen en draaiende wieken. Het is echt schandalig dat in een omgeving waar zoveel ruimte is er een regioplan ligt dat dit mogelijk maakt. De overheid moet zich schamen dat zij zo slecht de kwaliteit van leven bewaakt van haar inwoners. Zij heeft gewoon liggen slapen. Dit is volstrekt onacceptabel en de overheid dient haar verantwoording te nemen en hier minimaal 2 molens te schrappen of verplaatsen. Ook is het esthetisch onverantwoord om het dorp rondom in de molens te zetten.</p>		
37.3	IP Wabo	<p>Woning is bouwkundig niet beschermd tegen deze geluidsbelasting: Onze woning staat met de kap richting de geplande molens. Dit is een constructie van sandwichpanelen met EPS vulling. Deze is absoluut niet geschikt om de extra geluidsbelasting van gemiddeld ca 47 dB te keren tot een acceptabel binnen niveau voor een goede nachtrust. Dit zal 100% zeker de nachtrust verstoren. Zeker gezien de normaliter zeer stille omgeving. Onacceptabel.</p>	<p>De maximale geluidsbelasting is jaargemiddeld Lden 47 en Lnight 41. De actuele belasting op enig moment is lager dan 47 dB. De norm geldt aan de buitenzijde van een gevoelig object onafhankelijk van het isolatieniveau van een object aangezien het geluidswerende/isolatieniveau van gevoelige objecten sterk kan verschillen. Verzekerd is dan ook dat er een acceptabel binnenniveau resteert.</p>	Geen.
37.4	IP Wabo	<p>Buitenruimte: onze woning staat met de tuin richting zuidwest. Recht tegenover de geplande molens. Van een geluidsluwe buitenruimte zal zeker geen sprake meer zijn. Van een fraai open beeld zeker ook niet meer. Ca 250 meter hoge draaiende wieken. Het lijkt wel een industriegebied. Dit is onacceptabel voor een bestaande woonomgeving.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Afstand tot woonbebouwing', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Geluid', 'Landschap en verlichting' en 'Draagvlak'.</p>	Geen.
37.5	IP	<p>Verhuizen: Bovenstaand is voor ons bovenop het Vliegveld echt een reden om op termijn te verhuizen. (als dit nog mogelijk is gezien de onverkoopbaarheid op termijn). Wij hebben altijd met veel plezier in Biddinghuizen gewoond, onze kinderen zijn hier geboren en mijn echtgenote is ondernemer</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Afstand tot woonbebouwing', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Verminderd woongenot en planschade'.</p>	Geen.

		in het dorp dat ons ook binding geeft maar na een opbouw in de laatste jaren volgt nu afbraak. Kennelijk zijn er grotere belangen maar dit plan richt Biddinghuizen werkelijk ten gronde.		
37.6	IP Wabo	Tot slot: uw antwoord op deze zienswijze (en die van alle anderen) laat zich raden. Namelijk: het plan voldoet aan de geldende wetgeving en het voorliggend Regioplan. Daarmee is alles makkelijk af te doen. U gaat dan wel erg makkelijk voor bij aan de leefbaarheid van de bewoners van Biddinghuizen. Je hoeft niet gestudeerd te hebben om de impact van dit plan te bedenken dus ik doe een beroep op weldenkendheid van de overheid.	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak', 'Regioplan', 'Draagvlak' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
38.1	IP Wnb Ww Wabo	Hierbij geef ik u mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen (Flevoland). De stukken liggen ter inzage van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 9 juni 2019. Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze. Ik woon op het adres: ****. Op dit adres exploiteer ik een agrarisch bedrijf Zowel mijn woning als mijn landbouwgrond liggen in projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze. Ik heb de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze.	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
38.2	IP Wabo	De windturbines komen op ongeveer ** meter vanaf mijn woning. Ik vrees hiervan geluidsoverlast te ondervinden.	Zie algemene beantwoording 'Geluid'.	Geen.
38.3	IP Wabo	De slagschaduw van de windturbines komt waarschijnlijk over mijn woning en over mijn land. Hiervan zal ik hinder ondervinden.	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw'. Voor een woning buiten de kernen geldt een norm voor de maximale slagschaduw. Daarmee wordt geborgd dat de hoeveelheid slagschaduw tot een aanvaardbaar niveau wordt beperkt. Daarnaast is ook rekening gehouden met slagschaduw op niet gevoelige objecten en terreinen, zoals in de buitenruimte. Enige mate van slagschaduw, en daarmee	Geen.

			potentieel hinder, kan daarbij optreden maar wordt aanvaardbaar geacht in het licht van de doelstellingen die met het plan worden beoogd.	
38.4	IP	De windturbines komen in de directe nabijheid van mijn woning. Mijn woongenot wordt hierdoor aangetast. De waarde van mijn woning zal hierdoor dalen. Ik zal hierdoor planschade lijden en behoud mij het recht voor om vergoeding van planschade te vorderen.	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
38.5	IP Wabo	Windpark Hanze bestaat uit een groep personen die (voor het merendeel) grond hebben liggen in de plaatsingszones langs de Hoge Vaart en de Hondtocht. Zij verdelen onder elkaar de opbrengsten van Windpark Hanze en keren elkaar vergoedingen uit. Mijn grond ligt niet in de plaatsingszones voor windturbines, maar wel in het projectgebied. Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu niet het geval. De personen van Windpark Hanze houden de gelederen gesloten voor mij en voor andere bewoners en grondeigenaren in het gebied. Dit heeft ongelijkheid als gevolg en is niet in overeenstemming met de regels van de provincie. Ik verzoek u het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen voor Windpark Hanze niet te verlenen.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
39.1		Het eerste deel van de zienswijze is gelijk aan de volledige zienswijze 10. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 10.	Zie beantwoording bij zienswijze 10.	
39.2	Wabo	Grondtrillingen dienen zoveel mogelijk beperkt te blijven.	De praktijk wijst uit dat trillingen als gevolg van de windturbines in de exploitatiefase zich over het algemeen beperken tot enkele tientallen meters. Daarnaast betreft dit een trillingsniveau dat voor de meesten mensen niet merkbaar is. Met trillin-	Geen.

			gen tijdens de bouwfase wordt zoveel mogelijk rekening gehouden. Deze trillingen zijn echter tijdelijk van aard en doven eveneens snel uit en zijn daardoor niet van relevant op de omgeving.	
40.1	IP Wnb Ww Wabo	<p>Indieners maken hun zienswijze kenbaar op de ontwerpbesluiten die momenteel ter inzage liggen met betrekking tot Wind plan Groen (Flevoland). De stukken liggen blijkens de kennisgeving van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat in de Staatscourant ter inzage van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 9 juni 2019.</p> <p>De zienswijze van cliënten richt zich op de ontwerpbesluiten voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze. Dit zijn in ieder geval de volgende stukken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ontwerp rijksinpassingsplan Windplan Groen - ontwerp omgevingsvergunning Windpark Hanze met maatwerkvoorschriften - ontwerp vergunning Wet natuurbescherming - gebieden - ontwerp ontheffing Wet natuurbescherming - soorten - ontwerp vergunning Waterwet en Keur Waterschap Zuiderzeeland 2017 met betrekking tot het bouwen en exploiteren van Windkoepel Groen met bijbehorende werken. 	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
40.2	-	<p>Tevens ligt momenteel het ontwerpbesluit Wijziging Omgevingsverordening Windplan Groen ter inzage. Dit ontwerpbesluit heeft onder meer betrekking op de 'Verlengde Hondtocht Noord', te weten twee extra windturbines langs de Hondtocht aan de noordkant van de Hanzeweg. Deze windturbines maken deel uit van Windpark Hanze. Tegen dit ontwerpbesluit zal ik namens cliënt een afzonderlijke zienswijze indienen bij Gedeputeerde Staten van Flevoland.</p>	Ter kennisgeving aangenomen. Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.	Geen.

40.3	IP Wnb Ww Wabo	<p>Situatie</p> <p>Op het woonadres van indieners exploiteren cliënten een agrarisch bedrijf (akkerbouw). De woning, bedrijfsgebouwen en landbouwgrond van cliënten liggen in het projectgebied van Windplan Groen en in het gebied van Windpark Hanze. De kortste afstand tussen hun woning en de windturbines van Windpark Hanze bedraagt ongeveer 1,3 kilometer. De kortste afstand tussen hun landbouwgrond en de windturbines bedraagt circa 750 meter.</p> <p>De grens tussen windplan Groen en windplan Blauw ligt recht tegenover de woning van cliënten, in de weilanden aan de westkant van de Colijnweg zullen de windturbines van windplan Blauw verrijzen waarop cliënten rechtstreeks zicht zullen krijgen.</p> <p>Cliënten kunnen niet participeren in windplan Blauw omdat hun gebouwen en grond zijn gelegen aan de oostkant van de Colijnweg in het projectgebied van windplan Groen.</p> <p>Cliënten wensen rechtstreeks te kunnen participeren in windplan Groen, in dit geval in Windpark Hanze die de windturbines ten noorden van Hanzelijn zal bouwen en exploiteren. Windpark Hanze bestaat echter uit een besloten groep van agrariërs met landbouwgrond aan de Hoge Vaart en de Hondtocht (de zogenaamde 'aangelanden'), die tot dusverre geen anderen toelaten. Niet alleen cliënten worden buitengesloten maar ook veel andere omwonenden en agrariërs in projectgebied Groen nabij de windturbines van Windpark Hanze worden buitengesloten.</p> <p>Nu indieners worden achtergesteld bij de aangelanden van Windpark Hanze, hebben indieners geen belang bij de komst van de windturbines van Windpark Hanze nabij hun woning, bedrijfswoning en grond. Indieners keren zich daarom tegen de komst van deze windturbines en verzoeken om de vergunningen en overige toestemmingen, voor zover die betrekking op de windturbines van Windpark Hanze, te weigeren.</p>	<p>Indieners verzoeken het inpassingsplan en vergunningen voor windplan Groen te weigeren aangezien zij zich bij gebrek aan mogelijkheden deel te nemen in een van de windparken tegen het plan hebben gekeerd. Ten aanzien van de mogelijkheden voor deelname wordt verwezen naar de algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.</p> <p>De wens van indiener tot het kunnen deelnemen in het windplan geeft geen aanleiding de besluiten te weigeren.</p>	Geen.
------	-------------------------	--	---	-------

		De zienswijze van cliënten tegen Windplan Groen betreft de volgende onderdelen.		
40.4	IP Wabo	<p>Geluid</p> <p>De windturbines van Windpark Hanze komen op korte afstand van de woning, bedrijfsgebouwen en landbouwgronden van cliënten. Cliënten zullen hiervan hinder ondervinden, zowel in privé als tijdens het werk.</p> <p>Volgens het geluidsrapport dat bij de aanvraag omgevingsvergunning voor Windpark Hanze is overgelegd, zou de woning van cliënten buiten de geluidscontouren van het windpark zijn gelegen.</p> <p>Indieners trekken de uitkomsten van het geluidsonderzoek in twijfel en behouden zich het recht voor om het rapport door onafhankelijke deskundigen te laten beoordelen. Voorts valt indieners op dat de ontwerp omgevingsvergunning een maximale ashoogte vermeldt van 166 meter en een maximale tiphoogte van 249 meter. Het geluidsonderzoek is uitgevoerd op basis van de gegevens van een Vestas V117 -3,6 MW en een Vestas V136-3,45 MW. Binnen deze windturbintypes zijn verschillende ashoogten mogelijk waaronder ashoogten die beduidend lager zijn dan de maximaal te vergunnen ashoogte van 166 meter. Niet controleerbaar is of de ingevoerde gegevens representatief zijn voor de te vergunnen windturbines.</p>	<p>Voor de normstelling voor windturbinegeluid wordt verwezen naar de algemene beantwoording 'Geluid'. In het kader van de Wet milieubeheer zijn gevoelige objecten (waaronder woningen, onderwijs en zorginstellingen) middels de geluidsnorm tegen windturbinegeluid beschermd. Bedrijfsgebouwen en landbouwgronden vallen hier echter niet onder. Wel is uit oogpunt van een goede ruimtelijke ordening, ook aan afweging gemaakt voor de geluidbelasting op deze gronden en is dit aanvaardbaar bevonden.</p> <p>Onduidelijk is op grond waarvan indieners de resultaten van het geluidsonderzoek in twijfel trekken. In het geluidsonderzoek is uitgegaan van een worst-case scenario.</p> <p>Er is binnen de turbineklasse die is aangevraagd gekozen voor een windturbintype met een relatief luid bronvermogen, dit is niet direct gerelateerd aan de maximale afmetingen aangezien dit typespecifiek is. Met de keuze voor een luid windturbintype in het onderzoek is verzekerd dat voldaan kan worden aan de geluidsnormen op de gevel van gevoelige objecten zodat op het</p>	Geen.

			<p>moment dat het exacte turbinetype is geselecteerd de belasting niet hoger is. Daarbij is in de berekeningen een maximale ashoogte gehanteerd aangezien dit conservatief is (bij een grotere ashoogte is het windaanbod hoger en daarmee de geluidsproductie) zie ook de paragraaf 2.3 in het akoestisch rapport). Daarnaast is door de algemeen geldende geluidsnormen uit het Activiteitenbesluit geborgd dat de geluidsbelasting ter hoogte van gevoelige objecten met het te realiseren windturbinetype niet hoger zal zijn dan toegestaan (zie ook de paragraaf 2.3 in het akoestisch rapport).</p> <p>Voorafgaand aan de bouw dient op grond van de vergunning een aanvullend onderzoek slagschaduw en akoestiek te worden ingediend. Hierin wordt bevestigd dat het geselecteerde windturbinetype kan voldoen aan de normen voor geluid en slagschaduw.</p>	
40.5	IP Wabo	<p>Slagschaduw Indieners zullen hinder ondervinden van slagschaduw, zowel in hun woning als tijdens het werk op hun land.</p> <p>Volgens het bij de aanvraag omgevingsvergunning overgelegde slagschaduwrapport liggen de landerijen van indieners binnen de contouren van de slagschaduw zodat zij tijdens het werk op het land hiervan hinder zullen ondervinden.</p> <p>De woning van indieners zou volgens het rapport buiten de contouren van slagschaduw vallen. De slagschaduw is berekend op basis van dezelfde windturbinetypes als die gebruikt</p>	<p>Voor een toelichting op het aspect slagschaduw wordt verwezen naar de algemene beantwoording 'Slagschaduw'.</p> <p>Net als bij windturbinegeluid geldt voor slagschaduw dat gevoelige objecten door de slagschaduwnorm worden beschermd. Landbouwgronden vallen hier niet onder. Wel is uit oogpunt van een goede ruimtelijke ordening ook een afweging gemaakt</p>	Geen.

		<p>zijn voor het geluidsonderzoek, zodat ook voor het slagschaduwonderzoek mogelijk gebruik is gemaakt van niet-representatieve invoergegevens. Het spreekt voor zich dat verschillen in ashoogte en dus van de hoogte waarop de wieken zich bevinden grote invloed hebben op de afstand vanaf de windturbine waarover de slagschaduw valt.</p>	<p>voor de slagschaduw op deze gronden en is dit aanvaardbaar bevonden.</p> <p>Voor het slagschaduwonderzoek geldt eveneens dat een worst-case benadering is gehanteerd. Voor het bepalen van de slagschaduwduur is daarom de grootste rotordiameter en de grootste ashoogte binnen de aangevraagde turbineklasse gebruikt. Dit betreft een fictieve turbine, die verschilt van het type dat voor het aspect geluid is toegepast.</p> <p>Daarmee zijn de grootste effecten voor wat betreft het aspect slagschaduw in beeld gebracht. Op basis daarvan heeft een beoordeling in het kader van de vergunningverlening en ruimtelijke ordening plaatsgevonden.</p>	
40.6	IP	<p>Aantasting woongenot en waardedaling Indieners krijgen rechtstreeks uitzicht op de windturbines van Windpark Hanze terwijl zij nu nog vrij uitzicht hebben over de weilanden zonder obstakels. Het gebied waarin indieners wonen en waarin nu de windturbines van Windpark Hanze zijn geprojecteerd, is tot dusverre een windturbinevrij gebied. Er staan hier geen windturbines. De oprichting van de windturbines vormt een aantasting van hun woongenot. Als gevolg daarvan zal de waarde van hun woning dalen. Indieners behouden zich al hun rechten op het claimen van planschadevergoeding voor.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.</p>	Geen.
40.7	IP Wabo	<p>Lichthinder Elke windturbine van Windpark Hanze zal worden voorzien van obstakelverlichting. In de toelichting op het rijksinpassingsplan (blz. 80) wordt erkend dat het aanbrengen van obstakelverlichting effecten heeft op de omgeving, uiteraard</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting'.</p>	Geen.

		<p>met name in de schemer- en nachtperiode. Indieners vrezen lichthinder te ondervinden. Het effect van de verlichting zal in het gebied van indieners ten opzichte van de huidige situatie extra merkbaar zijn omdat hier thans tot in de wijde omgeving geen windturbines staan en het hier 's nachts volkomen donker is.</p> <p>Artikel 4.4 van het ontwerp rijksinpassingsplan bepaalt dat de windturbines dienen te zijn voorzien van obstakelverlichting en/of markering conform een door Inspectie Leefomgeving en Transport goedgekeurd markerings- en verlichtingsplan. Onduidelijk is of dit plan ook wordt getoetst aan belangen van omwonenden om lichthinder zoveel mogelijk tegen te gaan en welke inspraak indieners hebben op dit plan.</p>		
40.8	IP Wabo	<p>Molenaarswoning Binnen het gebied van Windpark Hanze zijn twee woningen in het ontwerp-rijksinpassingsplan voorzien van de aanduiding 'overige zone-molenaarswoning'. Het gaat om de woningen Colijnpad 6 en Hanzeweg 22 (artikel 11.3). Volgens de begripsomschrijving van molenaarswoning in artikel 1.26 dient de gebruiker van de woning door middel van een privaatrechtelijke overeenkomst een functie te hebben aanvaard als molenaar en in die hoedanigheid werkzaamheden te verrichten en zorg te dragen voor het toezicht op en onderhoud van één of meerdere windturbines van de betreffende inrichting.</p> <p>Deze omschrijving is onvoldoende concreet en daardoor niet of onvoldoende handhaafbaar. De functie van 'molenaar' is niet omschreven, niet duidelijk is wat de aard en omvang dient te zijn van de door de molenaar te verrichten werkzaamheden en van de door hem te betrachten zorg. Bovendien is niet aangetoond dat de woningen Colijnpad 6 en Hanzeweg 22 aan de vereisten van een molenaarswoning voldoen. Op zijn minst zal de privaatrechtelijke overeenkomst dienen te worden overgelegd die de gebruiker van de woning heeft gesloten met de inrichting.</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid'.	Geen.

40.9	IP Wnb Wabo	<p>Vogels De oprichting van de windturbines van Windpark Hanze zal leiden tot aanvaringsslachtoffers onder trekvogels en lokale vogels in het gebied. Volgens voorschrift 16 van de ontwerp-ontheffing zal gedurende drie jaren na de ingebruikname van het windpark het aantal slachtoffers moeten worden bijgehouden (monitoring). Als uit het eindrapport blijkt dat aanvaringsslachtoffers moeten worden beperkt dan kunnen GS besluiten tot het opleggen van stilstand mits uit een kosten-baten analyse blijkt dat dit middel proportioneel kan worden ingezet.</p> <p>In het gebied ten noorden van de Hanzeweg staan momenteel geen windturbines zodat vogels hier ongestoord kunnen vliegen. Oprichting en exploitatie van Windpark Hanze leidt tot het doden van vogels. Gedurende de monitoringstermijn van drie jaar wordt hieraan geen enkele beperking gesteld. Pas na drie jaar kunnen GS in theorie stilstand opleggen, maar zij kunnen hiervan afzien op grond van een afweging tussen kosten en baten. Deze voorschriften bieden feitelijk geen bescherming tegen het slachtofferen van vogels. Dit is strijdig met de belangen van de Wet natuurbescherming.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Natuur'.</p> <p>Elk windmolenpark maakt onbedoeld aanvaringsslachtoffers onder vogels en vleermuizen. De Wet natuurbescherming verbiedt in principe het doden van vogels en vleermuizen tenzij hiervoor een ontheffing is afgegeven. Om een ontheffing af te kunnen geven moeten Gedeputeerde Staten rekening houden met een aantal criteria. Een van deze criteria is dat de gunstige staat van instandhouding van populaties van betreffende soorten niet wordt aangetast. Op basis van de aanvraag (onder andere bestaand uit onderzoek door Bureau Waardenburg) hebben Gedeputeerde Staten van Flevoland de ontheffing af kunnen geven met de zekerheid dat Windplan Groen geen negatieve effecten zal hebben op de gunstige staat van instandhouding van populaties van betreffende soorten. In de ontheffing is opgenomen dat sterfte van vleermuizen en vogels gemonitord wordt volgens het hand-aan-de-kraanprincipe.</p>	Geen.
40.10	IP Wabo	<p>Natuurgebieden Windpark Hanze zal effecten hebben op de natuurwaarden van de nabijgelegen natuurgebieden. Dit geldt temeer voor het stiltegebied Roggebotzand. De oprichting van Windpark Hanze tast de waarden van deze natuurgebieden.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Geluid' en 'Natuur'.</p>	Geen.
40.11	IP Wabo	<p>Verlengde Hondtocht Ten noorden van de Hanzeweg zijn twee extra windturbine locaties geprojecteerd langs de Hondtocht. Deze locaties zijn</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief en 'Draagvlak'.</p>	Geen.

		<p>gelegen buiten de plaatsingszones zoals vastgelegd in de omgevingsverordening van de provincie Flevoland en daarmee in strijd met de provinciale regelgeving. In de stukken is onvoldoende onderbouwd waarom verlenging van de plaatsingszone langs de Hondtocht ten noorden van de Hanzeweg noodzakelijk is.</p> <p>Zoals gezegd zullen indieners bij afzonderlijke zienswijze bij Gedeputeerde Staten van de provincie bezwaar maken tegen deze verlenging van de plaatsingszone in de ontwerpwijziging van de omgevingsverordening.</p>	<p>Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.</p>	
40.12	IP Wabo	<p>Maatschappelijk draagvlak Windpark Hanze bestaat uit een groep 'aangelanden' die maximaal probeert te profiteren van de exploitatie van Windpark Hanze en die de overige grondeigenaren in het gebied, waaronder indieners, buitensluit. Dit in tegenstelling tot andere windparken binnen projectgebied Groen en in tegenstelling tot bijvoorbeeld wind plan Blauw, waarvan de windturbines recht tegenover de woning van indieners aan de overkant van de Colijnweg komen te staan en waarin indieners niet kunnen participeren omdat hun gebouwen en grond zijn gelegen aan de oostkant van de Colijnweg in projectgebied Groen. In Windplan Blauw krijgt iedere grondeigenaar een vast bedrag per hectare, ongeacht of de grond is gelegen in de plaatsingszones. Bij Windpark Hanze is dit niet het geval.</p> <p>Indieners constateren dat de opstelling van de aangelanden van Windpark Hanze leidt tot tweedracht en sociale onrust in het gebied waardoor van maatschappelijk draagvlak voor Windpark Hanze geen of onvoldoende sprake is. Hieraan is mede debet dat de aangelanden van Windpark Hanze niet transparant zijn in hun werkwijze en de buitenstaanders in het gebied (dit zijn burens en directe omwonenden) onwetend hebben gehouden over de gang van zaken met betrekking tot de ontwikkeling van Windpark Hanze. Dit heeft tot grote onvrede geleid bij indieners en veel andere omwonenden in het gebied. Het doorzetten van het vergunningetraject zal</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Vergoedingen van windplan' en 'Draagvlak'.</p>	Geen.

		<p>deze onvrede verder versterken en zal de indruk wekken dat het verkrijgen van een maatschappelijk draagvlak ondergeschikt is aan de totstandkoming van Windpark Hanze.</p> <p>Indieners verzoeken met betrekking tot Windpark Hanze om het rijksinpassingsplan niet eerder vast te stellen resp. de vergunningen niet eerder te verlenen dan nadat hiervoor voldoende draagvlak in de omgeving is verkregen, en anders de vaststelling resp. vergunningverlening te weigeren.</p>		
40.13	IP Wabo	<p>Financiële participatie</p> <p>In het 'Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland' en de Omgevingsverordening van de provincie Flevoland worden eisen gesteld aan financiële participatie in een projectplan. Volgens de Omgevingsverordening maakt het projectplan onder meer inzichtelijk hoe de omgeving gelegenheid krijgt om financieel te participeren en hoe die financiële participatie per fase op een eerlijke, eenvoudige en evenwichtige wijze wordt uitgewerkt. Deze transparantie ontbreekt op dit moment.</p> <p>Het Regio plan stelt op blz. 24: "In ieder geval de bewoners en ondernemers die gevestigd zijn in een projectgebied, krijgen gelegenheid om financieel te participeren in de ontwikkeling van nieuwe windmolens binnen dat projectgebied, vanaf de eerste risicodragende fase (de fase voordat de vergunningen zijn verleend) en per projectgebied op basis van gelijkheid."</p> <p>Van gelijkheid is op dit moment geen sprake, terwijl die gelijkheid er al zou moeten zijn in de fase voordat de vergunningen zijn verleend, dus in de fase waarin de ontwikkeling van het windpark zich op dit moment bevindt. De enkele wijziging naar Windshare is onvoldoende. Windshare heeft op dit moment geen aandelen in Windpark Hanze. En als Windshare in de toekomst al aandelen zou krijgen in Windpark Hanze dan is onbekend of de opbrengsten daaruit via Windshare gelijk zullen zijn aan de opbrengsten van de aangelanden in Windpark Hanze.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Vergoedingen van windplan' en 'Draagvlak'.</p> <p>Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.</p>	Geen.

		<p>Bovendien verstrekken de aangelanden van Windpark Hanze zichzelf vergoedingen waarop de andere grondeigenaren in het gebied, zoals indieners, geen aanspraak kunnen maken, ook niet via Windshare. Enkel vanwege de toevallige omstandigheid dat de gronden van de aangelanden zijn gelegen binnen de door de provincie aangewezen plaatsingszones, maakt dat de aangelanden zichzelf opbrengsten kunnen toebedelen die ver uitstijgen boven de schade die zij lijden door de plaatsing van windturbines of aanleg van bijbehorende werken op hun gronden. De aangelanden krijgen deze financiële voordelen in de schoot geworpen doordat de plaatsingszones op hun grond zijn geprojecteerd, terwijl zij weigeren om die voordelen op basis van gelijkwaardigheid te delen met de overige grondeigenaren in het projectgebied. Dit is in strijd met het Regioplan Windenergie.</p>		
40.14	IP Wnb Ww Wabo	<p>Samenvattend Indieners pogen op eigen initiatief en samen met een collectief van omwonenden in gesprek en tot een oplossing te komen met Windpark Hanze, maar zijn daar tot op heden niet in geslaagd. De provincie is bij dit proces betrokken en van de ontwikkelingen op de hoogte. Het is van groot (maatschappelijk) belang dat een oplossing wordt bereikt voordat het inpassingsplan wordt vastgesteld en de vergunningen voor Windpark Hanze worden verleend.</p> <p>Indieners verzoeken -voor zover betrekking hebbend op Windpark Hanze - het rijksinpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen en toestemmingen niet te verlenen.</p>	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak, 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Vergoedingen van windplan' en 'Draagvlak'.	Geen.
41.1	IP Wnb Ww Wabo	<p><u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> Ja, Zie bijlage</p> <p><u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Ja, Zie bijlage</p> <p><u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Ja, Zie bijlage</p> <p><u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u></p>	De bijlage wordt hierna puntsgewijs behandeld.	Geen.

		Ja, Zie bijlage		
41.2	IP	U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.	Voor kennisgeving aangenomen.	Geen.
41.3	IP	In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voorname bekend gemaakt voor het plaatsen van de ongekend hoge windturbines 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven. Deze windturbines zijn de om één na hoogste bouwwerken die in Nederland bestaan. Er wordt momenteel op de Maasvlakte een windmolen van 245 meter geplaatst, welke een test turbine is welke later op zee wordt geplaatst.	Voor kennisgeving aangenomen.	Geen.
41.4	IP Wabo	Ik vind, net zoals Gedeputeerde Staten van Flevoland (https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf), dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók van de direct omwonenden. Uw voorganger, Dhr. Kamp heeft zich ook uitgesproken voor draagvlak onder de bewoners.	Zie algemene beantwoording 'Draagvlak'. Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.	Geen.
41.5	IP Wabo	Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat Windplan Groen, hetzij totaal gestopt wordt gezien de invloed van dit plan op de totale omgeving in dit gebied van Dronten, en of dat minimaal de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Afstand tot woonkernen', 'Vergoedingen van windplan' en 'Draagvlak'.	Geen.
41.6	IP Wabo	Onderstaand zal ik mijn overwegingen verder uitleggen, maar ik wil u hier graag een samenvatting geven: Voordat u denkt, deze zienswijze komt mij bekend voor, dat is correct maar er zijn een aantal punten verwijderd en toegevoegd, dus ik vraag u dit als een separate zienswijze te behandelen.	De zienswijze wordt hierna per aspect behandeld.	Geen.

41.7	IP Wabo	Samenvatting: Ketelhaven is een Buurtschap van Dronten waar op dit moment in een zeer groene omgeving en in heel veel rust kan worden samengeleefd. Het akoestisch klimaat in Ketelhaven is "zeer goed" Na de implementatie van Windplan Groen, wordt dit "redelijk". Hierin is nog niet opgenomen dat wij ook te maken krijgen met de geluidsinvloeden door het nieuwe vliegveld Lelystad. Er is geen onderzoek gedaan naar de gecombineerde invloeden. Maar in mijn visie, zou dat dan wel eens van "Zeer goed" naar "Slecht" kunnen gaan.	Zie algemene beantwoording 'Geluid'. Zie beantwoording bij zienswijze 10.9.	Geen.
41.8	IP Wabo	Het is voor de provincie Flevoland en de gemeente Dronten, niet noodzakelijk om Windplan Groen door te voeren om doelstellingen met betrekking tot duurzame energie te verwezenlijken. De provincie Flevoland is volgens uw Monitor Wind op Land 2017 de provincie met de meeste overcapaciteit. Er is daarom geen enkele noodzaak om in een gebied, dat buiten de aangewezen gebieden in uw windplan liggen, te bouwen in de provincie Flevoland.	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak' en 'Regioplan'.	Geen.
41.9	IP Wabo	Daarnaast is de hoogte van deze windmolens van een dusdanige schaal dat het in mijn opinie een zeer zware last legt op de leefbaarheid in de gehele gemeente Dronten. Tevens denk ik dat dit type windturbines in Nederland niet gewenst zijn.	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Landschap en verlichting' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
41.10	IP Wabo	De lokale overheid heeft in het begin onvoldoende gecommuniceerd met de bewoners en dat heeft er toe geleid dat de weerstand tegen dit project in zowel Ketelhaven als Biddinghuizen laat op gang is gekomen. Recente petitie en voorlichtingsavonden hebben geleid tot grote opkomsten en nog grotere weerstand tegen dit project.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Afstand tot woonkernen', 'Vergoedingen van windplan' en 'Draagvlak'.	Geen.
41.11	IP Wabo	1. Het maatschappelijk draagvlak ontbreekt. a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. We krijgen te maken met een sterke aantasting van onze woon- en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt.	Zie beantwoording bij zienswijze 10.3.	Geen.

		<p>Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).</p>		
41.12	IP Wnb Ww Wabo	<p>b. Burgers en politiek hebben per definitie informatie - achterstand De materie rondom windparken is zo complex, dat overzicht alleen voor behouden lijkt aan professionals die als belanghebbende dagelijks met het onderwerp bezig zijn. Burgers en politiek staan hierdoor per definitie op achterstand over de plannen.</p> <p>De vraag is of informatie altijd wel tijdig, juist, begrijpelijk en volledig ter beschikking gesteld is aan zowel de politiek voor besluitvorming als aan omwonenden als belanghebbenden. Onze ervaring is dat dat niet het geval was en is.</p> <p>Ook de complexiteit van de verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeente, provincie, rijk en initiatiefnemers maakt de zaak voor zeggenschap en invloed van omwonenden heel lastig.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 12.9.	Geen.
41.13	IP Wabo	<p>c. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk We zien dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijven. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust.</p> <p>Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maak ik me ernstig zorgen over.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.5.	Geen.
41.14	IP Wabo	<p>d. De megahoge windturbines komen veel te dicht bij Ketelhaven te staan</p>	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.

		De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte (https://www.raadvan-state.nl/@112058/201709490-1-r6/) omdat 'op een afstand van meer dan 10 keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'. Deze stellingname is een erkenning dat er binnen deze afstand wèl hinder van betekenis is. Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.		
41.15	IP Wabo	<p>2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg Windturbines moet vrij blijven van windturbines</p> <p>a. Het is in strijd met eerdere en huidige plannen Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014 • Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030 • Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040 • De EHS Flevoland • Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten • Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland • EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation. <p>Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molen dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.</p> <p>We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.</p>	<p>Zie beantwoording bij zienswijze 10.7.</p> <p>Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.</p>	Geen.

		<p>Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.</p> <p>Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.</p>		
41.16	IP Wnb	<p>b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden</p> <p>Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken. Het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland.</p> <p>Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen. Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er ècht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.8.	Geen.
41.17	IP Wabo	<p>3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden</p> <p>a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert</p> <p>In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.</p> <p>Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van "zeer goed (https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op [adres])" naar "redelijk". Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven met 10-15 dB gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.</p> <p>Uit onderzoek van TNO (https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf) blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid' en 'Gezondheid'. Zie beantwoording bij zienswijze 10.9.	Geen.

41.18	IP Wabo	<p>b. Infra-geluid van windturbines</p> <p>Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid (https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp272r0Yk317mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWqV8djDyhGwyYAHZ8s). Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen (https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm) en dieren.</p> <p>Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid en 'Gezondheid'.	Geen.
41.19	IP	<p>c. Horizonvervuiling</p> <p>Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling. Wij twijfelen sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imposanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die 'maar' 198 meter hoog zijn. De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.</p>	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting'.	Geen.
41.20	IP	<p>d. Waardedaling van woningen</p> <p>"Genieten van rust, ruimte, water en natuur" zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.</p> <p>Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).</p> <p>'s Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.</p> <p>Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie (http://windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl), waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waarde-</p>	Zie algemene beantwoording 'Ver-minderd woongenot en planschade' en 'Landschap en verlichting'.	Geen.

		daling wordt niet voldoende gecompenseerd door de plan-schaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.		
41.21	IP Wabo	e. Psychische effecten voor omwonenden Uit Canadese (https://youtube.com/watch?v=55-jBCjtJ88) en Duitse documentaires (https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp272r0Yk317mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWqV8djDyhGwyYAHZ8s) blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen door het onverkoopbaar worden van hun woningen, niet moet worden onderschat. Gelet hierop verzoek ik u om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen.	Zie algemene beantwoording 'Gezondheid'.	Geen.
41.22	IP	f. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad (https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010) als van de windturbines van Windplan Groen (inpassingsplan windplan groen). Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra CO2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.	Zie beantwoording bij zienswijze 10.13.	Geen.
41.23	IP Wnb Wabo	g. De illusie van het stiltegebied De dubbelzinnigheid geldt ook voor een mogelijk alternatieve locatie van windturbines bij de Hondtocht Noord. Er mogen daar niet meer windturbines geplaatst worden omdat het een stiltegebied betreft. Tegelijkertijd liggen de vliegroutes van Lelystad Airport over of vlak naast dit stiltegebied. Die geluidsbelasting is hoger dan windturbines!	Zie algemene beantwoording 'Geluid'.	Geen.

41.24	IP Wabo	<p>4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307) Winddoelstellingen uit de Monitor Wind op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen. (https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html) De provincie Flevoland is al over de aangewezen productie duurzame energie heen. De toevoeging van Windplan Groen en ook Windplan Blauw is additioneel en zou in andere gebieden in Nederland geplaatst moeten worden.</p> <p>Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte. Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevo- en Dorhout Mees. (https://flevo-post.nl/artikell/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_refer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F) Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers. Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!</p>	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak' en 'Alternatieve vormen van duurzame energie'.	Geen.
41.25	IP Wnb Wabo	<p>5. De MER is onvolledig In de MER wordt er een niet onderbouwde aanname gedaan dat "Voor het aspect natuur geldt dat het aantal windturbines bepalend is voor de ecologische effecten. De afmetingen van de windturbines leiden niet tot een onderscheidend effect." Waar is hiervoor de onderliggende bewijslijst? Dit zijn de grootste windmolens ooit geplaatst in een bewoond gebied en naar de gevolgen van dit type windmolen is geen onderzoek gedaan. De bewegingen in de grond heeft op meerdere plaatsen in de wereld geleid tot het onleefbaar maken voor</p>	Dat het aantal windturbines onderscheidend is volgt uit de ecologische effectbeoordeling in het MER waarin effecten van windturbines in verschillende aantallen en verschillende afmetingen zijn vastgesteld. In bijlage 4B is dit in meer detail uitgewerkt en is een onderbouwing en uitgebreide bronnenverwijzing opgenomen. Onder meer is dit gemotiveerd in paragraaf 9.2.1 van de betreffende bijlage. Er is dan ook geen	Geen.

		dier en mens. Hiernaar zou eerst op een proeflocatie uitgebreid onderzoek gedaan dienen te worden. En dit kan alleen op een land locatie waarbij zee invloeden niet aanwezig zijn.	sprake van dat genoemde uitgangspunt niet is onderbouwd.	
41.26	IP Wabo	Voor de MER is er op één locatie gemeten in ons gebied. Juist gezien de extreme hoogte en het effect van "val" geluid zou dit op meerdere punten met meerdere windrichtingen en windsnelheden bepaald dienen te worden. De huizen op de Vossemeerdiijk welke een "direct line of sight" hebben met de windmolens, zouden hierin ook betrokken moeten worden. Tevens zou de geluidbelasting op meerdere hoogtes bepaald moeten worden. Daarnaast wordt de invloed van laagfrequent geluid niet besproken terwijl uw ministerie zegt: Het karakter van het geluid (zwiepen/zoeven) speelt een belangrijke rol in de discussie over geluid van windturbines. In hoeverre laagfrequent geluid zorgt voor overlast is nog in onderzoek. (https://www.windenergie.nl/leefomgeving/geluid-van-een-windmolen). Ik zou graag eerst dit onderzoek afwachten voordat u uw definitieve beoordeling doet.	Zie algemene beantwoording 'Geluid' en 'Gezondheid'. Ten aanzien van specifieke locaties geldt dat in het akoestisch onderzoek bij het MER de geluidsbelasting bij maatgevende referentiepunten is bepaald waarbij de kenmerken van de omgeving, en de ligging van woningen ten opzichte van windturbines onderdeel is.	Geen.
41.27	IP Wnb Wabo	In de MER mis ik tevens aandacht voor: <ul style="list-style-type: none"> Insecten; In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken. (https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens) 	Zie beantwoording bij zienswijze 10.16.	Geen.
41.28	IP Wnb Wabo	<ul style="list-style-type: none"> Roggebotveld; In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld (https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF) geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel. 	Zie beantwoording bij zienswijze 10.17.	Geen.

41.29	IP Wabo	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruiksfunctie leefomgeving; In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden. Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. We zien in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van onze omgeving in een snel tempo veranderen. 	Zie beantwoording bij zienswijze 10.18.	Geen.
41.30	IP Wabo	Niet alleen de bestaande specifieke milieu en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving.	Zie beantwoording bij zienswijze 10.19.	Geen.
41.31	IP Wabo	<p>6. De business case van Windplan Groen en Subsidies Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheidsgelden) zijn een drijvende factor bij realisatie.</p> <p>Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen. (https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen)</p> <p>Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.</p> <p>Wij vinden dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moet worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat. Wat een oplossing in dit hele verhaal kan zijn, is het combineren van Windplan Groen, Blauw en Bruin om daar in totaliteit voldoende molens te plaatsen en dit als een project winstgevend te maken waarbij de regio's rond Swifterbant, Biddinghuizen en Ketel-</p>	Zie algemene beantwoording onder 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen

		haven kunnen worden ontzien. Helaas zien de initiatiefnemers dit niet aangezien ze hun eigen winstbejag hebben. Hierin zou de overheid, als verstrekker van de subsidies, moeten interveniëren.		
41.32	IP Wabo	<p>7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt. In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT). Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wèl voldoen aan de BBT. Daarom vraag ik:</p> <ol style="list-style-type: none"> De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen) 	Zie beantwoording bij zienswijze 10.21.	Geen.
41.33	IP	Tot slot Gelet op deze argumenten verzoek ik u - als u tot vaststelling van het inpassingsplan zou gaan- niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen en andere norm-toetsen maar ook de leefbaarheidsaspecten en beleving van omwonenden mee te nemen.	Zie beantwoording bij zienswijze 12.28.	Geen.
42.1	IP Wnb Ww Wabo	<p><u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> Ja, Zie bijlage</p> <p><u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Ja, Zie bijlage</p>	De zienswijze uit de bijlage wordt hierna per aspect beantwoord.	Geen.

		<p><u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Ja, Zie bijlage</p> <p><u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Ja, Zie bijlage</p>		
42.2		Het eerste deel van de zienswijze is gelijk aan zienswijze 10. Voor weergave van de zienswijze wordt verwezen naar zienswijze 10.	Zie beantwoording bij zienswijze 10.	
42.3	IP Wabo	<p>8. Invloed van windturbines op verspreiding bestrijdingsmiddelen en uitstoot Komeco</p> <p>Gezien de turbulentie van windturbines zijn we ongerust welke invloed dat heeft op het verspreiden van bestrijdingsmiddelen die in de landbouw gebruikt worden en mogelijk door deze veranderde luchtstromen in de atmosfeer komen en mogelijk over ons, bewoners van Ketelhaven wordt verspreid. Hetzelfde geldt voor de uitstoot van de schoorsteen van Komeco, deze is op last van de vergunningverlener vernieuwd en verhoogd, maar dit wordt volledig te niet gedaan door de turbulentie van windturbines</p> <p>Daarom vraag ik:</p> <ol style="list-style-type: none"> Onderzoek te (laten) doen naar de invloed van turbulentie op verspreiding bestrijdingsmiddelen. Onderzoek te (laten) doen naar de invloed van turbulentie op de uitstoot van de schoorsteen Komeco. 	<p>Het effect van turbulentie op de verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen is niet aan de orde omdat turbulentie achter de rotor optreedt op een hoogte van minimaal 46 meter (laagste tip). Het is niet te verwachten dat gespoten gewasbeschermingsmiddelen tot grotere hoogte stijgen en met de wind worden meegevoerd op grond van het strikte kader dat hiervoor geldt in paragraaf 3.5.3 van het Activiteitenbesluit, bedoeld om verspreiding naar de omgeving door verwaaing te voorkomen. Spuiten mag alleen plaatsvinden op lage hoogte (50 cm boven het gewas) en bij lage windsnelheden waarbij er nog geen sprake is van een relevant zog achter de rotor.</p> <p>Ten aanzien van een potentieel effect op de emissies van de Komeco installatie nabij Ketelhaven geldt het volgende. Ten eerste geldt dat op zichzelf er geen verandering is in de totale hoeveelheid emissies uit de schoorsteen (van 35 meter hoogte)</p>	Aanvullen in de plantoelichting bij het inpassingsplan en notitie als bijlage bijvoegen.

			<p>van Komeco. Indien de rook van de schoorsteen in het zog van de turbine komt, kan het zog van de turbine effect hebben op de verspreiding. De onderlinge afstand tussen windmolens en het hoogteverschil en de afstand tussen de lokale bron (de schoorsteen) en de windmolens bepaalt of dit ook werkelijk gebeurt en wat het effect is. Gezien de positionering van de turbines ten opzichte van de schoorsteen van Komeco kan er op zichzelf reeds geen effect optreden dat Ketelhaven raakt.</p> <p>Ten overvloede is een aanvullende beoordeling uitgevoerd naar de invloed op emissies. Deze is als bijlage bij de plantoelichting gevoegd. In figuur 1 van de notitie zijn de mogelijkheden weergegeven (bron: Erbrink Stacks Consult). Bij Komeco is ten opzichte van de windmolens sprake van situatie b of c; de schoorsteen is veel lager dan de windmolen (ashoogte windturbines van Windplan Groen is 130-166 m). Bij situatie b treden geen effecten op de concentraties van vervuilende stoffen (geur) op. In situatie c wordt de lucht met emissies van de bron naar boven getrokken; de concentraties zijn dus op leefniveau lager mét windmolens dan zonder wind-</p>	
--	--	--	--	--

			<p>molens. Het effect is tevens afhankelijk van de afstand tussen de bron en de windmolens. In figuur 2 van deze notitie zijn de effecten weergegeven (bron: Erbrink Stacks Consult). Hoe groter de afstand van de schoorsteen tot de windmolen, hoe kleiner de beïnvloeding zal zijn. Bij afstanden van meer dan 1,5 kilometer treden, bij de verschillende in figuur 1 genoemde situaties, nauwelijks meer effecten op. Bij deze afstanden is sprake van een brede pluim (van de schoorsteen) die nog verder verbreed (en dus ook verder verdund) zal worden door een windmolen. De afstand tot de dichtst bij Komeco gelegen windmolen bedraagt ruim 1 kilometer, deze windmolen kan dus nog enig effect hebben op de pluim van Komeco, namelijk dat op leefniveau sprake zal zijn van iets lagere concentraties van vervuilende stoffen (zie de tekst hierboven). Aanvullend geldt dan ook dat er geen sprake van is dat het effect van het vernieuwen en verhogen van de schoorsteen van Komeco wordt teniet gedaan door de turbulentie van windturbines.</p>	
42.4	IP Wabo	9. Belangenverstremming en beïnvloeding gemeenteraad Vanuit diverse bronnen heb ik kennis genomen van belangenverstelling binnen de raad van zowel CDA als VVD. Leden	Om belangenverstremming te voorkomen is het niet toegestaan dat raadsleden meestemmen over een onderwerp waar zij belanghebbende	Geen.

		<p>zijn belanghebbende binnen windplan hebben de mogelijkheid de stemming binnen de gemeenteraad van de gemeente Dronten te beïnvloeden.</p> <p>Er zijn reeds vergoedingen aan agrariërs aan de Ketelweg en Roggebotweg om daarmee de agrariërs te weerhouden om een zienswijze in te zenden en/of bezwaar te maken. Ik vind dit een zeer verontrustende ontwikkeling welke neigt naar een vorm van omkoping.</p> <p>Daarom vraag ik:</p> <p>a. Belanghebbende raadsleden niet mee te laten beslissen over standpunten omtrent windplan Groen.</p>	<p>zijn. Uit de notulen van de raadsvergaderingen blijkt ook dat belanghebbende raadsleden de zaal hebben verlaten ten tijde van de behandeling en stemming van het betreffende raadsvoorstel. Van belangverstremming is dus geen sprake.</p>	
42.5	IP Wabo	<p>b. Onderzoek te (laten) doen naar de praktijken van Windplan Groen inzake reeds toegezegde vergoedingen aan agrariërs, om daarmee ongeoorloofde invloed uit te oefenen om zienswijzen en bezwaren te voorkomen.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan'. Windkoeppel Groen heeft een projectplan opgesteld, dat door de stuurgroep is goedgekeurd. Het delen van opbrengsten kan geen belemmering vormen voor het indienen van zienswijzen of het instellen van beroep.</p>	Geen.
43.1		<p>Het eerste deel van de zienswijze is gelijk aan zienswijze 10. Voor weergave van de zienswijze wordt verwezen naar zienswijze 10.</p>	<p>Zie beantwoording bij zienswijze 10.</p>	
43.2	IP Wabo	<ul style="list-style-type: none"> - Met de inhoud van deze brief is indiener het volledig eens. - Indiener vindt het een schande om en woonwijk als Ketelhaven op te zadelen met een windmolenpark zo dicht bij de huizen. - Er is elders in de Flevopolder ruimte genoeg om windmolens te plaatsen zonder woonkernen daarmee te belasten: bijvoorbeeld langs de spoorlijn. - Het is een ernstige bedreiging voor de vele vogels en insecten die in de al jaren bestaande natuurgebieden rondom Ketelhaven leven. - De door indiener gevonden stilte en rust in dit gebied wordt in hoge mate verstoord door de windmolens zo dichtbij én de geplande vliegroutes over onze provincie. 	<p>Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen', 'Geluid', 'Natuur', 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Verminderd woongenot en planschade'.</p>	Geen.

44.1		Het eerste deel van de zienswijze is gelijk aan zienswijze 5. Voor weergave van de zienswijze wordt verwezen naar zienswijze 5.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.	
44.2	IP Wabo	Schrappen of verplaatsen van 4 dicht bij het dorp geplande windmolens moet haalbaar zijn, als daarmee de inwoners tevreden te stellen zijn.	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.
45.1	IP Wnb Ww Wabo	<u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> Ja, Zie bijlage <u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Ja, Zie bijlage <u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Ja, Zie bijlage <u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Ja, Zie bijlage	De zienswijze uit de bijlage wordt hierna beantwoord.	Geen.
45.2		De zienswijze is gelijk aan zienswijzen 12.5 tot en met 12.28. Voor weergave van de zienswijze wordt verwezen naar zienswijzen 12.5 tot en met 12.28.	Zie beantwoording bij zienswijzen 12.5 tot en met 12.28.	
46.1	IP Wnb Ww Wabo	<u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> naar onze mening is de hoeveelheid tekst teveel om door ons, als niet-deskundigen, volledig te kunnen beoordelen op onjuistheden of kleuring van onderzoeken, daarom hebben wij ons beperkt tot voor ons belangrijke punten in de ontwerpbesluiten die nu ter inzage liggen. <u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Zie bijgevoegd Word Document <u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Zie bijgevoegd Word Document <u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Zie bijgevoegd Word Document	Voor kennisgeving aangenomen. De zienswijze uit de bijlage wordt hierna beantwoord.	Geen.

46.2	IP Wabo	<p>Middels dit schrijven willen indieners graag hun zienswijze kenbaar maken, het betreft het plaatsen van de windturbines ter hoogte van de Zeebiestocht.</p> <p>Daar indieners op 1500 meter van de dichtstbijzijnde geplande turbine wonen, en dus "belanghebbend" zijn. Daar willen indieners graag even op in gaan.</p> <p>Indieners zijn in 2002 aan de Professor Zuurlaan komen wonen omdat het er zo prachtig wonen is, voor het uitzicht, de rust, de locatie en de woonbeleving. De plannen die in de maak zijn, in "windplan groen", betreffende het vervangen van de huidige molens voor veel grotere windmolens doen daar flink aan af.</p> <p>De grootste overlast zal wat indieners betreft plaats gaan vinden na de uitvoering van de plannen voor het vervangen van de molens van de Zeebiestocht.</p> <p>Dit omdat er onder andere continue verlichting zal branden op de mast en (vooralsnog) knipperend op de gondel en we de molens daardoor dus duidelijker zullen gaan zien zowel overdag als in de avond. Dat de hinder minder zou zijn door technische aanpassingen als "dimmen" of "omhoog schijnende" verlichting lijkt wat dat betreft een leuk idee. Maar elke lamp die gaat schijnen buiten wat er nu niet schijnt geeft ons i.i.g. de komende 20 jaar(!) overlast.</p>	Zie algemene beantwoording 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Landschap en verlichting' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
46.3	IP Wabo	Hogere molens (100 mtr verder weg bouwen, dan de huidige, lijkt een oplossing maar is 't niet) betekent dat het geluid over grotere afstand, en vaker, hoorbaar is.	Zie algemene beantwoording 'Geluid'.	Geen.
46.4	IP Wabo	<p>De maatregelen die er genomen worden om de overlast w.b. de slagschaduw binnen de perken te houden, zullen in indieners ogen niet afdoende zijn. In de aanvraag DWP Ziebiestocht, bijlage 13 (pagina 148 staat een mooie plattegrond met betrekking tot o.a. de slagschaduw contouren, het grappige hierin is dat toevallig een mooi zigzag patroon zichtbaar wordt bij de woningen aan deze kant van de Professor Zuurlaan. Ze vallen net buiten het bereik van overlast. Wij hebben hier weinig fiducia in.</p> <p>Ons is verder vanaf het eerste moment gezegd dat er alleen in rechte lijnopstellingen gebouwd ging worden. Dit om meer landschappelijke "rust" te creëren. Om verkeerde redenen</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw', 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.</p> <p>Ter aanvulling: het zigzagpatroon is het gevolg van het feit dat de schaduwen het langst zijn bij net ondergaande of net opkomende zon. Dat verklaart ook dat de punten van de zigzag ten westen en oosten van de</p>	Geen.

		wordt daar nu in de plannen van de Zeebiestocht vanaf geweken. Dit is niet wenselijk en onnodig! Als dit de realiteit moet worden houden we het liever bij de huidige kleinere molens waarbij de overlast redelijk acceptabel is.	turbines liggen, gelijk met het opkomen en ondergaan van de zon aan de horizon.	
46.5	IP Wabo	Op enig moment zal luchthaven Lelystad in bedrijf gaan mét de daarbij gepaard gaande overlast. Als daar de overlast van de nieuw te bouwen windmolens ter hoogte van de Zeebiestocht nog bij zou komen vinden wij dit, zonder redelijke vergoeding voor de omwonenden, volstrekt onacceptabel!!	In het MER is de cumulatie van de windturbines en effecten van luchthaven Lelystad meegenomen. En in het inpassingsplan zijn de (gezamenlijke) effecten aanvaardbaar bevonden. Zie tevens algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
46.6	IP Wabo	Kort samengevat: -Redelijke vergoeding voor belanghebbende omwonenden gedurende de draaitijd van de nieuw te bouwen windmolens. -Liever behoud van het huidige type molens. (desnoods nieuwe van hetzelfde type op dezelfde plaats). -Vasthouden aan rechte lijnopstelling. -Geen mastverlichting of knipperende gondelverlichting. -Dimbare, vastbrandende gondelverlichting. -Reële slagschaduwcontouren en daarbij passende maatregelen (stilstand).	Zie algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Landschap en verlichting' en 'Slagschaduw'.	Geen.
47.1	IP Wabo	Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien? (zie bijlage) - er is onvoldoende draagvlak - onduidelijkheid over geluidscumulatie - geluidshinder - waardevermindering woningen - trillingshinder - slagschaduw, verlichting	Zie algemene beantwoording 'Draagvlak', 'Geluid', 'Verminderd woongenot en planschade', 'Slagschaduw' en 'Landschap en verlichting' en beantwoording bij zienswijze 39.2.	Geen.
47.2	IP Wabo	Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe? (zie bijlage) - aangetast in mijn woongenot - uitzicht belemmering	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade', 'Gezondheid', 'Geluid', 'Landschap	Geen.

		<ul style="list-style-type: none"> - gezondheid, geluidhinder, hindelijke verlichting, trillingen, gevolgen laagfrequent geluid - waardedaling van mijn woning - terug lopen van voorzieningen in dorp omdat er geen uitbreiding meer mogelijk is 	en verlichting', 'Afstand tot woonkernen' en beantwoording bij zienswijze 39.2.	
47.3	IP Wabo	<p>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen? Er is onvoldoende en onzorgvuldig gecommuniceerd over dergelijk ingrijpende plannen. Het regioplan is er low profile doorheen geloodst en ook nog eens een keer aangepast omdat het Windplan Groen niet paste. Dus vertrouwen in overheid wordt ernstig aangetast. Te makkelijk worden plannen gewijzigd. Het rijk is zich onvoldoende bewust van de gevolgen voor de leefomgeving van een dorp als Biddinghuizen en beroept zich op haar landelijk verantwoordelijkheid. Waar dat toe kan leiden zien we in Drenthe.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Draagvlak'.	Geen.
47.4		De bijlage is gelijk aan zienswijze 5. Voor weergave van de zienswijze wordt verwezen naar zienswijze 5.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.	
48.1	IP Wnb Ww Wabo	<p><u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> Ja, Zie bijlage</p> <p><u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Ja, Zie bijlage</p> <p><u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Ja, Zie bijlage</p> <p><u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Ja, Zie bijlage</p>	De bijlage wordt hierna behandeld.	Geen.
48.2	IP Wabo	De zienswijze heeft betrekking op de gang van zaken tijdens het gehele traject van totstandkoming van het Regioplan Windenergie Flevoland tot aan de ter inzage liggende ontwerpbesluiten. De wijze waarop de gezamenlijke overheden met de huidige molenaars en bewoners in het gebied ten oosten van het vliegveld zijn omgegaan heeft geleid tot een onnodig lange periode van sociale onrust en is er weinig tot geen perspectief voor de toekomst m.b.t. windenergie in dit gebied.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Draagvlak'. Tegen de nu voorliggende besluiten is het mogelijk om beroep in te stellen bij de Raad van State.	Geen.

		De oorzaak hiervan is gelegen in het feit dat het Regioplan zeer onzorgvuldig en ondemocratisch is opgesteld. Op door indieners ingediende zienswijzen aangaande het Regioplan werden door de overheid in de nota van antwoord niet correcte zaken naar voren gebracht. Daar er geen mogelijkheid van beroep en bezwaar was in dit proces zijn wij als belanghebbenden benadeeld. Wij als bewoners en molenaars in dit gebied zijn van mening dat de gang van zaken valt onder de noemer "onbehoorlijk bestuur" en derhalve het hele proces herzien dient te worden.		
49.1	IP Wnb Ww Wabo	<u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> JA <u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> WAARDE DALING WONING, WELZIJN WORDT GESCHAAD, VERTROUWEN IN OVERHEID WORDT GESCHAAD <u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> JA, zie bijlage	De bijlage wordt hierna behandeld. Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade', 'Gezondheid', 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
49.2	IP Wabo	Hierbij maak ik graag gebruik van de gelegenheid om mijn zienswijze in te dienen inzake Windplan Groen. Het huidige voornemen is onder meer het plaatsen van een of meerdere windmolens, welke met een hoogte van 249m de hoogste van Nederland zouden zijn, binnen een afstand van enkele kilometers van Ketelhaven, waarvan de dichtst bij zijnde op maar liefst ca. 900 meter van de bewoning. Als bewoner van Ketelhaven maak ik tegen het voornemen van Windplan Groen ernstig bezwaar en ben ik van mening dat binnen een afstand van 3 kilometer van de bewoning geen windmolens van een dergelijke omvang geplaatst moeten worden. Ik ondersteun het beleid van energietransitie, dus ook windenergie, maar niet op deze wijze. Mijn andere zienswijze ten aanzien van Windplan Groen bevat vele punten, waarvan ik er onderstaand een aantal zal benoemen.	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.
49.3	IP Wabo	1) Het is de zorgplicht van de overheid om de burger ook sociale bescherming te bieden bij de energietransitie. Gezien de gang van zaken met betrekking tot Windplan Groen, voel	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Draagvlak'. Tegen de nu voorliggende besluiten is het	Geen.

		<p>ik mij hierin absoluut niet beschermd en wel om de volgende redenen:</p> <p>a. Pas in een heel laat stadium zijn wij als bewoner en derhalve direct betrokkenen, geïnformeerd, waarbij er eerder sprake is geweest van mededelen hoe een en ander bedacht is, dan van openheid en mogelijkheid tot inspraak</p> <p>b. Pro forma zijn er inspraak mogelijkheden geweest, hetgeen in mijn beleving slechts resulteerde in het afwijzen van geopperde alternatieven en uitspraken in de trant van "Wij zullen uiterst zorgvuldig handelen en onze uiterste best doen om ..."</p> <p>c. Voortschrijdend inzicht heeft er toe geleid dat, conform het huidig inzicht/opvatting, er geen windmolens geplaatst worden zonder draagvlak van de omgeving. Dit inzicht ontbreekt volledig in onderhavige casus.</p> <p>d. De lusten en lasten zijn volstrekt onevenredig verdeeld. Financiële belangen en doelstellingen van derden hebben blijkbaar de voorkeur, terwijl er voor de direct omwonenden geen enkele toegevoegde waarde in zit; slechts lasten in meerdere opzichten.</p> <p>e. Ik ben in Ketelhaven gaan wonen vanwege natuur, ruimte en rust (stilte) en afgelopen jaren hebben we veel te doen gehad met de op korte afstand gesitueerde drogerij Komeco, vliegveld Lelystad en nu ook nog de windmolens.</p> <p>f. Voor Ketelhaven wordt er over de hoofden van drie- a vierhonderd huishoudens besloten; het zal toch snel ca. 800 mensen betreffen die niet gerust zijn. Waar blijft de zorgplicht van de overheid?</p>	<p>mogelijk om beroep in te stellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.</p>	
49.4	IP Wabo	<p>2) De bedenkers/initiatiefnemers van Windplan Groen hebben mijns inziens een tunnelvisie door alleen maar naar windenergie te kijken; indiener is gebleken dat er van begin af aan slechts in windenergie is gedacht en inmiddels is het project dusdanig ver gevorderd, dat de ruimte voor alternatieven nihil is. Hierdoor is werkelijke samenspraak, creëren van draagvlak en participatie door bewoners (=direct betrokkenen) niet meer mogelijk. Als zodanig wordt er dan ook naar de bewoners geacteerd.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak', 'Alternatieve vormen van duurzame energie', 'Regioplan', 'Totstandkoing voorkeursalternatief', 'Vergoedingen van windplan' en 'Draagvlak'.</p>	Geen.

		<p>Indieners verzoekt vriendelijk om een dusdanig platform te creëren, waarbij participatie mogelijk zal zijn. Voor sommigen zal dit een stap terug zijn, echter voor bewoners een zeer majeure stap in de juiste richting.</p>		
49.5	IP Wabo	<p>3) Alternatieven voor alleen windmolens zouden kunnen zijn, windmolens in combinatie met andere vormen van groene energie. Hierbij denk indiener bij voorbeeld aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zonne energie - Gassen uit organische stoffen - Waterstof energie - Aardwarmte - Het verval van het water in de sluis van Ketelhaven is ca. 6 meter; dit moet ongetwijfeld een potentiële energiebron zijn. <p>Wellicht bent u in staat om een platform te creëren waarbij werkelijk ook naar alternatieven wordt gekeken, al dan niet in combinatie met elkaar.</p> <p>In plaats van het blijven subsidiëren van Windplan Groen om de business case maar te laten slagen, kunnen subsidies wellicht aangewend worden voor werkelijke innovatieve oplossingen.</p> <p>Flevoland kan alsdan projecten realiseren om echt trots op te zijn, in plaats van meer van hetzelfde maar dan veel groter. Er zijn al zo veel windmolens in Flevoland, waardoor er indieners inziens een of twee geplande windmolens bij Ketelhaven zullen moeten wijken.</p>	Zie algemene beantwoording 'Alternatieve vormen van duurzame energie' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.
49.6	IP Wabo	<p>4) Er zijn door de gemeente Dronten besluiten genomen onder tijdsdruk van het eventuele vervallen van termijnen, ergo het vervallen van financiële subsidies van het Rijk. Hierdoor kan er nooit sprake zijn geweest van weldoordachte en weloverwogen besluiten. Ook dit is voor indiener een signaal dat er iets in gang is gezet wat niet meer lijkt te stoppen en waarvan men over x-jaren zich af zal vragen hoe een en ander toch heeft kunnen gebeuren.</p> <p>Wellicht kunt u het voornamelijk geld gedreven denken, onder de dankbare noemer groene energie, binnen Windplan</p>	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak', 'Regioplan', 'Totstandkoing voorkeursalternatief' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.

		Groen ombuigen en er werkelijk een mooi plan van maken, waarbij het Welzijn van de bewoners prefereert boven geld.		
49.7	IP Wabo	5) Naar ik begrepen heb zijn op enig moment bij de Knardijk 5 windmolens uit een plan geschrapt, onder andere omdat de windmolens niet in overeenstemming zouden zijn met het groene karakter van de directe omgeving. De groene natuur en geld zijn belangrijker dan het welzijn van mensen? U kunt dat veranderen door tenminste de plaatsing van de eerste windmolen bij Ketelhaven te herzien.	Bij de beoordeling en weging worden alle effecten betrokken, zowel aangaande hinder voor bijvoorbeeld omwonenden als effecten op natuur. Zie ook algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
49.8	IP Wabo	6) De provincie Flevoland doet al volop mee met de nationale energietransitie met windmolens en zonneparken en zonnepanelen (potentieel op de daken van schuren van de agrariërs). Ik verzoek u de noodzakelijkheid van Windplan Groen te heroverwegen, anders dan financiële belangen van participanten.	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak' en 'Alternatieve vormen van duurzame energie'.	Geen.
49.9	IP Wabo	7) Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. Echter in maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen. Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines bij de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder gebrek aan wil dan aan een onmogelijkheid. Wellicht kunt u een situatie creëren waarbij wel naar de mogelijkheden wordt gekeken.	Zie algemene beantwoording 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.
49.10	IP Wnb Wabo	8) De toekenning van Roggeboezand als Stiltegebied, wordt door de komst van de windmolens van Windplan Groen niet gerespecteerd.	Zie algemene beantwoording 'Geluid', onder paragraaf stiltegebied.	Geen.
49.11	IP	9) In het (Ontwerp) Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven. Er is in Nederland geen wettelijk minimum voor afstanden tussen huizen en windturbines. Veel landen kennen echter wel richtlijnen en regelgeving met betrekking tot de woning. Deze richtlijnen en regelgeving zijn er niet voor niets.	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen', 'Geluid', 'Slagschaduw' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.

		<p>De Raad van State hanteert ook een criterium van 10X de tiphoogte omdat op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduwhinder van enige betekenis’.</p> <p>Deze stellingname impliceert de erkenning dat er binnen deze afstand wèl hinder van betekenis is.</p> <p>Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.</p>		
49.12	IP Wabo	<p>10) De door Windplan Groen geleverde visualisatie geven geen getrouw beeld van de aantasting van het open landschap. De werkelijkheid is veel imposanter dan de foto. Een foto van de Domtoren (112 meter hoog) is minder indrukwekkend, dan wanneer je erbij staat. Dat is tevens de indruk van de windturbines ten zuiden van Urk, die slechts 198 meter hoog zijn. Dat betekent dat de impact van de windturbines in het landschap op basis van visualisaties een onderschatting zijn. Ook de impact van de obstakel verlichting moet niet onderschat worden. In het donker zal Ketelhaven pontificaal uitkijken op een industrieel “red light district”.</p>	Zie algemene beantwoording ‘Landschap en verlichting’.	Geen.
49.13	IP Wabo	<p>11) “Genieten van rust, ruimte, water en natuur” zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval. De kwaliteit van het uitzicht uit tuin en woning zal worden aangetast. Nu nog hebben de woningen aan de zuidkant van Ketelhaven 8 km vrij uitzicht over de landerijen van de keukentafel tot aan de Hanzelijn. Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m). ‘s Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.12.	Geen.
49.14	IP Wabo	<p>Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door onderstaande jurisprudentie:</p>	Zie algemene beantwoording ‘Verminderd woongenot en planschade’ en waarbij opgemerkt dient te worden dat voor het bepalen van de	Geen.

		<p>a) Uitspraak rechtbank Haarlem (procedurenummer AWB 05/4895) Dit betreft bezwaar WOZ door mogelijke plaatsing van windturbine op 700 meter. Gevolg, gemeente moet WOZ-waarde met 12.5% naar beneden bijstellen.</p> <p>b) Uitspraak Rechtbank Zwolle (procedurenummer AWB 06/607) Dit betreft bezwaar WOZ door plannen om windmolens binnen een kilometer afstand tot woning te plaatsen. Gevolg gemeente moet WOZ met 15 % naar beneden bijstellen.</p> <p>c) Uitspraak Gerechtshof Leeuwarden (procedurenummer AWB 05/1864) Door de daadwerkelijke bouw, op een afstand van 800 meter, moest de gemeente de WOZ-waarde met 43% naar beneden bijstellen.</p> <p>Afgaand op bovengenoemde uitspraken moeten de bewoners van Ketelhaven dus rekening houden met een waardedaling van vele tientallen tot wellicht honderd duizenden euro's per woning. Indien er toch windturbines geplaatst worden, zullen degenen die daarvan schade ondervinden ook ruimhartig financieel gecompenseerd moeten worden.</p> <p>Wat mij daarnaast is gebleken, is dat bewoners van het buitengebied en bewoners van de dorpskernen die evenveel hinder ondervinden ongelijk worden behandeld.</p> <p>Wellicht kunt u ook deze bedenkingen mee nemen in uw overwegingen.</p>	WOZ-waarde een ander regime geldt dan voor planschade.	
49.15	IP Wnb Ww Wabo	Tot slot. Indiener vertrouwt erop dat u bij uw overwegingen bij het vaststellen van het ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen bovengenoemde zienswijze en bedenkingen zult mee wegen.	De zienswijzen zijn betrokken bij de besluitvorming. In voorgaande is de zienswijze per aspect beantwoord.	Geen.
6		Het eerste deel van de zienswijze is gelijk aan zienswijze 10. Voor weergave van de zienswijze wordt verwezen naar zienswijze 10.	Zie beantwoording bij zienswijze 10.	

50.2	IP Wabo	<p>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</p> <p>Het gaan plaatsen van turbines ten noorden van de n307 is in strijd met bestaande plannen voor dit gebied.</p> <p>1 Structuurvisie Dronten plan 2030 2 Structuurvisie windenergie op land {zwol} 2014 3 Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040 4 EHS Flevoland 5 Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten 6 Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland 7 EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.7.	Geen.
50.3	IP Wabo	<p>Zijn er zaken of belangen over het hoofd gezien?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Veel hogere windturbines dan de afspraak is, - Veel te veel turbines geplaatst en buiten de afgesproken gebieden te plaatsen - Het gaan plaatsen van turbines ten noorden van de n307 is in strijd met bestaande plannen voor dit gebied, vooral de belangen voor de huidige en toekomstige bewoners zijn over het hoofd gezien. Het vertrouwen en integriteit van de bestuurders van onze democratie worden weer onderuit gehaald - Financiële belangen van grondeigenaren en projectontwikkelaars staan weer op de voorgrond - Er zijn genoeg andere opties voor windturbines op zee, meer verdichting van plaatsing 	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Nut en noodzaak', 'Alternatieve vormen van duurzame energie' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.
50.4	IP Wabo	<p>Wordt u geraakt in u belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</p> <p>Het ongenoegen groeit omdat er niet serieus geluisterd wordt naar de werkelijke lasten voor de gemeenschap, daar is toch genoeg over bekend: niet alleen in Nederland, maar tevens in Duitsland en Canada.</p> <p>Als gezondheidszorg psycholoog en psychotherapeut is mij bekend wat omgevingslawaaï en regelmatige slagschaduw met mensen doet. De kosten hiervan bij gedupeerden komen ook in de maatschappij terecht.</p>	Zie algemene beantwoording 'Gezondheid', 'Geluid', 'Slagschaduw', 'Afstand tot woonkernen' en 'Draagvlak'.	Geen.

		<p>Hoe vaak moeten wij opnieuw uitleggen dat het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt. De plaatsingszone van de windturbines van 900 meter afstand van Ketelhaven is ook niet volgens de regels van de juiste afstand.</p> <p>Duurzame energie is belangrijk, maar niet op deze plaats en met hoogte van 250 meter. Denk aan infra geluid, geluidsbelasting van 10- tot 15db meer, en dan ook nog de vliegsector vanuit Lelystad.</p> <p>Laat in godsnaam Ketelhaven stil blijven, als een klein stukje van Nederland. Zorg dat we vertrouwen krijgen in bestuurders en dat bezorgde en met feiten ondersteunde argumenten van bewoners serieus worden genomen en daar naar gehandeld en beslist wordt.</p>		
50.5	IP Wnb Ww Wabo	Het reactieformulier op de website van Bureau Energieprojecten, is na invulling met mijn zienswijze, niet mogelijk, na verschillende pogingen, te versturen. Dit is de reden schriftelijk mijn zienswijze op te sturen. Hiervan akte.	We nemen het signaal mee. We vinden het onwenselijk dat dit in de toekomst weer gebeurt. Naast de digitale wijze van indienen konden schriftelijk en mondeling zienswijzen worden ingediend.	Geen.
51.1	IP Wabo	<p><u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u></p> <p>Ja, wij wonen aan de [adres] met onze woonkamer, twee slaapkamers en het terras gericht naar de molenlijnen bij de Hondtocht en de Hoge Vaart. Van de molenlijn van de Hondtocht zullen wij geluidsoverlast, horizonvervuiling maar voornamelijk slagschade ondervinden. Mogelijk is dit ook het geval bij de molens van de Hoge Vaart. De slagschaduw zal dagelijks rond 18:00 uur plaatsvinden. Bij mooi weer zitten wij altijd buiten te eten, de geluidsoverlast, horizonvervuiling en de slagschade zal echter onrust geven en zorgt ervoor dat we minder lekker buiten kunnen genieten. Ook hebben we veel ramen aan de voorkant van het woonhuis, de slagschade zal ook binnen in huis te zien zijn. Aangezien onze 'zithoek' en twee slaapkamers zich daar bevinden, zal</p>	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade', 'Geluid' en 'Slagschaduw'.	Geen.

		dit voor veel ergernis en onrust zorgen. Om dit te verhinderen, zullen wij investeringen moeten doen.		
51.2	IP Wabo	<u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Wij vinden het belangrijk dat iedereen profiteert van de aanleg van de nieuwe molenlijnen. Ook mensen die in het gebied wonen zoals wij, maar niet met hun land aan de molenlijnen grenzen zouden hier een goede vergoeding voor moeten ontvangen. Wij zullen immers net zo veel last van de molens ondervinden en dat terwijl de vergoeding veel lager is en niet te vergelijken is met die van de molenaars. Wij willen dan ook een schadevergoeding voor de ongemakken van de molens.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
52.1	IP Wnb Ww Wabo	Middels deze brief wordt een zienswijze ingediend gericht tegen het Inpassingplan 'Windplan Groen' en de bijbehorende besluiten. Het gaat in beide situaties specifiek om de opschaling van de 'Zeebiestocht'. Indieners zijn het met de voornoemde concept-besluiten niet eens omdat de uitvoering van de plannen de bedrijfsvoering van de maatschappen schade toebrengt en negatieve effecten heeft voor de woon- en leefsituatie. Dat de plannen een aanzienlijk milieueffect hebben blijkt alleen al uit het feit dat het opstellen van een planMER noodzakelijk was. De woning van indiener bevindt zich op een afstand van ca. 850 meter van de dichtstbijzijnde (nieuw te plaatsen) windmolen en de andere woning van indiener op ca. 975 meter, dus binnen de invloedssfeer van de Zeebiestocht. De voorziene tiphoogte van de windturbines zal 185 tot 220 meter bedragen. Indieners willen de volgende zienswijzen naar voren brengen.	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
52.2	IP Wnb Ww Wabo	Toepassing Rijkscoördinatie­regeling en vaststelling van een inpassingsplan Indieners vragen zich in eerste instantie af of er voor 'Windplan Groen' wel gebruik kan worden gemaakt van de Rijkscoördinatie­regeling en of de ministers bevoegd zijn tot het	Windplan Groen is één windplan dat voorziet in de sanering en opschaling van de windturbines in dit deel van Flevoland. Het betreft een productie-installatie van meer dan 100 MW als geheel, op grond van art. 9b	Geen.

		<p>vaststellen van een inpassingsplan. Er is in deze situatie immers geen sprake van een aanleg en uitbreiding van een productie-installatie voor de opwekking van windenergie met een capaciteit van ten minste 100 MW zoals bedoeld in artikel 9b, eerste lid en onder a. van de Elektriciteitswet. Het project 'Windplan Groen' is immers een lappendeken van afzonderlijke initiatieven voor de realisering van diverse windparken door zelfstandige leden van de vereniging Windkoepel Groen. Daardoor is er geen sprake van één productie-installatie voor 100 MW windenergie en is er geen plaats voor toepassing van de coördinatie-regeling en een inpassingsplan.</p>	<p>1e lid onder a van de Elektriciteitswet is derhalve de rijkscoördinatie-regeling van toepassing. Diverse delen hebben een lager opgesteld vermogen dan 100 MW. Er is echter sprake van een organisatorische samenhang aangezien initiatiefnemers een samenwerkingsovereenkomst hebben gesloten ten behoeve van de voorbereidingen die tot op heden hebben plaatsgevonden, gezamenlijk een projectplan hebben opgesteld en ingediend om te voldoen aan de voorwaarden uit de provinciale verordening en gezamenlijk een vergunning en ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming hebben aangevraagd. Daarnaast is sprake van een geografische samenhang, die reeds volgt uit de provinciale structuurvisie waarin het plangebied voor Windplan Groen als één gebied is aangewezen.</p>	
52.3	IP Wabo	<p>Milieuaspecten en aantasting van het werk-, woon- en leefklimaat</p> <p>Daarnaast brengt de voorziene plaatsing van de windturbines grote gevolgen met zich mee omdat de woningen en het land- en tuinbouwareaal van indieners binnen de slagschaduwcontouren van 6 tot 16 uur per jaar zijn gesitueerd. Dit levert een aantasting op van het woon-, werk en leefklimaat van indieners. Op de ingevoegde kaart zijn de woningen rood omcirkeld. In casu zouden er dan mitigerende maatregelen moeten worden genomen om de nadelige effecten weg te kunnen nemen. In de toelichting bij het Inpassingsplan 'Windplan Groen' is aangegeven dat voor de gevoelige objecten in de kernen van Biddinghuizen, Dronten en Ketelhaven een 'stilstandvoorziening' zal worden getroffen (pagina 55 van de plantoelichting). Onduidelijk is of dit dan ook ten aanzien van</p>	<p>Bij alle gevoelige objecten, ongeacht of deze zijn gelegen in of buiten de kern, dient voldaan te worden aan de eisen voor slagschaduw op de gevel. Dit volgt uit de Activiteitenregeling die vereist dat een windturbine van een stilstandvoorziening is voorzien als er sprake kan zijn van teveel slagschaduw. Dat is het geval indien sprake is van meer dan 6 uur slagschaduw per jaar.</p> <p>De norm en voorziening liggen daarmee vast en zijn meetbaar en</p>	Geen.

		<p>de woningen van cliënten zal gelden omdat er wordt gesproken over "gevoelige objecten in de kernen(...)". Daarnaast is deze voorziening niet geborgd door vastlegging in de planregels en is niet meetbaar en te controleren. Daarbij kan worden aangevoerd dat ook bij de huidige windturbines sprake is van een 'stilstandvoorziening', maar dat daar in de praktijk niets van terecht komt.</p> <p>Hetzelfde geldt voor de mitigerende maatregelen die moeten worden getroffen om een te hoge geluidsbelasting te voorkomen (pagina 54 van de plantoelichting). Het wordt niet duidelijk gemaakt welke maatregelen dan zijn en dit is dus ook niet geborgd door vastlegging in de planregels. Hierdoor is een aantasting van het werk-, woon- en leefklimaat niet uitgesloten en bestaat er geen enkele garantie op de bescherming daarvan.</p>	<p>verifieerbaar. Een stilstandvoorziening heeft de vorm van een ingeprogrammeerde regeling in de windturbine die is te raadplegen en in de praktijk kan worden gecontroleerd. Voor de huidige windturbines gelden in principe dezelfde vereisten.</p> <p>Voor het aspect geluid geldt in principe dezelfde situatie. Op grond van direct werkende regelgeving in het Activiteitenbesluit geldt de geluidsnorm voor de geluidsbelasting op de gevel van gevoelige objecten. Dit kan op verschillende wijze worden bereikt. Aangezien het type windturbine nog niet bekend is, is het bronvermogen ook nog niet bekend en zijn de precieze mitigerende maatregelen niet bekend. Vast staat echter de geluidsbelasting die maximaal is toegestaan bij de woningen. Onaanvaardbare aantasting van woon- en leefklimaat is daarmee niet aan de orde en geborgd. OP grond van het Activiteitenbesluit is vastgelegd dat exploitanten geluidsemissie dienen te registreren en dit is handhaafbaar voor het bevoegd gezag. Het uitgevoerde akoestisch onderzoek laat overigens zien dat aan de norm kan worden voldaan.</p>	
52.4	IP Wabo	<p>Omgevingsvergoeding en participatiemogelijkheden Het is indieners bekend dat in een aantal delen van Windplan Groen aan omwonenden een omgevingsvergoeding is aangeboden en dat de mogelijkheid bestaat - anders dan via 'Windshare ' - te participeren in de individuele projecten.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Vergoedingen van windplan'.</p>	Geen.

		<p>Specifiek ten aanzien van het project 'Zeebiestocht' wordt in de plandoelstelling gesproken over een "meer participatie" en "een hogere gebiedsgebonden bijdrage". Indieners hebben hier tot nu toe nog niets van teruggezien in de vorm van een officieel aanbod van een omgevingsvergoeding, noch de mogelijkheid om in het project (financieel) te participeren.</p> <p>Eén en ander zou de mening van indieners over de voorgenomen plaatsing van de windturbines mogelijk kunnen doen veranderen. Er zou dan niet alleen sprake zijn van lasten, maar ook van lusten. Het is bovendien vreemd dat binnen - zogenaamd - één project met de belangen van omwonenden verschillend wordt omgegaan. Sterker nog, dit gegeven vormt voor cliënten het bewijs dat er geen sprake is van de aanleg of uitbreiding van een (één) productie-installatie voor de opwekking van windenergie, maar een cluster van afzonderlijke projecten.</p>		
52.5	IP Wabo	<p>Strijd met de uitgangspunten van het beeldkwaliteitsplan Windenergie</p> <p>In het beeldkwaliteitsplan windenergie Dronten & Lelystad is volgens het gestelde op pagina 43 en 44 van de toelichting van het inpassingsplan aangegeven dat hoeken en gaten in het ritme van de turbines moet worden voorkomen dan wel geminimaliseerd. Ook heeft het kwaliteitsteam voorkeur voor kleine turbines.</p> <p>Hieraan wordt echter niet voldaan. Er zijn 7 grote windturbines voorzien met een tiphoogte van 220 meter die ook nog eens niet in een rechte lijn staan (de 'verspringing '). Indieners zijn het hier niet mee eens en geven dan de voorkeur aan de vervanging van de bestaande windturbines door even grote exemplaren op grond van een eerder door de gemeente Dronten verleende omgevingsvergunning. Die brengen immers ook minder overlast teweeg.</p>	<p>Het beeldkwaliteitsplan betreft een leidraad voor de Welstandscommissie om windplannen te kunnen beoordelen. Op basis daarvan kan de Welstandscommissie een advies uitbrengen aan de gemeente in het kader van de vergunningverlening.</p> <p>Het staat het College van B&W vrij om gemotiveerd van dat advies af te wijken. In het ontwerpbesluit is gemotiveerd waarom is afgeweken van het advies van de Welstandscommissie. Ook in het inpassingsplan is de opstelling gemotiveerd vanuit het oogpunt van het aanzien (landschap). Het advies van de welstandscommissie bevat daarom geen grond om de vergunning te weigeren.</p>	Geen.

52.6	IP Wabo	<p>Geen borging van de ruimtelijke gevolgen</p> <p>Als het gaat over het planMER, dan zijn daarin bij het Voorkeursalternatief (VKA) constatering opgenomen, bijvoorbeeld met betrekking tot de maximale geluidsbelasting, slagschaduw en de ruimtelijke gevolgen, die echter niet zijn geborgd in de planregels. Dat zo iets niet de goedkeuring van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State kan wegdragen blijkt bijvoorbeeld uit de uitspraak van 17 april 2019 (ECLI :NL:RVS :2019 :1258).</p>	De noodzakelijk geachte maatregelen zijn hetzij rechtstreeks vanuit wet- en regelgeving voorgeschreven, danwel geborgd via het inpassingsplan en de vergunningen.	Geen.
52.7	IP	<p>Gebrek aan het creëren van draagvlak</p> <p>Ten slotte kan worden opgemerkt dat indieners en andere omwonenden zijn overvallen door de ter inzage legging van het Inpassingsplan en de inhoud daarvan. Het gebrek aan participatiemogelijkheden bij de totstandkoming van het inpassingsplan verklaart het geringe draagvlak binnen het plangebied.</p> <p>Namens indieners wil ik u vragen om met het voorgaande rekening te houden bij de verdere planvorming.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Draagvlak'. De zienswijze is betrokken bij de besluitvorming. In voorgaande is per aspect een beantwoording opgenomen.	Geen.
53.1		De zienswijze is gelijk aan zienswijze 12.5 tot en met 12.28. Voor weergave van de zienswijze wordt verwezen naar zienswijze 12.5 tot en met 12.28.	Zie beantwoording bij zienswijze 12.5 tot en met 12.28.	
53.2	IP Wabo	<p>Wij hebben in augustus 1995 een stukje grond gekocht in het centrum van Ketelhaven, die grond was toen 25% goedkoper dan aan de zuidrand van Ketelhaven, om reden dat je aan de zuidzijde een mooi vrij uitzicht had over de landerijen.</p> <p>Wij hebben alsnog einde 1996 besloten om een kavel aan de zuidzijde te kopen om het mooie vrije uitzicht. Het is eerder al aangehaald in onze zienswijze, dat als er windmolens komen op 900 meter van Ketelhaven, wij daar veel hinder van gaan ondervinden o.a. door irritatie dat je dicht bij de woonkern van Ketelgaven deze grote windmolens ziet draaien. Het is dan ook tegengesteld, zoals wij hier in 1996 deze kavel kochten, dat wij geen mooi vrij uitzicht meer hebben en bij verkoop ons huis waarschijnlijk in waarde zal dalen door de windmolens.</p>	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.

54.1	IP Wnb Ww Wabo	<p><u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> Geen mening</p> <p><u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Worden de belangen van de burens goed behartigd?</p> <p><u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Ik heb nu een vergoedingsrecht van het windturbineproject "Kubbeweg", als gebruiker van perceel U 41. Als deze molens worden vervangen door grotere en hogere molens, vereist ik een aangepaste vergoeding in de aard en geest van de nu lopende overeenkomst.</p> <p><u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Neen</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan' Het inpassingsplan ziet niet op afspraken met omwonenden. Het is aan Windkoepel Groen om hier afspraken over te maken. Windkoepel Groen conformeert zich aan het Regioplan.</p> <p>Voor dit project is een projectplan vastgesteld, dat naar oordeel van de bevoegde gezagen de benodigde afspraken en toezeggingen bevat.</p>	Geen.
55.1	IP	<p><u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Ons belang dat we schade ondervinden van saneren Lagerweij windmolen.</p> <p><u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Ja zie bijlage de brief.</p> <p><u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> De rechtsongelijkheid zie bijlage punt 3</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Verminderd woongenot en planschade'. De zienswijze in de bijlage worden hierna behandeld.</p>	Geen.
55.2	IP	<p>Als inwoners van de gemeente Lelystad willen indieners gebruik maken van de mogelijkheid onze zienswijze in te dienen over het Inpassingsplan Windplan Groen. Indieners hebben een gangbaar gemengd familie bedrijf met Melkvee en Akkerbouw. Als bedrijf zijn indieners altijd bezig onze kringlopen te sluiten. Op het bedrijf hebben indieners een Lagerweij windmolen waar indieners hun energie van betrekken. Daarnaast liggen als aanvulling zonnepanelen op het dak van de akkerbouwschuur. Hiermee kunnen zij voorzien in de eigen energiebehoefte.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Verminderd woongenot en planschade'. De eis van sanering is opgenomen in het Regioplan en overgenomen in het inpassingsplan. Op bestuurlijk niveau is, in de stuurgroep, nogmaals besproken of een uitzondering gemaakt kan worden voor sanering van de turbine van indiener. Daartoe is niet besloten. Het belang van de individuele</p>	Geen.

		<p>1. Een van de voorwaarde van Windplan Groen is de verplichting om bij de bouw van nieuwe windmolens alle bestaande molens in het gebied gesaneerd moeten worden. Ook de kleine bedrijfsmolens. Dit geldt dus ook voor onze Lagerwey molen. Deze molen is geen productiemolen maar een bedrijfsmolen die we gebruiken in de kringloop gedachte. In de toekomst wordt dat voor onze afnemers steeds belangrijker. Het wordt ook gestimuleerd door de overheid. CO2 neutraal circulaire economie energie neutraal zijn begrippen die steeds belangrijker worden. Indieners voldoen hier nu reeds aan, bij saneren gaat dit allemaal vervallen. In plaats van vooruitgang te boeken gaan we nu weer terug in de tijd, dit kan toch niet de bedoeling zijn.</p> <p>2. In raadsstukken van 2017 is geschreven dat kleine molens mogen blijven staan. Onze molen was in verschillende plannen niet mee genomen om te saneren. Op het laatste moment is hij toch betrokken bij saneren. Zonder ons een goed alternatief aan te bieden zullen wij hiervan behoorlijke schade ondervinden.</p> <p>3. De Lagerwey van de fam [naam] aan de [adres] mag wel blijven staan. Dit is en voelt voor indieners als rechtsongelijkheid.</p> <p>Conclusie: Wij zijn niet tegen windenergie maar eisen van de overheid een grotere zorgvuldigheid wat betreft het inpassen van de windmolens en het saneren van bestaande molens. Concreet houdt dit in dat de bedrijfsmolen aan de [adres] kan blijven staan.</p>	<p>turbine is bij vaststelling van het inpassingsplan afgewogen tegen het belang van de totale sanering en opschaling.</p> <p>Aan de Pijlstaartweg 5 is sprake van uitgestelde sanering, omdat daar de nieuwbouw ook op een later moment gedurende de planperiode plaatsvindt.</p>	
56.1		Het eerste deel van de zienswijze is gelijk aan zienswijze 5. Voor weergave van de zienswijze wordt verwezen naar zienswijze 5.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.	
56.2		Het tweede deel van de zienswijze is gelijk aan zienswijze 14. Voor weergave van de zienswijze wordt verwezen naar zienswijze 14.	Zie beantwoording bij zienswijze 14.	

57.1	IP Wnb Ww Wabo	Inspreker is het met de voornoemde concept-besluiten niet eens omdat de uitvoering van de plannen de bedrijfsvoering van de maatschap schade toebrengt. De woning van de cliënt is weliswaar op iets meer dan 1.500 meter van de dichtstbijzijnde geprojecteerde windturbine gelegen, maar het landbouwareaal (zie de onderstaande tekening) strekt zich uit binnen de invloedssfeer van de turbine c.q. het "Windpark Hanze" (Projectgebied Oost).	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
57.2	IP Wnb Ww Wabo	Cliënte vraagt zich in eerste instantie af of er voor 'Windplan Groen' wel gebruik kan worden gemaakt van de Rijkscoördinatie-regeling en of de ministers bevoegd zijn tot het vaststellen van een inpassingsplan. Er is in deze situatie immers geen sprake van een aanleg en uitbreiding van een productie-installatie voor de opwekking van windenergie met een capaciteit van ten minste 100 MW zoals bedoeld in artikel 9b, eerste lid en onder a. van de Elektriciteitswet. Het project 'Windplan Groen' is immers een lappendeken van afzonderlijke initiatieven voor de realisering van diverse windparken door zelfstandige leden van de vereniging Windkoepel Groen. Daardoor is er geen sprake van één productie-installatie voor 100 MW windenergie en is er geen plaats voor toepassing van de coördinatie-regeling en een inpassingsplan.	Zie beantwoording zienswijze 52.2..	Geen.
57.3	IP Wabo	Daarnaast vallen zowel de woning van cliënte als het landbouwareaal geheel binnen de contour van de slagschaduw, wat hinder zal gaan opleveren. Omdat het woonhuis op net iets meer dan 1.500 meter van de dichtstbijzijnde geprojecteerde windturbine is gesitueerd kan cliënt op basis van een Omwonendenovereenkomst een omgevingsvergoeding van € 2.500 op jaarbasis krijgen. Onduidelijk is of dit een nettovergoeding betreft.	Zie algemene beantwoording Slagschaduw' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
57.4	IP Wabo	Dat is gelet op de bovengenoemde omstandigheden, waarbij alleen het woonhuis als maatgevend wordt aangemerkt, een te geringe vergoeding. In de overeenkomst wordt dit ook nog eens gesanctioneerd door een 'monddoodclausule' waarin is bepaald dat cliënt geen gebruik mag maken van de wettelijke mogelijkheden zoals het indienen van een zienswijze, inspraakreacties, bedenkingen of het aantekenen van	Zie algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan'. Windkoepel Groen heeft een projectplan opgesteld, dat door de stuurgroep is goedgekeurd. Het delen van opbrengsten kan geen belemmering vormen voor het indienen van	Geen.

		bezwaar of beroep. Dit staat in schril contrast met de opmerking "Eenieder kan zienswijzen indienen op de (verschillende) ontwerpbesluiten" (pagina 11 van de plantoelichting).	zienswijzen of het instellen van beroep.	
57.5	IP Wabo	Verder steekt het cliënte dat haar de mogelijkheid wordt onthouden om financieel te kunnen participeren in het project omdat de grens daarvoor net bij de oostelijke begrenzing van haar landbouwareaal is gelegd. De belofte dat alle inwoners door het bieden van financiële participatie en door afdracht van een gebiedsgebonden bijdrage van het Windplan kunnen profiteren (pagina 94 van de plantoelichting) wordt in het geval van cliënte niet waargemaakt.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
57.6	IP Wabo	Daarnaast wordt cliënte, door de voorgenomen realisering van het windturbinepark, erin gehinderd om zelf ooit windturbines te kunnen plaatsen.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
57.7	IP Wabo	De bovenstaande omstandigheden leiden tot een benadeling van cliënte in de vorm van een aantasting van de woon- en bedrijfsomstandigheden waar een onvoldoende compensatie tegenover staat. Dit betekent dat er weinig draagvlak is bij cliënte (en andere omwonenden) voor het project. Dat lijkt misschien anders te zijn doordat sommige omwonenden onder druk een overeenkomst met een 'mond doodclausule' hebben getekend.	De alternatieven en mogelijkheden om een zo groot mogelijke afstand tot de woonkernen aan te houden zijn zorgvuldig onderzocht bij de totstandkoming van het voorkeursalternatief. Dit heeft geleid tot het schrappen van een turbinepositie nabij Ketelhaven. Het plan biedt verder geen ruimte meer voor het schrappen van turbineposities. De voorliggende planconfiguratie voldoet aan de wettelijke normen voor geluid en slagschaduw zodat er mede gezien vanuit de mogelijke effecten voor inwoners van de woonkernen sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Bovenop de wettelijke normen heeft de Windkoepel toegezegd de slagschaduw op woonkernen verder te beperken. Daarmee is in het voorliggende plan	Geen.

			<p>zo veel als in het kader van dit plan mogelijk is, de hinder voor omwonenden beperkt.</p> <p>De rijksopgave om twee dossiers van nationaal belang, de ontwikkeling van Lelystad Airport en duurzame energie, naast elkaar ruimtelijk in te passen is in voorliggend plan vormgegeven. De mogelijke effecten van beide ontwikkelingen zijn cumulatief beoordeeld en getoetst aan de normen.</p> <p>Dit laat onverlet dat de Windkoepel de bereidheid heeft uitgesproken om constructief mee te denken indien als nieuw ontwikkelspoor naast het huidige plantraject nog alternatieven op tafel komen. Het ministerie van EZK is bereid en beschikbaar om mee te denken over (on)mogelijkheden en randvoorwaarden voor het wegnemen van zorgen om hinder en eventuele nieuwe mogelijkheden om hinder verder te beperken</p>	
57.8	IP Wabo	<p>Wat verder opvallend is dat de locatie voor "Windpark Hanze" in het verleden niet in het planMER en de Structuurvisie Wind Op Land (SvWOL) was opgenomen. Juist ook in de Structuurvisie van de gemeente Dronten was te lezen dat het gebied ten noorden van de Hanzeweg gevrijwaard zou blijven van windturbines om de openheid van het gebied te bewaren. Hierin is een onverwachte kentering gekomen door de vaststelling van een Regioplan. Het Regioplan wijkt hierbij dus af van de SvWOL, wat ook uitdrukkelijk is opgemerkt op pagina 19 van de plantoelichting.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Afstand tot woonkernen'.</p>	Geen.

57.9	IP	Gemakshalve wordt het Regioplan thans beschouwd als resultaat van het gebiedsproces en wordt het Regioplan omarmd door de voor het Inpassingplan verantwoordelijke ministers (pagina 20 van de plantoelichting). In wezen betreft dit een feitelijke lacune in het gebiedsproces en gaat het daarbij niet om de toevallige ontdekking dat het betreffende gebied ook geschikt is voor windenergie, maar een compensatie voor windturbines die wel in de planMER waren opgenomen, maar die niet geplaatst kunnen worden.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Draagvlak'.	Geen.
57.10	IP	Als het gaat over het planMER, dan zijn daarin bij het Voorkeursalternatief (VKA) constatering opgenomen, bijvoorbeeld met betrekking tot de maximale geluidsbelasting en de ruimtelijke gevolgen, die niet zijn geborgd in de planregels. Dat zoiets niet de goedkeuring van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State kan wegdragen blijkt bijvoorbeeld uit de uitspraak van 17 april 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:1258).	Zie beantwoording bij zienswijze 52.6.	Geen.
57.11	IP Wnb Ww Wabo	Ten slotte kan worden opgemerkt dat cliënten en andere omwonenden zijn overvallen door de ter inzage legging van het Inpassingsplan en de inhoud daarvan. Het gebrek aan participatiemogelijkheden bij de totstandkoming van het inpassingsplan verklaart het geringe draagvlak binnen het plangebied.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Draagvlak'.	Geen.
57.12	IP Wnb Ww Wabo	Namens cliënten wil ik u vragen om met het voorgaande rekening te houden bij de verdere planvorming. In het geval dat aan cliënte een hogere, bij voorkeur adres-gebonden in plaats van bewoner-gebonden omgevingsvergoeding en participatiemogelijkheden zal worden aangeboden dan zal cliënte serieus overwegen om deze zienswijze schriftelijk in te trekken.	De zienswijze is betrokken bij de besluitvorming. In voorgaande is per aspect een beantwoording opgenomen. Zie tevens algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
58.1	IP Wabo	De Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart (hierna : KNVvL) is de overkoepelende organisatie van alle luchtporten in Nederland. Gezien het Ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen, gezien het To70 onderzoek VFR routes Lelystad Airport en windturbines, de veiligheidsanalyse mitigerende maatregelen m.b.t. Kokkeltocht alsmede refererend	Gelet op het grote maatschappelijke belang van zowel de luchtvaart als de ontwikkeling van windenergie in de provincie Flevoland, worden de plannen voor de windparken zodanig vorm gegeven dat de vliegveiligheid is gewaarborgd en dat de wind-	Geen.

		aan de zienswijze op het Ontwerpwijzigingsbesluit Luchthavenbesluit Lelystad, al eerder ingediend door Aircraft Owners and Pilots Association (AOPA), heeft de KNVvL een aantal voor de luchtvaart van belang zijnde bezwaren. Overigens ontbreekt een recente risicoanalyse m.b.t. de VFR-routes, Kokkeltocht en de rest van het projectgebied.	plannen gerealiseerd kunnen worden conform de Structuurvisie Wind op Land (2014) en het Regioplan Windenergie van de provincie Flevoland. Indien een obstakel (in dit geval een windturbine) binnen een zogenoemd obstakelvlak van een luchthaven (in geval Lelystad Airport) steekt, is een verklaring van geen bezwaar nodig van de Minister van IenW. Deze kan bij de ILT worden aangevraagd. De ILT beoordeelt derhalve of het plaatsen van windturbines in de omgeving van Lelystad Airport veilig kan. Daartoe heeft de ILT t.b.v. windplan Groen een Verklaring van Geen Bezwaar afgegeven, onder meer op basis van aanvullende veiligheidsstudies van To70 die hebben geleid tot een aantal mitigerende maatregelen die bij de GA geconsulteerd zijn.	
58.2	IP Wabo	Allereerst is de KNVvL uitermate bezorgd over de veiligheid voor de luchtvaart, en dan in het bijzonder voor de General Aviation (GA) sector, daaronder met name begrepen gemotoriseerd sportvliegen, zweefvliegen, ballonvaren, scherm- en zeilvliegen en paramotorvliegen. Door plaatsing van dermate hoge obstakels in het projectgebied nemen de provincie Flevoland en het Rijk onverantwoorde risico's.	Zie het antwoord op 58.1	Geen.
58.3	IP Wabo	Met name buiten de CTR (Control zone rondom Lelystad Airport) kan de situatie voor de GA als zorgwekkend bestempeld worden. De beschikbare ruimte tussen de minimale wettelijk voorgeschreven vlieghoogtes en de maximale tiphoogte van de te plaatsen windturbines alsmede de manoeuvreerbaarheid om deze te ontwijken is marginaal. In dat geval wordt de mogelijkheid tot het uitvoeren van een levensreddende noodlanding uiterst precair.	De luchtruimgebruikers, waaronder ook de kleine luchtvaart, zijn geconsulteerd over de aansluitroutes en bijhorende luchtruimstructuur. Deze consultatie vond tussen september en november 2017 plaats. Door de GA is hierbij verzocht de CTR te verkleinen t.o.v. het geconsulteerde ontwerp. Deze aanpassing bleek	Geen.

			<p>mogelijk en is in het ontwerp doorgevoerd.</p> <p>Buiten de CTR is elke vlieger op basis van de daartoe geldende Europese en nationale regelgeving zelf verantwoordelijk voor het veilig uitvoeren van vluchten met in acht neming van onder meer de wettelijk voorgeschreven afstanden voor obstakelklaring. Desondanks zijn ook buiten de CTR maatregelen genomen om de vliegveiligheid voor met name het VFR-verkeer te verbeteren. In het zuidelijk deel van het projectgebied zijn een aantal van de voorgenomen turbineposities uit het windplan geschrapt. LVNL heeft daarnaast in opdracht van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat een adviesprocedure ontworpen voor het aanvliegen van punt BRAVO in het geval de CTR onder special VFR-omstandigheden binnengevlogen wordt. Deze adviesprocedure is ook geconsulteerd bij de General Aviation en mede op basis hiervan heeft de ILT een Verklaring van Geen Bezwaar aan initiatiefnemer voor windplan Groen afgegeven.</p>	
58.4	IP Wabo	<p>In Standardized European Rules of the Air, SERA SOOS. f) staat verwoord : "Behalve wanneer dit nodig is voor opstijgen of landen of wanneer dit toegestaan is door de bevoegde autoriteit, mag een VFR-vlucht:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. niet over dichtbevolkte zones van steden, gemeenten of nederzettingen, noch over een openluchtbijeenkomst van personen vliegen op een hoogte van minder dan 300 m 	<p>Deze zienswijze is voor kennisgeving aangenomen.</p>	Geen.

		(1000 ft) boven de hoogste hindernis in een straal van 600 m rond het luchtvaartuig. 2. Niet op andere dan de onder 1) vermelde plaatsen vliegen op een hoogte van minder dan 150 m (500 ft) boven de grond of het water, of 150 m (500 ft) boven de hoogste hindernis in een straal van 150 m (500 ft) rond het luchtvaartuig."		
58.5	IP Wabo	De kans op ernstige ongevallen bij verminderd zicht en bij nood- dan wel voorzorgslandingen in het projectgebied met dergelijke hoge obstakels is zeer wel aanwezig, zelfs bij een geringe afwijking op de zogenaamde VFR-routes. Ernstige hinder in de vluchtuitvoering zal ontstaan bij het vliegen langs de VFR-routes, buiten gecontroleerd gebied en eveneens buiten de UDP, (het vliegen onder zichtvliegvoorschriften buiten de uniforme daglichtperiode) uitgevoerd in het betreffende projectgebied vanaf Lelystad Airport.	Zie het antwoord op 58.3	Geen.
58.6	IP Wabo	Ten tweede is de KNVvL niet te spreken over de ongenueanceerde verdringing van één van de aangesloten zweefvliegverenigingen. Het gaat hier om de Zweefvliegclub Flevo (ZCFlevo), operationeel vanaf het zweefvliegveld aan de Mosselweg te Biddinghuizen. Door de geplande plaatsing van windturbines langs de opstellingslijn bij de Kokkeltocht voldoet het betreffende vliegveld niet meer aan de eisen gesteld in de Regeling Veilig Gebruik Luchthavens en andere terreinen, RVGLT. Echter, aan deze stelling ligt een, in bestuursrechtelijk opzicht, hoogst merkwaardige, mogelijk zelfs incorrecte toepassing van de te volgen procedures ten grondslag.	Het belang van (de gebruikers) van het zweefvliegterrein is afgewogen tegen het belang van de voorgenomen ontwikkeling van Windplan Groen. Daarbij is afgewogen dat het in stand houden van het zweefvliegterrein leidt tot een aanzienlijke reductie van de mogelijkheden voor de bouw en exploitatie van windturbines in het gebied van Windplan Groen en daarmee aanzienlijk minder duurzame energie geproduceerd kan worden. Het (maatschappelijk) belang voor de productie van duurzame energie en het optimaal benutten van beschikbare en geschikte locaties voor windenergie is afgewogen tegen de economische en maatschappelijke betekenis van het zweefvliegterrein, de gebruikers van dit terrein en de mogelijkheden om elders te zweefvliegen. Uit de	Plantoelichting wordt aangepast in paragraaf 3.3.

			afweging van deze belangen volgt dat beëindiging van het gebruik als zweefvliegterrein op deze locatie wenselijk is. Daarom is de Provincie Flevoland in gesprek met ZC Flevo over de verplaatsing van het zweefvliegterrein.	
58.7	IP Wabo	Bij plannen om obstakels te bouwen of op te trekken in de nabijheid van welk vliegveld of luchthaven dan ook, dus ook Lelystad Airport en het zweefvliegveld aan de Mosselweg te Biddinghuizen, moet allereerst voldaan worden aan de bepalingen gesteld in de vigerende RVGLT en Annex 14 - Aerodromes van het Verdrag voor de Internationale Burgerluchtvaart (Verdrag van Chicago, 1944). Het past niet om de omgekeerde volgorde toe te passen, d.w.z. allereerst windturbines of andere obstakels plannen en bouwen binnen het gebied van vrije invlieghoogtes van een vliegveld en vervolgens concluderen dat de bestaande bestemming zweefvliegveld, met name de start- en landingsbaan gelegen in de plaatsingszone van de obstakels, zijnde windturbines, niet meer verenigbaar is met, zoals in het onderhavige geval, de ontwikkeling van Windplan Groen.	Zie de beantwoording bij 58.6. Aanvullend: De 'Verklaring veilig gebruik luchtruim' dient opnieuw aangevraagd te worden bij de Inspectie Leefomgeving en Transport als obstakels in de buurt van het terrein worden opgericht. Dit is met het plan het geval. De provincie is in overleg met het gebruikers van het zweefvliegterrein om een alternatieve locatie elders te vinden. Tot het moment dat de windturbines nabij deze gronden gerealiseerd worden, is voortzetting van het gebruik als zweefvliegterrein nog mogelijk.	Geen.
58.8	IP Wabo	In dit licht bezien is de gehanteerde procedure alsook de evident subjectieve (niet evenwichtige) belangenafweging tot een dwangmiddel geworden. Overigens wordt het belang van de ZCFlevo om op de locatie te blijven vliegen ondersteund door een meer gunstige luchtruimindeling rond Lelystad Airport.	Zie de beantwoording bij 58.6 en 58.7. Aanvullend: Het ontwerp van de aansluitroutes op het hogere luchtruim en de routes voor Lelystad Airport is in de tweede helft van 2017 geconsulteerd. Het zweefvliegterrein zou in dit ontwerp binnen de control zone (CTR) vallen waardoor het gebruik van het terrein als zweefvliegveld (na ingebruikname van de CTR) niet voortgezet zou kunnen worden. Op basis hiervan is de planvorming van Windplan Groen voort-	Aanpassing toelichting paragraaf 3.3.

			gezet. Naar aanleiding van de consultatie en op verzoek van de General Aviation is het ontwerp van de CTR kleiner gemaakt waardoor het zweefvliegterrein buiten de CTR is gaan vallen en het gebruik van het zweefvliegterrein met een beperkte vlieghoogte van 1.500 ft. voortgezet kan worden. Op basis van de ontwikkelingen op Lelystad Airport zal met een veiligheidsanalyse beoordeeld moeten worden of het gebruik van het zweefvliegterrein veiligheidsrisico's met zich meebrengt. Voorts ondersteunt de Provincie Flevoland ZCFlevo bij het vinden van een alternatieve locatie.	
58.9	IP Wabo	Vanwege de vliegveiligheid dient opgemerkt te worden dat o.a. zogturbulentie, lichtintensiteit, geluidsbelasting en de uitzonderlijke tiphoogtes van windturbines in de nabijheid van een vliegveld of een ander terrein voor bepaalde categorieën luchtvaartgebruikers uitermate gevaarlijke elementen zijn. Zogturbulentie binnen een bepaalde afstand en windturbinehoogtes zijn potentieel levensgevaarlijk, zeker voor minder bestuurbare luchtvaartuigen zoals bijvoorbeeld een hete-luchtballon. Lichtintensiteit, verlichting als waarschuwing, weliswaar wettelijk verplicht gesteld voor hoge obstakels, kan desoriëntatie veroorzaken, in ieder geval bij slecht weersomstandigheden. Cumulatie van geluid veroorzaakt door commercieel luchtverkeer en geluid van windturbines kan uitermate verstoring werken. De genoemde gevaarlijke elementen zijn zeer zeker ook van invloed op het ecosysteem binnen het projectgebied.	Zie beantwoording bij zienswijze 58.1. De mogelijke effecten van (cumulatie van) geluid, en de mogelijke effecten op natuur, zijn onderzocht in het MER.	Geen.
58.10	IP Wabo	De KNVvL verzoekt het College van Gedeputeerde Staten dan ook met klem tot het bewerkstelligen van verplaatsing van de windturbines aan de Kokkeltocht ter hoogte van het zweefvliegveld naar een locatie die tenminste 4500 meter	Zie beantwoording bij zienswijzen 58.6 t/m 58.8.	Geen.

		verwijderd is van dit zweefvliegveld. Dit teneinde een veilige vluchtuitvoering te borgen conform de bepalingen van de RVGLT. In plaats van de Kokkeltocht zijn een aantal alternatieven aanwezig waar geen of minder overlast veroorzaakt wordt.		
58.11	IP Wabo	Verder verzoekt de KNVvL het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland schadeloosstelling middels de Regeling Nadeelcompensatie en de Gebiedsgebonden Bijdrage te onderzoeken.	De KNVvL maakt niet duidelijk welke schade zij lijdt als gevolg van het inpassingsplan. Voor het project geldt geen Regeling Nadeelcompensatie waarop een beroep kan worden gedaan. De invulling die wordt gegeven aan de gebiedsgebonden bijdrage is thans onderdeel van overleg tussen initiatiefnemers en de omgeving. Hiervoor wordt gezamenlijk met de gemeenten Dronten en Lelystad een gebiedsproces opgezet. Indien KNVvL meent dat zij schade lijdt als gevolg van het inpassingsplan, kan zij een beroep doen op de planschaderegeling neergelegd in afdeling 6.1 van de Wet ruimtelijk ordening (Wro). Ingevolge artikel 6.1 van de Wro wordt aan degene die in de vorm van een inkomensderving of een vermindering van de waarde van een onroerende zaak schade lijdt of zal lijden als gevolg van het inpassingsplan, op aanvraag een tegemoetkoming toegekend, wanneer de schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet voldoende anderszins is verzekerd. Een aanvraag voor een tegemoetkoming in schade ten gevolge van het inpassingsplan	Geen.

			kan via de gemeente Dronten bij het ministerie worden ingediend binnen de periode van 5 jaar na het onherroepelijk worden van het vastgestelde inpassingsplan.	
59.1	IP Wnb Ww Wabo	<p>U ontvangt deze brief in het kader van de zienswijzenperiode van het ontwerp Rijksinpassingsplan (O-IP) Windplan Groen, de bijbehorende milieueffectrapportage (MER) en daarmee samenhangende ontwerpbesluiten. Deze plannen en besluiten maken onderdeel uit van een Rijkscoördinatieprocedure. In dat kader werken wij als gemeente Dronten intensief samen met u als landelijke overheid (ministeries van EZK en BZK), de andere regionale overheden (Provincie Flevoland en gemeente Lelystad) en de initiatiefnemers van Windplan Groen.</p> <p>U weet dat wij als gemeente in dit proces de lokale belangen ter tafel brengen. Dit hebben wij gedaan in de ambtelijke projectgroepen, de stuurgroepen en in onze overlegreactie op het voorontwerp Rijksinpassingsplan (VO-IP). Dit doen wij enerzijds vanuit onze beleidskaders. Die beleidskaders zijn het 'Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland' (Regioplan) en het 'Beeldkwaliteitsplan Windenergie Dronten & Lelystad' (Beeldkwaliteitsplan). Anderzijds geven wij een stem aan de terugkoppeling die wij vanuit onze gemeenschap op de plannen krijgen. Met dit laatste beginnen wij deze brief. Wij zien namelijk dat er, met name in Ketelhaven en Biddinghuizen, vragen en zorgen zijn over de effecten van windplan Groen op de leefomgeving. Slagschaduw, geluid, waarde van onroerend goed, veiligheid en turbineverlichting zijn daarbij de voornaamste onderwerpen.</p> <p>Wij zien ook dat er vragen zijn over de afstand van de dichtstbij geplande windturbines tot de woonkernen. Het gevoel leeft dat wanneer deze afstand wordt verruimd, (kans op) hinder minder zal zijn. Hierop komen wij verderop in onze zienswijze nog terug.</p>	De gemeente heeft actief deelgenomen aan de voorbereidingen van de besluiten en de totstandkoming van het voorkeursalternatief. De zorgen in de samenleving met betrekking tot de afstand tot de woonkernen zijn daarbij ingebracht door de gemeente. Er is zorgvuldig gekeken of het mogelijk is om aan deze zorgen tegemoet te komen. Deze afweging heeft geleid tot het vastgestelde voorkeursalternatief dat is vertaald in het inpassingsplan. Vanuit de belangenafweging achten de ministers het nu voorliggende voorkeursalternatief de optimale invulling in dit gebied, waarbij een aanzienlijke bijdrage wordt geleverd aan de duurzame energieproductie en ook het woon- en leefklimaat in de woonkernen aanvaardbaar blijft.	Geen.
59.2	IP	Tussen Voorontwerp- en Ontwerp Inpassingsplan	Voor kennisgeving aangenomen.	Geen.

		<p>Wij kunnen ons in grote lijnen vinden in het voorliggende 0-IP. Op enkele punten wordt afgeweken van de principes uit het Beeldkwaliteitsplan, echter maakt u de redenen daarvoor inzichtelijk. Wij zien dat u een aantal punten uit onze overlegreactie op het VO-IP heeft verwerkt in het voorliggende 0-IP. Dit waren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het opnemen van een regeling die sanering van bestaande windmolens conform het Regioplan afdwingt. Wij constateren dat in het 0-IP een volwaardige regeling is opgenomen. - Het opnemen van een regeling die hinder door verlichting op de windmolens minimaliseert. Wij constateren dat het toepassen van vastbrandende verlichting is voorgeschreven, gecombineerd met een afwijkingsbevoegdheid voor het college van Dronten als er technieken beschikbaar komen die hinder verder beperken. - Het voorschrijven van technieken en innovaties die hinder op woonkernen zoveel mogelijk beperken. Wij constateren dat maatwerk voor het terugbrengen van slagschaduw tot onder de norm (1 uur per jaar) is aangevraagd. Dit maatwerk is vastgelegd in de ontwerp omgevingsvergunning. <p>Het verwerken van toetsing door de luchtvaart. Wij vroegen om duidelijkheid op dit gebied. Begin dit jaar is die duidelijkheid er gekomen. Gebleken is dat de toetsing op luchtvaartveiligheid door instanties leidt tot het vervallen van twintig turbines en een aanvullende bouwhoogtebeperking voor enkele turbines.</p>		
59.3	IP	<p>Wij brengen twee plantechische onderwerpen in. Wij vertrouwen erop dat u deze in het definitieve IP verwerkt. Het gaat om de volgende punten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voor de ontsluiting van de turbineopstellingen zijn aanduidingen opgenomen op de verbeelding van het 0-IP, waarmee meerdere opties worden opengehouden. Een aantal opties is niet wenselijk voor de gemeente Dronten. Hierover is overleg met de betrokken verkeerskundigen. Wij rekenen er op dat dit op een dusdanige wijze 	<p>Naar aanleiding van de zienswijze heeft overleg plaatsgevonden tussen de initiatiefnemer en de gemeente. De parkinfrastructuur is aangepast naar aanleiding van dit overleg. Dit betreft:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Ontsluiting 12 wordt verschoven naar bestaand kavelpad langs Hondweg 25 (tegenover ontsluiting 13) 	<p>De begrenzing van de parkinfrastructuur op de verbeelding van het inpassingsplan is aangepast. De dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie' is toegevoegd op alle</p>

		<p>wordt afgerond dat bij de vaststelling van het IP de onwenselijke opties zullen vervallen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Op het gebied van archeologie wordt een aantal turbineposities in het 0-IP vrijgegeven op basis van inventariserend archeologisch onderzoek. Naar aanleiding van dit onderzoek zijn gesprekken gaande met de betrokken archeologen over de wijze van aanpak. Het is daarom nu te vroeg om reeds turbinelocaties vrij te geven. <p>Wij gaan er van uit dat hier tot aan de vaststelling van het IP nadere afstemming over plaatsvindt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> o Ontsluiting 14 wordt geschrapt o Ontsluiting 15 wordt geschrapt o Ontsluiting 22 wordt geschrapt o Er komen twee nieuwe ontsluitingen: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Blauw: Bestaand kavelpad zal geschikt worden gemaakt voor bouw- en exploitatiefase. Ontsluitingswegen achterop perceel (richting 14 en 18) komen te vervallen. ▪ Roze: Wordt alleen gerealiseerd in het geval er op deze locatie een nieuw onderstation van TenneT komt. <p>Dit is verwerkt in de verbeelding van het inpassingsplan.</p> <p>Ten aanzien van archeologie wordt voor alle turbinelocaties een archeologische dubbelbestemming opgenomen. Er worden nog geen posities vrijgegeven.</p>	<p>windturbine posities. De plantoelichting is hier ook op aangepast.</p>
59.4	IP	<p>Zorg om hinder blijft</p> <p>In de inleiding van deze brief hebben we de zorg om hinder al benoemd. Op deze plek gaan we er graag nader op in. In onze overlegreactie vroegen wij aandacht voor de zorgen en vragen die leven bij onze inwoners, specifiek in Ketelhaven en Biddinghuizen.</p> <p>Wij zien dat de initiatiefnemer, Windkoepel Groen, werkt aan het wegnemen van zorgen en onzekerheid over de effecten op leefklimaat door de windturbines. Echter, in de gesprekken die wij hebben met inwoners merken wij dat de zorgen (deels) blijven bestaan. Wij vragen of Windkoepel Groen, met ondersteuning van het Ministerie van EZK, de dialoog</p>	<p>Zie beantwoording bij zienswijze 59.1. De dialoog tussen het ministerie, de gemeente en de initiatiefnemer wordt bij de verdere planuitwerking voortgezet.</p>	<p>Geen.</p>

		met bezorgde inwoners voortzet en waar nodig intensiveert, met als doel het wegnemen van zorgen en onzekerheid. Vanzelfsprekend ondersteunen wij graag bij deze dialoog.		
59.5	IP	Afstand tot woonkernen Wij vroegen en vragen u de balans te bewaken tussen de pijlers onder het Regioplan: een mooier landschap, een duurzamere energiehuishouding, een sterkere economie en een groot draagvlak in de samenleving. Wij vroegen u om, waar mogelijk, bij aanpassing van de plaatsingsplannen de woonkernen zoveel mogelijk te ontzien. Wij zijn ons ervan bewust dat windturbines op de in het 0-IP opgenomen plekken ruimschoots aan alle normen, onder andere voor milieuhinder en veiligheid, kunnen voldoen. Echter, wij merken dat de afstand van de geplande windturbines tot de woonkernen als (te) beperkt wordt ervaren. Dit leidt tot zorgen en vragen bij inwoners.	Zie beantwoording bij zienswijze 59.1. Daarnaast heeft de initiatiefnemer voor het aspect slagschaduw een toezegging gedaan om de slagschaduwduur bij de kernen verder te beperken dan de wettelijke norm die het Rijk als uitgangspunt hanteert.	Geen.
59.6	IP	Windplan Groen en Luchtvaart Begin dit jaar zijn de resultaten van de toetsing op luchtvaartveiligheid door de Inspectie Leefomgeving & Transport (ILT) gereed gekomen. Daaruit blijkt dat er twintig turbines moeten vervallen ten opzichte van het VO-IP. Het afvallen van deze turbines heeft gelukkig niet geleid tot de noodzaak voor het bijplaatsen van turbines op andere plekken in het plangebied. Wij zien hierin bewijs van creativiteit en vitaliteit in het plan door met name initiatiefnemer Windkoepel Groen. De andere kant van de medaille is echter dat de (bedrijfseconomische) mogelijkheden om windturbines in de nabijheid van de woonkernen te verplaatsen of helemaal niet te plaatsen hierdoor verder worden beperkt. Dat baart ons veel zorgen. Zorgen bovenop de zorg die er toch al is vanwege de directe effecten van de uitbreiding van Lelystad Airport voor de leefkwaliteit in het plangebied.	In het MER is de cumulatie van vliegveld Lelystad en windpark meegenomen en dit is betrokken in de besluitvorming rondom het inpassingsplan. Zie tevens de algemene beantwoording 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.
59.7	IP	Oproep aan Windkoepel Groen & Ministerie van EZK Wij vragen Windkoepel Groen en het Ministerie van EZK om de getoonde creativiteit en vitaliteit te blijven benutten. Wij vragen om alle opties te onderzoeken om de afstand van de windturbines tot de woonkernen letterlijk te verruimen. Wij	Zie beantwoording bij zienswijze 59.1. De alternatieven en mogelijkheden om een zo groot mogelijke afstand tot de woonkernen aan te houden zijn zorgvuldig onderzocht	Geen.

		<p>vragen Windkoepel Groen met ons te kijken naar alternatieven en mogelijkheden binnen de gemeente. Wij vragen het Ministerie van EZK om de twee Rijksdossiers, luchthaven Lelystad en Wind op land, integraal te bekijken. Te bekijken vanuit het perspectief van de inwoners van het plangebied. Vanuit dit perspectief mee te denken in oplossingen. Wat kan het Ministerie voor de inwoners van Biddinghuizen en Ketelhaven betekenen? Hoe kan zij bijdragen aan het wegnemen van zorgen om hinder en het beperken van hinder? Als gemeente spelen wij hierin graag een actieve rol en we gaan graag met Windkoepel Groen en het Ministerie van EZK in gesprek over (on)mogelijkheden en randvoorwaarden.</p>	<p>bij de totstandkoming van het voorkeursalternatief. Dit heeft geleid tot het schrappen van een turbinepositie nabij Ketelhaven. Het plan biedt verder geen ruimte meer voor het schrappen van turbineposities. De voorliggende planconfiguratie voldoet aan de wettelijke normen voor geluid en slagschaduw zodat er mede gezien vanuit de mogelijke effecten voor inwoners van de woonkernen sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Bovenop de wettelijke normen heeft de Windkoepel toegezegd de slagschaduw op woonkernen verder te beperken dan de wettelijke norm die het Rijk als uitgangspunt hanteert. Daarmee is in het voorliggende plan zo veel als in het kader van dit plan mogelijk is, de hinder voor omwonenden beperkt.</p> <p>De rijksopgave om twee dossiers van nationaal belang, de ontwikkeling van Lelystad Airport en duurzame energie, naast elkaar ruimtelijk in te passen is in voorliggend plan vormgegeven. De mogelijke effecten van beide ontwikkelingen zijn cumulatief beoordeeld en getoetst aan de normen.</p> <p>Dit laat onverlet dat Windkoepel Groen de bereidheid heeft uitgesproken om constructief mee te denken als nieuw ontwikkelspoor naast het huidige plantraject, nog alternatieven op tafel komen. Het ministerie van EZK is bereid en beschikbaar</p>	
--	--	--	--	--

			om mee te denken over (on)mogelijkheden en randvoorwaarden voor het wegnemen van zorgen om hinder en eventuele nieuwe mogelijkheden om hinder verder te beperken. De dialoog tussen het ministerie, de gemeente en de initiatiefnemer wordt bij de verdere planuitwerking voortgezet.	
59.8	IP	Burgerparticipatie Er zijn stappen gezet op het gebied van burgerparticipatie door Windkoepel Groen. Maar graag willen we (parallel aan de procedure van het Rijksinpassingsplan) voortgang blijven boeken op dit punt, om zo door middel van laagdrempelige initiatieven alle inwoners van onze gemeente de kans te geven direct betrokken te zijn bij, en voordeel te hebben van Windplan Groen.	Windkoepel Groen conformeert zich aan het Regioplan. Voor dit project is een projectplan vastgesteld, dat naar oordeel van de bevoegde gezagen de benodigde afspraken en toezeggingen bevat. Windkoepel Groen zal dit concreter uitwerken bij de verdere planuitwerking.	Geen.
59.9	IP	Wij wensen u veel succes in de verdere planvorming en zien graag de beantwoording op deze zienswijze tegemoet.	De zienswijze is hiervoor beantwoord.	Geen.
60.1	IP Wabo	Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten? Wij als omwonende (belanghebbende) hebben absoluut overlast van de windmolens. Het uitzicht wordt nog meer vervuild en we zullen meer geluidsoverlast en slagschaduw krijgen. Er zijn prachtige tekeningen gemaakt door een bureau, maar in de praktijk draagt geluid waar je je aan stoort verder dan een lijntje op een tekening.	Zie algemene beantwoording 'Geluid', 'Landschap en verlichting', 'Slagschaduw' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
60.2	IP Wabo	Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien? Belanghebbende zullen gecompenseerd moeten worden, dat kan de overlast verzachten.	Zie algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
60.3	IP Wabo	Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe? Wij worden zeker geraakt in ons belang, het woongenot wordt aangetast. Ons uitzicht wordt vervuild, we zullen meer geluidsoverlast en slagschaduw krijgen. Mijn tuin wordt gebruikt voor yoga en het unieke rustgevend gevoel wat er was zal door de hoge molens worden aangetast.	Zie algemene beantwoording 'Geluid', 'Landschap en verlichting', 'Slagschaduw' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.

60.4	IP Wabo	Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen? We hebben de molens echt liever niet, maar mochten ze er wel komen verlangen we een vergoeding voor alle belanghebbenden, ter compensatie van de overlast. Dit ook om verdeeldheid in ons woongebied te minimaliseren.	Zie algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
61.1	IP Wabo	Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe? Wij zijn bewoners van het buurtschap Ketelhaven, behorend tot de gemeente Dronten. Wij zijn zeker niet tegen groene energie, maar zijn bevreesd voor de gevolgen van de geplande 249-meter (!) hoge turbines op geringe afstand (slechts 900 meter) van onze woonkern. Wij worden derhalve geraakt in ons basale woongenot. Wij vragen met klem: - dat de afstand van de turbine tot de woonkern Ketelhaven minimaal 10 maal de tiphoogte is; - de hinder van slagschaduw beperkt is tot 0 uren; - geluidshinder minimaal is; - verlichting op de turbine beperkt wordt met beschikbare moderne techniek.	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen', 'Slagschaduw', 'Geluid', 'Landschap en verlichting' en 'Best beschikbare technieken turbinekeuze en maatwerkvoorschriften'.	Geen.
62.1	IP Wnb Ww Wabo	Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten? Zie zienswijze in bijlage Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien? zie zienswijze in bijlage Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe? zie zienswijze in bijlage Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen? zie zienswijze in bijlage	De zienswijze in de bijlage wordt hierna beantwoord.	Geen.
62.2	IP Wnb Ww Wabo	Hierbij geven wij onze zienswijze het Ontwerp Rijks Inpassingsplan Windplan Groen. De zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze (Hoge Vaart Noord en Hondtocht Noord).	Voor kennisgeving aangenomen.	Geen.

		<p>Wij wonen op [adres] Dronten. Op dit adres exploiteren wij een agrarisch bedrijf. Zowel de woning als de landbouwgrond liggen in het projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze.</p> <p>Ze willen in Flevoland verschillende doelstellingen bereiken met het herstructureren van windmolens in de provincie. Namelijk een duurzamere energiehuishouding, een mooier landschap en een sterkere economie. Het zouden gebiedsplannen worden waarin iedereen in mee kan doen.</p>		
62.3	IP Wabo	<p>Bij deze dienen we de volgende zienswijzen in:</p> <p>1. Het leefmilieu van het buitengebied waarin wij wonen wordt ernstig aangetast door de plaatsing van deze Mega hoge windturbines. De slagschaduw van de windturbines komt over mijn woning en over mijn land. Hiervan zal ik hinder ondervinden. Denk b.v. aan werkzaamheden als aardsectie en onkruidbestrijding.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw' en 'Verminderd woongenot en planschade'.</p> <p>Ten aanzien van agrarische werkzaamheden geldt dat slagschaduw geen onaanvaardbare belemmeringen oplevert. Schaduw treedt alleen op in geval van zon, en het lichtniveau is daarbij niet lager dan de situatie dat er sprake is van een bewolkte lucht; hetgeen regelmatig het geval is gezien het aantal zonnen in Nederland. Slagschaduw is daarbij beperkt van duur op een locatie en voorspelbaar in verband met de relatie met de baan van de zon waardoor hiermee eventueel rekening kan worden gehouden bij werkzaamheden waarbij dit als hinderlijk wordt ondervonden.</p>	Geen.
62.4	IP Wabo	<p>2. De positie van ons als bewoners van het plangebied van Windpark Hanze is onevenredig. Volgens de regels van de provincie moet iedereen financieel mee kunnen delen op basis van gelijkwaardigheid. Dat is nu niet het geval.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Vergoedingen van windplan' en 'Draagvlak'.</p>	Geen.

62.5	IP Wabo	3. Altijd is het de bedoeling geweest dat we geïnformeerd zouden worden door initiatiefnemers. Er zijn algemene info avonden van Windplan Groen geweest. Maar de initiatiefnemers die bovengenoemde lijn gaan exploiteren, maken onderling afspraken met dien verstande dat ze geheim blijven voor de buurt. Dit was niet de opzet van het plan.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Vergoedingen van windplan' en 'Draagvlak'.	Geen.
62.6	IP Wabo	4. De initiatiefnemers van Windplan Groen ontvangen SDE subsidie. Dit is gemeenschapsgeld. Het zou mooi zijn als de omgeving van een molenpark hier kan meedelen en meebeslissen over de exploitatie van een lijn.	Zie algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.
62.7	IP Wabo	5. Initiatiefnemers van Windplan Hanze (Hoge Vaart Noord) leggen ons nu een overeenkomst voor waarin zij voorstellen om ons een vergoeding te geven per jaar. Door het ondertekenen van deze overeenkomst verliezen wij alle rechten om een zienswijze in te dienen. En moeten we afzien van alle (onvoorspelbare) schades die kunnen ontstaan, ook planschade. Hier is sprake van rechtsongelijkheid. Wij laten ons onze rechten niet af nemen, maar als we niet tekenen komen we niet voor vergoeding in aanmerking. Er is geen enkel overleg over hoe hoog mogelijke schades zijn. Initiatiefnemers bepalen de zaken voor het hele gebied. Zij krijgen onevenredig veel baten, terwijl omwonenden er veel lasten voor terug krijgen, die niet bespreekbaar zijn bij initiatiefnemers.	Zie algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan' Het inpasingsplan ziet niet op afspraken met omwonenden. Het is aan Windkoepel Groen om hier afspraken over te maken. Windkoepel Groen conformeert zich aan het Regioplan. Voor dit project is een projectplan vastgesteld, dat naar oordeel van de bevoegde gezagen de benodigde afspraken en toezeggingen bevat.	Geen.
62.8	IP Wabo	6. De sterkere economie die men heeft als doelstelling, zal zeker gaan gelden voor ondernemers die nu door het rijk in de gelegenheid worden gesteld om een lijn te gaan exploiteren. De Business Case is geheim voor omwonenden. Er worden hoge vergoedingen betaald voor de grond waarop de molen staat, slagschaduwvergoeding et cetera. De agrarische bedrijven die meedoen in exploitatie van windmolens hebben financieel gezien voorsprong op hun collega's in het gebied. Financieel gezien hebben de molenaars altijd voorsprong op hun collega's die geen molen exploiteren. Gevolg is dat er sprake is van ongelijke kansen als het gaat om b.v. de aankoop van grond in het gebied. De overheid prefereert agrarische gezinsbedrijven, maar door de ontwik-	Zie algemene beantwoording Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Vergoedingen van windplan' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.

		keling van uw inpassingsplan gaat het omgekeerde gebeuren. Hier heeft de overheid een opdracht! De economie van agrarische bedrijven in het gebied wordt door de ongelijke kansen vernietigd. Gezinsbedrijven verdwijnen meer en meer, maken plaats voor megabedrijven, die dezelfde overheid niet wil.....		
62.9	IP Wabo	7. Er is niet voldoende draagvlak in het gebied waarin wij woonachtig zijn.	Zie algemene beantwoording 'Draagvlak'.	Geen.
62.10	IP Wabo	8. Hoe worden mogelijke problemen met het gebruik van GPS in de landbouw opgelost, als straks blijkt dat door de komst van windmolens er problemen komen.	Noemenswaardige negatieve invloed van GPS in de landbouw is niet te verwachten. Dit is in het kader van de procedure van Windpark Wieringermeer reeds beoordeeld door de ABRvS (r.o. 54-54.3). Signaalverlies is niet te verwachten bij moderne systemen, of bijvoorbeeld bij goede plaatsing van het basisstation bij het RTK-GPS systeem. Bij verouderde systemen kan eventueel signaalverlies optreden binnen korte afstand van de turbines waarbij apparatuur stil komt te staan of met de hand kan worden bestuurd. Deze situatie wordt niet als dusdanig ernstig gezien dat dit in de weg staat aan het windplan.	Geen.
62.11	IP Wnb Wabo	9. Uit onderzoeken is gebleken dat er sprake is van vogelsterfte als vogels in de wieken van de molens vliegen. Wat wordt hier tegen gedaan? Hoe gaat het als we mogelijk problemen (b.v. botulisme) krijgen met ons vee als er dode vogels in het gras/voer komen?	Uit onderzoek voor het windplan komt naar voren dat het optreden van vogelslachtoffers niet kan worden uitgesloten. Deze sterfte is kleiner dan 1% van de natuurlijke sterfte en daarmee verwaarloosbaar klein. Ook in de huidige situatie kunnen vogels sterven, door bijvoorbeeld ouderdom, predatie of landbouw (maaïen). Er is dan ook geen aanleiding een verandering ten	Geen.

			opzichte van de huidige situatie te verwachten.	
62.12	IP Wabo	10. De omgevingsvergoeding is bedoeld voor de bewoners van het buitengebied welke in de directe nabijheid van een windpark wonen. Zijn hierbij grenzen van het gebied gemaakt waarnaartoe het geld moet terugkeren. Als dat mogelijk straks ingezet moet worden voor realisatie van natuur o.i.d. dan wordt dat ook gerealiseerd bij de windmolenexploitanten. Of gaat het gebied die rekening betalen?	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Vergoedingen van windplan' en 'Draagvlak'.	Geen.
62.13	IP Wabo	11. Het ontwerp is in strijd met het bepaalde in artikel 8 EVRM. Uit EHRM een uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (verder: het Hof) volgt dat uit artikel 8 EVRM de positieve verplichting wordt afgeleid om burgers te beschermen tegen de gevolgen van milieuvervuiling, ook als deze niet levensbedreigend is. Daarbij moet het gaan om ernstige vervuiling die het welzijn van burgers zodanig schaadt dat een effectief genot van het recht op privé- en gezinsleven niet meer mogelijk is. Daarbij is van belang dat het Hof in een andere uitspraak het zogenaamde voorzorgsbeginsel afleidt uit het recht op privéleven, zoals gegarandeerd door artikel 8 EVRM. De werking van artikel 8 EVRM beperkt zich in dit verband niet tot het milieurecht maar kan ook aan de orde zijn op andere terreinen waar de gezondheid van personen in het geding is en de stand van de wetenschap (nog) geen voldoende duidelijkheid over potentieel gevaarlijke effecten biedt. Uit de laatste uitspraak volgt dat op basis van het voorzorgsbeginsel de afwezigheid van zekerheid over het intreden van milieuschade getoet op de wetenschappelijke en technische kennis op een bepaald moment niet kan rechtvaardigen dat de overheid effectieve maatregelen nalaat die zijn gericht op het voorkomen van ernstige en onomkeerbare milieuschade. Dat betekent in concreto dat het ontwerp-inpassingsplan, waar wel potentiële gezondheidsrisico's aan kunnen kleven, in strijd kan zijn met dit voorzorgsbeginsel. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het ontwerp-inpassingsplan, waar op pagina 47 is aangegeven dat voor de etmaalperiode de norm van 47 dB Lden geldt. De WHO-normen schrijven echter een maximale geluidssterkte voor	Zie algemene beantwoording 'Gezondheid' en 'Geluid'.	Geen.

		van 45 dB geluid bij Windturbines. Daaruit blijkt dat de geluidseffecten van het ontwerp inpassingsplan hoger zijn dan de normwaarden van de WHO en dat daarmee strijd met het voorzorgsbeginsel is gegeven.		
62.14	IP Wabo	12. Ten aanzien van gezondheidsrisico's is het niet uit te sluiten dat de gevolgen van de mega hoge molens negatieve invloeden hebben. Met name het typerende ritmische karakter van het geluid van windturbines, aangeduid als amplitudemodulatie. Volgens een rapport van het RIVM uit 2017 is er een relatie tussen slaapverstoring die op individuele basis is gemeld en ergernis over het geluid van windturbines. Langdurige ergernis over de hinder van windturbines en het gevoel dat de kwaliteit van de leefomgeving is verminderd of zal verminderen, kunnen negatieve gevolgen hebben voor het welzijn en de gezondheid.	Zie algemene beantwoording 'Gezondheid'.	Geen.
62.15	IP Wabo	13. Is het gezien de bezwaren die inwoners van Biddinghuizen en Ketelhaven hebben, reëel dat er een wijziging op het inpassingsplan komt. Molens bij de dorpskernen weghalen en dat er een lijn ingetekend wordt aan de Oostkant van Dronten aan de Oudebostocht.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Afstand tot woonkernen' en 'Draagvlak'.	Geen.
62.16	IP Wnb Ww Wabo	Ik verzoek u het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen niet te verlenen voordat er duidelijkheid is over bovenstaande punten.	Per aspect is hiervoor een beantwoording gegeven. De zienswijze vormt geen aanleiding tot bijstelling van besluit(en).	Geen.
63.1	IP Wnb Ww Wabo	Laat ik beginnen dat ik 40 jaar geleden voor het laatst tijdens mijn Havo Nederlands wat op papier gezet heb en daarom niet zo getraind ben als vele anderen die een wat professionelere zienswijze in elkaar gezet hebben. Ik heb vanaf mijn 18 een eigen bedrijf en na 40 jaar eigenaar durf te stellen dat ik mijn steentje heb bijgedragen en nog steeds doe aan Nederland BV.	Voor kennisgeving aangenomen.	Geen.
63.2	IP Wnb Ww Wabo	Tot 8 jaar geleden geloofde ik onvoorwaardelijk in het feit dat onze Overheid en Provincies het beste voor hebben met haar burgers en altijd beslissingen nemen, in het oog hou-	Voor kennisgeving aangenomen. Zie ook algemene beantwoording 'Draagvlak'.	Geen.

		dend dat er een breed draagvlak nodig is, en een kleine minderheid nooit boven de grote gemene deler geplaatst mag worden.		
63.3	IP Wnb Ww Wabo	Ik verzoek u dan ook mijn zienswijze te lezen met een emotionele bril op, rekening houdend met mijn afwezigheid van directe kennis tot deze moeilijke cases wind energie, maar daar in tegen wel een goed gevoel heb na 40 jaar ondernemen met veel personeel wat eerlijk is en niet. Zoals de zeer grote meerderheid van de burgers in Dronten het gaat beleven. Ik zeg bewust "gaat beleven" omdat 95% van de inwoners bij god niet weten wat hun boven het hoofd gaat hangen. Zo vergeef mijn wat cynische toon en weet dat ik geen enkel verwijt heb of wil maken richting de lezer deze brief. Maar wel heel erg teleurgesteld ben in hoe de gang van zaken gaat en is gegaan.	Voor kennisgeving aangenomen. Zie ook algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
63.4	IP	Met verbazing heb ik gekeken naar het betoog van de heer J. Fackeldey, gedeputeerde van de Provincie Flevoland, j.l. woensdag 29 mei 2019 Provinciehuis Flevoland. De heer Fackeldey vond het onnodig dat er vanuit de Provincie een zienswijze naar Den Haag gestuurd zou worden. De procedures waren namelijk netjes en ordentelijk verlopen. De MER reportages van uitzonderlijk hoge kwaliteit en alles was volledig netjes en transparant verlopen of zoals het in het bestuurs jargon heet, "er was precies binnen het vakje gekleurd".	Zie algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'. Eenieder heeft de mogelijkheid een zienswijze in te dienen op het ontwerp inpassingsplan.	Geen.
63.5	IP Wabo	De heer Fackeldey refereert aan de aankondiging die ik heb opgedoken uit de Flevopost geplaatst op 21 oktober 2015 door de Provincie Flevoland, Deze volledig onbegrijpelijke aankondiging was volgens hem een nette berichtgeving en omdat niemand gereageerd heeft was het daarna een vol-dongen feit. Deze proclamatie was zoals het de overheden gewoon is als men de burger niet wakker wil schudden, in de vakantie periode geplaatst, in een taaljargon die zo onleesbaar en ingewikkeld is dat zelfs de mensen die deze taal geleerd hebben er geen chocola van konden maken, dus hoe moeten de burgers het dan begrijpen? Maar de heer Fackeldey heeft ons mondeling meegedeeld dat dat netjes was. Nog onbegrijpelijker voor mij was dat de	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Vergoedingen van windplan' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.

		meerderheid wel instemt tijdens de vergadering, met hulp aan al die boeren die naast de enorme pot met m.i. veel te hoge subsidiegelden grijpen. De raad vond dat daar wel wat mee gebeuren moest, maar nergens hoorde ik dat de vele duizenden inwoners die rondom hun woonkernen van Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterbant, vele windmolens van 249 meter hoog geplaatst krijgen op ongeveer 800 meter. Dat terwijl de boeren die er verder van af zitten gecompenseerd moeten worden!??		
63.6	IP Wnb Ww Wabo	De laatste jaren, nadat we bij de rechter geklaagd hadden over het functioneren van de Provincie Flevoland, waar ik later in mijn zienswijze op terug zal komen heeft de Provincie alle publicaties die de burger wel goed moet weten en begrijpen, doen vergezellen van een huis aan huis a4 tje in full color met een duidelijke tekening erbij zodat we het artikel met ze allen goed kunnen begrijpen.	Voor kennisgeving aangenomen.	Geen.
63.7	IP Wnb Ww Wabo	Het was dan ook volledig de bedoeling dat de inwoners van de gemeente Dronten en aanliggende plaatsen zoals Biddinghuizen en Swifterbant absoluut niet door hadden wat hun letterlijk genomen boven hun hoofd kwam te hangen.	De ontwerpbesluiten voor Windplan Groen zijn op de correcte wijze gepubliceerd.	Geen.
63.8	IP Wnb Ww Wabo	Het is ook de heer Fackeldey geweest die in een mondeling overleg tussen belangengroep Ketelhaven en hemzelf, waarvan van tevoren al medegedeeld werd dat ie ons zou aanhoren maar niets voor ons ging doen, ik citeer hem met de woorden; jullie zijn te laat, jullie hadden maar binnen 6 weken na de publicatie in de Flevopost moeten reageren. Maar dat was precies wat ze nu niet wilde dat we gingen doen.	Indiener heeft nu binnen de termijn een zienswijze ingediend op de ontwerpbesluiten en deze wordt betrokken bij de besluitvorming.	Geen.
63.9	IP Wnb Ww Wabo	De woordvoerder van de PVV verwoorde het beleid van de heer Fackeldey als en met de woorden: onder druk wordt alles vloeibaar of met andere woorden hoe u het doet, doet u het, netjes of niet, maar het gaat gebeuren. Ik vind dit onbehoorlijk besturen, waarvan acte.	Voor kennisgeving aangenomen.	Geen.
63.10	IP Wnb Ww Wabo	Op de bewuste avond meldde de heer Fackeldey ook dat hij er alles aan doet om de verschillende partijen nader tot elkaar te brengen en er zelfs mediation plaats vond. Er heeft geen enkele mediation plaats gehad, niet vanuit de Provincie en niet vanuit de Gemeente, en er zijn geen tekenen dat ie gaan plaats vinden. Men roept het wel maar men	Zie algemene beantwoording 'Draagvlak'. De bemiddeling waar de heer Fackeldey op 25 mei aan refereerde heeft inderdaad betrekking op de	Geen.

		<p>weet dat het niet gaat gebeuren. De heer [naam] van windplan Groen heeft in een persoonlijk gesprek met mij medegedeeld in Lands End dat hij alle medewerking achter de schermen heeft van de overheden, en niet bereid is om ook maar enigszins na te denken hoe we met ze allen tot een groot en gemeenschappelijk draagvlak kunnen komen.</p>	<p>partijen in het gebied van windpark Hanzewind. De heer Fackeldey, maar ook de gemeente Dronten hebben een aantal gesprekken gevoerd met de commissie Windplan Groen, van Ketelhaven. Als uit deze gesprekken mocht blijken dat bemiddeling zinvol kan zijn, is dit uiteraard beschikbaar. Vooralsnog is daar nog een aanleiding voor gebleven.</p>	
63.11	IP Wnb Ww Wabo	<p>Ook de mededeling die hij overal verkondigd, (zie Flevopost, zie live zijn toespraak in het gemeentehuis Dronten), dat hij iedereen tegemoet gekomen is door bij alle woonkernen een windmolen, al van het oorspronkelijke plan af te halen. Dit is een aantoonbare onjuistheid en dan zeg ik het netjes. In bijzijn van vele getuigen op de [adres] bij de heer [naam] thuis, heeft zijn adviseur van Pandora hem ter plekke gecorrigeerd toen hij deze mededeling deed tegenover de belangengroep Ketelhaven inzake windplan groen. Van 400 meter ga ik al naar 800 meter riep hij staande over de kaart van Flevoland.</p> <p>Zijn directe reactie was een boze sneer naar de man van Pandora dat ie moest zwijgen.</p> <p>Toen wij later deze man confronteerde met dit gebeuren en of hij dat kon beamen en bevestigen, wist de man echt helemaal van niks. Hoe bedoelt men onpartijdige adviseurs van de overheden?</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Afstand tot woonkernen' en 'Draagvlak'.</p> <p>Aan het MER en het inpassingsplan liggen onderzoeken ten grondslag die voldoen aan wetenschappelijke criteria en zijn uitgevoerd door gekwalificeerde, onafhankelijke en objectieve adviesbureaus. Het MER is ook tot stand gekomen in overeenstemming met de eisen die de Wet milieubeheer stelt aan de voorbereiding daarvan, bijvoorbeeld dat het MER in opdracht van het bevoegd gezag wordt opgesteld en dat wettelijke adviseurs en bestuursorganen worden betrokken bij de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Omwille van het borgen van de kwaliteit van het MER is een advies gevraagd aan de onafhankelijke Commissie voor de milieueffectrapportage. Dit advies is op 15 mei 2019 uitgebracht.</p>	Geen.

			Ten aanzien van de controle van de berekeningen van Pondera Consult geldt dat deze zijn gecontroleerd door de deskundige van de Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreken (OFGV). De OFGV heeft de beoordeling van de aanvragen voor het onderdeel milieu uitgevoerd, waaronder het akoestisch onderzoek. De uitkomsten van de validatie zijn in de bijlage bij de omgevingsvergunningen opgenomen. Er zijn geen tekortkomingen geconstateerd.	
63.12	IP Wabo	De mediation waar de heer Fackeldey het over heeft, zal waarschijnlijk betrekking hebben op een eventuele mediation tussen de boeren onderling, waar wij natuurlijk officieel niet van op de hoogte zijn. Wel zijn we officieel op de hoogte gebracht door de heer [naam] van driehoek advocaten Zwolle, dat hij nu optreedt als advocaat van alle boeren die vinden dat ze te weinig gecompenseerd worden voor de eventuele overlast die zij ondervinden. Anders gezegd: ze krijgen te weinig van de te verdelen subsidies. Het is dan ook niet te begrijpen dat de overheden melden dat er geen enkele overlast plaats vindt buiten de 800 meter grens en diezelfde overheid er alles aan doet door middel van mediation, de gedupeerde boeren, ook die die buiten de 800 meter zone vallen goed te compenseren. Hier gaat waarschijnlijk de mediation over waar de heer Fackeldey het over heeft gehad, waarmee hij de schijn wil ophouden dat hij er alles aan doet om een breed draagvlak te creëren. Niets is minder waar helaas.	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen', 'Draagvlak' en 'Verminderd woongenot en plan-schade'.	Geen.
63.13	IP Wnb Ww Wabo	De heer Fackeldey meldde ook dat de MER reportages van hoge kwaliteit waren. Medegedeeld door een onafhankelijke commissie die dat moet beoordelen. Met alle respect heb ik daar mijn gegronde twijfels bij zie ook mijn tekst over Pandora en de heer [naam] van windplan Groen. De zelfde commissie heeft de MER rapportage van Lelystad van hoge kwaliteit bevonden, dit expliciet op tv bevestigd	Voor kennisgeving aangenomen. De onderzoeken en rapportages die ten grondslag liggen aan de besluiten zijn door de bevoegde gezagen gecontroleerd en akkoord bevonden.	Geen.

		<p>door Sharon Dijkstra van de PVDA, en 3 jaar later weet iedereen wat die hoge kwaliteit precies inhield. Ook zijn de onafhankelijk adviesorganisaties altijd netjes en onpartijdig. Ze worden aangesteld door een ministerie die duidelijk wil dat het doorgaat en die ze ook betaald, zodat ook al zouden ze willen ze nooit geheel onafhankelijk kunnen zijn. Zie uitspraak meervoudige kamer Utrecht januari 2014 met betrekking tot bureau Blaauw die Gicom en de provincie Flevoland adviseerde inzake de rechtszaak tussen Ketelhaven en Gicom / Provincie Flevoland. Het is al diep triest dat ik als burger het zo moet verwoorden. Wij tegen Gicom en Provincie Flevoland. De 3 rechters van de meervoudige kamer in Utrecht hebben ons in het geheel gelijk gegeven en de Provincie Flevoland opgedragen na december 2016 niet meer te gedogen en handhavend op te treden. Helaas heeft de Provincie deze uitspraak bewust geheel naast zich neergelegd en daarmee opnieuw aangetoond dat onze democratie niet zo mooi functioneert als dat die zelfde overheden ons willen doen geloven. Ook heb ik alle gemeenteraadsleden van Dronten dit medegedeeld, Tja dat was voor mijn tijd? Was meestal de reactie. De heer Fakkeldey meldde ook dat de Provincie goed gaat opletten en handhavend gaat optreden. Geloofd u het nog?</p>	<p>Tevens is beroep mogelijk bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.</p>	
63.14	IP Wnb Ww Wabo	<p>U vraagt zich nu waarschijnlijk af waarom we na december 2016 niet opnieuw naar de rechter zijn gegaan? Tja, we hebben een baan en een gezin, zitten in verschillende maatschappelijke organisaties zoals de hockeyclub, moeten vechten tegen windmolens en aanstormende vliegtuigen en hebben helaas tussen 9 en 5 uur niet 5 juristen zitten, waar we zelf gedeeltelijk ook mee aan betalen. Tis bijna ondragelijk al deze gevechten tegen deze overheid en dat is ook de kracht van de Provincie. De vele verzoeken om mij te bellen en tekst en uitleg te geven zijn vruchteloos gebleven.</p>	<p>Voor kennisgeving aangenomen.</p>	<p>Geen.</p>
63.15	IP Wnb Ww Wabo	<p>Afsluitend zou ik u toch uitdrukkelijk willen verzoeken om op korte termijn een ronde tafel gesprek te houden met alle partijen die dit aangaat. Dan zouden we direct met alle partijen tot een compromis kunnen komen. Of gelijk zien wie er dwars ligt en waarom.</p>	<p>De provincie heeft naar aanleiding van de ingediende zienswijze contact opgenomen met de indiener van de zienswijze.</p>	<p>Geen.</p>

63.16	IP	Inzage in businessplan Windplan Groen krijgen we niet, ook niet van de gemeente Dronten, zodat we niet kunnen inzien of de woorden van de heer [naam] (die tot nu toe zeer onbetrouwbaar waren) kloppen. Hij meldt; er kan geen enkele windmolen meer van het plan af, dan gaat B.V Windplan groen failliet. Dit is een officieel standpunt ook neergelegd bij de gemeente Dronten. Maar we mogen de cijfers niet weten!!!!	Zie algemene beantwoording 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.
63.17	IP Wnb Ww Wabo	Met betrekking tot het gevraagde gesprek heb helaas het sterke gevoel dat dit niet gaat plaatsvinden, waarmee ik dan helaas bevestigd krijg dat de Provincie Flevoland niet gebaat is bij dit gesprek en ze bij de raad van state zullen zeggen. "De burger heeft geen wettelijk recht op breed draagvlak, geen wettelijk recht op naleving van uitspraken rechtbank, geen recht op een open transparant en eerlijk bestuursproces. Mocht de Provincie toch fouten gemaakt hebben en net buiten de lijnen gekleurd hebben dan mogen ze dat wat weggummen en moeten ze beterschap beloven in de toekomst".	Naar het oordeel van de bevoegde gezagen is sprake van zorgvuldige besluitvorming en transparante informatievoorziening. Zie tevens beantwoording bij zienswijze 63.16.	Geen.
63.18	IP Wnb Ww Wabo	Deze vorm van besturen is er m.i. mede de oorzaak van dat miljoenen burgers zich afzetten tegen de Big 5 en steeds meer op partijen als FVD en PVV partijen gaan stemmen, hoezeer ze het ook oneens zijn met veel van hun standpunten. Doe er wat aan.	Zie algemene beantwoording 'Draagvlak'.	Geen.
64.1	IP Wnb Ww Wabo	Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten? Kan ik niet beoordelen. Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien? Kan ik niet over oordelen.	Voor kennisgeving aangenomen.	Geen.
64.2	IP	Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe? Waardevermindering woning en verlies woongenot. Wij zijn naar deze plaatst verhuist ook omdat de gemeente de rust en ruimte wilde behouden. Het gemeentelijk bestemmingsplan van dit gebied wordt door de provinciale en rijksoverheid met voeten getreden. De overheid toont zich een onbetrouwbare overheid, wat de ene overheid beloofd heeft kenmerkend door andere overheid niet gevolgd te worden. Welke	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.

		overheid kan je nu nog vertrouwen. In een rechtstaat zou je er van uit moeten kunnen gaan, dat de uitspraak van de ene overheid gevolgd zou worden door een andere overheid. De waarde van de rechtstaat worden hiermee aangetast.		
64.3	IP Wabo	Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen? Bij besprekingen tussen bewoners, gemeente en projectontwikkelaars ontwikkelaar werd door bewoners verzocht 1 windturbine (dicht bij Ketelhaven) te laten vervallen. Dit was niet mogelijk omdat het business plan dan niet gerealiseerd kon worden. Nu kan opeens i.v.m. de uitbreiding van luchthaven Lelystad het aantal turbines met 20 worden vermindert. Dit zou nu geen effect hebben voor het business plan.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Afstand tot woonkernen' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.
65.1	IP Wnb Ww Wabo	Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten? zie zienswijze in de bijlage Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien? zie zienswijze in de bijlage Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe? zie zienswijze in de bijlage Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen? zie zienswijze in de bijlage	De zienswijze in de bijlage wordt hierna beantwoord.	Geen.
65.2	IP Wabo	Hierbij geven wij onze zienswijze het Ontwerp Rijks Inpassingsplan Windplan Groen. De zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Raedthuys (Hondtocht Zuid). Ik woon en werk op [adres] Dronten. Op dit adres exploiteren wij [naam] een agrarisch bedrijf. Zowel de woning als de landbouwgrond liggen in het projectgebied Groen, in het gebied van het windpark van Raedthuys.	Voor kennisgeving aangenomen.	Geen.

		Ze willen in Flevoland verschillende doelstellingen bereiken met het herstructureren van windmolens in de provincie. Namelijk een duurzamere energiehuishouding, een mooier landschap en een sterkere economie. Het zouden gebieds-plannen worden waarin iedereen in mee kan doen.		
65.3	IP Wabo	Bij deze dienen we de volgende zienswijzen in: 1. Het leefmilieu van het buitengebied waarin wij wonen wordt ernstig aangetast door de plaatsing van deze Mega hoge windturbines. De waarde van het bedrijf kan hierdoor dalen. Ik behoud mij het recht voor om planschade te vorderen.	Zie algemene beantwoording 'Ver-minderd woongenot en planschade'.	Geen.
65.4	IP Wabo	2. De slagschaduw van de windturbines komt over mijn woning en over mijn land. Hiervan zal ik hinder ondervinden. Denk b.v. aan werkzaamheden als aardselectie en onkruidbestrijding.	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw' en beantwoording bij zienswijze 62.3.	Geen.
65.5	IP Wabo	3. De positie van ons als bewoners van het plangebied van de lijnopstelling aan de Hondtocht Zuid is onevenredig. Volgens de regels van de provincie moet iedereen financieel mee kunnen delen op basis van gelijkwaardigheid. Dat is nu niet het geval. Op informatieavond aan Raedthuys gevraagd of ze met ons in gesprek gaan over ontwikkeling van plan en vergoedingen. Daar gaan ze niet op in. Is geen sprake van overleg.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Vergoedingen van windplan' en 'Draagvlak'.	Geen.
65.6	IP Wabo	4. Altijd is het de bedoeling geweest dat we geïnformeerd zouden worden door initiatiefnemers. Er zijn algemene info avonden van Windplan Groen geweest. Maar de initiatiefnemers die bovengenoemde lijnen gaan exploiteren, maken onderling afspraken met dien verstande dat ze geheim blijven voor de buurt. Dit was niet de opzet van het plan.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Vergoedingen van windplan' en 'Draagvlak'.	Geen.
65.7	IP Wabo	5. De initiatiefnemers van Windplan Groen ontvangen SDE subsidie. Dit is gemeenschapsgeld. Het zou mooi zijn als de omgeving van een molenpark hier kan meedelen en meebe-slissen over de exploitatie van een lijn.	Zie algemene beantwoording 'Ver-goedingen van windplan' en 'Econo-mische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.
65.8	IP Wabo	6. De sterkere economie die men heeft als doelstelling, zal zeker gaan gelden voor ondernemers die nu door het rijk in de gelegenheid worden gesteld om een lijn te gaan exploite-ren. De Business Case is geheim voor omwonenden. Er worden hoge vergoedingen betaald voor de grond waarop de	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Vergoedingen van windplan' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.

		<p>molen staat, slagschaduwvergoeding et cetera. De agrarische bedrijven die meedoen in exploitatie van windmolens hebben financieel gezien voorsprong op hun collega's in het gebied. Financieel gezien hebben de molenaars altijd voorsprong op hun collega's die geen molen exploiteren. Gevolg is dat er sprake is van ongelijke kansen als het gaat om b.v. de aankoop van grond in het gebied. De overheid prefereert agrarische gezinsbedrijven, maar door de ontwikkeling van uw inpassingsplan gaat het omgekeerde gebeuren. Hier heeft de overheid een opdracht! De economie van agrarische bedrijven in het gebied wordt door de ongelijke kansen vernietigd.</p>		
65.9	IP Wabo	7. Er is niet voldoende draagvlak in het gebied waarin wij woonachtig zijn.	Zie algemene beantwoording 'Draagvlak'.	Geen.
65.10	IP Wabo	8. Hoe worden mogelijke problemen met het gebruik van GPS in de landbouw opgelost, als straks blijkt dat door de komst van windmolens er problemen komen.	Zie beantwoording bij zienswijze 62.10.	Geen.
65.11	IP Wnb Wabo	9. Uit onderzoeken is gebleken dat er sprake is van vogelsterfte als vogels in de wieken van de molens vliegen. Wat wordt hier tegen gedaan? Hoe gaat het als we mogelijk problemen (b.v. botulisme) krijgen met ons vee als er dode vogels in het gras/voer komen?	Zie beantwoording bij zienswijze 62.11.	Geen.
65.12	IP Wabo	10. De omgevingsvergoeding is bedoeld voor de bewoners van het buitengebied welke in de directe nabijheid van een windpark wonen. Zijn hierbij grenzen van het gebied gemaakt waarnaartoe het geld moet terugkeren. Als dat mogelijk straks ingezet moet worden voor realisatie van natuur o.i.d. dan wordt dat ook gerealiseerd bij de windmolenexploitanten. Of gaat het gebied die rekening betalen?	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Vergoedingen van windplan' en 'Draagvlak'.	Geen.
65.13	IP Wabo	11. De windmolens komen op ongeveer 1000 meter vanaf mijn woning. Ik vrees hiervan geluidshinder te ondervinden.	Zie algemene beantwoording 'Geluid'.	Geen.
65.14	IP Wabo	12. Het ontwerp is in strijd met het bepaalde in artikel 8 EVRM. Uit EHRM een uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (verder: het Hof) volgt dat uit artikel 8 EVRM de positieve verplichting wordt afgeleid om burgers te beschermen tegen de gevolgen van milieuvervuiling, ook als deze niet levensbedreigend is.	Zie beantwoording bij zienswijze 62.13.	Geen.

		<p>Daarbij moet het gaan om ernstige vervuiling die het welzijn van burgers zodanig schaadt dat een effectief genot van het recht op privé- en gezinsleven niet meer mogelijk is. Daarbij is van belang dat het Hof in een andere uitspraak het zogenaamde voorzorgsbeginsel afleidt uit het recht op privéleven, zoals gegarandeerd door artikel 8 EVRM. De werking van artikel 8 EVRM beperkt zich in dit verband niet tot het milieurecht maar kan ook aan de orde zijn op andere terreinen waar de gezondheid van personen in het geding is en de stand van de wetenschap (nog) geen voldoende duidelijkheid over potentieel gevaarlijke effecten biedt. Uit de laatste uitspraak volgt dat op basis van het voorzorgsbeginsel de afwezigheid van zekerheid over het intreden van milieuschade getoet op de wetenschappelijke en technische kennis op een bepaald moment niet kan rechtvaardigen dat de overheid effectieve maatregelen nalaat die zijn gericht op het voorkomen van ernstige en onomkeerbare milieuschade. Dat betekent in concreto dat het ontwerp-inpassingsplan, waar wel potentiële gezondheidsrisico's aan kunnen kleven, in strijd kan zijn met dit voorzorgsbeginsel. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het ontwerp-inpassingsplan, waar op pagina 47 is aangegeven dat voor de etmaalperiode de norm van 47 dB Lden geldt. De WHO-normen schrijven echter een maximale geluidsterkte voor van 45 dB geluid bij Windturbines. Daaruit blijkt dat de geluidseffecten van het ontwerp inpassingsplan hoger zijn dan de normwaarden van de WHO en dat daarmee strijd met het voorzorgsbeginsel is gegeven.</p>		
65.15	IP Wabo	<p>13. Ten aanzien van gezondheidsrisico's is het niet uit te sluiten dat de gevolgen van de mega hoge molens negatieve invloeden hebben. Met name het typerende ritmische karakter van het geluid van windturbines, aangeduid als amplitudemodulatie.</p> <p>Volgens een rapport van het RIVM uit 2017 is er een relatie tussen slaapverstoring die op individuele basis is gemeld en ergernis over het geluid van windturbines.</p> <p>Langdurige ergernis over de hinder van windturbines en het gevoel dat de kwaliteit van de leefomgeving is verminderd of</p>	Zie algemene beantwoording 'Gezondheid'.	Geen.

		zal verminderen, kunnen negatieve gevolgen hebben voor het welzijn en de gezondheid.		
65.16	IP Wabo	14. De omgevingsvergoeding is bedoeld voor de bewoners van het buitengebied welke in de directe nabijheid van een windpark wonen. Zijn hierbij grenzen van het gebied gemaakt waarnaartoe het geld moet terugkeren. Als dat mogelijk straks ingezet moet worden voor realisatie van natuur o.i.d. wordt dat dan ook gerealiseerd bij de windmolenexploitanten. In ieder geval geen gebiedsplannen waar omliggende ondernemers door benadeeld worden.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Vergoedingen van windplan' en 'Draagvlak'.	Geen.
65.17	IP Wabo	15. Gezien de bezwaren die inwoners van Biddinghuizen en Ketelhaven hebben, is het reëel dat er een wijziging op het inpassingsplan komt. Molens bij de dorpskernen weghalen en dat er een lijn ingetekend wordt aan de Oostkant van Dron-ten aan de Oudebostocht.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursal-ternatief', 'Afstand tot woonkernen' en 'Draagvlak'.	Geen.
65.18	IP Wnb Ww Wabo	Ik verzoek u het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen niet te verlenen voordat er duidelijkheid is over bovenstaande punten.	Per aspect is hiervoor een beantwoording gegeven. De zienswijze vormt geen aanleiding tot bijstelling van besluit(en).	Geen.
66.1	IP Wabo	Het Inpassingsplan Wind plan Groen en de ontwerp omgevingsvergunning waarbij sprake is van de realisatie van zeer hoge windmolens in de directe invloedssfeer van mijn woning waardoor de ontwerp vergunning een verdere verslechtering oplevert van het woon- en leefklimaat van mij en mijn gezin door een toename van slagschaduw en de geluidshinder.	Zie beantwoording bij zienswijze 10.21.	Geen.
66.2	IP Wabo	1: Bezwaar tegen "Windpark Kubbeweg" Windmolen < 400 meter van woning/ vervallen van bestaand vergoedingsrecht: Op dit moment hebben wij zicht vanuit onze woning op molens van "Windpark Kubbeweg" met een masthoogte van 70 meter en een rotordiameter van 80 meter. Daarmee hebben de molens een tiphoogte van 110 meter. De dichtstbijzijnde molen staat momenteel op een afstand van ongeveer 700 meter van onze woning. In 2006 is voorafgaand aan de realisatie van de huidige molens van "Windpark Kubbeweg" een	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursal-ternatief', 'Vergoedingen van wind-plan' en 'Draagvlak'.	Geen.

		<p>hindervergoeding overeengekomen, een financiële schadecompensatie voor de hinder als genoegdoening voor overlast.</p> <p>De nieuw te realiseren molens betreffen molens met een ashoogte tussen 130 en 166 meter en een rotordiameter tussen de 130 tot 166 meter. De tip hoogte komt daarmee mogelijk op circa 249 meter! De dichtstbijzijnde molen zal worden gerealiseerd op een afstand van slechts 398 meter van onze woning. (zie hoofdstuk 1.4 uit de aanvraag van "Windpark Kubbeweg").</p> <p>De nieuwe molens worden ruim 2 keer zo hoog als de huidige molens en de dichtstbijzijnde molen komt op ongeveer de helft van de afstand als de huidige afstand tot onze woning. In de voorbereiding naar de huidige vergunningsaanvraag zijn wij nooit benaderd en/of geïnformeerd over slagschaduw, afstanden, geluidscontouren en/of andere hinder. Wij hebben hier bij het bestuur van "Windpark Kubbeweg" geregeld naar gevraagd, maar men stond niet open voor gesprek.</p>		
66.3	IP Wnb Ww Wabo	<p>En op de vraag hoe de nieuwe financiële vergoeding eruit zal gaan zien werd geantwoord dat deze er niet meer zal zijn zodra de bestaande lijn gesaneerd zal zijn. Wij zijn ervan overtuigd dat wij met een 2 keer zo hoge molen op de helft van de huidige afstand meer hinder gaan ervaren dan in de huidige situatie. Het is voor ons dan ook niet te begrijpen dat omwonenden die binnen een straal van 400 meter wonen, meer hinder gaan ervaren geen hogere vergoeding wordt aangeboden.</p>	<p>Het inpassingsplan ziet niet op afspraken met omwonenden. Het is aan Winkoepel Groen om hier afspraken over te maken. Winkoepel Groen conformeert zich aan het Regioplan.</p> <p>Voor dit project is een projectplan vastgesteld, dat naar oordeel van de bevoegde gezagen de benodigde afspraken en toezeggingen bevat.</p> <p>Zie verder algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan'.</p>	Geen.
66.4	IP Wabo	2: Bezwaar tegen "Windplan Groen"	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw'.	Geen.

		<p>Slagschaduw:</p> <p>De norm voor slagschaduw is max 20 minuten per dag gedurende 17 dagen per jaar. Dit komt neer op ongeveer 6 uur slagschaduw per jaar.</p> <p>In de aanvragen van "Windpark Kubbeweg" en "Windpark Zeebiestocht" staat voor onze woning het volgende resultaat slagschaduwduur.</p> <p>Het totaal van 49,38 uur per jaar is ruim meer dan de wettelijke norm en er moeten dan ook mitigerende maatregelen genomen worden. Oftewel: de molens van beide parken moeten geregeld stilgezet worden.</p> <p>Hierover moeten tussen "Windpark Kubbeweg" en "Windpark Zeebiestocht" afspraken gemaakt worden welke worden vastgelegd in de vergunning. Beide parken veroorzaken een slagschaduw boven de wettelijke norm, maar op welke manier maatregelen worden genomen omtrent (verdeling van vereiste) stilstand blijkt (tussen de windparken) niets te zijn geregeld. Hoewel beide aanvragers verantwoordelijk zijn voor het nemen van maatregelen, neemt geen van beide aanvragers actie of verantwoordelijkheid.</p>		
66.5	IP Wabo	<p>3: Bezwaar tegen "Windplan Groen"</p> <p>Geluidscontouren:</p> <p>De maximale norm voor geluid volgens het activiteitenbesluit is max 47 Lden en 41 Lnight.</p> <p>Op alle tekeningen in de vergunningsaanvraag van beide parken is onze woning ingetekend binnen de contouren van maximale geluidshinder. Hieruit trek ik de conclusie dat er sprake is van een overschrijding van de norm door "Wind-Plan Groen" (cumulatief) na mitigerende maatregelen.</p> <p>Ter illustratie de visuele kaders van geluidscontouren waarbij onze woning binnen de rode lijn is gesitueerd:</p>	<p>De geluidscontouren van de geluidswaarden zijn een visuele weergave van de ligging van de geluidsbelasting voor Lden 47 en Lnight 41. In het akoestisch onderzoek is de geluidsbelasting berekend op de gevel van maatgevende woningen waarmee is aangetoond dat kan worden voldaan aan de geluidsnorm bij gevoelige objecten.</p> <p>Bij alle gevoelige objecten, derhalve ook bij die van indiener van de zienswijze dient op grond van het Activiteitenbesluit te worden voldaan aan de geluidsnorm. Daarbij</p>	Geen.

		<p>Het gemiddelde windaanbod per jaar geeft niet elk jaar dezelfde mate van overlast. Maar de contourlijn (norm) is berekend na mitigerende maatregelen en bij een gemiddeld windaanbod. Het geluid zal voor ons dan ook altijd op de norm of boven de norm hoorbaar zijn en in een windrijkjaar zal de 47 Lden, 41 Lnight norm zelfs ruimschoots worden overschreden.</p> <p>Ons is bekend dat enkele woningen in Wind plan Groen waarbij het geluid van een deel park boven de norm komt zijn opgenomen binnen de inrichting van een Windpark als "Molenaarswoning".</p> <p>In ons geval komen wij cumulatief boven de norm uit, maar zijn er geen afspraken gemaakt. De gezamenlijke Parken ("Windpark Zeebiestocht" en "Windpark Kubbeweg") moeten in ons geval hierin gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen.</p> <p>Als bewoner ben ik niet zonder meer tegen realisatie van nieuwe molens. Echter het mag niet zo zijn dat de initiatiefnemers voorbij gaan aan de hinder welke de omwonenden gaan ervaren. Bij de bouw van de huidige molens (2006) zijn er afspraken gemaakt welke wederzijds altijd nagekomen zijn. Voor het maken van nieuwe passende afspraken staan wij open.</p>	<p>geldt de cumulatieve geluidsbelasting. Bij de gevels van de woning is derhalve geen overschrijding van de geluidsnormen toegestaan.</p>	
66.6	IP	<p>4: Bezwaar tegen (officieus vernomen) voorgestelde hindervergoeding binnen Windplan Groen voor omwonenden: Veel bewoners in het buitengebied die dicht bij een bestaande (oude) molen wonen ontvangen momenteel een hindervergoeding voor overlast. Deze vergoeding is niet afhankelijk of de bewoner een eigen bedrijf heeft, in loondienst werkt en/of wel of niet mee participeert in een ander (verder gelegen) park en/of bedrijf. Momenteel (in de oude/huidige situatie) ontvangen wij een schadecompensatie van € 8.071,40 per jaar in verband met een molen die op een afstand van 680 meter van onze woning staat.</p> <p>In de nieuwe situatie zal de overlast/ hinder van de molens van Windpark Kubbeweg behoorlijk toenemen, maar zijn wij nog niet benaderd voor het ontvangen van een nieuw af te</p>	<p>Het inpassingsplan ziet niet op afspraken met omwonenden. Het is aan Winkoepel Groen om hier afspraken over te maken. Windkoepel Groen conformeert zich aan het Regioplan.</p> <p>Voor dit project is een projectplan vastgesteld, dat naar oordeel van de bevoegde gezagen de benodigde afspraken en toezeggingen bevat. Zie verder algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan'.</p>	Geen.

		<p>spreken hindervergoeding. Wij zijn bereid tot het maken van afspraken, mits daar een nieuwe (naar verhouding tot de bestaande) hindervergoedingen zullen gelden.</p> <p>Het vervreemd ons daarom dat wij officieus hebben vernomen dat er in week 21 (20 t/m 24 mei) bij "Windplan Groen" een systematiek is bedacht voor hindervergoedingen voor omwonenden.</p> <p>Het stoort mij dat gesprekken worden gevoerd over hindervergoedingen zonder inspraak van mij als omwonende. De systematiek behelst:</p> <p>Omwonenden tot 600 mtr: € 5.000,00 per jaar Omwonenden van 600 tot 1200 mtr: € 2.500,00 per jaar</p> <p>Echter voor omwonenden die participeren binnen een ander (verder gelegen) park van "Windplan Groen" worden deze vergoedingen gehalveerd.</p> <p>Het wel of niet mee participeren in een ander park behoort geen reden te zijn voor beperken van een vergoeding en ook in het verleden is dit geen maatstaf geweest voor de hoogte van een vergoeding voor de overlast van de dichtstbijzijnde molen. Een en ander is niet logisch en dient onafhankelijk van elkaar te worden gezien.</p>		
66.7	IP Wabo	<p>Conclusie:</p> <p>In dit verband is het voor ons als bewoners van een woning binnen 400 meter afstand van een te realiseren windmolen van groot belang dat de overheden (en gemeente) ons meer bescherming gaat bieden tegen de toenemende hinder en overlast die veroorzaakt wordt door de realisatie van nieuwe windparken. Naast het ondergaan van hinder zien wij onze woning in waarde dalen als gevolg van de voor ons negatieve opschaling van nabij gesitueerde windparken zonder passende financiële compensatie.</p> <p>Mocht u een toelichting op deze zienswijze willen ontvangen, dan ben ik uiteraard bereid deze te verstrekken.</p>	De zienswijze is betrokken bij de besluitvorming. In voorgaande is per aspect een beantwoording opgenomen. Zie tevens algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

67.1	IP	U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maakt indiener daar graag gebruik van.	Voor kennisgeving aangenomen.	Geen.
67.2	IP	In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voorname bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven. Hoewel indiener voorstander is van de toepassing van duurzame energie, vind indiener, net zoals Gedeputeerde Staten van Flevoland (https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf), dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden. Indiener is van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.	Zie beantwoording bij zienswijze 12.6. Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.	Geen.
67.3	IP Wabo	1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt. a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. Zij krijgen te maken met een sterke aantasting van hun woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van hun woningen dreigt. Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).	Zie beantwoording bij zienswijze 10.3.	Geen.
67.4	IP Wabo	b.Lusten en lasten zijn volstrekt scheef verdeeld De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.	Zie beantwoording bij zienswijze 12.8.	Geen.

67.5	IP Wnb Ww Wabo	<p>c. Burgers en politiek hebben per definitie informatieachterstand</p> <p>De materie rondom windparken is zo complex, dat overzicht alleen voor behouden lijkt aan professionals die als belanghebbende dagelijks met het onderwerp bezig zijn. Burgers en politiek staan hierdoor per definitie op achterstand over de plannen.</p> <p>De vraag is of informatie altijd wel tijdig, juist, begrijpelijk en volledig ter beschikking gesteld is aan zowel de politiek voor besluitvorming als aan omwonenden als belanghebbenden. De ervaring van indiener is dat dat niet het geval was en is. Ook de complexiteit van de verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeente, provincie, rijk en initiatiefnemers maakt de zaak voor zeggenschap en invloed van omwonenden heel lastig.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 12.9.	Geen.
67.6	IP Wabo	<p>d. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk. Indiener ziet dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijven. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust. Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maakt indiener zich ernstig zorgen over.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 12.10.	Geen.
67.7	IP Wabo	<p>e. De megahoge windturbines komen veel te dicht Ketelhaven te staan</p> <p>De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte (https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/) omdat 'op een afstand van meer dan 10 keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw-hinder van enige betekenis'. Deze stellingname is een erkenning dat er binnen deze afstand wél hinder van betekenis is. Indiener vindt dat</p>	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.

		er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.		
67.8	IP Wabo	<p>2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg Windturbines moet vrij blijven van windturbines</p> <p>a. Het is in strijd met eerdere plannen</p> <p>Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014 • Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030 • Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040 • De EHS Flevoland • Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten • Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland • EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation. <p>Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molen dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.</p> <p>Indiener mist de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen. Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat ziet indiener graag in de praktijk gebracht worden.</p> <p>Indiener verzoekt om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.</p>	<p>Zie beantwoording bij zienswijze 10.7.</p> <p>Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.</p>	Geen.

67.9	IP Wnb	<p>b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken. Het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland. Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen. Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur end at er ècht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.8.	Geen.
67.10	IP Wabo	<p>3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland. Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van "zeer goed (https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php) op [adres]" naar "redelijk". Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven met 10-15 dB gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn. Uit onderzoek van TNO (https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf) blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 12.14.	Geen.
67.11	IP Wabo	<p>b. Infra-geluid van windturbines Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen (https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm) en dieren.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 12.15.	Geen.

		Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.		
67.12	IP Wabo	c. Horizonvervuiling Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling. Indiener twijfelt sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imposanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die 'maar' 198 meter hoog zijn. De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.	Zie beantwoording bij zienswijze 12.16.	Geen.
67.13	IP Wabo	d. Waardedaling van woningen "Genieten van rust, ruimte, water en natuur" zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval. Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m). 's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten. Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie (http://windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl), waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de plan-schaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.	Zie beantwoording bij zienswijze 10.12.	Geen.
67.14	IP Wabo	e. Psychische effecten voor omwonenden Uit Canadese (https://youtube.com/watch?v=55-jBCjtJ88) en Duitse documentaires (https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp272r0Yk317mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWqV8djDyhGwyYAHZ8s) blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid	Zie beantwoording bij zienswijze 12.18.	Geen.

		van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen door het onverkoopbaar worden van hun woningen, niet moet worden onderschat. Gelet hierop verzoekt indiener om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen		
67.15	IP	f. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad (https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010) als van de windturbines van Windplan Groen (inpassingsplan windplan groen). Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra CO2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.	Zie beantwoording bij zienswijze 10.13.	Geen.
67.16	IP Wnb Wabo	g. De illusie van het stiltegebied De dubbelzinnigheid geldt ook voor een mogelijk alternatieve locatie van windturbines bij de Hondtocht Noord. Er mogen daar niet meer windturbines geplaatst worden omdat het een stiltegebied betreft. Tegelijkertijd liggen de vliegroutes van Lelystad Airport over of vlak naast dit stiltegebied. Die geluidsbelasting is hoger dan windturbines! Hoe krom kan het zijn?	Zie beantwoording bij zienswijze 12.20.	Geen.
67.17	IP Wabo	4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307) Winddoelstellingen uit de Monitor Wind op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen. (https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html) Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijks-	Zie beantwoording bij zienswijze 12.21.	Geen.

		<p>beleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.</p> <p>Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees. (https://flevopost.nl/artikell/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_refer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F) Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers. Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!</p> <p>Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windparkjongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!</p>		
67.18	IP Wnb Wabo	<p>5. De MER is onvolledig</p> <p>In de MER mist indiener aandacht voor:</p> <p>Insecten; In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken. (https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens)</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.16.	Geen.
67.19	IP Wnb Wabo	<p>Roggebotveld; In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld (https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF) geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.17.	Geen.
67.20	IP Wabo	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruiksfunctie leefomgeving; In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden. 	Zie beantwoording bij zienswijze 10.18.	Geen.

		Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. Indien er ziet in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van de omgeving in een snel tempo veranderen.		
67.21	IP Wabo	Niet alleen de bestaande specifieke milieu en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving. (MER, Zie tabel 14.1 op blz. 275)	Zie beantwoording bij zienswijze 10.19.	Geen.
67.22	IP Wabo	6. De business case van Windplan Groen en Subsidies Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheidsgelden) zijn een drijvende factor bij realisatie. Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen. (https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen) Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid. Indiener vindt dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moeten worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.	Zie algemene beantwoording 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen
67.23	IP Wabo	7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt. In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).	Zie beantwoording bij zienswijze 10.21.	Geen.

		<p>Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wèl voldoen aan de BBT.</p> <p>Daarom vraagt indiener:</p> <p>e. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn.</p> <p>f. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden.</p> <p>g. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.</p> <p>De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen)</p>		
67.24	IP	<p>Tot slot</p> <p>Gelet op deze argumenten verzoekt indiener -als tot vaststelling van het inpassingsplan over zou worden gegaan- niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen en andere norm-toetsen, maar ook de leefbaarheidsaspecten en beleving van omwonenden mee te nemen.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 12.28.	Geen.
68.1	IP Wnb Ww Wabo	<p><u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> Neen</p> <p><u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Neen</p> <p><u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Ja de rust wordt heel erg verstoord wij houden van rust en natuur.</p> <p><u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Neen</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid', 'Natuur' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
69.1	IP Wnb Ww Wabo	<p><u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> Neen</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.

		<p><u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Neen</p> <p><u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Ja de rust wordt verstoord</p> <p><u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Neen</p>		
70.1	IP Wnb Ww Wabo	<p><u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> Ja niet alle omwonenden die overlast gaan krijgen, zijn opgenomen in de omgevingsvergoeding. Wij gaan zeker overlast ondervinden maar zijn niet meegenomen in de vergoeding.</p> <p><u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Er wordt onvoldoende rekening gehouden met de gezondheidsrisico's voor omwonenden en waarde vermindering van ons bedrijf.</p> <p><u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Ja privé en bedrijfsmatig.</p> <p><u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Zie bijlage met toegevoegde zienswijze. Schriftelijke versie van onze zienswijze volgt per aangetekende post.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Vergoedingen van windplan', 'Draagvlak', 'Gezondheid' en 'Verminderd woongenot en planschade'. De zienswijze in de bijlage wordt hierna beantwoord.	Geen.
70.2	IP Wnb Ww Wabo	Hierbij geven indieners hun zienswijze op het Ontwerp Rijks Inpassingsplan Windplan Groen. De zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Raedthuys (Hondtocht Zuid).	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
70.3	IP Wnb Ww Wabo	Indieners wonen en werken aan de [adres]. Op dit adres hebben indieners een biologisch agrarisch bedrijf (de landbouw grond van indieners grenst direct aan de Oudebosweg). Zowel de woning als de landbouwgrond liggen in het projectgebied Groen, in het gebied van het windpark van Raedthuys.	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.

70.4	IP Wabo	Windplan Groen beoogt door het herstructureren van windmolens verschillende doelstellingen o.a. een duurzamere energiehuishouding, een mooier landschap en een sterkere economie. Voorstel was het maken van gebiedsplannen waar iedereen aan mee kan doen. Dit laatste is indieners inziens niet uitgevoerd in de plannen zoals die er nu liggen.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
70.5	IP Wabo	Het leefmilieu en het landschap van het buitengebied waarin wij wonen wordt ernstig aangetast door de plaatsing van deze Mega hoge windturbines. De waarde van onze eigendommen zal hierdoor dalen. Wij behouden ons het recht voor om planschade te vorderen.	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen', 'Landschap en verlichting' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
70.6	IP Wabo	De slagschaduw van de windturbines valt zowel over onze woning en over de akkerbouwgrond. Hiervan zullen wij grote hinder ondervinden zowel privé als bedrijfsmatig tijdens het werken op onze akkers.	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw'.	Geen.
70.7	IP wabo	De positie van ons als bewoners van het plangebied van de lijnopstelling aan de Hondtocht Zuid is onevenredig. Volgens de regels van de provincie moet iedereen financieel mee kunnen delen op basis van gelijkwaardigheid. Dat is zoals de plannen er nu liggen niet het geval.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Vergoedingen van windplan' en 'Draagvlak'.	Geen.
70.8	IP Wabo	Er is steeds gezegd dat we geïnformeerd zouden worden door initiatiefnemers. Er zijn algemene info avonden van Windplan Groen geweest. Maar de initiatiefnemers die bovengenoemde lijnen gaan exploiteren, hebben onderling afspraken gemaakt en zeker niet alles gedeeld met de buurt. Dit was niet de opzet van het plan.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Vergoedingen van windplan' en 'Draagvlak'.	Geen.
70.9	IP Wabo	De initiatiefnemers van Windplan Groen ontvangen SDE subsidie. Dit is gemeenschapsgeld. Het zou mooi zijn als de omgeving van een molenpark hier kan meedelen en meebeslissen over de exploitatie van een lijn.	Zie algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.
70.10	IP Wabo	De sterkere economie die men heeft als doelstelling, zal zeker gaan gelden voor ondernemers die nu door het rijk in de gelegenheid worden gesteld om een lijn te gaan exploiteren. De Business Case is geheim voor omwonenden. Er worden hoge vergoedingen betaald voor o.a. de grond waarop de	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Vergoedingen van windplan' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.

		molen staat, slagschaduwvergoeding. De agrarische bedrijven die meedoen in exploitatie van windmolens hebben financieel gezien voorsprong op hun collega's in het gebied. Financieel gezien hebben de molenaars altijd voorsprong op hun collega's die geen toestemming krijgen om een molen te exploiteren. Gevolg is dat er sprake is van ongelijke kansen als het gaat om b.v. bedrijfsuitbreiding of de aankoop van grond in het gebied. De overheid prefereert agrarische gezinsbedrijven, maar door de ontwikkeling van uw inpassingsplan gaat het omgekeerde gebeuren. Hier heeft de overheid een opdracht! De toekomst van agrarische bedrijven zonder molen in het gebied wordt door de ongelijke kansen bedreigd.		
70.11	IP Wabo	Er is onvoldoende onderzoek gedaan naar de gevolgen voor de omwonenden. Ook is het draagvlak voor de plannen niet onderzocht onder mensen die in het gebied wonen.	Zie algemene beantwoording 'Draagvlak'.	Geen.
70.12	IP Wabo	Plaatsing van Mega windmolens kan negatieve effecten opleveren voor GPS systemen die veelvuldig worden gebruikt in de landbouw. Er is geen onderzoek naar mogelijke gevolgen voor de werking van deze GPS systemen en de financiële consequenties.	Zie beantwoording bij 61.20 en algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
70.13	IP Wabo	De omgevingsvergoeding is bedoeld voor de bewoners van het buitengebied welke in de directe nabijheid van een windpark wonen en nadelige gevolgen ondervinden. Voor deze vergoeding zijn grenzen in het gebied gemaakt. Ons inziens dienen wij ook in het gebied te worden opgenomen dat nadelige gevolgen zal ondervinden van de Mega molens. Dit is in de plannen zoals ze er nu liggen niet het geval.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
70.14	IP Wabo	De vergoedingen dienen ons inziens gebruikt te worden voor de mensen die overlast en schade ondervinden en niet voor het realiseren van nieuwe natuur.	Zie algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan'. Over de besteding van de gebiedsgebonden bijdrage zijn nog geen afspraken gemaakt.	Geen.
70.15	IP Wabo	Door het plaatsen van de Mega molens verwachten wij geluidshinder op onze woon- en werkplek.	Zie algemene beantwoording 'Geluid'.	Geen.
70.16	IP Wabo	Ten aanzien van gezondheidsrisico's is het niet uit te sluiten dat de gevolgen van de mega hoge molens negatieve invloeden hebben. Met name het typerende ritmische karakter van	Zie algemene beantwoording 'Gezondheid'.	Geen.

		het geluid van windturbines, aangeduid als amplitudemodulatie. Volgens een rapport van het RIVM uit 2017 is er een relatie tussen slaapverstoring die op individuele basis is gemeld en ergernis over het geluid van windturbines. Langdurige ergernis over de hinder van windturbines en het gevoel dat de kwaliteit van de leefomgeving is verminderd of zal verminderen, kunnen negatieve gevolgen hebben voor het welzijn en de gezondheid.		
70.17	IP Wnb Ww Wabo	Wij verzoeken u het Inpassingsplan Wind plan Groen niet vast te stellen en de vergunningen niet te verlenen voordat er duidelijkheid is en afspraken zijn gemaakt over bovenstaande punten.	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
71.1	IP Wnb Ww Wabo	<p><u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> Zie bijlage.</p> <p><u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> De ernstige hinder en overlast zonder compensatie. De verstoring van de rust, de natuur en horizonvervuiling</p> <p><u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Ja. Het uitzicht vanuit mijn woning en tuin zit direct in de richting van de geplande molens. Andere ramen en ruiten zijn niet aanwezig en kunnen niet worden geplaatst ivm met bouwvoorschriften vanuit de gemeente. Gevolg is een directe waardedaling van de woning voor verkoop en/of toekomstige verhuur.</p> <p><u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Zie Bijlage</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Geluid', 'Natuur', 'Landschap en verlichting', 'Verminderd woongenot en planschade' en 'Vergoedingen van windplan'.</p> <p>De zienswijze in de bijlage wordt hierna beantwoord.</p>	Geen.
71.2	IP	U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maakt indiener daar graag gebruik van.	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
71.3	IP	In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste	Zie beantwoording bij zienswijze 12.6.	Geen.

		windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven. Hoewel indiener voorstander is van de toepassing van duurzame energie, vind indiener, net zoals Gedeputeerde Staten van Flevoland (https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf), dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden. Indiener is van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.	Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.	
71.4	IP Wabo	1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt. a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. Zij krijgen te maken met een sterke aantasting van hun woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van hun woningen dreigt. Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).	Zie beantwoording bij zienswijze 10.3.	Geen.
71.5	IP Wabo	b.Lusten en lasten zijn volstrekt scheef verdeeld De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.	Zie beantwoording bij zienswijze 12.8.	Geen.
71.6	IP Wnb Ww Wabo	c. Burgers en politiek hebben per definitie achterstand De materie rondom windparken is zo complex, dat overzicht alleen voor behouden lijkt aan professionals die als belanghebbende dagelijks met het onderwerp bezig zijn. Burgers en politiek staan hierdoor per definitie op achterstand over de plannen.	Zie beantwoording bij zienswijze 12.9.	Geen.

		De vraag is of informatie altijd wel tijdig, juist, begrijpelijk en volledig ter beschikking gesteld is aan zowel de politiek voor besluitvorming als aan omwonenden als belanghebbenden. De ervaring van indiener is dat dat niet het geval was en is. Ook de complexiteit van de verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeente, provincie, rijk en initiatiefnemers maakt de zaak voor zeggenschap en invloed van omwonenden heel lastig.		
71.7	IP Wabo	d. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk. Indiener ziet dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijven. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust. Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maakt indiener zich ernstig zorgen over.	Zie beantwoording bij zienswijze 12.10.	Geen.
71.8	IP Wabo	e. De megahoge windturbines komen veel te dicht Ketelhaven te staan De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte (https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/) omdat 'op een afstand van meer dan 10 keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'. Deze stellingname is een erkenning dat er binnen deze afstand wél hinder van betekenis is. Indiener vindt dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.
71.9	IP Wabo	2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg Windturbines moet vrij blijven van windturbines a. Het is in strijd met eerdere plannen	Zie beantwoording bij zienswijze 10.7.	Geen.

		<p>Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014 • Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030 • Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040 • De EHS Flevoland • Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten • Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland • EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation. <p>Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molen dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.</p> <p>Indiener mist de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen. Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat ziet indiener graag in de praktijk gebracht worden.</p> <p>Indiener verzoekt om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.</p>	<p>Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.</p>	
71.10	IP Wnb	<p>b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden</p> <p>Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken. Het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland. Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een "nee, tenzij"</p>	<p>Zie beantwoording bij zienswijze 10.8.</p>	Geen.

		<p>beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.</p> <p>Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er écht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.</p>		
71.11	IP Wabo	<p>3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden</p> <p>a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert</p> <p>In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.</p> <p>Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van "zeer goed (https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op [adres]" naar "redelijk". Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven met 10-15 dB gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn. Uit onderzoek van TNO (https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf) blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.9.	Geen.
71.12	IP Wabo	<p>b. Infra-geluid van windturbines</p> <p>Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen (https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm) en dieren. Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 12.15.	Geen.
71.13	IP Wabo	<p>c. Horizonvervuiling</p> <p>Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling. Indiener twijfelt sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imposanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die 'maar' 198 meter hoog zijn.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 12.16.	Geen.

		De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.		
71.14	IP Wabo	<p>d. Waardedaling van woningen</p> <p>“Genieten van rust, ruimte, water en natuur” zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.</p> <p>Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allereerste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m). 's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.</p> <p>Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie (http://windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl), waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de plan-schaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.12.	Geen.
71.15	IP Wabo	<p>e. Psychische effecten voor omwonenden</p> <p>Uit Canadese (https://youtube.com/watch?v=55-jBCjtJ88) en Duitse documentaires (https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp272r0Yk317mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWqV8djDyhGwyYAHZ8s) blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen door het onverkoopbaar worden van hun woningen, niet moet worden onderschat.</p> <p>Gelet hierop verzoekt indiener om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 12.18.	Geen.
71.16	IP	<p>f. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld</p> <p>Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.13.	Geen.

		<p>(https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/de-fault.aspx#folder=1034010) als van de windturbines van Windplan Groen (inpassingsplan windplan groen). Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra CO2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.</p>		
71.17	IP Wnb Wabo	<p>g. De illusie van het stiltegebied De dubbelzinnigheid geldt ook voor een mogelijk alternatieve locatie van windturbines bij de Hondtocht Noord. Er mogen daar niet meer windturbines geplaatst worden omdat het een stiltegebied betreft. Tegelijkertijd liggen de vliegroutes van Lelystad Airport over of vlak naast dit stiltegebied. Die geluidsbelasting is hoger dan windturbines! Hoe krom kan het zijn?</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 12.20.	Geen.
71.18	IP Wabo	<p>4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307) Winddoelstellingen uit de Monitor Wind op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen. (https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html) Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte. Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees. (https://flevopost.nl/artikell/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_refer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F) Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers. Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 12.21.	Geen.

		Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windparkjongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!		
71.19	IP Wnb Wabo	5. De MER is onvolledig In de MER mist indiener aandacht voor: Insecten; In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken. (https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-te-gen-windmolens)	Zie beantwoording bij zienswijze 10.16.	Geen.
71.20	IP Wnb Wabo	Roggebotveld; In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld (https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF) geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.	Zie beantwoording bij zienswijze 10.17.	Geen.
71.21	IP Wabo	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruiksfunctie leefomgeving; In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden. <p>Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. Indiener ziet in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van de omgeving in een snel tempo veranderen.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.18.	Geen.
71.22	IP Wabo	Niet alleen de bestaande specifieke milieu en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving. (MER, Zie tabel 14.1 op blz. 275)	Zie beantwoording bij zienswijze 10.19.	Geen.
71.23	IP Wabo	6. De business case van Windplan Groen en Subsidies Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheidsgelden) zijn een drijvende factor bij realisatie.	Zie algemene beantwoording onder 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen

		<p>Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen. (https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen)</p> <p>Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.</p> <p>Indiener vindt dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moeten worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.</p>		
71.24	IP Wabo	<p>7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken</p> <p>Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.</p> <p>In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).</p> <p>Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wèl voldoen aan de BBT.</p> <p>Daarom vraagt indiener:</p> <ul style="list-style-type: none"> h. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn. i. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden. j. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden. <p>De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen)</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.21.	Geen.

71.25	IP	Tot slot Gelet op deze argumenten verzoekt indiener -als tot vaststelling van het inpassingsplan over zou worden gegaan- niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen en andere norm-toetsen, maar ook de leefbaarheidsaspecten en beleving van omwonenden mee te nemen.	Zie beantwoording bij zienswijze 12.28.	Geen.
72.1	IP Wnb Ww Wabo	<u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> Zie bijlage <u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Zie Bijlage <u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Zie Bijlage <u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Zie Bijlage	De zienswijze in de bijlage wordt hierna beantwoord.	Geen.
72.2	IP Wnb Ww Wabo	Hierbij geeft indiener een zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen. Deze stukken liggen ter inzage van 26 april tot 9 juni 2019. Indiener wil met deze zienswijze reageren op alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen betreffende Windpark Hanze. Indieners betrokkenheid binnen het gebied is evident daar indiener aan [adres] woonachtig is. Op dit adres run ik een Agrarisch bedrijf en heb derhalve mijn woning als ook een groot gedeelte van mijn grond liggen in het projectgebied groen en dan specifiek het gebied rondom windpark Hanze. Indiener heeft een aantal bezwaren tegen de gang van zaken rondom Windpark Hanze en tevens tegen de invulling die is gegeven aan het project.	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.

72.3	IP Wabo	<p>Draagvlak: In beginsel zou er draagvlak moeten zijn in het gebied waar de windmolens komen te staan, indien er staat daar op zich ook niet negatief tegenover, de omwonenden zouden, zo is hen in eerder stadium beloofd, voldoende op de hoogte gehouden worden en mogelijkheid krijgen mee te participeren in het Windpark Hanze. Nu echter deze stukken ter tafel zijn gekomen blijkt dat zij volledig buitengesloten zijn, zij zijn niet op de hoogte gebracht van de plannen en zijn niet betrokken als omwonende om mee te participeren in het project. Volgens de opzet van het hele windplan in de Flevopolder meent indieneer toch dat alle bewoners en grondeigenaren die in het projectgebied woonachtig zijn, op gelijke wijze behandeld dienen te worden, dit was ook de opdracht vanuit de provincie. Daar is tot zover bij het project Windpark Hanze geen sprake van, de groep die in de plaatsingszone langs de Hoge vaart en de Hondtocht grond hebben liggen, hebben zich verenigd en houden de gelederen gesloten, terwijl ook onze grond, liggende in het projectgebied groen, mede de mogelijkheid heeft gegeven dat daar de molens kunnen komen. Indieneers voelen zich dan ook buitengesloten en dit wekt vrevel op, iets wat toch juist niet de bedoeling was.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
72.4	IP	<p>Woongenot en waardedaling: Het is niet ondenkbaar en zelfs vrij realistisch dat de windturbines derving van het woongenot geven en tevens een waardedaling tot gevolg hebben die we nu nog niet kunnen inschatten, maar wat indieneer al wel wil benoemen, zodat indieneer later de eventuele planschade procedure op kan starten.</p>	Zie algemene beantwoording 'Ver-minderd woongenot en planschade'.	Geen.
72.5	IP Wabo	<p>Slagschaduw: In alle berekeningen is voorzover indieneer bekend uit gegaan van andere (lagere) molens, omdat de geplande molens nog niet in de praktijk draaien is dit theoretisch benaderd. Indieneer verwacht echter met de op dit moment geplande molens ook slagschaduw hinder te gaan ondervinden.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Slag-schaduw'.</p> <p>Ter aanvulling: het onderzoek gaat uit van de maximale afmetingen van de windturbines om de maximale effecten van het plan in beeld</p>	Geen.

		<p>Indiener verzoekt dan ook het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunning niet te verlenen aan Windpark Hanze, met daarbij de verplichting aan het windpark om met een goed en op draagvlak berustend voorstel naar het gebied te komen.</p>	<p>te brengen. Aangezien schaduw gerelateerd is aan de baan van de zon, de afmetingen en de positie van de windturbines is de op te treden schaduw exact te voorspellen. Er is dan ook geen aanleiding te twijfelen aan de uitkomsten van het slag-schaduwonderzoek.</p>	
73.1	IP Wnb Wabo	<p><u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> Daarvoor verwijs ik u naar het de zienswijze die onze jurist indient.</p> <p><u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Zeker, de belangen van omwonenden van de woonkern waar de enorm hoge windturbines te dicht op gepland wordt. En de belangen van de fauna in het omliggende natuurgebied wordt bedreigd en als gevolg daarvan ook de flora. Een van de schaarse stiltegebieden in Flevoland wordt verkwanseld.</p> <p><u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Jazeker, wonend aan de zuidrand van Ketelhaven vrezen wij ongehinderd (infra)geluid, kans op gezondheidsklachten, aantasting van de rust en natuur waarvoor wij gekozen hebben om te gaan wonen 16 jaar geleden, aantasting van het landschap en uitzicht, waardedaling van de woning etc. Onderbouwing daarvan vindt u in de zienswijze van onze jurist.</p> <p><u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> In de hele discussie mis ik de moreel-ethische verantwoording. Daarover gaat mijn zienswijze in de bijlage.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Geluid', 'Afstand tot woonkernen', 'Gezondheid', 'Landschap en verlichting' en 'Verminderd woongenot en plan-schade'.</p>	Geen.
73.2	IP Wnb Ww Wabo	<p>Indieners rationeel-inhoudelijke reactie vindt u via de zienswijze die ingediend is door Univé, namens omwonenden in Ketelhaven.</p>	<p>De zienswijze van Univé is separaat behandeld.</p> <p>Zie algemene beantwoording 'Regio-plan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.</p>	Geen.

		<p>In deze bijdrage wil indiener graag stil staan bij de moreel-ethische kant van Windplan Groen. En dan vooral het gezichtspunt dat de burger wel eens gelijk zou kunnen hebben. Dat er in zo'n megaproces van de overgang naar de energie transitie fouten gemaakt zijn en worden. Ondanks alle procedures en stappen die juridisch en politiek door initiatiefnemers en overheden afgevinkt worden. Een rechterlijke toetsing is procedureel, niet inhoudelijk. Dit is onze laatste kans om inhoudelijke aspecten mee te geven aan de beoordelaar. Is de beoordelaar oprecht onafhankelijk in de afwegingen?</p> <p>Wordt meegenomen in de afwegingen dat dit hele proces van energietransitie over burgers en 'voor' burgers gaat, maar zwaar gefaald heeft in het onderdeel met omwonende burgers? En dat met burgers – vooral degenen die het treft en betreft - een cruciaal beginsel is in een leefbare (inclusieve) samenleving?</p> <p>Wordt meegenomen in de afwegingen dat burgers zeer capabele en redelijke mensen kunnen zijn, die ook nadenken hoe het anders kan en moet? En dat het van vakmanschap getuigt om te erkennen dat wat er aangeleverd wordt door burgers aan argumentatie bepaald geen onzin is, maar ook stoelt op gedegen onderzoek naar wetenschappelijke studies?</p> <p>Of wordt in de behandeling van de zienswijzen Windplan Groen vooral gewerkt aan het weerleggen van alle argumenten, zodat Windplan Groen ongehinderd door kan gaan? Omdat 'het er nu eenmaal bij hoort' dat mens en natuur van ondergeschikt belang zijn, bij het bereiken van 'hogere en economische doelen' zoals het realiseren van industriële windparken op land?</p>	<p>Het plan is opgesteld als onderdeel van de uitvoering van de nationale taakstelling voor duurzame energie, een groot algemeen belang. Desondanks is de overheid niet alleen formeel-procedureel, maar ook moreel-ethisch gehouden de mogelijke effecten van het plan voor omwonenden zorgvuldig te toetsen. Daarbij vormen de wettelijk vastgelegde normen voor geluid en andere milieueffecten de toetsingskaders. Deze normen zijn op zorgvuldige wijze tot stand gekomen en dienen ter bescherming van de belangen van omwonenden. Het MER-onderzoek gaat uit van de best beschikbare kennis en wetenschap. De kwaliteit en volledigheid van dit onderzoek wordt getoetst door de onafhankelijke Commissie voor de milieueffectrapportage. De belangen van omwonenden, en de ingediende zienswijzen, worden door de overheid betrokken bij de belangenafweging en de besluitvorming. De kwaliteit van dit besluitvormingsproces wordt tenslotte getoetst door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Zo wordt invulling gegeven aan de plicht voor de overheid om de belangen van omwonenden op zorgvuldige wijze mee te wegen</p>	
--	--	---	--	--

			in de besluitvorming. Mocht ten slotte na realisatie van het project blijken dat de milieueffecten voor omwonenden groter zijn dan vooraf op grond van het onderzoek verwacht mocht worden, dan is een handhavingsverzoek mogelijk bij de gemeente.	
73.3	IP	<p>Omwonenden uit Ketelhaven hebben zeer veel tijd en energie gestopt in het doorgronden van de plannen vlakbij hun woonkern. Ze zijn met alternatieven gekomen voor combinaties met zonne-energie en willen meedenken hoe de duurzame energietransitie vorm gegeven kan worden met respect voor de omgeving.</p> <p>Hun enige wens is om de superhoge windturbines verder van de woonkern te plaatsen, omdat er bewijzen zijn dat windturbines geduchte overlast geven, mensen ziek kunnen maken en onze fauna en als gevolg daarvan dus ook onze flora aantasten.</p>	Zie algemene beantwoording 'Alternatieve vormen van duurzame energie', 'Afstand tot woonkernen', 'Natuur' en 'Gezondheid'.	Geen.
73.4	IP Wabo	De fundamentele discussie of windparken op land wel zo'n goed idee zijn als duurzame oplossing voor onze energietransitie zouden we nog liever willen en moeten voeren. Zeker gezien de lessen elders op de wereld (Canada, VS, Duitsland). Maar ja, daar is geen tijd voor want er is nu subsidie, dus de initiatiefnemers moeten door want anders lopen ze het subsidie mis.	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak' en 'Alternatieve vormen van duurzame energie'.	Geen.
73.5	IP	<p>De Rijksoverheid calculeert in dat burgers het niet met ingrijpende plannen eens zijn en dat er burgers zijn die schade gaan ondervinden. Dat gebeurt door een Rijkscoördinatieregeling in te stellen die burgers en lagere overheden kunnen overrulen in het belang van 'hogere doelen en het algemeen belang'.</p> <p>Maar wat als u als overheid nu moreel gezien fout zit, ondanks dat u het juridische 'gelijk' – want afgevinkt, ingecalculeerd en onderbouwd- aan uw kant lijkt te hebben? Wat als u met alle Windparken die er in Nederland op land komen</p>	De rijkscoördinatieregeling is niet alleen bedoeld om de besluitvormingsprocedure voor grote ruimtelijke projecten zoals dit windpark te versnellen maar maakt het voor burgers en omwonenden ook gemakkelijker om in te spreken in de complexe procedure. Er is één loket voor de vele benodigde besluiten en vergunningen. De terinzagelegging	Geen.

		fout zit, net zoals bij de rucksichtslose gaswinning in Groningen??? Wat als na een aantal jaren blijkt (zoals lessen uit Ontario Canada ons leren) dat al die windparken helemaal niet zo'n goed plan bleken?	en de zienswijzeterminen van deze besluiten worden gecoördineerd en vinden plaats op hetzelfde moment. De ingediende zienswijzen van burgers en lagere overheden en de beantwoording hiervan in een Nota van Antwoord worden gepubliceerd op een website van de rijksoverheid. De kwaliteit van het besluitvormingsproces wordt tenslotte getoetst door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Zie verder ook de beantwoording van zienswijze 73.2.	
73.6	IP Wabo	In het hele proces wordt de burger gereduceerd tot een hinderlijk en onbetekenend klein deeltje 'waar de overheid en initiatiefnemers nog wat mee moeten'. En op het moment dat het spannend wordt, trekken verantwoordelijke instanties zich terug op hun kerntaak en daarmee trekken ze zich terug uit de morele discussie en verantwoordelijkheid. Ze trekken zich terug uit de morele verantwoording naar de burger en beperken zich tot hun juridische bevoegdheden.	In de totstandkoming van Windplan Groen is rekening gehouden met de verschillende belangen, waaronder die van omwonenden. Deze belangen zijn meegenomen in de uiteindelijke belangenafweging. Voor het totstandkomingsproces wordt verwezen naar de algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
73.7	IP Wabo	Ons inziens gaat het in het realiseren van Windplan Groen al helemaal niet meer om duurzame energie. Het gaat om ondernemers die een gouden business met een ideëel tintje zien waar heel veel geld mee verdiend gaat worden. Nogmaals er is gerede en onderbouwde twijfel of Windparken op land wel zo'n goed idee is. Het kwalijke is dat overheidssubsidies (belastinggeld van burgers) een groot onderdeel uitmaken van het winstmodel. En het meest kwalijke is dat minder schadelijke alternatieven zoals zonne-energie uitgesloten worden van het denkmodel,	Zie de algemene beantwoording 'Nut en noodzaak' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.

		want we hebben het hier over alleen over windenergie. Daarover wilden we als burgers meedenken: hoe duurzaamheidsdoelstellingen toch realiseren voor op een aanvaardbare manier voor de leefomgeving. Dat kon niet. Hoezo integraal kijken naar de Vraagstellingen?		
73.8	IP Wnb Ww Wabo	<p>Indiener zou graag in de behandeling van zienswijzen de stelling 'wat als de burger gelijk heeft in zijn protest' beantwoord willen zien. En een beschouwing op de moreel-ethische kwestie als er een serieuze contra-indicatie voor Windparken is. Wie is dan verantwoordelijk?</p> <p>Bij wie moet de burger zich melden als hij wel ziek wordt van (infra)geluid van de windturbines? Bij wie kan de omwonende zich melden als het huis toch onverkoopt blijkt of de waarde buitenproportioneel gedaald is? Bij wie moet de omwonende zijn als de vogels niet meer fluiten in de tuin zoals nu, de rust van het stille platteland toch zwaarder verstoort wordt dan in de plannen berekend is? Bij wie? Wie neemt dan de verantwoordelijkheid?</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 73.2 en algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'. De besluitvorming vindt plaats op basis van de actuele wet- en regelgeving en huidige inzichten. De gemeente ziet tot op handhaving van de milieubelasting.	Geen.
73.9	IP Wnb Ww Wabo	<p>De erkenning en inzicht en boetedoening komt achteraf, als het kwaad geschied is. Wat als we vooraf nu eens geleerde lessen van de negatieve kanten die we liever wegmoffelen toepassen? Want als die windturbines er eenmaal staan, is het te laat. Is er nog een mogelijkheid om een plan ten halve te keren, voordat we met zijn allen ten hele gedwaald zijn? Is dat nog een mogelijkheid die u als beoordelaars kunnen meenemen? Hoe serieus kunt u de inbreng van burgers nemen?</p> <p>Indiener hoopt dat u alle bezwaren, juist die van de betrokken burger zwaar weegt. En indiener hoopt van harte dat u met wijsheid, oprechtheid en compassie zienswijzen kunt beoordelen.</p>	Elke zienswijze wordt zorgvuldig afgewogen en betrokken bij de besluitvorming. De punten die zijn aangedragen in de zienswijzen, zijn in deze nota van antwoord beantwoord.	Geen.
74.1	IP Wnb Ww Wabo	<p><u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> zie bijlage zienswijze 51 pagina's</p> <p><u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u></p>	De zienswijze uit de bijlage wordt hierna beantwoord.	Geen.

		<p>zie zienswijze</p> <p><u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> zie zienswijze</p> <p><u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> zie zienswijze</p>		
74.2	IP Wnb Ww Wabo	<p>Indieners dienen een zienswijze in tegen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het door u ter inzage gelegde ontwerp-inpassingsplan en de onderliggende stukken voor Windpark Groen; • de door de gemeente Dronten ter inzage gelegde ontwerpbeschikking omgevingsvergunning 2018-1308 olo nr 4078651; • de door de Provincie Flevoland verleende vergunning Wet natuurbescherming voor het realiseren en exploiteren van Windplan Groen, kenmerk 2379747; • het door de gemeente Dronten ter inzage gelegde ontwerpbesluit maatwerkvoorschriften 2018-1308. Olo nr 4078651; • ontwerpwijziging van de omgevingsverordening Flevoland door Gedeputeerde Staten inzake plaastingszonen wind. <p>Op deze besluiten is de rijkscoördinatieregeling van toepassing, waardoor alle besluiten gelijktijdig terinzage zijn gelegd.</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen.</p> <p>Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.</p>	Geen.
74.3	IP Wnb Ww Wabo	<p>Ons land staat aan de vooravond van een grote energietransitie. In dat kader heeft het Rijk zich tot doel gesteld dat in 2020 14% van de energie duurzaam moet zijn. Om dat te bereiken, heeft het Rijk zich – zo blijkt mede uit de Structuurvisie Windenergie Op Land – tot doel gesteld dat in 2020 6000 MW aan windenergie dient te zijn gerealiseerd. Voor de provincie Flevoland geldt dat zij zich heeft gecommitteerd aan de realisatie van en opgesteld vermogen van 1390,5 MW-windenergie op land.</p> <p>Hoewel indieners voorstander zijn van de toepassing van duurzame energie, achten zij het van belang dat de wijze waarop de genoemde doelstelling bereikt wordt, moet kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak met name bij de</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen. Zie algemene beantwoording 'Nut een noodzaak' en 'Draagvlak'.</p>	Geen.

		<p>direct omwonenden. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven hebben zij daar grote bedenkingen bij.</p> <p>Bij de terinzagelegging van het ontwerp-inpassingsplan, het milieueffectrapport, de ontwerpbesluiten en de onderliggende stukken voor Windplan Groen, heeft u een ieder in de gelegenheid gesteld om in de periode van 26 april 2019 tot en met 6 juni 2019 een zienswijze in te dienen. Indieners maken van die gelegenheid graag gebruik. Daarom zenden zij hierbij de zienswijzen.</p>		
74.4	IP Wnb Ww Wabo	<p>1. Het Maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt volstrekt</p> <p>Rijk en provincies hebben afgesproken een doorgroep van windenergie op land tot minimaal 6.000 MW in 2020 mogelijk te maken. Het Rijk heeft in Structuurvisie Wind op land (SvWO) gebieden die kansrijk zijn op basis van de combinatie van landschappelijke en natuurlijke kenmerken, evenals de gemiddelde windsnelheid. Binnen deze gebieden heeft het Rijk is samenwerking met de provincies locaties voor groot-schalige windenergie aangewezen.</p> <p>Vanuit het Rijk gezien is het een praktische oplossing om eerst met de provincies te gaan samenwerken. Door dit voortijdige "onderonsje" zijn de gemeenten en burgers al initieel buiten spel gezet. De voor de bewoners essentiële pijlers "ruimtelijke kwaliteit, draagvlak, evenwicht tussen natuur en milieu" zijn daarmee zonder inspraak van de bewoners op voorhand door Rijk en provincie gedefinieerd.</p> <p>De initiatiefnemers daarentegen hebben een gigantische voorsprong, want zij hebben het projectplan opgesteld en de provincie daarover geconsulteerd. Alles is dus al op voorhand geregeld. Gemeenteraadsleden en omwonende zijn niet tijdig en goed geïnformeerd, hebben een kennisachterstand en lopen zo steeds achter de feiten aan.</p> <p>Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind, en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden wordt met de bewoners van de woonkernen Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterbant. Dat is een gegeven dat de gemeenteraad van Dronten in september 2018 erkend heeft.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Natuur' en 'Draagvlak'.	Geen.

		<p>De bewoners lezen in de stukken, dat de provincie en de gemeente zich als betrouwbare partners willen opstellen voor de initiatiefnemers (Windkoepel Groen) voor het geval, dat een vermeende vertraging in het traject de business-case gevaar loopt. Maar hebben de provincie en de gemeente zich ook als betrouwbare partners opgesteld voor de bewoners van Ketelhaven?</p> <p>Nee! Zonder raadpleging van de bewoners vegen zij eerdere structuurvisies en het bestemmingsplan Ketelhaven (binnendijks) zomaar van tafel. Zo blijkt ook weer uit de reactie van GS van 21-5-2019 (2427559).</p> <p>Hebben de provincie en de gemeente zich gerealiseerd, dat bewoners vanaf het ontstaan van het Bungalowpark Ketelhaven gekozen hebben voor die locatie vanwege de rust, de ruimte en de omliggende natuur (Ketelmeer, Vossemeer, IJsseldelta, Roggebotveld, Roggebotzand) beheerd door o.a. de gemeente, de provincie, Staatbosbeheer en Rijkswaterstaat. Deze natuur, die door de overheid beschermd dient te worden, wordt met één door diezelfde overheid intrinsiek aangetaast.</p>		
74.5	IP Wnb Ww Wabo	<p>Omringende Natura 2000-gebieden zijn opeens minder relevant bevonden, omdat het plangebied voor de windturbines "alleen maar grenst" aan de Natura-2000 gebieden. Houden de grote aantallen diverse foeragerende en rustende vogelsoorten zich ook aan die begrenzing? Zij vliegen in grote aantallen over het gebied, dat aanvankelijk door de gemeente als "open gebied en ongeschikt voor windturbines" is gedefinieerd.</p>	Zie de beantwoording onder 'Regio-plan', 'Natuur' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
74.6	IP Wnb Ww Wabo	<p>Volgens de omgevingswet hebben overheden een zorgplicht voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Indiëners zien hier tot op heden weinig van terug.</p> <p>Het is dan niet vreemd, dat de bewoners van Ketelhaven diezelfde overheden niet meer als betrouwbare partners beschouwen? De bewoners zijn niet tegen windenergie, maar</p>	Het inpassingsplan zal onder het actuele wettelijke kader van de Wet ruimtelijke ordening worden vastgesteld. De Omgevingswet zal naar verwachting vanaf 2021 het juridisch kader zijn voor ruimtelijke besluiten.	Geen.

		<p>zij willen vechten voor een gezonde leefomgeving. Er is daarom geen draagvlak voor het ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen! Er is een petitie aangeboden aan de burgemeester van Dronten en aan de gedeputeerde van de provincie waaruit blijkt dat 70-80% van de bewoners van Ketelhaven is tegen een plaatsing van windturbines binnen 2940 meter van hun dorp.</p> <p>Rondom windparken op land ontstaat voortschrijdend inzicht en toenemende twijfel of deze ontwikkeling wel zo wenselijk is.</p>	<p>In het kader van het inpassingsplan zijn de ruimtelijk relevante aspecten afgewogen.</p> <p>Zie algemene beantwoording 'Gezondheid' en 'Draagvlak'.</p>	
74.7	IP Wnb Ww Wabo	<p>De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven en haar bewoners. De ongeveer 300 huishouden en ongeveer 600 bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met een sterkte aantasting van hun woon- en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van hun woningen. In de hele planvorming en in het proces naar realisatie van Windplan Groen is voor deze leefomgeving te weinig aandacht.</p>	<p>Zie beantwoording onder 'Verminderd woongenot en planschade', 'Afstand tot woonkernen', 'Draagvlak' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.</p>	Geen.
74.8	IP Wnb Ww Wabo	<p>Natuurlijk, er zijn diverse gesprekken van vertegenwoordigers van Ketelhaven met provincie, gemeente en initiatiefnemers geweest. Maar deze gesprekken blijven met name bij de initiatiefnemers steken op het niveau 'we zullen u het nog een keer uitleggen' en een paar praktische aanpassing doen (stilstand bij slagschaduw en verlichting). Over de plaatsing van de windturbines op grotere afstand van de woonkern is er kennelijk geen millimeter beweging.</p> <p>De bezwaren van omwonende worden opzijgeschoven met een beroep op procedures en geldende normen. Wezenlijke bereidheid om tegemoet te komen aan de wens om windturbines op grotere afstand van de woonkern te plaatsen ontbreekt eveneens. Het financieel perspectief lijkt leidend.</p>	<p>Zie beantwoording onder 'Verminderd woongenot en planschade', 'Draagvlak', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Afstand tot woonkernen'.</p>	Geen.
74.9	IP Wnb Ww Wabo	<p>Niet alleen zal het landschap ingrijpend worden gewijzigd, maar het verdeelt ook de gemeenschap: de lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. Het beeld dat nu bij de gemeenschap leeft – en wederom wordt bevestigd door de inhoud van het ontwerp-inpassingsplan – is, dat de</p>	<p>Zie beantwoording onder 'Verminderd woongenot en planschade', 'Draagvlak', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Afstand tot woonkernen'.</p>	Geen.

		<p>plannen zijn toegeschreven naar de wensen en financiële belangen van de initiatiefnemers.</p> <p>De ruimtelijke, maatschappelijke en langschappelijke belangen die juist doorslaggevend hadden moeten zijn en in de afweging hadden moeten worden betrokken, zijn van meet af aan ondergeschikt geweest aan deze financiële belangen, die handelwijze steekt, omdat uit de hiernavolgende punten in de zienswijze onmiskenbaar blijkt dat er andere alternatieven mogelijk zijn. Daarmee is zowel maatschappelijk draagvlak als een goede c.q. betere ruimtelijke en landschappelijke inpassing mogelijk.</p>		
74.10	IP Wnb Ww Wabo	<p>De NOS analyseerde de verkiezingsprogramma's van bijna alle landelijke en regionale partijen die meedoen aan de Provinciale Statenverkiezingen. Een derde van de partijen is tegen nieuwe windparken op land. Voor de meeste andere partijen is er één belangrijke voorwaarde: zonder steun van de omgeving wordt er geen windmolen meer gebouwd.</p> <p>Indieners vinden dat dit beginsel ook moet gelden voor windplannen die in procedure zijn, zoals Windplan Groen.</p> <p>Ook de politiek in Flevoland is niet overtuigd van Windplan Groen blijkt bij behandeling van dit dossier. Zowel de Provinciale Staten van de provincie Flevoland als de gemeente Dronten twifelen zeer aan de gang van zaken.</p> <p>Met name gaat het hier om de vraag of de gemeentelijke en provinciale politiek en de direct omwonende wel tijdig, juist en volledig geïnformeerd zijn door de initiatiefnemers van Windplan Groen. Hetzelfde geldt voor het vaststellen van het Regioplan Wind. Uit de grote weerstand van direct omwonende in de dorpskernen Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterbant blijkt dat dit niet het geval is geweest.</p>	Zie beantwoording onder 'Vermindert woongenot en planschade', 'Draagvlak' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
74.11	IP Wnb Ww Wabo	In het Regioplan zijn 3 alternatieven onderzocht. Dit betreft het Landschap de Natuur en de Opbrengst. In het Regioplan Wind komend de woorden "leefomgeving" en "draagvlak" in het geheel niet voor.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Draagvlak'.	Geen.

		<p>De gevolgen en een alternatief voor de Leefomgeving is nooit geformuleerd, noch onderzocht. Dat zorgt ervoor dat bewoners in Ketelhaven en Biddinghuizen zich boos en teleurgesteld voelen, en niet gehoord en niet serieus genomen.</p> <p>Omwonende vragen zich ook af waarom zij voor elke tijdelijke wegafsluiting in de buurt een huis aan huis bericht in de brievenbus krijgen, maar dat inwoners een ingrijpend voorplan om de grootste windturbines van Nederland vlakbij hun woonkern te plaatsen zonder waarschuwing uit een onduidelijk bericht in de plaatselijke krant moeten oppikken. De Provinciale Staten van Flevoland hebben op 8 november 2017 de Omgevingsvisie Flevoland Straks vastgesteld. Hierin staat "Breed maatschappelijk draagvlak: door middel van een evenredige verdeling van de maatschappelijke baten van windenergie in de provincie wordt op de lange termijn het maatschappelijk draagvlak gewaarborgd". Dit is echter niet het geval bij het huidige ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen. Hier worden de lasten simpelweg afgewenteld op de direct omwonende in de dorpskern Ketelhaven.</p> <p>Gezien het gebrek aan maatschappelijk draagvlak, verzoek ik u met klem om het traject van nu af aan zodanig vorm te geven dat serieus met de belangen van de direct omwonende rekening wordt gehouden: niet het Rijk (in Den Haag), maar omwonende zitten immers, als de realisatie van het windpark doorgaat de komende 25 jaar vast aan de negatieve gevolgen van de door u in procedure gebrachte plannen.</p>		
74.12	IP Wnb Ww Wabo	<p>De provincie Flevoland en de gemeente Dronten en Lelystad zijn ernstig te kortgeschoren bij de totstandkoming van het regioplan windenergie zuidelijk en oostelijk Flevoland.</p> <p>De overheid is te kort geschoten in het informeren en betrekken van direct omwonenden. Die te maken krijgen met een enorme aantasting van hun fysieke leef omgeving; een kennisgeving van het regioplan</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Draagvlak'.	Geen.

		windenergie wordt uitgerekend in de herfstvakantie (zie figuur 2), op een voor de gemiddelde burger, volstrekt niet-herkenbare en onbegrijpelijke manier gepubliceerd (zie figuur 3). In een advertentie worden twee aankondigingen gedaan. Een duidelijke kaart met plaatsingszones ontbreekt. Dit in schril contrast met een kennisgeving in dezelfde krant op een eerdere datum (zie figuur 3). Bovendien hebben provincie en gemeente direct betrokken verzuimd huis-aan-huis een kennisgeving te verspreiden zoals zij dat wel doen bij minder ingrijpende zaken zoals wegafsluiting, vaststellen profiel nieuwe burgemeester, open dagen bij IJsseloog, etc.		
74.13	IP Wnb Ww Wabo	<p>Het belang van de bewoners in de dorpskernen is niet mee gewogen.</p> <p>Ook bij het verwerken van de zienswijzen in een NOTA VAN BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN, OVERLEGREACTIES EN WENSEN & BEDENKINGEN ONTWERP PARTIËLE HERZIENING OMGEVINGSPLAN FLEVOLAND VOOR WIND zien we dat niemand een zienswijze heeft ingediend met betrekking op het feit dat de zoekgebieden / plaatsingszones veel te dicht op de woonkernen Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterbant zijn geplaatst.</p> <p>Niemand uit de woonkernen heeft een zienswijze ingediend, ook de leden van de Provinciale Staten en de gemeente raad hebben zich niet gerealiseerd wat voor grote impact Windplan Groen, en Windplan Blauw hebben op de fysieke dorpskernen. Waar de provinciale en lokale overheden zijn te kort geschoten met betrekking tot het nemen van de verantwoordelijkheid voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving doen wij nu een dringend beroep op de Rijksoverheid om de kwaliteit van de fysieke leefomgeving in Ketelhaven te beschermen.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Afstand tot woonkernen' en 'Draagvlak'. Het Regioplan is niet één van de besluiten die nu terinzage ligt.	Geen.
74.14	IP Wnb Ww Wabo	<p>Door de gemeenten Dronten en Lelystad is een beeldkwaliteitsplan windenergie op gesteld.</p> <p>In dit beeld kwaliteitsplan word als uitgangspunt gesteld dat windturbines in lijn opstellingen van tenminste 7 windturbines per lijn moeten worden geplaatst. Hierdoor worden de plaatsingsmogelijkheden van windturbines vanuit ruimtelijk</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Draagvlak'.	Geen.

		<p>perspectief ernstig beperkt. Als dit principe wordt verruimd naar tenminste 6 of tenminste 5 windturbines per lijnopstellen worden vanuit perspectief ruimtelijk veel meer plaatsingszones mogelijk. Ook wordt gesteld "Maatwerkoplossingen zijn gewenst wanneer de praktijk situaties te bijzonder zijn voor een eenvoudige toepassing van de ontwerpprincipes". Wij verzoeken het rijk derhalve in overleg met de initiatiefnemer op zoek te gaan naar alternatieve plaatsingszones waarbij de dorpskern Ketelhaven wordt ontzien. Het kan toch niet zo zijn dat een beeld kwaliteitsplan zwaarder weegt dan het fysieke leefklimaat in Ketelhaven?</p>		
74.15	IP Wnb Ww Wabo	<p>2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg (N307) moet gevrijwaard blijven van windturbines Windpark Hanze, onderdeel van Windkoepel Groen, is voornemens 9 windturbines met een tiphoogte van 249 meter te plaatsen ten noorden van de Hanzeweg (N307). Hiervan zijn 7 windturbines gepland langs de Hogevaart Noor den 2 windturbines langs de Hondtocht Noord.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.7.	Geen.
74.16	IP Wnb Ww Wabo	<p>Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland. Het Vosmeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingszone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen. Het Roggebotzand is bovendien een van de drie laatste stiltegebieden van de Provincie Flevoland.</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid' en 'Natuur'.	Geen.
74.17	IP Wabo	<p>Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014. ministerie Infrastructuur en Milieu Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 203010 Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 804011 De EHS Flevoland • Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden NNN • EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation 	Zie beantwoording bij zienswijze 10.7.	Geen.

74.18	IP	<p>2.a Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met de SvWOL</p> <p>In de Structuurvisie Windenergie op land 2014 van het ministerie van Infrastructuur en Milieu is aangegeven dat ten noorden van de N307 (Hanzeweg) geen windturbines gepland worden. Het is immers van 3 zijden omsloten door het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische Hoofdstructuur/EHS).</p> <p>In de structuurvisie Windenergie op land, zijn plaatsingszones voor windturbines aangegeven als oranje gebieden: dus geen windturbines boven de Hanzeweg (N307).</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.7.	Geen.
74.19	IP	<p>2.b Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met structuurvisie Dronten plan 2030</p> <p>Volgens de structuurvisie Dronten plan 2030 wordt zone 2, het gebied ten noorden van N307 "gevrijwaard van windturbines om de openheid te bewaren" citaat pagina 27 uit de Structuurvisie Dronten 2030.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.7.	Geen.
74.20	IP	<p>2.c Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met het bestemmingsplan 8040 Ketelhaven binnendijks. In het bestemmingsplan 8040 Ketelhaven binnendijks is nergens het woord windpark, windturbine of windmolen te lezen. Ketelhaven binnendijks heeft de bestemming "Wonen". Realisatie van een windpark zal vele planschade claims met zich mee brengen. Alle bewoners van Ketelhaven zijn belanghebbend.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.7.	Geen.
74.21	IP	<p>2.d Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met het "nee, tenzij principe" van Natura 2000 gebieden/Natuurnetwerk Nederland/Ecologische Hoofdstructuur</p> <p>Voor Natura 2000 gebieden/Ecologische Hoofd Structuur/Natuurnetwerk Nederland geldt een "nee, tenzij" regime. Dat houdt in dat de natuur voorrang heeft boven andere belangen.</p> <p>Het ruimtelijke beleid voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Bij ruimtelijke ontwikkelingen in het NNN wordt getoetst of er sprake is van significante</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.7.	Geen.

		aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. De wezenlijke kenmerken en waarden zijn bepalend voor de toetsing van ruimtelijke ontwikkelingen.		
74.22	IP Wnb Wabo	<p>Figuur 8: Ecologische hoofdstructuur moet gevrijwaard blijven van windturbines Volgens de "EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation" geldt het 'nee, tenzij' principe en moet worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er echt geen andere alternatieven zijn.</p> <p>Dit is in beide gevallen niet gebeurd: In het Milieu Effect Rapport van Windplan Groen wordt duidelijk dat Windplan Groen wel degelijk een negatieve impact heeft op de natuur.</p> <p>In de MER zien cliënten - op bladzijde 275 Tabel 14.1 - dat, Windplan Groen, met uitzondering van de mogelijkheden voor elektriciteitsproductie op vrijwel alle aspecten negatief (-) of zeer negatief (--) scoort.</p> <p>De MER stelt: "De ecologische beoordeling laat zien dat het project en ook het VKA een negatief effect kan veroorzaken op ecologische waarden. Dit betreft soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn gesteld voor Natura 2000-gebieden en algemeen beschermde soorten"</p> <p>Verder lezen cliënten: "Voor de effecten op beschermde soorten komt naar voren dat er sterfte onder 86 vogelsoorten en onder 5 vleermuissoorten wordt verwacht"</p> <p>En cliënten lezen: "Voor wat betreft geluid, slagschaduw en natuur treedt er mogelijk een hogere belasting c.q. een groter effect op ten opzichte van de referentiesituatie".</p> <p>Het geluid en de verlichting van de windturbines zullen een negatief effect hebben op de kwaliteit van het landschap en het Natuur Netwerk Nederland.</p>	Zie algemene beantwoording 'Natuur'.	Geen.

		<p>Het ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen is dus in strijd met gemeentelijke bestemmingsplannen en structuurvisies, eveneens is het in conflict met de Europese natuurwetgeving.</p> <p>Een ontheffing in het kader van Wet Natuurbescherming mag voor dit gebied dan ook niet verleend worden. Zie ook punt 23.</p>		
74.23	IP Wnb Wabo	<p>De initiatiefnemers, de provincie Flevoland en de gemeente Dronten en Lelystad hebben niet kunnen aantonen dat er geen alternatieven zijn. Sterker nog de door cliënten aangedragen alternatieven (plaatsing van windturbines langs de Hanzeweg en de Hanzelijn, plaatsing van zonneparken op plekken waar geen windturbines kunnen worden gerealiseerd) wordt niet serieus ingegaan.</p> <p>Cliënten twijfelen daarom ernstig aan het volgen van het 'Nee, tenzij' principe van de ecologische hoofdstructuur / NatuurNetwerk Nederland / Natura 2000 gebieden door de provincie Flevoland. De provincie lijkt de economische belangen van de initiatiefnemers zwaarder te wegen dan de kwaliteit van de leefomgeving voor mens en dier.</p> <p>Het bijzondere gebied boven de N307 Hanzeweg kan gespaard worden door te kiezen voor een geheel andere windturbine opstelling of een combinatie met zonne-energie.</p>	Zie algemene beantwoording 'Natuur' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
74.24	IP Wabo	<p>3. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (het deel van Windplan Groen boven de N307).</p> <p>De Monitor Wind Op Land 2017 geeft aan dat de totale projectcapaciteit is gegroeid naar 6.867 MW, zo'n 14,5% hoger dan de doelstelling. Deze extra projectcapaciteit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen.</p>	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak' en 'Landschap en verlichting'.	Geen.

		<p>Cliënten zijn daarom van mening dat er geen noodzaak bestaat tot realisatie van Windpark Hanze.</p> <p>Bovendien zijn cliënten van mening dat Windpark Hanze, ten onrechte, meelift op Windplan Groen om zo gebruik te kunnen maken van de Rijkscoördinatieregeling. Op deze manier wordt gepoogd een windpark te realiseren dat indruist tegen eerdergenoemde structuurvisies en bestemmingsplannen. De Rijkscoördinatieregeling wordt op deze manier misbruikt.</p> <p>De gemeenten Dronten en Lelystad hebben voorde drie deelgebieden uit het Regioplan in deze gemeenten een gezamenlijk beeldkwaliteitsplan (BKP) opgesteld. Het BKP is in september 2017 door beide gemeenteraden vastgesteld. Het BKP bevat 10 ontwerpprincipes en een aantal maatwerkoplossingen voorde windturbineopstellingen en bijbehorende voorzieningen. De bedoeling is dat "het beeldkwaliteitsplan bijdraagt aan de meest wenselijke en haalbare windmolenopstellingen in het landschap".</p> <p>De opstelling van windturbines van Windpark Hanze, langs de Hoge Vaart boven de N307 hebben echter juist een desastreuze uitwerking op het open landschap dat, volgens de structuurvisie Dronten, plan 2030, gevrijwaard moet worden van windturbines om de openheid te bewaren.</p>		
74.25	IP Wabo	<p>De business case van Windplan Groen en het Beeldkwaliteitsplan Windenergie Dronten & Lelystad¹⁷ worden aangevoerd als argumenten dat 249 meter hoge windturbines binnen een afstand tot 10 maal de tiphoogte (=2490 meter) van Ketelhaven noodzakelijk zijn.</p> <p>Dit zijn drogredenen: Er is in het Beeldkwaliteitsplan niet wezenlijk naar andere plekken gezocht omdat Windplan Groen geen vertraging op wil lopen in de realisatie van het Windpark. Andere plekken uitkiezen betekent ook opnieuw plaatsen beoordelen en dat vertraagt.</p>	Zie algemene beantwoording 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Afstand tot woonkernen' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.

		<p>De tweede reden dat Windplan Groen bang is om vertraging op te lopen was vanwege de dreigende afbouw van het SDE+ subsidie. Deze subsidie blijft nog gelden, dus het economische argument voor vertraging vanwege subsidies is niet geldig.</p> <p>Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. Echter in maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen. Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines bij de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder gebrek aan wil dan aan een onmogelijkheid.</p> <p>Het kan toch niet zo zijn dat het BKP en de onwil van de provincie Flevoland en de gemeente Dronten om op zoek te gaan naar andere plaatsingszones - omdat het aangepaste plan dan opnieuw in stemming moet worden gebracht - zwaarder weegt dan de kwaliteit van de woon- en leefomgeving in Ketelhaven voor de komende 25 jaar?!</p> <p>Het BKP geeft slechts richtlijnen voor het bepalen van windturbine opstellingen. Als direct omwonenden grote problemen hebben met de geplande plaatsingszones moet daarvan afgeweken kunnen worden. Het BKP geeft geen bindend juridisch kader. Cliënten vragen de Rijksoverheid dan ook de geplande windturbines bij Ketelhaven te schrappen dan wel te verplaatsen naar een gebied waar direct omwonenden niet benadeeld worden. Uit gesprekken met Windkoepel Groen hebben cliënten begrepen dat zij daar voor open staan.</p> <p>Tussen de referentiesituatie en de toekomstige situatie is er qua tijd nog heel veel mogelijk. Door de huidige "jonge" turbines (die nog niet zijn afgeschreven en later kunnen worden gesaneerd) ontstaat er volgens Windkoepel Groen tijd en ruimte in de business case.</p>		
--	--	--	--	--

		In die periode kunnen nog zeker nieuwe inzichten binnen het plangebied ontstaan voor de positiebepaling van de windturbines. Cliënten zien dan ook niet in waarom er dan nu in 2019 zo'n rigide standpunt door provincie, gemeente en Windkoepel Groen wordt ingenomen, dat er geen enkele vermindering van het aantal en/of verplaatsing van de windturbines mogelijk wordt geacht.		
74.26	IP Wabo	<p>4. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden (geluid). In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland. De geproduceerde hoeveelheid geluid wordt gemiddeld over de periode van één jaar, De 47 dB Lden (Level day-evening-night) geluidscontour wordt berekend op basis van het bron geluidsniveau van de windturbine en aan de hand van het gemiddelde windaanbod ter plaatse. In de praktijk kan dit leiden tot geluidsniveaus ruim boven de 47dB. Dit is dus boven de norm die wordt geadviseerd door de WHO.</p> <p>Bewoners van Ketelhaven moeten er dus rekening mee houden dat ze in hun tuin vrijwel nooit meer kunnen genieten van de stilte van het landelijk gebied. Ook zullen ze waarschijnlijk 's nachts hun ramen moeten sluiten om de geluidsoverlast van de windturbines te beperken.</p> <p>Volgens het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven (referentiepunt Boslaan 83A) - volgens de geluidsklasse indeling van het RIVM - van "zeer goed" naar "redelijk". De cumulatieve geluidsbelasting in Ketelhaven overschrijdt hiermee de grenswaarde van 40 dB{A} etmaalwaarde, welke geldt in een stil landbouwgebied conform de Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening. Bovendien is onduidelijk of er in deze berekening wel rekening mee is gehouden dat er in de winter geen begroeiing aanwezig is en dat bij een lage omgevingstemperatuur geluid verder</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Geluid'. Aanvullend geldt dat er zoals gesteld in de zienswijze een algemene norm is voor windturbinegeluid. Er is geen onderscheid naar gebiedskarakteristieken (zoals industrie of platteland). De basis hiervoor ligt in de norm die gebaseerd is op een dosis-effect relatie. De geluidsnorm uit de Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening is dan ook niet van toepassing op windturbinegeluid.</p> <p>De berekeningsmethode voor geluid is voorgeschreven op grond van de bijlage 4 bij de Activiteitenregeling. In de bijlage is ook voorgeschreven op welke wijze omgevingscondities, zoals de begroeiing, moeten worden meegenomen in de berekening vanwege bijvoorbeeld demping. De uitgangspunten (parameters) waar om wordt verzocht zijn opgenomen in de bijlagen bij de akoestische rapportage.</p> <p>De geluidseffecten op de omgeving zijn beoordeeld en betrokken bij het besluit (bijlage 2a van het MER). Dit</p>	Geen.

		<p>draagt en harder klinkt. Cliënten zouden dan ook graag inzicht krijgen in welke, en of de juiste, parameters als input waarde voor het model zijn gebruikt.</p> <p>Dit betekent dat de cumulatieve geluidsbelasting in Ketelhaven met 10-15 dB gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.</p> <p>Uit onderzoek van TNO19 blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 880 meter, tot Ketelhaven nog steeds sprake zal zijn van (ernstige)geluidshinder (5% binnenshuis, 10 % buitenshuis) en slaapverstoring. Dit betekent dat in Ketelhaven e.o. (ca 1000 inwoners) minimaal 100 bewoners ernstige geluidshinder zullen ondervinden. Cliënten achten dit niet acceptabel.</p> <p>In de onderstaande grafieken wordt de relatie duidelijk tussen het percentage (ernstig) gehinderden binnenshuis, buitenshuis en slaapgestoorden.</p> <p>Figuur 10 percentage slaapverstoorden en (ernstig) gehinderden binnen en buitenshuis</p> <p>Er is in diverse landen onderzoek gedaan naar geluidniveaus op grotere afstand van windturbines en in het algemeen blijkt daaruit dat het werkelijke geluidniveau benedenwinds hoger is dan volgens de berekening.</p> <p>Cliënten vinden dan ook dat er maatwerkvoorschriften in de omgevingsvergunning moeten worden opgenomen waardoor de geluidshinder wordt beperkt tot minder dan 1% van de bewoners van de dorpskernen.</p>	<p>betreft ondermeer het aantal gehinderden op basis van de verdeling van percentages van TNO (zie paragraaf 2.9 van de akoestische rapportage). De effecten zijn aanvaardbaar bevonden en er is dan ook geen aanleiding maatwerkvoorschriften op te nemen.</p>	
74.27	IP Wabo	<p>5. Infra-geluid van windturbines heeft een negatief effect op het welzijn en de gezondheid van mens en dier De recent aangepaste WHO-richtlijnen voor omgevingslawaai voor de Europese regio leveren sterk bewijs dat lawaai een van de grootste gevaren voor het milieu vormt voor zowel de</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Geluid' en 'Gezondheid'.</p>	<p>Geen.</p>

		<p>fysieke als mentale gezondheid en het welzijn in de Europese regio.</p> <p>Naast het hoorbare geluid, zoals bij punt 4 aangegeven, is er echter ook onhoorbaar infrageluid. Dat infrageluid wordt door medici aangegeven als de meest ziekmakende factor van windturbines²². Er zijn vele aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen.</p> <p>Mensen die binnen een afstand van 1500 meter van een windturbine wonen hebben twee maal zo vaak last van slaapproblemen als mensen die verder dan 2000 meter van een windturbine wonen²⁴</p> <p>Iedereen die binnen zo'n 1,5 kilometer van een industriële windturbine woont, heeft hinder van geluid, het hele jaar door, jaar in jaar uit. De direct omwonenden hebben te maken met schade aan hun gezondheid, door gebrek aan slaap en gemoedsrust. Ze moeten het hele jaar wonen met gesloten ramen en deuren, vanwege geluidshinder en ze worden blootgesteld aan infrageluid.²⁵</p> <p>In Polen is de negatieve impact van de onmiddellijke nabijheid van windturbines op de voerconsumptie, gewichtstoename en cortisolconcentratie in het bloed van ganzen vastgesteld²⁶</p> <p>Medici en onderzoekers geven bij nadere bestudering van hinder die mensen ondervinden als gevolg van Windparken steeds weer een gewenste afstand van 2 km (bij lagere windmolens) of 10x de tiphoogte aan (= RvS uitspraak²⁷). Meerdere landen en staten hanteren deze afstand in hun regelgeving of in hun aanbevelingen.</p> <p>Om de negatieve gevolgen voor dieren te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.</p>		
--	--	---	--	--

74.28	IP Wabo	<p>6. De windturbines worden veel te dichtbij de woonkern Ketelhaven gepland In het (Ontwerp) Inpassingsplan Windplan Groen is het voor- nemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.</p> <p>Er is in Nederland geen wettelijk minimum voor afstanden tussen huizen en windturbines. Veel landen kennen echter wel richtlijnen en regelgeving met betrekking tot de mini- mumafstand van windturbines tot een woning²⁸</p> <p>Deze richtlijnen en regelgeving zijn er niet voor niets.</p> <p>De Raad van State hanteert ook het criterium van 10x de tiphoogte²⁹ omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige be- tekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'. Deze stellingname impliceert de erkenning dat er binnen deze afstand wèl hin- der van betekenis is. Cliënten vinden dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.</p>	Zie algemene beantwoording 'Af- stand tot woonkernen'.	Geen.
74.29	IP Wabo	<p>7. Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling De bewoners van de zuidrand van Ketelhaven krijgen te ma- ken met ernstige horizonvervuiling. Zie foto's hieronder. Een foto van de Domtoren (112 meter hoog) is minder indruk- wekkend, dan wanneer je erbij staat. Dat is tevens de indruk van de windturbines ten zuiden van Urk, die slechts 198 me- ter hoog zijn. Dat betekent dat de impact van de windturbi- nes in het landschap op basis van visualisaties een onder- schatting zijn. Ook de impact van de obstakel verlichting moet niet onderschat worden. In het donker zal Ketelhaven pontificaal uitkijken op een industrieel "red light district".</p>	Zie algemene beantwoording 'Land- schap en verlichting'.	Geen.
74.30	IP	<p>8. De bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.13.	Geen.

		<p>Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. Door de geplande komst van Airport Lelystad is er minder plaats voor de windturbines van Windplan Groen. Van de 109 geplande windturbines in Windplan Groen in oostelijk Flevoland kunnen er 20 niet doorgaan in het lege landelijke gebied rond Airport Lelystad³¹.</p> <p>De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluids-overlast van zowel luchthaven Lelystad³² als van de windturbines van Windplan Groen³³</p> <p>Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra CO2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid. Bij alle discussies rond Airport Lelystad en Windplan Groen voelen de inwoners van Ketelhaven zich dubbel benadeeld door zowel de initiatiefnemers als de overheid.</p> <p>Opvallend is overigens, dat de discussies rond Airport Lelystad op grond van goede argumenten van actiegroepen bij de rijksoverheid (lees minister) kunnen leiden tot aanpassingen van de plannen, maar dat de gesprekken tussen de bewoners van Ketelhaven en de gemeentelijke en provinciale overheden over het Windplan Groen tot nog toe weinig heeft opgeleverd.</p>		
74.31	IP Wabo	<p>9. Waardedaling van woningen moet voorkomen worden "Genieten van rust, ruimte, wateren natuur" zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.</p> <p>De kwaliteit van het uitzicht uit tuin en woning zal worden aangetast. Nu nog hebben de woningen aan de zuidkant van Ketelhaven 8 km vrij uitzicht over de landerijen van de keukentafel tot aan de Hanzelijn. Bij realisatie van Windplan</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.12.	Geen.

		<p>Groen zal het uitzicht gedomineerd worden dooreen industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).</p> <p>'s Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knippende rode lichten.</p> <p>Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door onderstaande jurisprudentie:</p> <p>Uitspraak rechtbank Haarlem (procedurenummer AWB 05/4895). Dit betreft bezwaar WOZ door mogelijke plaatsing van windturbine op 700 meter. Gevolg, gemeente moet WOZ-waarde met 12.5% naar beneden bijstellen.</p> <p>Uitspraak Rechtbank Zwolle (procedurenummer AWB 06/607). Dit betreft bezwaar WOZ door plannen om windmolens binnen een kilometer afstand tot woning te plaatsen. Gevolg gemeente moet WOZ met 15 % naar beneden bijstellen.</p> <p>Uitspraak Gerechtshof Leeuwarden (procedurenummer AWB 05/1864). Door de daadwerkelijke bouw, op een afstand van 800 meter, moest de gemeente de WOZ-waarde met 43% naar beneden bijstellen.</p> <p>Afgaand op bovengenoemde uitspraken moeten de bewoners van Ketelhaven dus rekening houden met een waardedaling van vele tientallen tot wellicht honderd duizenden euro's per woning.</p> <p>Indien er toch windturbines geplaatst worden, zullen degenen die daarvan schade ondervinden ook ruimhartig financieel gecompenseerd moeten worden.</p>		
--	--	--	--	--

		<p>Wat cliënten daarnaast bijzonder steekt is dat bewoners van het buitengebied en bewoners van de dorpskernen die evenveel hinder ondervinden ongelijk behandeld worden.³⁵</p> <p>Planschade wordt ingediend bij de gemeente en worden uiteindelijk geadresseerd bij de initiatiefnemers, zoals geregeld in de anterieure overeenkomst. Advocaten van de initiatiefnemers zijn gespecialiseerd om deze planschade zo minimaal mogelijk te laten uitvallen. Dit is per definitie in het nadeel van omwonenden.</p> <p>Tevens is het onderdeel 'uitzicht' uitgesloten van planschade. Voor de woningen aan de zuidrand van Ketelhaven is het echter juist deze waarde, die de meerwaarde van de woningen bepaalt. Dat komt dus ook ten laste van individuele burger.</p>		
74.32	IP Wabo	<p>10. Windparken hebben negatieve gevolgen voor de leefbaarheid en de sociale cohesie</p> <p>Cliënten zien dat de komst van windparken ook in Nederland gemeenschappen uit elkaar drijft. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is geenszins goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren-In de pers is daar genoeg aandacht³⁶ voor. Ook in de uitzending van Argos "Grote winsten ten koste van omwonenden windparken"³⁷ van 13 april j.l. wordt duidelijk hoe Windparken in het Noorden van Nederland 'big business' is van projectontwikkelaars.. De verdeling van lusten en lasten is scheef en onrechtvaardig. Omwonenden en politiek worden door een Rijkscoördinatieregeling monddood gemaakt.</p> <p>Omwonenden kunnen er niets tegen doen dat hun woon en leefklimaat wordt aangetast en krijgen bovendien nog eens de rekening gepresenteerd terwijl de "buurman" slapend rijk wordt.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak', 'Gezondheid', 'Verminderd woongenot en planschade' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

		<p>Zoals advocaat mr. Van Nus het over de zaak Windpark Delfzijl Zuid38 in het AD39 verwoordt "Ze hoeven de tractor niet meer uit de schuur te rijden."</p> <p>Er zijn geen redenen om aan te nemen dat de situatie in Flevoland anders zal zijn dan in Groningen of Drenthe.</p> <p>Sterker nog, ook in de gemeente Dronten ontstaat al sociale onrust vanwege de scheve verdeling van de lusten en de lasten. De sociale cohesie in dorpen komt onder druk omdat mensen elkaar tegenkomen op school, via de sport, vereniging, kerk, kennissen of bij winkelbezoek.</p> <p>Indien er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Alle zogenaamde duurzaamheid ten spijt.</p>		
74.33	IP Wabo	<p>11. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken Ongeacht het gegeven waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is het van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.</p> <p>Meerdere malen hebben er gesprekken plaats gevonden tussen de commissie WPG van de VvE Ketelhaven, de initiatiefnemer Windkoepel Groen (WKG) en de gemeente Dronten. In deze gesprekken is kennelijk aangegeven de hinder door windturbines (slagschaduw, geluidshinder, obstakelverlichting) zoveel mogelijk te willen voorkomen - door opzoek te gaan naar andere locaties zodat de afstand van de windturbines tot de woonkernen kan worden vergroot - dan wel te beperken door het toepassen van de best beschikbare technieken (BBT) en dit in maatwerkvoorschriften, en/of een anterieure overeenkomst vast te leggen op basis van heldere criteria die gemonitord en gehandhaafd kunnen worden door de omgevingsdienst.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.21.	Geen.

		<p>Cliënten richten zich nog tegen het gegeven dat in het ontwerp-inpassingsplan en in de ontwerpvergunningen ten onrechte niet is gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).</p> <p>Uit het milieueffectrapport blijkt dat de gebruikte referentieturbines niet aansluiten bij de BBT. Er zijn namelijk nieuwe, effectievere windturbines beschikbaar. Deze windturbines, waarvan de effecten zijn onderzocht, hebben grotere rotoren en worden gebouwd op steeds hogere ashoogte. Hierdoor kan eenzelfde hoeveelheid energie worden opgewekt met minder turbines.</p> <p>Borging van de BBT is extra noodzakelijk omdat nu uit de aanvragen om omgevingsvergunning volgt dat de definitieve keuze voor het windturbintype pas plaatsvindt na afronding van de besluitvorming. Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wel voldoen aan de BBT. Het bevoegd gezag is op basis van artikel 7.39 van de Wet milieubeheer verplicht een evaluatieprogramma op te stellen, te monitoren of de vergunde grenswaarden in de praktijk niet overschreden worden en waar nodig te handhaven.</p>		
74.34	IP Wabo	<p>11.a De hinder van windturbines bij woonkernen dient zoveel mogelijk voorkomen te worden</p> <p>Om de negatieve impact van windturbines te voorkomen dient in de omgevingsverordening Flevoland opgenomen te worden dat de afstand van een industriële windturbine tot een woonkern minimaal 10 maal de tiphoogte dient te bedragen.</p> <p>In het ontwerp- inpassingsplan Windplan Groen wordt van grotere windturbines (maximale ashoogte 166 meter) uitgegaan dan was toegestaan in het regioplan windenergie oost en zuidelijk Flevoland (maximale ashoogte van 120 meter).</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen'.</p> <p>Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.</p>	Geen.

		Hierdoor is het mogelijk met minder windturbines de gewenste energieopbrengst te realiseren. Dit schept de ruimte om de afstand van de windturbines tot Ketelhaven te vergroten. De als gevolg daarvan ontstane milieuwinst dient te leiden tot het (deels) schrappen van de 3 turbines HVN1, HVN2 en HVN3 langs de Hogevaart bij Ketelhaven.		
74.35	IP Wabo	<p>11.b De hinder door obstakel verlichting dient zoveel mogelijk beperkt te worden.</p> <p>Ook met betrekking tot de obstakelverlichting van windturbines dienen voorwaarden in de omgevingsvergunning opgenomen te worden om de hinder van de op de obstakelverlichting zoveel mogelijk te beperken.</p> <p>Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om hinder door obstakelverlichting zoveel mogelijk te beperken. Dit kan bijvoorbeeld worden bereikt door het enkel aanbrengen van obstakelverlichting op de hoekpunten van het windpark, het dimmen van licht bij helder weer, en/of vast brandende verlichting. Ook kan worden gedacht aan een techniek waarbij obstakelverlichting alleen wordt ingeschakeld bij verminderd zicht voor vliegverkeer of in combinatie met (radar)apparatuur waarmee vliegverkeer wordt gesignaleerd.</p>	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting'.	Geen.
74.36	IP Wabo	<p>11.c De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.</p> <p>Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om geluidshinder zoveel mogelijk te beperken. Het geluid van windturbines is sterk afhankelijk van het weer. Dat geldt niet alleen voor de productie van het geluid, maar ook voor de overdracht naar de omgeving. Ons veranderlijke Nederlandse weer draagt bij aan de richting, de reikwijdte en de sterkte van het geluid. De applicatie Geluidsverwachting.nl van Arcadis41 zou gebruikt kunnen worden om de windturbines uit te zetten wanneer een bepaald geluidsniveau naar verwachting zal overschreden.</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid' en 'Best beschikbare technieken turbinekeuze en maatwerkvoorschriften'.	Geen.

		Ook kunnen omwonenden met de app eenvoudig doorgeven hoe zij het geluid ervaren en met de feedbackoptie van de applicatie de hinderbeleving doorgeven.		
74.37	IP Wabo	<p>ll.d De hinder ten gevolge van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op O-uren slagschaduw Wanneer windturbines te dicht bij een woning geplaatst worden krijgen de bewoners te maken met slagschaduw op de ramen en in huis.</p> <p>Door initiatiefnemer Windplan Groen is O-uren slagschaduw toegezegd. Dit moet dan ook opgenomen worden in de omgevingsvergunning. En er dienen harde garanties te komen dat er bij overschrijding gehandhaafd wordt.</p> <p>Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om hinder door slagschaduw zoveel mogelijk te beperken. Met de initiatiefnemer WKG is afgesproken en kennelijk overeengekomen dat een windturbine moet zijn voorzien van een automatische stilstand voorziening en dat de slagschaduw op de woningen in Ketelhaven 0 uur per jaar zal bedragen.</p>	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw' en 'Best beschikbare technieken turbinekeuze en maatwerkvoorschriften'.	Geen.
74.38	IP Wabo	<p>12. Het regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland moeten worden aangepast.</p> <p>De geschikte gebieden voor grootschalige windenergie zijn door het Rijk vastgelegd in een structuurvisie (Structuurvisie Wind op Land, vastgesteld 28 maart 2014): De door Windkoepel Groen getekende turbines langs de Hoge VaartNoord (boven de N307) bij Ketelhaven vallen buiten de SvWOL 2014.</p> <p>Het Regioplan kijkt ten opzichte van de SvWOL voor Windplan Groen op één onderdeel af. Dat betreft de plaatsingszones ten noorden van de Hanzeweg. In de SvWOL is hier geen zone opgenomen terwijl in het Regioplan hier een zone parallel aan de Hogevaart is opgenomen. Het Regioplan Wind is zoals eerder vermeld strijdig met eerdergenoemde structuurvisies en bestemmingsplannen.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.</p> <p>Gelet op de zorgvuldigheid van de planontwikkeling en de voorbereiding van de besluitvorming zien de ministers geen reden om de procedure voor vaststelling van het inpassingsplan te stoppen.</p> <p>Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die</p>	Geen.

		<p>Het ontwerp Windplan Groen voldoet zelfs niet aan het regioplan: Ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.</p> <p>Cliënten missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen. De businesscase van deze bewoners is ronduit negatief.</p> <p>In het regioplan wind, en de Omgevingsverordening Flevoland moet worden opgenomen worden dat plaatsing van nieuwe windparken alleen mogelijk is op een afstand van tenminste 10 maal de tiphoogte van Ketelhaven.</p> <p>De gemeenteraad van Dronten heeft bij het aannemen van het Voorkeursalternatief (VKA) in september 2018 zich ervan vergewist dat er geen onomkeerbare besluiten genomen zouden worden. Voortschrijdend inzicht bij de huidige ontwikkelingen rechtvaardigt een herziening van het Regioplan Wind en het Inpassingsplan Windplan Groen.</p> <p>Het Regioplan heeft de formele status van een provinciale en intergemeentelijke structuurvisie volgens de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Door het Regioplan de status van structuurvisie te geven, binden de provincie en de gemeenten Dronten, Lelystad en Zeewolde zichzelf aan het gepresenteerde beleid. Formeel is de Rijksoverheid niet gebonden aan een provinciale en intergemeentelijke structuurvisie.</p> <p>Wat betreft het onderdeel Windpark Hanze -onderdeel van Windplan Groen, het gebied boven de Hanzeweg N307- is</p>	<p>het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.</p>	
--	--	--	---	--

		<p>het Regioplan in strijd met nu geldende structuurvisies, plannen, richtlijnen en verordeningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014, ministerie Infrastructuur en Milieu • Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030, en Nieuwe Natuur Oostkant Dronten • Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040 • De EHS Flevoland en Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten, • Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden NNN • EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation • Het regioplan Windenergie: er wordt afgeweken van de maximale hoogte, en er wordt afgeweken van plaatsingszones • Verordening voor de fysieke leefomgeving Flevoland en Nota Stiltegebied Flevoland 2014 <p>Cliënten roepen de minister van EZK dan ook op bij het vaststellen van het inpassingsplan Windplan Groen rekening te houden met bovengenoemde structuurvisies, bestemmingsplannen en verordeningen.</p> <p>Door de initiatiefnemers wordt steeds gezegd dat Windplan Groen een "rijdende trein" is. Cliënten roepen de minister van EZK daarom dringend op om, wat Windpark Hanze betreft, aan de noodrem te trekken, het sein op rood te zetten of een wissel om te zetten.</p>		
74.39	IP Wabo	<p>13. Er is geen noodzaak windturbines zo dicht op dorpskernen te plaatsen.</p> <p>Flevoland doet al meer dan de taakstelling windenergie op land. Bovendien hoeven de doelstellingen voor duurzame energie niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.</p>	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak', 'Alternatieve vormen van duurzame energie' en 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.

		<p>Zo worden er ook 2 grote zonneparken gepland bij Flevonice (25 hectare) en Dorhout Mees (85 hectare)⁴³. Met de invulling van die twee locaties voldoet de gemeente Dronten aan de afspraak met de provincie om 110 hectare beschikbaar te stellen voor zonneparken, zonder dat er landbouwgrond verloren gaat.</p> <p>Zo als al eerder is voorgesteld door de VvE Ketelhaven kan worden overwogen, de ecologische verbindingzone, een strook van 25 meter aan beide zijden van de Hoge Vaart te benutten door toepassen van zonnepanelen. Zonnepanelen kunnen prima landschappelijk worden ingepast daar er systemen verkrijgbaar zijn met een maximale hoogte van slechts 85 cm. Hierbij kan een haag worden toegepast om de zonnepanelen aan het directe zicht te onttrekken. Hierbij blijft het open landschap behouden en kan een vermogen van ca 30 MWp worden geïnstalleerd. Hierbij staat dan de duurzame opwekking van energie centraal en niet het economisch gewin van enkelen. De vergoedingen aan grondeigenaren zijn zo beter verdeeld en niet absurd hoog zoals bij windturbines.</p> <p>Bovendien is er nog veel ruimte op de daken van de schuren van de bij Windpark Hanze aangesloten ondernemers; van de vele daken van de initiatiefnemers aan de Ketelweg zijn er slechts een paar voorzien van zonnepanelen.</p>		
74.40	IP Wabo	<p>14. Er is twijfel over de business case van Windplan Groen. Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Deze twijfel is alleen maar toegenomen nu Windplan Groen vanwege de regels voor Lelystad Airport twintig van de geplande windturbines heeft moeten schrappen.</p> <p>Windplan Groen brengt schade toe aan de woon- en leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven en Biddinghuizen,</p>	Zie algemene beantwoording 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.

		<p>vermindert de waarde van de woningen en heeft een negatieve invloed op het open landschap en het Natuur Netwerk Nederland.</p> <p>Cliënten vinden dan ook dat de SDE+ subsidie niet toegekend moet worden aan Windplan Groen, een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, een plan waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op de woonkernen Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.</p>		
74.41	IP Wabo	<p>15. De MER is onvolledig In de MER is geen rekening gehouden met het effect van Windpark Hanze op de rookgassen van mestverwerker Komeco. Komeco is een mestverwerkend bedrijf waar mest wordt omgezet in mestkorrels en granulaat. De turbines van Windplan Groen kunnen daardoor effect hebben op de werking van de schoorsteen, en daarmee depositie van de afgassen {ammoniak, VOC, fijnstof) van Komeco in Natura 2000 gebied.</p> <p>Windsnelheid en turbulentie zijn bepalend in het effect van windturbines op de afvoer van rookgassen van een schoorsteen.</p> <p>Een windturbine beïnvloedt de luchtstroming in de directe omgeving. Op circa 900 meter ten noorden van Windpark Hanze staat de schoorsteen van het bedrijf Komeco. Als de wind uit zuidelijke richtingen waait, bevindt de Komeco zich in het zog van één of meer windturbines. De turbulentie op een afstand van 15 keer de rotordiameter (2,49 km) kan nog merkbaar hoger kan zijn dan de achtergrondwaarde. Uit praktijkmetingen blijkt dat in ongunstige situaties op een afstand van 10 keer de rotordiameter (1,66 km) de turbulente snelheid 25 tot 50 procent hoger ligt. In de MER van het naast gelegen windplan Blauw45 is dit wel onderzocht.</p> <p>De molens staan vanuit Ketelhaven gezien voor de schoorsteen van Komeco. Dus wat Komeco uitblaast wordt ver-</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 42.3.	Geen.

		<p>spread bij zuidelijke winden in noordelijke richtingen naar Ketelmeer (dit is een Natura 2000 gebied). Bij zuidwestelijke richtingen pal op Ketelhaven. Wind uit noordelijke richtingen wordt volgens het plaatje 2 (hieronder) richting zuidelijke richting de turbulentie verspreid (waar Ketelhaven dan geen/minder last heeft).</p> <p>Turbulentie heeft aldus een negatieve invloed op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verspreiding van de rookgassen van mestverwerkingsbedrijf Komeco. Bij zuiden en westen winden zal er sprake zijn van stikstof depositie (ammoniak) in Natura 2000 en NNN gebieden. • Verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen in Ketelhaven, en in Natura 2000 en NNN gebieden. • Vleermuizen zijn bijzonder gevoelig voor pesticiden waarbij deze stoffen kunnen accumuleren in vleermuizen, zoals ook in andere insectenetters. Wanneer de vrouwtjes zogen en de beschikbaarheid van voedsel klein is, bijvoorbeeld doorslecht weer, verhogen de concentraties van gifstoffen door gewichtsafname van het dier. Daarnaast geven vleermuismoeders deze stoffen via hun melk door aan hun jong, die hiervoor extra gevoelig is. • Uit het rapport Vleermuizen en pesticiden blijkt dat In vleermuizen en vleermuis mest verschillende pesticiden zijn aangetroffen. Naast twee insecticiden, die via vergiftiging van prooidieren in vleermuizen terecht kunnen komen, zijn er ook een herbicide en een fungicide aangetroffen. Dit laat zien dat prooi-insecten van vleermuizen ook niet-doelwit gewasbeschermingsmiddelen op zich krijgen en dat die hogerop in de voedselketen, in de vleermuizen, terecht kunnen komen. Pesticiden die worden gebruikt om plagen en ziekten in landbouwgewassen te bestrijden, worden opgenomen door insecten (in sublethale doses) en kunnen zo via het voedsel in vleermuizen terecht komen. Bijvoorbeeld door drift kunnen insecten in laanbomen grenzend aan landbouwpercelen pesticiden opnemen. De vleermuis foerageert hier. Pesticiden komen in het oppervlaktewater terecht en kunnen door de 		
--	--	---	--	--

		(larvale stadia van) insecten worden opgenomen. Deze insecten leven als adult "bovengronds" en kunnen door vleermuizen worden gegeten. Insecten die blootgesteld zijn aan pesticiden worden ziek en minder vliegvlug waardoor de kans toeneemt dat de vleermuis juist deze besmette insecten op-eet. Pesticiden kunnen ook schadelijke effecten hebben voor vogels.		
74.42	IP Wabo	<ul style="list-style-type: none"> • In de MER is geen rekening gehouden met het effect van Windpark Hanze op de verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen in en de woonkern Ketelhaven en het Natuurnetwerk Nederland NNN. • Veel burens van boeren maken zich zorgen over wat er direct naast hun huis en tuin wordt gespoten en of dat overwaait. Bovendien mag er alleen bij vrijwel windstil weer worden gespoten. Drift is het verwaaien van spuitvloeistof tijdens de toediening van gewasbeschermingsmiddelen. Drift bij bespuitingen heeft nadelige gevolgen voor de kwaliteit van het oppervlaktewater, niet doelwit planten en arthropoden, bijen en leidt tot een groter risico op blootstelling van omwonenden. • In het 'Onderzoek Bestrijdingsmiddel en Omwonenden' dat in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en het Ministerie van Economische zaken is uitgevoerd is aangetoond dat omwonenden van bloembollenvelden aan hogere concentraties bestrijdingsmiddelen worden blootgesteld dan mensen die verder weg wonen. Omwoners worden ook langer blootgesteld dan tot nu toe was bekend. Ook in de luiers van baby's die binnen 250 meter afstand van bollenvelden wonen worden pesticiden aangetroffen. • Uit onderzoek blijkt dat de turbulentie op een afstand van 15 keer de rotordiameter (2,49 km) kan nog merkbaar hoger kan zijn dan de achtergrondwaarde (zie MER Windplan Blauw). Uit praktijkmetingen blijkt dat in ongunstige situaties op een afstand van 10 keer de rotordiameter (1,66 km) de turbulente snelheid 25 tot 50 procent hoger ligt. Dit betekent 	Zie beantwoording bij zienswijze 42.3.	Geen.

		dat er binnen 2,5 kilometer van windturbines, ten gevolge van turbulentie, er sprake zal zijn van meer drift van gewasbeschermingsmiddelen. Dit heeft een nadelige invloed op het fysieke woon en leef klimaat in Ketelhaven en op het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand, de Hogevaart. Dit zijn allemaal gebieden die onderdeel zijn van het Natuurnetwerk Nederland waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.		
74.43	IP Wnb Wabo	<ul style="list-style-type: none"> • In de MER is geen rekening gehouden met insectensterfte ten gevolge van de windmolens "Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties," schrijft De Telegraaf7. Volgens een nieuw Duits onderzoek sneuvelen er 's zomers wel 5,3 miljard insecten per dag tegen de molenwieken van de ruim 31.000 Duitse windmolens. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken. Dat zijn, tussen april en oktober, zo'n vijf tot zes miljard insecten per dag. Wetenschappers waarschuwen al jaren voor een achteruitgang van het aantal insecten. • Onderzoek van de Radboud Universiteit in samenwerking met Duitse collega's concludeerde in 2017 dat de totale biomassa aan vliegende insecten sinds 1989 met ruim 75 procent is afgenomen. Als een van de grootste oorzaken voor die 'biodiversiteitscrisis' wordt meestal naar landbouwgif gewezen. Het plaatsen van windmolens heeft een veel sterker negatief effect op beschermde vogels en vleermuizen. Ze worden niet alleen geraakt door de wieken van de windturbines (tip snelheid 75 m/s = 270 km / uur). Door de insectensterfte ten gevolge van windturbines (aanvaringslachtoffers, en slachtoffer van verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen) zal flora en fauna in nog verder worden aangetast. Door de komst van windturbines zal de insecten populatie nog verder afnemen en zal er geen voedsel meer zijn voor vogels en vleermuizen. 	Zie beantwoording bij zienswijze 10.16.	Geen.

		<ul style="list-style-type: none"> • Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Voor het eerst heeft een Duitse studie berekend hoeveel zwevende beestjes zich te pletter vliegen in windparken. De uitkomsten „zijn zorgwekkend“, concludeert hoofdonderzoeker Franz-Trieb. Jaarlijks zweeft er 24.000 ton aan insecten langs de rotorbladen van de ruim 31.000 Duitse windmolens...Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken. Dat windmolens een risico zijn voor trekvogels of vleermuizen was bekend. Dat geplette insecten een aanslag achterlaten OP rotorbladen en zo de efficiëntie van windmolens beïnvloeden eveneens, stelt Trieb...Dat heeft zelfs geleid tot een hele sector van schoonmaakbedrijven voor windparken. Maar wat het effect van de botsingen is voorde voedselketen of voor soortenpopulaties, dat is tot nu toe genegeerd."48 Een studie in het European Journal for Wildlife Research49, toont dat insecten sterk aangetrokken worden door de witte en lichtgrijze kleur van de turbines. 		
74.44	IP Wnb Wabo	<p>De invloed van windturbines op watervogels in het Roggebotveld is buiten beschouwing gebleven.</p> <p>In de MER wordt aandacht besteed aan de gevolgen voor akker-vogels, maar niet aan de betekenis voor de watervogels, die ook in dit gebied aanwezig zijn.</p> <p>Het Natuurgebied Roggebotveld vormt namelijk een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincie Flevoland.</p> <p>Dat het Roggebotveld is aangelegd op de grens van nat en droog is dan ook geen toeval. Rijk en Provincie Flevoland willen het Roggebotveld inzetten om de 'natte as' te versterken. Deze verbinding van waterwegen loopt van de Biesbosch tot aan het Lauwersmeer. De randmeren en aangrenzende gebieden zijn onderdeel van de as.</p>	Zie algemene beantwoording 'Natuur' en 'Geluid'. De windturbines komen overigens op afstand van het Roggebotveld te staan. In de natuuronderzoeken en passende beoordeling wordt ook uitvoering ingegaan op aanwezigheid van watervogels in het plangebied.	Geen.

		<p>Roggebotveld; In de MER staat: "Binnen het plangebied van Windpark Groen zijn alleen gebieden aangewezen voor akkervogels. De aanwijzing leidt niet tot een additioneel beschermingsregime voor soorten of gebieden".</p> <p>Dit is onjuist. Het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld ligt in het plangebied! Het nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaarten het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincie. De verschillen in plantengroei maken het gebied van 60 ha interessant voor allerlei (roof)vogels en ook aantrekkelijk voor kikkers, vis en andere waterdieren. Er is dus wel degelijk kans op significant negatieve effecten.</p>		
74.45	IP Wnb Wabo	<p>Gebruiksfuncties; In de MER staat: "De aanleg en exploitatie van een windpark heeft invloed op de gebruiksfuncties in en rondom het plangebied omdat een deel van de ruimte in het plangebied niet langer gebruikt kan worden voor de huidige functies en doeleinden. Voor windenergie (in een plangebied) wordt in dit hoofdstuk onderscheid gemaakt in 2 soorten ruimtegebruik: primair ruimtegebruik (bijvoorbeeld ruimte voor masten, civiele en elektrische werken) en secundair ruimtegebruik (bijvoorbeeld ruimte onder de wieken kan voor een agrarische functie worden gebruikt oftewel dubbelgebruik)"</p> <p>Er is ook nog een derde soort ruimtegebruik, dat een beoordeling verdient. Dat is de ruimte die bewoners gebruiken in hun woonomgeving in of grenzend aan een plangebied. De gebruiksfuncties voor de bewoners in dat gebied kunnen door een windpark ernstig worden verstoord.</p> <p>Als bewoners maken cliënten al vanaf het ontstaan van het Bungalowpark Ketelhaven gebruik van het zgn. "open landschap" (ongeschikt voor windturbines) met weidse uitzichten en omringd door Natura 2000 gebieden. Daar hebben de bewoners flink in geïnvesteerd. De bewoners hebben in</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid', 'Slagschaduw' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.

		<p>het ontwerp-Windplan Groen het karakter van hun omgeving in een snel tempo zien veranderen. Hun emoties worden niet waargenomen. Zij krijgen niks. De lusten en lasten zijn compleet scheef verdeeld.</p> <p>Om het ruimtegebruik door windturbines en bewoners verenigbaar te laten zijn, moeten daar dus mitigerende maatregelen voor worden genomen. Voor dat ruimtegebruik bestaan specifieke normen of regels. Daar moet zo'n initiatief van Windkoepel Groen aan getoetst worden. Niet alleen de bestaande specifieke normen en regels moeten worden getoetst.</p>		
74.46	IP Wabo	Draagvlak en Leefomgeving; Bij de afweging van alternatieven (Zie Tabel 4.1 op blz. 275) moet ook "Draagvlak (leefomgeving) bewoners" mee genomen worden.	Zie algemene beantwoording 'Draagvlak'.	Geen.
74.47	Wnb	Wet natuurbescherming; Voor de onderbouwing van een omgevingsaanvraag in het kader van Wet natuurbescherming is op een aantal punten meer detailinformatie nodig. Zie ook punt 23.	Zie algemene beantwoording 'Natuur'. Het is onduidelijk op welke punten informatie in de onderbouwing zou ontbreken als gekeken wordt naar punt 23 in de zienswijze. Voor de beantwoording van de punten onder 24 wordt verwezen naar voorgaande beantwoording.	Geen.
74.48	IP Wnb Wabo	<p>Het is onduidelijk hoe waarheidsgetrouw de geluidsberekeningen in de MER zijn.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In het wetenschappelijk artikel "Wind farm noise - what is a reasonable limit in rural areas?" wordt gewezen op de onnauwkeurigheid van door fabrikanten opgegeven geluidsvermogen. Het berekende geluidsniveau en het gemeten geluidsniveau kan aanzienlijk afwijken. Hoe groot is het risico dat de fabrikanten het geluidsvermogen rooskleuriger voorstellen dan de werkelijkheid? (Vergelijk Dieslegate.) • Uit Geluidsmetingen windpark Houten ter controle van de maatwerkvoorschriften blijkt dat uit metingen afgeleide overdachtsverzwakking van WT01 naar adres Rijnpolder 97 circa 3 dB lager is, dan berekend. Hierdoor is de geluidsbelasting bij Rijnpolder 97 hoger dan berekend met het rekenmodel. 	<p>Zie algemene beantwoording 'Geluid' en 'Gezondheid'. De onderzoeken en rapportages die ten grondslag liggen aan de besluiten zijn door de bevoegde gezagen gecontroleerd en akkoord bevonden.</p> <p>Bronvermogen: er is geen aanleiding aan het door fabrikanten opgegeven geluidsvermogen te twifelen aangezien dit doormiddel van onderzoek wordt vastgesteld. Mocht in de praktijk hier twijfel over ontstaan kan hiervoor een validatiemeting</p>	Geen.

		<p>(3dB meer betekent dat de geluidsbelasting is werkelijkheid 2 x zo hoog is als berekend).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uit een publicatie van het Ministerie Infrastructuur en Milieu - Kaders normering geluid windturbines wordt duidelijk dat steekproefgewijze controle van door fabrikant opgegeven geluidvermogen nodig is. In principe 6 metingen bij verschillende windsnelheden op een afstand van 1,5 x de ashoogte. • Dit moet dan ook vooraf getoetst worden, voordat de windturbines geplaatst worden. • Er zijn dus nog veel onzekerheden mbt de geluidsbelasting bij woningen en stiltegebied Roggebotzand. Ter indicatie; er zijn ruim 1.500 woningen in Windplan Groen die binnen 1 km van bestaande en/of toekomstige windturbines gesitueerd zijn. Als deze onzekerheden verkeerd of slecht uitpakken heeft dat een groot effect op 1500 huishoudens! Dat is een fors aantal. Al deze huishoudens worden blootgesteld aan deze ernstige hinder en mogelijk risico's voor de gezondheid. • Deze risico-analyse wordt onvoldoende gemaakt, erger nog: gezondheidseffecten op de mens worden in de MER volstrekt genegeerd. • Grotere afstand van windturbines ten opzichte van woonkernen zijn derhalve dringend gewenst. • De gemeente Dronten heeft toegezegd een onafhankelijk bureau te willen inschakelen om de berekeningen van Pondera te toetsen. 	<p>plaatsvindt in het kader van handhaving. Het meet- en rekenvoorschrift in de bijlage bij de Activiteitenregeling biedt hiervoor een methode.</p> <p>Ten aanzien van de controle van de berekeningen van Pondera Consult geldt dat deze zijn gecontroleerd door de deskundige van de Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreken (OFGV). De OFGV heeft de beoordeling van de aanvragen voor het onderdeel milieu uitgevoerd, waaronder het akoestisch onderzoek. De uitkomsten van de validatie zijn in de bijlage bij de omgevingsvergunningen opgenomen. Er zijn geen tekortkomingen geconstateerd.</p>	
74.49	IP Wabo	<p>Op 7 maart is Nederland in gebreke gesteld door Brussel over de manier waarop Nederland de Europese richtlijn voor milieueffectrapportages (MER) heeft doorgevoerd. Zo'n MER brengt de verwachte milieueffecten van een plan in beeld, voordat de overheid daar een besluit over neemt. Hoe verhoudt zich die ingebrekestelling tot dit windplan?</p>	<p>De onderzoeken en rapportages die ten grondslag liggen aan de besluiten zijn door de bevoegde gezagen gecontroleerd en akkoord bevonden. Het MER is beoordeeld door de onafhankelijke Commissie voor de milieueffectrapportage. Op deze manier is sprake van een zorgvuldige besluitvorming.</p>	Geen.
74.50	IP Wabo	<p>16. Een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten ontbreekt</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Gezondheid' en 'geluid'. De meest recente wetenschappelijke inzichten</p>	Geen.

	<p>Los van het bovenstaande, menen cliënten dat een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten, die de realisatie van een windpark met zich zal brengen, ontbreekt. De nu al voorziene cumulatie van hinderaspecten kan namelijk aanzienlijke gevolgen hebben voor de volksgezondheid. Cliënten stellen daarom bij deze zowel het bevoegd gezag als de initiatiefnemer aansprakelijk indien zij niet voldoen aan hun zorgplicht.</p> <p>Uit de documentaire 'Down Wind' uit Ontario, Canada en de documentaire 'Infraschall-Unerhörter Lärm' uit Duitsland blijkt dat er wel degelijk negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen.</p> <p>Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade, die bewoners zullen oplopen door het onverkoopbaar worden van hun woningen, niet moet worden onderschat. Gelet hierop verzoeken cliënten u om het gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met een milieutoets.</p> <p>Bestuurders en planontwikkelaars hebben gezondheidseffecten van een ruimtelijke ontwikkeling niet altijd scherp op het netvlies. Het niet voor handen hebben van geschikte instrumenten wordt vaak genoemd door bestuurders. Ook als er nu onvoldoende juridische basis is voor het toepassen van het voorzorgsprincipe in de ontwerpfase van Windplan Groen en waarvoor (nog) geen (Nederlandse) wetenschappelijke basis voorhanden is, kunnen internationale onderzoeken niet door de overheid en initiatiefnemers van windenergie worden genegeerd.</p> <p>Tot nog toe heeft de Raad van State haar uitspraken met betrekking tot hinder van windturbines gebaseerd op een rapport van de RIVM uit 2015. Volgens een recent rapport van de WHO zou geluid van windmolens niet hoger mogen zijn</p>	<p>volgen uit de beoordeling van peer reviewed onderzoeken door het RIVM en de GGD uit 2017 (publicatie 2018). De rapportage van de WHO uit 2018 inzake richtlijnen voor geluid bevestigt dit. Zie ook de bijlage Gezondheid bij het MER. De aangehaalde voorbeelden bieden daarbij geen nieuwe wetenschappelijk geaccepteerde inzichten die aanleiding geven om te veronderstellen dat gevreesd hoeft te worden voor gezondheidsschade. Er is dan ook geen aanleiding voor toepassing van het voorzorgsbeginsel vanuit het oogpunt van gezondheid.</p>	
--	--	---	--

		<p>dan 45 dB⁵⁵. Er zijn inmiddels meerdere recente wetenschappelijke studies die wel degelijk een verband leggen tussen windturbine geluid, slaapverstoring en gezondheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wind Turbine Noise and Sleep: Pilot Studies on the Influence of Noise Characteristjcs • The effect of windturbine noise on sleep and quality of life: A systematic review and meta-analysis of observational studies • Health Effects Related to Wind Turbine Sound, Including Low-Frequency Sound and Infrasound⁵⁸ • The politics of evidence: Conflicting social commitments and environmental priorities in the debate over wind energy and public health⁵⁹ <p>Ook het RIVM verdiept zich in de gevolgen van laagfrequent geluid⁵⁰. Op 10 oktober 2018 heeft de Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO) haar nieuwe gezondheidskundige richtlijnen⁶¹ voor omgevingsgeluid gepubliceerd⁶²</p> <p>De door Pondera gebruikte gegevens dateren van 2014. Toen was er nog niets bekend over infra en ultrageluid door windturbines veroorzaakt. RIVM volgt en onderschrijft de WHO onderzoeken,</p> <p>Het RIVM hoopt voor het einde van het jaar een advies uit te kunnen brengen aan het ministerie⁶³ Het ministerie en de Raad van State dienen in haar oordeel rekening te houden met deze nieuwe wetenschappelijke inzichten.</p> <p>Op de Duitse website Wind Wahn (https://wyvw.windwahn.com/) is voldoende bewijs te vinden van de hinder en gezondheidsproblemen die omwonenden ondervinden van industriële windparken. Waaronder: recente studie impact chronische gezondheidsschade: zelfs ten gevolge van windturbines die op "geaccepteerde" afstand van woonkernen staan. Negatieve gezondheidsimpact geconstateerd van aan/uitzetten - en omgekeerd - van windturbines. Chronische verstoring slaap ritme/nachtrust,</p>		
--	--	---	--	--

		<p>https://www.windwahn.com/2019/05/25/fallstudie-mit-zentralem-symptom-chronische-schlafstoerung-an-wea/ https://www.windwahn.com/2019/05/25/fallstudie-mit-zentralem-symptom-chronische-schlafstoe-run-i-an-wea/#comment-518</p> <p>in een der commentaren op deze publicatie staat de volgende opmerking: quote - "In der Charta der Grundrechte der Europäischen Union gibt es einen Artikel 4, der da lautet: "Niemand darf der Folter oder unmenschlicher oder erniedrigender Strafe oder Behandlung unterworfen werden." Wieso dürfen dann Menschen mittels Infraschall und Lärm von WEA dauerhaft gequält werden?"- unquote- Beschrijft 2-tal cases in Wisconsin (VS) en Ontario (Canada) waarbij de autoriteiten) erkennen dat windturbines een gevaar voor de gezondheid opleveren. https://www.windwahn.com/2019/05/20/fiesundheitsamt-benennt-RefaehrdunL-durch-infraschall/ Significante gezondheidsrisico's verbonden aan vibro-akoestische, ultrasone, laag frequente geluidsgolven/trillingen. https://www.windwahn.com/2019/05/06/vibroakustische-erkrankun;-vad</p>		
74.51	IP Wabo	<p>Cliënten zijn van mening dat artikel 8 EVRM wordt geschonden. Naar het oordeel van cliënten doet zich hier hinder voor die cliënten in ernstige mate in hun gezondheid treft of hen belet in hun woongenot en privé- of gezinsleven.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 62.13.	Geen.
74.52	IP Wabo	<p>Er zijn wel degelijke bewezen gezondheidseffecten van lawaai.</p> <p>Nota Bene uit een publicatie van het Ministerie Infrastructuur en Milieu - Kaders normering geluid windturbines64 wordt duidelijk dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er wel degelijk bewezen gezondheidseffecten van lawaai zijn • Dat Nederland minder strenge geluidsnormen hanteert om zijn bewoners te beschermen tegen het lawaai van windturbines dan andere landen die al veel ervaring hebben met windenergie 	Zie algemene beantwoording 'Geluid' en 'Gezondheid'.	Geen.

74.53	IP Wabo	<p>Cliënten zijn dan ook sterk van mening dat zowel de Overheid als de Raad van State zich beter rekenschap moeten geven met ervarings- en wetenschappelijke gegevens die een contra-indicatie zijn voor geplande windparken. Cliënten zien daarvan graag verantwoording terug in de behandeling van de zienswijzen.</p> <p>En wat is de invloed van windmolens op ons klimaat?</p> <p>https://firoene-rekenkamer.rii/2518/de-invloed-van-windmolens-op-ons-klimaat/65</p>	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak', 'Geluid' en 'Gezondheid'.	Geen.
74.54	IP Wabo	<p>17. Alternatief voor plaatsen windmolens Hondtocht en Hoge Vaart</p> <p>Het stiltegebied Roggebotzand ligt in het projectgebied van Windplan Groen. Er is sprake van een hogere belasting dan de richtwaarde van 35 dB(A), dit betreft in hoofdzaak de geluidsbelasting van de meest noordelijke turbine van de lijn Hondtocht Noord. Voor de duiding van het effect van deze geluidsbelasting dienen de condities waaronder deze geluidsbelasting optreedt in beschouwing te worden genomen. Het geluidsniveau van een windturbine hangt samen met de windsnelheid. Tegelijkertijd geldt dat het geluidsniveau in het stiltegebied eveneens beïnvloedt wordt door de windsnelheid. Bij een toenemende windsnelheid neemt het omgevingsgeluid in het gebied toe, mede omdat sprake is van een bos. De maximale momentane geluidniveaus treden alleen op bij hogere windsnelheden op ashoogte. Bij de gebruikte referentieturbine (met bovengemiddeld bronvermogen) treedt dit op vanaf 10-11 m/s. Op 10 meter hoogte komt dit overeen met een windsnelheid van 6-7 m/s. Bij dergelijke windsnelheden is er tevens sprake van een hoger niveau aan achtergrondgeluid in of nabij een bosrijke omgeving. Volgens onderzoek van de Rijkuniversiteit Groningen en onderzoek van Bodin aan de KTH te Stockholm is er bij dergelijke Windsnelheden een geluidniveau (LAeq met een meetblok van 10 minuten) in een stiltegebied of nabij vegetatie van circa 50 dB(A). Een toevoeging van windturbinegeluid van circa L_{max} 39 dB(A) is in zulke gevallen niet waarneembaar. Gelet daarop wordt</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Geluid'.</p> <p>Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.</p>	Geen.

		<p>de geluidsbelasting op het stiltegebied vanwege Windplan Groen aanvaardbaar geacht, mede vanwege het belang dat gemoeid is met het opwekken van duurzame energie.</p> <p>Nu gemotiveerd wordt dat een toevoeging van een windturbinegeluid niet waarneembaar is, dient ook uitgezocht te worden of de twee windturbines nabij Ketelhaven niet aan de lijn van de Hondtocht kunnen worden toegevoegd. Voor cliënten levert dit een aanzienlijke winst op, omdat dan de windturbines verder weg komen te staan en het kennelijk voor het stiltegebied niets uitmaakt.</p> <p>Figuur 16: waarom de turbines bij Ketelhaven niet verplaatsen als het stilte gebied Roggebotzand toch niet wordt gerespecteerd? Mocht uit de nader onderzoek blijken dat dit niet mogelijk is (het dien nog wel onderzocht te worden) dan geldt nog het volgende. Zoals uit onderstaande afbeeldingen afgeleid kan worden overschrijden de geluidscontouren de grenswaarden van 35dB die gelden voor het stiltegebied Roggebotzand zoals aangegeven in de omgevingsverordening Flevoland.</p> <p>De provincie Flevoland heeft in 2016 met de derde wijziging van de Verordening voor de Fysieke Leefomgeving Flevoland 2012, het aantal stiltegebieden teruggebracht tot 3. Ook is de begrenzing van de stiltegebieden aangepast. In het kader van deze rapportage is de geluidsbelasting vanwege provinciale wegen en rijkswegen bepaald in de stiltegebieden Kuinderbos, Roggebotzand en het Horsterwold.</p> <p>De Flevolandse norm voor de bescherming van de stilte bedraagt 35 dB(A) (als uurgemiddelde waarde).</p> <p>Nota Bene: Zoals blijkt uit figuur 17 en 18 overschrijden de geluidscontouren van Windpark Hanze de 35dB (A) waarde die geldt voor het stilte gebied. Dit betekent dat het laatste</p>		
--	--	--	--	--

		<p>stiltegebied van Flevoland met een 100% stil oppervlak verdwijnt als Windpark Hanze wordt gerealiseerd.</p>		
74.55	IP Wabo	<p>18. Amendement B is ontoereikend gemotiveerd Bij het vaststellen van het Regioplan hebben Provinciale Staten een amendement aangenomen dat voorschrijft dat voor windturbines met een ashoogte hoger dan 120 m moet worden aangetoond dat het vermogen van kleinere windturbines ontoereikend is. De windturbines van Windplan Groen zijn hoger dan 120 m. Hiervoor geldt vanuit het Regioplan dus een verplichting tot aanvullende motivering voor het plaatsen van deze hogere windturbines.</p> <p>Aan het projectplan wordt een aantal ruimtelijke eisen gesteld, die moeten worden geborgd in het inpassingsplan. Het gaat hierbij om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - windturbines worden geplaatst in een opstelling (geen solitaire turbines); - de rotorbladen draaien in eenzelfde richting; - de windturbines hebben eenzelfde verschijningsvorm; - de windturbines hebben een maximale ashoogte van 120 m, indien een hogere ashoogte gewenst is, dient te worden aangetoond dat het maximaal haalbare vermogen per windturbine bij een ashoogte van 120 m ontoereikend is. <p>Niet is aangetoond dat het maximaal haalbare vermogen per windturbine bij een ashoogte van 120 m ontoereikend is. De motivatie op pagina 40 en 41 van het plan is volstrekt onvoldoende, want die gaat niet over de ontoereikendheid van de vermogens. Deze voorwaarde kan niet worden uitgelegd als een economische noodzaak. Het betreft hier een technische noodzaak waarbij aangetoond moet worden dat de Mw niet gehaald zal worden als er sprake is van windturbines met een maximale ashoogte van 120 meter.</p> <p>Gezien het feit dat voor het halen van de Mw voor de provincie Flevoland (1390,5 MW-windenergie) er met de komst van dit windplan Groen kennelijk 570 Mw wordt opgewekt (NB in</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.

		<p>de Notitie reikwijdte Mer wordt aangegeven dat de 90 nieuwe windturbines een vermogen opleveren tussen de 300 tot 400 Mw) en onduidelijk is of dit nodig is voor het bereiken van het maximale dat nodig is voor de Provincie Flevoland (immers er staan al zoveel windturbines binnen de contouren van deze provincie - lees ook 2e alinea van punt 3), kan een economische reden geen reden zijn om af te wijken van de voorwaarde van het Amendement.</p> <p>Dit klemt temeer omdat aangetoond dient te worden dat het maximale haalbare vermogen per windturbine bij een ashoogte van 120 ontoereikend is. Uit de stukken blijkt ook dat NB 78 windturbines hoger moeten zijn. Niet aangetoond is of het vermogen dat met windturbines die een ashoogte hebben van 120 meter ontoereikend is. Louter financiële redenen worden ingebracht om hogere windturbines toe te kunnen laten en dat is volstrekt onvoldoende, het gaat immers om vermogen in de zin van op te wekken energie, niet om vermogen in de zin van geld.</p>		
74.56	IP Wabo	<p>19. Niet alle molenaarswoningen zijn molenaarswoningen</p> <p>In dit plan zijn 6 molenaarswoningen bestemd die bij het windpark behoren, er zijn 90 windturbines gepland over het hele gebied. Omdat er hier sprake is van clusters per windgebied zijn voor cluster Hoge vaart Noord 2 van de 6 molenaarswoning bestemd.</p> <p>Gelet op artikel 1.1, vierde lid, van de Wet milieubeheer zijn voor de beoordeling van de vraag of een woning deel uitmaakt van een inrichting de technische, organisatorische of functionele bindingen tussen de woning en de inrichting van belang. Zoals ook uit de uitspraak van de Afdeling van 13 december 2017, ECLI:NL:RVS:2017:3405, over het windpark Kabeljauwbeek, volgt, geldt dit ook voor een inrichting die bestaat uit een windpark. Het moet gaan om zulke bindingen tussen de woning en de inrichting die het windpark vormt dat</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid'.	Geen.

	<p>de woning tot de inrichting kan worden gerekend. Die bindingen tussen de woning en de inrichting moeten dus reëel en van voldoende betekenis zijn.</p> <p>Over de woning aan Colijnpad 6 en Hanzeweg 22, die kennelijk in eigendom of pacht is van initiatiefnemers van het windpark, is niet aannemelijk gemaakt dat sprake is van technische, organisatorische of functionele bindingen tussen deze woning en het windpark. Niet dan wel onvoldoende is toegelicht wie de bewoners zijn van deze woning en welke relatie er is tussen de bewoners en het windpark. De enkele omstandigheid dat de woning eigendom of in pacht is van de initiatiefnemer is niet voldoende voor het aanmerken van deze woning als een molenaarswoning/beheerderswoning.</p> <p>Daarbij geldt dat voor de cluster Hoge Vaart er 9 windturbines worden bestemd en beide molenaarswoningen zijn aldus bedoeld voor die 9 windturbines (zie tabel 5.1 hieronder). Twee molenaarswoningen op negen windturbines en voor de overige 81 windturbines vier molenaarswoningen, dat is niette verklaren. Nb de omgevingsdienst ging nog, in hun advies (kenmerk 190218/GPA/rar-OOI), van 18 februari 2019, uit van 5 molenaarswoningen.</p> <p>Dit klemt temeer omdat een beheerderswoning niet noodzakelijk is voor het functioneren of beheren van een windpark, omdat het (camera)toezicht op meerdere windparken/clusters in de regel plaatsvindt vanuit een centrale (landelijke) locatie.</p> <p>Het vervallen van een molenaarswoning als onderdeel van de inrichting heeft verstrekende gevolgen voor de toelaatbaarheid van windturbines. Immers ze zullen vanwege de afstand niet kunnen voldoen aan de eisen die worden gesteld omtrent het plaatsen van windturbines. Ter plaatse kan niet</p>		
--	--	--	--

		worden voldaan aan de normen. En daarmee heeft het ook invloed op de rechtspositie van cliënten.		
74.57	IP Wabo	<p>20. Vrees voor windturbulentie door de windturbines Cliënten maken zich ernstig zorgen over de turbulentie die deze molens met een tiphoogte van 249 m teweeg gaan brengen. Op de foto is te zien dat de windmolens een enorme turbulentie veroorzaken meteen sterkte neerwaartse luchtstroom over zeer grote afstand.</p> <p>De 2 akkerbouwbedrijven Maatschap de Breuk, Ketelweg 6, 8251 PR Dronten en Maatschap Dorenbos, Ketelweg 8, 8251 PR Dronten zijn de 2 akkerbouwbedrijven die grenzen aan de woonkern van Ketelhaven. Dit zijn twee gangbare akkerbouwbedrijven die veelvuldig hun land bespuiten met bestrijdingsmiddelen.</p> <p>Dat zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Onkruidbestrijdingsmiddelen, denk aan bv. Glyphosaat (Roundup). 2 Pesticiden voor het bestrijden van o.a. bladluizen en ander ongedierte. 3 Fungiciden voor het bestrijden van allerlei schimmels. <p>Met name de fungiciden worden veelvuldig gebruikt in aardappelen, uien en graan. In aardappelen worden deze bespuitingen vaak wekelijks uitgevoerd om aardappels te beschermen tegen de gevreesde ziekte Phytophthora. In uien betreft het de schimmelziekte Valse Meeldauw, ook hier wordt meestal elke week gespoten.</p> <p>Als oud-akkerbouwer weet cliënt dat deze bespuitingen altijd op de juiste tijdstippen moeten worden uitgevoerd om schade door de schimmels te voorkomen. Dit gebeurt soms wel met windkracht 4 omdat uitstel dan niet gewenst is.</p> <p>Cliënten maken zich dan ook ernstig zorgen dat bij de overheersende Zuidwesten winden door de turbulentie van de</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 42.3.	Geen.

		<p>windmolens de bestrijdingsmiddelen van de twee akkerbouwers de woonkern van Ketelhaven wordt 'ingeblazen", met alle gezondheidsrisico's van dien!</p> <p>Cliënt Sparreboom heeft jarenlang met deze bestrijdingsmiddelen gewerkt en hij weet hoe voorzichtig hiermee moet worden omgegaan.</p> <p>Zoals bekend is vliegtuigspuiten jaren gelden in Nederland verboden omdat de turbulentie van de sproeivliegtuigen ernstige schade veroorzaakte voor mens en milieu. Nu krijgen cliënten te maken met turbulentie van windmolens en krijgen ze wederom te maken met schade aan gezondheid voor de mens en het milieu!</p> <p>Dat is voor cliënten onaanvaardbaar!</p>		
74.58	IP Wabo	<p>21 Zowel de gemeente Dronten als de provincie Flevoland zeggen te anticiperen op de Omgevingswet</p> <p>De nieuwe Omgevingswet treedt in werking in 2021, het zelfde jaar dat Windplan Groen volgens de huidige planning operationeel gaat worden.</p> <p>Volgens de Omgevingswet is de overheid verantwoordelijk voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de fysieke leefomgeving. Natuur is onderdeel van die fysieke leefomgeving. Provincies en het Rijk kunnen met gemeenten afspreken om bepaalde aanvullende regels in het omgevingsplan op te nemen. Natura-2000 gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden worden met een aanwijzingsbesluit vastgesteld (artikel 2.43 Ow). Deze aanwijzingsbesluiten moeten in acht worden genomen bij het vaststellen van omgevingsplannen. Gemeenten moeten rekening houden met de natuurlijke kenmerken van aangewezen Natura 2000-gebieden. Ook moeten de toebedeelde functies zoals opgenomen in het omgevingsplan beoordeeld worden op mogelijke nadelige gevolgen voor het Natura 2000-gebied (artikel 2.4 en 4.10w).</p>	<p>Het inpassingsplan zal onder het actuele wettelijke kader van de Wet ruimtelijke ordening worden vastgesteld. De Omgevingswet zal naar verwachting vanaf 2021 het juridisch kader zijn voor ruimtelijke besluiten.</p> <p>In het kader van het inpassingsplan zijn de ruimtelijk relevante aspecten afgewogen.</p> <p>Zie algemene beantwoording 'Gezondheid' en 'Draagvlak'.</p>	Geen.

	<p>De Omgevingswet bepaalt uitdrukkelijk dat gevolgen voor de leefomgeving ook gevolgen voor de mens omvat.</p> <p>Tot dusver hebben cliënten nog niet ervaren dat de gemeentelijke en provinciale overheid tijdig is opgekomen voor de belangen van de bewoners van de woonkernen Ketelhaven en Biddinghuizen en het beschermen van de fysieke leefomgeving.</p> <p>Pas nu, na een uitgebreide inhaalslag van bewoners door zich te laten horen, is de gemeente Dronten ook van mening dat windturbines niet zo dicht op woonkernen geplaatst moeten worden (zie Zienswijze gemeente Dronten).</p> <p>Participatie is een belangrijke pijler onder de Omgevingswet. Door vroegtijdig met elkaar in gesprek te gaan komen verschillende perspectieven, kennis en creativiteit snel op tafel. Zo kan participatie zorgen voor meer draagvlak, betere besluiten en tijdwinst.</p> <p>Tot op heden voelen de bewoners van Ketelhaven zich niet gehoord. Ze waren niet op de hoogte van het Regioplan Wind en hebben derhalve geen zienswijze in kunnen dienen. Zodra zij kennis gekregen van Windplan Groen, bij de kennisgeving van Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), hebben zij van zich laten horen. Ze hebben zienswijzen in gediend, hebben alternatieven voorgesteld in een brief aan initiatiefnemers, gemeente, provincie en Rijk. Zoals gezegd er is een petitie aangeboden aan de burgemeester van Dronten⁶⁸ en aan de gedeputeerde van de provincie waaruit blijkt dat 70-80 % van de bewoners van Ketelhaven is tegen een plaatsing van windturbines binnen 2940 meter van hun dorp⁶⁹.</p> <p>Cliënten roepen het Rijk dan ook op bij het vaststellen van het inpassingsplan Windplan Groen de uitgangspunten van de nieuwe omgevingswet mee te nemen in haar overwegingen en de fysieke leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven te beschermen.</p>		
--	--	--	--

74.59	IP Wabo	<p>22. Windturbine HVN1 kan/moet sowieso niet gebouwd worden De turbine HVN1 staat te dicht bij [adres]. De berekende geluidsbelasting op de woning is 46dB Lden. Zie ook figuur 17, hierboven.</p> <p>Dit is hoger dan het advies van max 45dB Lden van de WHO70. Op Colijnweg 4 wordt pluimvee gefokt en gehouden. Mogelijk is er ook een negatief effect op de gezondheid van het pluimvee71. Bij de discussie rond de realisatie van windparken wordt nog wel eens beweerd dat als een windturbine voldoet aan de geluidsnorm, er geen sprake zou zijn van overlast. Dit staat in schril contrast met ervaring van de mensen die er in de buurt wonen en die dit geluid als hinderlijk ervaren. Zij duiden het geluid als dat van een continue overvliegend vliegtuig of omschrijven het als "met je hoofd in de afzuigkap zitten".</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid' en 'Gezondheid'.	Geen.
74.60	IP Wabo	<p>23. Het College van B&W van de gemeente Dronten mag geen omgevingsvergunning verlenen aan Windpark Hanze. Windpark Hanze voldoet niet aan de provinciale verordening voor stiltegebieden.</p> <p>Uit de aanvraag van de omgevingsvergunning blijkt dat Windpark Hanze niet voldoet aan de verordening stiltegebied Roggebotzand. In Figuur 9 van de aanvraag omgevingsvergunning WABO worden de geluidscontouren Windpark Hanze aangegeven. Hierbij wordt al uitgegaan van toepassen van mitigerende maatregelen om geluidshinder te beperken. Zelfs met mitigerende maatregelen kan niet worden voldaan aan de norm van 35 dB(A) per uur.</p> <p>Windpark Hanze schrijft. "Op basis van de provinciale verordening geldt voor de stiltegebieden als richtwaarde voor de maximale geluidbelasting vanwege een geluidbron:</p> <ul style="list-style-type: none"> • binnen het stiltegebied een geluidsniveau van 35 dB(A) gemiddeld per uur op 50 meter van de geluidbron; 	Zie algemene beantwoording 'Geluid'.	Geen.

		<ul style="list-style-type: none"> buiten het stiltegebied een geluidsniveau van 35 dB(A) gemiddeld per uur op 50 meter in het stiltegebied gerekend vanaf de grens van het gebied. <p>In een beperkte zone van het stiltegebied vindt een beperkte overschrijding plaats van de 35 dB(A) richtwaarde."</p> <p>"Uit de beoordeling volgt dat de (maximale, momentane) geluidbelasting ter hoogte van de toetspunten op 50 meter binnen het stiltegebied ligt tussen Lmax 37 dB(A) bij stillere turbines en Lmax 39 dB(A) met luide turbines. Er geldt een hogere waarde dan de gestelde 35 dB(A)."</p> <p>"Het geluid op de grens van de stiltegebieden ligt op twee van de vier toetspunten licht hoger dan de richtwaarde uit de provinciale milieuverordening (35 dB(A) op 50 meter binnenin het stiltegebied)."</p> <p>De berekening van de geluidsbelasting in de MER is gebaseerd op jaargemiddeldes. Dit betekent dat in de praktijk de geluidsbelasting in stiltegebied niet zal voldoen aan de gestelde norm van 35 DB (A) per uur. Dit betekent dat de norm in de praktijk regelmatig zal worden overschreden.</p> <p>De accumulatie van geluid bevat slechts de accumulatie van geluid van windplan groen, ook moet de accumulatie van geluid van vliegveld Lelystad worden mee genomen.</p> <p>Dit mag dus gewoon niet! De omgevingsvergunning kan en mag dan ook niet verleend worden!</p> <p>De MER is onvolledig (zie hieronder en punt 15).</p> <p>En de gemeente Dronten kan op basis van een onvolledige MER geen omgevingsvergunning verlenen.</p>		
74.61	Wnb	24. Er mag geen ontheffing van de Wet natuurbescherming worden verleend aan Windpark Hanze	Zie algemene beantwoording onder 'Natuur' en beantwoording bij zienswijze 42.3. Ter aanvulling:	De plantoelichting bij het inpassingsplan wordt aangevuld met informatie omtrent Komeco.

	<p>Windpark Hanze wordt aan 3 zijden op minder dan 2,5 kilometer omringd door Natuurnetwerk Nederland (het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand, de Hogevaart).</p> <p>Zoals onder 15. aangegeven, uit de MER van Windplan Groen blijkt nu al dat Windpark Hanze een zeer negatieve impact heeft op de sterfte van vogels en vleermuizen. Daarnaast is er een negatief effect op Natura 2000 gebieden, akkerfaunagebieden en een barrièrewerking voor vogels.</p> <p>Het negatieve effect op de natuur zal naar verwachting nog veel negatiever zijn omdat de MER onvolledig is op een aantal belangrijke aspecten: Er is geen rekening gehouden met het effect van de turbulentie op de verspreiding van de afgassen van de schoorsteen van Komeco. Er is geen rekening gehouden met het effect van de turbulentie op de verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen. Er is geen rekening gehouden met insectensterfte ten gevolge van de windmolens.</p> <p>Windpark Hanze heeft een zeer negatief effect op de natuurgebieden boven de Hanzeweg. Dit wordt weggemoffeld door de aanvraag van de ontheffing mee te laten liften op Windplan Groen als geheel.</p> <p>Uit de MER en aanvraag ontheffing Wet Natuurbeheer wordt duidelijk dat het negatieve effect voor de populatie van beschermde vogels en vleermuizen, vooral Windpark Hanze betreft.</p> <p>Onderstaande citaten komen uit de aanvraag omgevingsvergunning Hanze en de MER.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Langs bomenlanen of bos was sprake van een verhoogde vleermuisactiviteit. Boven de Hoge Vaart was de activiteit beduidend hoger (2,9 vleermuizen /km/ uur) vanwege geschikt foerageergebied en aanwezigheid bosjes 	<p>Emissies Komeco Impact op emissies bij natuurgebied is niet aan de orde. Ten eerste geldt dat op zichzelf er geen verandering is in de totale hoeveelheid emissies uit de schoorsteen van Komeco. Indien de rook van de schoorsteen in het zog van de turbine komt kan het zog van de turbine effect hebben op de verspreiding. Dit kan er theoretisch toe leiden dat emissies eerder naar beneden komen door een lagere windsnelheid. Dit is een lokaal effect. Lokaal bevinden zich geen stikstofgevoelige natuurgebieden. Voor de windturbines van Windplan Groen geldt dat met een ashoogte van 130-166 m (turbines in de omgeving van de Komeco turbine) dit echter niet aan de orde is omdat de schoorsteen dermate laag is dat de pluim alleen bij lage windsnelheden in het zog kan komen en er dan nauwelijks sprake is van zog.</p> <p>Ontheffing Aangezien er effecten op beschermde soorten worden verwacht is ontheffing aangevraagd op grond van de Wet natuurbescherming. De zienswijze geeft geen inzicht in de grond waarop de aanvraag onvolledig zou zijn of de ontheffing niet zou</p>	
--	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Boven de Hoge Vaart zijn tijdens iedere ronde tientallen watervleermuizen en meervleermuizen waargenomen. Net zoals de andere vleermuissoorten werd de ruige dwergvleermuis het meest langs de Hoge Vaart waargenomen. • Het aandeel migrerende soorten is boven de Hoge Vaart gelijk aan dat boven land. Het is onduidelijk of hier behalve een waardevol foerageergebied ook sprake is van een migratieroute. • Op grond van het gestelde geldt dat voor windturbines in de nabijheid van de Hoge Vaart en binnen 100-200 m van hogere begroeiing (bomen/bomenrijen) 3 vleermuis-slachtoffers per turbine per jaar kunnen optreden. Bij een afstand van 50-100 m gaat het om 4 slachtoffers per turbine per jaar en binnen 50 m 5 slachtoffers per turbine per jaar • In 2013 broedden ruim 30 broedparen op de platen in de IJsselmonding in het Ketelmeer (NDFF). De visdief kan tot 12 km afstand van de broedlocatie foerageren (Van der Hut et al. 2012). Langs de bredere watergangen in het plangebied (Hoge Vaart) kunnen regelmatig foeragerende visdieven verwacht worden. • Op en direct rond de turbines (binnen een straal van 100 m) komen op een aantal locaties in het plangebied mogelijk nesten van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats voor. Dit gaat om twee tot drie turbines in Hondtocht Noord. • De lijnopstellingen staan met name in het (noord)oosten loodrecht op de vliegroute van o.a. kleine zwanen die dagelijks tussen de Veluwerandmeren (slaapplaats) en het plangebied (foerageergebied) vliegen en vormen mogelijk een barrière voor deze watervogels. Dit negatieve effect vormt een mogelijk risico voor de soort omdat de opstellingen min of meer ononderbroken zijn over relatief grote afstanden. Afhankelijk van het alternatief varieert deze afstand voor de combinatie van opstellingen 'Oldebroekertocht' tot aan 'Hondtocht Noord' van ca. 12 kilometer tot ca. 15 kilometer Voor de combinatie van opstellingen 'Hoge Vaart Zuid tot aan 'Hoge Vaart Noord' is deze afstand ca. 13 	<p>kunnen worden verleend gezien de aanvraag en overwegingen.</p> <p>Natura 2000 Uit de Passende Beoordeling volgen de potentiële negatieve effecten voor Natura 2000-effecten. Hieruit blijkt dat geen significant negatieve effecten worden verwacht, met andere woorden de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden zijn niet in het geding. De zienswijze geeft geen inzicht in de grond waarop de aanvraag onvolledig zou zijn of de besluiten niet zou kunnen worden verleend gezien de aanvraag, overwegingen en toelichting.</p>	
--	---	---	--

	<p>kilometer. Hierdoor kunnen kleine zwanen min of meer genoodzaakt worden om het gebied ofte mijden of vele kilometers om te moeten vliegen, indien de zwanen niet tussen de turbines door durven te vliegen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In het plangebied en de directe omgeving komen diverse soorten watervogels (anders dan ganzen en zwanen) voor. De vogels zijn met name gebonden aan de vaarten in het gebied (Hoge Vaart, Hondtocht). • De buizerd en havik mijden directe omgeving van windturbines in EVZ Hoge Vaart • De Grote zilverreiger mijdt omgeving turbines • Broedvogels in het Roggebotzand (Zomertaling, watersnip, wespandief, graspieper, gele kwikstaart, visarend, zeearend vermijden de omgeving van windturbines <p>Deze citaten laten zien dat de milieu- effecten zich vooral concentreren op het gebied boven de N307, het gebied van Windpark Hanze.</p> <p>Het is logisch dat de milieueffecten hier het zwaarst zijn, want juist in dit gebied is veel geïnvesteerd in de nieuwe natuur en dit gebied maakt ook deel uit van het Natuur Netwerk Nederland.</p> <p>Het is niet rechtvaardig om deze milieueffecten op dit deelgebied Windpark Hanze te verdoezelen in het totale Windplan Groen. In dit betreffende gebied worden oude molens namelijk helemaal niet vervangen door minder en hogere windturbines. Er komen in dit natuur gebied - waar nog geen molen stond- nieuwe hoge windturbines, die zeker een negatief effect op de natuur hebben.</p> <p>Windkoepel Groen vraagt voor alle onderdelen van Windplan Groen in 1 x ontheffing van de Wet Natuurbescherming aan. Cliënten vinden dat die ontheffing niet verleend kan en mag worden voor Windpark Hanze.</p> <p>De MER is onvolledig (zie ook punt 15).</p>		
--	---	--	--

		<p>De provincie Flevoland kan en mag op basis van een onvolledige MER geen Ontheffing Wet Natuurbescherming verlenen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De MER dient aangevuld te worden en opnieuw voorgelegd te worden aan de commissie MER. • De Commissie MER moet geïnformeerd worden over deze zienswijze voor dat ontheffing kan worden verleend. 		
74.62	IP Wnb Ww Wabo	<p>25. Windpark Hanze lift onterecht mee op Windplan Groen; de Rijkscoördinatieregeling van de crisis en herstelwet wordt misbruikt. Door mee te liften met Windplan Groen proberen 19 ondernemers van Windpark Hanze mee te doen aan deze lucratieve business, ten koste van fysieke leefomgeving van hun burens. De Rijks Coördinatie Regeling wordt gebruikt / misbruikt om alle bestaande bestemmingsplannen, verordeningen en structuur visies te omzeilen. Hierdoor worden honderden huishoudens gedupeerd. Bovendien worden Natura 2000 gebieden en het Natuur Netwerk Nederland aangetast.</p>	Zie beantwoording zienswijze 52.2.	Geen.
74.63	IP Wabo	<p>26. De Omgevingsverordening Flevoland moet worden aangepast. De dorpskernen moeten worden gespaard.</p> <p>Provincie Flevoland geeft aan: "Overwegende dat zij gelet op de Omgevingsverordening Flevoland plaatsingszones kunnen aanwijzen en aanpassen op basis van een projectplan voor opschoten en saneren van windmolens. Dat uit het projectplan voor het Windplan Groen is gebleken dat er gelet op de evenwichtige balans tussen omgevingskwaliteit, het maatschappelijk draagvlak en het economisch perspectief, behoefte is aan optimalisatie van de plaatsingszones bij de Pijlstaartweg, Harderringweg, Hoge Vaart en Kokkeltocht en het aanwijzen van drie extra plaatsingszones aan Ansjovistocht, Zeebiestocht en Verlengde Hondtocht Noord.</p> <p>Dat het in verband hiermee noodzakelijk is de Omgevingsverordening Flevoland te wijzigen.</p>	<p>De aanpassing van de omgevingsverordening is een separaat proces dat geen onderdeel vormt van de rijkscoördinatieprocedure. Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Afstand tot woonkernen'.</p> <p>Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.</p>	Geen.

		<p>In de omgevingsverordening moet een minimale afstand van windturbines tot dorpskernen worden aangegeven. Wij stellen voor: minimaal tien maal de tiphoogte aan deze omgevingsverordening toe te voegen.</p> <p>Zoals de heer Fackeldey aangaf tijdens de Provinciale Staten vergadering d.d. 29 mei 2019. 'Dat er plaatsingszones zijn aangegeven, betekent niet dat er ook windturbines geplaatst moeten worden.'</p>		
74.64	IP Wabo	<p>27. Rechtsongelijkheid?</p> <p>Cliënten merken op dat er afgelopen woensdag 29 mei 2019 een provinciale staten vergadering is geweest. De inzet van een aantal politieke partijen was om ook als provincie een zienswijze in te dienen. Dat is niet gehonoreerd. Wel is er unaniem een motie aangenomen: Motie 5, hier te vinden: https://stateninformatie.flevolana.nl/yen;aderin: en Provinciale-Statens/2019/29 mei/15:30</p> <p>Deze motie gaat in op de inspanningsverplichting van de gedeputeerde om tot maximaal draagvlak te komen in Windpark Hanze. Wat cliënten nog geheel niet zint is dat er gesproken wordt over 61 omwonenden, waarvoor nu de extra inspanning wordt benoemd en waarvoor ook mediation ingezet wordt (de boeren zijn het onderling niet eens), dus daar wordt nu op ingezet.</p> <p>Ketelhaven wordt niet expliciet genoemd in de motie, maar is wel onderwerp van gesprek geweest in de bespreking. Cliënten vrezen dat ze in het genoemde motie en het financiële plaatje helemaal buiten beeld zijn. De 61 boeren worden wel gehoord en de 300 huishoudens in Ketelhaven niet. Alleen mogen ze als Ketelhaven dus wel draagvlak geven aan het plan.... https://flevoland.stateninformatie.nl/vergadering/561363/Provinciale%20Staten%202019-05-2019/Punt%2010c</p>	Zie algemene beantwoording 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

74.65	IP Wnb Ww Wabo	<p>Conclusie</p> <p>Dit plan strekt niet tot een goede ruimtelijke ordening. Voor zover u wel tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan, verzoeken indieners om dat dan in ieder geval te doen met inachtneming van deze zienswijze. En als het plan ondanks bovenstaande zienswijzen toch doorgang vindt, dan het plan dusdanig wijzigen dat de drie dichtstbijzijnde windturbines bij Ketelhaven (lijn Hoge Vaart Noord) uit dit plan verdwijnen, ervan uitgaande dat de twee windturbines nabij Ketelhaven aan de lijn van de Hondtocht kunnen worden toegevoegd en teneinde de afstand van 10x de tiphoogte (2490m) van de woonkern Ketelhaven te waarborgen.</p>	De zienswijze is hiervoor per aspect beantwoord. Zie ook algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.
75.1	IP Wabo	<p>MEER WINDMOLENS EN ZONNENPARKEN, MAAR ALLEEN MET STEUN VAN BURGERS</p> <p>Een kreet die de lading niet dekt. In Biddinghuizen zijn de inwoners nauwelijks geïnformeerd. Tegen de tijd dat de inwoners in de gaten kregen wat er gaat gebeuren was het kwaad al geschied. Schijnbaar is er geen weg terug. Hoezo, betrouwbare Overheid. Waar de inwoners geïnformeerd hadden moeten worden voelen wij ons misleid. Achteraf roepen dat de race al gelopen is en er geen terugweg mogelijk is vind ik armoede. De regelgeving wordt door de mensen gemaakt en die kunnen dit terdege corrigeren. Hier is wel moed voor nodig, maar het kan. Men hoeft zich niet te verschuilen achter de noemer tijdsdruk. Daar heeft de burger geen boodschap aan, hij of zij is degene die er last van gaat krijgen en waar terdege rekening mee moet worden gehouden. Een afkoop regeling is geen afdoende compensatie voor dagelijkse overlast.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Draagvlak'.	Geen.
75.2	IP	Als inwoner van Biddinghuizen wil ik gebruik maken van de mogelijkheid mijn zienswijze in te dienen over het inpassingsplan Windplan Groen.	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
75.3	IP Wabo	Over enkele jaren wordt Biddinghuizen aan alle kanten omgeven door 250 meter (7x hoogte kerktoren) hoge windmo-	Zie beantwoording bij zienswijze 5.2.	Geen.

		lens tot op 800 meter afstand van de bebouwing. De provincie Flevoland en de gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid in Biddinghuizen niet serieus meegewogen: een planologische en sociale blunder! Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet een klein dorp opnieuw het onderspit delven tegen "hogere machten".		
75.4	IP Wabo	Het (forse) verdienmodel van de één (investeerders) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners) met als gevolg toenemende polarisering van beide groepen en sociale onrust in de gemeenschap. Windenergie kan bijdragen aan de oplossing van het klimaatprobleem maar dan moet er wel draagvlak voor zijn onder de bevolking. Dat is nu niet het geval. Ik onderschrijf hierbij de argumenten zoals die zijn aangedragen door de Werkgroep Verontruste Bewoners van Biddinghuizen.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.3.	Geen.
75.5	IP Wabo	Landschappelijke inpassing: De geringe afstand tot de bebouwing en de hoogte van de molens is zodanig dat er vanaf elke plek in het dorp aangekeken wordt tegen draaiende en 's nachts ook verlichte windmolens. Dit veroorzaakt een mentale belasting en veel onrust. Een dorp dat als zodanig bekend is zal geen aantrekkelijke vestigingsplaats zijn voor nieuwe inwoners. In het regioplan Windenergie, Structuurvisie Flevoland, opgesteld in 2016 wordt als doelstelling genoemd: het uiteindelijke resultaat is een mooier landschap, een duurzamere energiehuishouding, een sterkere economie en onverminderd groot draagvlak in de samenleving. Dat aan dit 'nobele' streven geen invulling wordt gegeven is evident.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.4.	Geen.
75.6	IP Wabo	Laagfrequent geluid: Recent is uit onderzoek gebleken dat de trillingen van laagfrequent geluid wel degelijk schade kunnen toebrengen aan het gehoor orgaan (Zie Medisch Contact 22 maart 2018). Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt in Nederland het voorzorg beginsel. Ik zie niets in de stukken waaruit blijkt dat de overheid dit principe serieus neemt.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.5.	Geen.
75.7	IP Wabo	Mitigerende maatregelen: Maatregelen ter compensatie van slagschaduw, geluid, verlichting, brandgevaar en waardedaling moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau	Zie beantwoording bij zienswijze 5.6.	Geen.

		worden vastgelegd én in de vergunningen tot in detail veranderd worden.		
75.8	IP Wabo	Planologische bezwaren: Omdat sommige windmolens zo dicht op het dorp zijn gepland worden de mogelijkheden tot uitbreiding van het dorp geblokkeerd. Dit geldt met name voor de Graafschap. Uitbreiding richting Veluwemeer is niet meer mogelijk omdat de molens in de weg staan. De Graafschap is een leuke nieuwbouwwijk maar zal t.z.t. relatief veel hinder ondervinden van de vliegroutes met nu ook hinder van windmolens. Al met al geen aantrekkelijke wijk om te gaan wonen. Er zijn inmiddels gevallen bekend van mensen die hun optie op bouwgrond om die reden hebben opgegeven.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.7.	Geen.
75.9	IP Wabo	Windenergie en uitbreiding vliegveld Lelystad: De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van uitbreiding van het vliegveld Lelystad. De negatieve impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstreden. Het is aan niemand uit te leggen dat CO2 besparende windmolens moeten wijken voor veel CO2 uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens daar te plaatsen. Ook als het vliegveld wel doorgaat is er in de provincie Flevoland zeker ruimte te vinden om de meest omstreden molens te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de Provincie en Gemeente zich beter bezint over deze mogelijkheden en de locaties te dicht bij het dorp schrapt of alleen onder voorbehoud vergunt.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.8.	Geen.
75.10	IP Wabo	Conclusie: Ondergetekende is niet tegen windenergie maar eist van de overheid een grotere zorgvuldigheid wat betreft inpassing van de windmolens en het welzijn van de inwoners. Concreet houdt dat in: Het schrappen of verplaatsen van 4 te dicht bij het dorp geplande windmolens.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.9.	Geen.
76.1	IP	Als inwoner van Biddinghuizen wil ik gebruik maken van de mogelijkheid mijn zienswijze in te dienen over het inpassingsplan Windplan Groen.	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.

76.2	IP Wabo	Over enkele jaren wordt Biddinghuizen aan alle kanten omgeven door 250 meter (7x hoogte kerktoren) hoge windmolens tot op 800 meter afstand van de bebouwing. De provincie Flevoland en de gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid in Biddinghuizen niet serieus meegewogen: een planologische en sociale blunder! Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet een klein dorp opnieuw het onderspit delven tegen "hogere machten".	Zie beantwoording bij zienswijze 5.2.	Geen.
76.3	IP Wabo	Het (forse) verdienmodel van de één (investeerders) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners) met als gevolg toenemende polarisering van beide groepen en sociale onrust in de gemeenschap. Windenergie kan bijdragen aan de oplossing van het klimaatprobleem maar dan moet er wel draagvlak voor zijn onder de bevolking. Dat is nu niet het geval. Ik onderschrijf hierbij de argumenten zoals die zijn aangedragen door de Werkgroep Verontruste Bewoners van Biddinghuizen.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.3	Geen.
76.4	IP Wabo	Landschappelijke inpassing: De geringe afstand tot de bebouwing en de hoogte van de molens is zodanig dat er vanaf elke plek in het dorp aangekeken wordt tegen draaiende en 's nachts ook verlichte windmolens. Dit veroorzaakt een mentale belasting en veel onrust. Een dorp dat als zodanig bekend is zal geen aantrekkelijke vestigingsplaats zijn voor nieuwe inwoners. In het regioplan Windenergie, Structuurvisie Flevoland, opgesteld in 2016 wordt als doelstelling genoemd: het uiteindelijk resultaat is een mooier landschap, een duurzamere energiehuishouding, een sterkere economie en onverminderd groot draagvlak in de samenleving. Dat aan dit 'nobele' streven geen invulling wordt gegeven is evident.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.4.	Geen.
76.5	IP Wabo	Laagfrequent geluid: Recent is uit onderzoek gebleken dat de trillingen van laagfrequent geluid wel degelijk schade kunnen toebrengen aan het gehoor orgaan (Zie Medisch Contact 22 maart 2018). Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt in Nederland het voorzorg beginsel. Ik zie niets in de stukken waaruit blijkt dat de overheid dit principe serieus neemt.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.5.	Geen.

76.6	IP Wabo	Mitigerende maatregelen: Maatregelen ter compensatie van slagschaduw, geluid, verlichting, brandgevaar en waardedaling moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau worden vastgelegd én in de vergunningen tot in detail veranderd worden.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.6.	
76.7	IP Wabo	Planologische bezwaren: Omdat sommige windmolens zo dicht op het dorp zijn gepland worden de mogelijkheden tot uitbreiding van het dorp geblokkeerd. Dit geldt met name voor de Graafschap. Uitbreiding richting Veluwemeer is niet meer mogelijk omdat de molens in de weg staan. De Graafschap is een leuke nieuwbouwwijk maar zal t.z.t. relatief veel hinder ondervinden van de vliegroutes met nu ook hinder van windmolens. Al met al geen aantrekkelijke wijk om te gaan wonen. Er zijn inmiddels gevallen bekend van mensen die hun optie op bouwgrond om die reden hebben opgegeven.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.7.	Geen.
76.8	IP Wabo	Windenergie en uitbreiding vliegveld Lelystad: De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van uitbreiding van het vliegveld Lelystad. De negatieve impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstreden. Het is aan niemand uit te leggen dat CO2 besparende windmolens moeten wijken voor veel CO2 uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens daar te plaatsen. Ook als het vliegveld wel doorgaat is er in de provincie Flevoland zeker ruimte te vinden om de meest omstreden molens te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de Provincie en Gemeente zich beter bezint over deze mogelijkheden en de locaties te dicht bij het dorp schrapt of alleen onder voorbehoud vergunt.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.8.	Geen.
76.9	IP Wabo	Te overdenken is, dat in geval van calamiteiten met één der straks veel voorkomende kleinere en grotere vliegtuigen in de polder, en ook rondom het dorp vooral zeer dicht bij de bebouwing geplaatste windmolens een extra en onnodig gevaar kunnen opleveren voor de bewoners Het lijkt er op, dat we slechts hoeven te wachten tot een calamiteit zich voordoet. Ook kan hierbij gedacht worden aan situaties van	De veiligheid van en door het vliegverkeer is afgewogen door de Inspectie leefomgeving en transport. (ILT). Zij hebben een verklaring van geen bezwaar afgegeven. Zie tevens beantwoording bij zienswijze 58.	Geen.

		slecht of zelfs zeer slecht weer, waardoor een calamiteit soms onverwachts kan optreden. De hoogte van een molen is bij een calamiteit met een vliegtuig nauwelijks belangrijk, maar wél zijn aanwezigheid, dan is het zinvol te overdenken, dat een calamiteit niet te dicht bij bewoning mag plaatsvinden, dus de dichtbij bewoning geplande te plaatsen molens niet plaatsen.		
76.10	IP Wabo	Voor het plaatsen van zoveel mogelijk of onnodig dicht bij de bewoning geplaatste windmolens blijft altijd gelden, dat een stuk kapitaalvernietiging plaatsvindt door het (later) al of niet verwijderen van reeds geplaatste molens die alleen om reden van een zo hoog mogelijk financieel rendement van Windplan Groen worden weggepraat. Indiener vindt dat de bestaande situatie van reeds geplaatste windmolens moet worden gehandhaafd en dat niet op termijn, grotere molens tóch een plaats krijgen om reden van efficiency van Windplan Groen.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Afstand tot woonkernen' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.
76.11	IP Wnb Wabo	Onnodig plaatsen van betwiste windmolens heeft meer negatieve invloed op de insektenstand rondom het dorp dan nodig is, omdat vooral voor de bijenstand zuinigheid gevraagd wordt met de aantallen windmolen wegens het ernstig en onnodig teruglopen van de aantallen bijen en andere voor vogels belangrijke insecten. Dus niet alles volzetten met windmolens, ook een hoge molen komt met de wieken laag bij de grond. Het plaatsen van windmolens met een kleinere hoogte, vooral op de betwiste plaatsen, moet beter en vaker Overwogen worden ter voorkoming van onnodige ergernis en gevaren, ondanks het argument van efficiency.	Zie algemene beantwoording 'Natuur'.	Geen.
76.12	IP Wabo	Conclusie: Ondergetekende is niet tegen windenergie maar eist van de overheid een grotere zorgvuldigheid wat betreft inpassing van de windmolens en het welzijn van de inwoners. Concreet houdt dat in: Het schrappen of verplaatsen van 4 te dicht bij het dorp geplande windmolens.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.9.	Geen.
77.1	-	De zienswijze lijkt onvolledig, het eerste deel van de zienswijze lijkt te ontbreken.	Indiener is in de gelegenheid gesteld de zienswijze aan te vullen. Er is geen aanvulling ontvangen.	Geen.

77.2	IP Wabo	<p>Windenergie en uitbreiding vliegveld Lelystad: De Wind koepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van uitbreiding van het vliegveld Lelystad. De negatieve impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstre- den. Het is aan niemand uit te leggen dot C02 besparende windmolens moeten wijken voor veel C02 uitstotende vlieg- tuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens daar plaatsen. Ook als het vliegveld wel doorgaat is er in de provincie Flevoland ze- ker ruimte te vinden om de meest omstre- den molens te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de Provincie en Gemeente zich beter bezint over deze mogelijk- heden en de locaties te dicht bij het dorp schrapt of alleen onder voorbehoud vergunt.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 5.8.	Geen.
77.3	IP Wabo	<p>Conclusie: Ondergetekende is niet tegen windenergie maar eist van de overheid een grotere zorgvuldigheid wat betreft inpassing van de windmolens en het welzijn van de inwoners. Concreet houdt dat in: Het schrappen of verplaatsen van 4 te dicht bij het dorp geplande windmolens.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 5.9.	Geen.
78.1	IP Wnb Ww Wabo	<p>Ons land staat aan de vooravond van een grote energietran- sitie. In dat kader heeft het Rijk zich tot doel gesteld dat in 2020 14% van de energie duurzaam moet zijn. Om dat te bereiken, heeft het Rijk zich - zo blijkt mede uit de Struc- tuurvisie Windenergie Op Land -tot doel gesteld dat in 2020 6000 MW aan windenergie dient te zijn gerealiseerd. Voor de provincie Flevoland geldt dat zij zich heeft gecommitteerd aan de realisatie van een opgesteld vermogen van 1390,5 MW windenergie op land. Hoewel indiener voorstander is van de toepassing van duur- zame energie, acht indiener het van belang dat de wijze waarop de genoemde doelstelling bereikt wordt, moet kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak met name bij de direct omwonende. Als bewoner van de woon- kern Biddinghuizen heb ik daar grote bezwaren bij.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 74.3.	Geen.

		<p>Bij de terinzagelegging van het ontwerp-inpassingsplan, het milieueffectrapport, de ontwerpbesluiten en de onderliggende stukken voor Windplan Groen, heeft u eenieder in de gelegenheid gesteld om in de periode van 26 april 2019 tot en met 6 juni 2019 een zienswijze in te dienen.</p> <p>Ik maak van die gelegenheid graag gebruik. Daarom zend ik u hierbij mijn zienswijze.</p>		
78.2	IP Wabo	<p>1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt, doorachterstand in betrokkenheid en informatie tijdens het proces</p> <p>Rijk en provincies hebben afgesproken een doorgroei van windenergie op land tot minimaal 6.000 MW in 2020 mogelijk te maken. Het Rijk heeft in de Structuurvisie Wind op land (SvWO) gebieden die kansrijk zijn op basis van de combinatie van landschappelijke en natuurlijke kenmerken, evenals de gemiddelde windsnelheid. Binnen deze gebieden heeft het Rijk in samenwerking met de provincies locaties voor grootschalige windenergie aangewezen. Vanuit het Rijk gezien is het een praktische oplossing om eerst met de provincies te gaan samenwerken. Door dit voortijdige "onderonsje" zijn de gemeenten en burgers al initieel buiten spel gezet. De voor de bewoners essentiële pijlers "ruimtelijke kwaliteit, draagvlak, evenwicht tussen natuur en milieu" zijn daarmee zonder inspraak van de bewoners op voorhand door rijk en provincie gedefinieerd.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 74.4.	Geen.
78.3	IP Wnb Ww Wabo	<p>Indieners delen dan ook het persbericht van de NOS van 23-2-2019 dat de provincies onvoldoende transparant communiceren met hen eigen bevolking aangaande het gevoerde klimaatbeleid. De gedeputeerde Job Fackeldey van Flevoland geeft in dit persbericht aan dat de voorliggende kritiek terecht is. Het is van grootste belang om vanaf het prille begin de bevolking er bij te betrekken zeg hij in dit persbericht. Van onderaf op te bouwen, draagkracht creëren, is de belangrijkste voorwaarde om</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 74.10.	Geen.

		<p>windenergie te kunnen laten slagen. Volgens de gedeputeerde is het sleutelwoord participatie. Helaas hebben wij als bewoners van Biddinghuizen niets van het voorliggende gemerkt dat deze weg met ons is bewandeld.</p> <p>De initiatiefnemers daar in tegen hebben een gigantische voorsprong, want zij hebben het projectplan opgesteld en de provincie daarover geconsulteerd. Alles is dus al op voorhand geregeld. Gemeenteraadsleden en omwonenden zijn niet tijdig en goed geïnformeerd, hebben een kennis achterstand en lopen zo steeds achter de feiten aan.</p>		
78.4	IP Wnb Ww Wabo	<p>Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind, en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden wordt met de bewoners van de woonkernen Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterbant. Dat is een gegeven dat de gemeenteraad van Dronten in september 2018 erkend heeft.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 74.4.	Geen.
78.5	IP Wnb Ww Wabo	<p>Wij, bewoners lezen in de stukken, dat de provincie en de gemeente zich als betrouwbare partners willen opstellen voor de initiatiefnemers (Windkoepel Groen) voor het geval, dat een vermeende vertraging in het traject de business-case gevaar loopt.</p> <p>Maar hebben de provincie en de gemeente zich ook als betrouwbare partners opgesteld voor de bewoners van Biddinghuizen?</p> <p>Hebben de provincie en de gemeente zich gerealiseerd, dat bewoners van Biddinghuizen gekozen hebben om te wonen in Biddinghuizen vanwege de rust, de ruimte en de omliggende natuur (Bremerberg en Veluwemeer) beheerd door van o.a. de gemeente, de provincie, Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat. Deze natuur, die door de overheid beschermd dient te worden, wordt met één klap door diezelfde overheid intrinsiek aangetast.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 74.4.	Geen.
78.6	IP Wnb Wabo	<p>Omringende Natura 2000-gebieden zijn opeens minder relevant bevonden, omdat het plangebied voor de windturbines "alleen maar grenst" aan de Natura-2000 gebieden. Houden</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 74.5.	Geen.

		de grote aantallen diverse foeragerende en rustende vogelsoorten zich ook aan die begrenzing? Zij vliegen in grote aantallen over het gebied, dat aanvankelijk door de gemeente als "open gebied en ongeschikt voor windturbines" is gedefinieerd.		
78.7	IP Wabo	<p>Volgens de omgevingswet hebben overheden een zorgplicht voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Wij zien hier tot op heden weinig van terug.</p> <p>Het is dan niet vreemd, dat de bewoners van Biddinghuizen diezelfde overheden niet meer als betrouwbare partners beschouwen? De bewoners zijn niet tegen windenergie, maar zij willen vechten voor een gezonde leefomgeving. Er is daarom geen draagvlak voor het ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen!</p> <p>Rondom windparken op land ontstaat voortschrijdend inzicht en toenemende twijfel of deze ontwikkeling wel zo wenselijk is.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 74.6.	Geen.
78.8	IP Wabo	<p>De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Biddinghuizen en haar bewoners. De ongeveer 5000 bewoners van Biddinghuizen krijgen te maken krijgen met een sterke aantasting van hun woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van hun woningen. In de hele planvorming en in het proces naar realisatie van Windplan Groen is voor deze leefomgeving te weinig aandacht.</p> <p>Natuurlijk, er zijn diverse gesprekken van vertegenwoordigers van Biddinghuizen met gemeente en initiatiefnemers geweest. Maar deze gesprekken blijven met name bij de initiatiefnemers steken op het niveau 'we zullen u het nog een keer uitleggen en een paar praktische aanpassingen doen (stilstand bij slagschaduw en verlichting). Over de plaatsing van de windturbines op grotere afstand van de woonkern is er geen millimeter beweging.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 74.7.	Geen.
78.9	IP Wabo	De bezwaren van omwonenden worden opzij geschoven met een beroep op procedures en geldende normen. Wezenlijke	Zie beantwoording bij zienswijze 74.8.	Geen.

		<p>bereidheid om tegemoet te komen aan de wens om windturbines op grotere afstand van de woonkern te plaatsen ontbreekt eveneens. Het financieel perspectief lijkt leidend</p>		
78.10	IP Wabo	<p>Niet alleen zal het landschap ingrijpend worden gewijzigd, maar het verdeelt ook de gemeenschap: de lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. Het beeld dat nu bij de gemeenschap leeft - en wederom wordt bevestigd door de inhoud van het ontwerp-inpassingsplan - is, dat de plannen zijn toegeschreven naar de wensen en financiële belangen van de initiatiefnemers.</p> <p>De ruimtelijke, maatschappelijke en landschappelijke belangen die juist doorslaggevend hadden moeten zijn en in de afweging hadden moeten worden betrokken, zijn van meet af aan ondergeschikt geweest aan deze financiële belangen. Die handelwijze steekt, omdat uit de hiernavolgende punten in de zienswijze onmiskenbaar blijkt dat er andere alternatieven mogelijk zijn. Daarmee is zowel maatschappelijk draagvlak als een goede c.q. betere ruimtelijke en landschappelijke inpassing mogelijk.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 74.9.	Geen.
78.11	IP Wabo	<p>De NOS analyseerde de verkiezingsprogramma's van bijna alle landelijke en regionale partijen die meedoen aan de Provinciale Statenverkiezingen. Een derde van de partijen is tegen nieuwe windparken op land. Voor de meeste andere partijen is er één belangrijke voorwaarde: zonder steun van de omgeving wordt er geen windmolen meer gebouwd.</p> <p>Wij vinden dat dit beginsel ook moet gelden voor windplannen die in procedure zijn, zoals Windplan Groen.</p> <p>Ook de politiek in Flevoland is niet overtuigd van Windplan Groen blijkt bij behandeling van dit dossier. Zowel de Provinciale Staten van de provincie Flevoland als de gemeente Dronten twijfelen zeer aan de gang van zaken.</p> <p>Met name gaat het hier om de vraag of de gemeentelijke en provinciale politiek en de direct omwonenden wel tijdig, juist en volledig zijn geïnformeerd zijn door de</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 74.10.	Geen.

		<p>initiatiefnemers van Windplan Groen. Het zelfde geldt voor het vaststellen van het Regioplan Wind. Uit de grote weerstand van direct omwonenden in de dorpskernen Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterbant blijkt dat dit niet het geval is geweest.</p>		
78.12	IP Wabo	<p>In het Regioplan zijn 3 alternatieven onderzocht. Dit betreft het Landschap de Natuur en de Opbrengst. In het Regioplan Wind komend de woorden "leefomgeving" en "draagvlak" in het geheel niet voor.</p> <p>De gevolgen en een alternatief voor de Leefomgeving is nooit geformuleerd, noch onderzocht. Dat zorgt ervoor dat bewoners in Ketelhaven en Biddinghuizen zich boos en teleurgesteld voelen, en niet gehoord en niet serieus genomen.</p> <p>Omwonende vragen zich ook af waarom zij voor elke tijdelijke wegafsluiting in de buurt een huis aan huis bericht in de brievenbus krijgen, maar dat inwoners een ingrijpend voorname om de grootste windturbines van Nederland vlakbij hun woonkern te plaatsen zonder waarschuwing uit een onduidelijk bericht in de plaatselijke krant moeten oppikken. De Provinciale Staten van Flevoland hebben op 8 november 2017 de Omgevingsvisie Flevoland Straks vastgesteld. Hierin staat "Breed maatschappelijk draagvlak: door middel van een evenredige verdeling van de maatschappelijke baten van windenergie in de provincie wordt op de lange termijn het maatschappelijk draagvlak gewaarborgd". Dit is echter niet het geval bij het huidig ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen. Hier worden de lasten simpelweg afgewenteld op de direct omwonende in de dorpskern Ketelhaven.</p> <p>Gezien het gebrek aan maatschappelijk draagvlak, verzoek ik u met klem om het traject van nu af aan zodanig vorm te geven dat serieus met de belangen van de direct omwonende rekening wordt gehouden: niet het Rijk (in Den Haag), maar omwonende zitten immers, als de realisatie van het</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 74.11.	Geen.

		windpark doorgaat de komende 25 jaar vast aan de negatieve gevolgen van de door u in procedure gebrachte plannen.		
78.13	IP Wnb Wabo	<p>2. Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met het "nee, tenzij principe" van Natura 2000 gebieden / Natuurnetwerk Nederland I Ecologische Hoofdstructuur</p> <p>Voor Natura 2000 gebieden I Ecologische Hoofd Structuur I Natuurnetwerk Nederland geldt een "nee, tenzij" regime. Dat houdt in dat de natuur voorrang heeft boven andere belangen.</p> <p>Het ruimtelijke beleid voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Bij ruimtelijke ontwikkelingen in het NNN wordt getoetst of er sprake is van significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. De wezenlijke kenmerken en waarden zijn bepalend voor de toetsing van ruimtelijke ontwikkelingen.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.7.	Geen.
78.14	IP Wnb Wabo	<p>Figuur 8: Ecologische hoofdstructuur moet gevrijwaard blijven van windturbines Volgens de "EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation" geldt het 'nee, tenzij' principe en moet worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er echt geen andere alternatieven zijn.</p> <p>Dit is in beide gevallen niet gebeurd: In het Milieu Effect Rapport van Windplan Groen wordt duidelijk dat Windplan Groen wel degelijk een negatieve impact heeft op de natuur.</p> <p>In de MER zien cliënten - op bladzijde 275 Tabel 14.1 - dat, Windplan Groen, met uitzondering van de mogelijkheden voor elektriciteitsproductie op vrijwel alle aspecten negatief (-) of zeer negatief (--) scoort.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 74.22.	Geen.

		<p>De MER stelt: "De ecologische beoordeling laat zien dat het project en ook het VKA een negatief effect kan veroorzaken op ecologische waarden. Dit betreft soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn gesteld voor Natura 2000-gebieden en algemeen beschermde soorten"</p> <p>Verder lezen cliënten: "Voor de effecten op beschermde soorten komt naar voren dat er sterfte onder 86 vogelsoorten en onder 5 vleermuissoorten wordt verwacht"</p> <p>En cliënten lezen: "Voor wat betreft geluid, slagschaduw en natuur treedt er mogelijk een hogere belasting c.q. een groter effect op ten opzichte van de referentiesituatie".</p> <p>Het geluid en de verlichting van de windturbines zullen een negatief effect hebben op de kwaliteit van het landschap en het Natuur Netwerk Nederland.</p> <p>Het ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen is dus in strijd met gemeentelijke bestemmingsplannen en structuurvisies, eveneens is het in conflict met de Europese natuurwetgeving.</p> <p>Een ontheffing in het kader van Wet Natuurbescherming mag voor dit gebied dan ook niet verleend worden.</p>		
78.15	IP Wnb Wabo	<p>De initiatiefnemers, de provincie Flevoland en de gemeente Dronten en Lelystad hebben niet kunnen aantonen dat er geen alternatieven zijn. Sterker nog de door cliënten aangedragen alternatieven (plaatsing van windturbines langs de Hanzeweg en de Hanzelijn, plaatsing van zonneparken op plekken waar geen windturbines kunnen worden gerealiseerd) wordt niet serieus ingegaan .</p> <p>Indieners twijfelen daarom ernstig aan het volgen van het 'Nee, tenzij' principe van de ecologische hoofdstructuur / NatuurNetwerk Nederland / Natura 2000 gebieden door de provincie Flevoland. De provincie lijkt de economische belangen van de initiatiefnemers zwaarder te wegen dan de kwaliteit van de leefomgeving voor mens en dier.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 74.23.	Geen.

78.16	IP Wabo	<p>Er is geen noodzaak voor de realisatie van 5 windturbines rond Biddinghuizen:</p> <p>De business case van Windplan Groen en het Beeldkwaliteitsplan Windenergie Dronten & Lelystad worden aangevoerd als argumenten dat 249 meter hoge windturbines binnen een afstand tot 10 maal de tiphoogte (=2490 meter) van Biddinghuizen noodzakelijk zijn.</p> <p>Dit zijn drogredeenen:</p> <p>a. Er is in het Beeldkwaliteitsplan niet wezenlijk naar andere plekken gezocht omdat Windplan Groen geen vertraging op wil lopen in de realisatie van het Windpark. Andere plekken uitkiezen betekent ook opnieuw plaatsen beoordelen en dat vertraagt.</p> <p>b. De tweede reden dat Windplan Groen bang is om vertraging op te lopen was vanwege de dreigende afbouw van het SDE+ subsidie. Deze subsidie blijft nog gelden, dus het economische argument voor vertraging vanwege subsidies is niet geldig.</p> <p>c. Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. Echter in maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen. Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines bij de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder gebrek aan onwil dan aan een onmogelijkheid.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 74.25.	Geen.
78.17	IP Wabo	<p>Het kan toch niet zo zijn dat het BKP en de onwil van de provincie Flevoland en de gemeenten Dronten om opzoek te gaan naar andere plaatsingszones - omdat het aangepaste plan dan op nieuw instemming moet worden gebracht - zwaarder weegt dan de kwaliteit van de woon- en leefomgeving in Biddinghuizen voor de komende 25 jaar?!</p> <p>Het BKP geeft slechts richtlijnen voor het bepalen van windturbine opstellingen. Als direct omwonenden grote problemen hebben met de geplande plaatsingszones moet daarvan</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 74.25.	Geen.

		afgeweken kunnen worden. Het BKP geeft geen bindend juridisch kader. Wij vragen de Rijksoverheid dan ook de geplande windturbines bij Biddinghuizen te schrappen dan wel te verplaatsen naar een gebied waar direct omwonenden niet benadeeld worden. Uit gesprekken met Windkoepel Groen hebben wij begrepen dat zij daar voor open staan.		
78.18	IP Wabo	<p>Tussen de referentie situatie en de toekomstige situatie is er qua tijd nog heel veel mogelijk. Door de huidige "jonge" turbines (die nog niet zijn afgeschreven en later kunnen worden gesaneerd) ontstaat er volgens Windkoepel Groen tijd en ruimte in de business case.</p> <p>In die periode kunnen nog zeker nieuwe inzichten binnen het plangebied ontstaan voor de positiebepaling van de windturbines. Wij zien dan ook niet in waarom er dan nu in 2019 zo'n rigide standpunt door provincie en Windkoepel Groen is genomen, dat er geen enkele vermindering van het aantal en/of verplaatsing van de windturbines mogelijk wordt geacht.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 74.25.	Geen.
78.19	IP Wabo	<p>Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden:</p> <p>In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland. De geproduceerde hoeveelheid geluid wordt gemiddeld over de periode van één jaar. De 47 dB Lden (Levelday-evening-night) geluidscontour wordt berekend op basis van het bron geluidsniveau van de windturbine en aan de hand van het gemiddelde windaanbod ter plaatse. In de praktijk kan dit leiden tot geluidsniveaus ruim boven de 47dB. (47dB komt ongeveer overeen met het geluid van een afzuigkap.)</p> <p>Bewoners van Biddinghuizen moeten er dus rekening mee houden dat ze in hun tuin vrijwel nooit meer kunnen genieten van de stilte van het landelijk gebied. Ook zullen ze waarschijnlijk 's nachts hun ramen moeten sluiten om de geluidsoverlast van de windturbines te beperken.</p> <p>Uit onderzoek van TNO blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning nog steeds</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 74.26.	Geen.

		<p>sprake zal zijn van (ernstige)geluidshinder (5% binnenshuis, 10 % buitenshuis) en slaapverstoring. Dit betekent dat in Biddinghuizen e.o. 8 (5000 inwoners) minimaal 500 bewoners ernstige geluidshinder zullen ondervinden. Wij achten dit niet acceptabel. In de onderstaande grafieken wordt de relatie duidelijk tussen het percentage (ernstig) gehinderde binnenshuis, buitenshuis en slaapgestoorden.</p> <p>Er is in diverse landen onderzoek gedaan naar geluidsniveaus op grotere afstand van windturbines en in het algemeen blijkt daaruit dat het werkelijke geluidsniveau benedenwinds hoger is dan volgens de berekening. Wij vinden dan ook dat er maatwerkvoorschriften in de omgevingsvergunning moeten worden opgenomen waardoor de geluidshinder wordt beperkt tot minder dan 1% van de bewoners van de dorpskernen.</p>		
78.20	IP Wabo	<p>De recent aangepaste WHO-richtlijnen voor omgevingslawaai voor de Europese regio leveren sterk bewijs dat lawaai een van de grootste gevaren voor het milieu vormt voor zowel de fysieke als mentale gezondheid en het welzijn in de Europese regio.</p> <p>Naast het hoorbare geluid, zoals bij punt 4 aangegeven, is er echter ook onhoorbaar infrageluid. Dat infrageluid wordt door medici aangegeven als de meest ziekmakende factor van windturbines. Er zijn vele aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen: Mensen die binnen een afstand van 1500 meter van een windturbine hebben 2 maal zo vaak last van slaapproblemen als mensen die verder dan 2000 meter van een wind turbine wonen.</p> <p>Iedereen die binnen zo'n 1,5 kilometer van een industriële windturbine woont, heeft hinder van geluid, het hele jaar door, jaar in jaar uit. De direct omwonenden hebben te maken met schade aan hun gezondheid, door gebrek aan slaap en gemoedsrust. Ze moeten het hele jaar wonen met gesloten ramen en deuren, vanwege geluidshinder en ze worden blootgesteld aan infrageluid.</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid' en 'Gezondheid'.	Geen.

		Medici en onderzoekers geven bij nadere bestudering van hinder die mensen ondervinden als gevolg van Windparken steeds weer een gewenste afstand van 2 km (bij lagere windmolens) of 10x de tiphoogte aan. Een aantal landen en staten nemen deze richtlijn op in hun regelgeving of in hun aanbevelingen. Om de negatieve gevolgen voor dieren te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.		
78.21	IP Wabo	<p>In het (Ontwerp) Inpassingsplan Windplan Groen is het voor-nemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Biddinghuizen.</p> <p>Er is in Nederland geen wettelijk minimum voor afstanden tussen huizen en windturbines. Veel landen kennen echter wel richtlijnen en regelgeving met betrekking tot de mini-mum afstand van windturbines tot een woning Deze richtlij-nen en regelgeving zijn er niet voor niets.</p> <p>De Raad van State hanteert ook criterium van 10x de tiphoogte omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid-of slagschaduw-hinder van enige betekenis'. Deze stelling name impliceert de erkenning dat er binnen deze afstand wel hinder van betekenis is.</p> <p>Wij vinden dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Biddinghuizen mo-gen worden gerealiseerd. Wetgeving hierover is zeer drin-gend nodig.</p>	Zie algemene beantwoording 'Af-stand tot woonkernen'.	Geen.
78.22	IP Wabo	"Genieten van rust, ruimte, water en natuur" zo wordt Bid-dinghuizen aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.	Zie beantwoording bij zienswijze 10.12.	Geen.

		<p>De kwaliteit van het uitzicht uit tuin en woning zal worden aangetast. Nu nog hebben de woningen aan de zuidkant van Biddinghuizen vrij uitzicht over de landerijen van de keukentafel tot aan Bremerberg. Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).</p> <p>'s Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door (knipperende) rode lichten.</p> <p>Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door onderstaande jurisprudentie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitspraak rechtbank Haarlem (procedurenummer AWB 05/4895) Dit betreft bezwaar WOZ door mogelijke plaatsing van windturbine op 700 meter. Gevolg, gemeente moet WOZ-waarde met 12.5% naar beneden bijstellen. • Uitspraak Rechtbank Zwolle (procedurenummer AWB 06/607) Dit betreft bezwaar WOZ door plannen om windmolens binnen een kilometer afstand tot woning te plaatsen. Gevolg gemeente moet WOZ met 15 % naar beneden bijstellen. • Uitspraak Gerechtshof Leeuwarden (procedurenummer AWB 05/1864) Door de daadwerkelijke bouw, op een afstand van 800 meter, moest de gemeente de WOZ waarde met 43% naar beneden bijstellen. <p>Afgaand op bovengenoemde moeten de bewoners van Biddinghuizen dus rekening houden met een waardedaling van vele tientallen duizenden euro's per woning. Indien er toch windturbines geplaatst worden, zullen degenen die daarvan schade ondervinden ook financieel gecompenseerd moeten worden.</p>		
78.23	IP	Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. Door de geplande komst van Airport Lelystad is er minder plaats voor de windturbines van	Zie beantwoording bij zienswijze 10.13.	Geen.

		<p>Windplan Groen. Van de 109 geplande windturbines in Windplan Groen in oostelijk Flevoland kunnen er 20 niet doorgaan in het lege landelijke gebied rond Airport Lelystad.</p> <p>De bewoners van Biddinghuizen krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad als van de windturbines van Windplan Groen.</p> <p>Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Biddinghuizen geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Biddinghuizen extra CO2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.</p> <p>Bij alle discussies rond Airport Lelystad en Windplan Groen voelen de inwoners van Biddinghuizen zich dubbel benadeeld door zowel de Initiatiefnemers als de Rijksoverheid.</p>		
78.24	IP Wabo	<p>We zien nu dat de komst van windparken ook in Nederland gemeenschappen uit elkaar drijven. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is geenszins goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren.</p> <p>In de pers is daar genoeg aandacht voor. Ook in de uitzending van Argos van 13 april j.l. wordt duidelijk hoe Windparken in het Noorden van Nederland 'big business' is van projectontwikkelaars. De verdeling van lusten en lasten is scheef en onrechtvaardig. Omwonenden en politiek worden door een Rijkscoördinatie-regeling monddood gemaakt.</p> <p>Omwonende kunnen er niets tegen doen dat hun woon en leefklimaat wordt aangetast en krijgen bovendien nog eens de rekening gepresenteerd omdat de initiatiefnemers, veelal</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 74.32.	Geen.

		<p>agrariërs, met de windturbines winstgevende nevenactiviteiten kunnen uitvoeren maar dat deze winstgevende nevenactiviteit voor maatschappelijke onrust zorgt.</p> <p>Er zijn geen redenen om aan te nemen dat de situatie in Flevoland anders zal zijn dan elders in Nederland. Sterker nog, ook in de gemeente Dronten ontstaat al sociale onrust vanwege de scheve verdeling van de lusten en de lasten. De sociale cohesie in dorpen komt onder druk omdat mensen elkaar tegenkomen op school, via de sport, vereniging, kerk, kennissen of bij winkelbezoek.</p> <p>Indien er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Alle zogenaamde duurzaamheid ten spijt.</p>		
78.25	IP Wabo	<p>Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken: Ongeacht het gegeven waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is het van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.</p> <p>Meerdere malen hebben er gesprekken plaats gevonden tussen Verontruste bewoners van Biddinghuizen en Windplan Groen, de initiatiefnemer Windkoepel Groen (WKG) en de gemeente Dronten.</p> <p>In deze gesprekken hebben zij aangegeven de hinder door windturbines (slagschaduw, geluidshinder, obstakelverlichting) zoveel mogelijk te willen voorkomen - door opzoek te gaan naar andere locaties zodat de afstand van de windturbines tot de woonkernen kan worden vergroot - dan wel te beperken door het toepassen van de best beschikbare technieken (BBT) en dit in maatwerkvoorschriften, en/of een anterieure overeenkomst</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.21.	Geen.

		<p>vast te leggen op basis van heldere criteria die gemonitord en gehandhaafd kunnen worden door de omgevingsdienst.</p> <p>Ik richt mij nog tegen het gegeven dat in het ontwerp-inpassingsplan en in de ontwerpvergunningen ten onrechte niet is gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).</p> <p>Uit het milieueffectrapport blijkt dat de gebruikte referentieturbines niet aansluiten bij de BBT. Er zijn namelijk nieuwe, effectievere windturbines beschikbaar. Deze windturbines, waarvan de effecten zijn onderzocht, hebben grotere rotoren en worden gebouwd op steeds hogere ashoogte. Hierdoor kan eenzelfde hoeveelheid energie worden opgewekt met minder turbines.</p> <p>Borging van de BBT is extra noodzakelijk omdat nu uit de aanvragen om omgevingsvergunning volgt dat de definitieve keuze voor het windturbintype pas plaatsvindt ná afronding van de besluitvorming. Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wel voldoen aan de BBT.</p> <p>Het bevoegd gezag is op basis van artikel 7.39 van de Wet milieubeheer verplicht een evaluatieprogramma op te stellen, te monitoren of de vergunde grenswaarden in de praktijk niet overschreden worden en waar nodig te handhaven.</p>		
78.26	IP Wabo	<p>a. De hinder van windturbines bij woonkernen dient zoveel mogelijk voorkomen te worden.</p> <p>Om de negatieve impact van windturbines te voorkomen dient in de omgevingsverordening Flevoland opgenomen te worden dat de afstand van een industriële windturbine tot een woonkern minimaal 10 maal de tiphoogte dient te bedragen.</p>	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen', 'Geluid', 'Slagschaduw', 'Best beschikbare technieken turbinekeuze en maatwerkvoorschriften' en 'Landschap en verlichting'.	Geen.

		<p>In het ontwerp- inpassingsplan Windplan Groen wordt van grotere windturbines (maximale ashoogte 166 meter) uitgegaan dan was toegestaan in het regioplan windenergie oost en zuidelijk Flevoland (maximale ashoogte van 120 meter).</p> <p>b. De hinder door obstakel verlichting dient zoveel mogelijk beperkt te worden.</p> <p>Ook met betrekking tot de obstakelverlichting van windturbines dienen voorwaarden in de omgevingsvergunning opgenomen te worden om de hinder van de op de obstakelverlichting zoveel mogelijk te beperken.</p> <p>Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om hinder door obstakelverlichting zoveel mogelijk te beperken. Dit kan bijvoorbeeld worden bereikt door het enkel aanbrengen van obstakelverlichting op de hoekpunten van het windpark, het dimmen van licht bij helder weer, en/of vast brandende verlichting. Ook kan worden gedacht aan een techniek waarbij obstakelverlichting alleen wordt ingeschakeld bij verminderd zicht voor vliegverkeer of in combinatie met (radar)apparatuur waarmee vliegverkeer wordt gesignaleerd.</p> <p>c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.</p> <p>Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om geluidshinder zoveel mogelijk te beperken. Het geluid van windturbines is sterk afhankelijk van het weer. Dat geldt niet alleen voor de productie van het geluid, maar ook voor de overdracht naar de omgeving. Ons veranderlijke Nederlandse weer draagt bij aan de richting, de reikwijdte en de sterkte van het geluid. De applicatie Geluidsverwachting.nl van Arcadis zou gebruikt kunnen worden om de windturbines uit te zetten wanneer een bepaald geluidsniveau naar verwachting zal overschreden. Ook kunnen omwoners</p>		
--	--	--	--	--

		<p>den met de app eenvoudig doorgeven hoe zij het geluid ervaren en met de feedbackoptie van de applicatie de hinderbeleving doorgeven.</p> <p>d. De hinder ten gevolge van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren slagschaduw</p> <p>Wanneer windturbines te dicht bij een woning geplaatst worden krijgen de bewoners krijgen te maken met slagschaduw op de ramen en in huis.</p> <p>Door initiatiefnemer Windplan Groen is 0-uren slagschaduw toegezegd. Dit moet dan ook opgenomen worden in de omgevingsvergunning. En er dienen harde garanties te komen dat er bij overschrijding gehandhaafd wordt.</p> <p>Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om hinder door slagschaduw zoveel mogelijk te beperken. Met de initiatiefnemer WKG is overeengekomen een windturbine moet zijn voorzien van een automatische stilstand voorziening en dat de slagschaduw op de woningen in Biddinghuizen 0 uur per jaar zal bedragen.</p>		
78.27	IP Wabo	<p>Horizonvervuiling: De bewoners van Biddinghuizen krijgen te maken met ernstige horizonvervuiling. Bij de omwonenden zijn twijfels over de indruk die de geleverde visualisatie oplevert. De werkelijkheid is immers veel imponanter dan de foto. Een foto van de Domtoren (112 meter hoog) is minder indrukwekkend, dan wanneer je er bij staat. Dat is tevens de indruk van de windturbines ten zuiden van Urk, die slechts 198 meter hoog zijn. De foto's zijn minder dramatisch dan de werkelijke ervaring. Dat betekent dat de impact van de windturbines in het landschap op basis van visualisaties niet onderschat mag worden.</p>	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting'.	Geen.
78.28	IP Wabo	<p>Er is geen noodzaak windturbines zo dicht op dorpskernen te plaatsen:</p>	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak', 'Alternatieve vormen	Geen.

		<p>Flevoland heeft al voldaan aan de taakstelling windenergie op land. Bovendien hoeven de doelstellingen voor duurzame energie niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.</p> <p>Zo worden er ook 2 grote zonneparken gepland bij Flevonice (25 hectare) en Dorhout Mees (85 hectare). Met de invulling van die twee locaties voldoet de gemeente Dronten aan de afspraak met de provincie om 110 hectare beschikbaar te stellen voor zonneparken, zonder dat er landbouwgrond verloren gaat. Bovendien is er nog veel ruimte op de daken van de schuren van de bij windparken in Groen aangesloten ondernemers.</p>	van duurzame energie' en 'Afstand tot woonkernen'.	
78.29	IP Wabo	<p>Er is twijfel over de business case van Windplan Groen:</p> <p>Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Deze twijfel is alleen maar toegenomen nu Windplan Groen vanwege de regels voor Lelystad Airport twintig van de geplande windturbines heeft moeten schrappen.</p> <p>Windplan Groen brengt schade toe aan de woon en leef omgeving van de bewoners van Biddinghuizen, vermindert de waarde van de woningen en heeft een negatieve invloed op het open landschap en het Natuur Netwerk Nederland. Wij vinden dan ook dat de SDE+ subsidie niet toegekend moet worden aan WindplanGroen, een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, een plan waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op de woonkernen gemeente Dronten vast staat.</p>	Zie algemene beantwoording 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.
78.30	IP Wabo	<p>Een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten ontbreekt:</p> <p>Los van het bovenstaande, meen ik dat een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten, die de realisatie van een windpark met zich zal brengen, ontbreekt. De nu al</p>	Zie algemene beantwoording 'Gezondheid'.	Geen.

		<p>voorzien cumulatie van hinderaspecten kan namelijk aanzienlijke gevolgen hebben voor de volksgezondheid.</p> <p>Uit documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners zullen oplopen door het onverkoopbaar worden van hun woningen, niet moet worden onderschat. Gelet hierop verzoekt ik u om het gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met een milieutoets.</p>		
78.31	IP	Voor zover u wel tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan, verzoek ik u om dat dan in ieder geval te doen met inachtneming van deze zienswijze.	De zienswijze is hiervoor per aspect beantwoord en betrokken bij de besluitvorming.	Geen.
79.1	IP	U heeft het ontwerp inpassingsplan windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoners van de woonkern Ketelhaven maakt indiener daar graag gebruik van.	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
79.2	IP	Indiener komt uit het centrum van Amsterdam, gevlucht van de drukte van toeristen, de chaos van verkeer en mens en van de stank. Sinds 8 maanden woont indiener nu hier op de Buitenplaats. Indiener heeft een huis gekocht en dacht eindelijk de rust weder te vinden. Eindelijk kon indiener genieten van de natuur, de rust en de schone lucht. Totdat indiener hoorde dat het plan er ligt om de hoogste windturbines van Nederland hier op een afstand van minder dan 900 meter te plaatsen. Opnieuw chaos. Weg rust. De schitterende natuur wordt aangetast en de waarde van indieners woning daalt. Indiener zegt neen tegen windplan Groen.	Zie algemene beantwoording 'Geluid', 'Afstand tot woonkernen' en 'Verminderd woongenot en plan-schade'.	Geen.
80.1	IP Wnb Ww Wabo	Van 26 april tot 6 juni 2019 liggen het ontwerp-inpassingsplan de overige ontwerpbesluiten, de MER en de andere onderliggende stukken ter inzage voor windpark groen. Indiener maakt gebruik van het indienen van een zienswijze betreffende een aantal onderdelen uit de verschillende rapporten. Tevens geeft indiener graag kennis van de persoonlijke beleving bij het proces voorafgaand aan de ter visie legging van de stukken.	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.

		<p>Inleiding Achtergrond van indieners is dat zij een akkerbouwbedrijf exploiteren op [adres]. Het bedrijf wat ze daar exploiteren ligt tegen windpark de Kubbeweg aan.</p>		
80.2	IP Wabo	<p>Persoonlijke beleving</p> <p>De eerste plannen en ideeën om te saneren en op te schalen dateren al van voor 2015, de animo om hieraan mee te werken door de diverse partijen was niet groot zeker gezien alle strubbelingen die in het verleden (periode 1998 -2004) zijn voorgevallen (bij realisatie van windpark de Kubbeweg) tussen het toenmalig bestuur van windpark de Kubbeweg en de directe omgeving en de bevoegde gezagen. Er is indertijd onder grote druk vanuit de provincie/gemeente Dronten een vergoedingstelsel opgetuigd om de directe omgeving enigszins financieel te compenseren om daarmee de potentiële claims/planschades af te kopen. De bevoegde gezagen gaven toen ook aan dat ze bij dit soort megalomane projecten in het vervolg het hele gebied er intensief zouden bij betrekken, en de verplichting te gaan opleggen aan een (nieuwe) potentiële initiatiefnemer om de zaken in de omgeving afdoende te gaan regelen om daarmee jarenlange juridische procedures en (schade) claims te voorkomen.</p> <p>Wat indiener nu uit de stukken haalt is dat windpark de Kubbeweg of diens rechtsopvolger de intentie heeft (al dan niet gedwongen) om de 2 lijnen die zij op dit moment exploiteren te willen gaan saneren en daarvoor in de plaats nieuwe grotere molens te plaatsen!!</p> <p>Indiener vindt dit een rare zeg maar gerust een onverkwalijkelijke gang van zaken want tot op de dag van vandaag zijn wij als omgeving op geen enkele manier schriftelijk in kennis gesteld van de nieuwe plannen terwijl ze dit wel verplicht zijn om te doen zie artikel 2.c. (zie bijlage 1) laat staan dat wij er bij betrokken worden en in de gelegenheid worden gesteld om nu wel mee te kunnen participeren (wat in het verleden</p>	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan)', 'Totstandkoming voorkeurs-alternatief' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

		<p>is toegezegd door de bevoegde gezagen). Het enigste wat ik uit de stukken kan halen is dat er een vereniging (Windshare) is opgericht waar je eventueel in mee kunt participeren in het plan/project groen? Indiener kent de status van deze vereniging niet en kan nergens uit de stukken opmaken wat de mogelijkheden zijn en wat de eventuele rendementen gaan bedragen. Dit is ook wel te verklaren want het plan hangt als los zand aan elkaar gezien de vele veranderingen in de afgelopen periode. Indiener vindt het nogal opportuun om nu al geld te moeten storten voor iets wat nog in nevelen is gehuld en nog lang niet zeker is dat het plan wat men voor ogen heeft kan worden gerealiseerd.</p>		
80.3	IP Wabo	<p>Indiener wil er nogmaals op wijzen dat indiener een contract met de windpark de Kubbeweg heeft en niet met een vereniging (Windshare) die zijn bestaansrecht nog moet gaan bewijzen!! Indiener acht het dan ook noodzakelijk dat windpark de Kubbeweg of diens rechtsopvolger eerst zijn verplichtingen naar de omgeving gaat nakomen voordat men verder kan gaan met de ontwikkelingen van nieuwe plannen. Indiener heeft altijd begrepen en wat indiener ook uit de stukken kan halen die ter inzage zijn gelegd dat het een project moet worden die toegankelijk is voor de (directe) omgeving en breed gedragen moet worden!! Indiener snapt dan ook werkelijk niet waarom de (ver)gunning exclusief (onderhands) aan windpark de Kubbeweg of diens rechtsopvolger is verleend en niet zoals gebruikelijk zou zijn (Europese aanbestedingsregels) dat er een openbare aanbesteding zou plaatsvinden zodat meerdere partijen in de gelegenheid zouden worden gesteld om hun plannen en ideeën te kunnen ontvouwen je hebt het hier wel over een schaars recht!! Indiener kan nu op geen enkele manier beoordelen of dit wel de beste plannen zijn voor dit gebied immers wij als omgeving zijn nergens bij betrokken laat staan dat er op dit moment wat te kiezen valt voor ons.</p> <p>De bevoegde gezagen begeven zich door deze manier van handelen zich op uitermate glad ijs immers een aantal ontegeningspecialisten hebben in een seminar van begin dit jaar aangegeven dat iedere belanghebbende een beroep kan</p>	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

		<p>doen op o.a. herontwikkelingsschade deze conclusie komt voort uit de uitspraak van de Raad van State inzake dossier windpark Zeewolde. Indiener wil u er verder op wijzen dat vorig jaar de Raad van State in deze zaak heel duidelijk is geweest dit betreft de uitspraak in de zaak windpark Zeewolde u kunt deze uitspraak vinden op www.raadvanstate.nl zaaknummer 201708525/1/R6.</p> <p>De Raad van State stelt onder andere in deze uitspraak vast dat alle belangen van de inwoners uit het plan gebied en andere directe belanghebbenden geborgd en gecompenseerd dienen te worden wanneer er sprake is van schade immers de bevoegde gezagen ontnemen andere partijen expliciet de mogelijkheden om met eigen initiatieven te komen laat staan te ontwikkelen.</p> <p>Indiener stelt dan ook vast dat er aan deze voorwaarde (nog) niet is voldaan.</p> <p>Tot op de dag van vandaag heeft de initiatiefnemer (bewust) verzuimd om de (directe) omgeving intensief bij de plannen te betrekken terwijl de overlast en de beperkingen waar o.a. indieners mee te maken gaan krijgen wel substantiële hinder en schade(s) gaan opleveren. Ik zie nergens in de stukken staan welke compensatie maatregelen er voor de bedrijven, particulieren en andere belanghebbenden zijn geregeld.</p>		
80.4	IP Wabo	<p>Financiën</p> <p>Indiener kan niet uit de stukken opmaken of de plannen die er nu liggen überhaupt wel (financieel) haalbaar zullen zijn indiener stel vast dat de plannen inmiddels al zo vaak zijn aangepast o.a. zijn er inmiddels al meer dan 20 locaties geschrapt en een groot aantal locaties krijgt te maken met substantiële verlaging van de as-tip hoogtes (dit heb ik helaas wel uit de media moeten vernemen) dat er naar mijn mening er een voorlopige begroting bij de stukken had moeten zitten om te kijken of de ingeslagen route wel de juiste is. Verder valt indiener op dat de inspectie leefomgeving en transport een veto recht behoudt in dit plan groen, het kan dus zomaar gebeuren dat de plannen nogmaals (drastisch) moeten</p>	Zie algemene beantwoording 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'. De inspectie leefomgeving heeft de veiligheid van en door het vliegverkeer afgewogen. Zij hebben een verklaring van geen bezwaar afgegeven. Zie tevens beantwoording bij zienswijze 58.	Geen.

		worden aangepast. Indiener sluit dan ook niet uit dat de plannen die er nu liggen nog verder moeten worden versoberd om de plannen goedgekeurd te krijgen bij de verantwoordelijke instanties. Indiener kan nergens uit de stukken opmaken wie deze rekening gaat betalen terwijl uiteindelijk de provincie (eind) verantwoordelijk is voor dit initiatief. Je mag zelfs de vraag stellen of de provincie wel zijn huiswerk goed heeft gemaakt in het verleden bij het ontwikkelen van deze plannen gezien de vele mutaties van de plannen in de afgelopen maanden, het doet mij in ieder geval allemaal weinig professioneel aan deze huidige gang van zaken.		
80.5	IP Wabo	<p>Ondernomen acties</p> <p>Indiener heeft op 25 april contact gezocht (bijlage 2) met het bestuur van windpark de Kubbeweg bv, op 11 mei heb ik een herinneringsmail gestuurd. Op 14 mei kwam er een nietszeggende mail van windpark de Kubbeweg (zie bijlage2). Indiener krijgt het wrange gevoel dat belanghebbende partijen waaronder windpark de Kubbeweg onder haar verantwoordelijkheden probeert uit te komen en de problemen/kosten en schades op een andermans bordje probeert neer te leggen!! zodat zij weer met een schone lei verder kunnen ontwikkelen zonder enige verplichtingen naar de omgeving toe. Dit was toch niet de insteek van de bevoegde gezagen het zou toch een project voor iedereen moeten worden en niet voor een exclusieve groep, alleen daar is helaas tot op heden nog niets van gebleken?</p> <p>Inmiddels heb ik dit dossier reeds voorgelegd aan mijn advocaat en wij beraden ons op verdere juridische stappen.</p> <p>De kosten die indiener al reeds gemaakt heeft en nog moet maken in dit dossier zal indiener gaan verhalen bij de verantwoordelijke partijen.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan, 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'. De voorliggende besluitvorming ziet niet op deze specifieke situatie.	Geen.
80.6	IP Wabo	<p>Afsluitend</p> <p>Indiener is van mening dat er onvoldoende grond is om het plan vast te stellen en in uitvoering te brengen gezien dat de initiatiefnemer voor eigen succes gaan en stelselmatig weigert om de omgeving erbij te betrekken en dat de financiële</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 80.2 t/m 80.5.	Geen.

		paragraaf volledig ontbreekt bij de ter visie gelegde stukken. Je mag je zelfs wel de vraag stellen of er wel een plan groen is gezien dat de Inspectie leefomgeving en transport het laatste woord heeft (veto recht)!!!		
80.7	IP Wabo	Bijlage 1 en 2.	De bijlagen dienen ter onderbouwing c.q. verduidelijking van de zienswijze en worden niet afzonderlijk beantwoord.	Geen.
81.1	IP	U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Wind-plan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maakt indiener daar graag gebruik van.	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
81.2	IP	In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven. Hoewel indiener voorstander is van de toepassing van duurzame energie, vind indiener, net zoals Gedeputeerde Staten van Flevoland (https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf), dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden. Indiener is van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hoge-vaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.	Zie beantwoording bij zienswijze 12.6. Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.	Geen.
81.3	IP Wabo	1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt. a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. Zij krijgen te maken met een sterke aantasting van hun woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van hun woningen dreigt.	Zie beantwoording bij zienswijze 12.7.	Geen.

		Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).		
81.4	IP Wabo	b. Lusten en lasten zijn volstrekt scheef verdeeld De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.	Zie beantwoording bij zienswijze 12.8.	Geen.
81.5	IP Wabo	c. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk Indiener ziet dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijven. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust. Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maakt indiener zich ernstig zorgen over.	Zie beantwoording bij zienswijze 12.10.	Geen.
81.6	IP Wabo	d. De megahoge windturbines komen veel te dicht Ketelhaven te staan De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte (https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/) omdat 'op een afstand van meer dan 10 keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'. Deze stellingname is een erkenning dat er binnen deze afstand wèl hinder van betekenis is. Indiener vindt dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.
81.7	IP Wabo	2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg Windturbines moet vrij blijven van windturbines	Zie beantwoording bij zienswijze 10.7.	Geen.

		<p>a. Het is in strijd met eerdere plannen Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014 • Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030 • Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040! • De EHS Flevoland • Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten • Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland • EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation. <p>Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molen dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.</p> <p>Indiener mist de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen. Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat ziet indiener graag in de praktijk gebracht worden.</p> <p>Indiener verzoekt om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.</p>		
81.8	IP Wnb	<p>b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden! Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken. Het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland. Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een "nee, tenzij"</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.8.	Geen.

		<p>beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.</p> <p>Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er ècht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.</p>		
81.9	IP Wabo	<p>3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden</p> <p>a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert</p> <p>In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.</p> <p>Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van "zeer goed (https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op [adres]" naar "redelijk". Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven met 10-15 dB gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn. Uit onderzoek van TNO (https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf) blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.9.	Geen.
81.10	IP Wabo	<p>b. Infra-geluid van windturbines</p> <p>Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infra-geluid. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen (https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm) en dieren. Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 12.15.	Geen.
81.11	IP Wabo	<p>c. Horizonvervuiling</p> <p>Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling. Indiener twijfelt sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imposanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die 'maar' 198 meter hoog zijn.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 12.16.	Geen.

		De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.		
81.12	IP Wabo	<p>d. Waardedaling van woningen</p> <p>"Genieten van rust, ruimte, water en natuur" zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.</p> <p>Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allereerste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m). 's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.</p> <p>Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie (http://windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl), waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de plan-schaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.12.	Geen.
81.13	IP	<p>e. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld!</p> <p>Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad (https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010) als van de windturbines van Windplan Groen (inpassingsplan windplan groen).</p> <p>Terwijl dit nu bijna een stiltegebied is waar bewoners voor kozen om te wonen!</p> <p>Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra CO2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.13 en algemene beantwoording 'Geluid'.	Geen.
81.14	IP Wabo	e. Psychische effecten voor omwonenden	Zie beantwoording bij zienswijze 12.18.	Geen.

		<p>Uit Canadese (https://youtube.com/watch?v=55-jBCjtJ88) en Duitse documentaires (https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp272r0Yk317mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s) blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen door het onverkoopbaar worden van hun woningen, niet moet worden onderschat. Gelet hierop verzoekt indiener om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het in-passingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieu-toetsen.</p>		
81.15	IP Wabo	<p>4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307) Winddoelstellingen uit de Monitor Wind op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen. (https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html) Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte. Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees. (https://flevopost.nl/artikell/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dron-ten.html?harvest_referer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F) Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers. Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten! Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windparkjongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 12.21.	Geen.

81.16	IP Wnb Wabo	5. De MER is onvolledig In de MER mist indiener aandacht voor: Insecten; In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken. (https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens)	Zie beantwoording bij zienswijze 10.16.	Geen.
81.17	IP Wnb Wabo	Roggebotveld; In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld (https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF) geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.	Zie beantwoording bij zienswijze 10.17.	Geen.
81.18	IP Wabo	Gebruiksfunctie leefomgeving; In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden. Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. Indiener ziet in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van de omgeving in een snel tempo veranderen.	Zie beantwoording bij zienswijze 10.18.	Geen.
81.19	IP Wabo	Niet alleen de bestaande specifieke milieu en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving. (MER, Zie tabel 14.1 op blz. 275)	Zie beantwoording bij zienswijze 10.19.	Geen.
81.20	IP Wabo	6. De business case van Windplan Groen en Subsidies Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheidsgelden) zijn een drijvende factor bij realisatie. Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en	Zie algemene beantwoording onder 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen

		<p>dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen. (https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen)</p> <p>Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.</p> <p>Indiener vindt dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moeten worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.</p>		
81.21	IP Wabo	<p>7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken</p> <p>Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.</p> <p>In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).</p> <p>Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wél voldoen aan de BBT.</p> <p>Daarom vraagt indiener:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn. b. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden. c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden. d. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepeel Groen) 	Zie beantwoording bij zienswijze 10.21.	Geen.
81.22	IP	<p>Tot slot</p> <p>Gelet op deze argumenten verzoekt indiener -als tot vaststelling van het inpassingsplan over zou worden gegaan- niet</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 12.28.	Geen.

		slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen en andere norm-toetsen, maar ook de leefbaarheidsaspecten en beleving van omwonenden mee te nemen.		
82.1	IP	De eerste windmolen staat gepland op 900 m van de bebouwing van Ketelhaven. Indieners wonen aan de buitenkant (zuidkant) en krijgen vrij "uitzicht" op de wind molens. Indieners maken ons zorgen om de overlast die dat zal veroorzaken. 1 Geluidsoverlast. 2 Slagschaduw bij zonnig weer. 3 hinderlijk licht van rode lampen 's nachts.	Zie algemene beantwoording 'Geluid', 'Slagschaduw' en 'Landschap en verlichting'.	Geen.
82.2	IP Wabo	Waar indieners zich echter het meest zorgen over maken is de turbulentie die deze molens met een tiphoogte van 249 m teweeg gaan brengen. Op de 2 bijlagen is te zien dat de windmolens een enorme turbulentie veroorzaken met een sterkte neerwaartse luchtstroom over zeer grote afstand. De 2 akkerbouwbedrijven [naam], [adres] Dronten en [naam], [adres] Dronten zijn de 2 akkerbouwbedrijven die grenzen aan de woonkern van Ketelhaven. Dit zijn 2 gangbare akkerbouwbedrijven die veelvuldig hun land bespuiten met bestrijdingsmiddelen. Dat zijn: 1 Onkruidbestrijdingsmiddelen, denk aan bv. Glyfosaat (Roundup). 2 Pesticiden voor het bestrijden van o.a. bladluizen en ander ongedierte. 3 Fungiciden voor het bestrijden van allerlei schimmels. Met name de fungiciden worden veelvuldig gebruikt in aardappelen, uien en graan. In aardappelen worden deze bespuitingen vaak wekelijks uitgevoerd om aardappels te beschermen tegen de gevreesde ziekte Phytophthora. In uien betreft het de schimmelziekte Valse Meeldauw, ook hier wordt meestal elke week gespoten.	Zie beantwoording bij zienswijze 42.3.	Geen.

		<p>Als oud-akkerbouwer weet indiener dat deze bespuitingen altijd op de juiste tijdstippen moeten worden uitgevoerd om schade door de schimmels te voorkomen. Dit gebeurt soms wel met windkracht 4 omdat uitstel dan niet gewenst is.</p> <p>Indieners maken zich dan ook ernstig zorgen dat bij de overheersende Zuidwesten winden door de turbulentie van de windmolens de bestrijdingsmiddelen van de 2 akkerbouwers de woonkern van Ketelhaven wordt 'ingeblazen", met alle gezondheidsrisico's van dien!</p> <p>Als oud- akkerbouwer heeft indiener jarenlang met deze bestrijdingsmiddelen gewerkt en indiener weet hoe voorzichtig hiermee moet worden omgegaan.</p> <p>Zoals bekend is Vliegtuigspuiten jaren geleden in Nederland verboden omdat de turbulentie van de sproeivliegtuigen ernstige schade veroorzaakte voor mens en milieu. Nu krijgen we te maken met turbulentie van windmolens en krijgen we wederom te maken met schade aan gezondheid voor de mens en het milieu! Dit is voor indiener onaanvaardbaar!</p>		
83.1		De zienswijze is gelijk aan zienswijze 10. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 10.	Zie beantwoording bij zienswijze 10.	
84.1	IP Wabo	<p>Hierbij dient indiener een zienswijze in ter zake het Inpassingplan Wind plan Groen en de Ontwerp omgevingsvergunning Windplan Groen, meer specifiek te noemen "Windpark Kubbeweg" en "Windpark Zeebiestocht".</p> <p>Het Inpassingsplan Wind plan Groen en de ontwerp omgevingsvergunning waarbij sprake is van de realisatie van zeer hoge windmolens in de directe invloedssfeer van mijn woning waardoor de ontwerp vergunning een verdere verslechtering oplevert van het woon- en leefklimaat van indiener en indieners gezin door een toename van slagschaduw en de geluidshinder.</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid', 'Slagschaduw' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.

84.2	IP Wabo	<p>1: Bezwaar tegen " Windpark Kubbeweg" Windmolen vervallen van bestaand vergoedingsrecht: Op dit moment hebben indieners zicht vanuit hun woning op molens van "Windpark Kubbeweg" met een masthoogte van 70 meter en een rotordiameter van 80 meter. Daarmee hebben de molens een tiphoogte van 110 meter. De dichtstbijzijnde molen staat momenteel op een afstand van ongeveer 730 meter van onze woning. In 2006 is voorafgaand aan de realisatie van de huidige molens van "Windpark Kubbeweg" een hindervergoeding overeengekomen, een financiële schadecompensatie voor de hinder als genoegdoening voor overlast.</p> <p>De nieuw te realiseren molens betreffen molens met een ashoogte tussen 130 en 166 meter en een rotordiameter tussen de 130 tot 166 meter. De tiphoogte komt daarmee mogelijk op circa 249 meter! De dichtstbijzijnde molen zal worden gerealiseerd op een afstand van circa 450 meter van onze woning. (zie hoofdstuk 1.4 uit de aanvraag van "Windpark Kubbeweg").</p> <p>De nieuwe molens worden ruim 2 keer zo hoog als de huidige molens. De dichtstbijzijnde molen komt op ongeveer 450 meter afstand tot onze woning. Indieners zijn ervan overtuigd dat zij met een 2 keer zo hoge molen meer hinder gaan ervaren dan in de huidige situatie. De realisatie zonder aanvullende maatregelen of compensatie (in welke vorm dan ook) is voor ons onaanvaardbaar.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Vergoedingen van windplan' en 'Draagvlak'.	Geen.
84.3	IP Wabo	<p>2: Bezwaar tegen "Windplan Groen" Slagschaduw: De norm voor slagschaduw is max 20 minuten per dag gedurende 17 dagen per jaar, ongeveer 6 uur slagschaduw per jaar. De slagschaduw als gevolg van te realiseren windparken komt ruim boven de wettelijke norm waardoor de molens van Windpark Kubbeweg en Windpark Zeebiestocht geregeld stilgezet moeten worden. Hierover moeten tussen "Windpark Kubbeweg" en "Windpark Zeebiestocht" afspraken gemaakt worden welke worden vastgelegd in de vergunning.</p>	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw'.	Geen.

		Beide parken veroorzaken een slagschaduw boven de wettelijke norm, maar op welke manier maatregelen worden genomen omtrent (verdeling van vereiste) stilstand blijkt (tussen de windparken) niets te zijn geregeld. Hoewel beide aanvragers verantwoordelijk zijn voor het nemen van maatregelen, neemt geen van beide aanvragers hiertoe actie of verantwoordelijkheid.		
84.4	IP Wabo	<p>3: Bezwaar tegen "Windplan Groen"</p> <p>Geluidscontouren: De maximale norm voor geluid volgens het Activiteitenbesluit is max 47 Lden en 41 Lnight. Op de diverse tekeningen in de vergunningsaanvraag van beide parken is de woning van inwoners ingetekend nabij of binnen de contouren van maximale geluidshinder. Hieruit trekt indiener de conclusie dat sprake is van een overschrijding van de norm door "Wind Plan Groen" (cumulatief) na mitigerende maatregelen. Ter illustratie de visuele kaders van geluidscontouren.</p> <p>Pagina 48 van het "Inpassingsplan WindplanGroen:</p> <p>5.2.2 Onderzoek In het kader van het MER is een geluidsonderzoek uitgevoerd op woningniveau. Voor elke woning is de geluidsbelasting op de gevel bepaald. De geluidsbelasting is in beeld gebracht voor een windturbine met een bovengemiddeld bronvermogen en voor een turbine met een lager bronvermogen. Daarmee is inzicht ontstaan in de bandbreedte aan geluidsbelasting die op grond van dit inpassingsplan kan ontstaan. Figuur 5.1 geeft de geluidscontouren weer van de turbines met een lager bronvermogen. Alleen de geluidcontouren van de lage bronvermogens zijn weergegeven, omdat deze maatgevend zijn voor de vraag of mitigerende maatregelen nodig zijn.</p> <p>Figuur 5. 1 Geluidscontouren Lden 47 dB bij turbines met lager bronvermogen is tevens ingevoegd.</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid'.	Geen.

		<p>Het gemiddelde windaanbod per jaar geeft niet elk jaar dezelfde mate van overlast. Maar de contourlijn (norm) is berekend na mitigerende maatregelen bij een gemiddeld windaanbod. Het geluid zal voor onze woning dan ook altijd op de norm of boven de norm hoorbaar zijn en in een wind rijk jaar zal de 47 Lden, 41 Lnight norm zelfs ruimschoots worden overschreden. Als bewoner ben ik niet zonder meer tegen realisatie van nieuwe molens. Echter het mag niet zo zijn dat de initiatiefnemers voorbij gaan aan de toenemende hinder die omwonenden gaan ervaren. Bij de bouw van de huidige molens (2006) zijn er afspraken gemaakt welke wederzijds altijd nagekomen zijn. Voor het maken van nieuwe passende afspraken staan wij open.</p>		
84.5	IP Wabo	<p>4: Bezwaar tegen lagere hindervergoeding binnen Windplan Groen voor omwonenden: Veel bewoners in het buitengebied die dichtbij een bestaande (oude) molen wonen, ontvangen momenteel een hindervergoeding voor schadecompensatie, waardevermindering van de woning en/of overlast. Deze vergoeding is niet afhankelijk of de bewoner een eigen bedrijf heeft, in loondienst werkt en/of wel of niet mee participeert in een ander (verder gelegen) park en/of bedrijf. In de nieuwe situatie zal de overlast/ hinder van de molens van Windpark Kubbeweg toenemen. Over een vergoeding of schadecompensatie of maatregelen die hinder beperken zijn indieners niet benaderd terwijl de waarde van de woning zal dalen.</p>	<p>Het inpassingsplan ziet niet op afspraken met omwonenden. Het is aan Winkoepel Groen om hier afspraken over te maken. Windkoepel Groen conformeert zich aan het Regioplan.</p> <p>Voor dit project is een projectplan vastgesteld, dat naar oordeel van de bevoegde gezagen de benodigde afspraken en toezeggingen bevat. Zie verder algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan'.</p>	Geen.
84.6	IP Wabo	<p>Conclusie: In dit verband is het voor indieners als bewoners van een woning binnen 450 meter afstand van een te realiseren windmolen van groot belang dat de overheden (en gemeente) ons meer bescherming gaat bieden tegen de toenemende hinder en overlast die veroorzaakt wordt door de realisatie van nieuwe windparken. Naast het ondergaan van hinder zien wij onze woning in waarde dalen als gevolg van de voor ons negatieve opschaling van nabij gesitueerde windparken zonder passende financiële compensatie.</p>	<p>De zienswijze is betrokken bij de besluitvorming. In voorgaande is per aspect een beantwoording opgenomen. Zie tevens algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan'.</p>	Geen.

85.1		Tot en met 6 juni 2019 liggen het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerpbesluiten ter inzage voor Windplan Groen. Indiener, wonende op [adres], geeft indiener hierbij een zienswijze op het ter inzage gelegde plan. In deze zienswijze gaat indiener enerzijds in op de gebrekkige motivering van de locatiekeuzes voor de turbines en anderzijds op het schenden van de zorgplichtbepaling uit het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (verder: EVRM).	Ter kennisgeving aangenomen.	
85.2	IP Wabo	Motivering locatiekeuzes turbines onvoldoende In het ontwerp-inpassingsplan wordt invulling gegeven aan een groot deel van de plaatsingszones uit het Regioplan. In die zones zijn de nieuw te plaatsen windturbines geprojecteerd. Naar de mening van indiener bieden de opgenomen zones echter ruimte voor alternatieve plaatsingslocaties, waarbij - zij het beperkte - verschuivingen met locaties mogelijk zijn. In het ontwerp-inpassingsplan ontbreekt een goede motivering waarom exact op de geplande locaties de turbines zullen worden geplaatst. Weliswaar wordt in het ontwerp-inpassingsplan een uitgebreide motivering gegeven voor de 'lijnen' met turbines, maar er ontbreekt een deugdelijke motivering waarom een enkele turbine - waaronder de turbine die het dichtst bij het perceel van mijn cliënt staat - niet kan worden verschoven of kan worden toegevoegd aan een andere 'lijn'. Omdat er sprake is van een voor mijn cliënt belastend besluit, moet u uitgebreider motiveren waarom u exact deze locaties heeft gekozen. U had moeten onderzoeken in hoeverre er minder belastende alternatieven binnen de zone of in andere 'lijnen' aanwezig zijn die het woon- en leefklimaat op het perceel van mijn cliënt ten goede komen.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
85.3	IP Wabo	Zorgplichtbepaling uit EVRM wordt geschonden Het ontwerp is in strijd met het bepaalde in artikel 8 EVRM. Uit de uitspraak van Europees Hof voor de Rechten van de Mens (verder: EHRM) van 9 december 1994 (AB 1996/56, López Ostra!Spanje) volgt dat uit artikel 8 EVRM de positieve verplichting wordt afgeleid om burgers te beschermen tegen de gevolgen van milieuvervuiling, ook als deze niet levensbedreigend is. Daarbij moet het gaan om ernstige vervuiling die	Zie beantwoording bij zienswijze 62.13.	Geen.

		<p>het welzijn van burgers zodanig schaadt dat een effectief genot van het recht op privé- en gezinsleven niet meer mogelijk is. Daarbij is van belang dat het EHRM in de uitspraak van 27 januari 2009 (AB 2009/285, Tatar!Roemenië) het zogenaamde voorzorgsbeginsel afleidt uit het recht op privéleven, zoals gegarandeerd door artikel 8 EVRM. De werking van artikel 8 EVRM beperkt zich in dit verband niet tot het milieurecht maar kan ook aan de orde zijn op andere terreinen waar de gezondheid van personen in het geding is en de stand van de wetenschap (nog) geen voldoende duidelijkheid over potentieel gevaarlijke effecten biedt. Uit de laatste uitspraak volgt dat op basis van het voorzorgsbeginsel de afwezigheid van zekerheid over het intreden van milieuschade getoet op de wetenschappelijke en technische kennis op een bepaald moment niet kan rechtvaardigen dat de overheid effectieve maatregelen nalaat die zijn gericht op het voorkomen van ernstige en onomkeerbare milieuschade.</p> <p>Bovenstaande betekent concreet dat het ontwerp-inpassingsplan, waar tal van potentiële gezondheidsrisico's aan kleven, in strijd is met het voorzorgsbeginsel. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het ontwerp-inpassingsplan, waar op pagina 47 is aangegeven dat voor de etmaalperiode de norm van 47 dB Lden geldt. De WHO-normen schrijven echter een maximale geluidssterkte voor van 45 dB geluid bij windturbines. Alleen hier blijkt al uit dat de geluidseffecten van het ontwerp-inpassingsplan hoger zijn dan de normwaarden van de WHO en dat daarmee strijd met het voorzorgsbeginsel is gegeven. Maar ook op andere aspecten - bijvoorbeeld ten aanzien van gezondheidsrisico's als gevolg van het plaatsen van windturbines - is cliënt van mening dat het voorzorgsbeginsel geschonden wordt.</p>		
85.4	IP Wabo	<p>Verzoek Indiener verzoekt bovenstaande argumenten mee te nemen in uw belangenafweging en te komen tot een andere invulling c.q. andere locatiekeuzes voor de windturbines.</p>	De zienswijze is betrokken bij de besluitvorming. In voorgaande is per aspect een beantwoording opgenomen.	Geen.

		<p>Indiener verzoekt vriendelijk altijd het boven deze brief genoemde kenmerk in uw correspondentie te vermelden. Uw reactie zie ik graag tegemoet. Heeft u nog vragen? Neemt u dan gerust contact op.</p>		
86.1	IP Wnb Ww Wabo	<p><u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> Zie bijlage</p> <p><u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Zie bijlage</p> <p><u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Zie bijlage</p> <p><u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Zie bijlage</p>	De zienswijze in de bijlage wordt hierna beantwoord.	Geen.
86.2	IP	<p>Hierbij dient de vereniging Zweefvliegclub Flevo ("ZC Flevo"), gevestigd in de gemeente Dronten aan de [adres], zijn zienswijze in op het Inpassingsplan Windplan Groen (hierna: het "Inpassingsplan") ZC Flevo exploiteert een zweefvliegveld te Biddinghuizen. Aanvankelijk voerde ZC Flevo zijn activiteiten uit vanaf vliegveld Lelystad, maar omdat het gebruik van dat vliegveld voor andere vliegbewegingen werd geïntensiveerd verhuisde de zweefvliegclub in 1995 in goed overleg met de autoriteiten naar de huidige locatie die hij in erfpacht verkreeg. Die locatie was zodanig gekozen dat bij verdere toename van het vliegverkeer op vliegveld Lelystad het zweefvliegveld niet in de weg zou liggen. Dat blijkt nu ook de realiteit te zijn, omdat volgens de huidige tekeningen het zweefvliegveld buiten het luchtverkeersleidingsgebied (CTR) van het vliegveld zal komen te liggen. Het huidige zweefvliegveld wordt geëxploiteerd op grond van een ontheffingsregeling. Het Inpassingsplan brengt echter met zich dat (i) 9 obstakels (windmolens) langs de Kokkeltocht geplaatst worden die in de weg staan aan een veilige exploitatie van het zweefvliegveld, zodat naar alle waarschijnlijkheid de ontheffing zal moeten worden ingetrokken;</p>	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.

		(ii) de bestemming van het terrein van het zweefvliegveld wordt gewijzigd in die zin dat zweefvliegactiviteiten vanaf 1 januari 2022 niet meer tot de bestemming behoren (met een afwijkingsmogelijkheid tot 1 januari 2027) (zie de artikelen 5 en 6 van de regels en §§ 6.4.5, 6.4.6 en 6.4.12) en ook de omliggende luchtverkeerszone vervalt (artikel 12 van de regels). Hierdoor zal het zweefvliegen vanaf het huidige terrein vanaf 1 januari 2022, althans vanaf een datum gelegen voor 1 januari 2027 onmogelijk worden. ZC Flevo wordt derhalve door het Inpassingsplan getroffen en maakt tegen deze onderdelen van het windplan bezwaar.		
86.3	IP	<p>Ten onrechte geen afweging gemaakt waarbij het continuïteitsbelang van ZC Flevo is betrokken.</p> <p>Op bladzijde 24 van het Inpassingsplan staat: "Luchtverkeersleiding Nederland en Zweefvliegclub Flevo hebben geconstateerd dat het zweefvliegveld geen toekomstvaste locatie voor zweefvliegen is. Luchtverkeersleiding Nederland gaat er van uit dat Zweefvliegclub Flevo naar een andere locatie verplaatst en dat het gebruik van het terrein bij Biddinghuizen vooral ter overbrugging dient tot er een alternatieve locatie is gevonden..."</p> <p>Deze passage is onjuist. ZC Flevo heeft zulks niet geconstateerd. In tegendeel: ZC Flevo heeft altijd het standpunt ingenomen dat het luchtverkeersgebied van vliegveld Lelystad zodanig vormgegeven kon worden dat zweefvliegen vanaf het onderhavige zweefvliegveld onbelemmerd kan voortgaan. Ook overigens heeft ZC Flevo steeds het standpunt ingenomen dat de ontwikkeling van vliegveld Lelystad niet in de weg staat aan de continuering van het zweefvliegveld zoals onder andere in bijlage 4 bij de zienswijze is weergegeven. Voor zover LVNL in het verleden al wel het standpunt heeft ingenomen dat het zweefvliegveld geen toekomstvaste locatie voor zweefvliegen zou zijn, is dat standpunt onjuist en, in het licht van de procedures rondom vliegveld Lelystad prematuur gebleken, nu inmiddels is komen vast te staan dat</p>	De afweging tussen het belang van de zweefvliegclub en het windplan is naar aanleiding van deze zienswijze aangevuld in de plantoelichting van het inpassingsplan. De ministers blijven van oordeel dat het belang van het opwekken van duurzame energie op deze locatie voor gaat op het recreatieve belang van de zweefvliegclub en dat om die reden de bestemming wordt gewijzigd. Het inpassingsplan en het MER zien alleen op het projectgebied voor Windplan Groen en onderzoeken daarom geen alternatieve locaties voor het zweefvliegveld. Ten overvloede wordt nog opgemerkt dat naast het ruimtelijke besluit van het inpassingsplan, de provincie vanuit haar bestuursverantwoordelijkheid en voortvloeiend uit de afspraken van de Alderstafel, in overleg met de gebruikers van het zweefvliegterrein is om een alternatieve locatie elders te vinden.	De toelichting van het inpassingsplan is aangepast in paragraaf 3.3.

		<p>het zweefvliegveld niet binnen het luchtverkeersleidingsgebied van vliegveld Lelystad hoeft te vallen en het daar volgens de huidige plannen ook niet in zal vallen.</p> <p>Van dit onjuiste uitgangspunt blijkt ook uit de Nota van beantwoording zienswijzen, overlegreacties en wensen & bedenkingen ontwerp regioplan windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland, versie 22 april 2016 onder 8.2 (bijlage 5 bij de zienswijze).</p> <p>" Duidelijkheid gevraagd over verplaatsing zweefvliegveld Z6, Z13, Z20 Antwoord: Het gebruik van het zweefvliegveld in Biddinghuizen wordt beëindigd voordat de uitbreiding van Lelystad Airport operationeel wordt. Het ligt in de lijn der verwachtingen dat dit in 2018 zover zal zijn. Hier heeft de provincie de gebruikers van het zweefvliegveld eind 2015 schriftelijk geïnformeerd. Dit besluit geeft de gevraagde duidelijkheid, maar komt voort uit een ander bestuurlijk traject dan het Regioplan. Voor het Regioplan geldt het beëindigen van het gebruik van het zweefvliegveld daarom als autonome ontwikkeling."</p> <p>Naar aanleiding van de conceptnotitie Reikwijdte en Detailniveau Windplan Groen van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat had ZC Flevo als zienswijze ingediend dat de aanwezigheid van het zweefvliegveld ten onrechte niet was genoemd en dat plaatsing van windturbines in de omgeving van of op dat terrein niet mogelijk was. Het Ministerie antwoordde daarop in haar antwoordnotitie:</p> <p>"Als gevolg van de autonome ontwikkelingen als gevolg van het Luchtvaartbesluit Lelystad Airport is er binnen het luchtverkeersleidingsgebied van de luchthaven geen ruimte voor overige activiteiten, waaronder zweefvliegen. Als gevolg hiervan zal er geen ruimtelijk conflict met het windplan zijn."</p>		
--	--	---	--	--

		<p>Het ministerie besloot daarom dat er geen reden was tot wijziging van deze notitie op dit punt (Onderdeel van bijlage 2, "Nota_van_Antwoord_NRD_Windplan_Groen", onder 2). Nogmaals, het zweefvliegterrein zal niet binnen het luchtverkeersleidingsgebied vallen.</p> <p>Ten onrechte is dan ook in het MER geen aandacht besteed aan alternatieve locaties (in plaats van de locaties aan de Kokkeltocht), waardoor het zweefvliegveld in gebruik kan blijven en voorts geen wijziging van de bestemmingen behoefde plaats te vinden als bedoeld in de artikelen 5, 6 en 12 van het Inpassingsplan. Het MER voldoet daarom niet aan de eisen van de artikelen 7.7 en 7.23 Wet Milieubeheer.</p>		
86.4	IP	<p>Ook het - kennelijk door het Inpassingsplan overgenomen - uitgangspunt dat ZC Flevo naar een andere locatie verplaatst zal worden, is onjuist. ZC Flevo is overigens niet bekend met dit aan LVNL toegeschreven uitgangspunt en bestrijdt dat LVNL dat uitgangspunt heeft ingenomen. ZC Flevo is weliswaar op zoek naar een nabijgelegen andere locatie, omdat die betere mogelijkheden zou kunnen bieden voor het beoefenen van de zweefvliegsport, maar vooralsnog is er geen enkele zekerheid dat zo'n locatie zal kunnen worden gerealiseerd. In tegendeel, ZC Flevo is al sinds 2014 in overleg met diverse overheden om een geschikte alternatieve locatie te vinden, hetgeen aanvankelijk te maken had met de ontwikkeling van vliegveld Lelystad, maar dat probleem is inmiddels dus opgelost. In de afgelopen vijf jaren is de overheid niet in staat gebleken een alternatieve locatie beschikbaar te maken, ondanks het feit dat ZC Flevo zeer actief potentiële locaties heeft aangedragen.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 86.3.	Geen.
86.5	IP	<p>Op bladzijde 24-25 van het Inpassingsplan wordt voorts gesteld:</p> <p>Het belang van (de gebruikers) van het zweefvliegterrein is afgewogen tegen het belang van de voorgenomen ontwikkelingen. Uit de afweging van deze belangen volgt dat het gebruik als zweefvliegterrein op deze locatie eindigt.</p> <p>Hoewel hier gesproken wordt van een afweging, blijkt daar niet van. Uit het Inpassingsplan blijkt niet welke belangen</p>	<p>Zie de beantwoording bij zienswijze 86.3.</p> <p>De overweging dat de locatie van het zweefvliegterrein niet toekomstvast zou zijn, was een door de luchtvaartautoriteit gedeelde opvatting ten tijde van het opstellen van het Regioplan en maakte daarmee deel uit van het ruimtelijk kader bij</p>	Geen.

		<p>hier tegen elkaar zijn afgewogen en er volgt geen enkele rechtvaardiging uit waarom de zweefvliegactiviteiten hier zouden moeten worden beëindigd. Het berust ook niet op een onderzoek naar alternatieven in het MER. ZC Flevo bestrijdt dan ook dat een deugdelijke afweging heeft plaatsgevonden tussen het plaatsen van 9 windmolens langs de Kokkeltocht enerzijds en het behoud van het zweefvliegterrein anderzijds. Voor zover de overweging dat (vanwege de ontwikkeling van vliegveld Lelystad) het zweefvliegterrein geen toekomstvaste locatie zou zijn een rol heeft gespeeld, is deze overweging onjuist. Bij de bepaling van het voorkeursalternatief (VKA) zijn de belangen van ZC Flevo ten onrechte niet meegenomen.</p>	<p>het opstellen van windplan Groen. Hiernaast zijn de ministers tot de afweging gekomen dat op deze locatie voorrang wordt gegeven aan het opwekken van duurzame energie boven het recreatieve belang van het gebruik van het zweefvliegveld.</p>	
86.6	IP	<p>Belangenafweging is gebrekkig en kan in redelijkheid niet leiden tot sluiting van het zweefvliegveld. Het Inpassingsplan is voorts op diverse onderdelen in strijd met het Regioplan en met het provinciale beleid.</p> <p>In redelijkheid kan de wens tot plaatsing van deze 9 windmolens op deze locatie niet tot de conclusie leiden dat het zweefvliegveld dan maar moet worden gesloten. Daarbij is onder meer het volgende van belang:</p> <p>De mogelijkheden om te zweefvliegen in Nederland zijn de laatste decennia aanzienlijk beperkt. Met name in het westen van Nederland zijn veel zweefvlieglocaties opgedoekt of met zeer aanzienlijke beperkingen geconfronteerd. De capaciteit op vliegveld Terlet is ten volle benut. ZC Flevo vervult daarom een essentiële rol voor mensen uit de randstad, Oostelijk en Zuidelijk Flevoland en de Veluwezoom, die met de zweefvliegsport willen kennismaken of deze willen beoefenen.</p>	<p>Zie beantwoording bij zienswijze 86.3.</p>	<p>Paragraaf 3.3 plan-toelichting inpassingsplan aanvullen.</p>
86.7	IP	<p>In het MER voor het Inpassingsplan en in het Regioplan Windenergie (het "Regioplan") zijn ook andere locaties voorzien, waar zonder duidelijke of toereikende gronden in het Inpassingsplan niet voor gekozen wordt, maar waar deze 9 windmolens ook geplaatst zouden kunnen worden. Het is opvallend dat in de in het Inpassingsplan beschreven alternatieven "natuur" en "opbrengst" geen molens aan de Kokkeltocht geplaatst worden.</p>	<p>Het in Windplan Groen vormgegeven voorkeursalternatief vormt een optimale benutting van de ruimte voor windenergie in het projectgebied passend binnen het beleidskader van het Regioplan. Dit optimum is tot stand gekomen door de verschillende relevante aspecten zoals</p>	<p>Geen.</p>

		<p>Volgens deze twee alternatieven zou er daarmee op geen enkele manier een conflict zijn met het zweefvliegterrein. Volgens het Inpassingsplan zijn de alternatieven uitvoerbaar. Op pagina 19 van het inpassingsplan wordt aangegeven dat er een extra zone is gesitueerd ten noorden van de Hanzeweg, die als extra locatie gebruikt wordt voor de invulling van de provinciale taakstelling. Daardoor is er ruimte om met behoud van het voorziene aantal van 90 molens geen molens te plaatsen aan de Kokkeltocht. Mogelijk leveren de geschrapte locaties Knardijk, Vleetweg, Meeuwentocht, Hondtocht-Noord, Pijlstaartweg (deels) en Harderringweg ook nog geschikte alternatieven voor de locatie Kokkeltocht. Een andere alternatieve locatie is op bijlage 1 weergegeven. De molens zouden parallel aan de Biddingringweg (N305) geplaatst kunnen worden. Deze lijn, circa 1,5 kilometer ten noordwesten van de beoogde locatie zal hoogst waarschijnlijk niet conflicteren met een veilig gebruik van het zweefvliegveld. Om vast te stellen aan welke eisen deze plaatsing zou moeten voldoen zodat het veilig gebruik van het zweefvliegveld Biddinghuizen niet in gevaar komt zou een toetsing vooraf door IL&T moeten plaatsvinden. ZC Flevo is graag bereid mee te werken aan zo'n toetsing en kan zijn kennis van de lokale zweefvliegpraktijk inbrengen bij IL&T.</p>	<p>energieopbrengst, economische opbrengst, en effecten op omgeving, natuur en landschap te wegen. Zie verder de onderbouwing van het voorkeursalternatief in het MER en in het inpassingsplan.</p>	
86.8	IP	<p>In het kader van de afweging wijst ZC Flevo er voorts op dat volgens het Regioplan voor elke nieuw te plaatsen windmolen twee oude windmolens gesaneerd zouden moeten worden in verband met het landschappelijk aspect. Tegenover ca 300 nieuwe windmolens moeten 600 te saneren windmolens staan, derhalve een verhouding van 2:1. Concept NDR Windplan Groen stelt ook dat het doel van Windplan Groen is om met minder windturbines meer energie te produceren. In het Regioplan wordt uitdrukkelijk overwogen dat om die reden de plaatsingszones onder de diverse projecten in de regio gemaximeerd worden op 144 km. Het Inpassingsplan voorziet echter in plaatsing van 90 windmolens bij sanering van 98 windmolens. Hoewel het</p>	<p>Uitgangspunt in het Regioplan is dat de bestaande turbines gesaneerd worden en dat met minder nieuwe turbines door opschaling meer duurzame energie opgewekt wordt. Windplan Groen voldoet aan deze beleidsuitgangspunten van het Regioplan. Voor het bepalen van de economische haalbaarheid van het project kan de initiatiefnemer uitgaan van de voor het project beschikbare SDE+ subsidie.</p>	Geen.

		<p>regioplan niet bepaalt dat per project de verhouding 2:1 aangehouden dient te worden, is het gevolg van het Inpassingsplan wel dat in de overige projecten tegen plaatsing van ca. 200 windmolens ca. 500 windmolens dienen te worden gesaneerd. Noch het MER noch het Inpassingsplan behandelen de vraag hoe dit gerealiseerd zou kunnen worden.</p> <p>Omdat, afgezien van de subsidie, de projecten renderend gefinancierd moeten worden, zal ervan uitgegaan moeten worden dat dit financieel niet haalbaar is. Het Inpassingsplan komt daardoor in strijd met het in het Regioplan neergelegde provinciale beleid. Zulks wordt in het Inpassingsplan niet toegelicht of gemotiveerd, hoewel op blz. 37 van het Inpassingsplan - derhalve ten onrechte - wordt gesteld dat daar waar het Inpassingsplan afwijkt van het Regioplan, dit in de plantoelichting wordt gemotiveerd. In verhouding tot het voorziene aantal te saneren windmolens worden onder het Inpassingsplan veel te veel nieuwe molens geplaatst. De 9 geplande windmolens langs de Kokkeltocht zijn daarom boventallig. Indien gekozen dient te worden welke windmolens in verband met de saneringsdoelstelling dienen te worden geschrapt ligt schrapping van deze windmolens voor de hand, ten eerste om de voortzetting van de zweefvliegactiviteiten mogelijk te maken, en ten tweede omdat dit de enige lijn van windmolens is met variërende hoogte, hetgeen landschapsverstorend werkt.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	
86.9	IP	De plaatsing van molens langs de Kokkeltocht is ook in strijd met het uitgangspunt dat het Inpassingsplan zo min mogelijk ingrijpt in de geldende ruimtelijke plannen. Zoals uit de regels van het Inpassingsplan blijkt, grijpt het Inpassingsplan als gevolg van de plaatsing van windmolens langs de Kokkeltocht juist diep in de geldende ruimtelijke plannen, terwijl dat bij plaatsing van de molens op een andere locatie niet het geval zou zijn. In het Inpassingsplan is in ieder geval het landschappelijk bezwaar tegen het aantal voorziene windmolens onvoldoende betrokken bij de beweerdelijke belangenafweging. Hierom acht ZC Flevo het de omgekeerde wereld dat	Zie beantwoording bij zienswijze 86.3.	Geen.

		<p>op pagina 25 van het Inpassingsplan het volgende wordt gesteld:</p> <p>Tot het moment dat de windturbines nabij deze gronden gerealiseerd worden, is voortzetting van het gebruik als zweefvliegerterrein nog mogelijk. Het uitgangspunt dat het Inpassingsplan zo min mogelijk ingrijpt in de geldende ruimtelijke plannen brengt met zich dat, hetzij voor een alternatieve locatie voor de molens langs de Kokkeltocht was gekozen, hetzij de bestemmingen pas gewijzigd mogen worden en de windturbines aan de Kokkeltocht slechts gebouwd mogen worden nadat een alternatieve locatie voor het zweefvliegveld daadwerkelijk gerealiseerd is.</p>		
86.10	IP	<p>Bezwaren uit landschappelijk oogpunt en strijd met het provinciale beleid. De hierboven in het kader van de belangenafweging genoemde bezwaren uit landschappelijk oogpunt (het buiten bereik brengen van de saneringsverhouding 1:2 en de lelijke variërende hoogte van de lijn aan de Kokkeltocht) en de afwijking van het geformuleerde beleid met betrekking tot het zo veel mogelijk handhaven van de geldende bestemmingen leveren ook op zich bezwaren op die ZC Flevo maakt tegen het Inpassingsplan en de daarin voorziene plaatsing van 9 windmolens aan de Kokkeltocht.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Landschap en verlichting'.</p>	Geen.
86.11	IP	<p>Gebreken in het MER.</p> <p>ZC Flevo wijst er voorts op dat het MER ten behoeve van het Inpassingsplan niet voldoet aan de daaraan te stellen eisen en wel om de volgende redenen:</p> <p>(i) In het MER zijn geen alternatieven onderzocht waarbij het zweefvliegveld behouden blijft (zie hiervoor).</p> <p>(ii) In het MER wordt geen aandacht besteed aan de in het Regioplan voorziene saneringsverhouding als hiervoor besproken. Met name had in hoofdstuk 7 hieraan aandacht besteed moeten worden, zowel in verband met de landschappelijke gevolgen van de afwijkende saneringsverhouding in het projectgebied Oost, als in verband met de vraag of de in het regioplan voorziene saneringsverhouding nog haalbaar zou zijn.</p>	<p>Het MER beschrijft alternatieven voor het initiatief dat zich richt op plaatsing van windturbines binnen de plaatsingzones van het Regioplan. Een van deze plaatsingzones bevindt zich naast het zweefvliegveld. Gezien het uitgangspunt dat het zweefvliegveld als activiteit vervalt was er geen aanleiding een alternatief te onderzoeken waarbij het zweefvliegveld behouden blijft.</p> <p>Het regioplan geeft geen harde saneringsverhouding maar het streven het aantal windturbines in Flevoland te halveren. Dit staat los van de</p>	Geen.

		<p>(iii) Het MER beoordeelt de gevolgen van de plaatsing van de windmolens voor de geluidsbelasting onder de huidige omstandigheden. Het is echter bekend dat als gevolg van de uitbreiding van Vliegveld Lelystad die geluidsbelasting, met name in het gebied waarin het zweefvliegveld ligt, aanzienlijk zal toenemen. Het MER had daarom aandacht dienen te besteden aan de totale en piekgeluidsbelasting die zal optreden indien het "nieuwe" vliegveld Lelystad zal functioneren en de voorziene windmolens zijn geplaatst.</p> <p>Om deze redenen dient het MER opnieuw te worden uitgevoerd en kan het Inpassingsplan niet worden vastgesteld voordat dat gebeurd is.</p>	<p>specifieke saneringsverhouding binnen het plangebied van Groen.</p> <p>Ten aanzien van geluid in combinatie met het vliegveld wordt verwezen naar de algemene beantwoording onder 'geluid'</p> <p>Er is op grond van de zienswijze dan ook geen aanleiding het MER opnieuw uit te voeren. Er is dan ook geen aanleiding het inpassingsplan niet vast te stellen.</p>	
86.12	IP	<u>Bijlagen 1 t/m 5.</u>	De bijlagen betreffen achtergrondinformatie ter onderbouwing c.q. verduidelijking van de zienswijzen en worden niet separaat beantwoord.	Geen.
87.1	IP Wnb Ww Wabo	<p><u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Ja, zie als bijlage de zienswijze op de ontwerpplannen. Het gaat om een straalverbinding van Broadcast Partners die mogelijk gestoord wordt en waar in de ontwerpplannen geen rekening mee is gehouden.</p> <p><u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Ja, zie bijlage</p>	De bijlage wordt hierna beantwoord.	Geen.
87.2	IP Wabo	<p>Indiener heeft kennisgenomen van het ontwerp Inpassingsplan Windpark Windplan Groen en de bijbehorende ontwerpbesluiten, welke gepubliceerd zijn op 26 april 2019. Binnen de daartoe gestelde termijn doen indieners hierbij de zienswijze toekomen van BP.</p> <p>BP heeft bezwaren tegen de inhoud van de ontwerpen. Dat wordt als volgt toegelicht.</p>	Ter kennisname aangenomen.	Geen.
87.3	IP Wabo	Broadcast Partners belanghebbende in de zin van de Awb Indiener is een aanbieder van radiotransmissiediensten via de ether. Zij verzorgt voor een groot deel van de	Ter kennisname aangenomen.	Geen.

		<p>Nederlandse landelijke publieke, en landelijke en regionale commerciële radio-omroepen de verspreiding van radiosignalen via de aan die omroepen door het ministerie van EZK toegekende FM-etherfrequenties. Ten behoeve van deze distributiediensten heeft indiener in heel Nederland verschillende omroepdistributienetwerken uitgerold bestaande uit verschillende zgn. antenne-opstelpunten (zendmasten). Deze netwerken bestaan tevens uit een groot aantal straalverbindingen (onder andere tussen de verschillende antenne-opstelpunten).</p> <p>Het plaatsen van windturbines kan van wezenlijke invloed zijn op het functioneren van de door BP gebruikte straalverbindingen. Daarmee staat vast, of is in elk geval niet uit te sluiten, dat het Inpassingsplan en de bijbehorende ontwerpbesluiten directe invloed op de dienstverlening van BP. Dat maakt, dat het belang van BP rechtstreeks bij de besluiten is betrokken, hetgeen BP tot belanghebbende in de zin van artikel 1: 2 lid 1 Awb maakt.</p>		
87.4	IP Wabo	<p>Bezwaren</p> <p>Uit het ontwerp - inpassingsplan alsmede het daaraan ten grondslag liggende MER blijkt dat de initiatiefnemers rekening hebben willen houden met de in het plangebied aanwezige straalverbindingen.</p> <p>Daar waar deze straalverbindingen gestoord kunnen worden door de geplande windmolens, wordt voorgesteld mitigerende maatregelen te treffen, bijvoorbeeld door het plaatsen van versterkers of verplaatsing van de straalpaden.</p> <p>Blijkens het ontwerp-inpassingsplan zijn in het VKA 2 straalpaden gesignaleerd die mogelijk gestoord kunnen worden:</p> <p><i>De windturbines van Windplan Groen staan niet direct (met de mast) in een straalverbinding. Wel zijn twee windturbines gepositioneerd binnen een afstand van een halve rotordiameter plus de tweede</i></p>	Ter kennisname aangenomen.	Geen.

		<p><i>fresnelzone van twee straalpaden. Deze straalpaden zijn niet planologisch beschermd. Hierbij geldt tevens dat de hoogteligging van het straalpad de tiplaagte overschrijdt. De bladen van de windturbines in kwestie bevinden zich derhalve (deels en op bepaalde momenten) in de straalverbinding en kunnen mogelijk storing van het signaal veroorzaken. Op dit moment wordt er contact opgenomen met de eigenaren van de betreffende straalpaden om de mogelijke verstoring te bespreken. Eén van de mitigatiemaatregelen is - als blijkt dat er inderdaad verstoring van straalpaden door windturbines optreedt - toevoeging van extra apparatuur voor de versterking of verplaatsing van straalpaden. Daarmee is de aanwezigheid van deze straalpaden geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het inpassingsplan.</i></p> <p>Uit het MER volgt meer specifiek dat het gaat om twee straalpaden van mobiele operators. De turbines ZNT 6 en ZBT 5 kunnen die twee straalpaden blijkens het MER storen.</p>		
87.5	IP Wabo	<p>BP beschikt ook over een straalverbinding in het plangebied, welke straalverbinding loopt van Lelystad naar Zwolle. Als bijlage bij deze zienswijze gaat de aan BP verleende vergunning voor dit straalpad. Uit het in het MER opgenomen overzicht van de in het plangebied aanwezige straalpaden, blijkt dat de initiatiefnemers dit straalpad van BP ook meegenomen lijken te hebben in de beoordeling (zie ook bijlage 3 bij deze zienswijze).</p> <p>BP heeft tot op heden geen contact gehad met de initiatiefnemers en evenmin is in de ontwerpbesluiten opgenomen dat voornoemd straalpad Lelystad-Zwolle gestoord zou kunnen worden door een of meerdere windturbines die in het kader van Windplan Groen geplaatst kunnen worden. BP gaat er dus vanuit dat u vastgesteld heeft dat onze straalverbinding geen hinder zal ondervinden van het voorgenoemde windmolenplan.</p> <p>De technisch medewerkers van BP hebben over die analyse grote twijfels. Op basis van de in de ontwerpbesluiten en het MER opgenomen tekeningen lijkt het er op dat er tenminste</p>	<p>Correct is verondersteld dat de verkenning naar straalpaden in het MER ook betrekking heeft op het straalpad van BP.</p> <p>Voor het straalpad 'Lelystad – Zwolle', waarvoor indiener vergunning heeft, geldt dat op basis van de berekening zoals vastgesteld met Agentschap Telecom, de tweede fresnelzone op een afstand van 117 meter is gelegen en dat buiten deze afstand geen effecten te verwachten zijn. De turbine langs de Hoge Vaart Zuid waarnaar indiener verwijst, staat op een afstand van 127 meter van het straalpad en staat derhalve op voldoende afstand om geen effecten te veroorzaken op de goede werking van de straalverbinding.</p>	Geen.

		<p>één windturbine in ons straalpad staat en deze verbinding kan gaan storen. Mogelijk gaat het om meer turbines. Als bijlage 2 bij deze zienswijze gaat een print van figuur 15.9 uit het MER (VKA) waarin met een pijl is aangegeven om welke turbine het precies gaat. Als bijlage 3 bij deze zienswijze gaat een print van figuur 13.2 MER (ligging straalpaden) waarop ons straalpad is weergegeven. Met een blauwe ovaal is op die figuur aangegeven waar mogelijk verstoring van de zichtlijn van deze verbinding zou kunnen optreden. In het kader van een zorgvuldige voorbereiding verzoek ik u namens BP om alsnog onderzoek te doen naar deze mogelijke verstoring en in overleg te treden met BP over die verstoring en eventueel noodzakelijke mitigerende maatregelen. Daartoe kunt u contact op met mijn (technisch) collega de heer [naam].</p>	<p>Aanvullend geldt dat initiatiefnemer voornemens is in gesprek te gaan met de vergunninghouder van het straalpad om, mocht er in de praktijk toch verstoring optreden, een passende maatregel te vinden.</p> <p>In het MER en in het inpassingsplan is geconcludeerd dat er mogelijk sprake is van een effect op twee straalpaden binnen het plangebied van Windplan Groen. Voor deze straalpaden geldt dat deze niet planologisch beschermd zijn. Een verschuiving van de windturbines voor de betreffende lijnopstellingen was vanuit andere milieuaspecten (met name landschap in het kader van Beeldkwaliteit) niet mogelijk. In de afweging is dat in ogenschouw genomen en is een eventueel effect op een straalpad aanvaardbaar geacht. Eventuele effecten op de goede werking van het straalpad kunnen overigens, wanneer daar sprake van is, gemitigeerd worden, bijvoorbeeld door middel van het plaatsen van extra apparatuur. Het ligt in de lijn der verwachting dat over de daadwerkelijke invulling van eventuele maatregelen in contact getreden met de betreffende vergunninghouder van het straalpad.</p> <p>Naast de twee betreffende straalpaden waar mogelijk een effect wordt veroorzaakt zijn er meer straalpaden in het plangebied aanwezig.</p>	
--	--	--	--	--

			Voor deze straalpaden, waaronder het eerder genoemde straalpad van indiener, geldt dat deze in het MER zijn beoordeeld, maar dat er geen effecten te verwachten zijn, omdat deze buiten de effectafstand staan.	
88.1	IP Wnb Ww Wabo	Tot en met 6 juni 2019 liggen het ontwerpinstappingsplan en de ontwerpbesluiten ter inzage voor Windplan Groen. Indiener, wonende op [adres], geeft indiener hierbij een zienswijze op het ter inzage gelegde plan. In deze zienswijze gaat indiener enerzijds in op de gebrekkige motivering van de locatiekeuzes voor de turbines en anderzijds op het schenden van de zorgplichtbepaling uit het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (verder: EVRM).	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
88.2	IP	Motivering locatiekeuzes turbines onvoldoende In het ontwerpinstappingsplan wordt invulling gegeven aan een groot deel van de plaatsingszones uit het Regioplan. In die zones zijn de nieuw te plaatsen windturbines geprojecteerd. Naar de mening van indiener bieden de opgenomen zones echter ruimte voor alternatieve plaatsingslocaties, waarbij - zij het beperkte - verschuivingen met locaties mogelijk zijn. In het ontwerpinstappingsplan ontbreekt een goede motivering waarom exact op de geplande locaties de turbines zullen worden geplaatst. Weliswaar wordt in het ontwerpinstappingsplan een uitgebreide motivering gegeven voor de 'lijnen' met turbines, maar er ontbreekt een deugdelijke motivering waarom een enkele turbine - waaronder de turbine die het dichtst bij het perceel van mijn cliënt staat - niet kan worden verschoven of kan worden toegevoegd aan een andere 'lijn'. Omdat er sprake is van een voor mijn cliënt belastend besluit, moet u uitgebreider motiveren waarom u exact deze locaties heeft gekozen. U had moeten onderzoeken in hoeverre er minder belastende alternatieven binnen de zone of in andere 'lijnen' aanwezig zijn die het woon- en leefklimaat op het perceel van mijn cliënt ten goede komen.	Zie beantwoording bij zienswijze 85.2.	Geen.

88.3	IP Wabo	<p>Zorgplichtbepaling uit EVRM wordt geschonden Het ontwerp is in strijd met het bepaalde in artikel 8 EVRM. Uit de uitspraak van Europees Hof voor de Rechten van de Mens (verder: EHRM) van 9 december 1994 (AB 1996/56, López Ostra!Spanje) volgt dat uit artikel 8 EVRM de positieve verplichting wordt afgeleid om burgers te beschermen tegen de gevolgen van milieuvervuiling, ook als deze niet levensbedreigend is. Daarbij moet het gaan om ernstige vervuiling die het welzijn van burgers zodanig schaadt dat een effectief genot van het recht op privé- en gezinsleven niet meer mogelijk is. Daarbij is van belang dat het EHRM in de uitspraak van 27 januari 2009 (AB 2009/285, Tatar!Roemenië) het zogenaamde voorzorgsbeginsel afleidt uit het recht op privéleven, zoals gegarandeerd door artikel 8 EVRM. De werking van artikel 8 EVRM beperkt zich in dit verband niet tot het milieurecht maar kan ook aan de orde zijn op andere terreinen waar de gezondheid van personen in het geding is en de stand van de wetenschap (nog) geen voldoende duidelijkheid over potentieel gevaarlijke effecten biedt. Uit de laatste uitspraak volgt dat op basis van het voorzorgsbeginsel de afwezigheid van zekerheid over het intreden van milieuschade getoet op de wetenschappelijke en technische kennis op een bepaald moment niet kan rechtvaardigen dat de overheid effectieve maatregelen nalaat die zijn gericht op het voorkomen van ernstige en onomkeerbare milieuschade.</p> <p>Bovenstaande betekent concreet dat het ontwerp-inpassingsplan, waar tal van potentiële gezondheidsrisico 's aan kleven, in strijd is met het voorzorgsbeginsel. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het ontwerp-inpassingsplan, waar op pagina 47 is aangegeven dat voor de etmaalperiode de norm van 47 dB Lden geldt. De WHO-normen schrijven echter een maximale geluidssterkte voor van 45 dB geluid bij windturbines. Alleen hier blijkt al uit dat de geluidseffecten van het ontwerp-inpassingsplan hoger zijn dan de normwaarden van de WHO en dat daarmee strijd met het voorzorgsbeginsel is gegeven. Maar ook op andere aspecten - bijvoorbeeld ten aanzien van</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 62.13.	Geen.
------	------------	--	---	-------

		gezondheidsrisico 's als gevolg van het plaatsen van windturbines - is cliënt van mening dat het voorzorgbeginsel geschonden wordt.		
88.4	IP Wabo	<p>Verzoek Indiener verzoekt bovenstaande argumenten mee te nemen in uw belangenafweging en te komen tot een andere invulling c.q. andere locatiekeuzes voor de windturbines.</p> <p>Indiener verzoekt vriendelijk altijd het boven deze brief genoemde kenmerk in uw correspondentie te vermelden. Uw reactie zie ik graag tegemoet. Heeft u nog vragen? Neemt u dan gerust contact op.</p>	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
89.1	IP Wabo	<p><u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> Ja, zie bijlage bestand</p> <p><u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> ja, zie bijlage bestand</p> <p><u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Ja, zie bijlage bestand</p> <p><u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Ja, zie bijlage bestand</p>	De zienswijze in de bijlage wordt hierna beantwoord.	Geen.
89.2	IP Wnb Ww Wabo	<p>Bestreden besluiten Op 25 april 2019 is de kennisgeving van Windplan Groen in de Staatscourant gepubliceerd (nummer: 23296). Van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 6 juni 2019 liggen het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerpbesluiten ter inzage voor Windplan Groen. De zienswijze van indiener richt zich zowel tot het inpassingsplan als tegen de ontwerpomgevingsvergunning voor Windpark Hanze. Windpark Hanze vormt een onderdeel van Windplan Groen en bestaat uit 15 windturbines met een tiphoogte van 249 meter. Daarvan worden er 9 windturbines geplaatst ten noorden van de Hanzeweg (N307) en zullen op een afstand van circa 880 meter van de woning van indiener komen te liggen.</p>	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.

		Op dit moment zijn in het gehele gebied van Windplan Groen 98 windturbines aanwezig met een totaal opgesteld vermogen van circa 168 MW. Op de locatie van Windpark Hanze staan momenteel geen windturbines. In eerste instantie werd uitgegaan van de realisatie van 109 windturbines. In het bestreden ontwerpingsplan wordt thans uitgegaan van 90 turbines met een opgesteld vermogen van 300 tot 400 MW en de sanering van de 98 bestaande windturbines. Hiernavolgend zullen de gronden van de zienswijze aan bod komen.		
89.3	IP Wabo	Vooropgesteld Hoewel inmiddels is aanvaard dat de klimaatverandering een wereldwijd en urgent probleem betreft dat een grote omschakeling vergt van de maatschappij, zijn er tal van maatregelen die dit probleem kunnen verhelpen, maar verschillen de meningen welke maatregelen het meest efficiënt en doeltreffend zijn. Indien er is het erover eens dat de energietransitie een zeer belangrijke bijdrage kan leveren aan de klimaatdoelstellingen en het keren van de klimaatproblematiek. Indien er vraag zich echter af of het grootschalig uitbreiden middels enorm omvangrijke windturbines op land hiervoor de meest aangewezen weg is. Er zijn, naast het opwekken van windenergie op land, ook nog tal van andere wijzen van duurzame energievoorzieningen. Daarnaast is indier van mening dat, als dan toch voor het opwekken van windenergie op land wordt gekozen, de huidige geplande locatie voor Windpark Hanze niet als een geschikte locatie kan worden beschouwd. Mocht onverhoopt toch voor de huidige opzet van Windplan Groen worden gekozen dan geldt dat alternatieve locaties voorhanden zijn binnen Windplan Groen die een vergelijkbaar resultaat zullen opleveren, echter met aanmerkelijk minder bezwaren.	Zie algemene beantwoording 'ut en noodzaak windenergie', 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
89.4	IP Wnb Wabo	GRONDEN I Strijd met beleid & regelgeving A. Europees beleid & regelgeving Guidance Document van de Europese Commissie 2011 "Wind energy developments and Natura 2000"	Zie algemene beantwoording 'Geluid' en 'Natuur' en de beantwoording bij zienswijzen 10.7 en 10.8.	Geen.

		<p>Dit document schrijft voor op welke wijze ontwikkelingen op het gebied van windenergie in relatie staan tot de Vogel- en Habitatrichtlijn. In dit document wordt het belang van het behoud, de bescherming en de versterking van Natura 2000-gebieden benadrukt. Bij het plannen en realiseren van windparken dienen de negatieve gevolgen voor de natuur tot een minimum te worden beperkt.</p> <p>Ik stel mij op het standpunt dat bij het vormgeven van de plannen voor Windpark Hanze in onvoldoende mate rekening is gehouden met Natura 2000-gebied het Ketelmeer & het Vossemeer. Daarnaast is ook in onvoldoende mate rekening gehouden met direct aangrenzende natuurgebieden (Roggebotveld, Roggebottocht), behorende tot de Ecologische Hoofdstructuur en het bijbehorende stiltegebied Roggebotzand.</p>		
89.5	IP Wabo	<p>B. Rijksbeleid – Structuurvisie Windenergie op land 2014 In de Structuurvisie Windenergie op land 2014 van het ministerie van Infrastructuur en Milieu is aangegeven dat ten noorden van de N307 (Hanzeweg) geen windturbines gepland worden. Het is immers van 3 zijden omsloten door het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur/EHS).</p> <p>In de structuurvisie Windenergie op land, zijn plaatsingszones voor windturbines aangegeven als oranje gebieden. Zoals uit onderstaande kaart blijft mogen er geen windturbines boven de Hanzeweg (N307) worden gerealiseerd. Deze vallen namelijk buiten de plaatsingszone. Op pagina 18 van de structuurvisie is een tabel weergegeven met uitvoeringsacties per gebied. Voor het gebied Flevoland is het volgende opgenomen: “Er ligt een kans om met herstructurering van oude turbines meer energie op te wekken met minder molens, terwijl tegelijkertijd een fraaier landschap ontstaat. De provincie Flevoland is hiertoe samen met huidige windturbine-eigenaren en gemeenten en met betrokkenheid van het Rijk een gebiedsproces gestart. Vanwege de nieuwe ontwik-</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.7.	Geen.

		kelingen van Lelystad Airport zullen luchtvaart en windenergie op elkaar moeten worden afgestemd. Dit zal eveneens plaatsvinden door aanhaking bij dit gebiedsproces".		
89.6	IP Wabo	<p>In eerste instantie betroffen de plannen een vergroting van het aantal windturbines. Men ging uit van de plaatsing van 109 windturbines. Op verzoeken van omwonenden en andere belanghebbenden om dit aantal terug te dringen werd keer op keer gereageerd met de stelling dat zulks niet mogelijk was, omdat de businesscase dan niet meer sluitend zou zijn. Zowel de provincie Flevoland als de gemeente Dronten wilden dat borgen door zich aan te dienen als betrouwbare partners. Naar aanleiding van bezwaren van vliegveld Lelystad is uiteindelijk toch een fors aantal windturbines (19 in totaal) uit de plannen geschrapt. Dit tot indieners grote verbazing.</p> <p>Echter, zelfs met nog minder windturbines kan fors meer energie worden opgewekt dan thans het geval is met de bestaande 98 (deels verouderde) windturbines. Dit vanwege de grotere tiphoogte en verbeterde techniek. Daarnaast blijkt, dat met de huidige gekozen locatie van Windpark Hanze het landschap en het natuurnetwerk aan de oostpolder in ernstige mate wordt verstoord. De doelstelling om meer energie op te wekken met minder molens en tegelijkertijd het landschap te verfraaien wordt dan ook niet bewerkstelligd middels de huidige opzet in het ontwerpingsplan.</p> <p>Voorts geldt dat door het Rijk in de Structuurvisie Wind op Land een doelstelling kenbaar is gemaakt van 6.000 MW aan windenergie op land voor 2020. Voor de provincie Flevoland is 1.390,5 MW opgesteld vermogen voor 2020 opgenomen. De taakstelling voor de provincie Flevoland betreft verreweg de grootste van alle provincies, terwijl dit qua oppervlakte de op twee na kleinste provincie van Nederland betreft. Indiener is van mening, dat de provincie Flevoland in onevenredig hoge mate dient bij te dragen aan de doelstelling van energieopwekking uit hernieuwbare bronnen. Indiener pleit voor meer energieopwekking van windturbines op zee en in de</p>	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Nut en noodzaak windenergie' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.

		kustgebieden en de opwekking van zonne-energie (met name op daken van woningen en bedrijfspanden), waarbij tevens rekening wordt gehouden met de gerechtvaardigde belangen van mens en natuur.		
89.7	IP Wabo	<p><u>C. Provinciaal en gemeentelijk beleid</u> <i>Regioplan windenergie zuidelijk en oostelijk Flevoland</i></p> <p>Strekking van het Regioplan windenergie zuidelijk en oostelijk Flevoland (hierna: "het Regioplan") is de opwekking van meer windenergie met minder windturbines. Dat betekent het opschalen en saneren van windturbines. Ten tijde van het opstellen van het Regioplan d.d. 14 juli 2016 stonden er bijna zeshonderd oude, relatief kleine windmolens in Flevoland met een gezamenlijk vermogen van 629 MW. Op p. 5 van het Regioplan is de doelstelling verwoord:</p> <p>"De doelstelling met dit Regioplan Windenergie is om deze windmolens te halveren en daarmee twee keer zoveel duurzame energie opwekken. Dat biedt kans om de nieuwe windmolens op te stellen in lijnen die beter passen in het landschap".</p> <p>Als deze doelstelling wordt toegepast op de locatie van Windplan Groen, waar thans 98 windturbines staan opgesteld met een gezamenlijk vermogen van circa 168 MW dan betekent dit een halvering van het aantal windturbines (naar 49) met een gezamenlijk vermogen van circa 330 MW. Het huidige ontwerp-inpassingsplan voldoet niet aan deze doelstelling. Er worden fors meer windturbines gerealiseerd dan het uitgangspunt betreft.</p> <p>Daarnaast zet ik grote vraagtekens bij het geprognosticeerde vermogen van 300 tot 400 MW. Gelet op de tiphoogte van 249 meter en de verbeterde beschikbare techniek is de verwachting dat dit vermogen laag is ingeschat.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
89.8	IP Wnb Wabo	Daarnaast geldt dat middels de realisatie van Windpark Hanze het landschap en de natuur in ernstige mate zal worden verstoord. Op p. 6 van het Regioplan is een tweede doelstelling verwoord:	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting', 'Afstand tot de woonkernen', 'Draagvlak' en 'Natuur'.	Geen.

		<p>“Het uiteindelijke resultaat is een mooier landschap, een duurzamere energiehuishouding, een sterkere economie en een onverminderd groot draagvlak in de samenleving”.</p> <p>Het landschap wordt enkel mooier indien het aantal windturbines halveert en de nieuwe windturbines op locaties worden gesitueerd waar al windturbines stonden of waarbij de impact op de omgeving zo gering mogelijk is. Zulks is niet het geval bij Windpark Hanze. Met een afstand van circa 880 meter tot de Ketelhaven (een bungalowdorp met 220 huishoudens en circa 1000 inwoners) en op korte afstand gelegen van beschermde natuurgebieden wordt deze doelstelling met voeten getreden. Daarnaast geldt dat het draagvlak voor de komst van dit windpark ontbreekt. Onder het kopje “nut & noodzaak” zal dit onderdeel nog nader worden uitgewerkt.</p>		
89.9	IP Wabo	Voorts geldt dat de plaatsingszones uit het Regioplan in strijd zijn met de plaatsingszones uit de Structuurvisie Windenergie op Land 2014.	Zie beantwoording bij zienswijze 10.7.	Geen.
89.10	IP Wnb Wabo	<p><i>Ecologische Hoofdstructuur provincie Flevoland</i></p> <p>De provincie Flevoland wil natuur beschermen en ontwikkelen, maar ook ruimte hebben om andere maatschappelijke ontwikkelingen zoals woningbouw en recreatie optimaal vorm te geven. De EHS kent een “nee, tenzij” beginsel: ontwikkelingen in en nabij de EHS mogen geen significant negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden, tenzij aangetoond wordt dat sprake is van groot openbaar belang, geen reële alternatieven aanwezig zijn én effecten worden voorkomen.</p> <p>Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland. Het Vosmeer & het Ketelmeer, het Roggebotveld, de Roggebottocht, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een “nee, tenzij” beleid geldt en de natuur voorrang</p>	Zie algemene beantwoording ‘Natuur’ en de beantwoording bij zienswijze 10.8.	Geen.

		heeft boven andere belangen. Het Roggebotzand is bovendien een van de drie laatste stiltegebieden van de provincie Flevoland. Windpark Hanze zal pal naast het natuurgebied Roggebotzand en op zeer korte afstand van het natuurgebied Roggebotveld en het Natura 2000-gebied Ketelmeer & Vossemeer worden gesitueerd.		
89.11	IP Wabo	Structuurvisie Dronten plan 2030 Volgens de Structuurvisie Dronten plan 2030 wordt zone 2, het gebied ten noorden van de N307 "ge vrijwaard van windturbines om de openheid te bewaren" (zie p. 27 van de Structuurvisie Dronten). De kaart uit deze structuurvisie is opgenomen in de tekst van de zienswijze met de begeleidende tekst: "Zones 1, 3 en 4 zijn zoekgebieden voor grote windturbineopstellingen; zone 2 wordt ge vrijwaard van windturbines om de openheid te bewaren. De pijlen geven de hoofdrichting van de verkaveling van de polder aan, waar opstellingen parallel aan moeten komen te staan".	Zie beantwoording bij zienswijze 10.7.	Geen.
89.12	IP Wabo	<i>Tussenconclusie</i> Het ontwerp inpassingsplan en de bijbehorende ontwerp omgevingsvergunning komen reeds om deze redenen voor vernietiging in aanmerking.	De zienswijze is hiervoor per aspect beantwoord. De zienswijze vormt geen reden tot bijstelling van de besluit(en).	Geen.
89.13	IP Wabo	<u>II Nut & noodzaak</u> <i>Algemeen</i> De EU-taakstelling voor duurzame energie bedraagt voor Nederland 14% van het totale energieverbruik in 2020. De Nederlandse regering heeft met het Nationaal Energieakkoord bovenop de Europese taakstelling voor Nederland een extra doel gesteld van 16% in 2023. In 2018 bedroeg het energieverbruik uit hernieuwbare bronnen 7,4% (bron: CBS). Zoals hiervoor is weergegeven is door het Rijk in de Structuurvisie Wind op Land een doelstelling kenbaar gemaakt van 6.000 MW aan windenergie op land voor 2020. Voor de provincie Flevoland is 1.390,5 MW opgesteld vermogen voor 2020 opgenomen. A. Noodzaak voor realisatie Windpark Hanze ontbreekt	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak'.	Geen.

		<p>Zoals hiervoor reeds is aangegeven richten de bezwaren van mij zich met name op de 9 windturbines welke zijn gelegen ten noorden van de Hanzeweg (N307). Gelet op het feit dat het totale Windplan Groen uit 98 windturbines bestaat, behelst dit aldus 10% van het geheel. Zelfs zonder deze 9 windturbines zullen alle doelstellingen uit Rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid en regelgeving worden behaald. Sterker nog, dit zal in verregaande mate beantwoorden aan dit beleid en regelgeving. Immers, de negatieve gevolgen voor de natuur en de omwonenden zullen afnemen. Ook zal nog steeds tegemoet worden gekomen aan de beleidsdoelstelling dat oude windturbines worden gesaneerd voor een (fors) kleiner aantal windturbines met een groter vermogen en rendement. Het plan zal ook beter aansluiten bij de doelstelling dat windturbineparken gehalveerd dienen te worden.</p>		
89.14	IP Wabo	<p>Overigens zet ik grote vraagtekens bij het gestelde verwachte opgewekte vermogen van 300 tot 400 MW bij de realisatie van 90 windturbines. Gelet op het feit dat in het oorspronkelijke plan met 109 windturbines de verwachting was dat 550 MW zou worden opgewekt, lijkt de inschatting van 300 tot 400 MW bij de realisatie van 90 windturbines wel erg laag. Dit laat echter onverlet dat de huidige 98 verouderde windturbines een opgewekt vermogen van 168 MW kennen. Ook bij het schrappen van de 9 turbines uit het noordelijk deel van Windpark Hanze zal het thans opgewekte vermogen naar verwachting minimaal worden verdubbeld. Tevens blijkt uit de Monitor Wind op Land 2017, opgesteld door de RVO op 31 maart 2018 dat aan het eind van 2017 in Flevoland 1.185,4 MW geïnstalleerd vermogen stond; dat is goed voor ruim 85% van de provinciale doelstelling 2020 van 1.390,5 MW. Er resteert in de provincie Flevoland een opgave van 205,1 MW (Netto) voor de doelstelling 2020. Bij 147,8 MW (10,6 %) hiervan is de bouw gestart dan wel in voorbereiding. De provincie heeft 334,7 MW méér projectcapaciteit gepland dan strikt benodigd voor de doelstelling in 2020, waardoor het totaal op 124,1% komt. Met andere woorden: de realisatie van Windpark Hanze is niet nodig om de provinciale doelstelling voor 2020 te behalen.</p>	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak'.	Geen.

		Kortom: de noodzaak voor realisatie van de 9 meest noordelijk gelegen windturbines uit Windpark Hanze ontbreekt.		
89.15	IP Wabo	<p>B. Maatschappelijk draagvlak ontbreekt</p> <p>Rijk en provincies hebben afgesproken een doorgroei van windenergie op land tot minimaal 6.000 MW in 2020 mogelijk te maken. Het Rijk heeft in de Structuurvisie Wind op land (SvWO) gebieden die kansrijk zijn op basis van de combinatie van landschappelijke en natuurlijke kenmerken, evenals de gemiddelde windsnelheid. Binnen deze gebieden heeft het Rijk in samenwerking met de provincies locaties voor groot-schalige windenergie aangewezen.</p> <p>Vanuit het Rijk gezien is het een praktische oplossing om eerst met de provincies te gaan samenwerken. Door dit voortijdige "onderonsje" zijn de gemeenten en burgers al initieel buiten spel gezet. De voor de bewoners essentiële pijlers "ruimtelijke kwaliteit, draagvlak, evenwicht tussen natuur en milieu" zijn daarmee zonder inspraak van de bewoners op voorhand door het Rijk en provincie gedefinieerd. De initiatiefnemers daarentegen hebben een gigantische voor-sprong, want zij hebben het projectplan opgesteld en de provincie daarover geconsulteerd. Alles is dus al op voorhand geregeld.</p> <p>Gemeenteraadsleden en omwonenden zijn niet tijdig en goed geïnformeerd, hebben een kennisachterstand en lopen zo steeds achter de feiten aan. Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind, en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de bewoners van de woonkernen Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterbant. Dat is een gegeven dat de gemeenteraad van Dronten in september 2018 heeft erkend.</p> <p>Indiener leest in de stukken, dat de provincie en de gemeente zich als betrouwbare partners willen opstellen voor de initiatiefnemers (Windkoepel Groen) voor het geval, dat een vermeende vertraging in het traject de business-case gevaar loopt. Maar hebben de provincie en de gemeente zich ook als betrouwbare partners opgesteld voor de bewoners</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Afstand tot woonkernen' en 'Draagvlak'.	Geen.

		van Ketelhaven? Nee! Zonder raadpleging van de bewoners vegen zij eerdere structuurvisies en het bestemmingsplan Ketelhaven (binnendijks) zomaar van tafel.		
89.16	IP Wnb Wabo	Hebben de provincie en de gemeente zich gerealiseerd, dat bewoners vanaf het ontstaan van het Bungalowpark Ketelhaven gekozen hebben voor die locatie vanwege de rust, de ruimte en de omliggende natuur (Ketelmeer, Vossemeer, IJsseldelta, Roggebotveld, Roggebotzand) beheerd door o.a. de gemeente, de provincie, Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat? Deze natuur, die door de overheid beschermd dient te worden, wordt met één klap door diezelfde overheid intrinsiek aangetast.	Zie beantwoording bij zienswijze 74.4.	Geen.
89.17	IP Wnb Wabo	Omringende Natura 2000-gebieden zijn opeens minder relevant bevonden, omdat het plangebied voor de windturbines "alleen maar grenst" aan de Natura-2000 gebieden. Houden de grote aantallen diverse foeragerende en rustende vogelsoorten zich ook aan die begrenzing? Zij vliegen in grote aantallen over het gebied, dat aanvankelijk door de gemeente als "open gebied en ongeschikt voor windturbines" is gedefinieerd. Volgens de toekomstige omgevingswet hebben overheden een zorgplicht voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Wij zien hier tot op heden weinig van terug. Het is dan niet vreemd, dat de bewoners van Ketelhaven diezelfde overheden niet meer als betrouwbare partners beschouwen? De bewoners zijn niet tegen windenergie, maar zij willen vechten voor een gezonde leefomgeving. Er is daarom geen draagvlak voor het ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen! Rondom windparken op land ontstaat voortschrijdend inzicht en toenemende twijfel of deze ontwikkeling wel zo wenselijk is.	Zie beantwoording bij zienswijze 74.5 en 74.6	Geen.
89.18	IP Wabo	De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven en haar bewoners. De ongeveer 600 bewoners van de woonkern Ketelhaven krijgen te maken met een sterke aantasting van hun woon- en leefomgeving, vermindering van het woongenot en een aanzienlijke waardedaling van	Zie beantwoording bij zienswijze 74.7 en 74.8.	Geen.

		<p>hun woningen. Onlangs is door de inwoners van de Ketelhaven een petitie opgesteld tegen de komst van Windpark Hanze, welke door 190 huishoudens is ondertekend. Ketelhaven bestaat uit 300 huishoudens. Deze petitie is ook aan het provinciebestuur aangeboden.</p> <p>In de hele planvorming en in het proces naar realisatie van Windplan Groen is voor deze leefomgeving te weinig aandacht. Natuurlijk, er zijn diverse gesprekken van vertegenwoordigers van Ketelhaven met provincie, gemeente en initiatiefnemers geweest. Maar deze gesprekken blijven met name bij de initiatiefnemers steken op het niveau 'we zullen u het nog een keer uitleggen' en een paar praktische aanpassingen doen (stilstand bij slagschaduw en verlichting). Over de plaatsing van de windturbines op grotere afstand van de woonkern is er geen millimeter beweging.</p> <p>De bezwaren van omwonenden worden opzijgeschoven met een beroep op procedures en geldende normen. Wezenlijke bereidheid om tegemoet te komen aan de wens om windturbines op grotere afstand van de woonkern te plaatsen ontbreekt eveneens. Het financieel perspectief lijkt leidend.</p>		
89.19	IP Wabo	<p>Niet alleen zal het landschap ingrijpend worden gewijzigd, maar het verdeelt ook de gemeenschap: de lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. Het beeld dat nu bij de gemeenschap leeft – en wederom wordt bevestigd door de inhoud van het ontwerp-inpassingsplan – is, dat de plannen zijn toegeschreven naar de wensen en financiële belangen van de initiatiefnemers.</p> <p>De ruimtelijke, maatschappelijke en landschappelijke belangen die juist doorslaggevend hadden moeten zijn en in de afweging hadden moeten worden betrokken, zijn van meet af aan ondergeschikt geweest aan deze financiële belangen. Die handelwijze steekt, omdat uit de hiernavolgende punten in de zienswijze onmiskenbaar blijkt dat er andere alternatie-</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 74.9 en 74.10.	Geen.

		<p>ven mogelijk zijn. Daarmee is zowel maatschappelijk draagvlak als een goede c.q. betere ruimtelijke en landschappelijke inpassing mogelijk.</p> <p>De NOS analyseerde de verkiezingsprogramma's van bijna alle landelijke en regionale partijen die meedoen aan de Provinciale Statenverkiezingen. Een derde van de partijen is tegen nieuwe windparken op land. Voor de meeste andere partijen is er één belangrijke voorwaarde: zonder steun van de omgeving wordt er geen windmolen meer gebouwd. Wij vinden dat dit beginsel ook moet gelden voor windplannen die in procedure zijn, zoals Windplan Groen.</p>		
89.20	IP Wabo	<p>Ook de politiek in Flevoland is niet overtuigd van Windplan Groen blijkt bij behandeling van dit dossier. Zowel de Provinciale Staten van de provincie Flevoland als de gemeente Dronten twijfelen zeer aan de gang van zaken.</p> <p>Met name gaat het hier om de vraag of de gemeentelijke en provinciale politiek en de direct omwonenden wel tijdig, juist en volledig geïnformeerd zijn door de initiatiefnemers van Windplan Groen. Hetzelfde geldt voor het vaststellen van het Regioplan Wind. Uit de grote weerstand van direct omwonenden in de dorpskernen Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterbant blijkt dat dit niet het geval is geweest.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 74.10	Geen.
89.21	IP Wabo	<p>In het Regioplan zijn 3 alternatieven onderzocht. Dit betreft het Landschap, de Natuur en de Opbrengst. In het Regioplan Wind komen de woorden "leefomgeving" en "draagvlak" in het geheel niet voor.</p> <p>De gevolgen en een alternatief voor de Leefomgeving is nooit geformuleerd, noch onderzocht. Dat zorgt ervoor dat bewoners in Ketelhaven⁴ en Biddinghuizen⁵ zich boos en teleurgesteld voelen, en niet gehoord en niet serieus genomen.</p> <p>Omwonenden vragen zich ook af waarom zij voor elke tijdelijke wegafsluiting in de buurt een huis aan huis bericht in de brievenbus krijgen, maar dat inwoners een ingrijpend voor-nemen om de grootste windturbines van Nederland vlakbij</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 74.11.	Geen.

		<p>hun woonkern te plaatsen zonder waarschuwing uit een onduidelijk bericht in de plaatselijke krant moeten oppikken. De Provinciale Staten van Flevoland hebben op 8 november 2017 de Omgevingsvisie Flevoland Straks vastgesteld. Hierin staat "Breed maatschappelijke draagvlak: door middel van een evenredige verdeling van de maatschappelijke baten van windenergie in de provincie wordt op de lange termijn het maatschappelijk draagvlak gewaarborgd". Voorts is in het ontwerp-inpassingsplan opgenomen dat alle inwoners – ook die uit de kernen – kunnen profiteren van het Windplan middels financiële participatie en door afdracht van een gebiedsgebonden bijdrage. Dit is echter niet het geval bij het huidige ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen. Hier worden de lasten simpelweg afgewenteld op de direct omwonenden in de dorpskern Ketelhaven.</p> <p>Gezien het gebrek aan maatschappelijk draagvlak, verzoek ik u met klem om het traject van nu af aan zodanig vorm te geven dat serieus met de belangen van de direct omwonenden rekening wordt gehouden: niet het Rijk (in Den Haag), maar de omwonenden zitten immers, als de realisatie van het windpark doorgaat, de komende 25 jaar vast aan de negatieve gevolgen van de door u in procedure gebrachte plannen.</p>		
89.22	IP Wabo	<p><u>C. Alternatieven</u> Indiener wijst op een drietal alternatieven met aanmerkelijk minder bezwaren:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het inpassen van zonneparken in de Ecologische verbindingzone (EVZ); 2. Zonnepanelen op daken; 3. Een andere lijnopstelling voor de 9 meest noordelijk gelegen windturbines van Windpark Hanze. Bijvoorbeeld langs de Hanzeweg N307 en/of het treintraject Hanzelijn 	Ter kennisgeving aangenomen. Hieronder wordt inhoudelijk op de alternatieven ingegaan.	Geen.
89.23	IP Wabo	<p>Ad 1. Zonneparken in de EVZ De doelstellingen voor het opwekken van hernieuwbare energie hoeven niet per definitie door middel van windenergie te worden behaald. Plaatsing van zonnepanelen, al dan niet in de vorm van zonneparken, vormen ook kansrijke manieren</p>	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak' en 'Alternatieve vormen van duurzame energie'.	Geen.

		om aan de klimaatdoelstellingen te voldoen. Zo zijn reeds 2 zonneparken gepland bij Flevonice (25 hectare) en Dorhout Mees (85 hectare). Met de invulling van die twee locaties voldoet de gemeente Dronten reeds aan de afspraak met de provincie om 110 hectare beschikbaar te stellen voor zonneparken, zonder dat landbouwgrond verloren gaat. Zoals al eerder door de VvE Ketelhaven is voorgesteld, kan worden overwogen om de EVZ te gebruiken voor de aanleg van zonneparken. Als voorbeeld wordt gewezen op een strook van 25 meter aan beide zijden van de Hoge Vaart. Gebleken is dat natuurontwikkeling en zonneparken elkaar niet bijten, mits dit op een juiste wijze wordt ingepast. Daarnaast blijft het open landschap daarmee grotendeels behouden en kan een vermogen van circa 30 MW worden gerealiseerd.		
89.24	IP Wabo	Ad 2. Zonnepanelen op daken Voorts is er nog veel ruimte op de daken van agrarische bedrijfsbebouwing en schuren van de bij Windpark Hanze aangesloten (agrarische) ondernemers beschikbaar voor de aanleg van zonnepanelen. Indiener ziet hierin ook een kansrijke manier van duurzame energieopwekking die tevens aanmerkelijk minder bezwaren met zich meebrengt (geen negatieve gevolgen voor de volksgezondheid en geen geluidshinder en/of hinder door slagschaduw).	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak' en 'Alternatieve vormen van duurzame energie'.	Geen.
89.25	IP Wabo	Ad 3. Alternatieve lijnopstelling Indien onverkort wordt vastgehouden aan het aantal van 90 windturbines en de volledige realisatie van Windpark Hanze dan stelt indiener zich op het volgende standpunt: Er is een alternatieve lijnopstelling mogelijk van de 9 windturbines, waarbij de meest dichtstbijzijnde windturbine op 2.500 meter (circa 10x de tiphoogte) afstand van de woongemeenschap Ketelhaven wordt uitgevoerd en waarbij tevens de belangen van de natuur beter mee gediend zijn.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
89.26	IP Wabo	<u>III Onevenredige negatieve gevolgen woon- en leefklimaat</u> Realisatie van Windpark Hanze zal grote negatieve gevolgen voor het woon- en leefklimaat voor omwonenden met zich meebrengen.	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen', 'Geluid', 'Slagschaduw', 'Gezondheid' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.

89.27	IP Wabo	<p>A. Negatieve gevolgen voor de leefbaarheid en de sociale cohesie</p> <p>Ik zie, dat de komst van windparken ook in Nederland gemeenschappen uit elkaar drijft. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is geenszins goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren. In de pers is daar genoeg aandacht voor.1 Ook in de uitzending van Argos "Grote winsten ten koste van omwonenden windparken" van 13 april 2019 wordt duidelijk hoe Windparken in het Noorden van Nederland 'big business' is van projectontwikkelaars.2 De verdeling van lusten en lasten is scheef en onrechtvaardig. Omwonenden en politiek worden door een Rijkscoördinatierегeling monddood gemaakt.</p> <p>Omwonenden kunnen er niets tegen doen dat hun woon en leefklimaat wordt aangetast en krijgen bovendien nog eens de rekening gepresenteerd, terwijl de "buurman" slapend rijk wordt.</p> <p>Er zijn geen redenen om aan te nemen dat de situatie in Flevoland anders zal zijn dan in Groningen of Drenthe. Sterker nog, ook in de gemeente Dronten ontstaat al sociale onrust vanwege de scheve verdeling van de lusten en de lasten. De sociale cohesie in dorpen komt onder druk, omdat mensen elkaar tegenkomen op school, via de sport, vereniging, kerk, kennissen of bij winkelbezoek. Indien er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Alle zogenaamde duurzaamheid ten spijt.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 74.32.	Geen.
89.28	IP Wabo	<p>B. Horizonvervuiling</p> <p>De bewoners van de zuidrand van Ketelhaven krijgen te maken met ernstige horizonvervuiling. Dit wordt het best geïllustreerd aan de hand van de foto's welke beschikbaar zijn op de website van Windplan Groen. De hiernavolgende foto's zijn genomen vanaf [adres] te Dronten (gelegen in de Ketelhaven).</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.11.	Geen.

89.28	IP Wabo	<p>C. Geluidshinder In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland. De geproduceerde hoeveelheid geluid wordt gemiddeld over de periode van één jaar. De 47 dB Lden (Level day-evening-night) geluidscontour wordt berekend op basis van het bron geluidsniveau van de windturbine en aan de hand van het gemiddelde windaanbod ter plaatse. In de praktijk kan dit leiden tot geluidsniveaus ruim boven de 47dB. Dit is dus boven de norm die wordt geadviseerd door de WHO.</p> <p>Bewoners van Ketelhaven moeten er dus rekening mee houden dat ze in hun tuin vrijwel nooit meer kunnen genieten van de stilte van het landelijk gebied. Ook zullen ze waarschijnlijk 's nachts hun ramen moeten sluiten om de geluidsoverlast van de windturbines te beperken. Volgens het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven (referentiepunt [adres]) – volgens de geluidsklasse indeling van het RIVM - van "zeer goed" naar "redelijk". De cumulatieve geluidsbelasting in Ketelhaven overschrijdt hiermee de grenswaarde van 40 dB(A) etmaalwaarde, welke geldt in een stil landbouwgebied conform de Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening. Bovendien is onduidelijk of er in de berekening wel rekening mee is gehouden dat er in de winter geen begroeiing aanwezig is en dat bij een lage omgevingstemperatuur geluid verder draagt en harder klinkt. Ik zou dan ook graag inzicht willen krijgen in welke parameters als inputwaarde voor het model zijn gebruikt.</p> <p>Dit betekent dat de cumulatieve geluidsbelasting in Ketelhaven met 10-15 dB gaat toenemen, zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn. Uit onderzoek van TNO4 blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 880 meter, tot Ketelhaven nog steeds sprake zal zijn van (ernstige) geluidshinder (5% binnenshuis, 10 % buitenshuis) en slaapverstoring. Dit betekent dat in de woonkern Ketelhaven e.o.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 12.14.	Geen.
-------	------------	---	---	-------

		<p>(ca 800 inwoners) minimaal 100 bewoners ernstige geluidshinder zullen ondervinden. Ik acht dit niet acceptabel.</p> <p>In de onderstaande grafieken wordt de relatie duidelijk tussen het percentage (ernstig) gehinderden binnenshuis, buitenshuis en slaapgestoorden.</p> <p>Er is in diverse landen onderzoek gedaan naar geluidsniveaus op grotere afstand van windturbines en in het algemeen blijkt daaruit dat het werkelijke geluidsniveau benedenwinds hoger is dan volgens de berekening.⁵ Ik ben dan ook van mening dat het percentage geluidshinder wordt beperkt tot minder dan 1% van de bewoners van de dorpskernen en dat het inpassingsplan en de plaatsing of schrapping van de windturbines op navenante wijze wordt aangepast.</p>		
89.29	IP Wabo	<p>D. Obstakelverlichting</p> <p>De impact van obstakelverlichting moet niet worden onderschat. In het donker zullen de bewoners van de Ketelhaven pontificaal uitkijken op een industrieel knipperend "red light district".</p>	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting'.	Geen.
89.30	IP Wabo	<p>E. Slagschaduw</p> <p>Gelet op de huidige locatie wordt slagschaduw door de initiatiefnemers niet verwacht en is ook 0-uren slagschaduw toegezegd. Wij wensen echter onder geen beding geconfronteerd te worden met slagschaduw. Ook in dit kader wordt gepleit voor een afstand van minimaal 10x de tiphoogte tot mijn woning.</p>	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw'.	Geen.
89.31	IP Wabo	<p>F. Volksgezondheid</p> <p>Het is aannemelijk dat de windturbines met een dergelijke omvang aanzienlijke negatieve gevolgen zullen hebben voor de volksgezondheid. Dit onderdeel is dan ook ten onrechte in de bestreden besluiten veronachtzaamd. Uit onderzoeken blijkt dat wel degelijk ernstige gezondheids- en psychische klachten ontstaan bij omwonenden van (omvangrijke) windturbines. Het laagfrequente geluid zorgt voor hoofdpijn, prikkelbaarheid, concentratie- en geheugenproblemen en angstgevoelens samen met slapeloosheid, hetgeen de stress in</p>	Zie algemene beantwoording 'Gezondheid'.	Geen.

		<p>niet geringe mate verhoogt. Dit kan tevens leiden tot aanzienlijke psychische schade.</p> <p>De recent aangepaste WHO-richtlijnen voor omgevingslawaai voor de Europese regio leveren sterk bewijs dat lawaai een van de grootste gevaren voor het milieu vormt voor zowel de fysieke als mentale gezondheid en het welzijn in de Europese regio. Naast het hoorbare geluid, zoals hiervoor onder 'geluidshinder' aangegeven, is er echter ook onhoorbaar infrageluid. Dat infrageluid wordt door medici aangegeven als de meest ziekmakende factor van windturbines. Er zijn vele aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen. Mensen die binnen een afstand van 1500 meter van een windturbine wonen hebben twee maal zo vaak last van slaapproblemen als mensen die verder dan 2000 meter van een windturbine wonen.</p> <p>Iedereen die binnen zo'n 1,5 kilometer van een industriële windturbine woont, heeft hinder van geluid, het hele jaar door, jaar in jaar uit. De direct omwonenden hebben te maken met schade aan hun gezondheid, door gebrek aan slaap en gemoedsrust. Ze moeten het hele jaar wonen met gesloten ramen en deuren, vanwege geluidshinder en ze worden blootgesteld aan infrageluid. In Polen is de negatieve impact van de onmiddellijke nabijheid van windturbines op de voerconsumptie, gewichtstoename en cortisolconcentratie in het bloed van ganzen vastgesteld. Gaandeweg komt steeds meer informatie beschikbaar die een relatie legt tussen windturbines en gezondheidsklachten. Gelet op het voorzorgsbeginsel verdient het aanbeveling dat een afstand van 10x de tiphoogte wordt aangehouden.</p>		
89.32	IP Wnb Wabo	<p>F. Effect van turbulentie veroorzaakt door Windpark Hanze</p> <p>Turbulentie heeft een negatieve invloed op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verspreiding van rookgassen van mestverwerkingsbedrijf Komeco. Bij zuid- en westenwinden zal er sprake zijn van stikstof dispositie (ammoniak) in Natura 2000 en NNN gebieden 	Zie algemene beantwoording 'Natuur' en beantwoording bij zienswijzen 42.3 en 74.61	Geen.

		<ul style="list-style-type: none"> • verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen in Ketelhaven en in Natura 2000 en Nngebieden • Vleermuizen zijn bijzonder gevoelig voor pesticiden, waarbij deze stoffen kunnen accumuleren in vleermuizen, zoals ook in andere insectenetters 		
89.33	IP Wabo	<p>G. Waardedaling van de woningen</p> <p>“Genieten van rust, ruimte en natuur” zo wordt de Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is zulks niet meer het geval. De kwaliteit van het uitzicht uit de tuin en de woning zal worden aangetast. Nu nog hebben de woningen aan de zuidkant van de Ketelhaven 8 kilometer vrij uitzicht over de landerijen tot aan de Hanzelijn. Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoogte. Dit is royaal hoger dan de hoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185 meter).</p> <p>Uit onderzoek van de Vrije Universiteit Amsterdam en Universiteit van Amsterdam uit 2014 blijkt dat windmolens binnen een straal van 2 kilometer tot een daling van de woningwaarde kan leiden van gemiddeld 1,4 tot 2,3%. De daadwerkelijke daling verschilt per locatie en is onder meer afhankelijk van afstand tot de windmolen en het zicht op de turbine. Het maakt daarbij niet uit of het om één of meerdere turbines gaat. De onderzoekers van de Vrije Universiteit van Amsterdam en de Universiteit van Amsterdam hebben de vergelijking gemaakt tussen huisverkopen zonder en met windmolens in de buurt. Zij hebben daarbij de effecten van verschillen in woningen, verschillen in regio's (zoals groei- versus krimpregio's) en de effecten van de economische crisis meegewogen. Grotere windmolens zorgen voor een extra daling in woningprijzen: het effect kan dan dubbel zo groot worden. Gelet op de omvang van de windturbines van Windpark Hanze en de afstand tot de woningen aan de Ketelhaven is niet uitgesloten dat dit percentage (fors) hoger ligt dan de 2,3% uit het onderzoek van de universiteiten uit Amsterdam.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.12 en algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en plan-schade'.	Geen.
89.34	IP Wnb	IV Flora en fauna	Zie algemene beantwoording 'Natuur'.	Geen.

	Wabo	<p>Uit de Milieu effectrapportage (MER) valt op te maken dat Windplan Groen een aantoonbare negatieve impact op de natuur heeft. In de MER is op p. 275 Tabel 14.1 weergegeven dat Windplan Groen, met uitzondering van de mogelijkheden voor elektriciteitsproductie, op vrijwel alle aspecten negatief (-) of zeer negatief (--) scoort. In de MER is tevens opgenomen dat "de ecologische beoordeling laat zien dat het project en ook het VKA een negatief effect kan veroorzaken op ecologische waarden. Dit betreft soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn gesteld voor Natura 2000- gebieden en algemeen beschermde soorten."</p> <p>De volgende natuurorganisaties delen onze zorgen en zijn het met ons eens, maar hebben vanwege capaciteitsgebrek geen tijd voor het indienen van een zienswijze: Vogelbescherming Nederland SOVON (is wel met ons eens, maar wil geen politieke beïnvloeding) Stichting Natuur- en Vogelwacht Flevoland Stichting Dierbaar Flevoland WetlandWacht (Ketelmeer, Vossemeer, Zwartemeer)</p>		
89.35	IP Wnb Wabo	<p>Verderop in de MER:: "Voor de effecten op beschermde soorten komt naar voren, dat er sterfte onder 86 vogelsoorten en onder 5 vleermuissoorten wordt verwacht."</p> <p>En we lezen: "Voor wat betreft geluid, slagschaduw en natuur treedt er mogelijk een hogere belasting c.q. een groter effect op ten opzichte van de referentiesituatie".</p> <p>Daarnaast is de MER onvolledig, omdat er ten onrechte van uit wordt gegaan dat het natuurgebied Roggebotveld (behorende tot het Natuurnetwerk Nederland) niet tot het plangebied wordt gerekend. Zoals reeds eerder aangegeven komen de windturbines op zeer korte afstand van dit natuurgebied te liggen. Daarnaast dient te worden opgemerkt, dat dit gebied onderdeel vormt van een natuurontwikkelingsgebied, waarbij een natte verbinding wordt gevormd tussen de Hoge</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Natuur'.</p> <p>In het MER is rekening gehouden met de aanwezigheid van het natuurgebied Roggebotveld. Dit maakt onderdeel uit van het NNN. Uit de effectbeoordeling volgt dat hier geen negatieve effecten zijn te verwachten (zie onder meer bijlage 4B bij het MER).</p>	Geen.

		<p>Vaarten en het bosgebied Roggebotzand. Het vormt een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincie met een grote diersoorten- en biodiversiteit. Windpark Hanze heeft bovendien een zeer negatief effect op de natuurgebieden noord van de Hanzeweg (N307). Dit wordt weggemoffeld door de aanvraag van de ontheffing Wet Natuurbescherming mee te laten liften op Windplan Groen als geheel!</p> <p>Uit de MER en de aanvraag ontheffing van genoemde wet wordt duidelijk, dat het negatieve effect voor de populatie van beschermde vogels en vleermuizen vooral Windpark Hanze betreft. Het is niet rechtvaardig om deze milieueffecten op dit deelgebied Windpark Hanze te verdoezelen in het totale Windplan Groen.</p> <p>N.B. In dit betreffende gebied worden oude molens helemaal niet vervangen door minder en hogere windturbines. Er komen in dit (natuur)gebied – waar nog geen molen stond – voor het eerst nieuwe hoge windturbines.</p> <p>Windkoepel Groen (de initiatiefnemer) vraagt voor alle onderdelen van Windplan Groen in één keer ontheffing van de Wet Natuurbescherming aan. Ik vind dat voor Windpark Hanze die ontheffing niet verleend kan en mag worden.</p>		
89.36	IP Wabo	<p>V De coördinatie ontbreekt</p> <p>Wij missen tot nu toe de bereidheid bij de gemeente en de provincie om af te wijken van het ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen en het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven. Alle onderdelen van de plannen m.b.t. de plaatsingszones, de locaties en het beeldkwaliteitsplan lijken voor de bewoners “als in beton gegoten”.</p> <p>Ik vraag u om in uw hoedanigheid als Rijkscoördinator van het inpassingsplan maximaal gebruik te maken van uw bevoegdheden, teneinde de provincie en de gemeente te bewegen tot het aanpassen van het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de omgevingsvergunning ten gunste van de omwonenden. Het draagvlak van de bewoners kan door uw interventie aanzienlijk worden versterkt. Dan</p>	Zie algemene beantwoording ‘Regioplan’, ‘Totstandkoming voorkeursalternatief’ en ‘Draagvlak’.	Geen.

		zien de bewoners hun overheid weer als een betrouwbare partner.		
89.37	IP Wnb Ww Wabo	Tot slot Gelet op het voorgaande verzoek ik u om: ☐ De zienswijze gegrond te verklaren; ☐ Het bestreden besluit te vernietigen;	De zienswijze is hiervoor beantwoord en is betrokken bij de besluitvorming.	Geen.
90.1	IP Wnb Ww Wabo	<u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> Niet voor zover wij kunnen zien. <u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Ja, Zie bijlage, ook per post verstuurd <u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Ja, Zie bijlage, ook per post verstuurd <u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Ja, Zie bijlage, ook per post verstuurd	De zienswijze in de bijlage wordt hierna beantwoord.	Geen.
90.2	IP Wabo	Naar aanleiding van het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerp-vergunningen van Windplan Groen en de impact op onze bedrijfsvoering en woongenot, willen wij de volgende zienswijze hierop indienen. Ten aanzien van mens- en dierwelzijn is het volgens ons niet acceptabel dat er voor bewoners en activiteiten in het buitengebied een andere norm wordt gehanteerd dan binnen de bebouwde kom. Binnen de bebouwde kernen van Biddinghuizen, Dronten en Ketelhaven zal bij gevoelige objecten die binnen 12x de rotordiameter liggen de slagschaduw worden weggenomen door een stilstandvoorziening. Wij vragen u om deze nul-tolerantie ten aanzien van slagschaduw ook op te nemen voor onze woningen en bedrijfsgebouwen. De door u berekende 16 uur per jaar voor onze locatie is 16 uur te veel. Met name voor onze dieren zorgt slagschaduw voor zoveel onrust en daarmee dierenleed dat wij dit niet kunnen accepteren. Dit naast het financiële aspect door slechtere groei en/of uitval. Daarnaast zijn de	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw', 'Gezondheid' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.

		plaatsing van de nieuwe hogere molens en de slagschaduw in verband met het open karakter en de ligging van onze huizen extra indringend en daardoor woongenotverstorend. Wij vragen u daarom een stilstandvoorziening aan te brengen. Ook hebben deze hogere molens een negatieve invloed op de waarde van onze onroerende eigendommen en geven deze beperkingen op de ontwikkelmogelijkheden van onze bedrijven in de toekomst.		
90.3	IP Wabo	Naast het aanbrengen van een stilstandvoorziening op onze gebouwen, eisen wij schadeloosstelling voor schade, zowel ten aanzien van onze huidige als toekomstige bedrijfsvoering en woongenot. Graag willen wij in gesprek gaan met de initiatiefnemers van Windpark Groen om te komen tot een passende oplossing.	Zie algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
91.1	IP Wabo	<u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> Met betrekking tot de Zeebiestocht voldoet de lijnopstelling niet aan de redelijke eisen van welstand gelet op de knik in de lijnopstelling.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Landschap en verlichting'.	Geen.
91.2	IP Wabo	<u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> De vervanging van het park, was niet nodig want er is vergunning om de bestaande 10 molens te herbouwen. 10 molens zijn weliswaar meer molens doch de impact van de 7 molens in de nieuwe lijnopstelling is qua beleving veel groter. De molens zijn immers veel hoger. Ook zal de geluidsproductie en de overlast van slagschaduw (juist door de veel grotere hoogte) veel meer impact hebben.	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak', 'Regioplan', 'Geluid', 'Slagschaduw' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
91.3	IP Wabo	<u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Door niet te vervangen maar voor 7 grotere molens te kiezen wordt de woonomgeving meer dan noodzakelijk aangetast en wordt er onvoldoende rekening gehouden met onze gerechtvaardigde belangen. Dat klemt te meer omdat wij, hoewel wij op relatief geringe afstand wonen, niet rechtstreeks kunnen participeren in het project. Deelname via Windshare en/of een omgevingsvergoeding compenseert de relatief forse toename van de overlast niet.	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Vergoedingen van windplan' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.

91.4	IP Wabo	<p><u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> Wij zijn het niet eens met de concept-besluiten omdat de uitvoering van de plannen de bedrijfsvoering schade toebrengt en negatieve effecten heeft voor de woon- en leefsituatie. De voorziene plaatsing van de windturbines brengt grote gevolgen met zich mee omdat onze woning binnen de slagschaduwcontouren van 6 tot 16 uur per jaar zijn gesitueerd. Als het gaat om het planMER dan zijn daarin bij het VKA constatering opgenomen, bijvoorbeeld met betrekking tot de maximale geluidsbelasting, slagschaduw en ruimtelijke gevolgen, die echter niet zijn gewaarborgd in de planregels. Dat zoiets niet de goedkeuring van de Raad van State kan wegdragen blijkt bijvoorbeeld uit de uitspraak van 17 april 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:1258).</p>	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw' en 'Best beschikbare technieken turbinekeuze en maatwerkvoorschriften'.	Geen.
92.1	IP Wabo	<p><u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> Met betrekking tot de Zeebiestocht voldoet de lijnopstelling niet aan de redelijke eisen van welstand gelet op de knik in de lijnopstelling.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 91.1.	Geen.
92.2	IP Wabo	<p><u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> De vervanging van het park, was niet nodig want er is vergunning om de bestaande 10 molens te herbouwen. 10 molens zijn weliswaar meer molens doch de impact van de 7 molens in de nieuwe lijnopstelling is qua beleving veel groter. De molens zijn immers veel hoger. Ook zal de geluidsproductie en de overlast van slagschaduw (juist door de veel grotere hoogte) veel meer impact hebben.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 91.2.	Geen.
92.3	IP Wabo	<p><u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Door niet te vervangen maar voor 7 grotere molens te kiezen wordt de woonomgeving meer dan noodzakelijk aangetast en wordt er onvoldoende rekening gehouden met onze gerechtvaardigde belangen. Dat klemt te meer omdat wij, hoewel wij op relatief geringe afstand wonen, niet rechtstreeks kunnen participeren in het project. Deelname via Windshare en/of een omgevingsvergoeding compenseert de relatief forse toename van de overlast niet.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 91.3.	Geen.

92.4	IP Wabo	Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen? Wij zijn het niet eens met de concept-besluiten omdat de uitvoering van de plannen de bedrijfsvoering schade toebrengt en negatieve effecten heeft voor de woon- en leefsituatie. De voorziene plaatsing van de windturbines brengt grote gevolgen met zich mee omdat onze woning binnen de slag-schaduwcontouren van 6 tot 16 uur per jaar zijn gesitueerd. Als het gaat om het planMER dan zijn daarin bij het VKA constatering opgenomen, bijvoorbeeld met betrekking tot de maximale geluidsbelasting, slagschaduw en ruimtelijke gevolgen, die echter niet zijn gewaarborgd in de planregels. Dat zoiets niet de goedkeuring van de Raad van State kan wegdragen blijkt bijvoorbeeld uit de uitspraak van 17 april 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:1258).	Zie beantwoording bij zienswijze 91.4.	Geen.
92.5	IP Wabo	Tevens geven wij aan hinder te verwachten van de verlichting op de windmolens.	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting'.	Geen.
93.1	IP Wnb Ww Wabo	<u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> Nee, we staan positief ten opzichte van de komst van nieuwe windmolens	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
93.2	IP	<u>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?</u> Mogelijk wel. In het plan wordt aangegeven dat het vigerende bestemmingsplan wordt omgezet naar een inpassingsplan. Ons is hieruit niet duidelijk gebleken wat de consequenties/gevolgen zijn voor afspraken die er in het verleden gemaakt zijn bij de oprichting van een windmolenpark. In ons geval windpark De Hondtocht zuid en in de nieuwe plannen Hondtocht zuid 3 en nu in exploitatie bij Raedthuys windenergie b.v. Bij de oprichting van het molenpark zijn er persoonlijke en op naam gestelde contracten opgesteld tussen Groenraedt en gebruikers van de gronden aan de oostzijde van de tocht over een recht van vergoeding. In dat contract is o.a. geregeld dat toenmalige gebruikers van de gronden het recht hebben de rechten over te dragen aan nieuwe gebruikers dan wel deze rechten (onder voorwaarden) aan zich zelf te houden. Na ongeveer 18 jaar is er een	Het inpassingsplan ziet niet op afspraken met omwonenden. Het is aan Winkoepel Groen om hier afspraken over te maken. Windkoepel Groen conformeert zich aan het Regioplan. Voor dit project is een projectplan vastgesteld, dat naar oordeel van de bevoegde gezagen de benodigde afspraken en toezeggingen bevat. Zie verder algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

		diverse situatie ontstaan. Ons bereiken berichten dat Groenraedt de privaatrechtelijk afgesloten contracten in de nieuwe plannen terzijde wil schuiven. Kunt u aangeven of een privaatrechtelijk afgesloten overeenkomst wordt beïnvloed door het inpassingsplan.		
93.3	IP	<u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Omdat ik nu nog medegebruiker ben van gronden aan de oostzijde van de Hondtocht is het met name voor de komende overdracht van belang en in de onderhandelingen die er met Groenraedt gevoerd worden.	Voor kennisgeving aangenomen. Zie ook beantwoording bij zienswijze 93.2.	Geen.
94.1	IP Wabo	<u>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?</u> Slagschaduw zie bijlage <u>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</u> draagvlak omgeving en plaatsing windmolens zie bijlage	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw' en 'Draagvlak'. De zienswijze in de bijlage wordt hierna beantwoord.	Geen.
94.2	IP Wabo	Hierbij teken ik bezwaar aan tegen de herstructurering van het windmolen plan in de provincie Flevoland (Rijksinpassingsplan Windplan Groen). Het bezwaar richt zich op het recht op vergoeding door overlast (met name slagschaduw van de lijn Olsterwind en Hondtocht 3).	Zie algemene beantwoording 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Draagvlak'.	Geen.
94.3	IP Wabo	Indiener vraagt een verklaring waarin staat dat indiener inderdaad zoals de vergunningsaanvraag aangeeft geen last van slagschaduw heeft. Dit moet indiener eerst nog maar eens zien met de geplande grootte windmolens. Op mijn afstand staat in de procedure aangeven dat indiener nul uur last zou hebben van slagschaduw en gaat daar dus ook vanuit. Indiener verwacht van de aanvrager een papier met handtekening dat indiener geen last zal hebben van slagschaduw niet in zijn/haar woning maar ook niet met de bedrijfsvoering op het landbouwbedrijf. Wil de aanvrager hier niet aan voldoen dan eist indiener een vergoeding voor de mogelijke hinder. Ook kan indiener nog niet overzien of indiener op een of andere manier last heeft van hinder b.v. geluid, beeld en overige zaken. Daarom verwacht indiener van aanvrager indien blijkt dat indiener aantoonbaar hinder heeft dat aanvrager daarover met indiener in gesprek gaat en dat daar een oplossing voorkomt.	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw'. De initiatiefnemer heeft voor het aspect slagschaduw een toezegging gedaan om de slagschaduwduur bij de kernen verder te beperken dan de wettelijke norm die het Rijk als uitgangspunt hanteert Zie tevens algemene beantwoording 'Geluid', 'Landschap en verlichting' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.

95.1	IP Wnb Ww Wabo	<u>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</u> Bijgevoegde zienswijze wordt vandaag tevens per aangetekende post verzonden aan het Bureau Energieprojecten.	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
95.2	IP	Tot en met 6 juni 2019 liggen het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerpbesluiten ter inzage voor Windplan Groen. Indien er geeft hierbij zijn/haar zienswijze op het ter inzage gelegde plan. In deze zienswijze gaat indiener enerzijds in op de gebrekkige motivering van de locatiekeuzes voor de turbines en anderzijds op het schenden van de zorgplichtbepaling uit het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (verder: EVRM).	Ter kennisgeving aangenomen. De argumenten in de zienswijze worden hierna beantwoord.	Geen.
95.3	IP	Motivering locatiekeuzes turbines onvoldoende In het ontwerp-inpassingsplan wordt invulling gegeven aan een groot deel van de plaatsingszones uit het Regioplan. In die zones zijn de nieuw te plaatsen windturbines geprojecteerd. Naar de mening van indiener bieden de opgenomen zones echter ruimte voor alternatieve plaatsingslocaties, waarbij - zij het beperkte - verschuivingen met locaties mogelijk zijn. In het ontwerp-inpassingsplan ontbreekt een goede motivering waarom exact op de geplande locaties de turbines zullen worden geplaatst. Weliswaar wordt in het ontwerp-inpassingsplan een uitgebreide motivering gegeven voor de 'lijnen' met turbines, maar er ontbreekt een deugdelijke motivering waarom een enkele turbine - waaronder de turbine die het dichtst bij het perceel van indiener staat - niet kan worden verschoven of kan worden toegevoegd aan een andere 'lijn'. Omdat er sprake is van een voor indiener belastend besluit, moet uitgebreider worden gemotiveerd waarom exact deze locaties is gekozen. Er had onderzocht moeten worden in hoeverre er minder belastende alternatieven binnen de zone of in andere 'lijnen' aanwezig zijn die het woon- en leefklimaat op het perceel van indiener ten goede komen.	Zie beantwoording bij zienswijze 85.2.	Geen.
95.4	IP Wabo	Zorgplichtbepaling uit EVRM wordt geschonden Het ontwerp is in strijd met het bepaalde in artikel 8 EVRM. Uit de uitspraak van Europees Hof voor de Rechten van de	Zie beantwoording bij zienswijze 62.13.	Geen.

		<p>Mens (verder: EHRM) van 9 december 1994 (AB 1996/56, López Ostra/Spanje) volgt dat uit artikel 8 EVRM de positieve verplichting wordt afgeleid om burgers te beschermen tegen de gevolgen van milieuvervuiling, ook als deze niet levensbedreigend is. Daarbij moet het gaan om ernstige vervuiling die het welzijn van burgers zodanig schaadt dat een effectief genot van het recht op privé- en gezinsleven niet meer mogelijk is. Daarbij is van belang dat het EHRM in de uitspraak van 27 januari 2009 (AB 2009/285, Tatar/Roemenië) het zogenaamde voorzorgsbeginsel afleidt uit het recht op privéleven, zoals gegarandeerd door artikel 8 EVRM. De werking van artikel 8 EVRM beperkt zich in dit verband niet tot het milieurecht maar kan ook aan de orde zijn op andere terreinen waar de gezondheid van personen in het geding is en de stand van de wetenschap (nog) geen voldoende duidelijkheid over potentieel gevaarlijke effecten biedt. Uit de laatste uitspraak volgt dat op basis van het voorzorgsbeginsel de afwezigheid van zekerheid over het intreden van milieuschade gelet op de wetenschappelijke en technische kennis op een bepaald moment niet kan rechtvaardigen dat de overheid effectieve maatregelen nalaat die zijn gericht op het voorkomen van ernstige en onomkeerbare milieuschade.</p> <p>Bovenstaande betekent concreet dat het ontwerpinstallatieplan, waar tal van potentiële gezondheidsrisico's aan kleven, in strijd is met het voorzorgsbeginsel. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het ontwerpinstallatieplan, waar op pagina 47 is aangegeven dat voor de etmaalperiode de norm van 47 dB Lden geldt. De WHO-normen schrijven echter een maximale geluidssterkte voor van 45 dB geluid bij windturbines. Alleen hier blijkt al uit dat de geluidseffecten van het ontwerpinstallatieplan hoger zijn dan de normwaarden van de WHO en dat daarmee strijd met het voorzorgsbeginsel is gegeven. Maar ook op andere aspecten - bijvoorbeeld ten aanzien van gezondheidsrisico's als gevolg van het plaatsen van windturbines - is indiener van mening dat het voorzorgsbeginsel geschonden wordt.</p>		
--	--	---	--	--

95.5	IP	Indiener verzoekt om bovenstaande argumenten mee te nemen in de belangenafweging en te komen tot een andere invulling c.q. andere locatiekeuzes voor de windturbines. Indiener verzoek vriendelijk altijd het boven deze brief genoemde kenmerk in de correspondentie te vermelden. De reactie ziet indiener graag tegemoet. Zijn er nog vragen, dan kan gerust contact worden opgenomen.	De zienswijze is betrokken bij de besluitvorming in hiervoor beantwoord.	Geen.
------	----	---	--	-------

96.1	IP Wnb Ww Wabo	<p>Hierbij teken ik bezwaar aan tegen een deel van de herstructurering windmolen plan van de provincie Flevoland. Met name aangaande Windplan groen deel uitbreiding Olstertocht.</p> <p>Voorgestelde uitbreiding Olstertocht met veel grotere windmolens Het leefmilieu van de buurt wordt ernstig aangetast door de plaatsing van deze Mega hoge (214 meter) windturbines.</p> <p>Het MER rapport geeft duidelijk aan, dat de overlast voor omwonende van dit soort Mega hoge windturbines. MER vermeldt dat de geluidsoverlast voor omwonende veel hoger wordt als in de huidige situatie.</p> <p>Door de extra geluidshinder van vliegtuigen (zie laatste metingen) van het vliegveld Lelystad zal de overschrijding van de norm nog hoger worden. Wij wonen in de aanvliegroute en daarmee zal de combinatie van Mega windmolens en vliegtuig-landings-aanvliegroute tot substantiële toename van het geluidsoverlast leiden. Deze is niet duidelijk en niet goed in beeld gebracht.</p> <p>Het constant zien draaien van deze molens voor ons als omwonende, geeft een totaal verstorend beeld, dit wordt s 'avonds en s 'nachts ook nog verergerd door het constant zien knipperen van de beveiligingslichten.</p>	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting', 'Geluid' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
96.2	IP	<p>Schade:</p> <p>De waarde van mijn woning en bedrijfsgebouwen zal dalen doordat er molens staan in de directe omgeving. De waarde zal kunnen dalen variërend van 15% tot 51 %.</p> <p>Omdat deze molens de hoogste van Nederland worden, zal de waardevermindering van de woningen meestijgen met de hoogte van de molens. Ook is bekend dat er uitval en storingen kunnen voorkomen van elektronische apparaten en installaties. De verandering van het geluid (nu al heftig) en de inschatting daarvan is niet goed onderbouwt. Ook de impact voor dieren als onze honden en paarden is groot en zal tot ziektes leiden. Zo blijkt uit verschillende externe onderzoeken. Ook slagschaduw zal tot overlast zorgen bij de opstelling van de nieuwe Mega windturbines. Daarnaast zullen voor de boeren in de omliggende omgeving ook schade zijn aan de opbrengst van gewassen.</p>	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.

96.3	IP	<p>Participatie: Vanuit de provincie en overheid is de opdracht gegeven om binnen de nieuwe opschaling en sanering van de windplannen in Flevoland te komen tot een breed draagvlak en participatie van de omwonende en zijn (leef)omgeving. 12 jaar geleden is er een windmolen lijn ontwikkeld aan de Olstertocht waarbij de omwonende geen kans gekregen hebben om deel te nemen in het windpark. Nu er nieuwe ontwikkeling opstapel staat, is de opdracht om dit te delen met de omwonende en de omgeving. De nieuw te realiseren windmolen lijn zal voor de huidige deelnemers van de bestaande windmolen park Olstertocht een EXTRA verdien capaciteit opleveren die 5 keer zo hoog is als in de bestaande opstelling. Daarvan wordt 13 % afgegaan aan Windshare en Vliegveld Lelystad beperking.</p> <p>Ik maak dan ook bezwaar over de verdeling van de verdien capaciteit. De direct omwonende gezinnen hebben geen kans gekregen van de Olstertocht om rechtstreeks deel te nemen aan de nieuwe ontwikkeling terwijl ze voor zich zelf 5 keer zoveel verdien capaciteit creëren. Hiermee voldoet windmolen lijn Olstertocht niet aan de door de provincie opgelegde verplichting om in redelijkheid en billijkheid de omwonende een kans te geven te participeren.</p> <p>Ter verduidelijking: Olstertocht heeft nu 100, vergroot verdien capaciteit door opschaling met 5x naar 500 en deelt daar 13% van. $100 \times 5 = 500 - 13\% = 435$ voor huidige/bestaande windmoleneigenaars(entiteit) die al 12 jaar geprofiereerd hebben van de huidige windopstelling.</p> <p>Ondanks herhaald verzoek van omwonende van de Olstertocht is dit consequent geweigerd. Men verschuilt zich achter Windshare participaties, echter de verdeling van mogelijke opbrengsten in de toekomst zijn niet in verhouding met het verleden, de opdracht van de provincie en overheid en de overlast die omwonende zullen ervaren.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
------	----	--	--	-------

96.4	IP Wabo	Afbreken en opbouwen De overlast van het mogelijk afbreken van bestaande windmolen lijn en de opbouw van een mega turbine park zal leiden tot veel overlast in onze omgeving. Mogelijk schade aan de Ellerweg en belemmering van verkeer richting bijvoorbeeld Hannekes pluktuin en kunstuiteen Aan de Amstel. Ook de landbouw en het landbouw verkeer zal veel hinder ondervinden van de mogelijke afbreken en opbouwen van de Olstertocht lijn. Wij zien hier geen goed plan van aanpak, er is geen communicatie vanuit de initiatiefnemers van de Olstertocht en de inschatting van de schade die mogelijk gaat ontstaan.	De bouw van het nieuwe windpark en de afbraak van bestaande windturbines leiden tot extra verkeer en activiteit. Dit is tijdelijk en wordt derhalve niet als onoverkomelijk gezien. Desalniettemin is het nuttig als er sprake is van een goede planmatige aanpak en communicatie met de omgeving als initiatiefnemers gaan bouwen. Wij bevelen dit van harte aan, aan de initiatiefnemers.	
96.5	IP Wnb Ww Wabo	Samengevat: Bezwaar op en verzoek tot wijziging aangaande windplan groen en mogelijke ontwikkeling van windlijn Olstertocht: 1. Geluidsoverlast 2. Horizonvervuiling 3. Vermindering van de waarde van woning en bedrijfsgebouwen 4. Slagschaduw overlast met gewasschade 5. Verdeling van en mogelijkheid tot (rechtstreekse) participatie in Windlijn Olstertocht 6. Overlast van afbreken en opbouw van mogelijk te ontwikkelen windmolen lijn Olstertocht.	Per aspect is hiervoor een beantwoording gegeven. De zienswijze vormt geen aanleiding tot bijstelling van besluit(en).	Geen.
97.1	IP Wnb Ww Wabo	Namens de heer [naam] en zijn echtgenote mevrouw [naam], beiden wonende aan de [adres] te Dronten, maak ik hierbij hun zienswijze kenbaar op de ontwerpbesluiten die momenteel ter inzage liggen met betrekking tot Wind plan Groen (Flevoland). De stukken liggen blijkens de kennisgeving van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat in de Staatscourant ter inzage van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 6 juni 2019.	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.

		<p>De zienswijze van cliënten richt zich op de ontwerpbesluiten voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze. Dit zijn in ieder geval de volgende stukken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ontwerp rijksinpassingsplan Windplan Groen • ontwerp omgevingsvergunning Windpark Hanze met maatwerkvoorschriften • ontwerp vergunning Wet natuurbescherming - gebieden • ontwerp ontheffing Wet natuurbescherming - soorten • ontwerp vergunning Waterwet en Keur Waterschap Zuiderzeeland 2017 met betrekking tot het bouwen en exploiteren van Windkoepel Groen met bijbehorende werken. <p>Situatie Cliënten wonen aan de [adres]. Zij zijn samen eigenaar van de desbetreffende woning. De kortste afstand tussen hun woning en de windturbines van Windpark Hanze bedraagt naar schatting ongeveer 900 meter. Cliënten hebben geen belang bij de komst van de windturbines van Windpark Hanze nabij hun woning. Cliënten keren zich daarom tegen de komst van deze windturbines en verzoeken om de vergunningen en overige toestemmingen, voor zover die betrekking hebben op de windturbines van Windpark Hanze, te weigeren.</p> <p>Onderdelen zienswijze De zienswijze van cliënten tegen Wind plan Groen betreft de hierna genoemde onderdelen.</p>		
97.2	IP Wabo	<p>Geluid De windturbines van Windpark Hanze komen op relatief korte afstand van de woning van cliënten. Cliënten zullen hiervan hinder, waaronder geluidhinder, ondervinden.</p> <p>Volgens het geluidsrapport en de geluidcontourenkaart die zijn overgelegd en ter inzage liggen, zou de woning van cliënten (net) buiten de geluidscontouren van het windpark zijn gelegen.</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid'.	Geen.

		<p>Cliënten trekken de uitkomsten van het geluidsonderzoek in twijfel en behouden zich het recht voor om het rapport door onafhankelijke deskundigen te laten beoordelen. Voorts valt cliënten op dat de ontwerp omgevingsvergunning een maximale ashoogte vermeldt van 166 meter en een maximale tiphoogte van 249 meter. Het geluidsonderzoek is uitgevoerd op basis van de gegevens van een Vestas V117-3,6 MW en een Vestas V136-3,45 MW. Binnen deze windturbinetypes zijn verschillende ashoogten mogelijk waaronder ashoogten die beduidend lager zijn dan de maximaal te vergunnen ashoogte van 166 meter. Niet controleerbaar is of de ingevoerde gegevens representatief zijn voor de te vergunnen windturbines.</p>		
97.3	IP	<p>Slagschaduw</p> <p>Cliënten vrezen tevens hinder te ondervinden door slagschaduw. Volgens de overgelegde en ter inzage liggende slagschaduwrapport en de slagschaduwcontourenkaart ligt van cliënten (net) buiten de contouren van de slagschaduw. De slagschaduw is berekend op basis van dezelfde windturbinetypes als die gebruikt zijn voor het geluidsonderzoek, zodat ook voor het slagschaduwonderzoek mogelijk gebruik is gemaakt van niet-representatieve invoergegevens. Het spreekt voor zich dat verschillen in ashoogte en dus van de hoogte waarop de wieken zich bevinden grote invloed hebben op de afstand vanaf de windturbine waarover de slagschaduw valt.</p>	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw'.	Geen.
97.4	IP	<p>Aantasting woongenot en waardedaling</p> <p>Cliënten krijgen rechtstreeks uitzicht op de windturbines van Windpark Hanze terwijl zij nu nog een niet door windturbines belemmerd uitzicht hebben. Het gebied waarin cliënten wonen en waarin nu de windturbines van Windpark Hanze zijn geprojecteerd, is tot dusverre een windturbinevrij gebied. Er staan hier geen windturbines. De oprichting van de windturbines vormt een aantasting van het woongenot van cliënten. Als gevolg daarvan zal de waarde van hun woning dalen. Cliënten behouden zich al hun rechten op het claimen van (plan)schadevergoeding voor.</p>	Zie algemene beantwoording 'Woongenot en planschade'.	Geen.
97.5	IP	<p>Lichthinder</p>	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting'.	Geen.

		<p>Elke windturbine van Windpark Hanze zal worden voorzien van obstakelverlichting. In de toelichting op het rijksinpassingsplan (pagina 80) wordt erkend dat het aanbrengen van obstakelverlichting effecten heeft op de omgeving, uiteraard met name in de schemer- en nachtperiode. Cliënten vrezen lichthinder te ondervinden. Het effect van de verlichting zal in het gebied van cliënten ten opzichte van de huidige situatie extra merkbaar zijn omdat hier thans tot in de wijde omtrek geen windturbines staan.</p> <p>Artikel 4.4 van het ontwerp rijksinpassingsplan bepaalt dat de windturbines dienen te zijn voorzien van obstakelverlichting en/of markering conform een door Inspectie Leefomgeving en Transport goedgekeurd markerings- en verlichtingsplan. Onduidelijk is of dit plan ook wordt getoetst aan belangen van omwonenden om lichthinder zoveel mogelijk tegen te gaan en welke inspraak cliënten hebben op dit plan.</p>		
97.6	IP	<p>Molenaarswoning Binnen het gebied van Windpark Hanze zijn twee woningen in het ontwerp-rijksinpassingsplan voorzien van de aanduiding 'overige zone-molenaarswoning'. Het gaat om de woningen Colijnpad 6 en Hanzeweg 22 (artikel 11.3). Volgens de begripsomschrijving van molenaarswoning in artikel 1.26 dient de gebruiker van de woning door middel van een privaatrechtelijke overeenkomst een functie te hebben aanvaard als molenaar en in die hoedanigheid werkzaamheden te verrichten en zorg te dragen voor het toezicht op en onderhoud van één of meerdere windturbines van de betreffende inrichting.</p> <p>Deze omschrijving is onvoldoende concreet en daardoor niet of onvoldoende handhaafbaar. De functie van 'molenaar' is niet omschreven, niet duidelijk is wat de aard en omvang dient te zijn van de door de molenaar te verrichten werkzaamheden en van de door hem te betrachten zorg. Bovendien is niet aangetoond dat de woningen Colijnpad 6 en Hanzeweg 22 aan de vereisten van een molenaarswoning</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid'.	Geen.

		voldoen. Op zijn minst zal de privaatrechtelijke overeenkomst dienen te worden overgelegd die de gebruiker van de woning heeft gesloten met de inrichting.		
97.7	IP Wnb	<p>Vogels</p> <p>De oprichting van de windturbines van Windpark Hanze zal leiden tot aanvaringslachtoffers onder trekvogels en lokale vogels in het gebied. Volgens voorschrift 16 van de ontwerp-ontheffing zal gedurende drie jaren na de ingebruikname van het windpark het aantal slachtoffers moeten worden bijgehouden (monitoring). Als uit het eindrapport blijkt dat aanvaringslachtoffers moeten worden beperkt dan kunnen GS besluiten tot het opleggen van stilstand mits uit een kosten-baten analyse blijkt dat dit middel proportioneel kan worden ingezet.</p> <p>In het gebied ten noorden van de Hanzeweg staan momenteel geen windturbines zodat vogels hier ongestoord kunnen vliegen. Oprichting en exploitatie van Windpark Hanze leidt tot het doden van vogels. Gedurende de monitoringstermijn van drie jaar wordt hieraan geen enkele beperking gesteld. Pas na drie jaar kunnen GS in theorie stilstand opleggen, maar zij kunnen hiervan afzien op grond van een afweging tussen kosten en baten. Deze voorschriften bieden feitelijk geen bescherming tegen het slachtofferen van vogels. Dit is strijdig met de belangen van de Wet natuurbescherming.</p>	Zie algemene beantwoording 'Natuur'.	Geen.
97.8	IP Wnb	<p>Natuurgebieden</p> <p>Windpark Hanze zal effecten hebben op de natuurwaarden van de nabijgelegen natuurgebieden. Dit geldt temeer voor het stiltegebied Roggebotzand. De oprichting van Windpark Hanze tast de waarden van deze natuurgebieden.</p>	Zie algemene beantwoording 'Natuur'.	Geen.
97.9	IP Wabo	<p>Maatschappelijk draagvlak</p> <p>Windpark Hanze bestaat uit een groep 'aangelanden' die maximaal probeert te profiteren van de exploitatie van Windpark Hanze.</p> <p>Cliënten constateren dat de opstelling van de aangelanden van Windpark Hanze leidt tot tweedracht en sociale onrust in het gebied waardoor van maatschappelijk draagvlak voor</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.

		<p>Windpark Hanze geen of onvoldoende sprake is. Hieraan is mede debet dat de aangelanden van Windpark Hanze niet transparant zijn in hun werkwijze en de buitenstaanders in het gebied onwetend hebben gehouden over de gang van zaken met betrekking tot de ontwikkeling van Windpark Hanze. Dit heeft tot grote onvrede geleid bij cliënten en andere omwonenden in het gebied. Het doorzetten van het vergunningstraject zal deze onvrede verder versterken en zal de indruk wekken dat het verkrijgen van een maatschappelijk draagvlak ondergeschikt is aan de totstandkoming van Windpark Hanze.</p> <p>Cliënten verzoeken met betrekking tot Windpark Hanze om het rijksinpassingsplan niet eerder vast te stellen resp. de vergunningen niet eerder te verlenen dan nadat hiervoor voldoende draagvlak in de omgeving is verkregen, en anders de vaststelling respectievelijk vergunningverlening te weigeren.</p>		
97.10	IP Wabo	<p>Financiële participatie</p> <p>In het 'Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland' en de Omgevingsverordening van de provincie Flevoland worden eisen gesteld aan financiële participatie in een projectplan. Volgens de Omgevingsverordening maakt het projectplan onder meer inzichtelijk hoe de omgeving gelegenheid krijgt om financieel te participeren en hoe die financiële participatie per fase op een eerlijke, eenvoudige en evenwichtige wijze wordt uitgewerkt. Deze transparantie ontbreekt op dit moment.</p> <p>Het Regio plan stelt op blz. 24: "In ieder geval de bewoners en ondernemers die gevestigd zijn in een projectgebied, krijgen gelegenheid om financieel te participeren in de ontwikkeling van nieuwe windmolens binnen dat projectgebied, vanaf de eerste risicodragende fase (de fase voordat de vergunningen zijn verleend) en per projectgebied op basis van gelijkheid."</p> <p>Hieraan wordt in de optiek van cliënten niet voldaan, terwijl dat wel zo zou moeten zijn in de fase voordat de vergunningen zijn verleend, dus in de fase waarin de ontwikkeling van het windpark zich op dit moment bevindt.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Vergoedingen van windplan'.</p> <p>Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.</p>	Geen.

97.11	IP Wnb Ww Wabo	Samenvattend Namens cliënten verzoek ik u -voor zover betrekking hebbend op Windpark Hanze - het rijksinpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen en toestemmingen niet te verlenen.	Per aspect is hiervoor een beantwoording gegeven. De zienswijze vormt geen aanleiding tot bijstelling van besluit(en).	Geen.
98.1	IP Wnb Ww Wabo	Naast een inhoudelijke zienswijze betreffende Windplan Groen, welke via een andere route volgt, wens ik ook een andere kant van de zaak te belichten. Zeer ontsteld, teleurgesteld, boos, verbaasd en machteloos voel ik me omtrent de gehele procedure mbt Windplan Groen. Des te meer vanwege zowel mijn achtergrond als doctoranda ruimtelijke ordening als die van medicus. De burger wordt volledig buitenspel gezet en krijgt het gevoel dat er maar mee gedaan en gesold kan worden.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
98.2	IP Wnb Ww Wabo	De wijze van acteren van belanghebbenden en overheden doen de burgers ervaren dat er alles aangedaan wordt om over het hoofd van de gewone burger te beslissen en plannen te forceren zonder dat de burgers tijdig en volledig geïnformeerd zijn. Er wordt telkens net binnen de lijntjes gekleurd en verschuilt men zich achter elkaar en wordt de burger zolang mogelijk onwetend en/of zoet gehouden. Op het moment dat de burger een en ander kan vermoeden lijkt deze telkens achter de feiten aan te lopen en stuit deze op onwil van belanghebbenden en overheden. De burger krijgt sterk de indruk dat er niet sprake is van niet kunnen, maar van niet willen en van opzettelijk buitenspel zetten van de burger. Machten en krachten en lobby's achter de schermen e.i. financiële belangen zijn zo groot dat het spel slim en sluw en niet open en eerlijk gespeeld wordt. Men is niet bereid om aanpassingen te doen (die wel degelijk mogelijk zijn) omdat dit vertraging en waarschijnlijk minder winst voor individuele belanghebbenden oplevert. Begrijp me niet verkeerd: Ik ben niet tegen windmolens en ik bekommer me zeer om het klimaat en de natuur. Ik heb zonnepanelen en rij elektrisch, maar het gaat hier om een verdienmodel en prevaleren momenteel de financiële belangen boven de effecten op mens en natuur.	Zie algemene beantwoording 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.

98.3	IP Wnb Ww Wabo	<p>Overheid zorg ervoor dat niet alles moeten wijken voor macht en geld. Overheid zorg er voor dat ook de belangen van de burgers worden behartigd.</p> <p>Ik heb de lokale informatiebijeenkomsten bezocht en ben in gesprek gegaan met de diverse partijen. Dit leverde alleen zoethoudertjes op. Het lijfelijk bijwonen en/of digitaal volgen van gemeenteraadsvergaderingen en provinciale vergaderingen boden de burger eveneens weinig perspectief.</p> <p>Overheid duw dit plan er niet koste wat kost door zonder serieus naar alternatieven te kijken en/of kleine aanpassingen te doen. Zoveel vragen wij niet: slechts iets meer afstand tot de woonkern en ontzien van natuurgebied. Koppel Windplan Hanze los van Windplan Groen.</p> <p>Laat geld en macht niet prevaleren boven het belang van mens en natuur. Gebruik geen valse voorwendselen. Waar een wil is is een weg en laat de burger niet in de kou staan.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Afstand tot woonkernen' en 'Natuur'.	Geen.
98.4	IP Wnb Ww Wabo	<p>En wat als u dit plan (ondanks steekhoudende argumenten die u via een andere route ontvangt) er toch doorheen drukt, omdat het allemaal volgens u wel meevalt? Tot wie mag ik mij dan wenden, als ik wel degelijk schade lijd? Wie is er voor mij als ik of een van mijn gezinsleden op medisch vlak schade ondervind? Wie compenseert mij als ik financieel schade lijd?</p>	Zie algemene beantwoording 'Gezondheid' en 'Woongenot en planschade'.	Geen.
98.5	IP Wnb Ww Wabo	<p>Ik roep u op: Wees een eerlijke en betrouwbare overheid en maak niet onder druk alles vloeibaar maar neem ook uw verantwoordelijkheid tav de gewone burger, want dat wordt op dit moment niet zo gevoeld.</p> <p>U stelt in uw betoog dat u voor de initiatiefnemers een betrouwbare overheid wil zijn door geen aanpassingen te willen doen in de plaatsbepalingen van windmolens.</p> <p>Welke conclusie trekt u m.b.t. de betrouwbaarheid van de overheid als diezelfde overheid in eerdere plannen aangeeft dat er ten noorden van de Hanzeweg geen windturbines mogen worden geplaatst?</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
98.6	IP Wnb Ww Wabo	<p>Windplan Hanze heeft daarom dan ook geen bestaansrecht en laat deze slimme maar sluwe ondernemers van Windplan Hanze niet meeliften op Windplan Groen door ze onterecht</p>	Per aspect is hiervoor een beantwoording gegeven. Het plan voldoet aan het wettelijke en beleidsmatige kader voor de ont-	Geen.

		en onnodig de mogelijkheid te geven onder de paraplu van Windplan Groen te kunnen acteren.	wikkeling van Windplan Groen. De zienswijze vormt geen aanleiding tot bijstelling van besluit(en).	
99.1	IP	Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten? ja, in het ontwerpbesluit staat dat er overleg zou zijn geweest met de omwonenden binnen 1 km van de windmolens vandaan. Hiervan is ons niets bekend. Wij hebben via gehoord dat de bedoeling is dat de molens gaan komen. Wij als omwonenden die er last van gaan krijgen zijn niet uitgenodigd voor enig overleg of inspraak.	Zie algemene beantwoording 'Totstandkoming voorkeursalternatief' 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
99.2	IP	Het aantal uren slagschaduw klopt niet. Wij hebben zicht op 2 molens vanuit ons keukenraam en de achtertuin. Dit geeft meer uren slagschaduw. Door de verhoging van de windmolens reikt deze slagschaduw nog verder. Hierdoor is het ook niet meer mogelijk om het met een singel om het erf te verminderen. Hierdoor neemt het woongenot af en levert het een belasting aan onze gezinssituatie.	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
99.3	IP	Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien? ja het belang van ons als omwonende. Deze windmolens worden ons opgedrongen en ik heb er dan ook veel bezwaar tegen. Het is horizon vervuiling, het is een last voor het woongenot als er continu twee van de vijf windmolens staan te draaien. Het geeft een knipperend lichteffect zowel overdag als in de nacht. Dit levert onrust. Ook het geluid is met deze hoogte hoorbaar wat nog meer onrust gaat bieden.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Landschap en verlichting', 'Geluid' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
99.4	IP Wabo	Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe? ja zeker. zoals wij al eerder beschreven hebben bij de bovenstaande vragen. Het geeft overlast, het uitzicht wordt belemmert. Ons erf en gebouwen gaat hierdoor ook in waarde afnemen.	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting', 'Geluid' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
99.5	IP Wabo	Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?	In de bouwvergunningen uit 2001 en 2006 voor de windturbines langs de Hondtocht is geen (tijdelijke) termijn opgenomen. Het	Geen.

		Ja, bij de eerste vergunning van de molens aan de Hondtocht was opgenomen dat deze na 10 jaar nog 1 keer 10 jaar vervangen mochten worden en daarna zou de lijn weggaan. Aan deze afspraak wordt niet gehouden. Dit is dus een wettelijke overtreding!	betreft permanente vergunningen. In het kader van Windplan Groen zullen deze turbines te zijner tijd wel gesaneerd worden, maar vervangen worden door nieuwe turbines, op basis van het Regioplan Windenergie en dit Rijksinpassingsplan.	
99.6	IP	Tevens nogmaals vinden wij het ongepast, niet menselijk en vooral niet zakelijk dat dit plan zonder de omwonenden wordt georganiseerd. Hierbij ons bezwaar dat er nieuwe hoge windmolens aan de Hondtocht worden neergezet.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
100.1	IP Wabo	De woning en de bedrijfsgebouwen en -percelen van de indieners liggen nabij het Windpark Hanze. Uit de stukken blijkt dat zij van het windpark geluidshinder zullen ondervinden en hinder als gevolg van slagschaduw. Daarnaast zal door de komst van het windpark het landschap een meer industrieel karakter krijgen, wat afbreuk zal doen aan het nu nog ongerepte karakter van de woon- en werkomgeving van de indieners. Ook de verlichting van de turbines zal hier in negatieve zin aan bijdragen. Deze ingrijpende verandering van de woon- en werkomgeving van de indieners zal hun woon-, leef- en werkklimaat aantasten en leiden tot een vermindering van de waarde van hun onroerende zaken.	Zie algemene beantwoording 'Geluid', 'Slagschaduw', 'Landschap en verlichting', 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
100.2	IP Wabo	Tevens worden hiermee de alternatieve ontwikkelingsmogelijkheden voor hun eigendommen beperkt. Zo merkt de Structuurvisie 2030 van de gemeente Dronten het plangebied aan als kansrijk voor de ontwikkeling van nieuwe natuur in combinatie met de ontwikkeling van landgoederen. Inwoners hebben in het verleden hiervoor al initiatieven ontplooid en besproken met de gemeente Dronten, die daarop welwillend reageerde. Het behoeft geen betoog dat het voorgenomen windpark de aantrekkelijkheid van het gebied voor dergelijke ontwikkelingen sterk vermindert. Om deze redenen kunnen de indieners zich niet vinden in de ontwerpbesluiten.	Zie algemene beantwoording 'Totstandkoming voorkeursalternatief', en 'Verminderd woongenot en planschade'. Het klopt dat de gemeente initiatieven faciliteert langs de westrand van de bosrijke delen van de Randmeerzone, waarbij het uitgangspunt is dat een combinatie wordt gemaakt met verbreding van de bossen in westelijke richting. In het noordelijk deel van die zone (langs Het Roggebotzand, het Revebos en De Abbert) dient het daarbij te gaan om functies die passen bij het extensieve karakter van het gebied, zoals nieuwe	Geen.

			landgoederen. De locaties van de windturbines van Windplan Groen staan niet in de weg aan dergelijke initiatieven in die zone.	
100.3	IP Wabo	<p>Dat geldt des te meer nu de indieners alleen maar nadelen van het windplan ondervinden en daar geen voordelen tegenover staan. Dit hoewel het beleid zoals vastgelegd in het Regioplan en in de Omgevingsverordening nu juist eist dat tegenover de lasten van het Windplan Groen ook lusten staan in die zin dat bewoners en ondernemers in het gebied de mogelijkheid krijgen om op gelijke voet te participeren in de ontwikkeling en exploitatie van nieuwe windmolens. Maar in elk geval voor zover het Windpark Hanze betreft is daarvan geen sprake geweest. De indieners en meer in het algemeen de bewoners van het deel van het projectgebied waar dit windpark wordt gesitueerd, zijn pas dit voorjaar geïnformeerd over de plannen en hebben niet de kans gekregen daarin financieel op gelijke voet te participeren. Door het late moment waarop zij zijn geïnformeerd, is bovendien ook niet voldaan aan de eis dat bewoners al in een vroeg stadium moeten kunnen meepraten over nieuwe windparken (de eis van planparticipatie).</p> <p>De ontwerpbesluiten kunnen daarom voor zover zij op Windpark Hanze betrekking hebben niet, althans niet in de huidige vorm, worden vastgesteld. Hierna licht ik dit toe.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.</p> <p>Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.</p>	Geen.
100.4	IP Wabo	<p>De basis voor Windplan Groen ligt in het streven om meer windenergie te produceren met minder windturbines met als beoogd resultaat onder andere een mooier landschap en een onverminderd groot draagvlak in de samenleving. In verband met dit laatste stelt het Regioplan als eis dat ook andere bewoners en ondernemers in de ontwikkeling of de exploitatie moeten kunnen participeren. Het Regioplan merkt daarover op (blz. 6):</p> <p>'Een evenredige verdeling van de maatschappelijke baten is een voorwaarde om het brede maatschappelijke draagvlak voor windenergie, dat nu in de provincie aanwezig is, op lange termijn te behouden.'</p> <p>In hoofdstuk 4 met als opschrift 'De aanpak' is dit nader uitgewerkt. In het daar opgenomen groene kader (blz. 21) met</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regioplan'.</p> <p>Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.</p>	Geen.

	<p>het opschrift 'kern van het beleid' stelt de provincie de eis dat de initiatiefnemer omwonenden en andere betrokkenen de gelegenheid moet geven om te participeren in de planvorming zelf en ook in de financiering van de turbines. Bij deze financiële participatie gaat het om twee vormen. De eerste vorm van participatie is bedoeld voor bewoners en ondernemers in het projectgebied. Die moeten de gelegenheid krijgen om op gelijke voet financieel te participeren bij de ontwikkeling van nieuwe windmolens vanaf de eerste risicodragende fase. Daarnaast moeten alle bewoners en ondernemers in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland de gelegenheid krijgen om financieel te participeren in de exploitatie. Voor beide vormen van participatie geldt dat deze 'eerlijk, eenvoudig en evenwichtig moeten zijn vormgegeven'. Voor de ontwikkel- en bouwfase betekent dit dat alle bewoners en ondernemers risicodragend kapitaal kunnen inbrengen, ongeacht het eigendom van de gronden waarop de windturbines worden gerealiseerd (blz. 24).</p> <p>De door de provincie gestelde eisen op het punt van participatie zijn vastgelegd in artikel 2.17 (financiële participatie) en 2.18 (planparticipatie) van de Omgevingsverordening Flevoland.</p> <p>Ook de ministers die bevoegd zijn om het inpassingsplan vast te stellen zijn hieraan gebonden.</p> <p>In de eerste plaats omdat zij het provinciale beleid tot het hunne hebben gemaakt (vgl. paragraaf 2.3, laatste alinea, van de toelichting op het inpassingsplan: 'Hoewel de ministers daaraan formeel niet gebonden zijn, is voor dit inpassingsplan het provinciaal en gemeentelijk windenergiebeleid, zoals neergelegd in het Regioplan, uitgangspunt geweest.').</p> <p>In de tweede plaats omdat de ministers bij de vaststelling van het rijksinpassingsplan gebonden zijn aan de Omgevingsverordening. Dat vloeit voort uit artikel 3.28, lid 7, van de Wet ruimtelijke ordening. Dit artikel houdt in dat op dat bepalingen uit de omgevingsverordening alleen buiten toepassing kunnen worden gelaten, als zij in strijd zijn met het inpassingsplan. Maar</p>		
--	--	--	--

		<p>die situatie doet zich hier niet voor, omdat de ministers het in het Regioplan en de verordening verwoorde beleid tot het hunne hebben gemaakt.</p> <p>De hiervoor beschreven eisen aan financiële participatie zijn door de initiatiefnemer van Windpark Hanze niet nageleefd. Het windpark is ontwikkeld door een groep van negentien agrariërs, verenigd in de Vereniging Windpark Hanze. Deze vereniging heeft alleen het Waterschap Zuiderzeeland de mogelijkheid geboden om te investeren in het windpark. Het waterschap neemt hierin deel door middel van een achtergestelde lening van € 10 miljoen.</p> <p>Daartegenover staat een aandeel van ca. 20% in het windpark met bijbehorende zeggenschap en winstrechten. Maar voor het overige heeft de Vereniging de gelederen gesloten gehouden en beschikken de 19 leden over ca. 80% van de aandelen. In strijd met de hiervoor genoemde eisen zijn de ondernemers en bewoners van het projectgebied niet in de gelegenheid gesteld om financieel te participeren.</p> <p>Op 29 mei jl. hebben Provinciale Staten door middel van een motie het college van Gedeputeerde Staten opgedragen 'een uiterste inspanning te plegen om in het gebied windpark Hanze te komen tot maximaal draagvlak en gelijkwaardige participatie'. Cliënten zien daarin steun voor hun standpunt dat de ontwerpbesluiten in strijd zijn met het toepasselijke beleid en de omgevingsverordening. Mochten de inspanningen van Gedeputeerde Staten niet het beoogde resultaat hebben, dan kan het inpassingsplan voor zover dit betrekking heeft op windpark Hanze niet worden vastgesteld. In dat geval kunnen evenmin de overige voor dit windpark vereiste besluiten worden genomen.</p>		
100.5	IP Wabo	<p>3. De ontwerpbesluiten zijn in strijd met de eisen op het punt van planparticipatie</p> <p>Een van de kernpunten in het beleid van het Regioplan is - naast de hierboven besproken financiële participatie - de verplichting voor initiatiefnemers om omwonenden en andere betrokkenen in de gelegenheid te stellen te participeren in de planvorming zelf (Regioplan, blz. 21). Deze verplichting is</p>	Dit deel van de zienswijze heeft betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening van de provincie Flevoland en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de	Geen.

		<p>wettelijk vastgelegd in artikel 2.18 van de Omgevingsverordening. Daarbij is uitdrukkelijk verordonneerd dat de omgeving 'in een vroeg stadium van de planvorming actief wordt betrokken bij de uitwerking van het initiatief.</p> <p>De uitwerking waarvan in dit artikel sprake is, moet onder andere betrekking hebben op de planvorming rond de nieuwe wind turbinelocaties en de invulling van de plaatsingszones.</p> <p>Ook hiervoor geldt dat de planvorming rond de windturbine-locaties van Windpark Hanze in beslotenheid heeft plaatsgevonden. Pas toen de ontwerpbesluiten ter inzage werden gelegd, in april van dit jaar, zijn de omwonenden hierover geïnformeerd. Elke gelegenheid om een inbreng te leveren op een moment dat die inbreng er nog toe kon doen, is hen in strijd met het beleid en de Omgevingsverordening onthouden.</p> <p>Dit is des te meer een gebrek, omdat het gebied waarin Windpark Hanze komt te liggen tot nu toe gevrijwaard is gebleven van windenergie. Het plangebied was niet voor windenergie aangewezen in de Structuurvisie Windenergie op Land, terwijl in het Regioplan alleen was voorzien in een plaatsingszone parallel aan de Hoge Vaart. Het inpassingsplan en de ter inzage gelegde wijziging van de omgevingsverordening resulteren nu in twee lijnopstellingen. Juist in zo'n situatie waarin van bestaande windturbines en dus van bestaande eigendomsrechten nog geen sprake is, is het van groot belang dat de omgeving een eigen inbreng heeft in de planvorming.</p>	wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.	
100.6	IP Wabo	<p>4. De voorgenomen goedkeuring van het projectplan: strijd met artikel 3:11 van de Awb en artikel. 3.35 van de Wet ruimtelijke ordening</p> <p>De Omgevingsverordening stelt als eis dat bestemmingsplannen uitsluitend mogen voorzien in windparken, indien die in</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regioplan'.</p> <p>Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het</p>	Geen

	<p>overeenstemming zijn met een door Gedeputeerde Staten goedgekeurd projectplan. Dat projectplan moet o.a. inzicht geven in de invulling van de financiële participatie en de planparticipatie en in de invulling van de ruimtelijke kwaliteitsverbetering van het plangebied (artikelen 2.16 t/m 2.18).</p> <p>Het besluit over de goedkeuring van een projectplan is een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht. Bij brief van 11 april 2019 hebben Gedeputeerde Staten aan Windkoepel Groen bericht dat zij het voornemen hebben om het projectplan goed te keuren. Definitieve goedkeuring zal plaatsvinden, zo kondigen Gedeputeerde Staten alvast aan, bij de vaststelling van de wijziging van de omgevingsverordening en voorafgaand aan de vaststelling van het inpassingsplan en de ontwerpbesluiten.</p> <p>In dit voornemen stellen Gedeputeerde Staten zich op het standpunt dat het projectplan voldoet aan de eisen van de Omgevingsverordening. Maar hiervoor is al betoogd dat in elk geval voor zover het gaat om het windpark Hanze niet wordt voldaan aan de eisen in de verordening op het punt van planparticipatie en financiële participatie. Of daarnaast wel wordt voldaan aan de eisen op het punt van de ruimtelijke kwaliteitsverbetering, valt voor cliënten niet na te gaan. In de toelichting op het inpassingsplan wordt aan dit aspect geen aandacht besteed en in de planregels zijn op dit punt geen (voorwaardelijke) verplichtingen opgenomen. Cliënten houden het er daarom voor dat Gedeputeerde Staten het projectplan wegens strijd met de Omgevingsverordening niet mogen goedkeuren en dat daarom de Ministers het inpassingsplan niet mogen vaststellen.</p> <p>Zoals gezegd is het besluit tot goedkeuring van het projectplan een voorwaarde om het inpassingsplan te kunnen vaststellen. Voor een goede beoordeling van het ontwerp-inpassingsplan en de overige besluiten is kennisneming van het projectplan daarom van wezenlijk belang. Alleen zo valt na</p>	<p>projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.</p>	
--	---	---	--

		<p>te gaan of het projectplan voldoet aan de daaraan in de verordening gestelde eisen en of het plan dus voor goedkeuring in aanmerking komt. Het projectplan is dan ook een stuk dat betrekking heeft op de ontwerpbesluiten en dat redelijkerwijs nodig is voor een beoordeling van deze ontwerpbesluiten. Op grond van artikel 3:11 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) moeten dergelijke stukken ter inzage worden gelegd. Dat is hier ten onrechte niet gebeurd. Indien de ontwerpbesluiten worden vastgesteld zonder dat dit gebrek is geheeld, zal dit get op de rechtspraak in beginsel moeten leiden tot een vernietiging van deze besluiten door de Raad van State (vgl. bijvoorbeeld de uitspraak van 28 november 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BY4456, r.o. 2.5).</p> <p>Bovendien had een correcte toepassing van de rijkscoördinatierегeling er in dit geval, gezien het wezenlijk belang van het besluit tot goedkeuring van het projectplan voor de rechtmatigheid van de ontwerpbesluiten, er in moeten voorzien dat een ontwerp van het besluit tot goedkeuring van het projectplan samen met dit projectplan en met de andere ontwerpbesluiten ter inzage was gelegd.</p>		
100.7	IP Wabo	<p>5. Geen molenaarswoningen, maar kwetsbare objecten In het inpassingsplan zijn de woningen Colijnpad 6 en Hanzeweg 22 aangewezen als zogenoemde molenaarswoningen. Het gevolg hiervan is dat deze woningen niet worden aange-merkt als gevoelige objecten in de zin van het Activiteitenbesluit en dat daardoor het windpark ter plaatse van deze woningen meer geluid mag produceren dan anders wettelijk toelaatbaar zou zijn. Ook elders, en dus ook bij cliënten, is de geluidsbelasting van het windpark daardoor hoger.</p> <p>In de rechtspraak wordt de eis gesteld dat dergelijke woningen zodanige technische, organisatorische of functionele bindingen moeten hebben met het windpark dat deze tot de inrichting kunnen worden gerekend. Het inpassingsplan (artikel 1.26 van de planregels) stelt</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid'.	Geen.

		<p>twee eisen aan een molenaarswoning, te weten dat de bewoner (1) eigenaar of mede-initiatiefnemer van het park is en (2) contractueel een functie als molenaar heeft aanvaard en in die hoedanigheid werkzaamheden verricht en zorg draagt voor toezicht en onderhoud.</p> <p>De eerste eis is niet relevant, zo blijkt uit de rechtspraak (19 december 2018, ECLI:NL:RVS:2018:4180). De hoedanigheid van initiatiefnemer of eigenaar brengt immers als zodanig geen bindingen mee met de inrichting, ook gelet op het feit dat het gros van de initiatiefnemers en eigenaren niet in een molenaarswoning woont. Of aan de tweede eis is voldaan en er dus reële bindingen zijn als hiervoor bedoeld tussen het windpark en de bewoners van deze woningen hangt o.a. af van de werkzaamheden die deze verrichten.</p> <p>Uitoefening van alleen toezicht is in elk geval niet voldoende, zo heeft de Raad van State in de hiervoor genoemde uitspraak van 18 december uitgemaakt. Omdat de stukken verder geen uitsluitel geven over de bindingen tussen deze twee woningen en de inrichting houden cliënten het ervoor dat de betrokken woningen toch moeten worden aangemerkt als gevoelige objecten in de zin van het Activiteitenbesluit. Dit mede gelet op het feit dat de naastgelegen lijnopstelling Hondtocht Noord kennelijk wel zonder molenaars kan functioneren (vgl. het overzicht in artikel 11.3 van de planregels waaruit blijkt dat de molenaarswoningen alleen zijn gekoppeld aan de lijnopstelling Hoge Vaart Noord).</p>		
100.8	IP Wnb Ww Wabo	<p>6. Verzoek</p> <p>Namens cliënten verzoek ik u de ontwerpbesluiten niet vast te stellen en uw planologische medewerking aan het windplan voor zover dit betreft Windpark Hanze te weigeren.</p>	Per aspect is hiervoor een beantwoording gegeven. De zienswijze vormt geen aanleiding tot bijstelling van besluit(en).	Geen.
101.1	IP Wnb Ww Wabo	De zienswijze is gelijk aan zienswijze 100. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 100.	Zie beantwoording bij zienswijze 100.	Geen.

102.1	Wnb Ww Wabo	De inhoudelijk feitelijke informatie vindt u in 2 bijlages. Daarnaast heb ik een persoonlijke beschouwing over het proces beschreven in de bijlage. Graag ontvang zsm een ontvangstbevestiging van mijn zienswijze met de 3 bijlagen.	Ter kennisgeving aangenomen en een ontvangstbevestiging is verstuurd. De bijlagen worden hierna behandeld.	Geen.
102.2	IP Wnb Ww Wabo	<p>Persoonlijke beschouwing bij het proces Windplan Groen [naam], [adres] Dronten</p> <p>Het realiseren van windenergie op land is een complexe materie. In alle zienswijzen die u uit Ketelhaven krijgt, kunt u nalezen hoe de burger steeds achter de feiten aanloopt en 'het allemaal nog eens uitgelegd' krijgt op informatiebijeenkomsten. Feitelijk gezien heeft die burger zeer, zeer weinig invloed op de plannen.</p> <p>Bovendien is de materie en het proces zo complex dat vrijwel alleen zeer deskundige burgers enige vat op de materie en het proces krijgen. Zo ben ik – als natuurkundige en sr. businessconsultant- tegen wil en dank voorzitter geworden van een commissie die zich verder verdiept heeft in de materie namens de VVE Ketelhaven. In deze commissie zitten o.a. een sr electrical and instrumentation engineer, een gepensioneerd huisarts, een finance-expert, een kolonel van defensie, een adviseur sociaal domein en inwonersparticipatie en incidenteel andere deskundigen die meedenken.</p> <p>Er zitten ontzettend veel uren van deze commissie in de zienswijzen en in het volgen van het proces Windplan Groen. En gaandeweg het proces werden we er niet rustiger op. De geruststellende boodschappen van de initiatiefnemer en de door hen ingehuurde bureaus dat het allemaal binnen de normen en volgens de procedure verloopt waren niet overtuigend genoeg om te weten dat het ook allemaal echt klopt voor de leefomgeving.</p> <p>Integendeel, documentaires uit Canada en Duitsland en verdere studies laten zien dat er wezenlijk de vraag gesteld kan worden of Windparken op land, met name dichtbij woonkernen en natuurgebieden, wel zo'n goed idee zijn. Ondanks alle vraagstukken die we als samenleving hebben</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief.</p> <p>Vanaf de start van de procedure wordt door informatievoorziening de omgeving op de hoogte gehouden van de voortgang van het project. Bij de start van het MER project is inspraak mogelijk op de Notitie reikwijdte en detail en worden open informatieavonden gehouden, evenals bij de publicatie van de ontwerp besluiten.</p> <p>Bij een groot ruimtelijk project als dit windpark met mogelijk aanzienlijke effecten op landschap en omgeving moet voorafgaand aan besluitvorming veel onderzoek worden verricht. Dit brengt onvermijdelijk een aanzienlijke hoeveelheid op schrift gestelde informatie en onderzoeksrapporten met zich mee. De informatie wordt gepubliceerd op de website van Bureau Energieprojecten en wordt mondeling samengevat en toegelicht op de open informatieavonden. Daar kunnen ook door elke omwonende gericht vragen over de mogelijke effecten op de eigen woon- en leefsituatie worden gesteld aan inhoudelijk deskundige medewerkers van overheden en adviesbureaus.</p> <p>Daarnaast worden de effecten van het project op de omgeving getoetst aan de wettelijke normen voor geluid en slagschaduw. Deze normen zijn opgesteld om de belangen van omwonenden afdoende te bescher-</p>	Geen.

		<p>over de energietransitie waar we voor staan. (Feitelijke en inhoudelijke argumenten daarvoor met de onderbouwingen kunt u in de bijlages lezen.)</p> <p>Toen we voor enige politieke druk een petitie startten kwamen ook de verzuchtingen van medebewoners naar ons toe: 'we zijn zó blij dat jullie dit doen, want dat kunnen wij helemaal niet.'</p> <p>En het klopt wat ze zeggen: het gros van de burgers kan dit ingewikkelde proces helemaal niet volgen: technische feiten verzamelen en interpreteren, brieven en documenten schrijven die inhoudelijk hout snijden, de politiek te informeren (!) en ook hen bewust laten worden van de (negatieve) impact van de plannen.</p> <p>De meeste burgers zitten met de handen in het haar als hen gevraagd wordt een 'zienswijze' in te dienen. Vandaar dat we een samenvattende zienswijze gemaakt hebben, die mensen konden indienen en veranderen als ze toch iets wilden laten weten. Andere omwonenden lieten dat er dan weer bij zitten omdat ze denken dat eenzelfde brief inleveren geen zin heeft, of omdat ze helemaal niet geloven dat er iets mee gebeurt. En nog weer anderen laten weten dat ze het geloof in de overheid helemaal verloren hebben.</p> <p>De petitie die we hebben georganiseerd gaf het draagvlak aan voor onze activiteiten. Deze petitie hebben we aangeboden aan de gemeente Dronten en de provincie Flevoland. Dat draagvlak voor ons werk loopt tegen de 80% in 3 weken tijd. Dat dus wel.</p> <p>Het roept de vraag op hoe moet het dan wel? In onze visie gaat het om het veel eerder betrekken van burgers, deskundigen en integraal bekijken van de doelstellingen die we met elkaar willen bereiken. De Omgevingswet komt eraan, maar dat is in dit proces te laat geweest. Nu moeten we het doen met een lopende trein waarvan niemand aan de noodrem durft te trekken.</p> <p>Een overheid durft niet ten halve te keren en dwaalt liever ten hele, omdat ze anders een onbetrouwbare overheid zou zijn voor initiatiefnemers en ondernemers. Maar de mensen</p>	<p>men. De belangen van omwonenden worden naast het belang van het project voor de taakstelling voor duurzame energie betrokken bij de besluitvorming. Dit betekent niet dat aan alle wensen van omwonenden tegemoet kan worden gekomen (net zo min als dat het projectvoornemen van de initiatiefnemer ten volle kan worden uitgevoerd), wel dat van de gemaakte keuzes verantwoording wordt afgelegd.</p> <p>De kwaliteit van het besluitvormingsproces wordt tenslotte getoetst door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.</p>	
--	--	--	--	--

	<p>die op basis van geldende bestemmingsplannen voor de rust en natuur een huis kochten in Ketelhaven, hebben ook te maken met een overheid die onbetrouwbaar is. Of in elk geval een overheid die hen niet (op een begrijpelijke en tijdige manier) op de hoogte stelt van ingrijpende omgevingsveranderingen zoals een industrieel windpark. Het Regioplan dat die bestemmingsplannen wijzigde, is tot stand gekomen in gezamenlijk overleg tussen de provincie, gemeenten en initiatiefnemers. Daar zijn gezamenlijke plannen en bestuurlijke afspraken gemaakt. Direct omwonenden en burgers zijn in deze fase al 'vergeten'. Daarom ligt er ook geen enkele zienswijze van omwonenden op het Regioplan. We wisten het niet!</p> <p>Ook mij overvalt soms de moedeloosheid. En ik ben niet de enige. Het gebeurt ook bij de natuurorganisaties met vrijwilligers waar we contact mee hebben ook, getuige een bericht van een mede commissielid:</p> <p>Hij had mij beloofd ons te ondersteunen bij onze acties. Daar was hij mee begonnen. Hij dacht al aan het indienen van een zienswijze. Hij was thuis volledig in elkaar gestort. Ook vanwege andere "natuur" dossiers, die allemaal bij hem op tafel kwamen. Hij is de enige deskundige! Hij was zelfs niet in staat om mij te melden, dat hij het allemaal niet meer aan kon.</p> <p>Tegenover die burger staat een ploeg ondernemers, initiatiefnemers en bureaus die allemaal hun brood verdienen met deze activiteiten. Het is dan ook ergerlijk om te zien hoe de initiatiefnemers samen met deze bureau's / lobby's / belangenorganisaties windenergie 'professioneel en soepel' hun plannen op de rand van wat wettelijk is toegestaan doordrukken. Daardoor lopen óók de provinciale en gemeentelijke politiek achter de muziek / de feiten aan, omdat ze niet volledig èn niet van meerdere kanten worden geïnformeerd. (En in alle redelijkheid: wat vragen we van onze politici als we hen voor een vergadering een MER aanbieden van meer dan 1000 pagina's om te beoordelen naast de andere punten op de vergadering?)</p>		
--	---	--	--

		<p>Onder de dekmantel van het grote maatschappelijke belang 'duurzame energie' verdienen ondernemers / bureau's / lobby's / belangenorganisaties windenergie dankzij overheidssubsidies een dikke boterham. De SDE+ subsidie wordt misbruikt om de plannen er snel door te drukken, want met de nieuwste windturbines van 5 tot 6 MegaWatt is die subsidie over een paar jaar helemaal niet meer nodig. De SDE+ subsidie wordt voor financiële optimalisatie / maximalisatie door de ondernemers gebruikt / misbruikt. Uiteindelijk draait alles om geld. Ook gemeenten blijken gevoelig voor de opbrengsten uit windparken.</p> <p>De burger moet haar inbreng en tegenspraak als vrijwilliger 'erbij doen'. Een serieuze inspraakprocedure bij zo'n groot project met impact op de leefomgeving van burgers zou ook moeten voorzien in een onafhankelijke 'griffier' ten behoeve van de burgers die inspraak willen leveren en die kan optreden als vraagbaak, procesbegeleider en 'verbindingsofficier'.</p> <p>Ik hoop u hiermee, naast alle feiten die we voor u op een rij gezet hebben ook een appèl te doen om de zorgen van de omwonenden serieus te nemen. Kunt u laten zien dat u -ook voordat er een rechter aan te pas moet komen- daadwerkelijk rekening houdt met de belangen en wensen van omwonende burgers? En kunt u laten zien dat de overheid haar eigen burgers beschermt?</p>		
102.3	IP Wnb Ww Wabo	Bijlage 1 bij de zienswijze is gelijk aan zienswijze 136. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 136.	Zie beantwoording bij zienswijze 136.	Geen.
102.4	IP Wabo	<p>Aanvullende punten voor zienswijze</p> <p>1. Windturbine HVN1 moet niet gebouwd worden</p> <p>De turbine HVN1 staat te dicht bij [adres]. De berekende geluidsbelasting op de woning is 46dB Lden. Dit is hoger dan het advies van max 45dB Lden van de WHO (https://www.nrc.nl/nieuws/2018/10/10/who-nieuwe-geluidsrichtlijnen-om-gezondheidsschade-te-beperken-a2417424). Op [adres] wordt pluimvee gefokt en gehouden. Mogelijk is er ook een negatief effect op de gezondheid van</p>	Zie algemene beantwoording 'Gezondheid', 'Geluid' en Slagschaduw'.	Geen.

		<p>het pluimvee (https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24597302).</p> <p>Bij de discussie rond de realisatie van windparken wordt nog wel eens beweerd dat als een windturbine die voldoet aan de geluidsnorm er geen sprake zou zijn van overlast. Dit staat in schril contrast met ervaring van de mensen die er in de buurt wonen en die dit geluid als hinderlijk ervaren. Zij duiden het geluid als dat van een continue overvliegend vliegtuig of omschrijven het als "met je hoofd in de afzuigkap zitten".</p> <p>Slagschaduw [adres] overstijgt wettelijke normen</p>		
102.5		<p>2. De Raad van State moet haar uitspraak baseren op de kennis van nu.</p> <p>Tot nog toe heeft de RvS haar uitspraken met betrekking tot hinder van windturbines gebaseerd op een rapport van de RIVM uit 2015 (https://www.rivm.nl/nieuws/geluid-van-windturbines-nader-bekeken). Volgens een recent rapport van de WHO zou geluid van windmolens niet hoger mogen zijn dan 45 dB (https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/who-geluid-windturbines-gezondheidsrisico.htm)</p> <p>Er zijn inmiddels meerdere recente wetenschappelijke studies die wel degelijk een verband leggen tussen windturbine geluid, slaapverstoring en gezondheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wind Turbine Noise and Sleep: Pilot Studies on the Influence of Noise Characteristics • The effect of wind turbine noise on sleep and quality of life: A systematic review and meta-analysis of observational studies • Health Effects Related to Wind Turbine Sound, Including Low-Frequency Sound and Infrasound • The politics of evidence: Conflicting social commitments and environmental priorities in the debate over wind energy and public health <p>Ook het RIVM verdiept zich in de gevolgen van laagfrequent geluid (https://www.rivm.nl/geluid/laagfrequent-geluid). Op</p>	Zie algemene beantwoording 'Gezondheid', 'Geluid' en 'Slagschaduw'.	Geen

		<p>10 oktober 2018 heeft de Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO) haar nieuwe gezondheidskundige richtlijnen voor omgevingsgeluid gepubliceerd (https://www.rivm.nl/geluid/wet-en-regelgeving/internationaal).</p> <p>De door Pondera gebruikte gegevens dateren van 2014. Toen was er nog niets bekend over infra en ultrageluid door windturbines veroorzaakt. RIVM volgt en onderschrijft de WHO onderzoeken. Het RIVM hoopt voor het einde van het jaar een advies uit te kunnen brengen aan het ministerie (https://www.nrc.nl/nieuws/2018/10/10/who-nieuwe-geluidsrichtlijnen-om-gezondheidsschade-te-beperken-a2417424).</p> <p>De RvS dient in haar oordeel rekening te houden met deze nieuwe wetenschappelijke inzichten.</p>		
102.6	IP Wnb Wabo	<p>3. De windturbines HVN1, HVN2, HVN3, HVN4 en HVN5 mogen niet geplaatst worden ivm stiltegebied Roggebotzand Zoals uit onderstaande afbeeldingen afgeleid kan worden overschrijden de geluidscontouren de grenswaarden van 35dB die gelden voor het stiltegebied Roggebotzand zoals aangegeven in de omgevingsverordening Flevoland (https://flevoland.tercera-ro.nl/SiteData/9924/Publik/BV00029/pt_NL.IMRO.9924.VFLFlevoland-ON01.html)</p> <p>Figuur 1 geluidscontouren Windpark Hanze in dB Lden</p> <p>Figuur 2 contouren stiltegebied Roggebotzand.</p> <p>De provincie Flevoland heeft in 2016 met de derde wijziging van de Verordening voor de Fysieke Leefomgeving Flevoland 2012, het aantal stiltegebieden teruggebracht tot 3. Ook is de begrenzing van de stiltegebieden aangepast. In het kader van deze rapportage is de geluidsbelasting vanwege provinciale wegen en rijkswegen bepaald in de stiltegebieden Kuinderbos, Roggebotzand en het Horsterwold.</p> <p>De Flevolandse norm voor de bescherming van de stilte bedraagt 35 dB(A) (als uurgemiddelde waarde).</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid' en 'Natuur'.	Geen.

		<p>Tabel 1. Opgave geluidbelasting stiltegebieden (http://geo.flevoland.nl/Documenten/rapportage_geluidbelastingkaarten_2017.pdf)</p> <p>Nota Bene: Zoals blijkt uit figuur 1 en 2 overschrijden de geluidscontouren van Windpark Hanze de 35dB (A) waarde die geldt voor het stilte gebied. Dit betekent dat het laatste stiltegebied van Flevoland met een 100% stil oppervlak verdwijnt als Windpark Hanze wordt gerealiseerd.</p>		
102.7	IP Wnb Wabo	<p>4. De MER is onvolledig</p> <p>4.a. Het is onduidelijk hoe waarheidsgetrouw de geluidsberekeningen in de MER zijn.</p> <p>Uit het wetenschappelijke artikel "Wind farm noise – what is a reasonable limit in rural areas?" (https://www.acoustics.asn.au/conference_proceedings/AAS2012/papers/p42.pdf) wordt gewezen op de onnauwkeurigheid van door fabrikanten opgegeven geluidsvermogen. Het berekende geluidsniveau en het gemeten geluidsniveau kan aanzienlijk afwijken. Hoe groot is het risico dat de fabrikanten het geluidsvermogen rooskleuriger voorstellen dan de werkelijkheid? (Vergelijk Dieselgate. (https://nl.wikipedia.org/wiki/Emissieschandaal))</p> <p>Uit Geluidsmetingen windpark Houten ter controle van de maatwerkvoorschriften (https://www.houten.nl/fileadmin/user_upload/Burgers/Natuur_Milieu_en_duurzaamheid/Duurzaamheid/Windpark_Houten/Geluidsonderzoek_Windpark_november_2016.pdf) blijkt dat uit metingen afgeleide overdrachtsverzwakking van WT01 naar adres Rijnpolder 97 circa 3 dB lager is, dan berekend. Hierdoor is de geluidsbelasting bij Rijnpolder 97 hóger dan berekend met het rekenmodel. (3dB meer betekent dat de geluidsbelasting is werkelijkheid 2 x zo hoog is als berekend).</p> <p>Uit een publicatie van het Ministerie Infrastructuur en Milieu - Kaders normering geluid windturbines wordt duidelijk dat steekproefgewijze controle van door fabrikant opgegeven geluidvermogen nodig is. In principe 6 metingen bij</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Geluid' en 'Gezondheid'.</p> <p>De geluidsonderzoeken zijn uitgevoerd conform de methoden uit het voorgeschreven 'meet- en rekenvoorschrift windturbines'. Het bronvermogen van de turbines wordt bepaald volgens een standaardmeetmethode die in overeenstemming is met de wijdverbreide NEN-EN-IEC-61400 norm ter vaststelling van het bronvermogen van windturbines. Deze wettelijk voorgeschreven richtlijnen staat niet ter discussie in deze procedure.</p> <p>Op basis van een enkele immissiemeting kan niet in zijn algemeenheid worden gesteld dat de overdrachtdemping zoals bepaald wordt op basis van de meet- en rekenmethoden, een overschatting geeft. In het rapport wordt bovendien hierover opgemerkt dat het stoorgeluid de immissiemetingen heeft beïnvloed.</p> <p>Indien er gerede twijfel bestaat over het opgegeven bronvermogen van een specifieke windturbine, dan voorziet het meet- en rekenvoorschrift in een standaardmeet-</p>	Geen.

		<p>verschillende windsnelheden op een afstand van 1,5 x de ashoogte. Dit moet dan ook vooraf getoetst worden, voordat de windturbines geplaatst worden.</p> <p>Er zijn dus nog veel onzekerheden mbt de geluidsbelasting bij woningen en stiltegebied Roggebotzand. Ter indicatie; er zijn ruim 1.500 woningen in Windplan Groen die binnen 1 km van bestaande en/of toekomstige windturbines gesitueerd zijn. Als deze onzekerheden verkeerd of slecht uitpakken heeft dat een groot effect op 1500 huishoudens! Dat is een fors aantal. Al deze huishoudens worden blootgesteld aan deze ernstige hinder en mogelijk risico's voor de gezondheid. Deze risico-analyse wordt onvoldoende gemaakt, erger nog: gezondheidseffecten op de mens worden in de MER volstrekt genegeerd. Grotere afstand van windturbines ten opzichte van woonkernen zijn derhalve dringend gewenst.</p> <p>De gemeente Dronten heeft toegezegd een onafhankelijk bureau te willen inschakelen om de berekeningen van Pondera te toetsen.</p>	<p>methode ter bepaling van het bronvermogen. Die meting kan echter eerst uitgevoerd worden nadat de turbine in werking wordt gesteld. Op voorhand hebben wij geen twijfel over de opgaven van het bronvermogen van de turbines.</p>	
102.8	IP Wnb Wabo	<p>4.b. In de MER is geen rekening gehouden met het effect van turbulentie van windturbines Windpark Hanze op de rookgassen van mestverwerker Komeco.</p> <p>Komeco is een mestverwerkend bedrijf waar mest wordt omgezet in mestkorrels en granulaat. De turbines van Windplan Groen kunnen daardoor effect hebben op de werking van de schoorsteen, en daarmee depositie van de afgassen (ammoniak, VOC, fijnstof) van Komeco in Natura 2000 gebied.</p> <p>Windsnelheid en turbulentie zijn bepalend in het effect van windturbines op de afvoer van rookgassen van een schoorsteen.</p> <p>Een windturbine beïnvloedt de luchtstroming in de directe omgeving. Op circa 900 meter ten noorden van Windpark Hanze staat de schoorsteen van het bedrijf Komeco. Als de wind uit zuidelijke richtingen waait, bevindt de Komeco zich in het zog van één of meer windturbines.</p> <p>De turbulentie op een afstand van 15 keer de rotordiameter (2,49 km) kan nog merkbaar hoger kan zijn dan de achtergrondwaarde. Uit praktijkmetingen blijkt dat in ongunstige situaties op een afstand van 10 keer de rotordiameter (1,66</p>	<p>Zie beantwoording bij zienswijzen 42.3 en 74.61.</p>	<p>Aanvullen plantoelichting inpasingsplan omtrent Komeco.</p>

km) de turbulente snelheid 25 tot 50 procent hoger ligt. In de MER van het naast gelegen windplan Blauw (<https://www.rvo.nl/sites/default/files/2018/05/4%20IV%20Deelrapport%20Woon-%20en%20leefmilieu.pdf>) is dit wel onderzocht.

De molens staan vanuit Ketelhaven gezien voor de schoorsteen van Komeco. Dus wat Komeco uitblaast wordt verspreid bij zuidelijke winden in noordelijke richtingen naar Ketelmeer (dit is een Natura 2000 gebied). Bij zuidwestelijke richtingen pal op Ketelhaven. Wind uit noordelijke richtingen wordt volgens het plaatje 2 (hieronder) richting zuidelijke richting de turbulentie verspreid (waar Ketelhaven dan geen/minder last heeft).

Figuur 15 turbulentie van windturbines beïnvloeden rookgassen van Komeco

Turbulentie heeft aldus een negatieve invloed op:

- Verspreiding van de rookgassen van mestverwerkingsbedrijf Komeco. Bij zuiden en westen winden zal er sprake zijn van stikstof depositie (ammoniak) in Natura 2000 en NNN gebieden.
- Verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen in Ketelhaven, en in Natura 2000 en NNN gebieden.
- Vleermuizen zijn bijzonder gevoelig voor pesticiden waarbij deze stoffen kunnen accumuleren in vleermuizen, zoals ook in andere insecteneters. Wanneer de vrouwtjes zogen en de beschikbaarheid van voedsel klein is, bijvoorbeeld door slecht weer, verhogen de concentraties van gifstoffen door gewichtsafname van het dier. Daarnaast geven vleermuismoeders deze stoffen via hun melk door aan hun jong, die hiervoor extra gevoelig is.
- Uit het rapport Vleermuizen en pesticiden (https://www.clm.nl/uploads/pdf/918-CLMrapport-Vleermuizen_en_pesticiden-web.pdf) blijkt dat In vleermuizen en vleermuis mest verschillende pesticiden zijn aangetroffen. Naast twee insecticiden, die via vergiftiging van

		<p>prooidieren in vlemmuizen terecht kunnen komen, zijn er ook een herbicide en een fungicide aangetroffen. Dit laat zien dat prooi-insecten van vlemmuizen ook niet-doelwit gewasbeschermingsmiddelen op zich krijgen en dat die hogerop in de voedselketen, in de vlemmuizen, terecht kunnen komen. Pesticiden die worden gebruikt om plagen en ziekten in landbouwgewassen te bestrijden, worden opgenomen door insecten (in sublethale doses) en kunnen zo via het voedsel in vlemmuizen terecht komen. Bijvoorbeeld door drift kunnen insecten in laanbomen grenzend aan landbouwpercelen pesticiden opnemen. De vlemmuus foerageert hier. Pesticiden komen in het oppervlaktewater terecht en kunnen door de (larvale stadia van) insecten worden opgenomen. Deze insecten leven als adult "bovengronds" en kunnen door vlemmuizen worden gegeten. Insecten die blootgesteld zijn aan pesticiden worden ziek en minder vliegvlug waardoor de kans toeneemt dat de vlemmuus juist deze besmette insecten opeet. Pesticiden kunnen ook schadelijke effecten hebben voor vogels.</p>		
102.9	IP Wnb Wabo	<p>4.c. In de MER is geen rekening gehouden met het effect van Windpark Hanze op de verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen in en de woonkern Ketelhaven en het Natuurnetwerk Nederland NNN.</p> <p>Veel burens van boeren maken zich zorgen over wat er direct naast hun huis en tuin wordt gespoten en of dat overwaait. Bovendien mag er alleen bij vrijwel windstil weer worden gespoten. Drift is het verwaaien van spuitvloeistof tijdens de toediening van gewasbeschermingsmiddelen. Drift bij bespuitingen heeft nadelige gevolgen voor de kwaliteit van het oppervlaktewater, niet doelwit planten en arthropoden, bijen en leidt tot een groter risico op blootstelling van omwonenden. (https://www.wur.nl/nl/Onderzoek-Resultaten/Onderzoeksinstituten/plant-research/Geavanceerde-landbouwtechnologie/Onderzoeksthemas-en-expertises/Spuittechniek-gewasbescherming/Drift-gewasbeschermings-middelen.htm)</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 42.3.	Geen.

		<p>In het 'Onderzoek Bestrijdingsmiddel en Omwonenden' dat in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en het Ministerie van Economische zaken is uitgevoerd is aangetoond dat omwonenden van bloembollenvelden aan hogere concentraties bestrijdingsmiddelen worden blootgesteld dan mensen die verder weg wonen. Omwoners worden ook langer blootgesteld dan tot nu toe was bekend. Ook in de luiers van baby's die binnen 250 meter afstand van bollenvelden wonen worden pesticiden aangetroffen.</p> <p>Uit onderzoek blijkt dat de turbulentie op een afstand van 15 keer de rotordiameter (2,49 km) kan nog merkbaar hoger kan zijn dan de achtergrondwaarde (zie MER Windplan Blauw). Uit praktijkmetingen blijkt dat in ongunstige situaties op een afstand van 10 keer de rotordiameter (1,66 km) de turbulente snelheid 25 tot 50 procent hoger ligt. Dit betekent dat er binnen 2,5 kilometer van windturbines, ten gevolge van turbulentie, er sprake zal zijn van meer drift van gewasbeschermingsmiddelen. Dit heeft een nadelige invloed op het fysieke woon en leef klimaat in Ketelhaven en op het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand, de Hogevaart. Dit zijn allemaal gebieden die onderdeel zijn van het Natuurnetwerk Nederland waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.</p>		
102.10	IP Wnb Wabo	<p>4.d. In de MER is geen rekening gehouden met insectensterfte ten gevolge van de windmolens "Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties," schrijft De Telegraaf (https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljar-den-insecten-te-pletter-tegen-windmolens). Volgens een nieuw Duits onderzoek sneuvelen er 's zomers wel 5,3 miljard insecten per dag tegen de molenwieken van de ruim 31.000 Duitse windmolens. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken. Dat zijn, tussen april en oktober, zo'n vijf tot zes miljard insecten per dag. Wetenschappers waarschuwen al jaren voor een achteruitgang van het aantal insecten.</p>	zie algemene beantwoording onder 'natuur'	Geen.

Onderzoek van de Radboud Universiteit in samenwerking met Duitse collega's concludeerde in 2017 dat de totale biomassa aan vliegende insecten sinds 1989 met ruim 75 procent is afgenomen. Als een van de grootste oorzaken voor die 'biodiversiteitscrisis' wordt meestal naar landbouwgif gewezen. Het plaatsen van windmolens heeft een veel sterker negatief effect op beschermde vogels en vleermuizen. Ze worden niet alleen geraakt door de wieken van de windturbines (tip snelheid 75 m/s = 270 km / uur). Door de insectensterfte ten gevolge van windturbines (aanvaringslachtoffers, en slachtoffer van verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen) zal flora en fauna in nog verder worden aangetast. Door de komst van windturbines zal de insecten populatie nog verder afnemen en zal er geen voedsel meer zijn voor vogels en vleermuizen.

Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Voor het eerst heeft een Duitse studie berekend hoeveel zwevende beestjes zich te pletter vliegen in windparken. De uitkomsten „zijn zorgwekkend“, concludeert hoofdonderzoeker Franz Trieb. Jaarlijks zweeft er 24.000 ton aan insecten langs de rotorbladen van de ruim 31.000 Duitse windmolens. „Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken. Dat windmolens een risico zijn voor trekvogels of vleermuizen was bekend. Dat geplette insecten een aanslag achterlaten op rotorbladen en zo de efficiëntie van windmolens beïnvloeden eveneens, stelt Trieb. „Dat heeft zelfs geleid tot een hele sector van schoonmaakbedrijven voor windparken. Maar wat het effect van de botsingen is voor de voedselketen of voor soortenpopulaties, dát is tot nu toe genegeerd.“ (<https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>). Een studie in het European Journal for Wildlife Research (<https://link.springer.com/article/10.1007%2Fs10344-010-0432-7>), toont dat insecten

		sterk aangetrokken worden door de witte en lichtgrijze kleur van de turbines.		
102.11	IP Wnb Ww Wabo	<p>4.e. In de MER is de invloed van windturbines op watervogels in het Roggebotveld is buiten beschouwing gebleven In de MER wordt aandacht besteed aan de gevolgen voor akker-vogels, maar niet aan de betekenis voor de watervogels, die ook in dit gebied aanwezig zijn.</p> <p>Het Natuurgebied Roggebotveld vormt namelijk een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincie Flevoland.</p> <p>Dat het Roggebotveld is aangelegd op de grens van nat en droog is dan ook geen toeval. Rijk en Provincie Flevoland willen het Roggebotveld inzetten om de 'natte as' te versterken. Deze verbinding van waterwegen loopt van de Biesbosch tot aan het Lauwersmeer. De randmeren en aangrenzende gebieden zijn onderdeel van de as.</p> <p>Roggebotveld; In de MER staat: "Binnen het plangebied van Windpark Groen zijn alleen gebieden aangewezen voor akkervogels. De aanwijzing leidt niet tot een additioneel beschermingsregime voor soorten of gebieden"</p> <p>Dit is onjuist. Het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld (https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF) ligt in het plangebied! Het nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaarten het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincie. De verschillen in plantengroei maken het gebied van 60 ha interessant voor allerlei (roof)vogels en ook aantrekkelijk voor kikkers, vis en andere waterdieren. Er is dus wel degelijk kans op significant negatieve effecten.</p>	Zie algemene beantwoording 'Natuur'.	Geen.

		<p>Gebruiksfuncties; In de MER staat: "De aanleg en exploitatie van een windpark heeft invloed op de gebruiksfuncties in en rondom het plangebied omdat een deel van de ruimte in het plangebied niet langer gebruikt kan worden voor de huidige functies en doeleinden. Voor windenergie (in een plangebied) wordt in dit hoofdstuk onderscheid gemaakt in 2 soorten ruimtegebruik: primair ruimtegebruik (bijvoorbeeld ruimte voor masten, civiele en elektrische werken) en secundair ruimtegebruik (bijvoorbeeld ruimte onder de wieken kan voor een agrarische functie worden gebruikt oftewel dubbelgebruik)"</p> <p>Er is ook nog een derde soort ruimtegebruik, dat een beoordeling verdient. Dat is de ruimte die bewoners gebruiken in hun woonomgeving in of grenzend aan een plangebied. De gebruiksfuncties voor de bewoners in dat gebied kunnen door een windpark ernstig worden verstoord.</p> <p>Als bewoners maken cliënten al vanaf het ontstaan van het Bungalowpark Ketelhaven gebruik van het zgn. "open landschap" (ongeschikt voor windturbines) met weidse uitzichten en omringd door Natura 2000 gebieden. Daar hebben de bewoners flink in geïnvesteerd. De bewoners hebben in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van hun omgeving in een snel tempo zien veranderen. Hun emoties worden niet waargenomen. Zij krijgen niks. De lusten en lasten zijn compleet scheef verdeeld.</p> <p>Om het ruimtegebruik door windturbines en bewoners verenigbaar te laten zijn, moeten daar dus mitigerende maatregelen worden genomen. Voor dat ruimtegebruik bestaan specifieke normen of regels. Daar moet zo'n initiatief van Windkoepel Groen aan getoetst worden. Niet alleen de bestaande specifieke normen en regels moeten worden getoetst.</p>		
102.12	IP Wnb	4.f. Op 7 maart is Nederland in gebreke gesteld door Brussel over de manier waarop Nederland de Europese richtlijn voor milieueffectrapportages (MER) heeft doorgevoerd. Zo'n MER	Uit de recente toetsing door de Commissie voor de m.e.r. komen geen tekortkomingen voor het MER naar voren. Er is dan ook	Geen.

		<p>brengt de verwachte milieueffecten van een plan in beeld, voordat de overheid daar een besluit over neemt. (https://www.destentor.nl/lelystad-airport/brussel-geeft-critici-lelystad-airport-hoop~aea43f11/) Hoe verhoudt zich die ingebrekestelling tot dit windplan?</p>	<p>geen aanleiding een tekortkoming voor het MER te veronderstellen.</p>	
102.13	IP Wabo	<p>5. De provincie Flevoland en de gemeenten Dronten en Lelystad zijn ernstig tekort geschoten in de bescherming van de fysieke leefomgeving direct omwonenden (is er sprake van onbehoorlijk bestuur?) De provincie Flevoland en de gemeente Dronten en Lelystad zijn ernstig te kortgeschoren bij de totstandkoming van het regioplan windenergie zuidelijk en oostelijk Flevoland. a. De overheid is tekort geschoten in het informeren en betrekken van direct omwonenden die te maken krijgen met een enorme aantasting van hun fysieke leefomgeving; een kennisgeving van het regioplan windenergie wordt uitgerekend in de herfstvakantie (zie figuur 1), op een voor de gemiddelde burger, volstrekt niet-herkenbare en onbegrijpelijke manier gepubliceerd (zie figuur 2). In een advertentie worden twee aankondigingen gedaan. Een duidelijke kaart met plaatsingszones ontbreekt. Dit in schril contrast met een kennisgeving in dezelfde krant op een eerdere datum (zie figuur 3). Bovendien hebben provincie en gemeente direct betrokken verzuimd huis-aan-huis een kennisgeving te verspreiden zoals zij dat wel doen bij minder ingrijpende zaken zoals wegafsluitingen, vaststellen profiel nieuwe burgemeester, open dagen bij IJsseloog, etc.</p> <p>Figuur 1: herfst vakantie regio midden 2015</p> <p>b. Het belang van de bewoners in de dorpskernen is niet mee gewogen. Ook bij het verwerken van de zienswijzen in een NOTA VAN BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN, OVERLEGREACTIES EN WENSEN & BEDENKINGEN ONTWERP PARTIËLE HERZIENING OMGEVINGSPLAN FLEVOLAND VOOR WIND zien we dat niemand een zienswijze heeft ingediend</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Draagvlak'.</p> <p>Zowel bij de ontwikkeling van het Regioplan als de ontwikkeling van Windplan Groen hebben overheden en initiatiefnemer zich ingespannen om bewoners in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland te informeren en betrekken bij de planvorming. Een huis-aan-huis-kennisgeving heeft daar geen deel van uitgemaakt (en is bovendien geen juridische verplichting), maar er zijn wel veel andere media ingezet (zie ook de opsommingen in de algemene beantwoording).</p> <p>Zowel gemeente als provincie zijn in gesprek met de commissie windplan Groen van de VVE Ketelhaven. In de gesprekken zijn de voorstellen uit deze zienswijze ook op tafel gelegd. Vooralsnog zien de gemeente en provincie nog geen aanleiding om de plannen aan te passen (of daarvoor een voorstel te doen aan het Rijk) omdat het voorliggende plan wel voldoet aan de eerder vastgestelde kaders. Dit neemt niet weg dat er gesprekken kunnen worden voortgezet over de zorgen van de bewoners in relatie tot optimalisaties. Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen en de geuite zorgen vanuit de samenleving zijn de gemeente Dronten en de provincie ook in gesprek met de initiatiefnemer of er toch aan</p>	Geen.

	<p>met betrekking op het feit dat de zoekgebieden / plaatsingszones veel te dicht op de woonkernen Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterbant zijn geplaatst.</p> <p>Niemand uit de woonkernen heeft een zienswijze ingediend, ook de leden van provinciale staten en de gemeenteraad hebben zich niet gerealiseerd wat voor grote impact windplan groen, en windplan blauw hebben op de fysieke woonomgeving in deze dorpskernen.</p> <p>Waar de provinciale en lokale overheden zijn te kort geschoten met betrekking tot het nemen van de verantwoordelijkheid voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving doen wij nu een dringend beroep op de Rijksoverheid om de kwaliteit van de fysieke leefomgeving in Ketelhaven te beschermen.</p> <p>Figuur 2: Kennisgeving: partiele herziening omgevingsplan Flevoland voor wind en ontwerp regioplan windenergie zuidelijk en oostelijk Flevoland in de Flevopost van 15 oktober 2015.</p> <p>Figuur 3 kennisgeving van afsluiting van de Dronterringweg in de Flevopost van 26 augustus 2015.</p> <p>c. Door de gemeenten Dronten en Lelystad is een beeldkwaliteitsplan windenergie opgesteld. In dit beeld kwaliteitsplan wordt als uitgangspunt gesteld dat windturbines in lijn opstellingen van tenminste 7 windturbines per lijn moeten worden geplaatst.</p> <p>Hierdoor worden de plaatsingsmogelijkheden van windturbines vanuit ruimtelijk perspectief ernstig beperkt. Als dit principe wordt verruimd naar tenminste 6 of tenminste 5 windturbines per lijnopstelling worden vanuit perspectief ruimtelijk veel meer plaatsingszones mogelijk.</p> <p>Ook wordt gesteld "Maatwerkoplossingen zijn gewenst wanneer de praktijk situaties te bijzonder zijn voor een eenvoudige toepassing van de ontwerpprincipes." Wij verzoeken het rijk derhalve in overleg met de initiatiefnemer op zoek te gaan naar alternatieve plaatsingszones waarbij de dorpskern</p>	<p>deze zorgen tegemoet kan worden gekomen. De uitkomsten hiervan zijn nog niet bekend, zodat deze nu niet in de overwegingen worden betrokken.</p>	
--	---	---	--

	<p>Ketelhaven wordt ontzien. Het kan toch niet zo zijn dat een beeld kwaliteitsplan zwaarder weegt dan het fysieke leefklimaat in Ketelhaven?</p> <p>d. Zowel de gemeente Dronten en als de provincie Flevoland zeggen te anticiperen op de Omgevingswet. De nieuwe Omgevingswet treedt in werking in 2021, het zelfde jaar dat Windplan Groen volgens de huidige planning operationeel gaat worden. Volgens de Omgevingswet is de overheid verantwoordelijk voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de fysieke leefomgeving. Natuur is onderdeel van die fysieke leefomgeving. Provincies en het Rijk kunnen met gemeenten afspreken om bepaalde aanvullende regels in het omgevingsplan op te nemen. Natura-2000 gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden worden met een aanwijzingsbesluit vastgesteld (artikel 2.43 Ow).</p> <p>Deze aanwijzingsbesluiten moeten in acht worden genomen bij het vaststellen van omgevingsplannen. Gemeenten moeten rekening houden met de natuurlijke kenmerken van aangewezen Natura 2000-gebieden. Ook moeten de toebedeelde functies zoals opgenomen in het omgevingsplan beoordeeld worden op mogelijke nadelige gevolgen voor het Natura 2000-gebied (artikel 2.4 en 4.1 Ow). De Omgevingswet bepaalt uitdrukkelijk dat gevolgen voor de leefomgeving ook gevolgen voor de mens omvat.</p> <p>Tot dusver hebben wij nog niet ervaren dat de gemeentelijke en provinciale overheid tijdig is opgekomen voor de belangen van de bewoners van de woonkernen Ketelhaven en Biddinghuizen en het beschermen van de fysieke leefomgeving. Pas nu, na een uitgebreide inhaalslag van bewoners door zich te laten horen, is de gemeente Dronten ook van mening dat windturbines niet zo dicht op woonkernen geplaatst moeten worden (zie Zienswijze gemeente Dronten).</p> <p>Participatie is een belangrijke pijler onder de Omgevingswet. Door vroegtijdig met elkaar in gesprek te gaan komen verschillende perspectieven, kennis en creativiteit snel op tafel.</p>		
--	--	--	--

		<p>Zo kan participatie zorgen voor meer draagvlak, betere besluiten en tijdswinst.</p> <p>Tot op heden voelen de bewoners van Ketelhaven zich niet gehoord. Ze waren niet op de hoogte van het Regioplan Wind en hebben derhalve geen zienswijze in kunnen dienen. Zodra zij kennis gekregen van Windplan Groen, bij de kennisgeving van Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), hebben zij van zich laten horen. Ze hebben zienswijzen in gediend, hebben alternatieven voorgesteld in een brief aan initiatiefnemers, gemeente, provincie en Rijk. Er is een petitie aangeboden aan de burgemeester van Dronten en aan de gedeputeerde van de provincie waaruit blijkt dat 70-80 % van de bewoners van Ketelhaven is tegen een plaatsing van windturbines binnen 2940 meter van hun dorp. Wij roepen het Rijk dan ook op bij het vaststellen van het inpassingsplan Windplan Groen de uitgangspunten van de nieuwe omgevingswet mee te nemen in haar overwegingen en de fysieke leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven te beschermen.</p>		
102.14	IP Wabo	<p>6. De minister van EZK is niet gehouden aan het regioplan windenergie zuidelijk en oostelijk Flevoland en de daarin aangegeven plaatsingszones.</p> <p>Het Regioplan heeft de formele status van een provinciale en intergemeentelijke structuurvisie volgens de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Door het Regioplan de status van structuurvisie te geven, binden de provincie en de gemeenten Dronten, Lelystad en Zeewolde zichzelf aan het gepresenteerde beleid.</p> <p>Formeel is de Rijksoverheid niet gebonden aan een provinciale en intergemeentelijke structuurvisie.</p> <p>Wat betreft het onderdeel Windpark Hanze -onderdeel van Windplan Groen, het gebied boven de Hanzeweg N307- is het Regioplan in strijd met nu geldende structuurvisies, plannen, richtlijnen en verordeningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014, ministerie Infrastructuur en Milieu • Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030, en Nieuwe Natuur Oostkant Dronten • Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijs 8040 	Zie beantwoording bij zienswijze 10.7. Het is correct dat het Rijk niet juridisch gebonden is aan het Regioplan, het Rijk heeft echter nadrukkelijk rekening gehouden met de uitkomst van het regionale proces bij de vaststelling van het inpassingsplan. Zie ook algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'	Geen.

		<ul style="list-style-type: none"> • De EHS Flevoland en Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten, • Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden NNN • EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation • Het regioplan Windenergie: er wordt afgeweken van de maximale hoogte, en er wordt afgeweken van plaatsingszones • Verordening voor de fysieke leefomgeving Flevoland en Nota Stiltegebied Flevoland 2014 <p>Wij roepen de minister van EZK dan ook op bij het vaststellen van het inpassingsplan Windplan Groen rekening te houden met bovengenoemde structuurvisies, bestemmingsplannen en verordeningen.</p> <p>Door de initiatiefnemers wordt steeds gezegd dat Windplan Groen een "rijdende trein" is. Wij roepen de minister van EZK daarom dringend op om, wat Windpark Hanze betreft, aan de noodrem te trekken, het sein op rood te zetten of een wissel om te zetten.</p>		
102.15	IP	<p>7. Planschade voor waardevermindering van woningen Planschade wordt ingediend bij de gemeente en worden uiteindelijk geadresseerd bij de initiatiefnemers, zoals geregeld in de anterieure overeenkomst. Advocaten van de initiatiefnemers zijn gespecialiseerd om deze planschade zo minimaal mogelijk te laten uitvallen. Dit is per definitie in het nadeel van omwonenden.</p> <p>Tevens is het onderdeel 'uitzicht' uitgesloten van planschade. Voor de woningen aan de zuidrand van Ketelhaven is het echter juist deze waarde, die de meerwaarde van de woningen bepaalt. Dat komt dus ook ten laste van individuele burger.</p>	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
102.16	Wabo	<p>8. Het College van B&W van de gemeente Dronten mag geen omgevingsvergunning verlenen aan Windpark Hanze. Windpark Hanze voldoet niet aan de provinciale verordening voor stiltegebieden;</p> <p>Uit de aanvraag van de omgevingsvergunning blijkt dat Windpark Hanze niet voldoet aan de verordening stiltegebied</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Geluid'.</p> <p>Voor het stiltegebied geldt een richtwaarde op grond van de provinciale verordening. Afwijken hiervan is derhalve mogelijk. In de omgevingsvergunning is gemotiveerd dat afwijken van de richtwaarde verantwoord is</p>	Geen.

	<p>Roggebotzand. In Figuur 9 van de aanvraag omgevingsgunning WABO worden de geluidscontouren Windpark Hanze aangegeven. Hierbij wordt al uitgegaan van toepassen van mitigerende maatregelen om geluidshinder te beperken. Zelfs met mitigerende maatregelen kan niet worden voldaan aan de norm van 35 dB(A) per uur. Windpark Hanze schrijft.</p> <p>“Op basis van de provinciale verordening geldt voor de stiltegebieden als richtwaarde voor de maximale geluidbelasting vanwege een geluidbron:</p> <ul style="list-style-type: none"> • binnen het stiltegebied een geluidsniveau van 35 dB(A) gemiddeld per uur op 50 meter van de geluidsbron; • buiten het stiltegebied een geluidsniveau van 35 dB(A) gemiddeld per uur op 50 meter in het stiltegebied gerekend vanaf de grens van het gebied. <p>In een beperkte zone van het stiltegebied vindt een beperkte overschrijding plaats van de 35 dB(A) richtwaarde.”</p> <p>“Uit de beoordeling volgt dat de (maximale, momentane) geluidbelasting ter hoogte van de toetspunten op 50 meter binnen het stiltegebied ligt tussen Lmax 37 dB(A) bij stillere turbines en Lmax 39 dB(A) met luide turbines. Er geldt een hogere waarde dan de gestelde 35 dB(A).”</p> <p>“Het geluid op de grens van de stiltegebieden ligt op twee van de vier toetspunten licht hoger dan de richtwaarde uit de provinciale milieuverordening (35 dB(A) op 50 meter binnen het stiltegebied).”</p> <p>De berekening van de geluidsbelasting in de MER is gebaseerd op jaargemiddeldes. Dit betekent dat in de praktijk de geluidsbelasting in stiltegebied niet zal voldoen aan de gestelde norm van 35 dB (A) per uur. Dit betekent dat de norm in de praktijk regelmatig zal worden overschreden.</p> <p>De accumulatie van geluid bevat slechts de accumulatie van geluid van windplan groen, ook moet de accumulatie van geluid van vliegveld Lelystad worden mee genomen.</p> <p>Dit mag dus gewoon niet! De omgevingsvergunning kan en mag dan ook niet verleend worden!</p> <p>De MER is onvolledig</p>	<p>en wordt dit toegestaan, in lijn met het inpassingsplan. De omgevingsvergunning voor het windpark kan worden verleend.</p>	
--	---	---	--

		En de gemeente Dronten kan op basis van een onvolledige MER geen omgevingsvergunning verlenen.		
102.17	Wnb	<p>9. Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland mag geen ontheffing Wet natuurbescherming verlenen aan Windpark Hanze</p> <p>Windpark Hanze wordt volledig, 4 zijden, op minder dan 2,5 kilometer omringd door Natuurnetwerk Nederland en Natura 2000 gebieden; het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand, de ecologische verbindingzone Hoge Vaart, de ecologische verbindingzone Hanzelijn en de Nieuwe Natuur Dronten Oost.</p> <p>Uit de MER van Windplan Groen blijkt nu al dat Windpark Hanze een zeer negatieve impact heeft op de sterfte van vogels en vleermuizen. Daarnaast is er een negatief effect op Natura 2000 gebieden, akkerfaunagebieden en een barrièrewerking voor vogels.</p> <p>Het negatieve effect op de natuur zal naar verwachting nog veel negatiever zijn omdat de MER onvolledig is op een aantal belangrijke aspecten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er is geen rekening gehouden met het effect van de turbulentie op de verspreiding van de afgassen van de schoorsteen van Komeco; hierdoor zal er naar alle waarschijnlijkheid sprake zijn van extra stikstof depositie (NH3) in natuurgebieden. - Er is geen rekening gehouden met het effect van de turbulentie op de verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen in de woonkern Ketelhaven en de omliggende natuurgebieden. - Er is geen rekening gehouden met insectensterfte ten gevolge van de windmolens. <p>Windpark Hanze heeft een zeer negatief effect op de natuurgebieden rondom Ketelhaven. Dit wordt weggemoffeld door de aanvraag van de ontheffing mee te laten liften op Windplan Groen als geheel.</p>	Zie algemene beantwoording 'Natuur'.	Geen.

		<p>Uit de MER en aanvraag ontheffing Wet Natuurbeheer wordt duidelijk dat het negatieve effect voor de populatie van beschermde vogels en vleermuizen vooral Windpark Hanze betreft.</p> <p>Onderstaande citaten komen uit de aanvraag omgevingsvergunning Hanze en de MER.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Langs bomenlanen of bos was sprake van een verhoogde vleermuisactiviteit. Boven de Hoge Vaart was de activiteit beduidend hoger (2,9 vleermuizen /km/ uur) vanwege geschikt foerageergebied en aanwezigheid bosjes - Boven de Hoge Vaart zijn tijdens iedere ronde tientallen watervleermuizen en meervleermuizen waargenomen. Net zoals de andere vleermuissoorten werd de ruige dwergvleermuis het meest langs de Hoge Vaart waargenomen. Het aandeel migrerende soorten is boven de Hoge Vaart gelijk aan dat boven land. Het is onduidelijk of hier behalve een waardevol foerageergebied ook sprake is van een migratieroute. - Op grond van het gestelde geldt dat voor windturbines in de nabijheid van de Hoge Vaart en binnen 100-200 m van hogere begroeiing (bomen/bomenrijen) 3 vleermuis-slachtoffers per turbine per jaar kunnen optreden. Bij een afstand van 50-100 m gaat het om 4 slachtoffers per turbine per jaar en binnen 50 m 5 slachtoffers per turbine per jaar. - In 2013 broedden ruim 30 broedparen op de platen in de IJsselmonding in het Ketelmeer (NDFF). De visdief kan tot 12 km afstand van de broedlocatie foerageren (Van der Hut et al. 2012). Langs de bredere watergangen in het plangebied (Hoge Vaart) kunnen regelmatig foeragerende visdieven verwacht worden. - Op en direct rond de turbines (binnen een straal van 100 m) komen op een aantal locaties in het plangebied mogelijk nesten van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats voor. Dit gaat om twee tot drie turbines in Hondtocht Noord. 		
--	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - De lijnopstellingen staan met name in het (noord)oosten loodrecht op de vliegroute van o.a. kleine zwanen die dagelijks tussen de Veluwerandmeren (slaapplaats) en het plangebied (foerageergebied) vliegen en vormen mogelijk een barrière voor deze watervogels. Dit negatieve effect vormt een mogelijk risico voor de soort omdat de opstellingen min of meer ononderbroken zijn over relatief grote afstanden. Afhankelijk van het alternatief varieert deze afstand voor de combinatie van opstellingen 'Oldebroekertocht' tot aan 'Hondtocht Noord' van ca. 12 kilometer tot ca. 15 kilometer Voor de combinatie van opstellingen 'Hoge Vaart Zuid tot aan 'Hoge Vaart Noord' is deze afstand ca. 13 kilometer. Hierdoor kunnen kleine zwanen min of meer genoodzaakt worden om het gebied of te mijden of vele kilometers om te moeten vliegen, indien de zwanen niet tussen de turbines door durven te vliegen. - In het plangebied en de directe omgeving komen diverse soorten watervogels (anders dan ganzen en zwanen) voor. De vogels zijn met name gebonden aan de vaarten in het gebied (Hoge Vaart, Hondtocht). - De buizerd en havik mijden directe omgeving van windturbines in EVZ Hoge Vaart - De Grote zilverreiger mijdt omgeving turbines - Broedvogels in het Roggebotzand (Zomertaling, watersnip, wespandief, graspieper, gele kwikstaart, visarend, zeearend vermijden de omgeving van windturbines <p>Deze citaten laten zien dat de milieu- effecten zich vooral concentreren op het gebied boven de N307, het gebied van Windpark Hanze.</p> <p>Het is logisch dat de milieueffecten hier het zwaarst zijn, want juist in dit gebied is veel geïnvesteerd in de nieuwe natuur en dit gebied maakt ook deel uit van het Natuur Netwerk Nederland.</p>		
--	--	---	--	--

		<p>Het is onjuist om deze milieueffecten op dit deelgebied Windpark Hanze te verdoezelen in het totale Windplan Groen. In dit betreffende gebied worden oude molens namelijk helemaal niet vervangen door minder en hogere windturbines. Er komen in dit natuur gebied – waar nog geen molen stond- nieuwe hoge windturbines, die zeker een negatief effect op de natuur hebben.</p> <p>Windkoepel Groen vraagt voor alle onderdelen van Windplan Groen in 1 x ontheffing van de Wet Natuurbescherming aan. Wij vinden dat die ontheffing, zonder aanvullend onderzoek, niet verleend kan en mag worden voor Windpark Hanze.</p>		
102.18	IP Wabo	<p>10. Er zijn wel degelijke bewezen gezondheidseffecten van lawaai.</p> <p>Nota Bene uit een publicatie van het Ministerie Infrastructuur en Milieu - Kaders normering geluid windturbines wordt duidelijk dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er wel degelijk bewezen gezondheidseffecten van lawaai zijn - Dat Nederland minder strenge geluidsnormen hanteert om zijn bewoners te beschermen tegen het lawaai van windturbines dan andere landen die al veel ervaring hebben met windenergie <p>We zijn dan ook sterk van mening dat zowel de Overheid als de Raad van State zich beter rekenschap moeten geven met ervarings- en wetenschappelijke gegevens die een contra-indicatie zijn voor geplande windparken. We zien daarvan graag verantwoording terug in de behandeling van de zienswijzen.</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid' en 'Gezondheid'.	Geen.
102.19	IP Wnb Ww Wabo	<p>11. Windpark Hanze lift onterecht mee op Windplan Groen; de Rijkscoördinatieregeling van de crisis en herstelwet wordt misbruikt. Door mee te liften met Windplan Groen proberen 19 ondernemers van Windpark Hanze mee te doen aan deze lucratieve business, ten koste van fysieke leefomgeving van hun burens. De Rijks Coördinatie Regeling wordt gebruikt /</p>	De Elektriciteitswet 1998 bepaalt in artikel 9b dat de Rijkscoördinatieregeling van toepassing is op windparken met een opgesteld vermogen van 100 MW of groter. Windplan Groen voldoet aan de omschrijving van een productie-installatie zoals bedoeld in de	Geen.

		misbruikt om alle bestaande bestemmingsplannen, verordeningen en structuur visies te omzeilen. Hierdoor worden honderden huishoudens gedupeerd. Bovendien worden Natura 2000 gebieden en het Natuur Netwerk Nederland aangetast.	Elektriciteitswet 1998. De Rijkscoördinatie-regeling is daarom van toepassing op Windplan Groen waarvan het onderdeel waar deze zienswijze op doelt, deel van uitmaakt. Zie verder de algemene beantwoording 'Natuur'.	
102.20	IP Wabo	<p>12. De Omgevingsverordening Flevoland moet worden aangepast. De dorpskernen moeten worden gespaard. Provincie Flevoland geeft aan:</p> <p>"Overwegende dat zij gelet op de Omgevingsverordening Flevoland plaatsingszones kunnen aanwijzen en aanpassen op basis van een projectplan voor opschalen en saneren van windmolens.</p> <p>Dat uit het projectplan voor het Windplan Groen is gebleken dat er gelet op de evenwichtige balans tussen omgevingskwaliteit, het maatschappelijk draagvlak en het economisch perspectief, behoefte is aan optimalisatie van de plaatsingszones bij de Pijlstaartweg, Harderringweg, Hoge Vaart en Kokkeltocht en het aanwijzen van drie extra plaatsingszones aan Ansjovistocht, Zeebiestocht en Verlengde Hondtocht Noord.</p> <p>Dat het in verband hiermee noodzakelijk is de Omgevingsverordening Flevoland te wijzigen. In de omgevingsverordening moet een minimale afstand van windturbines tot dorpskernen worden aangegeven. Wij stellen voor: minimaal tien maal de tiphoogte aan deze omgevingsverordening toe te voegen.</p> <p>Zoals de heer Fackeldey aangaf tijdens de Provinciale Staten vergadering d.d. 29 mei 2019. 'Dat er plaatsingszones zijn aangegeven, betekent niet dat er ook windturbines geplaatst moeten worden.'</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.</p> <p>Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.</p>	Geen.
102.21		<p>13. Technische aanvulling capaciteit windturbines</p> <p>In de MER wordt gerekend met de referentie turbines General Electric 3.8-130 – 3,8MW en Nordex N149/4500 – 4,5 MW.</p> <p>Inmiddels zijn er veel efficiëntere windturbines op de markt met een vermogen van meer dan 5MW:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nordex N149 / 5.x 	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak windenergie', 'Alternatieve vormen van duurzame energie' en 'Best beschikbare technieken turbinekeuze en maatwerkvoorschriften'.	Geen.

		<ul style="list-style-type: none"> • GE 158 5.3 • Vestas V162 • Siemens SG 5.8-155 <p>Dit betekent dat er met 10 – 20 % minder windturbines kan worden volstaan om het gewenste vermogen aan elektriciteit op te wekken. Daarmee kunnen van de 90 geplande windturbines er dus zeker 9 en mogelijk zelfs 18 windturbines vervallen.</p> <p>Hiermee komt de doelstelling van het Regioplan om minder windmolens in Flevoland te plaatsen nog beter tot realisatie. En kunnen de windturbines dicht op de woonkernen Ketelhaven en Biddinghuizen vervallen en - in het belang van de natuur- ook Windpark Hanze (conform meerdere oorspronkelijke plannings voor het Regioplan verscheen) vervallen.</p> <p>De visie van de ondernemers zal zijn dat er met deze efficiëntere windturbines nog meer geld verdiend zal kunnen worden en de businesscase gunstiger wordt voor investeringen. Wij vragen u om ten behoeve van het draagvlak voor windenergie op land hier niet in mee te gaan en grenzen te stellen aan economische belangen.</p>		
103.1	IP Wnb Ww Wabo	<p>Zienswijze op het ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen (Flevoland), de ontwerpbesluiten voor Windplan Groen (Flevoland) en de ontwerpwijziging Omgevingsverordening Flevoland d.d. 25 april 2019 voor het oprichten van Windplan Groen (Flevoland) (Staatscourant d.d. 25 april 2019 nr. 23296).</p> <p>Geachte heer/mevrouw,</p> <p>Partijen:</p> <p>[namen], [adressen]</p> <p>allen aan te duiden als "reclamanten", tenzij een afzonderlijk aanduiding gewenst, nuttig of noodzakelijk is, kiezen</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen. De afzonderlijke onderdelen van de zienswijzen worden hierna beantwoord.</p> <p>Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.</p>	Geen.

	<p>woonplaats aan [adres] Amsterdam ten kantore van de advocaat [naam].</p> <p>Reclamanten dienen een zienswijze in, en hebben mogelijk op eigen initiatief ook al een individuele zienswijze ingediend, op het ontwerp bestemmingsplan voor het Windplan Groen (Flevoland), hierna: "Windplan Groen", inclusief alle ontwerpbesluiten en de daarop betrekking hebbende stukken zoals het MER met vergunningen voor Windplan Groen (i.h.b. omgevingsvergunningen bouwen, ruimtelijke ordening, milieu, natuurbescherming en water), hierna: het voorgenomen besluit/plan en/of: de besluitvorming/het bestreden besluit.</p> <p>De voorgenomen besluiten liggen van 26 april tot en met 6 juni 2019 ter inzage en daarop kan tijdens de periode van tervisielegging worden ingesproken bij zienswijze.</p> <p>1. Inleiding</p> <p>1.1 Kort gezegd zijn reclamanten van mening dat het voorzene Wind plan Groen niet in stand kan blijven omdat het niet voldoet aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening. Daartoe formuleren reclamanten in deze zienswijze de navolgende gronden:</p> <p>1) Overeenkomst;</p> <p>1. Kettingbeding, kwalitatieve verplichting en rechtsopvolging;</p> <p>2) Leefbaarheid;</p> <p>I. (Laagfrequent)geluid;</p> <p>II. Slagschaduw;</p> <p>III. Externe veiligheid;</p> <p>i. Waterkeringen en dijklichamen;</p> <p>ii. (Recreatie)luchtvaart;</p> <p>iii. Straalpaden;</p> <p>iv. IJsafzetting;</p> <p>IV. Verkeer en bereikbaarheid;</p> <p>V. Landschap;</p>		
--	--	--	--

		<p>VI. Obstakelverlichting; 3) Sanering; 4) Procedure, besluitvorming, participatie en communicatie; 5) Financiële haalbaarheid molenaars; 6) Commissie m.e.r.</p> <p>1.2 Partijen dienen zienswijze in om te bewerkstelligen, ter schadevoorkoming dus preventie, dat er met reële participatie nadere afspraken in praktisch goed overleg worden aangeboden door initiatiefnemers om overlast bij hun woon-, werk- en leefklimaat tot een minimum te beperken. Daarnaast willen zij afspraken maken over de financiële compensatie.</p>		
103.2	IP Wabo	<p>2. Gronden van zienswijze</p> <p>Overeenkomst</p> <p>2.1 In 2006, voor zover reclamanten daarmee bekend zijn, hebben reclamanten een vergoedingsrecht en meer overeengekomen met de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Windpark Kubbeweg B.V. De vennootschap zou toentertijd een zeventiental windturbines gelegen in lijnopstelling langs de Kubbetocht en Zijdenettentocht te Biddinghuizen exploiteren. Initiatiefnemer geeft aan dat de verschillende partijen mogelijk hinder ondervinden van het windturbine park als gevolg van geluid, slagschaduw en/of beperkingen in uitzicht, waarover hierna meer.</p> <p>2.2 Het onderhavige Wind plan Groen is feitelijk concreet bepaald een ander windturbinepark dan destijds is en kon worden overeengekomen. In tegenstelling tot het oude plan, toen er nog sprake was van 17 windturbines, wordt er in het Windplan Groen gesproken over 12 windturbines. Een vermindering van het aantal windturbines is een positieve bijkomstigheid voor omwonenden, echter de wijziging in omvang en grootte maakt dat er allerminst sprake is van een meer gunstige situatie. In het eerste plan zouden de windturbines maximaal 2,5 MW per turbine opwekken, met een</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

		<p>ashoogte van maximaal 70 meter en een wiekdiameter van maximaal 80 meter, zoals aangeboden bij de bouwvergunning van 21 februari 2002 met nummer 01/385 aan de gemeente Dronten.</p> <p>2.3 In het Windplan Groen gaan de windturbines minimaal 4,5 MW opwekken. De windturbineopstelling langs de Kubbe-tocht en Zijdenettentocht is gelegen in de specifieke bouw-aanduiding 3, waarvoor de volgende regels gelden: "- de tiphoogte van een windturbine bedraagt ten minste 195 m en ten hoogste 249 m; - de ashoogte van een windturbine bedraagt ten minste 130 m en ten hoogste 166 m; - de rotordiameter van een windturbine bedraagt ten minste 130 m en ten hoogste 166 m; - de verschijningsvorm van windturbines is gelijk."</p> <p>2.4 Reclamanten moeten hieruit concluderen dat de as-hoogte en rotordiameter één keer zo groot worden dan aanvankelijk de bedoeling was. Het is daarom noodzakelijk opnieuw met initiatiefnemers om de tafel te zitten, teneinde tot goede afspraken te komen, in passend overleg ingevolge wezenlijk gewijzigde omstandigheden van overeenkomst.</p>		
103.3	IP Wabo	<p>Kettingbeding, kwalitatieve verplichting en rechtsopvolging</p> <p>2.5 Partijen zijn niet van mening dat zij, of eventuele rechts-opvolgers, in strijd handelen met het rechtsmiddelenbeding van de getekende (voor)overeenkomst en dat zij zich hadden moeten onthouden van het aantekenen van bezwaar of beroep tegen de aanwezigheid, exploitatie of bedrijvigheid van windturbines.</p> <p>Initiatiefnemers waren volgens de overeenkomst óók verplicht om bij voorgenomen wijzigingen van de aard of in-richting van het windturbinepark, buiten de kaders zoals ten tijde van de voorovereenkomst geprojecteerd, partijen schriftelijk te informeren, ruim voor de aanvraag van de publiekrechtelijke vergunning daartoe in het kader van Ruimte-lijke Ordening of Milieuwetgeving. Van het voorgaande is géén sprake geweest.</p>	Zie algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan'. Wellicht ten overvloede zij opgemerkt dat een privaatrechtelijke overeenkomst van een omwonende of belanghebbende met de initiatiefnemer niet het recht belemmert van een-ieder om conform het Nederlandse recht een zienswijze in te dienen op de ontwerp-besluiten, of het recht van een belanghebbende die een zienswijze heeft ingediend, om in beroep te gaan tegen de onderhavige besluiten.	Geen.

		<p>2.6 Voor de toelaatbaarheid van een 'mondoodclausule' bestaat enige ruimte, maar volgens de rechtspraak moet dan wel voldoende concreet zijn tegen welke plannen geen rechtsmiddelen mogen worden ingesteld. (Rb. Zeeland-West-Brabant, 7 mei 2018, ECLI:NL:RBZWB:2018:2689; en zie Hof 's -Hertogenbosch 9 mei 2017, ECU:NL:GHSHE:2017:2096.)</p> <p>Deze voorwaarde geldt al helemaal als het de bedoeling is dat het beding met een kettingbeding wordt doorgelegd aan rechtsopvolgers, wat ook hier van toepassing is. Het onderhavige rechtsmiddelen beding ziet concreet op een windturbinepark van 17 windturbines. Windplan Groen is geenszins te vergelijken met de situatie uit 2006, namelijk 12 windturbines met véél grotere afmetingen, zoals hiervoor al is omschreven. De mate waarin door het beding rechtsbescherming wordt onthouden, is zodanig groot dat er in strijd met de openbare orde wordt gehandeld, en dit betekent dat het beding op grond van het bepaalde ex artikel 3:40 BW nietig moet worden geacht, daarmee is.</p>		
103.4		<p>Leefbaarheid</p> <p>2.7 Doordat het Windplan Groen substantieel groter is dan de beoogde plannen, vrezende omwonenden ook hinder en overlast, naast de lijnopstelling langs de Kubbetocht en Zijdenententocht, van de andere nabijgelegen lijnopstellingen overlast. Binnen 10 keer de tiphoogte, die maximaal 249 meter kan bedragen en daarmee dus 2490 meter bedraagt, zal er volgens de Afdeling op zijn minst sprake zijn van hinder. (ABRS 21 februari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:616, r.o. 7.)</p> <p>2.8 Het proces van opschalen en saneren neemt een flinke periode in beslag en is naar verwachting pas in 2030 volledig gereed. Gedurende het proces staan grote en kleinere turbines door elkaar heen en veroorzaakt voor maximaal 5 jaar - door dubbeldraai - een nadelig effect op hun eigen woon-, werk- en leefomgeving.</p>	Zie algemene beantwoording 'Gezondheid' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.

		<p>2.9 Ten aanzien van de leefbaarheid maken partijen zich zorgen om de volgende onderwerpen, die hier nader worden toegelicht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (laagfrequent)geluid; • slagschaduw; • externe veiligheid; • verkeer en bereikbaarheid; • verwijdering; • landschap; • obstakelverlichting. 		
103.5	IP Wabo	<p>(laagfrequent)geluid</p> <p>2.10 De norm én het onderzoek naar (laagfrequent)geluid voldoen niet aan artikel 1.11 Activiteitenbesluit milieubeheer jo artikel 3.14a tot en met artikel 3.14e, en bijlage 4 Activiteitenregeling milieubeheer.</p> <p>Verweerder handelt in strijd met de vereiste zorgvuldigheid. De norm biedt onvoldoende bescherming aan omwonenden tegen de objectieve negatieve (gezondheid)effecten van (laagfrequent) geluid. De blootstelling aan (laagfrequent) geluid wordt ernstig onderschat. Een goed woon- en leefklimaat kán en wordt niet gegarandeerd.</p> <p>2.11 Op 10 oktober 2018 publiceert de World Health Organization, hierna: WHO, een nieuwe geluidsrichtlijn. Door wetenschappers over de hele wereld is blootstelling aan geluid erkend als een belangrijk (en groeiend) probleem voor de volksgezondheid. (World Health Organization, Regional Office for Europe, 'Environmental Noise Guidelines for the European Region', 2018.) Er is objectief bewijs voor gezondheidsproblemen als gevolg van windturbinegeluid. De WHO benadrukt in de geluidsrichtlijn, strenge aanbevelingen die dienen als basis voor beleidsprocessen ter bescherming van de volksgezondheid, door het aanwijzen van een limiet en minimum standaard voor wetgeving.</p> <p>2.12 Het besluit tot vaststelling van het inpassingsplan moet worden getoetst aan de hand van de feiten zoals die zich</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid' en 'Gezondheid'.	Geen.

		<p>voordeden en het recht dat gold ten tijde van het nemen van dat besluit. (ABRS 29 mei 2019, ECLI :NL:RVS:2019:1781, r.o. 87.) In dit nieuwe rapport adviseert de WHO een grens onder 45 dB Lden voor geluid afkomstig van windturbines vanwege gezondheidseffecten. (World Health Organization, Regional Office for Europe, 'Environmental Noise Guidelines for the European Region', 2018, p. 77.)</p> <p>Windturbinelawaai boven deze norm wordt door de WHO geassocieerd met negatieve gezondheidseffecten. Een dergelijke toetsing ontbreekt nog in de onderhavige besluitvorming.</p> <p>2.13 Het is opmerkelijk dat het inpassingsplan aangeeft voor de tijdelijke situatie dat oude en nieuwe windturbines in het gebied aanwezig zijn, dat kan worden voldaan aan de normstelling uit het Activiteitenbesluit. Uit het onderzoek is juist gebleken dat zónder het toepassen van mitigerende maatregelen meerdere toetspunten (woningen) een overschrijding van de norm kennen. Reclamanten vragen om een nadere toelichting waarom in die situatie géén mitigerende maatregelen worden getroffen.</p>		
103.6	IP Wabo	<p>Slagschaduw</p> <p>2.14 Reclamanten vragen om de norm ex artikel 3.12 Activiteitenbesluit niet toe te passen, omdat door toepassing van de norm onder de concrete gevalsomstandigheid onredelijk uitwerkt, en niet garandeert dat initiatiefnemers aan haar wettelijke plicht tot bescherming van de goede ruimtelijke ordening kan voldoen zodat niet gesteld kan worden dat in redelijkheid aansluiting bij de norm kan worden gezocht.</p>	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw'.	Geen.
103.7	IP Wabo	<p>Externe veiligheid</p> <p>2.15 Reclamanten stellen dat het plaatsgebonden risico voor buiten de inrichting gelegen (beperkt) kwetsbaar object, veroorzaakt door windturbines of een combinatie van windturbines hoger is dan 10-6 (249 meter), respectievelijk 10-5 (83 meter) per jaar, zulks in strijd met art. 3.15a Activiteitenbesluit milieubeheer.</p>	Het is onduidelijk op welke situatie in de zienswijze wordt bedoeld. In de onderzoeken die ten grondslag liggen aan het inpassingsplan is het aspect externe veiligheid getoetst en komt naar voren dat er geen sprake is van een PR 10-6 over kwetsbare objecten respectievelijk PR 10-5 over beperkt kwetsbare objecten. Van strijd met genoemde artikel is derhalve geen sprake.	Geen.

		<p>2.16 De plaatsing van windturbines heeft een effect op buisleiding A-570, waarbij er sprake is van een negatieve risico-toevoeging ten opzichte van de huidige situatie. Mitigerende maatregelen zijn noodzakelijk door verplaatsing of verwijdering van windturbines of door gebruik te maken van windturbintypes met kleinere afmetingen. Het blijft voor reclamanten onduidelijk welke mitigerende maatregelen zijn toegepast bij het voorkeursalternatief.</p>	<p>Ten aanzien van de buisleiding heeft onderzoek plaatsgevonden naar het effect van windturbines nabij de buisleiding. De risico impact is verwaarloosbaar klein en aanvaardbaar bevonden. Er is geen aanleiding mitigerende maatregelen te treffen.</p>	
103.8	IP Ww Wabo	<p>Waterkeringen en dijklichamen</p> <p>2.17 In het plangebied zijn waterkeringen en dijklichamen aanwezig. Risico's als gevolg van plaatsing van windturbines mogen niet leiden tot een substantieel verhoogde bezwijkkans van dijklichamen. Met het waterschap zal de realisatie van het voornemen in relatie tot dijkveiligheid nog moeten worden afgestemd in het kader van vergunningverlening. Bij gebrek aan wetenschap betwisten reclamanten dat de windturbines geen effect veroorzaken.</p>	<p>Zoals in het MER naar voren komt zijn windturbines op afstand van waterkeringen gelegen en is er geen effect op waterkeringen en daarmee de bezwijkkans. De zienswijze kan derhalve niet gevolgd worden.</p>	Geen
103.9	IP Wabo	<p>(Recreatie) luchtvaart</p> <p>2.18 De hoogtebeperkingen van Luchthaven Lelystad spelen een belemmerende rol in de positionering van windturbines in Windplan Groen. De tiphoogte van de te realiseren windturbines overschrijden de hoogtebeperkingen. Binnen het plangebied de Conical Surface (CS) en de Outer Horizontal Surface (OHS), behorende bij het Luchthavenbesluit Lelystad. De CS kent een bouwhoogtebeperking tot een hoogte van 141,3 meter ten opzichte van NAP. De OHS kent een bouwhoogtebeperking tot 146,3 meter (t.o.v. NAP). Vanwege de luchtvaartveiligheid rondom vliegveld Lelystad is op grond van een zogenaamde 'pretoets' het aantal windturbines in het zuiden van het plangebied aanzienlijk ingeperkt. Onduidelijk blijft of er al een definitieve toetsing op de veiligheid heeft plaatsgevonden en een ontheffing van de Inspectie Leefomgeving en Transport (IL&T) is aangevraagd en verkregen.</p> <p>2.19 Defensie heeft aangegeven dat de opstelling van het voorkeursalternatief niet van invloed is op vliegbewegingen en de laagvliegroutes en -gebieden van Defensie. De stukken</p>	<p>Het plan is getoetst aan de vereisten ten aanzien van luchtvaartveiligheid, waaronder de hoogtebeperkingen voortvloeiend uit de genoemde beschermingsvlakken, door de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Op grond van de toetsing heeft ILT aan het plan een Verklaring van Geen Bezwaar verleend.</p> <p>Ook is het plan getoetst aan de vereiste dekking van de relevante radarsystemen. Op grond van deze toetsing heeft Defensie aan het plan een Verklaring van Geen Bezwaar onder voorwaarden verleend. Ten aanzien van het zweefvliegterrein wordt verwezen naar de toelichting in het Inpassingsplan.</p>	<p>Plantoelichting aanpassen met betrekking tot radar en plantoelichting aanpassen met betrekking tot zweefvliegterrein.</p>

		<p>die dat zouden moeten onderbouwen ontbreken in het inpassingsplan. Ook het onderzoek van TNO over het effect op de dekkingsgraad van de radarposten ontbreekt.</p> <p>2.20 Tot slot verhoudt het zweefvliegterrein zich niet met de ontwikkeling van Windplan Groen. Mogelijk zal de Inspectie Leefomgeving en Transport op basis van de informatie van de Luchtverkeersleiding Nederland en de Commandant Luchtstrijdkrachten de geldende verklaring veilig gebruik luchtruim moeten intrekken. Ook deze situatie blijft nog zeer onduidelijk.</p>		
103.10	IP Wabo	<p>Straalpaden</p> <p>2.21 In de omgeving van het plangebied zijn diverse straal paden (ongeveer 60 in totaal) aanwezig, welke in gebruik zijn door verschillende telecomaandieners. In het inpassingsplan wordt uitgelegd dat twee windturbines gepositioneerd binnen een afstand van een halve rotordiameter plus de tweede fresnelzone van twee straal paden. Op dit moment wordt er contact opgenomen met de eigenaren van de betreffende straal paden om de mogelijke verstoring te bespreken. Onduidelijk blijft dus of de straalpaden een probleem gaan opleveren.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 87.5	Geen.
103.11	IP Wabo	<p>Ijsafzetting</p> <p>2.22 Over de mogelijkheid van ijsafzetting maken reclamanten zich ernstig zorgen. Reclamanten zijn regelmatig op het land werkzaam en maken zich ernstig zorgen over hun eigen veiligheid en/of er effecten zijn bij vrieskoude. Onduidelijk blijft of er een ijsdetectiesysteem wordt geplaatst op alle windturbines.</p>	Er is geen sprake van een ijsdetectiesysteem. Er is ook geen aanleiding om dit toe te passen aangezien uit het Handboek risicozonering windturbines volgt dat situaties met risico op ijsafzetting slechts zeer beperkt voorkomen en met name in de winterperiode. De gronden nabij de windturbine kennen een beperkte aanwezigheid van personen, met name in het seizoen waarin ijsafzetting kan optreden. Er is dan ook geen aanleiding een detectiesysteem voor te schrijven.	Geen.
103.12	IP Wabo	<p>Verkeer en bereikbaarheid</p> <p>2.23 Van een kortstondige situatie kan gezien de omvang (90 windturbines en 4 inkoopstations) van het windturbinepark geen sprake zijn. Reclamanten voorzien bij de aanleg</p>	De werkzaamheden vinden verspreid over het plangebied van Windplan Groen plaats. Er is dan ook geen reden te vrezen voor een langdurige invloed op de verkeerssituatie	Geen.

		en onderhoud - daarnaast de uiteindelijke verwijdering - vele vervoersbewegingen, met onder andere groot materieel, zodanig dat het van invloed is op de verkeerssituatie en daarmee de bereikbaarheid van hun onderneming.	ter plaatse van individuele ondernemingen. Gedurende de onderhoudsfase is sprake van een zeer beperkt aantal verkeersbewegingen die niet zijn te onderscheiden van het huidige verkeersbeeld aangezien een windturbine circa 1-2x per jaar wordt bezocht voor inspectie en onderhoud.	
103.13	IP Wabo	Verwijdering 2.24 Vooralsnog is naar reclamanten menen geen verwijdering- en sloop of vervangingsplicht opgenomen in het inpassingsplan.	In het inpassingsplan is de sanering conform het Regioplan geborgd, zie ook algemene beantwoording 'Regioplan'. Een vergunning voor een nieuwe turbine wordt alleen verleend onder de voorwaarde van sanering van een of meerdere bestaande turbines. In de plantoelichting (paragraaf 3.3 inclusief figuur 3.3) is per turbine(lijn) aangegeven op welke wijze de sanering is geborgd.	Geen.
103.14	IP Wabo	Landschap 2.25 De windturbineopstelling zoals die in dit inpassingsplan mogelijk wordt gemaakt, voldoet niet aan de ontwerpprincipes uit het beeldkwaliteitsplan. Dat er geen verschil zou zijn in de huidige situatie en de nieuwe opstelling is onjuist. De aanvullende plaatsingszones zorgen ervoor dat de windturbines méér in het landschap aanwezig zijn, wat leidt tot een negatievere score. Hetzelfde geldt voor de grotere turbines, onder andere vanwege grotere zichtbaarheid, hoewel dat wél tot hogere energieopbrengsten zal leiden. Volgens al dan niet geldende inrichtingsprincipe zouden de windturbinelijnen ook gelijk moeten beginnen en eindigen. Bovendien zou er tussen de windturbines minimaal 900 meter ruimte moeten zijn volgens Hofstra Heersche Landschapsarchitecten. (Beoordeling Inpassingsplan Windpark De Drentse Monden - Oostermoer, 23 maart 2016). 2.26 Op grond van amendement B ('hoogtebeperking') van Provinciale Staten voert de provincie Flevoland het beleid dat aangetoond dient te worden dat windturbines met een ashoogte van hoger dan 120 meter ontoereikend moet zijn in	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting'. Er heeft een uitgebreide landschappelijke beoordeling plaatsgevonden waarbij onder meer een beoordeling heeft plaatsgevonden in het licht van de principes die zijn vastgelegd in het Beeldkwaliteitsplan vanuit het oogpunt van ruimtelijke kwaliteit. Afwijkingen hiervan zijn in de toelichting van het inpassingsplan gemotiveerd. Daarbij is geen minimale ruimte van 900 m vastgelegd tussen de windturbines maar wordt sterk gehecht aan regelmaat in tussenafstanden, hetgeen is geborgd in de vastgelegde posities in het inpassingsplan en de maximale afwijkingsruimte. De genoemde beoordeling van Windpark Drentse Monden geeft geen aanleiding om dit anders te beoordelen. De invloed van het inpassingsplan op landschap	Geen.

		<p>vergelijking met kleinere windturbines. Reclamanten volgen niet de opvatting dat windturbines met een ashoogte van 120 meter niet innovatief kunnen zijn.</p>	<p>c.q. ruimtelijke kwaliteit is op grond aanvaardbaar bevonden.</p> <p>Ten aanzien van de ashoogte en de genoemde relatie met Amendement B van PS geldt dat dit gemotiveerd is in het inpassingsplan. De zienswijze geeft geen aanleiding om te veronderstellen dat deze motivering onvoldoende is. De economische noodzaak voor het toepassen van een hogere ashoogte is onderzocht via een sanity check. Daarnaast blijkt uit het MER dat het realiseren van minder hogere windmolens ten opzichte van meer lagere windmolens gunstigere milieueffecten met zich meeneemt.</p>	
103.15	IP Wabo	<p>Obstakelverlichting</p> <p>2.27 Het inpassingsplan stelt dat 'mogelijk in de toekomst' gebruik kan worden gemaakt van technologische ontwikkelingen, zoals automatische obstakelverlichting die alleen wordt ingeschakeld bij vermindert zicht voor vliegverkeer. Het voorgaande is zo voorwaardelijk omschreven dat reclamanten hier geen rechten aan kunnen ontleen, overigens de (obstakel)verlichtingssituatie en het regelen ervan, voor hen dusdanig onbegrijpelijk is, ook of dit voldoet aan de voorwaarden die de</p> <p>2.28 Ten behoeve van de vergunning zal een verlichtingsplan worden opgesteld. Het verlichtingsplan hebben reclamanten nog niet in hun bezit. Bovendien wordt er pas bij de aanleg van het windpark in contact getreden met de Inspectie Leefomgeving en Transport over de uiteindelijke eisen die gesteld gaan worden voor verlichting. Reclamanten willen gezien de rechtszekerheid een verlichtingsplan hebben, alvorens er een vergunning definitief wordt verleend. Initiatiefnemers dienen volgens het amendement B zo beperkt mogelijk gebruik te maken van obstakelverlichting. Reclamanten verzoeken daarom - ingevolge het evenredigheidsbeginsel - tot</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting'.</p>	Geen.

		<p>aanbrengen van verlichting op de minst bezwarende wijze door alleen obstakelverlichting op de windturbines aan de zij-kanten, en/of om-en-om brandende obstakelverlichting toe te passen. Dit is in essentie conform het Informatieblad 'Aan-duiding van windturbines en windparken op het Nederlandse vasteland - In relatie tot luchtvaartveiligheid' door het minis-terie van Infrastructuur en Milieu van 30 september 2016, op basis van de internationale ICAO-richtlijnen.</p> <p>Bijlage V locatie obstakellichten in windpark</p> <p>Figuur V - 1 Windturbines te voorzien van obstakellichten m een windpark</p>		
103.16	IP Wabo	<p>Sanering</p> <p>2.29 Voor reclamanten blijft onduidelijk wanneer de nieuwe windturbines gerealiseerd gaan worden. De initiatiefnemer wil in 2012 starten en in 2029 alle deelopstellingen leveren. De sanering van de oude windturbines is echter uiterlijk per 1 juli 2029 vastgelegd. Bovendien kunnen de - indien nodig voor de financiële uitvoerbaarheid van het plan - bestaande en nieuwe windturbines gelijktijdig in werking zijn. In begin-sel geldt een periode van een half jaar, maar deze periode mag óók maar liefst 5 jaar beslaan. Hierdoor kan er voor omwonenden sprake zijn van extra hinder. Ook is twijfelach-tig hoe het overgangsrecht de overdraai regelt en sanering van oude windturbines gaat wegbestemmen. Reclamanten vragen daaromtrent een nadere toelichting.</p>	In het inpassingsplan is de sanering con-form het Regioplan geborgd, zie ook alge-mene beantwoording 'Regioplan'. Een ver-gunning voor een nieuwe turbine wordt al-leen verleend onder de voorwaarde van sa-nering van een of meerdere bestaande tur-bines. In de plantoelichting (paragraaf 3.3 inclusief figuur 3.3) is per turbine(lijn) aan-gegeven op welke wijze de sanering is ge-borgd. Wanneer de daadwerkelijke bouw start en gereed is, is aan initiatiefnemers.	Geen.
103.17	IP	<p>Procedure, besluitvorming, participatie en communicatie</p> <p>2.30 Reclamanten merken op dat gedurende het gehele tra-ject er nooit kans is geweest om mee te doen in de ontwik-keling van de windturbines. Op allerlei wijze zijn de onder-nemers voorbijgelopen. Ondernemers zouden juist in de ont-wikkeling of de exploitatie mee moeten kunnen participeren. Initiatiefnemers handelen daarmee in strijd met het regio-plan van de provincie Flevoland. (Regioplan Windenergie zui-delijk en oostelijk Flevoland, d.d. 13 juli 2016.) Reclamanten</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

		<p>betwisten dat het inpassingsplan invulling geeft aan de provincie Flevoland en de gemeenten Lelystad en Dronten. Er wordt op deze wijze énkél en alleen invulling gegeven aan de beleidskeuze van het Rijk, omdat provinciaal en gemeentelijk beleid op meerdere punten is afgeweken.</p> <p>De communicatie is volgens het regioplan een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer en de betrokken overheidspartijen: de initiatiefnemer communiceert over de planvorming rond de nieuwe opstellingen en de mogelijke inrichting van de plaatsingszones, de mogelijkheden om financieel te participeren en de (al dan niet vermeende) hinder. De betrokken overheidspartijen organiseren in samenhang daarmee de communicatie over de ruimtelijke procedures.</p> <p>Hoewel de minister formeel gezien niet gebonden is aan het Regioplan, zo u het wél fair play zijn als het Regioplan als uitgangspunt was genomen voor het Wind plan Groen en daar niet van was afgeweken.</p>		
103.18	IP Wabo	<p>Financiële haalbaarheid</p> <p>2.31 Volgens het inpassingsplan kent Windplan Groen een 'kritieke business case'. (Inpassingsplan, p. 39) Bestaande windturbinelijnen mogen alleen meedoen als zij perspectief krijgen op een 'verbetering van de business case'. Volgens reclamanten is de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van het plan daardoor té onzeker. Deze kritieke business case komt onder andere door de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lage windsnelheid; • lage SDE-vergoeding, • hoge saneringslast door het grote aantal relatief jonge turbines; • hoogtebeperkingen als gevolg van de Luchthaven Lelystad. <p>De vertaalslag naar voorwaardelijke verplichtingen van bijvoorbeeld maatwerkvoorschriften zoals stilstand ontbreekt</p>	Zie algemene beantwoording 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.

		<p>hierbij zodat zij niet kunnen staven hoever dit de business case kan beïnvloeden.</p> <p>2.32 Daarnaast is voor reclamanten onduidelijk of het windpark aan de voorwaarden van de Wet op het financieel toezicht (WFT) voldoen, meer specifiek de prospectusverplichting. Ook stellen reclamanten, bij gebrek aan wetenschap, dat de windturbines overgedragen gaan worden aan derde partijen. De verleende SDE+ subsidies zijn niet zonder meer overdraagbaar en daarvoor dient toestemming te zijn van de minister volgens het besluit SDE regeling.</p>		
103.19		<p>Molenaarswoningen c.q. sfeerwoningen</p> <p>2.33 Voor een aantal woningen in het plangebied geldt dat dit molenaarswoningen zijn die bij het windpark horen. Vanuit deze woningen wordt het technische beheer van het windpark uitgevoerd. Reclamanten stellen dat deze zogeheten sfeerwoningen dienen te worden aangemerkt als gevoelige objecten in de zin van het Activiteitenbesluit, omdat deze woningen niet tot de inrichting die het windpark behoren. Reclamanten voeren aan dat tussen deze woningen en de windturbines onvoldoende is aangetoond dat er technische, organisatorische of functionele bindingen bestaan. (ABRS 19 december 2018, ECLI:N:RVS:2018:4180, r.o. 23.)</p>	Zie algemene beantwoording onder 'geluid'	Geen.
103.20	IP	<p>Commissie m.e.r.</p> <p>2.34 Het rapport laat duidelijk zien dat Windplan Groen alleen mét maatregelen aan alle wet- en regelgeving kan voldoen. Voorbeelden hiervan zijn stilstandvoorzieningen om slachtofferaantallen van de Rosse vleermuis terug te dringen en maatregelen om teveel hinder door geluid of slagschaduw te voorkomen. Feit blijft dat bij goedkeuring, ondanks dat er wordt voldaan aan alle wet- en regelgeving, een goed woon-, werk- en leefklimaat gewaarborgd moet worden.</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid', 'Slagschaduw', 'Best beschikbare technieken turbinekeuze en maatwerkvoorschriften'.	Geen.
103.21	IP Wnb Ww Wabo	<p>3. Conclusie</p> <p>3.1 Reclamanten menen dat aan de randvoorwaarden voor het nemen van een verantwoord en goed gemotiveerd besluit niet is voldaan en dat er is gehandeld in strijd met de wet en algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Zij verzoeken u het voorgaande mee te wegen bij de vaststelling</p>	In voorgaande zijn deze onderdelen van de zienswijze beantwoord. De zienswijze geeft geen aanleiding tot wijziging van besluiten.	Geen.

		<p>van het definitieve inpassingsplan met bijbehorende besluiten, de definitieve Omgevingsverordening Flevoland en alle daarvan deel uitmakende documenten en stukken.</p> <p>3.2 Reclamanten houden vast aan conclusies, zoals beschreven in deze zienswijze - betreffende in ieder geval: onduidelijke voorschriften, verkeer en bereikbaarheid, geluid, laagfrequent geluid, uitvoering, aanleg, onderhoud en verwijdering, landschap, ecologie, externe veiligheid, procedure, besluitvorming, communicatie en participatie - en verzoeken u af te zien van het bestreden besluit.</p>	<p>Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.</p>	
104.1	IP Wabo	<p>Hierbij teken ik bezwaar aan tegen de herstructurering van het windmolenplan van de provincie Flevoland (Rijksinpassingsplan Windplan Groen). Het bezwaar richt zich op het planschade, omgevingsvergoeding, MER rapport, zwerfstroom; (elektro smog), geluidsoverlast (decibels), verlichting, waardevermindering onroerend goed en op het recht op vergoeding door overlast (met name slagschaduw van het Windpark Ansjovisstroom B.V).</p> <p>Het regioplan Windenergie Flevoland beoogt om de economische opbrengst van windenergie eerlijk te verdelen onder de bewoners van het buitengebied. Citaat uit het regioplan "Het uiteindelijke resultaat is een mooier landschap, een duurzamere energiehuishouding, een sterkere economie en een onverminderd groot draagvlak in de samenleving". Wij hebben hier onze twijfels bij.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.</p>	Geen.
104.2	IP	<p>Argumenten:</p> <p>1. Planschade; groter oppervlakte van onze akkerbouwgrond nodig voor het plaatsen van de windturbine dan nodig voor de fundering, hierdoor kunnen wij niet tot minder exploiteren voor akkerbouw op dat perceel;</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.</p>	Geen.
104.3	IP Wabo	<p>2. De omgevingsvergoeding die vastgesteld is binnen Wind Koepelgroen is niet conform de afspraak van de opstalovereenkomst;</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan'.</p>	Geen.
104.4	IP	<p>3. MER rapport; er is geen onderzoek gedaan naar welke invloeden er voor het aanwezige vee en de leefomgeving van het vee voort kunnen komen door de nieuwe windturbine.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Gezondheid'.</p>	Geen.

		Zwerfstroom (Electro smog) veroorzaakt onrust bij het vee, met name het risico op onrust in de stal en rondom het automatische melksysteem. De kans is aanwezig dat het vee zich van de zwerfstroom af verplaatst, hierbij volgen negatieve effecten voor het aanwezige vee;	Ten aanzien van veronderstelde negatieve effecten op vee geldt dat er geen wetenschappelijke of algemeen aanvaarde inzichten zijn die aanleiding geven voor de zorg dat er negatief effect vee optreedt. Er is geen aanleiding genoemde effecten te verwachten.	
104.5	IP Wabo	4. Geluidoverlast(decibels); de mogelijkheid is aanwezig dat de verwachte decibel hoger is dan de prognose van het rapport dewelke binnen Wind Koepel Groen wordt gehanteerd en hiermee is de kans aanwezig is dat de wettelijke geluidsnorm wordt overschreden;	Zie algemene beantwoording 'Geluid'.	Geen.
104.6	IP Wabo	5. Verlichting; de mogelijkheid is aanwezig dat de verlichting niet aan de eisen zal voldoen. Indien de verlichting met een neerwaartse richting op bouwblok [adres] schijnt, achten wij de kans van overlast voor het aanwezige vee en de bewoners van de woning aanwezig;	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting'.	Geen.
104.7	IP Wabo	6. Slagschaduw & Afstand woning; de afstand en de slagschaduw overtreden de wettelijke norm. De afstand tussen de windturbine en de woning op bouwblok [adres] wordt door het plaatsen van een grotere windturbine kleiner dan eerder is aangegeven. Hierdoor mogelijk meer slagschaduw;	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw'.	Geen.
104.8	IP	7. Woningwaarde; uit onderzoek van de Universiteit van Amsterdam blijkt dat de plaatsing van een windmolen binnen een straal van 2 kilometer van de woning kan zorgen voor een lagere woningprijs. De (mogelijke) daling ligt gemiddeld tussen 1,4% en 2,3% van de reële woningwaarde, waar geen windturbine binnen een straal van 2 kilometer is gevestigd.	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
104.9	IP Wabo	Na aanleiding van de eerder door ons benoemde argumenten verwachten wij van de aanvrager schadeloosstelling indien blijkt dat wij aantoonbaar hinder/schade ervaren.	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
105.1	IP Wabo	Hierbij geven wij u onze zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen. Wij zijn woonachtig aan de [adres] in Dronten. Onze woning ligt in het projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze.	Zie algemene beantwoording 'Geluid'.	Geen.

		<p>Gezien de ontwikkelen inzake de aanleg van windplan groen en daarmee de plaatsing van windmolens waarvan de afmetingen nog niet bekend zijn vrezen wij overlast te ondervinden op verschillen de vlakken. Wij hebben dan ook de volgende bezwaar en tegen Windpark Hanze.</p> <p>Geluid. Gezien het gegeven dat het type molen nog niet bekend is kunnen wij de gevolgen voor ons ten aanzien van geluid niet inschatten en vrezen dan ook geluidsoverlast te ervaren.</p>		
105.2	IP Wabo	<p>Slagschaduw Gezien het geven dat het type molen nog niet bekend is, en daarmee de grote van de molen en de wieken, kunnen wij de gevolgen voor ons ten aanzien van slagschaduw niet beoordelen en inschatten en vrezen dan ook overlast in de vorm van slagschaduw te ondervinden.</p>	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw'.	Geen.
105.3	IP	<p>Woongenoot en waardedaling Doordat de molens in de nabijheid en in het zicht van onze woning komen te staan zal ons woongenot mogelijk worden aangetast. Hierdoor zullen wij planschade ondervinden. Wij behouden ons dan ook het recht voor om planschade te vorderen.</p>	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
105.4	IP Wabo	<p>Draagvlak en financiële participatie Windpark Hanze bestaat uit een groep personen die, voor het merendeel, grond hebben liggen in de plaatsingszones langs de Hoge Vaart en Hondstocht. De betreffende personen verdelen onderling de opbrengsten van windpark Hanze en keren elkaar vergoedingen uit. Onze grond en vastgoed ligt niet in de plaatsingszones maar WEL in het projectgebied. Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner en grondeigenaren in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dit is nu niet het geval. De personen van Windpark Hanze houden de gelederen gesloten voor ons en andere grondeigenaren en bewoners in</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

		het projectgebied. Deze houden en opstelling lijdt tot ongelijkheid en is daarmee niet in overeenstemming met de richtlijnen van de provincie.		
105.5	IP Wabo	Wij verzoeken u dan ook het inpassingsplan NIET vast te stellen en de vergunning voor het Windpark Hanze NIET te verlenen.	In voorgaande zijn deze onderdelen van de zienswijze beantwoord. De zienswijze geeft geen aanleiding tot wijziging van besluiten.	Geen.
106.1	IP Wnb Ww Wabo	Namens de IJsselmeervereniging dien ik hierbij een zienswijze in naar aanleiding van de ontwerpen voor het Inpassingsplan en de vergunningen voor het Windpark Groen in de provincie Flevoland.	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
106.2	IP Wnb Wabo	De IJsselmeervereniging is een groot voorstander van de energietransitie en is zich er van bewust dat daarin een belangrijke plaats is toegedacht aan windenergie, waaronder ook windenergie op land. De IJsselmeervereniging maakt zich echter grote zorgen over het effect van alle windparken in het IJsselmeergebied op vogelsoorten en vleermuizen. Immers, niet alleen dit windpark wordt gerealiseerd maar vele gingen er aan vooraf, zoals de windparken Noordoostpolder, Wieringermeer, Fryslân, Zeewolde. In dit verband verbaast het de IJsselmeervereniging, dat de windparken Noordoostpolder niet bij de cumulatieve zijn betrokken. De effecten van deze windparken zijn nog niet in de achtergrondwaardes van vleermuizen en vogels verwerkt, dus had dit windpark daarin wel moeten worden meegenomen.	Het IJsselmeer is een Natura 2000-gebied. Ten behoeve van de beoordeling van de effecten van het plan is een passende beoordeling opgesteld om eventuele negatieve effecten op Natura 2000-gebieden te bepalen. Dit betreft onder meer het IJsselmeer waarin /-naast windpark Noordoostpolder is gerealiseerd rond 2015 en volledig opgeleverd in 2017. Uit de Passende Beoordeling komt naar voren dat het windplan geen negatieve effecten heeft op soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn gesteld voor het Natura 2000 gebied IJsselmeer. Er is dan ook geen sprake van cumulatie met deze windparken. Voor soorten geldt dat in acht is genomen dat sprake kan zijn van andere projecten die ook van invloed zijn op soorten. Windpark Noordoostpolder is reeds enkele jaren geleden in gebruik genomen en hoeft hier dan ook niet bij betrokken te worden. Daarbij kan nog worden opgemerkt dat na afronding van de sanering en nieuwbouw van Windpark Zeewolde (recent vergund), Windpark Blauw (recent vergund) en Windplan Groen er een netto afname is van het aantal windturbines in het gebied waardoor ook sprake is van een netto afname	Geen.

			van de sterfte ten opzichte van de huidige situatie. Dit is bijvoorbeeld toegelicht ten aanzien van vleermuizen in de aanvulling van 1 april 2019 op de ontheffingsaanvraag voor de Wet natuurbescherming.	
106.3	IP	Vooraf door de aanleg wordt ook stikstof uitgestoten en die uitstoot is getoetst met toepassing van Aeries Calculator. Die toetsing is in het licht van de recente uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State onvolledig en onvoldoende. Er zal op andere wijze aangetoond moeten worden, dat de stikstofuitstoot niet tot significante effecten op stikstofgevoelige habitat leidt.	Zie algemene beantwoording 'Natuur'.	Aanpassing inpassingsplan en Wnb vergunning.
106.4	IP Wnb Wabo	De IJsselmeervereniging waardeert het dat door stilstandvoorzieningen de effecten op vleermuizen en de kleine zwaan worden beperkt. In dat verband verzoekt de IJsselmeervereniging om de monitoringsperiode tot tenminste vijf jaren uit te breiden en de mogelijkheid open te houden om aan de hand van die monitoringsresultaten de mitigerende maatregelen uit te breiden.	De omvang van de monitoringsperiode is erop gericht de resultaten van de onderzoeken te valideren. Een periode van 3 jaar is daarbij voldoende en deze kan worden uitgebreid indien daartoe aanleiding bestaat. Vooralsnog is er geen reden om deze periode te verlengen.	Geen.
107.1	IP Wabo	Namens cliënten: [namen], [adressen] Dronten wordt hierbij gebruik gemaakt van de mogelijkheid een zienswijze te geven op het ontwerp van: - rijksinpassingsplan 'Windplan Groen', vast te stellen door de ministers van Economische Zaken en Klimaat en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties; - de omgevingsvergunning voor het ontwikkelen van Windpark Hondtocht Zuid, te verlenen door het college van burgemeester en wethouders van Dronten (doss.nr. 2019-0071); Kennisgeving van de terinzagelegging van voornoemde ontwerpbesluiten heeft plaatsgevonden in de Staatscourant van 25 april 2019 (nr. 23296, bijlage 1).	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Vergoedingen windplan'.	Geen.

		<p>Windplan Groen / Hondtocht Zuid</p> <p>Het rijksinpassingplan biedt de planologische basis voor de oprichting van tientallen windturbines die in verschillende lijnopstellingen in Oostelijk Flevoland zijn geprojecteerd. Cliënten zijn woonachtig ten oosten van en parallel aan de lijnopstelling 'Hondtocht Zuid' en zijn directe aangelanden daarvan. Op dit moment zijn in dezelfde lijn al windturbines aanwezig. Deze worden echter 'vervangen' door nieuwe, hogere windturbines. Waar de ashoogte van de windturbines voorheen was beperkt tot 70 meter, wordt deze voor Hondtocht Zuid meer dan twee keer zo hoog, tot maximaal 166 meter. De beoogde maximale tiphoogte bedraagt zelfs 249 meter.</p> <p>Vooropgesteld zien cliënten de noodzaak in van de energietransitie. Zij begrijpen dat een deel van die transitie tot stand komt door de oprichting van windturbines op land en ook dat de Flevopolder door de lage bevolkingsdichtheid en de weinige natuurlijke obstakels daarvoor een voor de hand liggende locatie is.</p> <p>Cliënten stellen zich echter op het standpunt dat zij als aangelanden: een reële grondvergoeding dienen te krijgen; en de gelegenheid had moeten worden geboden rechtstreeks te participeren in deze lijnopstelling.</p> <p>Deze zienswijze richt zich dan ook enkel tegen het deel van het rijksinpassingsplan voor zover dat ziet op de lijnopstelling 'Hondtocht Zuid' en expliciet niet op de overige lijnopstellingen.</p> <p>De bezwaren van cliënten zullen hierna nader worden toegelicht.</p>		
107.2	IP Wabo	<p>Windkoepel Groen</p> <p>Windplan Groen bestaat zoals gezegd uit verschillende lijnopstellingen die elk door een andere partij worden ontwikkeld en geëxploiteerd. Die partijen hebben zich verenigd in de</p>	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.

		<p>'Windkoepel Groen', een vereniging met zelfstandige leden, die ieder een eigen windpark exploiteren dan wel daarbij betrokken zijn. Die leden betreffen over het algemeen samenwerkingsverbanden van lokale partijen, zoals agrariërs. Hondtocht Zuid wordt als een van de weinige lijnopstellingen niet door lokale partijen ontwikkeld, maar door een commerciële ontwikkelaar, de Raedthuys Groep uit Enschede (hierna: Raedthuys).</p>		
107.3	IP Wabo	<p>Geen compensatie en participatie</p> <p>Bij de ontwikkeling van de verschillende lijnopstellingen is participatie van aangelanden van groot belang. Dit is immers één van de voorwaarden voor het beleidsmatig vereiste draagvlak voor de oprichting van de windturbines. Zeker in het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland wordt de mogelijkheid tot participatie en de koppeling met het draagvlak meermaals benadrukt:</p> <p>"Om het aanwezige maatschappelijke draagvlak in Flevoland voor windenergie te behouden en nog verder te vergroten, willen we dat zoveel mogelijk mensen baat hebben bij de nieuwe situatie: eigenaren door de participatie in nieuwe, modernere windmolens, de bevolking als geheel door de verbetering van de omgevingskwaliteit en de kans om in het project te participeren, en de inzet van de gebiedsgebonden bijdrage." - p. 6.</p> <p>Verder is op pagina 6 van het Regioplan opgemerkt dat de windturbines moeten leiden tot economische versterking:</p> <p>"De economische versterking ontstaat door de extra banen die aan de windenergie verbonden zijn, maar vooral doordat de opbrengsten zoveel mogelijk in de provincie zelf terecht komen. Nu ontlene veel agrarische bedrijven een substantieel neveninkomen aan windenergie. De aanpak is erop gericht dat dit in de toekomst mogelijk blijft en dat ook andere bewoners en ondernemers in de ontwikkeling of de exploitatie kunnen participeren.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

		<p>Een evenredige verdeling van de maatschappelijke baten is een voorwaarde om het brede maatschappelijke draagvlak voor windenergie, dat nu in de provincie aanwezig is, op lange termijn te behouden."</p> <p>Op pagina 21 wordt gewezen op de participatiemogelijkheden:</p> <p>"Bewoners en ondernemers krijgen gelegenheid om financieel te participeren, waarbij geldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dat in ieder geval bewoners en ondernemers in het projectgebied de gelegenheid krijgen om op gelijke voet financieel te participeren bij de ontwikkeling van nieuwe windmolens vanaf de eerste risicodragende fase, - dat in ieder geval alle bewoners en ondernemers in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland gelegenheid krijgen om financieel te participeren in de exploitatie, - dat beide vormen van financiële participatie eerlijk, eenvoudig en evenwichtig moeten zijn vormgegeven" <p>En op pagina 24 van het Regioplan Windenergie wordt dat verder toegelicht.</p>		
107.4	IP Wabo	<p>Financiële participatie Bewoners en ondernemers krijgen gelegenheid om financieel te participeren. Van initiatiefnemers wordt gevraagd die participatie eerlijk, eenvoudig en evenwichtig vorm te geven.</p> <p>Ook binnen Windkoepel Groen zijn hierover afspraken gemaakt. Alle partijen bieden aangelanden de mogelijkheid rechtstreeks te participeren in de lijnopstellingen en een reële grondvergoeding. Daarmee is het nadeel van de lijnopstellingen voor de verschillende aangelanden grotendeels weggenomen en wordt het vereiste draagvlak juist verkregen.</p> <p>Weliswaar is in paragraaf 7.3 van de plantoelichting opgemerkt dat:</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

		<p>"Windplan Groen wordt ontwikkeld door de bewoners van het buitengebied in projectgebied Oost. Door middel van het bieden van ruimte voor financiële participatie en door afdracht van een gebiedsgebonden bijdrage kunnen alle inwoners, ook die uit de kernen, profiteren van het Windplan."</p> <p>Cliënten hebben hier echter niets van gemerkt. Hoewel cliënten enige malen overleg hebben gehad met Raedthuys, is hen nog geen reële grondvergoeding aangeboden en in het geheel geen mogelijkheid tot directe participatie in de lijnopstelling. Zij concluderen dan ook dat Raedthuys zich vooralsnog niet aan het beleid en de gemaakte afspraken wenst te conformeren. Bij deze stand van zaken ondervinden cliënten dus slechts de lasten van de windturbines - zonder enige compensatie. Bij gebrek daaraan is ook geen sprake van het vereiste draagvlak, waardoor niet is voldaan aan het gemeentelijke en provinciaal beleid, onder meer vastgelegd in het Regioplan Windenergie.</p>		
107.5	IP Wabo	<p>Praktische en financiële nadelen Cliënten hechten eraan te benadrukken dat de oprichting van de windturbines op verschillende wijzen ook daadwerkelijk nadelig voor hen is.</p> <p>Ten eerste kan het land in een straal van ongeveer 500 meter van de windturbine maar beperkt worden gebruikt en bewerkt in verband met de hinder van slagschaduw en geluid voor zowel degenen die het land bewerken als het (pluim)vee dat daar loopt. Ook is sprake van een continue afleiding door de draaiende rotorbladen. Deze trekken ongewild de aandacht en leiden dus af op een negatieve manier. Bovendien is er nog de visuele verstoring door de obstakellichten, zowel 's nachts als overdag. Er zal dus rekening mee moeten worden gehouden dat rondom de windturbines niet te lang achter elkaar kan worden gewerkt en beweid. Daarbij is van belang dat cliënten al wonen binnen de contour van de norm van meer dan 5:40 uur slagschaduw als gevolg van de windturbines, zodat dit op de landbouwgronden dichter op de windturbines al helemaal</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Geluid', 'Slagschaduw', 'Gezondheid' en 'Verminderd woongenot en planschade'.</p> <p>Er zijn geen wetenschappelijke inzichten bekend ten aanzien van negatieve effecten van windturbines op vee.</p>	Geen.

		<p>het geval zal zijn. Weliswaar wordt over de band van de Activiteitenregeling milieubeheer gesteld dat deze norm door mitigerende maatregelen (automatische stilstandvoorziening) niet wordt overschreden, maar bedacht moet worden dat deze slechts geldt voor de woningen en niet voor de landbouwgronden. Dit leidt tot een vermindering van de productiecapaciteit, een toename van administratieve lasten en daardoor tot omzetsderving die dient te worden gecompenseerd.</p>		
107.6	IP Wabo	<p>Daar komt nog bij dat windturbines van een dergelijke omvang tot verstoring van het GPS-signaal leiden. Cliënten zijn van GPS afhankelijk voor bijvoorbeeld de teelt van uien. Bij deze teelt komt aan op de centimeter, het gelet op de smalle bedden. Zodoende zijn zowel de trekker als de daarop bevestigde eg GPS-gestuurd, en kan verstoring van dat signaal grote gevolgen hebben.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 62.10.	Geen.
107.7	IP Wabo	<p>Ten tweede staan de windturbines zo dichtbij de percelen van cliënten geprojecteerd (op ca. 30 meter afstand), dat sprake is van overdraai. Voor de ontwikkeling van Hondtocht Zuid is het dus noodzakelijk gebruik te kunnen maken van de ruimte boven de percelen van cliënten om de rotorbladen van de windturbines daaroverheen te kunnen laten draaien. Ook deze ongevraagde inbreuk op het eigendomsrecht van cliënten - want dat is het - rechtvaardigt een fatsoenlijke compensatie die vooralsnog is uitgebleven.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan'. Met de indieners van de zienswijze, zijnde grondeigenaar, is de initiatiefnemer nog in overleg om tot overeenstemming te komen over de overdraai. Vooralsnog is de indicatie dat deze overeenstemming kan worden bereikt en zodoende overdraai op basis van een overeenkomst wordt toegestaan. Voor zover voornoemde overeenstemming toch niet wordt bereikt voorafgaand aan de realisatie van de desbetreffende windturbines, kan erop worden gewezen dat op grond van artikel 5:21, lid 2 BW mogelijk geen noodzaak bestaat om van de grondeigenaar toestemming voor de overdraai te verkrijgen. De overdraai is dan ook mogelijk als daarover geen overeenstemming wordt bereikt. Mocht artikel 5:21, lid 2 BW niet van toepassing zijn en dus wel toestemming nodig zijn, dan is het mogelijk om de overdraai</p>	Geen.

			toe te staan met toepassing van de Belemmeringenwet Privaatrecht. In artikel 9g, eerste lid, van de Elektriciteitswet is bepaald dat een windpark met een capaciteit van ten minste 5 MW voor de toepassing van de Belemmeringenwet Privaatrecht wordt aangemerkt als openbaar werk van algemeen nut. Gelet op de omstandigheid dat voor de overdraai van rotorbladen over een perceel een gedoogplicht kan worden opgelegd op grond van de Belemmeringenwet Privaatrecht, is overeenstemming met de grondeigenaar ook niet noodzakelijk voor de uitvoering van het project. Desalniettemin heeft het altijd de voorkeur als partijen minnelijk overeenstemming bereiken voor de overdraai.	
107.8	IP Wabo	Ten derde maken de onbebouwde landbouwgronden van cliënten het juist mogelijk om deze windturbines überhaupt te ontwikkelen. Er zijn geen of maar weinig alternatieven waarbij een lijnopstelling als die van Hondtocht Zuid op deze wijze kan worden gerealiseerd. Hondtocht Zuid is in zoverre afhankelijk van de gronden van cliënten. Ook deze afhankelijkheid rechtvaardigt een reële compensatie.	Zie beantwoording bij zienswijze 107.7.	Geen.
107.9	IP Wabo	Tot slot is door de ontwikkeling van Windplan Groen cliënten zelf de mogelijkheid ontnomen een windpark of windturbines te ontwikkelen. Ondanks het feit dat cliënten met hun neus bovenop de windturbines zitten, hebben zij geen kans gekregen in de ontwikkeling te participeren om er op die wijze nog van te kunnen profiteren. Rechts het agrarische bedrijf (met woning) van cliënt Berghorst. In het midden drie van de geprojecteerde windturbines direct tegen zijn perceel aan en links de woningen van de grondeigenaren die wel een (stevige) vergoeding ontvangen. Ook de 'overdraai'-zones boven het perceel van Berghorst zijn goed te zien.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'. Zie ook beantwoording bij zienswijze 107.7 ten aanzien van overdraai.	Geen.

		<p>Saillant in dit kader is dat cliënten nog dichter op de windturbines wonen dan de eigenaars van de grond waarop de windturbines zijn geprojecteerd. Waar de grondeigenaar echter een tiental duizenden euro's per jaar krijgt vergoed, staan cliënten met lege handen. In zeker zin sluit de ene kant van de Hondtocht de andere kant uit. Juist deze scheve verhouding wordt door een reële vergoeding voor niet alleen de grondeigenaar, maar ook voor de aangelande ongedaan gemaakt.</p>		
107.10	IP Wabo	<p>Speciale last/ égalité Zoals gezegd ondervinden cliënten slechts de lasten en geen enkele lust van Windplan Groen. Het windpark dient op dit moment weliswaar het algemeen belang en het financiële belang van grondeigenaren en Raedthuys, maar wel ten koste van een kleine groep mensen, waaronder cliënten. Aldus is voor cliënten sprake van een speciale last. Door hen niet voor die speciale last te compenseren is sprake van strijd met het égalitébeginsel.</p>	Zie algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
107.11	IP Wabo	<p>Overdraai / uitvoerbaarheid Zonder reële compensatie en participatie geven cliënten geen toestemming voor het gebruik van hun gronden voor de overdraai van de rotorbladen, hetgeen aan de uitvoerbaarheid van het plan in de weg staat.</p>	Zie algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan'. Zie beantwoording bij zienswijze 107.7.	Geen.
107.12	IP Wabo	<p>Moreel appèl Raedhuys merkt in Enschede niets meer van de windturbines na de oprichting en ingebruikname daarvan, behalve de daarmee gegenereerde winst, die mede bestaat uit gemeenschapsgeld (SDE+). Alle lokale partijen in Wind koepel Groen, zelf veelal ook woonachtig rondom de windturbines, bieden de aangelanden reële vergoedingen en participatiemogelijkheden voor het door de op te richten windturbines veroorzaakte ongemak.</p> <p>Op deze plek wensen cliënten dan ook een moreel appèl op Raedhuys te doen om daartoe alsnog over te gaan. Cliënten juichen de energietransitie in de vorm van windenergie op land toe, maar wel alleen indien de lusten en lasten redelijk</p>	Zie algemene beantwoording 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

		worden verdeeld. Voor Hondtocht Zuid is dat vooralsnog niet het geval.		
107.13	IP	Conclusie ontwerp-rijksinpassingsplan Het gebrek aan compensatie en participatie maakt dat sprake is van strijd met het gemeentelijke en provinciale beleid en het égalitébeginsel. Verder is er daardoor geen toestemming voor de overdraai, hetgeen aan de uitvoerbaarheid van het plan in de weg staat. Gezien het voorgaande zijn cliënten van mening dat het rijksinpassingsplan op deze wijze niet kan worden vastgesteld.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'. Zie ook beantwoording bij zienswijze 107.7.	Geen.
107.14	Wabo	Ontwerp-omgevingsvergunning Het ontwerp van de omgevingsvergunning is gecoördineerd met dit rijksinpassingsplan voorbereid. Nu gezien het voorgaande het rijksinpassingsplan niet in deze vorm kan worden vastgesteld, kan ook het ontwerp van de omgevingsvergunning niet in deze vorm worden vastgesteld.	Het inpassingsplan is, met inachtneming van de ingekomen zienswijzen, vastgesteld en vormt daarmee de basis voor het verlenen van de omgevingsvergunning.	Geen.
107.15	IP Wabo	Conclusie Gezien het voorgaande verzoeken cliënten uw minister om het rijksinpassingsplan 'Windplan Groen' voor zover dat ziet op de lijnopstelling Hondtocht Zuid niet in deze vorm vast te stellen en het college om de omgevingsvergunning ten behoeve van de realisatie van lijnopstelling Hondtocht Zuid niet te verlenen.	In voorgaande zijn de onderdelen van de zienswijze beantwoord. De zienswijze geeft geen aanleiding tot wijziging van besluiten.	Geen.
108.1	IP Wabo	Indieners, de heer [naam] en mevrouw [naam], wonende op het adres [adres] Biddinghuizen, wensen een zienswijze in te dienen naar aanleiding van: – het ontwerp Rijksinpassingsplan Windplan Groen; – het ontwerpbesluit omgevingsvergunning, Wabo Zeebiestoht 2, gemeente Dronten, dossier nummer 2019-0074 (Olo nummer 4138569) Windpark Zeebiestocht; – het ontwerpbesluit maatwerkvoorschriften, Wabo Zeebiestoht 2, gemeente Dronten, dossier nummer 2019-0074 (Olo nummer 4138569), Wabo Zeebiestocht 2. Om praktische redenen dienen indieners deze zienswijzen in één geschrift in. Wij merken echter uitdrukkelijk op dat de	Ter kennisgeving aangenomen. De afzonderlijke onderdelen van de zienswijzen worden hierna beantwoord.	Geen.

		<p>zienswijze betrekking heeft op alle hiervoor genoemde ontwerpbesluiten.</p> <p>Indieners hebben reeds op 3 juni 2019 een zienswijze ingediend. De onderhavige zienswijze dient als een aanvulling daarop te worden beschouwd.</p> <p>1 Indieners hebben kennis genomen van de inhoud van het hiervoor genoemde ontwerp Rijksinpassingsplan Windplan Groen alsmede van de ontwerpbesluiten Wabo Zeebiestocht 2, gemeente Dronten.</p> <p>2 Indieners kunnen zich niet verenigen met de inhoud van de genoemde ontwerpen aangezien wij van mening zijn dat, in het geval de ontwerpbesluiten als zodanig worden vastgesteld de belangen van ons, onevenredig worden geschonden. Reden waarom wij een zienswijze wensen in te dienen.</p>		
108.2	IP Wabo	<p>3 Het Rijksinpassingsplan Windplan Groen is een plan van grote omvang. Het plan heeft alleen al om die reden een grote invloed op het betreffende gebied. Wij wonen niet alleen aan de Professor Zuurlaan doch oefenen daar ook een bedrijf uit. De uitvoering zal zeker onaanvaardbare negatieve gevolgen hebben voor de woon- en leefsituatie. De voorziene plaatsing van de 7 windturbines met een maximale tiphoogte van 220 meter heeft een grote impact op onze woning en onze leef- en werkomgeving omdat de woning, de bedrijfsgebouwen en de landerijen binnen de slagschaduwcontouren van 6 tot 16 uur per jaar zijn gesitueerd. Wij zullen dus worden geconfronteerd met een grote mate van hinder veroorzaakt door slagschaduw. Wij achten het onbegrijpelijk dat er ten aanzien van de zogenaamde slagschaduw wordt aangenomen dat het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling zijn belangen en de zogenaamde gevoelige objecten voldoende beschermen. Wij stellen ons op het standpunt dat er ten onrechte geen maatwerkvoorschriften zijn opgenomen in de ontwerpbeschikking.</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid', 'Slagschaduw', 'Gezondheid' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.

108.3	IP Wabo	<p>4 Door Windpark Zeebiestocht 2 onderdeel uit te laten maken van Windplan Groen wordt de bestaande lijnopstelling van 10 veel lagere windturbines gesaneerd en vervangen door een nieuwe lijnopstelling van 7 windturbines. Dat lijkt een verbetering voor de woon-, leef- en werkomgeving. Dat is het echter zeker niet. De bestaande windturbines hebben een maximale tiphoogte van ongeveer 120 meter. De 7 nieuwe windturbines hebben een tiphoogte van maximaal 220 meter en een maximale rotordiameter van 166 meter. het is derhalve volstrekt duidelijk dat de totale impact van 7 nieuwe turbines vele malen groter is dan de totale impact van de 10 bestaande turbines. Dat geldt zowel het geluid als de beleving en zeker de slagschaduw. Wij merken op dat de sanering en vervanging van de huidige lijnopstelling van 10 turbines door een 7-tal turbines niet noodzakelijk is. Immers er was al een omgevingsvergunning verleend voor de vervanging en herbouw van de bestaande lijnopstelling van 10 windturbines. Deelname van de Zeebiestocht in Windplan Groen is en was niet noodzakelijk. De kennelijke belangenafweging die in het voordeel van de initiatiefnemers van de Zeebiestocht is uitgevallen houdt onvoldoende rekening met onze gerechtvaardigde belangen en andere inwoners in de woon- en leefomgeving. In dit verband wijzen wij uitdrukkelijk op hetgeen het Kwaliteitsteam Wind in de brief van 4 februari 2018 heeft aangegeven. Duidelijker kan het niet: de voorkeur gaat uit naar het behoud van de bestaande molens ten opzichte van de voorgestelde nieuwe molens.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Verminderd woongenot en planschade'.</p>	Geen.
108.4	IP Wabo	<p>5 Anders gezegd: de initiatiefnemers worden (heel) veel beter van deelname in Windplan Groen en een omgevingsvergunning vergunning waartoe geen noodzaak bestaat terwijl de nadelen volledig op ons en andere inwoners van de directe omgeving worden afgewikkeld. Dat klemt te meer omdat wij op een geringe afstand van de windturbines woonachtig zijn niet rechtstreeks mogen participeren in het project. Weliswaar hebben wij de gelegenheid om in Windplan Groen deel te nemen via Windshare en lijkt er mogelijk sprake te zijn van een geringe omgevingsvergoeding doch dit</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.</p>	Geen.

		compenseert de relatief forse toename van de overlast bij lange na niet.		
108.5	Wabo	6 Wij zijn van mening dat de ontwerpvergunning voor de bouw van een 7-tal windturbines niet in stand kan blijven om reden zoals hiervoor aangegeven.	In voorgaande zijn de onderdelen van de zienswijze beantwoord. De zienswijze geeft geen aanleiding tot wijziging van besluiten.	Geen.
109.1		De zienswijze is gelijk aan zienswijze 12. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 12.	Zie beantwoording bij zienswijze 12.	
110.1	IP Wabo	Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten? Ja Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien? Ja Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe? Ja Er is niet of onvoldoende onderzoek gedaan naar electrosmog dat schadelijk kan zijn voor mens en dier (koe in mijn geval). Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen? De zaken die voor ons van belang zijn staan in de bijlage	Zie algemene beantwoording 'Gezondheid'. Er zijn geen wetenschappelijke inzichten bekend ten aanzien van negatieve effecten van windturbines op vee.	Geen.
110.2	IP	Hierbij teken ik bezwaar aan tegen de herstructurering van het windmolenplan van de provincie Flevoland (Rijksinpassingsplan Windplan Groen). Het bezwaar richt zich op de omgevingsvergoeding, MER rapport, zwerfstroom; (elektro smog), geluidoverlast (decibels), verlichting, en op het recht op vergoeding door overlast (met name slagschaduw van het Windpark Ansjovisstroom B.V).	Ter kennisgeving aangenomen. De afzonderlijke onderdelen van de zienswijzen worden hierna beantwoord.	Geen.
110.3	IP Wabo	1. De omgevingsvergoeding die vastgesteld is binnen Wind Koepelgroen is niet conform de afspraak van de opstalovereenkomst;	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
110.4	IP Wabo	2. MER rapport; er is geen onderzoek gedaan naar welke invloeden er voor het aanwezige vee en de leefomgeving van het vee voort kunnen komen door de nieuwe windturbine.	Zie algemene beantwoording 'Gezondheid'. Er zijn geen wetenschappelijke inzichten bekend ten aanzien van negatieve effecten van windturbines op vee.	Geen.

		Zwerfstroom (Electro smog) veroorzaakt onrust bij het vee, met name het risico op onrust in de stal. De kans is aanwezig dat het vee zich van de zwerfstroom af verplaatst, hierbij volgen negatieve effecten voor het aanwezige vee, zoals rennen in stal en het niet meer willen begeven op bepaalde plaatsen in de stal.		
110.5	IP Wabo	3. Geluidsoverlast (decibels); de mogelijkheid is aanwezig dat de verwachte decibel hoger is dan de prognose van het rapport welke binnen Wind Koepel Groen wordt gehanteerd en hiermee is de kans aanwezig is dat de wettelijke geluidsnorm wordt overschreden;	Zie algemene beantwoording 'Geluid'.	Geen.
110.6	IP Wabo	4. Verlichting; de mogelijkheid is aanwezig dat de verlichting niet aan de eisen zal voldoen. Indien de verlichting met een neerwaartse richting op bouwblok van [adres] schijnt, achten wij de kans van overlast voor het aanwezige vee en de bewoners van de woning aanwezig.	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting'.	Geen.
110.7	IP Wabo	5. De slagschaduw kan voor veel overlast en irritatie zorgen voor ons als bewoners en het vee.	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw' en 'Gezondheid'. Er zijn geen wetenschappelijke inzichten bekend ten aanzien van negatieve effecten van windturbines op vee	Geen.
110.8	IP	Na aanleiding van de eerder door ons benoemde argumenten verwachten wij van de aanvrager schadeloosstelling indien blijkt dat wij aantoonbaar hinder/schade ervaren.	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
111.1	IP Wabo	Wij wensen een minimalisering van de licht vervuiling in de nachtelijke uren. Door blijvend de technische mogelijkheden te benutten om de rode herkenning lichten zo te gebruiken, dat de omwonende personen er geen hinder van zullen ondervinden, dus alleen zichtbaar voor vliegverkeer. De eigenaren zullen hiertoe moeten worden verplicht.	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting' en 'Best beschikbare technieken turbinekeuze en maatwerkvoorschriften'.	Geen.
111.2	IP	Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe? De windturbines komen in de directe nabijheid van onze woning. Ons woongenot wordt hierdoor aangetast. De waarde van mijn woning zal hierdoor dalen. Wij zullen hierdoor planschade lijden en behouden ons het recht voor om planschade te vorderen.	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.

111.3	IP Wabo	Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen? Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu niet het geval. De initiatief nemers houden de gelederen gesloten voor ons en andere bewoners in het gebied. Dit heeft ongelijkheid tot gevolg en is niet in overeenstemming met de regels van de provincie.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
112.1	IP Wabo	Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten? geen oordeel. Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien? De belangen van de omwonenden die geen mogelijkheid hebben gekregen om direct te participeren in een omliggend windpark.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
112.2	IP Wabo	Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe? Na opschaling van diverse windturbines hebben wij vanuit de woonkamer zicht op meer dan 10 windturbines. Volgens het ontwerp-inpassingsplan resulteert dit waarschijnlijk ook tot overlast door slagschaduw. Hierdoor wordt ons woongenot aangetast. Tevens zal dit een waardedrukkend effect hebben op de waarde van onze woning.	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw', 'Landschap en verlichting' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
112.3	IP Wabo	Tot nu heeft de windturbine-exploitant geen contact gezocht en/of compensatie aangeboden voor de toekomstige aantasting van ons woongenot. Exploitanten van enkele andere windparken binnen Windplan Groen hebben dit wel gedaan. Dit resulteert in willekeur en een groot verschil tussen burens. Onze burens hebben bijvoorbeeld een aanbod ontvangen van € 5000 per jaar en ons is niets aangeboden terwijl wij dicht bij een windmolen wonen. Het zou beter zijn geweest wanneer hiervoor binnen windplan groen eenduidige afspraken zouden zijn gemaakt en iedere omwonende afhankelijk van de afstand tot de dichtstbijzijnde windmolen een zelfde vergoeding zou ontvangen.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

112.4	IP Wabo	<p>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</p> <p>De grote verschillen tussen (toekomstige) windturbine-exploitanten en andere buurtgenoten is groot en wordt bepaald door geluk of pech. De mogelijkheden om via Windshare te participeren in de verschillende windparken zijn beperkt en zeggenschap binnen de windparken nihil. Belang Windshare is meestal 5% en in 2 windparken maximaal 13% waardoor van echte invloed binnen de diverse windparken geen sprake is. De winstbepaling en -verdeling kan zodanig zijn dat Windshare in de toekomst wordt benadeeld en weinig rendement aan hen toekomt. Helaas is dit niet transparant.</p> <p>De resulteert in onvrede en zorgt voor onrust in de buurt wat de leefbaarheid in een buurt negatief kan beïnvloeden. Dit is een zeer negatieve ontwikkeling in een omgeving waar het buurtcontact nu vaak goed en intensief is.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
113.1		De zienswijze is gelijk aan zienswijze 108. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 108.	Zie beantwoording bij zienswijze 108.	
114.1	IP Wabo	<p>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?</p> <p>Voor zover de getallen en waarden kloppen niet maar dat zijn berekeningen op papier. De molens draaien nog niet dus geen mens weet hoe dat uitpakt.</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding te twifelen aan de correctheid van getallen en waarden in de ter inzage gelegde stukken.	Geen.
114.2	IP Wabo	<p>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?</p> <p>Dat er in windplan groen smerige spelletjes worden gespeeld. Dat het niet om duurzame energie gaat maar om geld. Door bepaalde windmolen lijnen een bedroevend slechte communicatie is naar het gebied toe om er zelf beter van te worden. Een trieste ontwikkeling in oostelijk Flevoland die voor jonge ondernemers veel bedreigingen mee brengen.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.
114.3	IP Wabo	Hierbij teken ik bezwaar aan tegen de herstructurering van het windmolen plan van de provincie Flevoland (Rijksinpassingsplan Windplan Groen). Het bezwaar richt zich op het	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak', 'Slagschaduw' en 'Vergoedingen van windplan' en 36.2.	Geen.

		ontbreken van de Ellertocht Zuid als locatie voor windturbines en op het recht op vergoeding door overlast (met name slagschaduw van de lijn Olsterwind).		
114.4	IP Wabo	Het regio plan Windenergie Flevoland beoogt om de economische opbrengst van windenergie eerlijk te verdelen onder de bewoners van het buitengebied. Citaat uit het regioplan "Het uiteindelijke resultaat is een mooier landschap, een duurzamere energiehuishouding, een sterkere economie en een onverminderd groot draagvlak in de samenleving" Er zijn echter grote problemen ontstaan met de bevolking over turbines bij Biddinghuizen en bij Ketelhaven. Volgens mij moet hier een goede oplossing voor worden gevonden. Wethouder Siepel van de gemeente Dronten heeft in de commissievergadering van 9 mei 2019 aan gegeven te kijken of er oplossingen zijn voor Biddinghuizen en Ketelhaven hiervoor gaat hij het gesprek aan met de Windkoepel Groen. In het belang van het proces kan na afloop van dit proces worden aangegeven waar de (on)mogelijkheden zijn. Dit zal na afloop worden gecommuniceerd met de raadsleden van de gemeenteraad. Door het schrijven van deze zienswijze ga ik er van uit dat de gemeente Dronten, Windkoepel Groen, provincie Flevoland en rijksoverheid nogmaals onderzoekt waarom niet wordt gekozen wordt voor Ellertocht Zuid als plaatsingszone voor windmolens.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
114.5	IP Wabo	De Ellertocht Zuid is één van de plaatsingszones voor nieuwe windturbines die als oplossing kan dienen voor deze problemen. Doordat er mogelijkheden zijn voor een lijnopstelling met een vijftal molens kunnen de molens waar Biddinghuizen en Ketelhaven op tegen zijn verplaats worden, zodat de businessclass niet in gevaar komt. Ik verzoek u om de locatie Ellertocht Zuid toe te voegen aan het voorkeursalternatief Windplan groen.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
114.6	IP Wabo	Deel 2 van zienswijze is dat wij om een verklaring vragen waarin staat dat we zoals de vergunningsaanvraag aangeeft geen last van slagschaduw hebben. Dit kunnen we echter niet zomaar aannemen vanaf een papiertje met een tekening want het gaat hier om enorme molens die nog niet elders in	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw', 'Landschap en verlichting' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.

		<p>de buurt staan. Op onze afstand staat in de procedure aangegeven dat we nul uur last zouden hebben van slagschaduw en daar gaan we dan ook vanuit. Wij verwachten van de aanvrager een officieel document met handtekening dat we geen last zullen hebben van slagschaduw niet in onze woning, niet in onze stallen maar ook niet met de bedrijfsvoering op het landbouwbedrijf. Wil de aanvrager hier niet aan voldoen dan eisen we een vergoeding voor de mogelijke hinder.</p> <p>Ook kunnen we nog niet overzien of we op een of andere manier last hebben van hinder b.v. Geluid, Beeld en overige zaken. Daarom verwacht ik van aanvrager indien blijkt dat ik aantoonbaar hinder heb dat aanvrager daarover met ons in gesprek gaat en dat daar een oplossing voor komt.</p>		
115.1	IP Wnb Wabo	<p>Inleiding.</p> <p>Biddinghuizen, 6 juni 2019.</p> <p>Bij de ter inzagelegging van het ontwerp-inpassingsplan, het milieueffectrapport, de ontwerpbesluiten en de onderliggende stukken voor Windplan Groen, heeft u eenieder in de gelegenheid gesteld om in de periode van 26 april 2019 tot en met 6 juni 2019 een zienswijze in te dienen. Ik maak van die gelegenheid graag gebruik. Daarom zend ik u hierbij mijn zienswijze.</p> <p>Mijn zienswijze.</p> <p>1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt, door achterstand in betrokkenheid en informatie tijdens het proces.</p> <p>Rijk en provincies hebben afgesproken een doorgroei van windenergie op land tot minimaal 6.000 MW in 2020 mogelijk te maken. Het Rijk heeft in de Structuurvisie Wind op land (SvWO) gebieden die kansrijk zijn op basis van de combinatie van landschappelijke en natuurlijke kenmerken,</p>	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak', 'Afstand tot woonkernen', 'Regio-plan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.

	<p>evenals de gemiddelde windsnelheid. Binnen deze gebieden heeft het Rijk in samenwerking met de provincies locaties voor grootschalige windenergie aangewezen.</p> <p>Vanuit het Rijk gezien is het een praktische oplossing om eerst met de provincies te gaan samenwerken. Door dit voortijdige "onderonsje" zijn de gemeenten en burgers feitelijk al buiten spel gezet. Uitgangspunt bij algemene beginselen van behoorlijk bestuur zijn o.a. dat u de bevolking vanaf het prille begin de bevolking er bij betreft. Helaas heb ik als inwoner van Biddinghuizen (gemeente Dronten) daar niets van gemerkt.</p> <p>De initiatiefnemers daarentegen hebben een gigantische voorsprong, want zij hebben het projectplan opgesteld en de provincie daarover geconsulteerd. Alles is dus al op voorhand geregeld. Gemeenteraadsleden en omwonenden zijn niet tijdig en goed geïnformeerd, hebben een kennis achterstand en lopen zo steeds achter de feiten aan.</p> <p>Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind, en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden wordt met de bewoners van de woonkernen in de gemeente Dronten te weten Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterbant. De raad van de gemeente Dronten heeft dat in sept.2018 onderkend.</p> <p>Ik lees in de stukken, dat de provincie en de gemeente zich als betrouwbare partners willen opstellen voor de initiatiefnemers (Windkoepel Groen) voor het geval, dat een vermeende vertraging in het traject de business-case gevaar loopt.</p> <p>Maar hebben de provincie en de gemeente zich ook als betrouwbare partners opgesteld voor mij als bewoner van Biddinghuizen?</p> <p>Hebben de provincie en de gemeente zich gerealiseerd, dat bewoners van Biddinghuizen gekozen hebben om te wonen</p>		
--	--	--	--

		<p>in Biddinghuizen vanwege de rust, de ruimte en de omliggende natuur (Bremerberg ,Veluwemeer, Agrarisch landschap). Verwacht wordt bescherming en geen aantasting.</p> <p>Volgens Natura 2000 is er geen plaats voor uitbreiding en/of het veranderen van bestaande windmolens. Expliciet dient de overheid op grond van Natura 2000 het gebied tussen de kern Biddinghuizen en de randmeren te preservareren. Windmolens behoren hier niet thuis hetgeen tevens betekent dat er geen ruimte is voor vervanging van bestaande om economische redenen evenmin een uitbreiding. Het windmolenplan groen alsook het inpassingsplan in het bijzonder kent geen openbaar belang. Bovendien is er strijd met de omgevingswetgeving en wel in het bijzonder de omgevingswet.</p> <p>De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Biddinghuizen. Er is sterke aantasting van de woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot en waardedaling van het vastgoed. Bovendien verstoort het vestigingsklimaat voor bedrijven.</p> <p>Natuurlijk, er zijn diverse gesprekken van vertegenwoordigers van Biddinghuizen met gemeente en initiatiefnemers geweest. Maar deze gesprekken blijven met name bij de initiatiefnemers steken op het niveau 'we zullen u het nog een keer uitleggen en een paar praktische aanpassingen doen (stilstand bij slagschaduw en verlichting). Over de plaatsing van de windturbines op grotere afstand van de woonkern is er geen millimeter beweging. Aan het raadsbesluit van de gemeente Dronten inzake het inpassingsbesluit moet worden opgemerkt dat hier geen zorgvuldig onderzoek aan ten grondslag ligt. Feit is dat de bewoners van het dorp Biddinghuizen niet zijn gehoord. Een niet-representatieve belangvereniging in Biddinghuizen kon evenmin de raad van Dronten positief adviseren.</p>		
--	--	---	--	--

	<p>Ondanks dat er sprake is van een volstrekt onjuiste locatie keuze voor het windpark bestaat er zelfs geen ruimte om tegemoet te komen aan de wens om windturbines op grotere afstand van de woonkern Biddinghuizen te plaatsen. Hier is sprake van een zeer dominante besluitvorming zonder dat men rekening houdt met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.</p> <p>Niet alleen zal het landschap ingrijpend worden gewijzigd, maar het verdeelt ook de gemeenschap: de lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. Het beeld dat nu bij de gemeenschap leeft - en wederom wordt bevestigd door de inhoud van het ontwerp-inpassingsplan - is, dat de plannen zijn toegeschreven naar de wensen en financiële belangen van de initiatiefnemers. Hiermee wil ik nogmaals beargumenteren dat het plan niet voldoet aan de eis dat er een openbaar belang mee moet zijn gediend.</p> <p>De ruimtelijke, maatschappelijke en landschappelijke belangen die juist doorslaggevend hadden moeten zijn en in de afweging hadden moeten worden betrokken, zijn van meet af aan ondergeschikt geweest aan deze financiële belangen. Die handelwijze steekt, omdat uit de hiernavolgende punten in de zienswijze onmiskenbaar blijkt dat er andere alternatieven mogelijk zijn. Daarmee is zowel maatschappelijk draagvlak als een goede c.q. betere ruimtelijke en landschappelijke inpassing mogelijk.</p> <p>Politiek gezien Flevoland is een derde van de partijen tegen nieuwe windparken en voor het overige deel geldt dat er zonder steun van de omgeving geen windmolen meer mag worden gebouwd. Dat maakt het naar mijn mening voor windpark en die in procedure zijn, zoals Windplan Groen, niet anders.</p> <p>In het Regioplan zijn drie alternatieven onderzocht echter leefomgeving en draagvlak worden niet genoemd.</p>		
--	--	--	--

		<p>De Provinciale Staten van Flevoland hebben op 8 november 2017 de Omgevingsvisie Flevoland Straks vastgesteld. Hierin staat "Breed maatschappelijke draagvlak: door middel van een evenredige verdeling van de maatschappelijke baten van windenergie in de provincie wordt op de lange termijn het maatschappelijk draagvlak gewaarborgd"</p> <p>Dit is echter niet het geval bij het huidig ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen. Hier worden de lasten simpelweg afgewenteld op de direct omwonenden in de dorpskern Biddinghuizen.</p> <p>Gezien het gebrek aan maatschappelijk draagvlak en aantasting van de beginselen van behoorlijk bestuur, verzoek ik u met klem geen verdere uitbreiding toe te staan en de bestaande slechts te onderhouden en geen toestemming tot dat de om het traject van nu af aan zodanig vorm te geven dat serieus met de belangen van de direct omwonenden rekening wordt gehouden: niet het te geven tot vervanging na ommekomst van de technische levensduur. Gezocht dient te worden naar locaties welke niet knellen.</p>		
115.2	IP Wnb Wabo	<p>2. Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met het "nee, tenzij principe " van Natura 2000 gebied, Natuurnetwerk Nederland, Ecologische Hoofdstructuur</p> <p>Voor Natura 2000 gebieden I Ecologische Hoofd Structuur I Natuurnetwerk Nederland geldt een "nee, tenzij" regime. Dat houdt in dat de natuur voorrang heeft boven andere belangen.</p> <p>Het ruimtelijke beleid voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Bij ruimtelijke ontwikkelingen in het NNN wordt getoetst of er sprake is van significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. De wezenlijke kenmerken en waarden zijn bepalend voor de toetsing van ruimtelijke ontwikkelingen.</p>	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak', 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Natuur' en de beantwoording bij zienswijze 10.8.	Geen.

	<p>Volgens de "EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation" geldt het 'nee, tenzij' principe en moet worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er echt geen andere alternatieven zijn. Dit is beide niet gebeurd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In het Milieu Effect Rapport van Windplan Groen wordt duidelijk dat Windplan Groen wel degelijk een negatieve impact heeft op de natuur. <p>In de MER zien we - op bladzijde 275 Tabel 14.1 - dat, Windplan Groen, met uitzondering van de mogelijkheden voor elektriciteitsproductie op vrijwel alle aspecten negatief(-) of zeer negatief(--) scoort.</p> <p>De MER stelt: "De ecologische beoordeling laat zien dat het project en ook het VKA een negatief effect kan veroorzaken op ecologische waarden. Dit betreft soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn gesteld voor Natura 2000-gebieden en algemeen beschermde soorten" Verder lezen wij: "Voor de effecten op beschermde soorten komt naar voren dat er sterfte onder 86 vogelsoorten en onder 5 vleermuissoorten wordt verwacht. En we lezen: "Voor wat betreft geluid, slagschaduw en natuur treedt er mogelijk een hogere belasting c.q. een groter effect op ten opzichte van de referentiesituatie".</p> <p>Het geluid en de verlichting van de windturbines zullen een negatief effect hebben op de kwaliteit van het landschap en het Natuur Netwerk Nederland.</p> <p>Het ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen is dus in strijd met gemeentelijke bestemmingsplannen en structuurvisies, eveneens is het in conflict met de Europese natuurwetgeving. Een ontheffing in het kader van Wet Natuurbescherming mag voor dit gebied niet verleend worden.</p>		
--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • De initiatiefnemers, de provincie Flevoland en de gemeente Dronten en Lelystad hebben niet kunnen aantonen dat er geen alternatieven zijn. Sterker nog de door ons aangedragen alternatieven (plaatsing van windturbines langs de Hanzeweg en de Hanzelijn, plaatsing van zonneparken op plekken waar geen windturbines kunnen worden gerealiseerd) wordt niet serieus ingegaan. <p>Wij twijfelen daarom ernstig aan het volgen van het 'Nee, tenzij' principe van de ecologische hoofdstructuur, Natuur-Netwerk Nederland, Natura 2000 gebieden door de provincie Flevoland.</p> <p>De provincie laat de economische belangen van de initiatiefnemers zwaarder te wegen dan de kwaliteit van de leefomgeving voor mens en dier.</p>		
115.3	IP Wabo	<p>Er is geen noodzaak voor de realisatie van een windpark en/of 5 windturbines rond Biddinghuizen:</p> <p>De business case van Windplan Groen en het Beeldkwaliteitsplan Windenergie Dronten & Lelystad worden aangevoerd als argumenten dat 249 meter hoge windturbines binnen een afstand tot 10 maal de tiphoogte (=2490 meter) van Biddinghuizen noodzakelijk zijn.</p> <p>Dit zijn drogredenen:</p> <p>a. Er is in het Beeld kwaliteitsplan niet wezenlijk naar andere plekken gezocht omdat Windplan Groen geen vertraging op wil lopen in de realisatie van het Windpark. Andere plekken uitkiezen betekent ook opnieuw plaatsen beoordelen en dat vertraagt.</p> <p>b. De tweede reden dat Windplan Groen bang is om vertraging op te lopen was vanwege de dreigende afbouw van het SDE+ subsidie. Deze subsidie blijft nog gelden, dus het economische argument voor vertraging vanwege subsidies is niet geldig.</p> <p>c. Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. Echter in maart 2019 bleken er</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 74.25.	Geen.

		<p>wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen. Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines bij de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder gebrek aan onwil dan aan een onmogelijkheid.</p> <p>Het kan toch niet zo zijn dat het BKP en de onwil van de provincie Flevoland en de gemeenten Dronten om opzoek te gaan naar andere plaatsingszones - omdat het aangepaste plan dan op nieuw instemming moet worden gebracht - zwaarder weegt dan de kwaliteit van de woon- en leefomgeving in Biddinghuizen voor de komende 25 jaar?!</p> <p>Het BKP geeft slechts richtlijnen voor het bepalen van windturbine opstellingen. Als direct omwonenden grote problemen hebben met de geplande plaatsingszones moet daarvan afgeweken kunnen worden. Het BKP geeft geen bindend juridisch kader. Wij vragen de Rijksoverheid dan ook de geplande windturbines bij Biddinghuizen te schrappen dan wel te verplaatsen naar een gebied waar direct omwonenden niet benadeeld worden. Uit gesprekken met Windkoepel Groen hebben wij begrepen dat zij daar voor open staan.</p> <p>Tussen de referentie situatie en de toekomstige situatie is er qua tijd nog heel veel mogelijk. Door de huidige "jonge" turbines (die nog niet zijn afgeschreven en later kunnen worden gesaneerd) ontstaat er volgens Windkoepel Groen tijd en ruimte in de business case.</p> <p>In die periode kunnen nog zeker nieuwe inzichten binnen het plangebied ontstaan voor de positiebepaling van de windturbines. Wij zien dan ook niet in waarom er dan nu in 2019 zo'n rigide standpunt door provincie en Windkoepel Groen is genomen, dat er geen enkele vermindering van het aantal en/of verplaatsing van de windturbines mogelijk wordt geacht.</p>		
115.4	IP Wabo	Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden:	Zie algemene beantwoording 'Gezondheid', en 'Geluid'	Geen.

		<p>In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland. De geproduceerde hoeveelheid geluid wordt gemiddeld over de periode van één jaar. De 47 dB Lden (Level day-evening-night) geluidscontour wordt berekend op basis van het bron geluidsniveau van de windturbine en aan de hand van het gemiddelde windaanbod ter plaatse. In de praktijk kan dit leiden tot geluidsniveaus ruim boven de 47dB. (47dB komt ongeveer overeen met het geluid van een afzuigkap.)</p> <p>Als inwoner van Biddinghuizen ga ik langdurig blootgesteld worden aan geluidsoverlast van de windturbines.</p> <p>Uit onderzoek van TNO blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning nog steeds sprake zal zijn van (ernstige) geluidshinder (5% binnenshuis, 10 % buitenshuis) en slaapverstoring. Dit betekent dat in Biddinghuizen e.o. (5000 inwoners) minimaal 500 bewoners ernstige geluidshinder zullen ondervinden: toename slaapstoornissen. Dat is onacceptabel.</p>		
115.5	IP Wabo	<p>Infrageluid van windturbines heeft een negatief effect op het welzijn en de gezondheid van mens en dier:</p> <p>De recent aangepaste WHO-richtlijnen voor omgevingslawaai voor de Europese regio leveren sterk bewijs dat lawaai een van de grootste gevaren voor het milieu vormt voor zowel de fysieke als mentale gezondheid en het welzijn in de Europese regio.</p> <p>Naast het hoorbare geluid, zoals bij punt 4 aangegeven, is er echter ook onhoorbaar infrageluid. Dat infrageluid wordt door medici aangegeven als de meest ziekmakende factor van windturbines. Er zijn vele aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen:</p>	Zie algemene beantwoording 'Gezondheid', 'Afstand tot woonkernen' en 'Geluid'.	Geen.

		<p>Mensen die binnen een afstand van 1500 meter van een windturbine hebben 2 maal zo vaak last van slaapproblemen als mensen die verder dan 2000 meter van een wind turbine wonen.</p> <p>Iedereen die binnen zo'n 1,5 kilometer van een industriële windturbine woont, heeft hinder van geluid, het hele jaar door, jaar in jaar uit. De direct omwonenden hebben te maken met schade aan hun gezondheid, door gebrek aan slaap en gemoedsrust. Ze moeten het hele jaar wonen met gesloten ramen en deuren, vanwege geluidshinder en ze worden blootgesteld aan infrageluid.</p> <p>Medici en onderzoekers geven bij nadere bestudering van hinder die mensen ondervinden als gevolg van Windparken steeds weer een gewenste afstand van 2 km (bij lagere windmolens) of 10x de tiphoogte aan. Een aantal landen en staten nemen deze richtlijn op in hun regelgeving of in hun aanbevelingen.</p> <p>Om de negatieve gevolgen voor dieren te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.</p>		
115.6	IP Wabo	<p>De windturbines worden veel te dichtbij de woonkern Biddinghuizen gepland: In het (Ontwerp) Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Biddinghuizen.</p> <p>Er is in Nederland geen wettelijk minimum voor afstanden tussen huizen en windturbines. Veel landen kennen echter wel richtlijnen en regelgeving met betrekking tot de minimum afstand van windturbines tot een woning</p> <p>Deze richtlijnen en regelgeving zijn er niet voor niets.</p>	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.

		<p>De Raad van State hanteert ook criterium van 10x de tiphoogte omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'. Deze stellingname impliceert de erkenning dat er binnen deze afstand wel hinder van betekenis is. De omstandigheden brengen met zich mee dat uit locationeel oogpunt dat er sprake is van een onjuiste locatiekeuze.</p> <p>Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Biddinghuizen mogen worden gerealiseerd.</p>		
115.7	IP Wabo	<p>Waardedaling van woningen moet voorkomen worden:</p> <p>"Genieten van rust, ruimte, water en natuur" zo wordt Biddinghuizen aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpasingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.</p> <p>Het zicht vanuit de woning op de windmolens wordt aangetast. Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).</p> <p>'s Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.</p> <p>Uit rechtspraak blijkt dat de waardedaling van als gevolg van plaatsing van windmolens bedraagt 12-40 %. Het mag duidelijk zijn dat daarmee tevens mag worden verondersteld dat het negatieve invloed heeft op de samenstelling van de inwoners.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.12.	Geen.
115.8	IP	De bewoners van Biddinghuizen worden dubbel benadeeld:	Zie beantwoording bij zienswijze 10.13.	Geen.

		<p>Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. Door de geplande komst van Airport Lelystad is er minder plaats voor de windturbines van Windplan Groen. Van de 109 geplande windturbines in Windplan Groen in oostelijk Flevoland kunnen er 20 niet doorgaan in het lege landelijke gebied rond Airport Lelystad.</p> <p>Als inwoner van Biddinghuizen krijg ik te maken met geluids-overlast van zowel luchthaven Lelystad als van de windturbines van Windplan Groen. De overlast die Lelystad Airport en Windplan Groen veroorzaken zijn voor mij als inwoner van Biddinghuizen onevenredig groter dan elders in Nederland. Deze ongelijkheid dient m.i. worden voorkomen.</p>		
115.9	IP Wabo	<p>Windparken hebben negatieve gevolgen voor de leefbaarheid in de samenleving en de sociale cohesie:</p> <p>We zien nu dat de komst van windparken ook in Nederland gemeenschappen uit elkaar drijven. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is geenszins goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren.</p> <p>In de pers is daar genoeg aandacht voor. Ook in de uitzending van Argos van 13 april j.l. wordt duidelijk hoe Windparken in het Noorden van Nederland 'big business' is van projectontwikkelaars. De verdeling van lusten en lasten is scheef en onrechtvaardig.</p> <p>Omwonenden en politiek worden door een Rijkscoördinatie-regeling monddood gemaakt.</p> <p>Omwonende kunnen er niets tegen doen dat hun woon en leefklimaat wordt aangetast en krijgen bovendien nog eens de rekening gepresenteerd omdat de initiatiefnemers, veelal agrariërs, met de windturbines winstgevendende nevenactiviteiten kunnen uitvoeren maar dat deze winstgevendende nevenactiviteit voor maatschappelijke onrust zorgt.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Vergoedingen windplan'.	Geen.

		<p>Er zijn geen redenen om aan te nemen dat de situatie in Flevo-land anders zal zijn dan elders in Nederland.</p> <p>Sterker nog, ook in de gemeente Dronten ontstaat al sociale onrust vanwege de scheve verdeling van de lusten en de lasten. De sociale cohesie in dorpen komt onder druk omdat mensen elkaar tegenkomen op school, via de sport, vereniging, kerk, kennissen of bij winkelbezoek.</p> <p>Indien er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Alle zogenaamde duurzaamheid ten spijt.</p>		
115.10	IP Wabo	<p>Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken:</p> <p>Ongeacht het gegeven waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is het van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.</p> <p>Meerdere malen hebben er gesprekken plaats gevonden tussen Verontruste bewoners van Biddinghuizen en Windplan Groen, de initiatiefnemer Windkoepel Groen (WKG) en de gemeente Dronten.</p> <p>In deze gesprekken hebben zij aangegeven de hinder door windturbines (slagschaduw, geluidshinder, obstakelverlichting) zoveel mogelijk te willen voorkomen - door opzoek te gaan naar andere locaties zodat de afstand van de windturbines tot de woonkernen kan worden vergroot - dan wel te beperken door het toepassen van de best beschikbare technieken (BBT) en dit in maatwerkvoorschriften, en/of een anterieure overeenkomst vast te leggen op basis van heldere criteria die gemonitord en gehandhaafd kunnen worden door de omgevingsdienst.</p> <p>Ik richt mij nog tegen het gegeven dat in het ontwerp-inpassingsplan en in de ontwerpvergunningen ten onrechte niet is</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.21.	Geen.

		<p>gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).</p> <p>Uit het milieueffectrapport blijkt dat de gebruikte referentieturbines niet aansluiten bij de BBT. Er zijn namelijk nieuwe, effectievere windturbines beschikbaar. Deze windturbines, waarvan de effecten zijn onderzocht, hebben grotere rotoren en worden gebouwd op steeds hogere ashoogte. Hierdoor kan eenzelfde hoeveelheid energie worden opgewekt met minder turbines.</p> <p>Borging van de BBT is extra noodzakelijk omdat nu uit de aanvragen om omgevingsvergunning volgt dat de definitieve keuze voor het windturbintype pas plaatsvindt ná afronding van de besluitvorming. Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wel voldoen aan de BBT.</p> <p>Het bevoegd gezag is op basis van artikel 7.39 van de Wet milieubeheer verplicht een evaluatieprogramma op te stellen, te monitoren of de vergunde grenswaarden in de praktijk niet overschreden worden en waar nodig te handhaven.</p>		
115.11	IP Wabo	<p>a. De hinder van windturbines bij woonkernen dient zoveel mogelijk voorkomen te worden</p> <p>Om de negatieve impact van windturbines te voorkomen dient in de omgevingsverordening Flevoland opgenomen te worden dat de afstand van een industriële windturbine tot een woonkern minimaal 10 maal de tiphoogte dient te bedragen.</p> <p>In het ontwerp- inpassingsplan Windplan Groen wordt van grotere windturbines (maximale ashoogte 166 meter) uitgegaan dan was toegestaan in het regioplan windenergie oost en zuidelijk Flevoland (maximale ashoogte van 120 meter).</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.

115.12	IP Wabo	<p>b. De hinder door obstakel verlichting dient zoveel mogelijk beperkt te worden.</p> <p>Ook met betrekking tot de obstakelverlichting van windturbines dienen voorwaarden in de omgevingsvergunning opgenomen te worden om de hinder van de op de obstakelverlichting zoveel mogelijk te beperken.</p> <p>Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om hinder door obstakelverlichting zoveel mogelijk te beperken. Dit kan bijvoorbeeld worden bereikt door het enkel aanbrengen van obstakelverlichting op de hoekpunten van het windpark, het dimmen van licht bij helder weer, en/of vast brandende verlichting. Ook kan worden gedacht aan een techniek waarbij obstakelverlichting alleen wordt ingeschakeld bij verminderd zicht voor vliegverkeer of in combinatie met (radar)apparatuur waarmee vliegverkeer wordt gesignaleerd.</p>	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting' en 'Best beschikbare technieken turbinekeuze en maatwerkvoorschriften'.	Geen.
115.13	IP Wabo	<p>c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.</p> <p>Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om geluidshinder zoveel mogelijk te beperken. Het geluid van windturbines is sterk afhankelijk van het weer. Dat geldt niet alleen voor de productie van het geluid, maar ook voor de overdracht naar de omgeving. Ons veranderlijke Nederlandse weer draagt bij aan de richting, de reikwijdte en de sterkte van het geluid. De applicatie Geluidsverwachting.nl van Arcadis zou gebruikt kunnen worden om de windturbines uit te zetten wanneer een bepaald geluidsniveau naar verwachting zal overschreden.</p> <p>Ook kunnen omwonenden met de app eenvoudig doorgeven hoe zij het geluid ervaren en met de feedbackoptie van de applicatie de hinderbeleving doorgeven.</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid' en 'Best beschikbare technieken turbinekeuze en maatwerkvoorschriften'.	Geen.
115.14	IP Wabo	<p>d. De hinder ten gevolge van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren slagschaduw</p> <p>Wanneer windturbines te dicht bij een woning geplaatst worden krijgen de bewoners krijgen te maken met slagschaduw</p>	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw' en 'Best beschikbare technieken turbinekeuze en maatwerkvoorschriften'.	Geen.

		<p>op de ramen en in huis. Door initiatiefnemer Windplan Groen is 0-uren slagschaduw toegezegd. Dit moet dan ook opgenomen worden in de omgevingsvergunning. En er dienen harde garanties te komen dat er bij overschrijding gehandhaafd wordt.</p> <p>Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om hinder door slagschaduw zoveel mogelijk te beperken. Met de initiatiefnemer WKG is overeengekomen een windturbine moet zijn voorzien van een automatische stilstand voorziening en dat de slagschaduw op de woningen in Biddinghuizen 0 uur per jaar zal bedragen.</p>		
115.15	IP Wabo	<p>Horizonvervuiling: De bewoners van Biddinghuizen krijgen te maken met ernstige horizonvervuiling. Bij de omwonenden zijn twijfels over de indruk die de geleverde visualisatie oplevert. De werkelijkheid is immers veel imponanter dan de foto. Een foto van de Domtoren (112 meter hoog) is minder indrukwekkend, dan wanneer je er bij staat. Dat is tevens de indruk van de windturbines ten zuiden van Urk, die slechts 198 meter hoog zijn. De foto's zijn minder dramatisch dan de werkelijke ervaring. Dat betekent dat de impact van de windturbines in het landschap op basis van visualisaties niet onderschat mag worden.</p>	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting'.	Geen.
115.16	IP Wabo	<p>Er is geen noodzaak windturbines zo dicht op dorpskernen te plaatsen: Flevoland heeft al voldaan aan de taakstelling windenergie op land. Bovendien hoeven de doelstellingen voor duurzame energie niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.</p> <p>Zo worden er ook 2 grote zonneparken gepland bij Flevonice (25 hectare) en Dorhout Mees (85 hectare). Met de invulling van die twee locaties voldoet de gemeente Dronten aan de afspraak met de provincie om 110 hectare beschikbaar te</p>	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak' en 'Alternatieve vormen van duurzame energie'.	Geen.

		stellen voor zonneparken, zonder dat er landbouwgrond verloren gaat. Bovendien is er nog veel ruimte op de daken van de schuren van de bij windparken in Groen aangesloten ondernemers.		
115.17	IP Wabo	<p>Er is twijfel over de business case van Windplan Groen: Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Deze twijfel is alleen maar toegenomen nu Windplan Groen vanwege de regels voor Lelystad Airport twintig van de geplande windturbines heeft moeten schrappen. Windplan Groen brengt schade toe aan de woon en leef omgeving van de bewoners van Biddinghuizen, vermindert de waarde van de woningen en heeft een negatieve invloed op het open landschap en het Natuur Netwerk Nederland.</p> <p>Wij vinden dan ook dat de SDE+ subsidie niet toegekend moet worden aan Windplan Groen, een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, een plan waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op de woonkernen gemeente Dronten vast staat.</p>	Zie algemene beantwoording 'Economische uitvoerbaarheid en financiële uitvoerbaarheid' en 'Verminderd woongenot en plan-schade'.	Geen.
115.18	IP Wabo	<p>Een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten ontbreekt:</p> <p>Los van het bovenstaande, meen ik dat een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten, die de realisatie van een windpark met zich zal brengen, ontbreekt. De nu al voorziene cumulatie van hinderaspecten kan namelijk aanzienlijke gevolgen hebben voor de volksgezondheid.</p> <p>Het staat vast dat windturbines psychische schade veroorzaken door het onverkoopbaar worden van hun woningen. Gelet hierop verzoek ik u om het gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met een milieutoets.</p>	Zie algemene beantwoording 'Gezondheid'.	Geen.
115.19	IP	<p>Tot slot</p> <p>Voor zover u wel tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan, verzoek ik u om dat dan in ieder geval te doen met inachtneming van deze zienswijze.</p>	In voorgaande zijn deze onderdelen van de zienswijze beantwoord. De zienswijze geeft geen aanleiding tot wijziging van besluiten.	Geen.

116.1	IP Wabo	<p>Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten? Nee</p> <p>Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien? Hinder door slagschaduw tijdens bedrijfsvoering en in en om huis.</p>	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw'.	Geen.
116.2	IP Wabo	<p>Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe? Hinder door slagschaduw tijdens bedrijfsvoering en hoe het in en om huis uitpakt wat betreft slagschaduw is op ons adres onbekend. Wij vallen net buiten de cirkel voor compensatie. Wij verwachten een verklaring waarin is opgenomen de garantie dat wij geen last hebben van slagschaduw.</p> <p>Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen? Nee</p>	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw'.	Geen.
117.1	IP Wabo	De zienswijze is gelijk aan zienswijze 66. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 66.	Zie beantwoording bij zienswijze 66.	Geen.
118.1		De zienswijze is gelijk aan zienswijze 89. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 89.	Zie beantwoording bij zienswijze 89.	Geen.
119.1	IP Wabo	<p>Bijlage 1 Onjuistheden ontwerpbesluit.</p> <p>In het ontwerpbesluit staat dat er van te voren overlegd zou worden met de omgeving (mensen die binnen een kilometer van de windmolens wonen) dit is niet gebeurd, tot op heden hebben nog helemaal niets vernomen.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
119.2	IP Wabo	<p>Het aantal uren slagschaduw die in het rapport staan, kloppen niet. In de huidige situatie heb ik zicht op 4 molens en dit geeft veel meer uren slagschaduw dan in het rapport vermeld staat. De nieuwe molens worden 2,5 keer zo hoog en dat geeft alleen maar meer slagschaduw.</p> <p>Dit geeft veel ongemak in huis en het erf waardoor het wooncomfort af neemt. De manier waarop de slagschaduw is</p>	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw'.	Geen.

		gemeten klopt niet De slagschaduw is vooral gemeten bij de even huisnummers van de weg. Deze percelen liggen met de achterkant van het erf naar de windmolens toe. Ik (oneven huisnummer) heb volledig zicht vanuit mijn huis en voorkant van het erf, op de molens. Dit geeft veel meer overlast, dan gemeld in het ontwerpbesluit.		
119.3	IP Wabo	Bijlage 2 belangen over het hoofd gezien. Vanuit de woning heb ik straks zicht op 3 van de 5 windmolens. Deze worden nog hoger dan de euromast. De horizonvervuiling wordt veel groter en mijn uitzicht wordt ernstig belemmerd. Ook komt er op 3 plaatsen verlichting op de molen, als het donker is en wieken draaien er voorlangs geeft dit een continue knippert licht. Dit geeft voor mij heel veel onrust.	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting'.	Geen.
119.4	IP Wabo	Bijlage 3 Ik heb volledig zicht op 3 van de 5 windmolens. Daardoor wordt mijn uitzicht sterk belemmerd. Door de slagschaduw overdag en knipperende lichten in het donker, geeft dit voor mij veel minder woongenot. Dit geeft een waarde vermindering van mijn huis.	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting', 'Slagschaduw' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
119.5	IP Wabo	Bijlage 4 Bij de eerste vergunning van de molens aan de Hondtocht was opgenomen dat deze na 10 jaar, nog 1 keer 10 jaar vervangen mochten worden en daarna zou de lijn weggaan. Deze belofte is niet gehouden.	In de bouwvergunningen uit 2001 en 2006 voor de windturbines langs de Hondtocht is geen (tijdelijke) termijn opgenomen. Het betreft permanente vergunningen. In het kader van Windplan Groen zullen deze turbines te zijner tijd wel gesaneerd worden, maar vervangen worden door nieuwe turbines, op basis van het Regioplan Windenergie en dit Rijksinpassingsplan.	Geen.
119.6	IP Wabo	Verder wil ik er nog een keer op wijzen dat bij dit plan overlegt zou worden met de omgeving om een breder draagvlak te krijgen. Er is niets overlegd. Ik begrijp dat we meer duurzame energie willen, maar kan niet zo zijn dat we daar alleen de lasten van hebben, er zal meer rekening gehouden moeten worden met de mensen die	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

		er vlakbij wonen. Een compensatie lijkt mij dan op zijn plaats, als de lijn doorgaat.		
120.1	IP Wabo	<p>Hierbij mijn zienswijze op ontwerpbesluit Windplan Groen (oostelijk Flevoland), dit naar aanleiding van de stukken die van 26/4/2019 tot en met 6/05/2019 liggen. Deze zienswijze heeft betrekking op het onderdeel Windpark Hanze van Windpark Groen in zijn geheel.</p> <p>Samen met mijn Partner wonen en werken wij (ik al sinds mijn geboorte) op de [adres] te Dronten. Hier hebben wij een agrarisch bedrijf met op en overslag van landbouwproducten, met daarnaast sinds een paar jaar een minicamping met 15 staanplaatsen. Wij wonen hier met veel plezier, en onze campinggasten waarderen de rust en de ruimte lees vergezichten. Nu worden wij geconfronteerd met de aanleg van Windpark De Hanze.</p> <p>Mijn bezwaren tegen de plaatsing van 2 enorme molens binnen 1000 meter van ons, met afmetingen die nog niet eerder gebouwd zijn in Europa maken ons toch wel erg bang onder andere op de volgende punten: Slagschaduw van de 2 molens bij zonsondergang met name. Geluidshinders door de overwegend uit het zuidwesten komende wind, die het geluid richting ons zullen jagen. Daardoor dus een daling van ons woongenot en een waarde-daling van ons onroerend goed, (volledig in eigendom).</p>	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting', 'Geluid', 'Slagschaduw' en 'Ver-minderd woongenot en planschade'.	Geen.
120.2	IP Wabo	Daarnaast vind ik dat bij de plaatsing van deze molens totaal voorbijgegaan word aan de direct omwonenden, de aanleg en bezit is in handen van een select clubje die communicatie en inspraak dan wel overleg niet dulden dan wel ontwijken. Ik ben zelfs van mijn mening dat Windpark De Hanze veel mensen in de buurt tegen elkaar heeft opgezet, dan wel dat dit dreigt te gaan escaleren en dat vind ik als oudgediende in de buurt toch wel erg jammer.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
120.3	IP Wabo	Derhalve verzoek ik U het inpassingsplan niet vast te stellen; en de vergunning van Windpark de Hanze niet te verlenen.	Per aspect is hiervoor een beantwoording gegeven. De zienswijze vormt geen aanlei-ding tot bijstelling van besluit(en).	Geen.

		Ik ben bereid een en ander verder schriftelijk dan wel mondeling toe te lichten en in afwachting van Uw reactie verblijf ik.		
121.1	IP Wabo	1. De slagschaduwberekening is alleen uitgevoerd bij de even huisnummers, terwijl juist de oneven huisnummers de meeste hinder hebben van de slagschaduw. Ik heb van 20 tot 25 april tussen 20 en 21 uur geklokt hoe lang de slagschaduw te zien was in mijn kamer. Dit varieerde van 28 tot 46 minuten per avond ontstaan door de molen aan de Hondtocht, dus zal het totaal meer zijn dan de 6 uur per jaar.	De berekeningen zijn uitgevoerd voor de maatgevende woningen om inzicht te geven in de maximale belasting. Voor de oneven nummers van de weg waar indiener woonachtig is geldt dat de even adressen aan de westzijde zijn gelegen van de weg. De windturbines zijn ook aan de westzijde gelegen en liggen derhalve op kortere afstand. De slagschaduw die is waargenomen ten gevolge van bestaande windturbines doet geen afbreuk aan de uitkomsten van het slagschaduwonderzoek voor het windplan of het moeten voldoen aan de maximale slagschaduwduur uit het Activiteitenbesluit c.q. de Activiteitenregeling.	Geen.
121.2	IP Wabo	2. In het plan MER wordt wel gekeken naar de invloed op landschap, natuur en opbrengst, maar ik zie nergens wat de invloed is op de bewoners en op hun leefomgeving.	In het MER is de invloed op de leefomgeving en daarmee bewoners in beeld gebracht door de effecten van de windturbines te onderzoeken en beschrijven ten aanzien van bijvoorbeeld geluid, slagschaduw en landschap.	Geen.
121.3	IP Wabo	3. Ik word geraakt in mijn belang door de slagschaduw, achteruitgang open landschap, waardevermindering huis en hinderlijke obstakelverlichting.	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw', 'Landschap en verlichting' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
121.4	IP Wabo	4. Er is geen goed gesprek mogelijk met de vertegenwoordigers van windplan Hondtocht Zuid en die van Windplan Hanze. De omgevingsvergoeding is bedoeld voor alle bewoners binnen Windplan Groen, echter er zijn maar een paar die hier duidelijk van profiteren. Juist degenen die uitzicht hebben op de molens krijgen geen of een minimale vergoeding. Wij wonen binnen 12 keer de spanwijdte van 166 meter en hebben dus recht op een vergoeding.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

121.5	IP Wabo	5. Als gebruiker van radiografisch bestuurd modelvliegtuigen vraag ik mij af of de straling en de dronebeveiliging van invloed is op mijn hobby.	Windturbines veroorzaken geen straling anders dan elektro(magnetische) velden in de directe omgeving van de elektrische onderdelen welke voldoet aan Europese Standards ten aanzien van elektro(magnetische). Dit heeft met zekerheid geen invloed op genoemde modelvliegtuigen. Het is onduidelijk waar aan wordt gerefereerd ten aanzien van dronebeveiliging. De windturbines zijn niet voorzien van een specifieke voorziening gericht op drones.	Geen.
121.6	IP Wabo	6. Gezien alle onrust in de buurt en wij niet het vermogen hebben om ons voor te stellen hoe immens groot de toekomstige molens zijn en hoe groot deze impact zal zijn verzoeken wij u om toch een goede financiële omgevingsvergoeding toe te kennen aan de bewoners, zodat niet alle overheidssubsidie gaat naar de mensen die hun land langs de tochten hebben, maar dat de subsidie evenredig verdeeld wordt onder alle bewoners.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
122.1		De zienswijze is gelijk aan zienswijze 38. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 38.	Zie beantwoording bij zienswijze 38.	
123.1	IP Wnb Ww Wabo	Hierbij geef ik u mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten mbt tot Windplan Groen (Flevoland). De stukken liggen ter inzage van vrijdag 26 april 2019 t/m donderdag 6 juni 2019. Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze. Ik woon op [adres]. Mijn woning en erf liggen in Windpark Groen, in het gebied van Windpark Hanze. Ik heb de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze: Verlichting. De windturbines komen op ongeveer 1200 meter vanaf mijn woning. Ik vrees hier overlast van te	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting'.	Geen.

		ondervinden daar nog niet bekend is hoe hoog en hoeveel verlichting er op zal komen.		
123.2	IP Wabo	Woongenot en waardedaling. De windturbines komen in de directe nabijheid van mijn woning. Mijn woongenot wordt hierdoor aangetast. De waarde van mijn woning zal hierdoor dalen. Ik zal hierdoor planschade lijden en behoud mij het recht voor om vergoeding van planschade te vorderen.	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
123.3	IP Wabo	Draagvlak en financiële participatie. Windpark Hanze bestaat uit een groep personen die (voor het merendeel) grond hebben liggen in de plaatsingszones langs de Hoge Vaart en de Hondtocht. Zij verdelen onder elkaar de opbrengsten van Windpark Hanze en keren elkaar vergoedingen uit. Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu niet het geval. De personen van Windpark Hanze houden de gelederen gesloten voor mij en voor andere bewoners en grondeigenaren in het gebied. Dit heeft ongelijkheid als gevolg en is niet in overeenstemming met de regels van de provincie.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
123.4	IP Wabo	Ik verzoek u het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen voor Windpark Hanze niet te verlenen.	Per aspect is hiervoor een beantwoording gegeven. De zienswijze vormt geen aanleiding tot bijstelling van besluit(en).	Geen.
124.1	IP Wnb Ww Wabo	Hierbij geef ik u mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Wind plan Groen (Flevoland). De stukken liggen ter inzage van vrijdag 26 april tot en met donderdag 6 juni 2019. Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen, voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze. Ik woon in projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze. Binnen een straal van 1,5 kilometer vanaf mijn woning staan zo'n 10 windturbines gepland. Met een tiphoogte van 249 meter zijn deze windturbines van een dusdanig formaat dat zij niet vergelijkbaar zijn met windturbines die	Zie algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.

		<p>voorheen in Nederland zijn gebouwd. De dichtstbijzijnde windturbine komt op ongeveer 1.400 meter afstand van mijn woning te staan, deze afstand is 5,6 maal de tiphoogte.</p> <p>Ik heb de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze:</p> <p>1. Toename aantal windmolens in het projectgebied In de structuurvisie Windenergie op Land (2014) zijn enkele gebieden in Nederland aangewezen voor grootschalige windenergie, waarvan het gebied ten Noorden van de Hanzeweg geen deel uitmaakt. Ook staat in de Structuurvisie Dronten 2030 (2012) vermeld dat het gebied boven de Hanzelijn "gevrijwaard [dient] te blijven van windturbines om de openheid te bewaren". In het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland (2016) wordt hier iets van afgeweken, hoewel de volgende ambitie wordt uitgesproken: "we willen meer windenergie opwekken met minder windmolens". In de huidige situatie staat er in een straal van 2 kilometer van mijn woning één windmolen, welke beduidend kleiner is dan de nieuw te realiseren windturbines. Deze windmolen staat niet in het gebied van Windpark Hanze. In het gebied van Windpark Hanze staat momenteel geen enkele molen. Het verschil met het beoogde plan van Windpark Hanze is groot, te weten dat er 15 windturbines zijn ingepland met een tiphoogte van 249 meter(!). Er zullen dus 15 windturbines bij komen in het gebied van Windpark Hanze. Het ontwerp-inpassingsplan van Windpark Hanze komt daarom niet overeen met de nationale en gemeentelijke structuurvisies en ook niet met de ambitie van het regioplan om het aantal windmolens te doen afnemen.</p>		
124.2	IP Wabo	<p>2. Windturbines buiten plaatsingszones Er zijn door de provincie Flevoland plaatsingszones aange-steld waarin de windturbines eventueel gebouwd mogen worden. In het gebied van Windpark Hanze is ervoor gekozen deze aangestelde plaatsingszones volledig te benutten en</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.

		zijn in het inpassingsplan zelfs twee windturbines onrechtmatig ingetekend. De twee windturbines aan de Hondtocht (ten Noorden van de Hanzeweg), staan namelijk ingetekend buiten de eerder aangestelde plaatsingszones.		
124.3	IP Wabo	3. Geluid Mijn woning staat tussen twee geplande lijnen windturbines. Ik kom te wonen tussen 10 windturbines. Ik vrees hiervan geluidsoverlast te ondervinden, zowel buiten mijn woning als ook in mijn woning.	Zie algemene beantwoording 'Geluid'.	Geen.
124.4	IP Wabo	4. Slagschaduw De slagschaduw van de windturbines zal over mijn huis, mijn tuin en mijn erf komen. Hiervan zal ik hinder ondervinden, zowel buiten mijn woning als ook in mijn woning.	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw'.	Geen.
124.5	IP Wabo	5. Lichthinder De windturbines zullen worden voorzien van rode verlichting, welke overdag knippert. Dit kan hinderlijk zijn. In de schemering en nacht zal vaste verlichting aanwezig zijn. Echter, door het draaien van de wieken zal de verlichting bovenaan de mast worden ervaren als een knipperlicht. Het treffen van maatregelen door middel van een kap om de verlichting, zou de hinder kunnen verminderen, hoewel het rode licht van de windturbines altijd zichtbaar zal blijven, bijvoorbeeld door weerkaatsing van licht via de wieken. Ook zal de verlichting aan de windturbines een soort rode gloed veroorzaken. De verlichting kan ik daarom als hinderlijk ervaren. Ook kan het de nachtrust van mij, mijn partner, andere omwonenden en van diverse dieren in mijn omgeving verstoren.	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting' en 'Gezondheid'.	Geen.
124.6	IP Wabo	6. Woongenot en welzijn De windturbines komen in de directe nabijheid van mijn woning. Mijn woongenot wordt hierdoor aangetast. Ik maak mij zorgen over de hinder die ik overdag en 's nachts zal ervaren. Ik zal kosten moeten maken om de overlast van de windturbines in mijn woning te mitigeren, voor zover dit mogelijk is. Ook buiten mijn woning zal ik hinder ondervinden van de windturbines. Deze hinder is hoogstwaarschijnlijk niet te mitigeren.	Zie algemene beantwoording 'Gezondheid' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.

		Daarnaast maak ik mij zorgen over de (nog onbekende) gevolgen van windturbines op de gezondheid van mijn partner en mij, andere omwonenden, en dieren in dit gebied. Er is maar beperkt wetenschappelijk onderzoek verricht naar de gevolgen van windmolens op de gezondheid, waardoor veel nog onduidelijk is.		
124.7	IP Wabo	7. Hinder tijdens de bouwfase Wanneer de windturbines gebouwd zullen worden, zullen toeleveranciers en klanten van mijn bedrijf en ik hier hinder van ondervinden. Deze hinder uit zich niet alleen in de hiervoor genoemde punten, maar wordt ook veroorzaakt door het bouwen van de windturbines. Bijvoorbeeld door bouwwerkzaamheden en bouwverkeer, daardoor ben is mijn bedrijf slechter bereikbaar. Ik woon op een rustige locatie met weinig omgevingsgeluid en weinig verkeer. Op de weg waaraan ik woon kan verkeer alleen passeren ter hoogte van passeerstroken. Vervoer van bouwmaterialen, machines et cetera levert hinder op. Ook het uitzicht op een bouwterrein en geluidshinder van de bouw zijn onwenselijk.	Hinder tijdens de bouwfase is mogelijk als gevolg van werkzaamheden die nodig zijn voor de realisatie van de werken. De werkzaamheden zijn tijdelijk van aard en in tijd en ruimte gefaseerd zijn (verbonden aan de verspreid liggende onderdelen van het plan). Op de werkzaamheden zijn algemene kaders van toepassing die hinder beperken, zoals de werkduur en maximale geluidsbelasting bij bouwen op grond van het Bouwbesluit 2012. De tijdelijke hinder die hieruit voortkomt is op grond van voorgaande aanvaardbaar geacht.	Geen.
124.8	Wabo	8. Controle en handhaving Met betrekking tot de wettelijke normen voor o.a. geluidshinder en slagschaduw is voor zover mij bekend niet vastgelegd hoe dit zal worden gehandhaafd. Op zijn minst zou moeten worden omschreven hoe de metingen plaats zullen vinden en welke instantie verantwoordelijk is voor de handhaving hiervan. Het is wenselijk de metingen en handhaving door een onafhankelijke partij te laten uitvoeren. Daarnaast kan er onderscheid worden gemaakt tussen handhaving van wettelijke normen en eisen enerzijds en handhaving van contractuele afspraken anderzijds. Het is momenteel onbekend hoe er zal worden toegezien op naleving van de voorgenomen plannen, waardoor ik geen vertrouwen heb in naleving van de afspraken.	De voorschriften met betrekking tot de aspecten geluidshinder en slagschaduw staan in het Activiteitenbesluit en Activiteitenregeling en in eventueel vastgestelde maatwerkvoorschriften. Ook de meet- en beoordelingsmethoden zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit en Activiteitenregeling. Voor het aspect geluid betreft dit artikel 3.15 van het Activiteitenbesluit in samenhang met de artikelen 3.14d en 3.14 e en bijlage 4 van de Activiteitenregeling. Bijlage 4 betreft het 'meet- en rekenvoorschrift windturbines', en bevat de voorgeschreven methoden voor het meten en rekenen van het geluid van windturbines. Voor het aspect slagschaduw gaat het om de artikelen 3.14, lid 4 van het Activiteitenbesluit in samenhang met artikel 3.12 van de Activiteitenregeling. Het be-	Geen.

			voegd gezag voor handhaving van de milieuaspecten is de gemeente, op grond van de Wabo, artikel 1.1, lid 1 (definitie bevoegd gezag) en de artikelen 2.4 en 2.5). De handhaving wordt door de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek uitgevoerd.	
124.9	IP	<p>9. Waardedaling woning</p> <p>Door de plaatsing van de windturbines zal de waarde van mijn woning dalen. Enkele voorbeelden: eerder deed het Gerechtshof te Leeuwarden uitspraak dat de WOZ-waarde van een woning met 43% was gedaald, doordat een windmolen op 800 meter was gerealiseerd. De Rechtbank Zwolle oordeelde dat de WOZ-waarde van een woning daalde met 15%, vanwege de beoogde plannen om windmolens binnen een kilometer te plaatsen. Ik maak mij hier zorgen over. Ook de marktwaarde van mijn woning zal afnemen. Daarbij vrees ik dat door de overlast mijn woning onverkoopt wordt. Immers, welk persoon wilt midden in een windpark wonen? Kortom, ik zal hierdoor planschade lijden en behoud mij het recht voor om vergoeding van planschade te vorderen.</p>	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
124.10	IP Wabo	<p>10. Draagvlak en financiële participatie</p> <p>Windpark Hanze bestaat uit een groep personen die (voor het merendeel) grond hebben liggen in de plaatsingszones langs de Hoge Vaart en de Hondtocht. Zij verdelen onder elkaar de opbrengsten van Windpark Hanze en keren elkaar vergoedingen uit. Ik woon in het projectgebied van Windpark Hanze, maar ik heb geen grond in de plaatsingszones voor windturbines.</p> <p>Volgens de regels van de provincie Flevoland moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu niet het geval. De personen van Windpark Hanze houden de gelederen gesloten voor mij en voor andere bewoners en grondeigenaren in het gebied. Dit is niet in overeenstemming met de regels van de provincie</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Slagschaduw', 'Landschap en verlichting', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

		Flevoland en veroorzaakt bovendien sociale ongelijkheid in het gebied.		
124.11	IP Wabo	<p>11. Onvolledige en incorrecte voorlichting De voorlichting over het windpark is op enkele vlakken onvoldoende of zelfs incorrect geweest. Ik zal enkele voorbeelden noemen.</p> <p>Windpark Hanze heeft mij (en andere omwonenden in het buitengebied) geïnformeerd dat de slagschaduw op mijn erf beperkt zal worden tot maximaal één uur per jaar. Ook na het indienen van de vergunningaanvraag op 26 april 2019 is dit genoemd. Echter is in de vergunningaanvraag voor Windpark Hanze enkel vastgelegd dat de slagschaduw in de woonkernen zal worden beperkt tot maximaal één uur. Dit betekent dat ofwel de verstrekte informatie aan omwonenden niet correct was, ofwel de vergunningaanvraag voor het windpark incompleet is.</p> <p>Daarnaast blijkt uit de vergunningaanvraag dat er drie series verlichting op de masten zullen worden geplaatst, waarvan de bovenste verlichting in ieder geval overdag en mogelijk ook bij schemer en 's nachts zal knipperen. Dit is in strijd met de eerder verstrekte informatie van Windkoepel Groen (WKG) en Windplan Hanze, waarbij werd gesproken over twee series verlichting, namelijk 'bovenin en waarschijnlijk ook halverwege'. Ook is mij geïnformeerd dat het zou gaan om vastbrandende verlichting.</p> <p>Medio april 2019 zijn mijn partner en ik ingelicht door initiatiefnemers van Windpark Hanze, kort voor de vergunningaanvraag werd ingediend en de stukken ter inzage zouden liggen. Tijdens dit gesprek konden veel van onze vragen nog niet worden beantwoord. Hier zou men op terugkomen, maar dit is nooit gebeurd.</p> <p>Kortom, de informatievoorziening is onvolledig, niet tijdig verstrekt en een deel van de verstrekte informatie komt niet</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Slagschaduw', 'Landschap en verlichting', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.</p> <p>Ten behoeve van kenbaarheid van de vastgelegde en aangevraagde kenmerken, voorwaarden en beoordeling zijn alle ontwerpbesluiten en bijbehorende stukken ter inzage gelegd.</p> <p>Het is vervelend als in de aanloop naar de ter inzage afwijkende verwachtingen zijn gewekt.</p> <p>De genoemde documenten gelden als uitgangspunt voor de besluitvorming. Ten behoeve van de kenbaarheid hiervan zijn informatieavonden georganiseerd waar de stukken waren in te zien en zijn alle stukken zowel digitaal als fysiek ter inzage gelegd.</p>	Geen.

		overeen met de ingediende vergunningaanvraag. De organisatie van Windpark Hanze heeft hierdoor geen vertrouwen bij mij gewekt.		
124.12	IP Wabo	12. Economische achteruitgang De beoogde plannen leiden tot economische achteruitgang voor de bewoners in het gebied, enerzijds omdat zij voor de lasten opdraaien en anderzijds omdat zij van de initiatiefnemers niet mogen meedelen in de financiële lusten. In het geval van financiële compensatie van omwonenden dienen ten minste de lasten volledig te worden gecompenseerd en het zou zeer wenselijk zijn als ook de lusten eerlijk worden verdeeld.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak', 'Verminderd woongenot en planschade' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
124.13	IP Wabo	Conclusie: Realisatie van Windpark Hanze is in strijd met de vastgelegde ambities van Gemeente Dronten, Provincie Flevoland en de nationale structuurvisie Windenergie op Land. Ook zijn er windturbines ingepland buiten de toegewezen plaatsingszones. Als bewoner in dit gebied zal ik hinder ondervinden van de te plaatsen windturbines en de bouw hiervan. Ik maak mij zorgen over deze hinder en over de gezondheidsrisico's. Ook is onbekend hoe de afspraken en normen gehandhaafd zullen worden. Daarnaast zal mijn woningwaarde dalen en het is onbekend of dit gecompenseerd zal worden. Helaas heeft Windpark Hanze mij niet in de gelegenheid gesteld op gelijke voet te participeren. Als omwonende heb ik geen mogelijkheid tot zeggenschap in Windpark Hanze. De informatievoorziening vanuit Windpark Hanze is beperkt en niet volledig in lijn met de ingediende plannen. In de huidige plannen delen de initiatiefnemers van Windpark Hanze de lusten en omwonenden delen de lasten. Ik verzoek u daarom het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunning voor Windpark Hanze niet te verlenen. Als echter om een bepaalde reden wordt besloten hier geen gehoor aan te geven, wil ik u als overheid verzoeken zich maximaal in te spannen om een eerlijke verdeling van lusten en lasten in het gebied van Windpark Hanze te bewerkstelligen.	Per aspect is hiervoor een beantwoording gegeven. Zie ook algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Gezondheid', 'Verminderd woongenot en planschade', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'. De zienswijze vormt geen aanleiding tot bijstelling van besluit(en).	Geen.

125.1	IP Wnb Ww Wabo	<p>Hierbij geven wij u onze zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen (Flevoland). De stukken liggen ter inzage van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 6 juni 2019.</p> <p>Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze.</p> <p>Wij wonen aan [adres]. Op dit adres exploiteren wij een agrarisch bedrijf. Zowel mijn woning als mijn landbouwgrond liggen in projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze.</p> <p>Wij hebben de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze.</p> <p>Draagvlak en financiële participatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Windpark Hanze bestaat uit een groep personen die (voor het merendeel) grond hebben liggen in de plaatsingzones langs de Hoge Vaart en de Hondtocht. Zij verdelen onder elkaar de opbrengsten van Windpark Hanze en keren elkaar vergoedingen uit. Onze grond ligt niet in de plaatsingszones voor windturbines, maar wel in het projectgebied. 	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
125.2	IP Wabo	<ul style="list-style-type: none"> • Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu niet het geval. De personen van Windpark Hanze houden de gelederen gesloten voor ons en voor andere bewoners en grondeigenaren in het gebied. Dit heeft ongelijkheid als gevolg en is niet in overeenstemming met de regels van de provincie. 	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
125.3	IP Wabo	<ul style="list-style-type: none"> • Waterschap Zuiderzeeland die geen noemenswaardige grondpositie heeft in Windpark Hanze krijgt daarentegen wel de mogelijkheid om mee te participeren in Windpark Hanze. Dit vinden wij een vreemde gang van zaken. 	<p>Dit is onderdeel van de ontwikkeling door de initiatiefnemers. Initiatiefnemers hebben daarover aangegeven dat de achtergrond de volgende is.</p> <p>In het noordelijke deel van Windplan Groen is onderzocht in hoeverre het stroomgebruik van gemaal Colijn verduurzaamd kan worden door een samenwerking aan te gaan</p>	Geen.

			tussen Waterschap Zuiderzeeland en Windpark Hanze. Dit heeft geleid tot een constructie waarbij het Waterschap Zuiderzeeland ter financiering van het eigen vermogen een lening heeft verstrekt aan Windpark Hanze. Bij deze afspraken heeft het Waterschap een recht op GVO's, groene stroom en een gedeelte van de aandelen van Windpark Hanze bedongen. Deze afspraken hebben geen enkel effect op de andere participanten zoals Windshare. Het staat alle initiatieven en participanten vrij om de financiering van haar benodigde eigen vermogen in te vullen.	
125.4	IP Wabo	<ul style="list-style-type: none"> Wij willen er ook op wijzen dat alle onvoorziene hinder, zoals gezondheid risico en mogelijk verminderde GPS, gsm-ontvangst etc. bij problemen adequaat worden opgelost. 	Zie beantwoording bij zienswijze 62.10 en algemene beantwoording 'Gezondheid' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
125.5	IP Wabo	<ul style="list-style-type: none"> Als er met Windpark Hanze niet tot een billijke overeenkomst tot participatie gekomen wordt. Kan het toch niet zo zijn dat bij eventuele toekomstige uitbreiding van molens in plangebied Hanze er verplichtingen zijn naar de huidige 19 initiatiefnemers en waterschap Zuiderzeeland. 	Dit inpassingsplan voorziet slechts in een ruimtelijk besluit voor de turbines zoals aangegeven in het inpassingsplan en voorziet niet in eventuele toekomstige ontwikkelmogelijkheden.	Geen.
125.6	IP Wnb Ww Wabo	Wij verzoeken u het inpassingsplan NIET vast te stellen en de vergunningen voor Windpark Hanze NIET te verlenen.	Per aspect is hiervoor een beantwoording gegeven. De zienswijze vormt geen aanleiding tot bijstelling van besluit(en).	Geen.
126.1		De zienswijze is gelijk aan zienswijze 124, met dien verstande dat de dichtstbijzijnde windturbine op 750 meter van mijn woning komt te staan, deze afstand is 3 keer de tiphoogte. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 124.	Zie beantwoording bij zienswijze 124.	
127.1	IP	Deze zienswijze is ingetrokken.	Voor kennisgeving aangenomen.	Geen.
128.1	IP Wnb Ww	Hierbij geef ik u mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Wind plan Groen (Flevoland). De stukken liggen ter inzage van vrijdag 26 april tot en met donderdag 6	Zie algemene beantwoording 'Geluid'.	Geen.

	Wabo	<p>juni 2019. Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze.</p> <p>Wij wonen op het adres: [adres], Dronten. Op dit adres wonen wij al bijna 40 jaar, en exploiteren wij een dienstverlenend bedrijf in de agrarische- en groensector. Ons erf ligt in het projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze.</p> <p>Ik heb de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geluid. De dichtstbijzijnde windturbines komen op ongeveer 850 meter van onze woning. Een lijn aan de westzijde en een lijn aan de zuidoostzijde van onze woning. Op deze manier is er altijd wel geluidsoverlast, onafhankelijk van de windrichting. 		
128.2	IP Wabo	<ul style="list-style-type: none"> • Slagschaduw. De slagschaduw van verschillende molens komen waarschijnlijk op onze woning terecht. Hiervan zullen wij vooral in de avonden hinder ondervinden. 	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw'.	Geen.
128.3	IP Wabo	<ul style="list-style-type: none"> • Verlichting. De molens zullen worden uitgerust met maar liefst 3 rode lampen, respectievelijk op de ashoogte, op 1/3 en 2/3 van de mast. Hierdoor zal er altijd een rode waas zijn wanneer het buiten donker is. Dit is onnatuurlijk en onrustig. 	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting'.	Geen.
128.4	IP Wabo	<ul style="list-style-type: none"> • Woongenot. De windturbines komen in de directe omgeving van ons erf en zullen ons woongenot negatief beïnvloeden. De waarde van onze woning zal dalen. Wij zullen hierdoor planschade lijden en behouden ons het recht voor om vergoeding van planschade te vorderen. 	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
128.5	IP Wabo	<ul style="list-style-type: none"> • Draagvlak en financiële participatie. Windpark Hanze bestaat uit een groep personen die (voor het merendeel) grond hebben liggen in de plaatsing zones langs de Hoge Vaart en de Hondtocht. Zij verdelen onder elkaar de opbrengsten van Windpark Hanze en keren elkaar vergoedingen uit. 	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

		Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu zeker niet het geval. De personen van Windpark Hanze houden de gelederen gesloten voor ons en voor andere bewoners en grondeigenaren in het gebied. Dit heeft ongelijkheid als gevolg en is niet in overeenstemming met de regels van de provincie. Ook heeft Windpark Hanze zich onthouden van tijdige en juiste communicatie van de ontwikkeling van het Windpark Hanze, naar de omgeving toe.		
128.6	IP Wabo	<ul style="list-style-type: none"> • Omgevingsvergoeding. <p>Ons is een omgevingsvergoeding voorgesteld welke lang niet in verhouding staat met de overlast die door de molens worden gecreëerd. Deze vergoeding is gebaseerd op een verouderd plan, namelijk dat van Windfederatie Flevoland, 2014. In dit plan was de omgevingsvergoeding hoger en de molens waren een stuk kleiner dan de molens welke in Windpark Hanze geplaatst zullen worden. Wanneer deze vergoedingen vergeleken worden blijkt dat de vergoeding van Wind plan Hanze ver te kort schiet.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Slagschaduw', 'Landschap en verlichting', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
128.7	IP Wnb Ww Wabo	Wij verzoeken u het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen voor Windpark Hanze niet te verlenen.	Per aspect is hiervoor een beantwoording gegeven. De zienswijze vormt geen aanleiding tot bijstelling van besluit(en).	Geen.
129.1		De zienswijze is gelijk aan zienswijze 38. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 38.	Zie beantwoording bij zienswijze 38.	
130.1	IP Wnb Ww Wabo	<p>Hierbij geef ik U mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot WINDPLAN GROEN FLEVOLAND Deze zienswijze betreft alle besluiten die ter inzage liggen van vrijdag 26 april tot en met donderdag 6 juni 2019.</p> <p>Deze zienswijze betreft alle ontwerp besluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op windpark Hanze.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Geluid', 'Slagschaduw', 'Landschap en verlichting', 'Vergoedingen van windplan' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.

		<p>Ik woon op het adres [adres] zowel mijn woning als mijn grond liggen in het projectgebied Groen in het gebied van WINDPARK HANZE.</p> <p>De windturbines komen op 600 meter vanaf mijn woning en vrees hiervan ernstig hinder van te ondervinden o.a. door SLAGSCHADUW GELUIDSHINDER en KNIPPERENDE VERLICHTING op de molens.</p> <p>De waarde van mijn woning zal hierdoor dalen en mijn woon- genot zal hierdoor worden aangetast.</p> <p>Ik zal hierdoor planschade lijden en behoud mij het recht voor om een deugdelijke bewoners vergoeding van de planschade te vorderen.</p> <p>De door de initiatiefnemers voorgestelde vergoeding van 5000 euro per jaar is nog niet de helft van de vergoeding welke past bij de molens van 249 meter tiphoogte waarvan er nog niet elders in Nederland of zelfs in de wereld zijn ver- rezen.</p>		
130.2	IP Wnb Ww Wabo	IK verzoek U het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen voor WINDPLAN HANZE niet te verlenen.	Per aspect is hiervoor een beantwoording gegeven. De zienswijze vormt geen aanlei- ding tot bijstelling van besluit(en).	Geen.
131.1		De zienswijze is gelijk aan zienswijze 38. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 38.	Zie beantwoording bij zienswijze 38.	
132.1	IP Wnb Ww Wabo	Hierbij geven wij u onze zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen (Flevoland). De Stukken liggen ter inzage van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 6 juni 2019. Deze zienswijze betreft alle ontwerp- besluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking heb- ben op Windplan Hanze.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

		<p>Wij wonen op het adres [adres] Dronten. Op dit adres exploiteren wij een agrarisch bedrijf. Zowel de woning en landbouwgrond liggen in projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze. Wij hebben de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De realisatie van WP Groen in de huidige vorm creëert een ongelijke waardigheid die voor de lange termijn merkbaar is in het gebied en ook de onderlinge verhoudingen scheef trekt. • Windpark Hanze bestaat uit een groep personen die (voor het merendeel) grond hebben liggen in de plaatsingszones langs de Hoge Vaart en de Hondtocht. Zij verdelen onder elkaar de opbrengsten van Windpark Hanze en keren elkaar vergoedingen uit. Onze grond ligt niet in de plaatsingszones voor windturbines, maar wel in het projectgebied. Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu niet het geval. De personen van Windpark Hanze houden de gelederen gesloten voor ons en voor andere bewoners en grondeigenaren in het gebied. Dit is niet in overeenstemming met de regels van de provincie. Wij verzoeken u ons dezelfde mogelijkheden te geven als die u hen heeft gegeven en ons op basis van gelijkwaardigheid te behandelen. We zouden daarom graag zien dat er ook een windmolenlijn op onze kavel kan zodat wij als initiatiefnemer in windplan groen kunnen meeparticiperen. 		
132.2	IP Wnb Ww Wabo	Wij verzoeken u het inpassingsplan NIET vast te stellen en de vergunningen voor Windpark Hanze niet te verlenen.	Per aspect is hiervoor een beantwoording gegeven. De zienswijze vormt geen aanleiding tot bijstelling van besluit(en).	Geen.
133.1	IP Wabo	<p>Graag wil ik onderstaande zienswijze indienen met betrekking tot het ontwerp inpassingsplan "Windplan Groen", specifiek gericht op de locatie "Zeebiestocht".</p> <p>Bedrijf:</p>	Voor dieren, zoals paarden maar ook vee als schapen en runderen, zijn geen wetenschappelijke inzichten bekend inzake negatieve effecten ten gevolge van windturbines. Deze worden dan ook niet verwacht. Dat	Geen.

	<p>[Bedrijfsnaam] is een bedrijf aan de [adres] in Biddinghuizen, dat is gespecialiseerd in de training van paarden voor de draf-sport. Het bedrijf biedt stallingsruimte voor 50 paarden en is voorzien van de meest moderne faciliteiten, waarbij het dierenwelzijn altijd voorop staat. Naast de 50 ruime paardenboxen zijn er o.a. een inspanplaats voor zes paarden tegelijk, een was- en solariumafdeling voor de verzorging en een aparte ruimte voor de hoefsmid. De trainingsfaciliteiten worden gevormd door een grote ovale baan van 800 meter, een rechte strip van 1300 meter, drie grote graskampen, aangevuld met 7 zandpaddocken voor de ontspanning en herstel van de dieren na de training. Ook ons woonadres is op deze locatie, zodat permanent toezicht en verzorgingsmogelijkheid aanwezig is.</p> <p>Het bedrijf is op dit adres gevestigd sinds 2001 en biedt momenteel werk aan negen arbeidsplaatsen. De training van paarden voor de draf-sport wordt door ons gezien als topsport. De omstandigheden dienen optimaal te zijn voor een goede samenwerking tussen mens en dier. Alleen dan zijn topresultaten te behalen, waarbij wij met trots kunnen vermelden dat ons bedrijf in deze sector gedurende de jaren 2013 tot en met 2018, onafgebroken Nederlands Kampioen Beroepstrainers is geworden. Zeer recent, op 31 mei 2019, is onze toppikeur [naam] zelfs in Zweden gehuldigd als Wereldkampioen Draf-sport. Een mijlpaal om trots op te zijn!</p> <p>De paarden worden veelal in opdracht van de eigenaar getraind om deel te nemen aan zowel nationale- als internationale wedstrijden. Deze opdracht nemen wij zeer serieus, met zeer goede resultaten als gevolg.</p> <p>Windturbines:</p> <p>huidige situatie: Sinds 2004 wordt in de directe omgeving, aan de noordzijde van de Zeebiestocht, een lijnopstelling van 10 windturbines geëxploiteerd. In goed overleg met zowel de exploitant als</p>	<p>geldt onderhavig des te meer aangezien in de bestaande situatie reeds windturbines naast de renbaan parallel aan de tocht en bij de ovale baan aanwezig zijn, zij het dat deze kleiner zijn. Ook deze windturbines veroorzaken slagschaduw waardoor schaduw geen nieuwe element is ter plaatse.</p> <p>Het onderzoek dat is uitgevoerd laat niet alleen de belasting ten gevolge van de windturbines zien voor geluid en slagschaduw bij woningen/ gevoelige objecten maar ook bij alle andere functies in de omgeving. Om die reden zijn visuele weergaven opgesteld van de slagschaduw- en geluidscontouren in zowel de huidige als de toekomstige situatie. Deze zijn opgenomen in de diverse rapportages en betrokken bij de beoordeling. Hieruit volgt onder meer de bestaande belasting in de huidige situatie door de bestaande windturbines bij de Zeebiestocht. Bijlage 2a van het MER betreft het akoestisch en slagschaduwonderzoek waarin het VKA is beoordeeld.</p>	
--	--	---	--

		<p>de grondeigenaren heeft dit, ondanks de soms geringe overlast niet tot grote problemen geleid. In tegendeel, doordat een gedeelte van de inspectieweg langs deze turbines door ons als rechte trainingsstrip mag worden gebruikt, is zelfs sprake van een win-win situatie. Op dit 1300 meter lange traject is het mogelijk om zeer hoge snelheden te behalen, hoger dan mogelijk is op de ovale baan, doordat de zijdelingse belasting op het bewegingsapparaat van de dieren achterwege blijft en alle energie beschikbaar is voor de loopbeweging in rechte lijn.</p> <p>Toekomstig mogelijke situatie: Uit het ontwerpbesluit blijkt dat het huidige windpark zal worden ontmanteld en plaats moet maken voor de bouw van zeven aanzienlijk grotere turbines, waarvan vier turbines zijn gepositioneerd aan de zuidzijde van de Zeebiestocht. Uit de onderliggende stukken blijkt dat er studie is verricht naar de mogelijke effecten op het woon- en leefmilieu in de omgeving, met betrekking tot het optreden van overlast door geluid, slagschaduwwerking en visuele waarneembaarheid. Daar waar sprake is van gebouwen, zijn deze effecten grotendeels gereguleerd in de wet- en regelgeving. Van enig onderzoek naar de mogelijke gevolgen voor onze bedrijfsvoering en meer specifiek naar de effecten van slagschaduw op de dieren is echter geen sprake.</p>		
133.2	IP Wabo	<p>Mogelijke bedrijfsschade: Door de veel grotere afmetingen van de turbines en de andere positionering in relatie tot onze trainingsfaciliteiten verwachten wij onderstaande problemen:</p> <p>Baan: Gedurende geruime tijd zal slagschaduw hinder worden ondervonden op de trainingsbaan, in het bijzonder van de turbine zbt 1.3 welke op ca. 100 meter van onze baan is gepland. Ook de geluidsdruk zal de normen op deze locatie ruim overschrijden, in vergelijking met de grenswaarden</p>	<p>Zie beantwoording bij zienswijze 133.1. In aanvulling hierop geldt dat de bedrijfsvoering van indiener niet onevenredig benadeeld wordt door Windplan Groen. Zoals aangegeven is reeds in de huidige situatie sprake van slagschaduw, bij de renbaan maar ook bij het inspectiepad, en er zijn geen wetenschappelijke inzichten die aanleiding geven negatieve effecten te verwachten zoals in de zienswijze aangegeven.</p> <p>Anekdotische ervaringen, bijvoorbeeld zoals beschreven voor een bestaand windpark</p>	Geen.

		<p>op gebouwen. In de vroege ochtenduren zal ook turbine zbt. 1.2 overlast veroorzaken vanaf zonsopkomst tot zeker enkele uren daarna. Dit is met name van belang, tijdens de zomerperiode, als op warme dagen volgens een zogenoemd tropenrooster wordt gewerkt, waarbij het trainingsschema wordt aangepast aan de hoge temperaturen en er dus een aantal uren vroeger wordt gestart. Het is daarbij niet aanneemelijk dat deze hooggevoelige dieren zullen wennen aan de snel wisselende licht- en schaduw effecten. In ernstige gevallen zal het kunnen leiden tot het noodzakelijk afbreken van de training om stress bij de dieren, alsmede ongelukken te voorkomen. Het zal duidelijk zijn dat dit de prestaties van de paarden, en impliciet, onze trainingsarbeid grote (financiële) schade kan berokkenen.</p> <p>1300 meter strip: De huidige turbines welke ten noorden van de inspectieweg zijn geplaatst, geven vrijwel geen slagschaduwoverlast op deze weg. Anders wordt het in de geplande nieuwe situatie, waarbij de turbines zbt 1.1, 1.2, 1.3 en 1.4 zijn gepland aan de overzijde (zuidzijde) van de zeebiestocht. Door de nieuwe situering zal een groot deel van de dag slagschaduw hinder optreden op deze inspectieweg. De snelle wisseling van licht- en schaduwcontrasten zal mogelijk dusdanige schrikreacties teweeg brengen, dat het uit veiligheidsoogpunt niet langer verantwoord is om op deze plaats met hoge snelheid te trainen. Deze eerder omschreven unieke trainingsfaciliteit dreigt daarmee grotendeels verloren te gaan en daarmee tevens de voorsprong welke ons bedrijf mede hierdoor heeft opgebouwd in vergelijking met concurrenten in deze branche.</p>	(windpark Bijvanck) (http://windparkbijvanck.nl/images/Nieuwsbrief_artikel.pdf) bevestigen dit beeld.	
133.3	IP Wabo	<p>Conclusie: Onze zienswijze is, dat bovengenoemde effecten niet, dan wel onvoldoende zijn onderzocht en dat nader onderzoek naar de effecten van de geplande windturbines op sportpaarden en de daaruit voortvloeiende maatregelen gewenst is, om de toekomst en continuering van ons bedrijf en de daarbij behorende werkgelegenheid voldoende te waarborgen.</p>	Per aspect is hiervoor een beantwoording gegeven. De zienswijze vormt geen aanleiding tot bijstelling van besluit(en).	Geen.

		Met belangstelling zien wij uw reactie tegemoet. Onze contactgegevens zijn in het briefhoofd vermeld.		
134.1		De zienswijze is gelijk aan zienswijze 38. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 38.	Zie beantwoording bij zienswijze 38.	
134.2	IP Wabo	Bijlage met opmerkingen m.b.t. "Overeenkomst omwonenden WP Hanze".	Zie algemene beantwoording "Vergoedingen van windplan".	
135.1	IP Wabo	<p>Hierbij dient de Nederlandse Toeristen Kampeer Club (hierna: NTKC) zienswijzes in met betrekking tot het ontwerpbesluit Windplan Groen en met betrekking tot het ontwerpbesluit tot wijziging van de omgevingsverordening Flevoland. Om pragmatische redenen zijn beide zienswijzes in een bezwaarschrift opgenomen.</p> <p>NTKC heeft 20 clubkampeerterreinen in geheel Nederland, waar gekampeerd wordt met beperkte middelen, in overeenstemming met de aanwezige natuurwaarden. Rust, stilte en donkerte zijn daarbij kernkwaliteiten.</p> <p>In Flevoland heeft de NTKC een terrein in het bosgebied Roggebotzand (adres: Roggebotweg 25). De kwaliteit van het kamperen op dit terrein wordt al bedreigd door de geplande uitbreiding van vliegveld Lelystad, en zal verder verslechteren door de geplande windmolens. We wijzen op geluid, slagschaduw en licht.</p>	<p>Kampeerterrinen en overige recreatie-locaties zijn niet aangewezen als gevoelige objecten in het kader van de Wet geluidhinder c.q. de Wet milieubeheer en zijn derhalve niet direct beschermd tegen geluid en slagschaduw afkomstig van windturbines. Wel is in het kader van de ruimtelijke ordening een afweging gemaakt ten aanzien van de effecten op recreatie-objecten in de omgeving. De plantoelichting bij het inpassingsplan wordt aangevuld met informatie over de belasting voor alle omliggende recreatie-objecten. Voor het kampeerterrein bij het Robbenoordbos geldt dat geluidsbelasting (Lden) onder de norm blijft.</p> <p>Ter hoogte van het kampeerterrein zal circa 8 uur slagschaduw per jaar optreden, op basis van de maximale afmetingen. Hierbij is geen rekening gehouden met eventuele afscherpende werking van bijvoorbeeld bos.</p> <p>De belasting die optreedt, evenals bij andere recreatie-objecten komt nagenoeg overeen met de belasting die is toegestaan voor gevoelige objecten. Deze wordt, zoals aangegeven dan ook zeker aanvaardbaar geacht voor recreatieobjecten .</p>	Plantoelichting bij inpassingsplan aanvullen.

			<p>Ten aanzien van licht wordt verwezen naar de algemene beantwoording 'Landschap en verlichting'.</p> <p>Dit deel van de zienswijze heeft (mede)betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.</p>	
135.2	IP Wabo	<p>De voorliggende plannen voorzien immers ook in windmolens ten Noorden van de Hanzeweg. In het bijzonder de beide windmolens op de locatie Hondstocht Noord, op circa 1300 meter van ons terrein, zijn voor ons niet aanvaardbaar.</p> <p>In de vigerende Structuurvisie Windmolens op Land is het gebied ten noorden van de Hanzeweg windmolenvrij. Het inpassingsbesluit loopt vooruit op de vaststelling van de, gelijktijdig ter inzage gelegde, wijziging van de provinciale omgevingsverordening.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak', 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.</p> <p>Dit deel van de zienswijze heeft (mede) betrekking op de wijziging van de Omgevingsverordening en/of de goedkeuring van het projectplan. Dit deel van de zienswijze is daarom doorgestuurd aan de provincie die het vervolgens betrokken heeft in haar besluitvorming over de wijziging van de Omgevingsverordening en de goedkeuring van het projectplan.</p>	Geen.
135.3	IP Wabo	<p>Uit de ontwerpbesluiten blijkt niet dat en op welke wijze rekening is gehouden met de natuur- en recreatiewaarden van het direct aangrenzende natuurgebied Roggebotzand. Het gaat hier om een gebied dat onderdeel uitmaakt van het Natuurnetwerk Nederland.</p>	<p>In het MER dat bij het inpassingsplan is gevoegd zijn de effecten op recreatieactiviteiten opgenomen, onder meer door visualisaties op te stellen op plekken met veel recreatie/passages waarvandaan de windturbines zijn te zien.</p> <p>Voor het Roggebotzand specifieke geldt dat daarbij specifiek de geluidsbelasting op het gebied is bepaald vanwege de status als stiltegebied. Aangezien er sprake is van een bos zal het zicht op de windturbines veelal</p>	Geen.

			afwezig of beperkt zijn voor recreanten in het gebied. Ten aanzien van de natuurwaarden geldt dat effecten op NNN zijn bepaald, waaronder voor het Roggebotzand. Hieruit komt naar voren dat er geen aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden optreden (in bijlage 4B bij het MER is dit in meer detail beschreven).	
135.4	IP Wabo	Er is geen noodzaak om ook windmolens toe te staan buiten het in de vigerende Structuurvisie aangewezen gebied. NTKC is niet overtuigd dat beide windmolens op de locatie Hondstocht Noord nodig zijn om de provinciale taakstelling voor windenergie te halen. De Monitor Wind op Land 2017 laat immers zien dat de plannen voor Flevoland een surplus hebben van 334,7 MW. De als onderbouwing, in de ontwerp omgevingsverordening, voor de noodzaak van deze twee molens genoemde begrippen; "robuuster maken van de businesscase" en "doelrendement onder de benchmark" getuigen van wollig taalgebruik, iedere afweging ten opzichte van andere (natuur) belangen ontbreekt. Er is geen reden om te overhaasten, dit ondergraaft het draagvlak voor de door NTKC op zich onderschreven energietransitie.	Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak', 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
135.5	IP Wabo	Graag ontvangen wij van u per ommegaande een ontvangstbevestiging met daarin de termijn waarin wij antwoord kunnen verwachten. Natuurlijk zijn we bereid om ons bezwaar nader toe te lichten, dan wel vragen te beantwoorden.	Uw zienswijze is in deze antwoordnota beantwoord en er is een ontvangstbevestiging verstuurd.	Geen.
136.1		De zienswijze is gelijk aan zienswijze 74. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 74.	Zie beantwoording bij zienswijze 74.	
137.1		De zienswijze is gelijk aan zienswijze 10. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 10.	Zie beantwoording bij zienswijze 10.	

138.1		De zienswijze is gelijk aan zienswijze 10. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 10.	Zie beantwoording bij zienswijze 10.	
139.1	IP Wabo	<p>Wij worden geraakt in onze belangen. Met name de tiphoogte tot 249 meter zal overlast bezorgen door onder andere slagschaduw, geluid en overige planschade. De plaats van de nieuw te bouwen turbines is ons niet geheel duidelijk maar door de geringe afstand in combinatie met de hoogte zullen wij zeker hinder ondervinden. Dit zal ook leiden tot waardevermindering van onze woonplek en ten koste gaan van ons woongenot. Ook lijkt er een onredelijke verdeling en rechtsongelijkheid te zijn in de geplande vergoedingen.</p> <p>Hierbij verklaar ik dat ik op het door mij opgegeven e-mailadres goed bereikbaar ben voor verdere correspondentie over het project.</p>	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw', 'Geluid', 'Verminderd woongenot en planschade', 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
140.1	IP Wnb Ww Wabo	<p>Via deze weg willen wij onze zienswijze met betrekking tot Windplan Groen (Flevoland) indienen. Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze.</p> <p>Wij zijn woonachtig aan [adres] te Dronten. Onze woning en bedrijf liggen in projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze.</p> <p>Windpark Hanze bestaat uit een groep initiatiefnemers, die voor het merendeel grond hebben in de plaatsingszones langs de Hoge Vaart en de Hondtocht, en waterschap. Ons erf ligt niet in de plaatsingszones voor windturbines maar wel in het projectgebied.</p> <p>Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen participeren in de opbrengsten van het windpark. Dit is op dit moment niet het geval en daarmee niet in overeenstemming met de regels van de provin-</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

		cie. Wij willen de mogelijkheid geboden krijgen tot een gelijkwaardige participatie met hetzelfde rendement als de initiatiefnemers van Windpark Hanze.		
140.2	IP Wabo	De windturbines komen in de directe omgeving van onze woning te staan. Wij maken ons daarom zorgen over de slagschaduw die over onze woning komt, eventuele geluidshinder en het daaraan verbonden woongenot. Tevens kan de aanwezigheid van de windturbines een negatief effect hebben op de waarde van onze woning waardoor wij planschade lijden. Wij behouden ons het recht voor om een vergoeding voor deze planschade te vorderen.	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw', 'Geluid' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
140.3	IP Wnb Ww Wabo	Wij verzoeken u het inpassingsplan en de vergunning vooralsnog niet vast te stellen en te verlenen.	Per aspect is hiervoor een beantwoording gegeven. De zienswijze vormt geen aanleiding tot bijstelling van besluit(en).	Geen.
141.1	IP Wnb Ww Wabo	<p>Als inwoner van Biddinghuizen wil ik gebruik maken van de mogelijkheid mijn zienswijze in te dienen over het Ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen en de daarbij behorende ontwerpbesluiten.</p> <p>Naar aanleiding van de Kennisgeving Windplan Groen (Flevoland) en de inloopbijeenkomst in Biddinghuizen van 16 mei jl ben ik erg geschrokken van de plannen. Windenergie kan zeer zeker bijdragen aan een duurzame samenleving, maar dit mag mijns inziens niet ten koste gaan van het woongenot van een complete gemeenschap.</p> <p>Er worden enorme molens zo dicht op ons dorp geplaatst, dat we volkomen ingesloten raken. Vanaf elke plek in het dorp zullen we aankijken tegen draaiende molens die 's nachts ook verlicht zullen zijn, zo heb ik begrepen. Deze continue bewegingen, lichtknipperingen en geluiden zijn mentaal zeer belastend en zorgen voor veel onrust.</p> <p>De geluidssimulatie tijdens de inloopbijeenkomst heeft mij ook niet gerustgesteld, integendeel. Hoewel ik er met een neutraal gevoel naar toe ging, zorgde de voortdurende, lage bromtoon al snel voor irritatie.</p> <p>Uitvoering van dit windplan betekent ook dat Biddinghuizen geen aantrekkelijke vestigingsplaats voor nieuwe inwoners</p>	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting', 'Geluid', 'Slagschaduw', 'Afstand tot woonkernen' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.

		zal zijn, terwijl het dorp daar de afgelopen jaren juist zo hard voor geknukt heeft. Na jaren vertraging begint de nieuwbouwwijk De Graafschap eindelijk van de grond te komen. Dorpsbelangen Biddinghuizen en Stichting de IJsvogel doen hun uiterste best om leuke activiteiten te organiseren en de winkeliers uit het centrum (waartoe ikzelf ook behoort) proberen zoveel mogelijk inwoners in eigen dorp te laten winkelen. Al dit werk zal door de komst van de genoemde windmolens mogelijkerwijs in één keer tenietgedaan worden.		
141.2	IP Wabo	De Graafschap zal te zijner tijd veel overlast gaan ondervinden van de vliegroutes van Lelystad Airport, maar nu dus ook hinder krijgen van windmolens. Al met al geen aantrekkelijke wijk meer om te gaan wonen. En mocht het toch lukken om nieuwe inwoners aan te blijven trekken, dan zal verdere uitbreiding niet meer mogelijk zijn. Sommige windmolens zijn zo dicht op het dorp gepland, dat de mogelijkheden tot uitbreiding van Biddinghuizen volledig geblokkeerd worden. Zowel uitbreiding richting het Veluwemeer als eventueel naar opzij zal niet meer mogelijk zijn, omdat de molens overal in de weg staan.	Zie algemene beantwoording 'Geluid' en 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.
141.3	IP	Bovendien voorzien wij een (sterke) waardedaling van onze woning, omdat wij aan de rand van Biddinghuizen wonen. Op de kaarten die tijdens de inloopavond te zien waren, zaten wij daardoor precies op de rand van slagschaduw en geluids-overlast.	Zie algemene beantwoording 'Geluid', 'Slagschaduw' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
141.4	IP Wabo	Biddinghuizen staat voor weidsheid, rust, recreatie en samen leven. Dit gaat niet samen met het nu voorliggende Windplan Groen, zeker niet in combinatie met de voorziene opening van Lelystad Airport, waar Biddinghuizen ook zeer veel overlast van gaat krijgen.	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting', 'Geluid', 'Slagschaduw' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
141.5	IP Wabo	Ik vertrouw erop dat u de bezwaren uit Biddinghuizen serieus neemt en Windplan Groen in heroverweging zult nemen.	Per aspect is hiervoor een beantwoording gegeven. De zienswijze vormt geen aanleiding tot bijstelling van besluit(en).	Geen.
142.1		De zienswijze is gelijk aan zienswijze 141. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 141.	Zie beantwoording bij zienswijze 141.	

143.1	IP Wabo	<p>Alhoewel ik geen enkel bezwaar heb tegen het opwekken van groene energie middels windmolens teken ik toch bezwaar aan tegen de vele te plaatsen windmolens rondom Biddinghuizen. Aanleiding om dit bezwaar te maken is de oproep van een groep verontruste inwoners van Biddinghuizen in relatie tot het voorgenomen Windplan Groen. Waar zitten mijn zorgen:</p> <p>1. Biddinghuizen wordt rondom ingebouwd met windmolens op een kritische afstand van 800 meter. Uitbreiding van ons dorp met meer woningen wordt hierdoor niet meer mogelijk, ook een met windmolens ingebouwd dorp is niet aantrekkelijk voor nieuwe bewoners. Ik vrees dus leegloop.</p>	Zie algemene beantwoording 'Afstand tot woonkernen'.	Geen.
143.2	IP Wabo	<p>2. De windmolens en de uitbreiding van luchthaven Lelystad bij elkaar behoorlijk, niet alleen dat de uitbreiding bepaald geen duurzame oplossing is maar bovendien de uitbreiding beperkt van het aantal en hoogte van windmolens. Hiervan is Biddinghuizen slachtoffer. Het is echt droevig om te zien dat 20 windmolens er niet komen i.v.m. uitbreiding vliegveld Lelystad en dat 4 windmolens (die voor overlast zorgen) rondom Biddinghuizen niet verplaatst kunnen worden.</p>	Zie algemene beantwoording 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.
144.1	IP Wnb Ww Wabo	<p>Ondergetekende, [naam], namens [naam] voornoemd wil hierbij een zienswijze indienen ter zake de ontwerp besluiten betreffende het Windplan Groen. Het gaat hierbij om het ontwerp Inpassingsplan en de ontwerp besluiten betreffende de aanvragen om een omgevingsvergunning voor het oprichten en in werking hebben van het windpark.</p> <p>Reclamant heeft aan [adres 1] en [adres 2] onroerend goed in eigendom. Als gevolg van de plaatsing van windturbines in het kader van Wind plan Groen zal sprake zijn van een waardevermindering van het betreffende onroerend goed. Op de locatie [adres 2] heeft reclamant plannen om te zijner tijd aldaar een woning te realiseren.</p> <p>Het gaat hierbij met name om de plaatsing van windturbines welke op zeer korte afstand van respectievelijk onder andere</p>	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw', 'Geluid', 'Verminderd woongenot en plan-schade' en 'Landschap en verlichting'.	Geen.

		<p>de woning en bedrijfsbebouwing geplaatst zullen gaan worden. De afstand tot de meest nabijgelegen windturbine bedraagt slechts 680 meter. Binnen een afstand van 1 kilometer zullen nog 3 windturbines volgens het Windplan geplaatst worden.</p> <p>Gelet op de tiphoogte van de windturbines van 249 meter, zullen 7 windturbines aanleiding gaan geven voor slagschaduw. De gevreesde slagschaduw zal gedurende verschillende tijden in het jaar plaatsvinden.</p> <p>Behalve de waardevermindering van het onroerend goed als gevolg van slagschaduwhinder wordt gevreesd voor geluid- en lichthinder.</p> <p>De lichthinder wordt mede veroorzaakt door de rode lichtgloed van de veiligheidslampen welke in de richting van de woning van reclamant schijnen. Lichthinder wordt tevens verwacht van de molen lijn welke aan de Hondtocht gerealiseerd zal worden.</p> <p>Voor reclamant zal in verband met het voorgaande en de horizonvervuiling sprake zijn van een aanzienlijke aantasting van het woongenot.</p>		
144.2	IP Wabo	Voorts is reclamant het volstrekt niet eens dat hij slechts te maken krijgt met de aanzienlijke nadelige gevolgen van het Wind plan en op geen enkele wijze kan profiteren van de financiële exploitatie van het Windpark. De exploitanten van het windpark bieden aan reclamant als bewoner en ondernemer in het projectgebied in strijd met het provinciale regioplan windenergie niet de mogelijkheid om op gelijke voet financieel te participeren in het Windpark.	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
144.3	IP Wabo	Op grond van het vorenstaande verzoekt ondergetekende namens reclamant niet over te gaan tot vaststelling van het bestreden Inpassingsplan en niet over te gaan tot het verlenen van de bestreden omgevingsvergunningen.	Per aspect is hiervoor een beantwoording gegeven. De zienswijze vormt geen aanleiding tot bijstelling van besluit(en).	Geen.

145.1	IP Wnb Ww Wabo	<p>Hierbij geef ik u mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen (Flevoland). De stukken liggen ter inzage van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 6 juni 2019.</p> <p>Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze.</p> <p>Mijn adressen zijn [adres 1] en [adres 2] Dronten, op Ketelweg 12[adres 1] exploiteer ik mijn Viskwekerij (paling), tevens is op dit adres ook mijn woning gelegen en op [adres 2] is mijn andere woning gelegen. Alle onroerend goed bevindt zich op één perceel. Alles in het project gebied Groen, en daarmee in het plangebied van Windpark Hanze.</p>	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
145.2	IP Wabo	<p>Ik heb de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze:</p> <p>Geluid Zo de windmolenturbines nu gepland staan, komt de dichtstbijzijnde turbine op ca.788 meter van mijn woningen te staan, waardoor ik zondermeer geluidsoverlast zal gaan ondervinden. Ik en mijn gezin hebben recht op een voldoende stille omgeving zowel in en om de woningen.</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid'.	Geen.
145.3	IP Wabo	<p>Slagschaduw De slagschaduw van de turbines wordt zoals berekend ruimschoots over mijn woningen geworpen, Ik en mijn gezin hebben recht om zowel in als om de woning zonder frequente onderbreking van (zon)licht te kunnen leven.</p>	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw'.	Geen.
145.4	IP	<p>Waardedaling woningen Door de komst van windmolens, waarbij de dichtstbijzijnde molen op ca. 788 meter van de woningen komt te staan, zal het woongenot van mij en mijn gezin aanzienlijk afnemen, dit zal ook voor toekomstige bewoners het geval zijn, waardoor de woningen aanzienlijk in waarde zullen dalen. Hierdoor ontstaat planschade, en behoud mij bij deze het recht voor om vergoeding van planschade te vorderen.</p>	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
145.5	IP Wabo	<p>Trillingen Tijdens de bouw van de betreffende windmolens (heien) en het verwijderen (breken) van oude kavelpaden ter vervanging van nieuwe toegangswegen, zal mijn bedrijf overlast</p>	Bij heiwerkzaamheden en overige werkzaamheden kunnen trillingen ontstaan. Deze zijn echter tijdelijk van aard en daardoor over het algemeen beperkt van invloed	

		<p>ondervinden in een vorm van trillingen in en door de grond waardoor de paling stopt met eten, hierdoor zal omzetverlies ontstaan. Hierdoor ontstaat planschade, en behoud mij het recht voor om vergoeding van planschade te vorderen.</p>	<p>op de omgeving. In de uitvoeringsfase zullen trillingen in het kader van de werkplannen t.b.v. het bevoegd gezag worden meegenomen.</p> <p>Uiteraard is het uw recht planschade aan te vragen als u van mening bent financiële schade te ondervinden als gevolg van de aanleg van het windpark.</p>	
145.6	IP Wabo	<p>Draagvlak Dit betreft een NOODOPROEP. Er is geen enkel draagvlak in het plangebied. Windpark Hanze bestaat uit 19 agrariërs welke een grondpositie bezitten waarop de windmolens gebouwd gaan worden. Deze 19 agrariërs behouden ca. 81% van de aandelen van Windpark Hanze en keren exorbitante bedragen uit van uit Windpark Hanze voor de vergoeding van stukjes grond welke voor de bouw van de win molens verhuurd gaan worden aan Windpark Hanze. Omwonenden welke willen participeren, waaronder ikzelf missen het rendement wat de 19 agrariërs te veel aan vergoeding ontvangen voor de verhuur van stukjes grond. Hierdoor kunnen omwonenden zoals ikzelf nooit op basis van gelijkwaardigheid participeren. Deze 19 agrariërs (mijn buren) hebben hun grond positie misbruikt, en daarmee alle andere ca. 50 omwonenden van het buitengebied buitenspel gezet, doch in ieder geval de overige ca. 50 omwonenden ongelijk behandeld ten opzichte van zich zelf. Er is geen draagvlak, en het regioplan Windenergie 2016 van de Provincie Flevoland is hiermee in het geheel niet na geleefd. Er heerst zeer grote onrust in het gebied. Het vertrouwen in de Overheid zal nog verder afnemen, indien Windpark Hanze een vergunning gaat ontvangen op de huidige plannen. Ook zal het een ondermijnend effect te weeg brengen met alle gevolgen van dien. Criminaliteit in het gebied zal toe gaan nemen omdat een aantal huidige bewoners dit mentaal niet aan kan, en zullen gaan vertrekken, waardoor lieden met minder goede bedoeling hun intrede zullen doen door leeg</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.</p>	Geen.

		staande gebouwen al dan niet te huren. Het is wachten op illegale praktijken die dan gaan plaats vinden. Wat er nu in delen van Brabant plaatvind, zal ongetwijfeld richting oostelijk Flevoland trekken. Het zal voor het bevoegd gezag dweilen met de kraan open worden. En dit al les om de komst van windmolens in ons gebied, waarvan de lusten en lasten op geen enkele wijze verdeeld worden zoals het regioplan Windenergie 2016 beoogd heeft.		
145.7	IP Wabo	Ik verzoek u vriendelijk gezien mijn argumenten het inpassingsplan NIET vast te stellen en de vergunning voor Windpark Hanze NIET te verlenen.	Per aspect is hiervoor een beantwoording gegeven. De zienswijze vormt geen aanleiding tot bijstelling van besluit(en).	Geen.
146.1	IP Wnb Ww Wabo	Hierbij stuur ik u mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen (Flevoland). Meer specifiek betreft het een zienswijze voor het Hanze-deel, een gebied tussen de Hanzelijn, de Hoge Vaart en de dijk. Ik woon midden in het genoemde gebied op het adres [adres], Dronten. Op dit adres zet ik samen met mijn vrouw en medewerkers een zorgboerderij op, gericht op mensen die uiterst gevoelig zijn voor prikkels van licht, geluid en andere zintuigelijke waarnemingen.	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
146.2	IP Wabo	Ik heb de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze, onderdeel van Windplan Groen: Informatievoorziening Tot op de dag van vandaag is onbekend wat voor een type molen er eventueel komt te staan, hoeveel opgesteld vermogen deze heeft, hoeveel waarschuwingsslampen er komen, en in hoeverre wij daar last van gaan krijgen. Op 12 april jl is een afvaardiging van de initiatiefnemers hier geweest om uitleg te geven, maar bovenstaande simpele vragen werden als niet ter zake en niet bekend afgedaan. Ook schriftelijke navraag hieromtrent is tot op heden onbeantwoord gebleven. Opgesteld vermogen en omvang van de molens zijn voor mij als omwonende op 3 manieren van belang, zoals ook in bovengenoemd gesprek benoemd:	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak', 'Vergoedingen van windplan' en 'Best beschikbare technieken turbinekeuze en maatwerkvoorschriften'.	Geen.

	<ul style="list-style-type: none"> - Voor het inschatten van de juistheid en controleerbaarheid van de plannen en aannames van Initiatiefnemers - Voor eventuele deelname aan Windshare, zoals door initiatiefnemers wordt geprezen, maar wat ik als discutabel beschouw zonder dergelijke belangrijke details kenbaar te maken. - Voor het inschatten van de redelijkheid van de voorgestelde omgevingsvergoeding. Dit punt is van belang omdat de overheid een verplichte gebiedsgebonden omgevingsvergoeding koppelt aan het opgestelde vermogen. Het niet vermelden daarvan door initiatiefnemers is dus direct in hun belang en getuigt niet van enige transparantie voor een project welke invloed heeft op het hele plangebied. <p>Op 19 april jl. is de presentatie die op 12 april mij getoond werd, ook toegestuurd. Nadere bestudering geeft aan dat er op de ene kaart wel de grootte van de molens en de wieken wordt getoond en beschreven, terwijl op de kaart die geluids- en slagschaduwcontouren aangeeft dit is weggelaten. Dit wekt uiteraard argwaan omdat er in de presentatie wordt uitgegaan van een bandbreedte van zowel as-hoogte als omtrek van de wieken. Schriftelijke navraag bij de initiatiefnemers hierover is tot op vandaag onbeantwoord gebleven, ondanks toezeggingen dat dit wel zou gebeuren.</p> <p>In de presentatie worden weliswaar voorstellen gedaan die bijvoorbeeld overlast van geluid kunnen terug dimmen, maar er wordt nergens vermeld dat deze voorzieningen ook daadwerkelijk worden toegepast. De informatie is dus nietszeggend.</p> <p>De juistheid van de toch al beperkte informatie is daardoor niet eenduidig, niet te verifiëren, en kan in de toekomst als blijkt dat er meer overlast is dan is voorgesteld, ten alle tijden aangepast worden, mits het maar binnen de bandbreedte blijft. Voor de schaal en impact van dit project is dat ronduit misleidend.</p> <p>Hieronder, bij het kopje 'verlichting' staat nog meer over gebrekkige en incomplete informatievoorziening.</p>		
--	---	--	--

146.3	IP Wabo	<p>Overlast door onvrede in de buurt</p> <p>In genoemde presentatie (en ook op de voorlichtingsavonden die georganiseerd zijn), staan de nadelen van windmolens opgesomd, maar de belangrijkste wordt weggelaten. Dit is m.i. onvrede in de buurt. Deze is volop aan het ontstaan doordat door de windmolens zowel geld als overlast de buurt in komt. Initiatiefnemers creëren meerwaarde voor zichzelf en hun eigendommen, een forse jaarlijkse vergoeding, en naar het schijnt een goedkope manier om aandeelhouder in de molens te worden, terwijl omwonenden de overlast, planschade en een veel minder aantrekkelijke manier om eventueel aandeelhouder te worden rest. Dit leidt uiteraard tot onvrede.</p> <p>Doordat er lange tijd weinig of niets over de molens bekend is gemaakt, begint de buurt zich nu pas te realiseren wat er op ons afkomt. Dit leidde al tot steeds grimmiger wordende bijeenkomsten. Dit is niet de houding en stemming die ik van de buurt gewend ben, wat mij ernstige zorgen baart.</p> <p>Overigens ervaren we uit eerste hand dat er ook onvrede is tussen initiatiefnemers onderling. Ook dit komt de stemming in de weg niet ten goede. Uit bovenstaande valt af te leiden dat het in zijn geheel geen gebiedsplan is.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
146.4	IP Wabo	<p>Geluid</p> <p>Daar het experimentele molens betreft (voorgesteld worden molens met een tiphoogte van 249 m die (nagenoeg) niet voorkomen in de wereld) vrees ik dat ook geluidsoverlast hoger uit gaat vallen dan voorgesteld. Ook op gebied van geluid zijn de kaarten in de hierboven genoemde presentatie niet eenduidig. De voorgestelde mogelijkheden om geluid te beperken zijn - net als bij overige overlast - voornemens, zonder daadwerkelijke toezegging dat iets dergelijks ook toegepast gaat worden. Uiteraard zaait dit twijfel en baart het zorgen.</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid'.	Geen.
146.5	IP Wabo	<p>Slagschaduw</p> <p>De molens komen te dicht bij het huis en erf te staan in verhouding tot de hoogte. Hierdoor ontstaat slagschaduw. Daar wij momenteel een zorgboerderij aan het opbouwen zijn,</p>	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw'.	Geen.
			De zorgboerderij waar aan gerefereerd wordt, is door middel van een wijziging op het Bestemmingsplan buitengebied mogelijk	

		<p>waarbij we met zeer sensitieve mensen werken, zetten wij alles op alles om zo prikkel-arm mogelijk te kunnen werken. De geplande windmolens doen hier mogelijk veel te niet. Initiatiefnemers geven aan hier extra zorg voor te willen dragen, maar stellen per mail in een reactie op mijn vraag hierover dit te willen "[be] kijken hoe we dit t.z.t. kunnen inregelen". Dit getuigt niet van een doordacht plan.</p>	<p>gemaakt (NL.IMRO.0303.D40004-VA01) . Het betreft een locatie voor zorgboerderij met dagbesteding. In de toelichting wordt aangegeven dat er sprake is van een woning met zorgboerderij die qua activiteit vergelijkbaar is met een tuinbouwbedrijf maar dan kleinschaliger.</p> <p>De woning is als gevoelig object beschouwd. Gezien de aard is dit niet het geval voor de onderdelen van de zorgboerderij. Echter, vanwege de ligging nabij het woonhuis zal de slagschaduw op de gebouwen met deze functie en het terrein achter het woonhuis niet hoger zijn dan de wettelijke slagschaduwnorm voor een gevoelig object. Windturbines die slagschaduw veroorzaken zijn voorzien ten westen van het woonhuis, dat als woonhuis in stand is gelaten bij de genoemde wijziging. Daarmee is verzekerd dat er sprake is van een aanvaardbare situatie vanuit het oogpunt van de te veroorzaken belasting.</p> <p>Indien initiatiefnemers aanvullende maatregelen treffen in onderlinge overleg vormt dat geen belemmering voor de besluitvorming. Initiatiefnemers hebben aangegeven dit overleg voort te zetten.</p>	
146.6	IP Wabo	<p>Verlichting Windpark Hanze bouwt molens waarbij er een verplichting komt voor rode waarschuwingslampen. Op inloopavonden is hier niet over gesproken en was dit niet op simulatiebeelden te zien. Tijdens een voorlichtingsgesprek hier aan huis door 2 van de 19 initiatiefnemers is over 1 verplichte lamp gesproken. Ook in de presentatie staat dat er een lamp verplicht is. Later moet ik via een bijeenkomst van circa 52 boze/emotionele burens vernemen dat er op 2 hoogtes lampen komen.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting'.</p>	Geen.

		<p>Nog geen vier dagen later, tijdens een toevallige ontmoeting met een van de initiatiefnemers moet ik vernemen dat er zelfs 3 rijen lampen op komen. Initiatiefnemers zijn voornemens om overlast te beperken middels (nog) niet toegestane, of nog niet werkzame technische oplossingen. Voor een project van deze omvang is dit ronduit onprofessioneel. Deze verlichting zal 's nachts ook voor overlast zorgen doordat er 3 lijnen rood knipperende lampen de horizon vervuilen, waarschijnlijk zichtbaar vanaf de noord-, oost-, zuid- en zuidwest kant van onze woning.</p> <p>Desgevraagd is er tot op heden geen antwoord gekomen op de stand van techniek die daadwerkelijk toegepast gaat worden, en ook niet op het aantal lampen welke per molen geplaatst gaan worden. Informatievoorziening hieromtrent is dus ronduit slecht.</p>		
146.7	IP Wabo	<p>Woon- en werkgenot en waardedaling</p> <p>Door hinderlijke gevolgen van slagschaduw, geluid, knipperende verlichting en onvrede in de buurt wordt woon- en werkgenot negatief beïnvloed. Daar de molens dusdanige omvang hebben, zal dit ook bij een eventuele verkoop direct tot waardedaling leiden, waardoor wij als omwonenden planschade ondervinden.</p> <p>Dit stelt mij uiteraard niet gerust. Ik vrees voor overlast, planschade en voor het onderschatten tot zelfs bagatelliseren van de overlast door initiatiefnemers.</p>	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
146.8	IP Wabo	<p>Omgevingsvergoeding</p> <p>Momenteel ligt er een voorstel voor een omgevingsvergoeding bij de omwonenden. Dit impliceert uiteraard dat er ook door initiatiefnemers overlast verwacht wordt, ondanks herhaaldelijke ontkenningen op dit gebied (zie ook hierboven) door enkele van dezelfde initiatiefnemers.</p> <p>Omdat onze woning, erf en zorgboerderij straks binnen een cirkel van 1 km meerdere molens zal hebben, en nog 2 molens vanuit een andere lijnopstelling (die weliswaar iets verder ligt maar waarvan de overlast door onduidelijke kaarten in de presentatie op dit moment niet door mij</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

	<p>ingeschat kan worden. Ook dit punt is tot op heden, ondanks schriftelijke vragen van mij kant, onbeantwoord gebleven). De door initiatiefnemers voorgestelde vergoeding is gestaafd, en voor onze situatie voorgesteld op 5.000 euro per jaar, waarvoor we nu - met alle missende informatie en vage toezeggingen, zoals hierboven geschetst - moeten tekenen, waarbij wij als omwonenden moeten afzien van elke vorm van verweer of bezwaar.</p> <p>Echter, dit bedrag is niet geïndexeerd voor zolang de SDE subsidie geldig is. Dit betekent dat na 2 tot 4 jaar bouwjaar, gevolgd door 15 jaar SDE subsidie, er bij circa 2% jaarlijkse inflatie een vergoeding overblijft die iets meer dan 3.000 euro per jaar waard zou zijn. Daarna zou de vergoeding op nog onbekende wijze worden geïndexeerd gedurende de resterende draaitijd van de molens. Deze omgevingsvergoeding is te laag om de planschade te dekken (een toekomstige koper zal altijd - terecht - de windmolens als negatief omgevingselement beschouwen, en 'koopt' voor 3.000 euro waarde slechts een zeer klein deel van de planschade af). Voor omwonenden betekent dit hoe dan ook serieuze planschade.</p> <p>Initiatiefnemers zien de omgevingsvergoeding desgevraagd als een nobel gebaar, en geven aan dat het meer is dan hetgeen wordt voorgesteld in een aangrenzend gebied aan de andere kant van het spoor. Echter, het is nog niet de helft van wat er bijvoorbeeld in windplan Blauw aan de andere kant van het kanaal wordt voorgesteld, voor vergelijkbare molens op vergelijkbare afstand.</p> <p>Windplan Blauw kenmerkt zich door meer ervaring met overlast producerende plannen, zoals windmolens. Deze regio is door schade en schande en de daarbij gepaard gaande buienruzie, wijs geworden, waardoor er nu een betere vergoeding in het leven is geroepen en er meer mogelijkheden zijn voor omwonenden om te participeren.</p>		
--	---	--	--

		<p>Wat ik vooral op de omgevingsvergoeding heb aan te merken is dat het er op lijkt, dat de initiatiefnemers de overlast bij hunzelf vele malen hoger inschatten, door zichzelf een zeer ruime vergoeding toe te bedelen (zie ook hieronder).</p> <p>Ik vraag dus om vergunning verlening uit te stellen tot er een deugdelijk omgevingsplan ligt, waar de buurt zich ook in kan vinden, waarin er een betere tegemoetkoming is voor overlast, verminderd woon- en werkgenot, en voor planschade die gaat ontstaan, kortom met een betere verdeling van lusten en lasten.</p>		
146.9	IP Wabo	<p>Zelfverrijking waardoor van een gebiedsplan geen sprake kan zijn</p> <p>Via verschillende bronnen heb ik inmiddels vernomen dat 1 van de initiatiefnemers straks meer dan 300.000 euro per jaar ontvangt voor de opstelling van meerdere molens op het land wat hij bewerkt. Ook overige stakeholders ontvangen zeer ruime vergoedingen of worden voor serieuze sommen geld uitgekocht. Het gaat hier dus om exorbitant hoge bedragen, die in geen verhouding staan tot wat voor een vorm van overlast dan ook.</p> <p>Bij stroomprijzen hoger of gelijk aan de SDE bodemprijs lijkt dit een zakelijke afspraak, waar ik dus verder alleen een moreel appèl kan doen om geldstromen beter te verdelen over degene die overlast en planschade ervaren. Maar als stroomprijzen lager zijn of zelfs negatief, dan betaald heel Nederland dus mee om deze ene initiatiefnemer dagelijks een bedrag uit te betalen wat menig bijstandsmoeder nog niet in een maand krijgt. Dit lijkt pure zelfverrijking, totale scheefgroei, en getuigt van een respectloze houding van initiatiefnemer ten opzichte van de omgeving, burens, maar ook van de Nederlandse belastingbetaler. De vergoedingen die initiatiefnemers zichzelf toe berekenen om dat een molen blijkbaar bij hun wèl voor zeer veel overlast gaat zorgen, maken het hele plan immoreel. Het heeft daardoor sowieso niets meer weg van een gebiedsplan of</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

		omgevingsplan, iets wat bij het begin van het traject door Gemeente en Provincie als harde voorwaarde werd gesteld.		
146.10	IP Wabo	<p>Geen gebiedsplan</p> <p>In de basis zou het hele windmolen-gebeuren een breed gedragen plan moeten zijn voor alle mensen die in het gebied wonen en daardoor overlast gaan ervaren. Nu bovenstaande informatie van geldstromen bekend raakt, terwijl andere informatie bijvoorbeeld over overlast, al dan niet opzettelijk, niet bekend is, is het zeker geen gebiedsplan meer te noemen. Sterker nog, doordat zaken anders worden voorgesteld dan ze zijn (onbekend aantal lampen, nog steeds onbekende basiskenmerken van de molens, vage toezeggingen over overlastbeperkende instellingen of niet goedgekeurde technische oplossingen, etc.), er opzettelijk meegewerkt wordt aan exorbitant hoge vergoedingen voor bepaalde bewoners in het gebied - gegarandeerd door overheidsgelden - terwijl anderen gedupeerd raken door overlast en planschade, lijkt het plan te voldoen aan belangrijke voorwaarden om als frauduleus aangemerkt te kunnen worden.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak', 'Vergoedingen van windplan' en 'Best beschikbare technieken turbinekeuze en maatwerkvoorschriften'.	Geen.
146.11	IP Wabo	<p>Verantwoordelijkheid nemen</p> <p>Initiatiefnemers zijn voor zover ik in kan schatten allemaal ondernemers met lange staat van dienst, maar over het algemeen weinig tot niet ervaren in het opzetten van overlast producerende projecten van deze omvang. Dit leid ik vooral af uit commentaar dat de windmolens volgens sommige initiatiefnemers geen overlast zullen gaan veroorzaken, uit gebrekkige informatievoorziening en uit informatievoorziening die vooral ingaat op de juistheid bij het doorlopen van procedures terwijl wezenlijke vragen voor omwonenden stelselmatig worden omzeild of niet beantwoord.</p> <p>Het verkrijgen van een productierecht met een door het rijk ondersteunde bodem van de stroomprijs biedt een mooie kans voor de initiatiefnemers om van de wind te leven. Een dergelijke kans brengt m.i. ook een verantwoordelijkheid met zich mee, gezien de overlast van het project, welke initiatiefnemers zoals het nu lijkt onvoldoende op zich willen nemen. Lusten en lasten worden slecht verdeelt.</p>	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

146.12	IP Wabo	<p>Wetgeving is niet gebaseerd op molens van deze omvang. Zoals op zoveel overlast-gebieden zijn er eerst windmolens gebouwd - welke op land altijd tot overlast leiden - en is daarna wetgeving gekomen om overlast in te kaderen. Dit betekent dat wetgeving altijd achterloopt op de realiteit. De molens die momenteel - helaas slechts in contouren en niet in detail - in het plan zijn opgenomen, zijn van ongekende grootte, hoogte, diameter, en dus van ongekende overlast.</p> <p>Wetgeving, waar initiatiefnemers mee schermen en waar de lokale politiek blijkbaar ook vertrouwen in heeft, is bijvoorbeeld niet toereikend voor de molens die hier voorgesteld worden, simpelweg omdat dergelijke molens nog niet tot nauwelijks op land staan, en wetgeving gebaseerd is op veel kleinere molens.</p>	Wetgeving die van toepassing is op windturbines definieert normen die dienen te worden gerespecteerd als het gaat om effecten. De bevoegde gezagen zijn van mening dat de effecten van het windplan goed in beeld zijn gebracht en dat op basis daarvan een zorgvuldige afweging is gemaakt bij de besluitvorming.	Geen.
146.13	IP Wnb Ww Wabo	<p>Verzoek tot niet vaststellen van het inpassingsplan</p> <p>Bovenstaande overwegende, verzoek ik u het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen voor Windpark Hanze niet te verlenen, voordat er op bovenstaande onduidelijkheden solide en gefundeerde antwoorden zijn vastgelegd, er wel aan voorwaarden wordt voldaan zodat er sprake kan zijn van een gebiedsplan, de (schijn van) zelfverrijking door initiatiefnemers is weggenomen, een manier of meerdere manieren van billijke omgevingsvergoeding waarbij woongenot en planschade even ruimhartig gecompenseerd worden zoals de initiatiefnemers zichzelf ruimhartig te lijken compenseren voor nagenoeg dezelfde overlast, en huidige oorzaken van windmolen-onvrede in de buurt toereikend is ingekaderd door initiatiefnemers door transparante en heldere uitleg.</p>	Per aspect is hiervoor een beantwoording gegeven. De zienswijze vormt geen aanleiding tot bijstelling van besluit(en).	Geen.
147.1		De zienswijze is gelijk aan zienswijze 38. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 38.	Zie beantwoording bij zienswijze 38.	
148.1		De zienswijze is gelijk aan zienswijze 38. Voor weergave van de zienswijze, wordt verwezen naar zienswijze 38.	Zie beantwoording bij zienswijze 38.	

149.1		<p>Naar aanleiding van de publicatie "kennisgeving windplan groen (Flevoland)" in de Flevopost van 26 april jl. dien ik hierbij als naaste bewoner van een tweetal lijnopstellingen mijn zienswijze in op het inpassingsplan van windplan groen.</p> <p>Als particulier bewoner van agrarisch buitengebied zijn wij ons bewust van alle positieve en negatieve aspecten die het leven tussen agrarische ondernemers met zich meebrengen. Wij kunnen van heel van deze zaken overigens intens genieten. Daarnaast snappen wij de nut en de noodzaak van het oprichten van alternatieve energiebronnen om het gebruik van fossiele brandstoffen tot een minimum te beperken. Ik ben dan ook geen tegenstander van windenergie, maar ben wel verontrust over de ontwikkelingen die mogelijk rondom onze woning gaan plaatsvinden. Onze woning ligt redelijk dicht van de verschillende lijnopstellingen; de dichtstbijzijnde zijn de Ansjovistocht en de Zeebiestocht. Na het bezoeken van diverse informatieavonden hebben we een matig beeld kunnen krijgen van wat ons te wachten staat, de geplande molens van 249 meter zouden ook nog nergens staan. De impact is voor ons dus niet in te schatten. Vandaar maken wij ook bezwaar tegen windplan Groen als geheel en specifiek tegen bovengenoemde lijnopstellingen als directbetrokene, op basis van de volgende argumenten.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mogelijke geluidshinder (de huidige molens horen wij met regelmaat) - Waardevermindering van ons onroerend goed - Het Provinciale Regioplan heeft daarnaast nog een aantal belangrijke pijlers: <ul style="list-style-type: none"> o Meer energie met minder windmolens o Een mooier landschap (door minder molens en lijnopstellingen) o Onverminderd groot draagvlak (door betrokkenheid, participatie en schadevergoedingen) <p>Windplan Groen voldoet aan geen van deze pijlers. Dat onderbouw ik in onderstaande toelichting.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Nut en noodzaak', 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'. De specifieke aspecten van de zienswijze worden hierna per aspect behandeld.</p>	Geen.
-------	--	---	---	-------

149.2		<p>Aantal windmolens windplan Groen: In de huidige situatie staan 59 molens in deelgebied Groen. In de nieuwe situatie komen 90 molens te staan, waarbij het overgrote deel 2x zo hoog is dan de huidige. Dit is meer dan 1,5 keer zoveel als de huidige situatie. Dit samen met de enorme hoogte maakt het landschap veel voller, onrustiger, dus zeker niet 'mooier'. Dit voldoet niet aan de doelstelling van het Regioplan. Mijn zienswijze is om een plan te maken waarin wel veel grotere molens, maar niet meer molens worden geplaatst.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regioplan' en 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.</p>	<p>Geen.</p>
149.3		<p>Landschappelijke inpassing: In het Regioplan windenergie Flevoland is uitdrukkelijk vastgesteld dat een lijnopstelling "één niet verspringende lijn moet zijn; dit wordt in het Beeldkwaliteitsplan bevestigd en nader uitgewerkt. Bij het plan voor de Zeebiestocht is er een verspringing in de lijn opgenomen waardoor er vanuit onze woning, maar ook vanaf een groot deel van de Rietweg een zeer onrustig beeld ontstaat. Ook het kwaliteitsteam stelt vast dat de lijn niet past binnen het regioplan, niet voldoet aan het Beeldkwaliteitsplan (BKP) en daarmee niet voldoet aan redelijke eisen van welstand. De argumentatie uit het ontwerpbesluit, dat het onmogelijk is gebleken om zonder verspringing in de lijn hier windturbines te realiseren, is onvoorstelbaar; de huidige molens staan ook allen aan de noordkant van de tocht. Mijn zienswijze is om een plan te maken waarbij de landschappelijke kwaliteit wel wordt verbeterd.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Landschap en verlichting'.</p>	<p>Geen.</p>
149.4		<p>Geluidsoverlast Uit de geluidscontouren kaart van windplan groen blijkt dat onze woning en onze bedrijfsgebouwen geconfronteerd worden met een geluidsbelasting van 43 dB, de aanwezigheid van een laag frequent geluid brengt trillingen met zich mee. Dit kan in het stille buitengebied als hinderlijk worden ervaren. Ook hierover is door initiatiefnemers geen toenadering gezocht, geen overleg hoe hiermee om te gaan, geen draagvlak gecreëerd.</p>	<p>Zie algemene beantwoording 'Geluid'.</p>	<p>Geen.</p>

		Mijn zienswijze is om van de initiatiefnemers te verlangen dit eerst geregeld te hebben, voordat het inpassingsplan en/of de ontwerpbesluiten worden vastgesteld.		
149.5		<p>Waardedaling onroerende goederen</p> <p>Door de oprichting van windturbines met een tiphoogte van respectievelijk 249 en 220 meter wordt onze directe woon en leefomgeving aangetast, qua landschappelijke onrust, geluid en slagschaduw.</p> <p>Hiervan ondervindt de waarde van onze woning, de bedrijfs- en bijgebouwen en onze ondergrond een waardedaling.</p>	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
149.6		Mijn zienswijze is dat ingediende plannen niet rijp zijn voor vaststelling op grond van bovenstaande. Daarom verzoek ik u het inpassingsplan niet vast te stellen en de ontwerpbesluiten van nr. 1 WABO Anjovisstoom en no 11 WABO Zeebies- tocht 2 niet te vergunnen, voordat met de direct omwonenden overeenstemming is bereikt over oplossingen voor de beschreven overlastsituaties of/ en een passende schadeloosstelling. Aangezien het beoogde rendement enorm hoog is zullen de molenaars/participanten zelf geen bezwaar hebben zo dicht bij een molen en/of lijn molens te wonen. Om als molenaar mee te participeren zou voor ons ook een goed alternatief kunnen zijn. Met belangstelling zie ik uw antwoord tegemoet.	Per aspect is hiervoor een beantwoording gegeven. De zienswijze vormt geen aanleiding tot bijstelling van besluit(en).	Geen.
150.1	IP	Naar aanleiding van de publicatie "kennisgeving wind plan groen (Flevoland) "in de Flevopost van 26 april jl. dien ik hierbij als naaste bewoner van een tweetal lijnopstellingen mijn zienswijze in op het inpassingsplan van windplan groen. Als bewoner en ondernemer in het buitengebied, ben ik me bewust van de nut en noodzaak van het oprichten van alternatieve energiebronnen om het gebruik van fossiele brandstoffen tot een minimum te beperken. Ik ben dan ook geen tegenstander van windenergie, maar ben wel verontrust over de ontwikkelingen die rondom onze woning en ons bedrijf gaande zijn. Onze woning en bedrijf liggen te midden van verschillende lijnopstellingen; de dichtstbijzijnde zijn de Ansjovistocht en de Zeebiestocht. Ik maak bezwaar tegen	Voor kennisgeving aangenomen.	Geen.

		windplan Groen als geheel en specifiek tegen bovengenoemde lijnopstellingen als direct betrokkene, op basis van de volgende argumenten.		
150.2	IP Wnb Ww Wabo	Het Provinciale Regioplan heeft een aantal belangrijke pijlers: <ul style="list-style-type: none"> - Meer energie met minder windmolens - Een mooier landschap (door minder molens en lijnopstellingen) - Onverminderd groot draagvlak (door betrokkenheid, participatie en schadevergoedingen) Windplan Groen voldoet aan geen van deze pijlers. Dat onderbouw ik in onderstaande toelichting	Zie antwoord bij 150.3 tot en met 150.5 en algemene beantwoording 'Regioplan'.	Geen.
150.3	IP Wnb Ww Wabo	Aantal windmolens windplan Groen: In de huidige situatie staan 59 molens in deelgebied Groen. In de nieuwe situatie komen 90 molens te staan, waarbij het overgrote deel 2x zo hoog is dan de huidige. Dit is meer dan 1,5 keer zoveel als de huidige situatie. Dit samen met de enorme hoogte maakt het landschap veel voller, onrustiger, dus zeker niet 'mooier'. Dit voldoet niet aan de doelstelling van het Regioplan. Mijn zienswijze is om een plan te maken waarin wel grotere molens, maar niet meer molens worden geplaatst.	Zie algemene beantwoording 'Totstandkoming voorkeursalternatief'.	Geen.
150.4	IP Wnb Ww Wabo	Landschappelijke inpassing : In het Regioplan windenergie Flevoland is uitdrukkelijk vastgesteld dat een lijnopstelling 'één niet verspringende lijn' moet zijn; dit wordt in het Beeldkwaliteitsplan bevestigd en nader uitgewerkt. Bij het plan voor de Zeebiestocht is er een verspringing in de lijn opgenomen waardoor er vanuit onze woning, maar ook vanaf een groot deel van de Rietweg een zeer onrustig beeld ontstaat. Ook het kwaliteitsteam stelt vast dat de lijn niet past binnen het Regioplan, niet voldoet aan het Beeldkwaliteitsplan (BKP) en daarmee niet voldoet aan redelijke eisen van welstand. De argumentatie uit het ontwerpbesluit, dat het onmogelijk is gebleken om zonder verspringing in de lijn hier windmolens te realiseren, is onvoorstelbaar; de huidige molens staan ook allen aan de noordkant van de tocht.	Zie algemene beantwoording 'Landschap en verlichting'.	Geen.

		Mijn zienswijze is om een plan te maken waarbij de landschappelijke kwaliteit wel wordt verbeterd.		
150.5	IP Wnb Ww Wabo	<p>Draagvlak in de omgeving</p> <p>WKG heeft tot op heden zeer summier en zeer laat toenadering gezocht tot de omgeving. Notabene op 3 juni jl. is de directe buurt van de Ansjovistocht uitgenodigd om eenzijdig te horen te krijgen wat hun aanbod is aan slagschaduwvergoeding e.d. Er was geen sprake van inspraak, overleg, laat staan van overeenstemming. En dat 3 dagen voor einde zienswijzetermijn. Over de Zeebiestocht, waar wij minder dan 1,2 km vanaf wonen, zijn we in het geheel niet benaderd. Dit komt omdat de WKG bepaald heeft dat je alleen bij de dichtstbijzijnde lijn betrokken wordt. Hier ben ik het uiteraard niet mee eens. Uit de kaartjes van Wind plan groen blijkt dat onze woning en de bedrijfsgebouwen meer dan de toegestane overlast ondervinden van de windmolens van zowel de Ansjovistocht als die van de Zeebiestocht, alleen uit een andere richting.</p> <p>Mijn zienswijze is dat deze werkwijze uiteraard geen draagvlak in de omgeving creëert.</p>	Zie algemene beantwoording 'Totstandkoming voorkeursalternatief', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
150.6	IP Wnb Ww Wabo	<p>Slagschaduw</p> <p>Uit de onderliggende stukken van het inpassingsplan groen, blijkt in de slagschaduwcontourenkaart dat onze woning en de bedrijfsgebouwen binnen het gebied van meer dan 6 uur per jaar vallen, zowel van de Ansjovistocht als van de Zeebiestocht. Te verwachten is dat dit zeer hinderlijk is voor ons als bewoners, als ook voor onze werknemers tijdens werkzaamheden. Verder geeft het mogelijk schade aan de opbrengst van onze zonnepanelen, dan wel extra slijtage van omvormers, die bij slagschaduw op en af zullen schakelen. Zoals genoemd is ons eergisteren meegedeeld wat de slagschaduwvergoeding zal zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Deze wordt slechts uitgekeerd door de Ansjovistocht en niet door de Zeebiestocht, terwijl we van beide lijnen uit een andere richting overlast hebben, dus 2x zo vaak; - Er wordt een ander bedrag geboden dan bij bijvoorbeeld de Zeebiestocht en de Hanzewind, 	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw' en 'Vergoedingen van windplan'	Geen.

		<ul style="list-style-type: none"> - WKG meet dus met verschillende maten. Deze ongelijke behandeling wekt juist onrust en irritatie in het gebied in plaats van draagvlak! - De vergoeding wordt niet geïndexeerd; dat is toch niet van deze tijd; - Over deze vergoeding is geen overeenstemming, het was slikken of stikken. <p>Mijn zienswijze is om niets te vergunnen voordat er aange-toond is dat er gelijke behandeling is binnen de WKG en er aantoonbaar overeenstemming is met (directe) omgeving over vergoedingen.</p>		
150.7	IP	<p>Waardedaling onroerende goederen</p> <p>Door de oprichting van windturbines met een tiphoogte van respectievelijk 249 en 220 meter wordt onze directe woon en leefomgeving aangetast, qua landschappelijke onrust, geluid en slagschaduw. Hiervan ondervindt de waarde van onze woning, de bedrijfsgebouwen en onze ondergrond een waardedaling. Uit onderzoek van de Universiteit van Amsterdam blijkt dat plaatsing van een windmolen binnen een straal van 2 km van de woning kan zorgen voor een lagere woningprijs. De daling ligt gemiddeld tussen de 1,4 en 2,3%. Gezien er in ons geval niet 1 maar 5 molens binnen een straal van 2 km vallen, lijkt het me duidelijk dat een waarde-daling zeer aannemelijk is. Bij deze verzoek ik dan ook om een planschadevergoeding.</p>	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
150.8	IP Wnb Ww Wabo	<p>Mijn zienswijze is dat ingediende plannen niet rijp zijn voor vaststelling op grond van bovenstaande. Daarom verzoek ik u het inpassingplan niet vast te stellen en de ontwerpbesluiten van nr. 1 WABO Anjovisstoom en nr. 11 WABO Zeebiestocht 2 niet te vergunnen, voordat met de direct omwonenden overeenstemming is bereikt over schadeloosstelling en oplossingen voor de beschreven overlastsituaties. Met belangstelling zie ik uw antwoord tege-moet.</p>	Uw zienswijze is betrokken bij de besluit-vorming en in deze nota van antwoord be-antwoord.	Geen.

151.1	IP Wnb Ww Wabo	<p>Hierdoor geef ik mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen (Flevoland). De stukken liggen ter inzage van vrijdag 26 april 2019 tot en met 6 juni 2019.</p> <p>Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze.</p> <p>Mijn woonadres is [adres]. Hier woon ik particulier omdat ik hou en geniet van vrijheid en ruimte. Het huis en erf liggen in projectgebied Groen, in het gebied Windpark Hanze.</p>	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
151.2	IP Wnb Ww Wabo	<p>De volgende bezwaren heb ik tegen Windpark Hanze: Geluid en slagschaduw: Mijn woning staat 1300 meter van de dichtst bijstaande molens en valt binnen de berekende slagschaduw- en geluidshinderafstand.</p>	Zie algemene beantwoording 'Geluid' en 'Slagschaduw'.	Geen.
151.3	IP Wnb Ww Wabo	<p>Woongenot en waardedaling: De windturbines staan dus in directe nabijheid van mijn woning waardoor het woongenot zal worden aangetast. Tevens zal hierdoor bij verkoop de woning minder opleveren. Door deze planschade behoud ik mij het recht om een vergoeding van planschade te vorderen.</p>	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
151.4	IP Wnb Ww Wabo	<p>Draagvlak en financiën: De personen die Windpark Hanze ontwikkelen hebben onvoldoende inzicht gegeven, aan de bewoners van het projectgebied, over de gang van zaken bij het ontwikkelen van het Windpark Hanze. Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu niet het geval. Helaas. Er wordt geen financieel inzicht gegeven.</p>	Zie algemene beantwoording 'Economische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid'.	Geen.
151.5	IP Wnb Ww Wabo	<p>Windenergie is prima maar bij planschade zullen de gedupeerden wel een redelijke vergoeding moeten ontvangen voor verminderd woongenot en zeker voor de waardevermindering van de woning en erf.</p>	Zie algemene beantwoording 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
151.6	IP Wnb Ww	<p>Mijn verzoek is aan u om het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen voor Windpark Hanze, in de huidige vorm, niet te verlenen.</p>	Uw zienswijze is betrokken bij de besluitvorming en in deze nota van antwoord beantwoord.	Geen.

	Wabo			
151.7	IP Wnb Ww Wabo	Verder vertrouw ik er op dat mijn naam en adres, volgens de AVG-regelementen, niet zal worden doorgegeven aan derden en belanghebbenden van het Windpark Hanze.	De betrokken overheden handelen conform de AVG.	Geen.
152.1	IP Wnb Ww Wabo	Tot en met 6 juni 2019 liggen het rijksontwerpinpassingsplan en de ontwerpbesluiten ter inzage voor Windplan Groen. Namens mijn cliënt, de heer [naam], wonende en zaakdoende aan de [adres], te [postcode] Biddinghuizen, geef ik hierbij mijn zienswijze op het ter inzage gelegde plan. In deze zienswijze ga ik enerzijds in op de gebrekkige motivering van de locatiekeuzes voor de turbines en anderzijds op het schenden van de zorgplichtbepaling uit het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (verder: EVRM).	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
152.2	IP	Motivering locatiekeuzes turbines onvoldoende In het ontwerp-inpassingsplan wordt invulling gegeven aan een groot deel van de plaatsingszones uit het Regio-plan. In die zones zijn de nieuw te plaatsen windturbines geprojecteerd. Naar de mening van mijn cliënt bieden de opgenomen zones echter ruimte voor alternatieve plaatsingslocaties, waarbij - zij het beperkte - verschuivingen met locaties mogelijk zijn. In het ontwerp-inpassingsplan ontbreekt een goede motivering waarom exact op de geplande locaties de turbines zullen worden geplaatst. Weliswaar wordt in het ontwerp-inpassingsplan een uitgebreide motivering gegeven voor de 'lijnen' met turbines, maar er ontbreekt een deugdelijke motivering waarom een enkele turbine - waaronder de turbine die het dichtst bij het perceel van mijn cliënt staat, namelijk op ca. 750 meter - niet kan worden verschoven of kan worden toegevoegd aan een andere 'lijn'. Omdat er sprake is van een voor mijn cliënt belastend besluit, moet u uitgebreider motiveren waarom u exact deze locaties heeft gekozen. U had moeten onderzoeken in hoeverre er minder belastende alternatieven binnen de zone of in andere 'lijnen' aanwezig zijn die het woon-, werk- en leefklimaat op het perceel van mijn cliënt ten goede komen.	Zie algemene beantwoording 'Totstandkoming voorkeursalternatief'	Geen.
152.3	IP	Zorgplichtbepaling uit EVRM wordt geschonden	Zie algemene beantwoording 'Gezondheid'.	Geen.

		<p>Het ontwerp-inpassingsplan is in strijd met het bepaalde in artikel 8 EVRM. Uit de uitspraak van Europees Hof voor de Rechten van de Mens (verder: EHRM) van 9 december 1994 (AB 1996/56, López Ostra/Spanje) volgt dat uit artikel 8 EVRM de positieve verplichting wordt afgeleid om burgers te beschermen tegen de gevolgen van milieuvervuiling, ook als deze niet levensbedreigend is. Daarbij moet het gaan om ernstige vervuiling die het welzijn van burgers zodanig schaadt dat een effectief genot van het recht op privé- en gezinsleven niet meer mogelijk is. Daarbij is van belang dat het EHRM in de uitspraak van 27 januari 2009 (AB 2009/285, Tatar/Roemenië) het zogenaamde voorzorgsbeginsel afleidt uit het recht op privéleven, zoals gegarandeerd door artikel 8 EVRM. De werking van artikel 8 EVRM beperkt zich in dit verband niet tot het milieurecht maar kan ook aan de orde zijn op andere terreinen waar de gezondheid van personen in het geding is en de stand van de wetenschap (nog) geen voldoende duidelijkheid over potentieel gevaarlijke effecten biedt. Uit de laatste uitspraak volgt dat op basis van het voorzorgsbeginsel de afwezigheid van zekerheid over het intreden van milieuschade gelet op de wetenschappelijke en technische kennis op een bepaald moment niet kan rechtvaardigen dat de overheid effectieve maatregelen nalaat die zijn gericht op het voorkomen van ernstige en onomkeerbare milieuschade.</p>		
152.4	IP	<p>Bovenstaande betekent concreet voor deze zaak dat het ontwerp-inpassingsplan, waar tal van potentiële gezondheidsrisico's aan kleven, in strijd is met het voorzorgsbeginsel. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het ontwerp-inpassingsplan, waar op pagina 47 is aangegeven dat voor de etmaalperiode de norm van 47 dB Lden geldt. De WHO-normen uit 2018 schrijven echter een maximale geluidssterkte voor van 45 dB geluid bij windturbines. Alleen hier blijkt al uit dat de geluidseffecten van het ontwerp-inpassingsplan hoger zijn dan de normwaarden van de WHO en dat daarmee strijd met het voorzorgsbeginsel is gegeven. Maar ook op andere aspecten - bijvoorbeeld ten aanzien van gezondheidsrisico's als gevolg van het plaatsen van windturbines - is cliënt van mening dat het</p>	Zie algemene beantwoording 'Gezondheid' en 'Geluid'.	Geen.

		voorzorgbeginsel geschonden wordt. Dat klemt temeer nu de dichtstbijzijnde windturbine op slechts 700 meter afstand van het perceel van cliënt is geprojecteerd en slechts 200 meter van de kavelsloot en slechts 750 meter van het woonhuis van cliënt.		
152.5	IP Wnb Ww Wabo	Verzoek Namens cliënt verzoek ik u bovenstaande argumenten mee te nemen in uw belangenafweging en te komen tot een andere invulling c.q. andere locatiekeuzes voor de windturbines. Ik verzoek u vriendelijk altijd het boven deze brief genoemde kenmerk in uw correspondentie te vermelden. Uw reactie zie ik graag tegemoet. Heeft u nog vragen? Neemt u dan gerust contact met mij op.	Uw zienswijze is betrokken bij de besluitvorming en in deze nota van antwoord beantwoord.	Geen.
153.1	IP Wnb Ww Wabo	Hierbij maken wij onze zienswijze kenbaar met betrekking tot het ontwerpinpassingsplan en ontwerpbesluit van Windpark Windplan Groen.	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
153.2	IP Wnb Ww Wabo	Als directe omwonende van de te ontwikkelen windparken willen wij kenbaar maken dat wij niet zijn betrokken zijn geweest in de afspraken rondom de te nemen maatregelen om overlast van de turbines te voorkomen. De initiatiefnemers hebben tot op heden op geen enkele wijze aangegeven hoe zij tot goede omgevingsafspraken willen komen.	Zie algemene beantwoording 'Totstandkoming voorkeursalternatief' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.
153.3	IP Wnb Ww Wabo	Als bewoners vrezen wij voor nadelige gevolgen van de turbines, te noemen: een substantiële toename van het geluidsniveau, slagschaduw, lichthinder en hierdoor waardedaling van erf en woning.	Zie algemene beantwoording 'Geluid', 'Slagschaduw', 'Landschap en verlichting' en 'Verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
153.4	IP Wnb Ww Wabo	Wij verzoeken u, op grond van het bovenstaande, voorwaarden aan de vergunning te verbinden. Deze voorwaarden moeten in overleg met de omwonenden worden opgesteld om slagschaduw, geluids- en lichthinder zo veel mogelijk te beperken, ook wanneer dit tot zeer specifieke maatregelen per adres zal leiden (maatwerk).	Zie algemene beantwoording 'Best beschikbare technieken turbinekeuze en maatwerkvoorschriften'.	Geen.

153.5	IP Wnb Ww Wabo	Tevens dringen wij aan op goede afspraken rondom de gebiedsgebonden bijdrage en willen wij komen tot een passende vergoeding. Dit alles willen wij vastgelegd hebben in een overeenkomst afgesloten met de initiatiefnemers.	Zie algemene beantwoording 'Vergoedingen windplan'.	Geen.
153.6	IP Wnb Ww Wabo	Wij gaan ervan uit dat u ons van het verdere verloop van de procedure op de hoogte houdt.	De definitieve besluiten worden gepubliceerd en de indieners van een zienswijze worden separaat ook geïnformeerd over deze publicatie.	Geen.
154.1	IP Wnb Ww Wabo	Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze. Ik woon op het adres [adres] te Dronten. Op dit adres exploiteer ik een agrarisch bedrijf. Zowel mijn woning als mijn landbouwgrond liggen in projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze.	Ter kennisgeving aangenomen.	Geen.
154.2	IP Wnb Ww Wabo	Ik heb de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze. Slagschaduw De slagschaduw van de windturbines komt waarschijnlijk over mijn woning en over mijn land. Hiervan zal ik hinder ondervinden.	Zie algemene beantwoording 'Slagschaduw'.	Geen.
154.3	IP Wnb Ww Wabo	Woongenot en waardedaling De windturbines komen in de directe nabijheid van mijn woning. Mijn woongenot wordt hierdoor aangetast. De waarde van mijn woning zal hierdoor dalen. Ik zal hierdoor planschade lijden en behoud mij het recht voor om vergoeding van planschade te vorderen.	Zie algemene beantwoording 'verminderd woongenot en planschade'.	Geen.
154.4	IP Wnb Ww Wabo	Draagvlak en financiële participatie Windplan Hanze bestaat uit een groep personen die (voor het merendeel) grond hebben liggen in de plaatsingszones langs de Hoge Vaart en de Hondtocht. Zij verdelen onder elkaar de opbrengsten van Windpark Hanze en keren elkaar vergoedingen uit. Mijn grond ligt niet in de plaatsingszones voor windturbines, maar wel in het projectgebied. Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu niet het geval. De personen van Windpark Hanze houden de gelederen gesloten voor mij en voor	Zie algemene beantwoording 'Regioplan', 'Draagvlak' en 'Vergoedingen van windplan'.	Geen.

		andere bewoners en grondeigenaren in het gebied. Dit heeft ongelijkheid als gevolg en is niet in overeenstemming met de regels van de provincie.		
154.5	IP Wnb Ww Wabo	Ik verzoek u het inpassingplan niet vast te stellen en de vergunningen voor Windpark Hanze niet te verlenen.	Uw zienswijze is betrokken bij de besluitvorming en in deze nota van antwoord beantwoord.	Geen.
155.1	IP Wabo	[onleesbaar] draagvlak voor zijn onder de bevolking. Dat is nu niet het geval. Ik onderschrijf hierbij de argumenten zoals die zijn aangedragen door de Werkgroep Verontruste Bewoners van Biddinghuizen:	Zie algemene beantwoording 'Draagvlak'.	Geen.
155.2	IP Wabo	a. Landelijke Inpassing: De geringe afstand tot de bebouwing en de hoogte van de molens is zodanig dat er vanaf elke plek in het dorp aangekeken wordt tegen draaiende en s 'nachts ook verlichte windmolens. Dit veroorzaakt een mentale belasting en veel onrust. Een dorp dat als zodanig bekend is zal geen aantrekkelijke vestigingsplaats zijn voor nieuwe inwoners. In het regioplan Windenergie , Structuurvisie Flevoland , opgesteld in 2016 wordt als doelstelling genoemd : het uiteindelijk resultaat is een mooier landschap ,een duurzamere energiehuishouding, een sterkere economie en onverminderd groot draagvlak in de samenleving. Dat aan dit "nobeles" streven geen invulling wordt gegeven is evident.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.4.	Geen.
155.3	IP Wabo	b. Laagfrequent geluid: Recent is uit onderzoek gebleken dat de trillingen van laagfrequent geluid wel degelijk schade kunnen toebrengen aan het gehoor orgaan (Zie Medisch Contact 22 maart 2018). Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt in Nederland het voorzorg beginsel. Ik zie niets in de stukken waaruit blijkt dat de overheid dit principe serieus neemt.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.5.	Geen.
155.4	IP Wabo	c. Mitigerende maatregelen: Maatregelen ter compensatie van slagschaduw, geluid, verlichting, brandgevaar en waardedaling moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau worden vastgelegd én in de vergunningen tot in detail veranderd worden.	Zie beantwoording bij zienswijze 5.6.	Geen.
155.5	IP Wabo	d. Planologische bezwaren: Omdat sommige windmolens zo dicht op het dorp zijn gepland worden de mogelijkheden tot	Zie beantwoording bij zienswijze 5.7.	Geen.

		<p>uitbreiding van het dorp geblokkeerd. Dit geldt met name voor de Graafschap. Uitbreiding richting Veluwemeer is niet meer mogelijk omdat de molens in de weg staan. De Graafschap is een leuke nieuwbouwwijk maar zal t.z.t. relatief veel hinder ondervinden van de vliegroutes met nu ook hinder van windmolens . Al met al geen aantrekkelijke wijk om te gaan wonen. Er zijn inmiddels gevallen bekend van mensen die hun optie op bouwgrond om die reden hebben opgegeven.</p>		
156.1	IP	<p>U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.</p> <p>In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.</p> <p>Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, vind ik, net zoals gedeputeerde staten van Flevoland, dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden.</p> <p>Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.2.	Geen.
156.2	IP	<p>1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt.</p> <p>a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. We krijgen te maken krijgen met een sterke aantasting van onze woon en leefomgeving, vermindering van</p>	Zie beantwoording bij zienswijze 10.3.	Geen.

		<p>het woongenot een aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt.</p> <p>Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven. De [onleesbaar]</p>		
--	--	---	--	--

4 Aanpassingen aan besluiten

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn alle wijzigingen die zijn aangebracht aan de besluiten. Naast de wijzigingen als gevolg van de zienswijzen, betreft het ook ambtshalve wijzigingen. De wijzigingen worden per besluit toegelicht.

4.2 Inpassingsplan

Bij vaststelling van het inpassingsplan zijn, naast aanpassing van de status van het plan en de bijbehorende versienummering van de IMRO-code, de volgende wijzigingen aangebracht.

Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen	Regels	Verbeelding	Toelichting
De parkinfrastructuur is aangepast naar aanleiding van overleg met de gemeente Dronten. Het betreft zowel de civiele parkinfrastructuur als de elektrische infrastructuur. Dit is verwerkt in de verbeelding van het inpassingsplan. In bijlage 2 zijn de aanpassingen aan de parkinfrastructuur weergegeven.		X	
Alle turbineposities en locaties van transformatorstations zijn voorzien van een archeologische dubbelbestemming. Er worden nog geen posities vrijgegeven. Dit is verwerkt op de verbeelding en in paragraaf 5.5 van de plantoelichting.		X	X
De plantoelichting (paragraaf 3.3) is aangepast met betrekking tot zweefvliegterrein.			X
De plantoelichting is aangevuld met informatie over de belasting voor alle omliggende recreatieobjecten.			X
De plantoelichting is aangevuld met informatie omtrent Komeco.			X
De consequenties van de uitspraak omtrent stikstofdepositie en de PAS zijn in beeld gebracht. Dit heeft geleid tot aanpassingen ten opzichte van het ontwerp inpassingsplan. Zo is er een aanvulling op de passende beoordeling toegevoegd als bijlage bij de plantoelichting en verwerkt in de teksten van de plantoelichting. Daarnaast is een planregeling toegevoegd voor twee agrarische bouwpercelen, waarmee de mogelijkheid op grond van het huidige bestemmingsplan voor (intensieve) veehouderij komt te vervallen en is toegevoegd dat deze percelen als kantoor en voor opslag voor de aanleg en exploitatie van windturbines gebruikt kunnen worden. Dit heeft geleid tot aanpassingen in de plantoelichting, regels en verbeelding.	X	X	X

Ambtshalve wijzigingen	Regels	Verbeelding	Toelichting
Aanpassing locaties van de transformatorstations, waarbij in plaats van drie locaties in het ontwerp inpassingsplan waarbinnen er twee gerealiseerd mochten worden, nog slechts twee locaties zijn aangewezen. Het betreft één van de drie locaties uit het ontwerp inpassingsplan en één nieuwe locatie waar een groter transformatorstation gerealiseerd mag worden. Dit betekent dat op de verbeelding twee van de drie transformatorstations zijn verwijderd en één nieuwe locatie wordt toegevoegd. Tevens is de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - transformatorstation' op de verbeelding en in de legenda verwijderd en is artikel 3.1 sub a onder 2: 'ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - transformatorstation' maximaal één transformatorstation wordt gerealiseerd' verwijderd. De plantoelichting is hier ook op aangepast. In bijlage 2 zijn de aanpassingen aan de transformatorstations weergegeven.	X	X	X
Artikel 11.7 sub a, b en c aanpassen zodat 'het gebruik van de gronden ten behoeve van een windturbine' als strijdig is aangemerkt (in plaats van enkel het in gebruik hebben van een windturbine).	X		
Bijlage 2 bij de regels, figuur met 'Labels te saneren turbines KOLOM B' aanpassen zodat duidelijk is dat turbine 60 (solitaire Pijlstaartweg) en turbines 89-98 (Meeuwentocht) niet zijn opgenomen in kolom B.	X		
In het digitale ontwerpplan 'klikt' de aanduiding 'overige zone - bestaande winturbine' door naar artikel 12, terwijl verwezen had moeten worden naar artikel 11. Dit is hersteld in de definitieve versie.		X	
In de plantoelichting is bij de binding van de Hanzeweg 22 het volgende opgenomen: "Woning wordt gepacht van Rijksvastgoedbedrijf en Rijksvastgoedbedrijf stelt gronden beschikbaar voor de plaatsing van windturbines."			X
Paragraaf 8.2 ("Resultaten zienswijzenprocedure") van de plantoelichting actualiseren nu de zienswijzen bekend zijn.			X
Wijzigingen in taalgebruik/spelling doorgevoerd.	X		X
In het inpassingsplan is een voorwaarde toegevoegd met betrekking tot het voorkomen van onaanvaardbare hinder voor radarsystemen.	X		X

4.3 Vergunning en ontheffing Wet natuurbescherming

De vergunning Wnb wordt aangepast met betrekking tot stikstofdepositie en PAS.

4.4 Waterwetvergunning

Geen aanpassingen.

4.5 Wabo omgevingsvergunning

Wijzigingen naar aanleiding van de zienswijzen

- In het inpassingsplan en in de omgevingsvergunning een voorwaarde toevoegen om onaanvaardbare hinder van radarsystemen te voorkomen.

Ambtshalve wijzigingen

- In de aanvraag wordt zowel 4,5MW als 3-7MW genoemd (voor grote molens). Nu wordt in het ontwerp besluit 4,5MW genoemd. Dit wordt ambtshalve gewijzigd naar 3-7MW. Voor de kleine molens wordt dit 2-5 MW.
- Een meldingsplicht wordt toegevoegd, waarbij de initiatiefnemer moet melden als 60% van de nieuwe turbines in gebruik is genomen. Daarmee is een helder startpunt bepaald voor de termijn dat 6 maanden vanaf die datum de bestaande turbines stilgezet moeten worden en 6 maanden later ook daadwerkelijk verwijderd.
- Enkele correcties in de tenaamstelling worden ambtshalve gewijzigd.
- De considerans van het milieudeel wordt onder het kopje 'inrichting' aangevuld om duidelijker te omschrijven hoe de sanering van de bestaande windmolens zich verhoudt tot de nieuwbouw van het windpark. Het betreft een tekstuele aanpassing en geen inhoudelijke wijziging.
- Voorschrift 4.1 in het Ontwerpbesluit Maatwerkvoorschriften (geluid en slagschaduw) windplan Hoge Vaart Noord en Hondtocht Noord (dossierrn. 2018-1308) wordt ambtshalve aangepast. Hier werd abusievelijk de 'dorpskern Biddinghuizen' genoemd. Dit wordt vervangen door de 'woonkern Ketelhaven'.

Bijlage 1: overzicht activiteiten

Planproces Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland (2012-2016)				
Bestuursopdracht Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland	Vaststelling Bestuursopdracht		Oktober 2012	Beslissing om samen (gemeenten en provincie) Regioplan op te stellen: <ul style="list-style-type: none"> - Vast te stellen als structuurvisie - Uitvoeringsgericht en bottom up (vanuit de gebieden) - Gebiedsgebonden bijdrage - Eisen aan participatie
Programma van Eisen projectplannen	Collegebesluit		"begin" 2013	Gezamenlijke kaders van de regionale overheden voor het door de initiatiefnemers op te stellen Federatieplan (projectplannen)
Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) Regioplan Windenergie	n.v.t.	Mogelijkheid tot indienen reactie	Augustus 2013	Kennisgeving van de onderzoeksmethodiek (modellen en beoordelingscriteria) voor het milieueffectonderzoek behorende bij het Regioplan Windenergie
Samenwerkingsovereenkomst gemeenten en FWF	-	Persbericht	Februari 2014	Ondertekening bestuurders overheid en federatie op locatie, gefilmd met drone, aangeboden aan pers

Informatiemarkten "Wind werkt voor Flevoland"		Mogelijkheid tot informatie, ook website en Facebook	o.a. 14 april in Dronten Open Hof	Informatiemarkt waar overheden en windverenigingen toelichting geven over de plannen met windenergie.
Oplevering Federatieplan en beoordeling wegingscommissie	Besloten raadsinformatieavond op 23 juni 2014		Juni 2014	Federatieplan, aangeboden aan gedeputeerde, daarna toetsing in Wegingscommissie. Raad bijgepraat over plan, dat niet voldeed aan de publieke kaders (PvE).
Beslisdocument Regioplan Windenergie	Raadsinformatieavond n.a.v. collegebesluit	<ul style="list-style-type: none"> Inloopavonden voor burgers, o.a. 17 juni 2015 in Open Hof, Dronten Klankbordgroep maatschappelijke organisaties 	April 2015	<p>Besluit over kaders voor uitwerking Regioplan (na uiteenvallend FWF):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indeling in deelgebieden met strategie op maat - Ieder gebied is verantwoordelijk voor nieuwbouw, sanering en participatie (geen uniforme saneringsequivalent) - Plaatsingszones waarin windenergie is toegestaan - Borging 2,5% participatie voor de kernen - Borging jaarlijkse gebiedsgebonden bijdrage - Flexibiliteit in dubbel-draaitermijn (max. 5 jaar)
Ontwerp-Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland	Indienen wensen en bedenkingen in twee vergaderingen: informatieavond en inbreng wensen en bedenkingen per fractie	Zienswijzeperiode, incl. vier informatiedagen ("Windwaarts") per gemeente waarin een ieder kennis kon nemen van het Regioplan, incl. 3d-model, discussiepanel, spel, etc.	1 en 15 oktober 2015	<p>College heeft wensen en bedenkingen samengevat in één zienswijze en deze ingediend op het ontwerp:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. explicieter beschrijven afweging economie, ecologie en energie en

		<p>Veel informatie via persberichten, Facebook, website en vaste kanalen. Speciale middag voor maatschappelijke organisatie bij provincie, waaronder dorpsraden.</p>		<p>de verhouding daartussen; 2. duidelijkheid en actieve informatie over participatiemogelijkheden; 3. terughoudend omgaan met "dubbeldraaien"; 4. afbakenen bestedingsdoelen gebiedsgebonden bijdrage; 5. flexibiliteit In de uitvoering op de andere punten; 6. meer aandacht voor werkgelegenheidseffecten en inzet lokale/regionale bedrijven; 7. helderheid over de impact van de contouren van luchthaven op het benutten van de plaatsingsruimte; 8. evaluatiemomenten Inbouwen gedurende de looptijd van het Regio-plan.</p>
Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland	Raadsbesluit		30 juni 2016	Definitieve Regioplan inclusief verwerking zienswijzen, vanuit Dronten aanpassingen o.b.v. van onderdelen 1, 2, 5 en 7.
Beeldkwaliteitplan Windenergie Oostelijk Flevoland	Raadsbesluit	Inspraakperiode 1 mei – medio juni 2017	September 2017	Aanvullende beeldkwaliteitskaders voor windparken Lelystad en Dronten als uitwerking van het Regioplan
Informatieavond burgers mogelijkheden participatie	n.v.t.	Organiseren avond en peilen belangstelling en behoefte	21 maart 2017	De gemeente heeft, als invulling van punt 2 uit de gemeentelijke zienswijze een

				enquête uitgezet naar de behoefte op het gebied van participatie. In een informatieavond zijn resultaten gepresenteerd en konden burgers en initiatiefnemers elkaar ontmoeten
Stand van zaken	Raadsinformatieavond		23 november 2017	Gezamenlijke presentatie aan Raadsleden Dronten en Lelystad over stand van zaken door wethouders + mogelijkheid toelichting op projecten door initiatiefnemers (met stand/paneel); besloten in MEC.

Bijlage 2: aanpassingen parkinfrastructuur en transformatorstations

